

Brussels, 4 February 2025

Interinstitutional File:
2023/0428 (NLE)

14436/24
ADD 9

JUR 511
ECOFIN 1132
UEM 342
FIN 895

LEGISLATIVE ACTS AND OTHER INSTRUMENTS: CORRIGENDUM/RECTIFICATIF

Subject: ANNEX to the COUNCIL IMPLEMENTING DECISION amending
Implementing Decision of 29 October 2021 on the approval of the
assessment of the recovery and resilience plan for Romania
(ST 15833/23 ADD1, 22 November 2023)

LANGUAGES concerned: **All linguistic versions**

PROCEDURE APPLICABLE (according to Council document R/2521/75):

— Procedure 2(c) (obvious errors in all language versions)

This ADD 9 concerns FI language version.

TIME LIMIT for the observations by Member States: 8 days

OBSERVATIONS to be notified to: dql.rectificatifs@consilium.europa.eu

(DQL RECTIFICATIFS (JU

KORJAUSLIITE

LIITTEESSÄ NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS, annettu 8 päivänä joulukuuta 2023, Romanian elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä 29 päivänä lokakuuta 2021 annetun täytäntöönpanopäätöksen muuttamisesta

(St 15833/23 ADD1, 22. marraskuuta 2023)

Oikaistaan asiakirjassa ST 15833/23 ADD 1 oleva liite seuraavasti:

”LIITE

1. 1 JAKSO: ELPYMIS- JA PALAUTUMISSUUNNITELMAN MUKAISET UUDISTUKSET JA INVESTOINNIT

1.1. UUDISTUSTEN JA INVESTOINTIEN KUVAUS

A. OSATEKIJÄ 1: VESIHUOLTO

Komponentin tavoitteena on varmistaa kestävä vesihuolto ihmisten, ympäristön ja talouden turvallisen tulevaisuuden turvaamiseksi. Komponentilla pyritään erityisesti 1) parantaa julkisten vesi- ja sanitaatiopalvelujen saatavuutta erityisesti maaseutualueilla Euroopan unionin lainsäädännön vaatimusten mukaisesti ja saattaa ne kaikkien yhteiskuntaryhmien saataville; 2) parantaa olemassa olevien kertymien turvallisuutta; 3) vahvistaa kansallisen vesihallinnon (ANAR) hallinto- ja reagointivalmiuksia hätätilanteissa, jotka liittyvät erityisesti vesihuoltoinfrastruktuuriin; 4) parantaa säävaroitusten ja -varoitussjärjestelmien ennusteiden tarkkuutta äärimmäisten sääilmiöiden aiheuttamien kuolemantapausten ja loukkaantumisten määrän vähentämiseksi.

Osa-alue koostuu kahdesta uudistuksesta ja seitsemästä investoinnista.

Komponenttiin sisältyvien toimenpiteiden odotetaan vastaavan joihinkin maakohtaisissa suosituksissa korostettuihin haasteisiin, jotka koskevat investointien keskittämistä vihreään ja digitaaliseen siirtymään, erityisesti ympäristöinfrastruktuuriin (maakohtainen suositus 4, 2019 ja maakohtainen suositus 3, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

A.1. KUVAUS LAINAMUOTOISELLA TUELLA RAHOITETTAVISTA UUDISTUKSISTA JA INVESTOINNEISTA

Uudistus 1. Vesi- ja jätevesialan kestävää hoitoa koskevan sääntelykehyksen vahvistaminen ja laadukkaiden palvelujen saatavuuden nopeuttaminen EU:n direktiivien mukaisesti

Uudistuksen tavoitteena on parantaa alueellisten vesi- ja jätevesiinfrastruktuurien ylläpitäjien kapasiteettia ja parantaa niiden ja paikallisviranomaisten/yhteisöjen välisten kehitysyhdistysten sekä vesi- ja jätevesiinfrastruktuurin omistajien välisen yhteistyön laatua ja tehokkuutta. Tämän saavuttamiseksi lainsäädäntöön ja sääntelyyn on tehtävä useita muutoksia:

1) Vesihuoltoa ja viemärintä koskevaan lakiin nro 241/2006 tehdään seuraavat muutokset:

- Alueellisten vesi- ja viemäripalvelujen tarjoajan hintastrategian hyväksyminen kuntien välisen kehitysyhdistysten (IDA) yleiskokouksessa paikallisilta hallintoyksiköiltä saadun erityisvaltuutuksen perusteella. Tällä muutoksella tariffistrategian hyväksymiseen tarvittavaa aikaa on lyhennettävä merkittävästi, mikä mahdollistaa vesi- ja jätevesihuollon infrastruktuurin laajentamisen.

- Velvoitetaan paikalliset julkishallinnon viranomaiset pitämään kirjaa luonnollisista henkilöistä ja oikeushenkilöistä, jotka eivät päästä jätevesiä julkiseen viemäriverkkoon, ja toimittamaan luettelo tällaisista henkilöistä vuosittain ympäristökaartille.
- Velvoitetaan käyttäjät liittymään olemassa oleviin julkisiin viemärijärjestelmiin, jos heillä ei ole asianmukaista erilliskeräys- ja käsittelyjärjestelmää.
- Sallittava tarvittaessa ainoastaan vesipalvelujen tarjoaminen sillä edellytyksellä, että jätevedet kerätään erillisillä keräys- ja käsittelyjärjestelmillä, joilla varmistetaan sama ympäristönsuojelun taso kuin keskitetyillä keräys- ja käsittelyjärjestelmillä.
- Varmistetaan riittävien kiinteistökohtaisten järjestelmien poikkeuksellinen luonne siinä mielessä, että nämä järjestelmät koskevat tilanteita, joissa keskitetyt järjestelmät eivät ole teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia.
- Kiellettävä käsittelemättömän jäteveden päästäminen suoraan ympäristöön asianmukaisista kiinteistöjärjestelmistä.
- Laaditaan kriteerit asianmukaisten yksittäisten järjestelmien hyväksymistä, rakentamista, rekisteröintiä/kirjaamista, käyttöä ja ylläpitoa varten.

Edellä mainitun uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä.

2) Ensimmäinen vesi- ja sanitaatiota koskevan kansallisen ohjelman hyväksymisestä annetun lain voimaantulo. Ohjelmalla tuetaan pienituloisia perheitä ja yksinhuoltajaperheitä (joiden keskimääräiset kuukausittaiset nettokäteistulot ovat alle perheenjäsenen taatun kansallisen bruttovähimmäispalkan) maksamaan vesihuolto- ja viemärijärjestelmään liittymisestä aiheutuvat kustannukset. Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2022 mennessä.

Ympäristörahaston hallinnon ja ensimmäiseen vesi- ja sanitaatio-ohjelmaan osallistuvien paikallisviranomaisten välisten täytäntöönpanosopimusten allekirjoittaminen. Sopimukset on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Uudistumista. 2 Kansallisen vesihallinnon (ANAR) nykyisen taloudellisen mekanismin uudelleenjärjestely, jotta voidaan varmistaa kansallisen vesihuoltojärjestelmän nykyaikaistaminen ja ylläpito sekä vesipolitiikan puitedirektiivin ja tulvadirektiivin asianmukainen täytäntöönpano

Uudistuksen tavoitteena on varmistaa kansallisen vesihuoltojärjestelmän nykyaikaistaminen ja ylläpito sekä direktiivin 2000/60/EY (vesipuitedirektiivi) ja direktiivin 2007/60/EY (tulvadirektiivi) asianmukainen täytäntöönpano sekä mahdollisimman tehokas kustannushallinta ANAR-tasolla.

Tämän saavuttamiseksi otetaan käyttöön uusi taloudellinen mekanismi, jonka avulla ANAR voi parhaiten vastata kuluttajien tarpeisiin, myös parantamalla tehtävien ja henkilöstörakenteen välistä yhteyttä, tekemällä tarvittavat tutkimukset Romanian 11 vesistöalueesta, jotka kattavat i) kestävän vesihuollon ja -käytön taloudellinen merkitys; suuntaukset vesitarpeiden ja vesistöalueen/alueen tasolla kerätyn veden määrän kehityksessä; ja iii) keskipitkän ja pitkän aikavälin makrotaloudelliset indikaattorit ja optimaalinen kustannusten kattamismekanismi ANAR:n vesivarojen käyttäjille tarjoamien vesimäärien osalta ekologisten virtaamisvaatimusten mukaisesti.

Näiden tutkimusten perusteella vesilakiin nro 107/1996 tehdään lainsäädännöllisiä muutoksia Romanian vesivaroja koskevan uuden taloudellisen mekanismin sääntelemiseksi.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2024 mennessä.

Uudistukseen 1 liittyy kolme investointia – investoinnit 1, 2 ja 3.

Investointi 1. Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen taajamiin, joiden asukasvastineluku on yli 2000 ja jotka asetetaan etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi

Investoinnin tavoitteena on laajentaa veden ja jäteveden keräysjärjestelmien kattavuutta kunnissa, joiden asukasvastineluku on yli 2000 ja jotka asetetaan etusijalle EU:n direktiivien noudattamisen nopeuttamista koskevassa suunnitelmassa.

Investoinnin tuloksena rakennetaan ja otetaan käyttöön yhteensä 1282 kilometriä vedenjakeluverkkoja ja vähintään 2003 kilometriä viemäriverkkoa taajamissa, joiden asukasvastineluku on yli 2000, ja jotka asetetaan etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi ja uudistuksen 1 yhteydessä lain nro 241/2006 muutosten mukaisesti.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 2. Jätevesien kerääminen taajamiin, joiden asukasvastineluku on alle 2000 ja jotka estävät vesimuodostumien hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat luonnollisiin suojelualueisiin

Investoinnin tavoitteena on rakentaa yksittäisiä järjestelmiä tai muita asianmukaisia (yhteisiä) järjestelmiä jätevesien keräämiseksi taajamiin, joiden asukasvastineluku on alle 2000.

Investoinnin tuloksena rakennetaan ja otetaan käyttöön yhteensä vähintään 12900 yksittäistä tai muuta asianmukaista järjestelmää ja yhteensä vähintään 320 kilometriä viemäriverkkoa. Investointi aloitetaan vasta sen jälkeen, kun asianmukaisia kiinteistökohtaisia järjestelmiä koskevat lainsäädäntömuutokset on hyväksytty (uudistus 1) ja säädös, jolla hyväksytään ensimmäistä vesi- ja viemäriverkkoon liittämistä koskeva kansallinen ohjelma (uudistus 1), on tullut voimaan, ja sen on oltava uudistuksen 1 yhteydessä hyväksytyjen lakiin nro 241/2006 tehtyjen muutosten mukainen.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 3. Tuetaan pienituloisen väestön liittämistä olemassa oleviin vesi- ja viemäriverkkoihin

Investoinnin tavoitteena on tukea pienituloisia perheitä ja yksinhuoltajia (joiden keskimääräiset kuukausittaiset nettokäteistulot ovat alle perheenjäsenen taatun kansallisen bruttovähimmäispalkan) kattamaan julkiseen vesihuolto- ja sanitaatiojärjestelmään liittymisestä aiheutuvat kustannukset.

Investoinnin tuloksena veteen ja viemäriin on liitettävä vähintään 70851 uutta kotitaloutta uudistuksen 1 yhteydessä hyväksytyn kansallisen ohjelman (Ensimmäinen liittäminen veteen ja sanitaatio) kautta. Paikallisviranomaisten on toteutettava investointi julkisten vesi- ja viemärilaitosten kautta, jotka hallinnoivat suunniteltuja rakennusjärjestelmiä. Investoinnilla on rahoitettava hankintaviranomaisille lainsäädännön mukaisesti aiheutuneet ja perustellut kustannukset ylittämättä 2371 euron tasoa verkkoon liitettyä kotitaloutta kohti.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 4. Sopeutuminen ilmastonmuutokseen automatisoimalla ja digitalisoimalla olemassa olevien kertymien vedenkäsittely- ja varastointilaitteet ekologisen virtauksen varmistamiseksi ja väestön vesihuollon varmuuden parantamiseksi sekä tulvariskin vähentämiseksi

Investointi koostuu kahdesta osainvestoinnista: 1) nykyisten puolustuslinjojen kunnostaminen tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti; ja 2) sellaisten olemassa olevien kertymien kunnostaminen, jotka ovat vaarassa romahtaa.

Ensimmäisen osainvestoinnin tavoitteena on kunnostaa nykyisiä tulvantorjuntalinjoja. Tämän aliinvestoinnin seurauksena tulvantorjuntalinjoja on kunnostettava yhteensä vähintään 408 kilometriä tulvadirektiivin ja kansallisen tulvariskien hallintastrategian mukaisesti. Kunnostustöissä on asetettava etusijalle alueet ennaltaehkäisy- ja suojelusuunnitelmien ja tulvien lieventämisen perusteella, ja niihin on sisällyttävä ruuhka- ja jokivarsialueilta louhitusta paikallisesta materiaalista saadut täytteet, joita seuraa nurmipeitteet.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

Toisen osainvestoinnin tavoitteena on korjata ja kunnostaa vaurioituneita padoja ja tulvantorjuntapoliiseja olemassa olevilla tulvantorjuntalinjoilla, jotta voidaan palauttaa ja ylläpitää niiden kykyä ehkäistä tulvia. Osainvestointi toteutetaan hyväksymällä 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä hankesuunnitelmat 13 olemassa olevan paton kunnostamiseksi, joille ei ole toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja tulvariskien vähentämiseksi. Näiden hankesuunnitelmien perusteella on kunnostettava 13 olemassa olevaa patoa, joiden osalta tarkistetuissa toteutettavuustutkimuksissa todettiin, että tulvariskien vähentämiseksi ei ole toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja. Kunnostaminen on toteutettava toteutettavuustutkimuksissa ja hankesuunnitelmissa vahvistettujen vaatimusten mukaisesti, ja siinä on noudatettava täysimääräisesti direktiivin 2011/92/EU (YVA-direktiivi) mukaisesti päätökseen saatetun kattavan ja kumulatiivisen ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksia ja edellytyksiä sekä direktiivin 2000/60/EY (vesipolitiikan puitedirektiivi) ja direktiivin 92/43/ETY (luontotyyppidirektiivi) mukaista asianmukaista arviointia koskevia arviointeja, mukaan lukien vaadittujen lieventävien toimenpiteiden toteuttaminen. Vesipuitedirektiivin vaatimusten mukainen asianomaisten vesimuodostumien hyvä ekologinen tila/potentiaali on saavutettava ja osoitettava uusimmilla asiaa tukevilla tiedoilla, ja huonontumista on vältettävä. Tämän investoinnin seurauksena on kunnostettava tai asennettava uudelleen 13 tulvantorjuntapölyä olemassa olevilla tulvantorjuntalinjoilla.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

Investointi 5. Vesistöalueiden hallintojen asianmukainen rahoitus tulvien seurantaan, ehkäisyä ja hätätoimia varten

Investoinnin tavoitteena on varustaa ANAR/aluehallinnot koneet ja laitteet, joita tarvitaan äärimmäisten sääilmiöiden vaikutusten lieventämiseen.

Investoinnin tuloksena 11:ssä vesipiirin hallinnossa on oltava laitteet, jotka mahdollistavat maastolle pääsyn ja sen toiminnan sekä liikkuvien hiekkakassien/polkipyörien amfibioisen pääsyn ja kuljetuksen vaikeasti saavutettavilla alueilla; LIDAR-/Flir-/valokuva-antureilla varustetut droonit; dynaamisten runkojen geosähköresistiivinen/geotutkateknologia sekä laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuuri edellä mainittujen laitteiden keräämien tietojen analysointia ja tallentamista varten, jotta voidaan tukea ja parantaa tulvien ehkäisyä ja reagointia hätätilanteissa.

Tämän toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetty ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen toimenpiteen kuvaus ja lieventävät toimenpiteet. Erityisesti asetuksen

(EU) 2019/631 3 artiklan 1 kohdan h alakohdassa määriteltyjen ostettavien ajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen on oltava alle 50 g CO₂/km.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2024.

Investointi 6. Vesirekisterin täytäntöönpano

Investoinnin tavoitteena on rajata nopeasti pienet vesistöt käyttämällä maailmanlaajuisesti ja Euroopan tasolla saatavilla olevia puoliautomaattisten satelliittitietojen tulkinta- ja käsittelytekniikoita noin 70 prosentilla kiinteistövesiväylien pituudesta, määrittää puoliautomaattisilla menetelmillä aktiiviset hydrologis-morfologiset alueet (eroosio/sedimentointi) vesipuitedirektiivin täytäntöönpanon tukemiseksi sekä määrittää vesiväylien pitkätaiminfrastruktuurien kriittiset kohdat (padot, maalaitteet) tulvadirektiivin täytäntöönpanon priorisoimiseksi.

Vesirekisteriä kehitetään ja se otetaan käyttöön i) hankkimalla digitaalista maastomallia (DTM)/digitaalista pinta-alamallia (DSM) kansallisella tasolla satelliittitietojen perusteella, jotka asetetaan kaikkien valtion viranomaisten saataville; II) ohjelmistojen kehittäminen jokipohjan muuntamisen (eroosion sedimentointiprosessi), soran louhinnan seuranta ja maanvyörymispotentiaalin määrittämiseksi patojärven kokoamisalueilla; III) pienten jokivuoteiden puoliautomaattinen digitointi ja rajaaminen DTM/DSM-ortopoto- ja satelliittikuvien perusteella.

Investoinnin toteuttaminen saatetaan päätökseen 31 päivänä joulukuuta 2025.

Investointi 7. Kansallisen integroidun ilmatieteellisen järjestelmän (SIMIN) kansallisen tarkkailuverkoston laajentaminen

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa kykyä ennustaa vakavia sääilmiöitä (lumumcasting) ja siten vähentää tai ehkäistä niiden haitallisia vaikutuksia. Tämä saavutetaan laajentamalla kansallisen integroidun ilmatieteellisen järjestelmän (SIMIN) mukaista kansallista havaintoverkostoa, johon kuuluu automaattisia ja autonomisia pintasääasemia ja agrometeorologisia asemia.

Tämän investoinnin tuloksena 300 automaattista ja autonomista pintasääasemaa ja 100 agrometeorologista asemaa on hankittava ja saatettava toimintavalmiiksi 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä. Lisäksi tieto- ja viestintäteknologia uusien sääasemien integroimiseksi kansalliseen integroituun ilmatieteelliseen järjestelmään (SIMIN) on otettava käyttöön viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

A.2. Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
1	Uudistus 1. Vesi- ja jätevesialan kestävää hoitoa koskevan sääntelykehyksen vahvistaminen ja laadukkaiden palvelujen saatavuuden nopeuttaminen EU:n direktiivien mukaisesti	Virstanpylväs	Vesihuoltoa ja viemärointiä koskevaan lakiin nro 241/2006 tehtyjen muutosten voimaantulo	Lain voimaantuloa koskeva säännös				Q4	2021	Vesi- ja viemärihuollosta annettuun lakiin nro 241/2006 tehtyjen muutosten voimaantulo: - Mahdollistaa alueellisten vesi- ja viemärintipalvelujen tarjoajien hintastrategian hyväksyminen kuntien välisen kehitysyhdistysten (IDA) yleiskokouksessa paikallisilta hallintoyksiköiltä saadun erityistoimeksiannon perusteella. Tällä muutoksella tariffistrategian

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta...toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										hyväksymiseen tarvittavaa aikaa on lyhennettävä merkittävästi, mikä mahdollistaa vesi- ja jätevesihuollon infrastruktuurin laajentamisen. - Velvoitetaan paikalliset julkishallinnon viranomaiset pitämään kirjaa luonnollisista henkilöistä ja oikeushenkilöistä, jotka eivät päästä jätevesiä julkiseen viemäriverkkoon, ja toimittamaan luettelo tällaisista henkilöistä vuosittain

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ympäristökaartille. - Velvoitetaan käyttäjät liittymään olemassa oleviin julkisiin viemärijärjestelmiin, jos heillä ei ole asianmukaista erilliskeräys- ja käsittelyjärjestelmää. - Sallittava tarvittaessa ainoastaan vesipalvelujen tarjoaminen sillä edellytyksellä, että jätevedet kerätään erillisillä keräys- ja käsittelyjärjestelmillä, joilla varmistetaan sama ympäristönsuojelun

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta...toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										taso kuin keskitetyillä keräys- ja käsittelyjärjestelmillä. - Varmistettava riittävien kiinteistökohtaisten järjestelmien poikkeuksellinen luonne, sillä ne koskevat vain tilanteita, joissa keskitetyt järjestelmät eivät ole teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia. - Kiellettyä käsittelemättömän jäteveden päästäminen suoraan ympäristöön asianmukaisista kiinteistöjärjestelmistä. - Laaditaan kriteerit

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										asianmukaisten yksittäisten järjestelmien hyväksymistä, rakentamista, rekisteröintiä/kirjaamista, käyttöä ja ylläpitoa varten.
2	Uudistus 1. Vesi- ja jätevesialan kestävä hoitoa koskevan sääntelykehyksen vahvistaminen ja laadukkaiden palvelujen saatavuuden nopeuttaminen EU:n direktiivien mukaisesti	Virstanpylväs	Kansallisen ohjelman ensimmäinen liittäminen veteen ja sanitaatioon hyväksymisestä annetun lain voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi ensimmäistä yhteyttä veteen ja sanitaatioon koskevaa ohjelmaa koskevan lain voimaantulo				Q1	2022	Voimaan tulee laki, jolla hyväksytään ”Ensimmäinen yhteys veteen ja sanitaatioon” -ohjelma, jolla tuetaan pienituloisia perheitä ja yksinhuoltajia (joiden keskimääräinen kuukausittainen nettokäteistulo on alle perheenjäsenen taatun kansallisen bruttovähimmäispalkan)

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										maksamaan vesihuolto- ja viemärijärjestelmään liittymisestä aiheutuvat kustannukset. Paikallisviranomaisten on määritettävä pienituloiset kotitaloudet. Ensimmäisestä yhteenliitännäsohjelmasta rahoitetaan sen jälkeen ympäristörahoituksen hallinnon kautta paikallisviranomaisten palkkaamien yksilöityjen perheiden liitännäsohjelmaa.
3	Uudistus 1. Vesi- ja jätevesialan kestävä hoitoa koskevan	Virstanpylväs	Ensimmäisen vesi- ja sanitaatio-ohjelmaan	Ensimmäisen vesi- ja sanitaatio-ohjelmaan				Q4	2022	Ympäristörahoituksen hallinto allekirjoittaa täytäntöönpanosopimukset ensimmäistä yhteyttä

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	sääntelykehyksen vahvistaminen ja laadukkaiden palvelujen saatavuuden nopeuttaminen EU:n direktiivien mukaisesti		osallistuvien paikallisviranomaisten kanssa allekirjoitetut täytäntöönpanosopimukset	osallistuvien paikallisviranomaisten kanssa allekirjoitetut täytäntöönpanosopimukset						veteen ja sanitaatioon koskevaan ohjelmaan osallistuvien paikallisviranomaisten kanssa.
4	Uudistus 2. ANARin nykyisen taloudellisen mekanismin uudelleenkonfigurointi, jotta voidaan varmistaa kansallisen vesihuoltojärjestelmän nykyaikaistaminen	Virstanpylväs	Vesilakiin nro 107/1996 tehtäviä muutoksia koskevan lain voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi vesilain nro 107/1996 muuttamista koskevan säädöksen voimaantulo				KOLMAS NELJÄN NES	2024	Tehtyjen tutkimusten perusteella hyväksytään vesilakiin nro 107/1996 tehdyt lainsäädännölliset muutokset, jotka tulevat voimaan Romanian vesivaroja koskevan uuden taloudellisen mekanismin sääntelemiseksi. Uudella mekanismilla parannetaan ANAR:n

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	n ja ylläpito sekä vesipolitiikan puitedirektiivin ja tulvadirektiivin asianmukainen täytäntöönpano									(Romanian vesihallinto) säännellyn vesitulojärjestelmän ja kunkin vedenkäyttäjäröhmän, jolle ANAR tarjoaa tarvittavat vesimäärät, kustannusten välistä korrelaatiota ekologisten virtaamisvaatimusten mukaisesti.
5	Investointi 1. Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen taajamiin, joiden asukasvastineluku on yli 2000 ja jotka asetetaan etusijalle	Kohde	Rakennetut ja toiminnalliset vedenjakeluvärit		Kilometriä (km)	0	319	KOLMAS NELJÄN NES	2024	Vähintään 319 kilometriä vedenjakeluverkkoja on rakennettava ja saatettava toimintavalmiiksi kunnissa, jotka sijaitsevat EU:n direktiivien noudattamista koskevan nopeutetun suunnitelman mukaisesti ensisijaisissa

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi									taajamissa ja noudattaen välitavoite 1:ssä lain nro 241/2006 muutoksia.
6	Investointi 1. Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen taajamiin, joiden asukasvastineluku on yli 2000 ja jotka asetetaan etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi	Kohde	Rakennetut ja toiminnalliset vedenjakeluvierokset		Kilometriä (km)	319	1 282	Q2	2026	Yhteensä 1282 kilometriä vedenjakeluverkkoja rakennetaan ja otetaan käyttöön kunnissa, jotka sijaitsevat EU:n direktiivien noudattamista koskevan nopeutetun suunnitelman mukaisesti ensisijaisissa taajamissa ja noudattaen välitavoite 1:ssä esitettyjä muutoksia lakiin nro 241/2006.
7	Investointi 1. Vesi- ja	Kohde	Rakennetut ja toimivat		Kilometriä (km)	0	239	KOLMAS	2024	Vähintään 239 kilometriä viemäriverkkoa on

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	viemärijärjestelmien laajentaminen taajamiin, joiden asukasvastineluku on yli 2000 ja jotka asetetaan etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi		viemäriverkko					NELJÄN NES		rakennettava ja saatettava toimintakuntoon taajamissa, joiden asukasvastineluku on yli 2000 ja jotka asetetaan etusijalle EU:n direktiivien noudattamista koskevassa nopeutetussa suunnitelmassa ja välitavoite 1:ssä lain nro 241/2006 muutosten mukaisesti.
8	Investointi 1. Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen taajamiin, joiden asukasvastineluku on yli 2000 ja jotka asetetaan	Kohde	Rakennetut ja toimivat viemärintiverkot, jotka on rakennettu ja otettu käyttöön EU:n		Kilometriä (km)	239	2 003	Q2	2026	Vähintään 2003 kilometriä viemäriverkkoa on rakennettava ja saatettava toimintakuntoon taajamissa, joiden asukasvastineluku on yli 2000 (l.e) ja jotka asetetaan etusijalle

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi		direktiivien noudattamista koskevassa nopeutetussa suunnitelmassa etusijalle asetetuissa taajamissa.							nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi ja noudattaen 1 välitavoitetta koskevassa laissa nro 241/2006 esitettyjä muutoksia.
9	Investointi 2. Jätevesien kerääminen taajamiin, joiden asukasvastineluku on alle 2000 ja jotka estävät vesimuodostumien hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat suojeltuihin	Kohde	Yksittäiset tai muut asianmukaiset järjestelmät, jotka on rakennettu ja otettu käyttöön taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle		Numero	0	1 000	Q4	2023	Rakennetaan ja otetaan käyttöön vähintään 1000 yksittäistä tai muuta asianmukaista järjestelmää alle 2000 asukasvastineluvun taajamien kuormituksen keventämiseksi, mikä estää vesimuodostumien hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttaa luonnollisiin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	luonnonalueisiin		2000							suojelualueisiin.
10	Investointi 2. Jätevesien kerääminen taajamiin, joiden asukasvastineluku on alle 2000 ja jotka estävät vesimuodostumien hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat suojeltuihin luonnonalueisiin	Kohde	Yksittäiset tai muut asianmukaiset järjestelmät, jotka on rakennettu ja otettu käyttöön taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000.		Numero	1 000	12 900	Q2	2026	Kuormituksen keventämiseksi alle 2000 asukasvastineluvun taajamissa on rakennettava ja otettava käyttöön yhteensä vähintään 12900 yksittäistä tai muuta asianmukaista järjestelmää, jotka estävät vesimuodostumien hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat luonnollisiin suojelualueisiin.
11	Investointi 2. Jätevesien kerääminen taajamiin, joiden asukasvastineluku	Kohde	Rakennettu ja toimiva viemäriverkko taajamissa, joissa		Kilometriä (km)	0	80	Q2	2024	Taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000, on rakennettava ja oltava toiminnassa vähintään 80 kilometriä

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	on alle 2000 ja jotka estävät vesimuodostumien hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat luonnollisiin suojelualueisiin		asukasvastineluku on alle 2000.							viemäriverkkoa, ja sen on oltava välitavoitteessa 1 esitettyjen lain nro 241/2006 muutosten mukainen.
12	Investointi 2. Jätevesien kerääminen taajamiin, joiden asukasvastineluku on alle 2000 ja jotka estävät vesimuodostumien hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat suojeltuihin	Kohde	Rakennetut ja toimivat viemäriverkot taajamissa, joissa asukasvastineluku on alle 2000		Kilometriä (km)	80	320	Q2	2026	Taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000, on rakennettava ja oltava toiminnassa yhteensä vähintään 320 kilometriä viemärintiverkkoa, ja sen on oltava välitavoitteessa 1 esitettyjen lain nro 241/2006 muutosten mukainen.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	luonnonalueisiin									
13	Investointi 3. Tuetaan pienituloisen väestön liittämistä olemassa oleviin vesi- ja viemäriverkkoihin	Kohde	Vesi- ja viemäriverkkoihin liitetyt kotitaloudet kansallisen ohjelman (Ensimmäinen liittäminen veteen ja sanitaatioon) kautta		Numero	0	70 851	Q2	2026	Veteen ja viemäriin on liitettävä vähintään 70851 uutta kotitaloutta kansallisen ohjelman (Ensimmäinen liittäminen veteen ja sanitaatio) kautta.
14	Investointi 4.1 Nykyisten puolustusmuotojen kunnostaminen tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa	Kohde	Kunnostetut tulvasuojalinjat tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa		Kilometriä (km)	0	79	Q4	2024	Vähintään 79 kilometriä tulvantorjuntalinjoja on kunnostettava tulvadirektiivin ja kansallisen tulvariskien hallintastrategian mukaisesti. Kunnostustyöt

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta...toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	koskevan kansallisen strategian mukaisesti		koskevan kansallisen strategian mukaisesti							on asetettava etusijalle tulvien ehkäisy- ja torjuntasuunnitelmien perusteella, ja niiden on koostuttava paikallisesta materiaalista, joka on saatu roska-jokikerrosalueilta, ja sen jälkeen nurmipeitteistä.
15	Sijoittaminen. 4.1. Olemassa olevien puolustuslinjojen kunnostaminen tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian	Kohde	Kunnostetut tulvasuojalinjat tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti		Kilometriä (km)	79	408	Q1	2026	Tulvantorjuntalinjoja on kunnostettava yhteensä vähintään 408 kilometriä tulvadirektiivin ja kansallisen tulvariskien hallintastrategian mukaisesti. Kunnostustyöt on asetettava etusijalle tulvien ehkäisy- ja

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta...toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	mukaisesti									torjuntasuunnitelmien perusteella, ja niiden on koostuttava paikallisesta materiaalista, joka on saatu roska-jokikerrosalueilta, ja sen jälkeen nurmipeitteistä.
16	Investointi 4.2. Sellaisten olemassa olevien kertymien kunnostaminen, jotka edellyttävät turvalliseen käyttöön liittyviä hätätoimenpiteitä	Virstanpylväs	Hankesuunnitelmiensa hyväksymisen hallituksen päätöksellä/ministerin määräyksellä tapauksen mukaan	Hallituksen päätöksen/ministerin määräyksen antaminen tapauksen mukaan				Q2	2023	Hankesuunnitelmat 13 olemassa olevan paton kunnostamiseksi, joille ei ole toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja tulvariskin vähentämiseksi, hyväksytään tapauksen mukaan hallituksen päätöksellä/ministerin määräyksellä (investoinnin suuruuden mukaan). Toteutettavuustutkimuksien on sisällyttävä erityisesti

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta...toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										patojen kunnostamisen vaihtoehtojen hyötyjen ja vaikutusten arviointi ja vertailu tulvariskien ehkäisemiseksi, mukaan lukien patojen mahdollinen poistaminen ja korvaaminen luontopohjaisilla ratkaisulla. Tässä hyöty- ja vaikutusanalyysissä on arvioitava eri vaihtoehtoista pitkällä aikavälillä odotettavissa olevia hyötyjä, jotta voidaan ehkäistä tulvariskejä ja ottaa huomioon erityisesti tulevia tulvariskejä koskevat ennusteet ja

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ympäristötulokset. Hankkeen tavoitteena on varmistaa patojen turvallinen toiminta, vähentää tulvariskiä sekä suojella vesimuodostumia ja biologista monimuotoisuutta toimenpiteillä, joilla varmistetaan kalojen vaellus ja ekologinen virtaus sekä ehkäistään vesistöjen rehevöitymistä. Sen on oltava yhdenmukainen kansallisen tulvariskien hallintastrategian ja sovellettavien tulvariskien hallintasuunnitelmien

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kanssa direktiivin 2007/60/EY (tulvadirektiivi) mukaisesti. Kaikki ympäristövaikutusten arvioinnin, direktiivin 2000/60/EY (vesipolitiikan puitedirektiivi) mukaisen arvioinnin ja direktiivin 92/43/ETY (luontotyyppidirektiivi) mukaisen asianmukaisen arvioinnin yhteydessä yksilöidyt toimenpiteet, jotka ovat tarpeen ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisten teknisten ohjeiden

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										(2021/C58/01) noudattamisen varmistamiseksi, on sisällytettävä hankesuunnitteluun, ja niitä on noudatettava tiukasti infrastruktuurin rakentamisen, nykyaikaistamisen, käytön ja käytöstäpoiston vaiheissa, myös toteuttamalla vaaditut lieventävät toimenpiteet. Vaikutusten kohteena olevien vesimuodostumien ekologisen tilan heikkenemistä on vältettävä, eikä toimenpide saa estää vaikutusten kohteena olevien

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta...toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										vesimuodostumien ekologisen tilan tai potentiaalin parantamista. Jos vettä otetaan, asianomaisen viranomaisen on myönnettävä asiaankuuluva lupa, jossa täsmennetään edellytykset huononemisen välttämiseksi ja sen varmistamiseksi, että vaikutusten kohteeksi joutuneiden vesimuodostumien ekologinen tila säilyy hyvänä vesipuitelidirektiivin vaatimusten ja uusimpien asiaa tukevien tietojen

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta...toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										mukaisesti. Vedenottoa on vältettävä, jos asianomaisten vesimuodostumien (pintatai pohjavesien) tila on tai sen ennustetaan olevan (ilmastonmuutoksen voimistuessa) huonompi kuin hyvä tai mahdollisesti hyvä tila.
17	Investointi 4.2. Sellaisten olemassa olevien kertymien kunnostaminen, jotka edellyttävät turvalliseen käyttöön liittyviä hätätoimenpiteitä	Kohde	Olemassa olevat padot kunnostettu		Numero	0	13	Q1	2026	13 olemassa olevaa patoa, joiden osalta tarkistetuissa toteutettavuustutkimuksissa todettiin, että tulvariskien vähentämiseksi ei ole toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja, on kunnostettava

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta...toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										välitavoitteen 16 vaatimusten mukaisesti ja noudattaen kaikilta osin tuloksia ja edellytyksiä, jotka on vahvistettu kattavassa ja kumulatiivisessa ympäristövaikutusten arvioinnissa, joka on saatettava päätökseen direktiivin 2011/92/EU (YVA-direktiivi) mukaisesti, sekä direktiivin 2000/60/EY (vesipuitedirektiivi) ja direktiivin 92/43/ETY (luontotyyppidirektiivi) mukaisen asianmukaisen arvioinnin yhteydessä tehtyjä asiaankuuluvia

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										arviointeja, mukaan lukien vaadittujen lieventävien toimenpiteiden toteuttaminen. Niiden patojen osalta, joiden poistaminen ja korvaaminen luontoon perustuvilla ratkaisulla on määritetty parhaaksi vaihtoehdoksi toteutettavuustutkimusten tulosten perusteella, on tehtävä lisätutkimuksia purkamisvaihtoehtojen arvioimiseksi. Vesipuitedirektiivin vaatimusten mukainen asianomaisten vesimuodostumien hyvä ekologinen tila/potentiaali

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										on saavutettava ja osoitettava uusimmilla asiaa tukevilla tiedoilla, ja huonontumista on vältettävä.
18	Investointi 5. Vesistöalueiden hallintojen asianmukainen rahoitus tulvien seuranta, ehkäisyä ja hätätoimia varten	Kohde	Jokipiirihallinnot, jotka on varustettu koneilla, jotka mahdollistavat karkean pääsyn ja toiminnan, liikuteltavien kassien/polku pyörien amfibinen pääsy ja kuljetus		Numero	0	11	Q4	2024	11 Vesipiirihallinnossa on oltava seuraavat varusteet: —koneet, jotka on tarkoitettu maastolle pääsyyn ja siihen puuttumiseen, liikkuvien hiekkakassien/-polkujen amfibioiseen pääsyyn ja kuljetukseen vaikeasti saavutettavissa olevilla alueilla. ”Ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisten teknisten ohjeiden (2021/C 58/01)

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta...toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			vaikkeasti saavutettavissa olevilla alueilla, LIDAR-/Flir-/valokuvaantureilla varustetut dronit, dronien geosähköresistiivinen/georadar-teknologia vikojaloissa sekä laitteisto- ja ohjelmistoinfrastrukturi							noudattamisen varmistamiseksi ostettavien ajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen, sellaisina kuin ne on määritelty asetuksen (EU) 2019/631 3 artiklan 1 kohdan h alakohdassa, on oltava alle 50 g CO ₂ /km; —LIDAR-/Flir-/valokuvaantureilla varustetut dronit, —dykekorien geosähköresistiivinen/geotutkateknologia; —laitteistot ja ohjelmistot edellä mainittujen laitteiden keräämien tietojen analysointia ja

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta...toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tallentamista varten, jotta voidaan tukea ja parantaa tulvien ehkäisyä ja reagointia hätätilanteisiin.
19	Investointi 6. Vesirekisterin täytäntöönpano	Virstanpylväs	Vesirekisteri kehitetty ja otettu käyttöön	Vesirekisteri toiminnassa				Q4	2025	Vesirekisteriä kehitetään ja se otetaan käyttöön — digitaalisen maastomallin (DTM)/digitaalisen pintamallin (DSM) hankinta kansallisella tasolla satelliittitietojen perusteella, jotka asetetaan kaikkien valtion viranomaisten saataville; — ohjelmistojen kehittäminen jokipohjan muuntamisen (eroosion sedimentointiprosessi),

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta...toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										soran louhinnan seuranta ja maanvyörymispotentiaalin määrittämiseksi patojärven kokoamisalueilla; — pienten jokivuoteiden puoliautomaattinen digitointi ja rajaaminen DTM/DSM-ortokuvan ja satelliittikuvien perusteella.
20	Investointi 7. Kansallisen integroidun ilmatieteellisen järjestelmän (SIMIN) kansallisen tarkkailuverkosto	Kohde	Ostetut ja toimivat sääasemat		Numero	0	400	Q4	2025	Autonomisten automaattisten sääasemien verkostoa laajennetaan hankkimalla ja ottamalla käyttöön 300 automaattista ja autonomista pintasääasemaa ja 100 agrometeorologista

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	n laajentaminen									asemaa.
21	Investointi 7. Kansallisen integroidun ilmatieteellisen järjestelmän (SIMIN) kansallisen tarkkailuverkoston laajentaminen	Virstanpylväs	Operatiivinen tieto- ja viestintäteknikkajärjestelmä sää- ja agrometeorologisten lisäasemien integroimiseksi kansalliseen integroituun ilmatieteelliseen järjestelmään (SIMIN)	Kansallinen ilmatieteellinen järjestelmä (SIMIN), joka on integroitu lisätoimintasemiin				Q2	2026	Tieto- ja viestintäteknikka uusien sääasemien integroimiseksi kansalliseen integroituun ilmatieteelliseen järjestelmään (SIMIN) on otettava käyttöön.

B. OSATEKIJÄ 2: METSÄT JA BIOLOGISEN MONIMUOTOISUUDEN SUOJELU

Komponentin tavoitteena on yhdenmukaistaa kansalliset metsänhoitokäytännöt biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja ympäristönsuojelua koskevien käytäntöjen kanssa sekä varmistaa siirtyminen ilmastoneutraaliin Eurooppaan luomalla uusia metsäalueita ja ennallistamalla huonontuneita elinympäristöjä.

Osa-alue koostuu kahdesta uudistuksesta ja viidestä investoinnista.

Komponenttiin sisältyvien toimenpiteiden odotetaan vastaavan joihinkin maakohtaisissa suosituksissa korostettuihin haasteisiin, jotka koskevat investointien keskittämistä vihreään ja digitaaliseen siirtymään, erityisesti ympäristöinfrastruktuuriin (maakohtainen suositus 4, 2019 ja maakohtainen suositus 3, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

B.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus 1. Metsänhoito- ja metsänhoitojärjestelmien uudistaminen kehittämällä uusi kansallinen metsästrategia ja sitä seuraava lainsäädäntö

Uudistuksen tavoitteena on varmistaa selkeä ja vankka strateginen ja sääntelykehys ilmastomuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista tukevien kestävien metsäpolitiikkojen täytäntöönpanoa varten.

Uudistus koostuu seuraavista toimista:

- (1) Riippumattomien tutkimusten saattaminen päätökseen sekä institutionaalista että sääntelyyn liittyvää hallintoa ja nykyisen metsälainsäädännön säännösten täytäntöönpanoa koskevista heikkouksista (30. kesäkuuta 2022 mennessä)
- (2) Hyväksytään kansallinen metsästrategia 2020–2030 edellä 1 kohdassa tarkoitetun arvioinnin suositusten perusteella (30. syyskuuta 2022 mennessä);
- (3) Sellaisten muutettujen ministerien asetusten hyväksyminen ja voimaantulo, joissa vahvistetaan 2 kohdan mukaisesti hyväksytyn kansallisen metsästrategian 2020–2030 mukaiset metsitystä ja uudelleenmetsitystä koskevat sitovat säännöt (30 päivään syyskuuta 2022 mennessä);
- (4) Sellaisten säädösten hyväksyminen ja voimaantulo, joilla muutetaan ja täydennetään voimassa olevaa metsälainsäädäntöä oikeudellisen kehyksen virtaviivaistamiseksi, laittomien hakkuiden torjumiseksi ja metsänhoidon parantamiseksi (30. kesäkuuta 2023 mennessä).

Uudistusta tuetaan kahdella investoinnilla – investoinnit 1 ja 2.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2023 mennessä.

Investointi 1. Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsittämiskampanja, mukaan lukien kaupunkimetsät

Investoinnin tavoitteena on luoda uusia metsiä ja alueita, joilla on metsäkasvillisuutta ilmastonmuutokselle alttiilla alueilla, tunnistamalla ja arvioimalla maata, rahoittamalla metsitystä, viljelemällä metsitystä, kasvattamalla metsäkasvillisuutta viestintäreittien varrella ja kaupunkitaajamissa (kaupunkimetsät, mukaan lukien minimimetsät) kuntien ympärillä ja peltojen välillä, joilla viljellään viljelykasveja, sekä muilla suojaavilla metsäverholuokilla.

Tämän investoinnin tuloksena metsitetään tai metsitetään uudelleen yhteensä 26760 hehtaaria uusia alueita ja luodaan yhteensä³¹⁵⁰⁰⁰⁰ miljoonaa uutta kaupunkimetsäaluetta uudistuksen 1 yhteydessä hyväksytyssä kansallisessa metsästrategiassa vahvistettujen oikeudellisten vaatimusten mukaisesti.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 2. Metsänviljelyaineiston nykyaikaisen tuotantokapasiteetin kehittäminen

Investoinnin tavoitteena on kehittää riittävä lisääntymiskapasiteetti (puiden lajit ja ekotyypit), joka soveltuu Romanian tuleviin ilmasto-oloihin.

Tämän investoinnin tuloksena vähintään 90 uutta ja kunnostettua taimitarhoa on otettava käyttöön uudistuksen 1 yhteydessä hyväksytyssä kansallisessa metsästrategiassa vahvistettujen oikeudellisten vaatimusten mukaisesti.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2024 mennessä.

B.2. Seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu – rahoitustuki, jota ei makseta takaisin

Sitä seuraavat sivut. N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
22	Uudistus 1. Metsänhoito - ja metsänhoitojärjestelmien uudistaminen kehittämällä uusi kansallinen metsästrategia ja sitä seuraava lainsäädäntö	Virstanpylväs	Kansallisen metsästrategian 2020–2030 hyväksyminen	Kansallisen metsästrategian 2020–2030 hyväksyminen				KOLMAS NELJÄN NES	2022	Hyväksytään kansallinen metsästrategia 2020–2030. Strategiassa vahvistetaan riippumattomien tutkimusten suositusten perusteella metsittämistä ja uudelleenmetsittämistä koskevat sitovat säännöt seuraavasti: a. Vaatimukset, joiden mukaan lajien ja ekotyyppien on oltava ilmastokestäviä eikä niillä saa olla kielteisiä vaikutuksia biologiseen monimuotoisuuteen. Strategialla vastataan tarpeeseen saada päivitetyt ohjeet puiden

Sitä seuraavat sivut. N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										istutuksesta Romaniassa ja luodaan suojatoimia erityisesti haitallisten vieraslajien käytön tai levittämisen estämiseksi. b. Vaatimukset, jotka koskevat sellaisten puulajien ja ekotyyppien viljelyaineiston tuottamista, jotka soveltuvat Romanian tuleviin ennustettuihin ilmasto-olosuhteisiin riittävänä määrinä yksityisen sektorin myötävaikutuksella, sekä toimenpiteitä, joilla ehkäistään lyhytkiertoisien tai monokulttuurin tuotantoon tarkoitettujen kaupallisten taimitaimitarhojen perustamista.

Sitä seuraavat sivut. N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										C. Metsitystä koskevat vaatimukset, joilla edistetään biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä, vesihuoltoa ja maaperän suojelua koskevien tavoitteiden saavuttamista kieltämällä metsittäminen tai uudelleenmetsittäminen luonnonarvoltaan merkittävällä maatalousmaalla, niityillä tai kosteikoilla, luontotyyppien ennallistamista lukuun ottamatta. D. metsänhoitotoimiin sisällytettävät ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä koskevat vaatimukset, joilla lisätään maaperän luonnollista

Sitä seuraavat sivut. N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										imeytymiskykyä, sekä erityiset ilmastomuutokseen sopeutumista koskevat vaatimukset sen varmistamiseksi, että metsänhoito perustuu lajien seurantaan. e. Kaupunkimetsitystä koskevat vaatimukset on saavutettava maisematason lähestymistavalla, jolla vahvistetaan yhteyksiä luonnonalueisiin tai osittain luonnontilaisiin alueisiin (kuten metsiin tai maatalousalueisiin) keskittyen elinympäristöjen yhdistämiseen vihreään infrastruktuuriin ja ekologiin käytäviin.

Sitä seuraavat sivut. N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										f. Edellytykset metsittämis- ja uudelleenmetsittämishankkeille alueilla, jotka ovat alttiita ja alttiita ilmastoriskeille, erityisesti kuivuudelle ja tulville, ja tarvittaessa metsittäminen tai uudelleenmetsittäminen vähentävät tästä aiheutuvia riskejä. g. Strategiassa on vahvistettava kestävyyskriteerit energiakäyttöön tarkoitetulle metsäbiomassalle. H. Strategiaan on sisällyttävä erityisiä toimia laittoman puunkorjuun torjumiseksi, kuten SUMAL-järjestelmän

Sitä seuraavat sivut. N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										täysimääräinen täytäntöönpano, mukaan lukien puunkorjuun seuranta kaukokartoituksen avulla, pakotejärjestelmän vahvistaminen ja tarvittaessa muut toimenpiteet. I. Strategiaan sisältyy myös konkreettisia toimenpiteitä metsäluontotyyppien ja -lajien suojelemiseksi ja erityisesti metsänormien mukauttamiseksi biologista monimuotoisuutta koskeviin näkökohtiin.
23	Uudistus 1. Metsänhoito - ja metsänhoitoj	Virstanpylväs	Kansallisessa metsästrategiasa 2020–2030 säädettyjen	Ministeriön asetusten säännös, josta käy ilmi				KOLMAS NELJÄNNES	2022	Seuraavien ministerien muutettujen asetusten voimaantulo kansallisessa metsästrategiasa 2020–2030

Sitä seuraavat sivut. N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
	ärjestelmien uudistaminen kehittämällä uusi kansallinen metsästrategia ja sitä seuraava lainsäädäntö		metsitystä ja uudelleenmetsitystä koskevien sitovien sääntöjen vahvistamisesta annettujen muutettujen ministeriön asetusten voimaantulo	muutosten voimaantulo						vahvistettujen metsitystä ja uudelleenmetsitystä koskevien sitovien sääntöjen mukaisesti: a. Määräys nro 766/2018, joka koskee metsänhoitosuunnitelmien laatimista ja muuttamista, mukaan lukien metsämaan maankäyttöä koskevat säännökset, sekä vuotuisten tuulihakkuukiintiöiden hyväksymismenettelmää. b. Asetus nro 1648/2000 metsien uudistamista ja huonontuneen maan metsittämistä koskevien teknisten sääntöjen

Sitä seuraavat sivut. N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										hyväksymisestä c. Määräys nro 1649/2000 metsiköiden hoitoa ja hoitoa koskevien teknisten normien hyväksymisestä d. Määräys nro 1650/2000 hoitojen valintaa ja soveltamista koskevien teknisten normien hyväksymisestä e. Määräys nro 1653/2000 regenerointien vuotuista valvontaa koskevien teknisten normien hyväksymisestä f. Määräys nro 1672/2000 metsänhoidon teknisten

Sitä seuraavat sivut. N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										normien hyväksymisestä
24	Uudistus 1. Metsänhoito - ja metsänhoitojärjestelmien uudistaminen kehittämällä uusi kansallinen metsästrategia ja sitä seuraava lainsäädäntö	Virstanpylväs	Voimassa olevaa metsälainsäädäntöä muuttavien ja täydentävien säädösten voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi säädösten voimaantulo				Q2	2023	Seuraavien säädösten voimaantulo, joilla pyritään virtaviivaistamaan oikeudellista kehystä, torjumaan laittomia hakkuita ja parantamaan metsänhoitoa: (I) Uusi metsälaki, jossa säädetään rikosoikeudelliseen seuraamusjärjestelmään tehtävistä muutoksista; II) Poikkeusasetus nro 85/2006 metsäkasvillisuudelle metsissä ja niiden ulkopuolella aiheutuvien vahinkojen arviointimenetelmistä;

Sitä seuraavat sivut. N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										III) Metsärikoksista määrättävistä seuraamuksista annettu laki nro 171/2010, jossa vahvistetaan laittomien hakkuiden ja muiden metsärikosten aiheuttamien ympäristö- ja taloudellisten vahinkojen laskentamenetelmät, IV) Muut hallituksen päätökset laittomien hakkuiden torjumiseksi ja metsänhoidon parantamiseksi: Muutokset hallituksen päätökseen nro 743/2015, hallituksen päätökseen nro 1076/2009, hallituksen päätökseen nro 229/2009, hallituksen päätökseen nro

Sitä seuraavat sivut. N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										497/2020;
25	Investointi 1. Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsittämiskampanja, mukaan lukien kaupunkimetsät	Kohde	Metsitetyn tai uudelleen metsitetyn maan uudet alueet		ha	0	6 000	Q4	2023	Uudet metsitetyn tai uudelleen metsitetyn maan alat (vähintään 6000 hehtaaria) kansallisessa metsästrategiassa vahvistettujen oikeudellisten vaatimusten mukaisesti: a. Ainoastaan sellaisia lajeja ja ekotyyppejä saa käyttää, jotka kestävät ilmastonmuutoksen tulevia ennustettuja vaikutuksia, eikä niillä saa olla haitallisia vaikutuksia biologiseen monimuotoisuuteen. Kotoperäisten lajien käyttö on sallittua vain, jos osoitetaan, että

Sitä seuraavat sivut. N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										niiden käyttö johtaa suotuisiin ja asianmukaisiin ekosysteemiolosuhteisiin (kuten ilmasto, maaperä, kasvillisuusalueet, palonkestävyys) ja että kotoperäiset lajit eivät enää sovellu tuleviin mallinnettuihin ilmasto-olosuhteisiin ja pedohydrologisiin olosuhteisiin. b. Käytetään ainoastaan sellaisia puulajeja ja ekotyypppejä, jotka soveltuvat Romanian tuleviin ennustettuihin ilmasto-olosuhteisiin; C. Metsittämisellä on edistettävä biologisen

Sitä seuraavat sivut. N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										monimuotoisuuden säilyttämistä, vesihuoltoa ja maaperän suojelua koskevien tavoitteiden saavuttamista. Metsitystä ei saa toteuttaa luonnonarvoltaan merkittävällä maatalousmaalla, niityillä tai kosteikoilla, ellei toimenpiteen tavoitteena ole luontotyyppien ennallistaminen. d. Metsittämisen tai uudelleenmetsittämishankkeita on toteutettava alueilla, jotka ovat alttiita ja alttiita ilmastouhkille, erityisesti kuivuudelle ja tulville. e. Metsitys- ja uudelleenmetsittämishankkeisiin

Sitä seuraavat sivut. N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										on sovellettava ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, jos se määritetään YVA-seulontamenettelyssä; metsittämis- ja uudelleenmetsittämistoimien kannalta merkityksellisille metsänhoitosuunnitelmille on tehtävä täydellinen strateginen ympäristöarviointimenettely (ympäristöraportti), erityisesti jos ne vaikuttavat suojeltuihin luontotyyppeihin ja/tai lajeihin.
26	Investointi 1. Kansallinen metsitys- ja uudelleenme	Kohde	Metsitetyn tai uudelleen metsitetyn maan uudet		ha	6 000	26 760	Q2	2026	Uudet metsitetyn tai uudelleen metsitetyn maan alat (yhteensä 26760 hehtaaria) kansallisessa metsästrategiassa vahvistettujen

Sitä seuraavat sivut. N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
	tsittämiskampanja, mukaan lukien kaupunkimetsät		alueet							oikeudellisten vaatimusten ja tavoitteen 25 vaatimusten mukaisesti.
27	Investointi 1. Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsittämiskampanja, mukaan lukien kaupunkimetsät	Kohde	Uusia kaupunkimetsien alueita on luotu.		m ²	0	500 000	Q4	2023	Uudet kaupunkimetsäalueet (vähintään 500000m ²) kansallisessa metsästrategiassa vahvistettujen oikeudellisten vaatimusten mukaisesti: a. Ainoastaan sellaisia lajeja ja ekotyyppejä saa käyttää, jotka kestävät ilmastonmuutoksen tulevia ennustettuja vaikutuksia, eikä

Sitä seuraavat sivut. N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										niillä saa olla haitallisia vaikutuksia biologiseen monimuotoisuuteen. Kotoperäisten lajien käyttö on sallittua vain, jos osoitetaan, että ne johtavat suotuisiin ja asianmukaisiin ekosysteemiolosuhteisiin (kuten ilmasto, maaperä, kasvillisuusalueet, palonkestävyys) ja että kotoperäiset lajit eivät enää sovellu tuleviin mallinnettuihin ilmasto-olosuhteisiin ja pedohydrologisiin olosuhteisiin. b. Käytetään ainoastaan sellaisia lajeja ja ekotyyppejä, jotka soveltuvat Romanian

Sitä seuraavat sivut. N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										tuleviin ennustettuihin ilmasto-olosuhteisiin; C. Kaupunkimetsitys on toteutettava soveltamalla maisematason lähestymistapaa, jolla vahvistetaan yhteyksiä luonnonalueisiin tai osittain luonnontilaisiin alueisiin (kuten metsiin tai maatalousalueisiin) keskittyen elinympäristöjen yhdistämiseen vihreän infrastruktuurin ja ekologisten käytävien avulla. Lajien ja ekotyyppien valinnassa on otettava huomioon niiden rooli ilman puhdistamisessa ja muiden ekosysteemipalvelujen tarjoamisessa kaupunkialueilla.

Sitä seuraavat sivut. N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										d. Metsittämisellä on edistettävä biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä, vesihuoltoa ja maaperän suojelua koskevien tavoitteiden saavuttamista. Metsitystä ei saa toteuttaa luonnonarvoltaan merkittävällä maatalousmaalla, niityillä tai kosteikoilla, ellei toimenpiteen tavoitteena ole luontotyyppien ennallistaminen. e. Metsittämis- tai uudelleenmetsittämishankkeita on toteutettava alueilla, jotka ovat alttiita ja alttiita ilmastouhkille, erityisesti kuivuudelle ja tulville.

Sitä seuraavat sivut. N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
28	Investointi 1. Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsittämiskampanja, mukaan lukien kaupunkimetsät	Kohde	Kaupunkimetsien uudet alueet		m ²	500 000	3 150 000	Q2	2026	Uudet kaupunkimetsäalueet (yhteensä 3 150 000 m ²) metsästrategiassa vahvistettujen oikeudellisten vaatimusten ja tavoitteen 25 vaatimusten mukaisesti.
29	Investointi 2. Metsänviljelyn yaineiston nykyaikaisen tuotantokapasiteetin kehittäminen	Kohde	Uudet ja kunnostetut taimitarhat, jotka ovat toiminnassa (perustatut tai kunnostetut)		Numero	0	90	KOLMAS NELJÄNNES	2024	Uudet ja kunnostetut taimitarhot, jotka ovat toiminnassa (vähintään 90) kansallisessa metsästrategiassa vahvistettujen oikeudellisten vaatimusten mukaisesti. Lisäysaineiston tuotannossa on keskityttävä

Sitä seuraavat sivut. N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										puulajeihin ja ekotyyppeihin, jotka soveltuvat Romanian tuleviin ennustettuihin ilmastolosuhteisiin.

B.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

R-lomake 2. Suojeltujen luonnonalueiden hoitojärjestelmän uudistaminen biologista monimuotoisuutta koskevan EU:n strategian johdonmukaisen ja tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi

Uudistuksen tavoitteena on panna täytäntöön nykyinen luonnonsuojelualueiden nimeämiskehys erityisesti luomalla mekanismi, jonka avulla voidaan yhdistää luonnon monimuotoisuuteen vaikuttavia eri aloja, kuten koulutus, maatalous, metsätalous, metsästys, matkailu, aluesuunnittelu, liikenne ja energia, koskeva lainsäädäntö.

Tämä saavutetaan antamalla ja tulella voimaan kaksi säädöstä:

1) säädös, jolla perustetaan toimielinten välinen komitea analysoimaan biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin sovellettavaa oikeudellista kehystä ja laatimaan ja edistämään ehdotuksia oikeudellisen kehyksen muuttamiseksi tai täydentämiseksi lajien ja luontotyyppien suojelun tason jakautumista ja dynamiikkaa koskevien ajantasaisten tietojen perusteella (30. kesäkuuta 2022 mennessä);

2) säädös, jolla muutetaan biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin sovellettavaa oikeudellista kehystä sen varmistamiseksi, että eri alojen nykyinen oikeudellinen kehys ei vaikuta luonnonsuojelualueiden hoitosuunnitelmiin sisältyvien suojelutoimenpiteiden täytäntöönpanoon/rajoittaa sitä (30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä). Säädös perustuu 1 kohdan mukaisesti perustetun komitean ehdotuksiin.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2025 mennessä.

Investointi 3. Hyväksytyjen hoitosuunnitelmien päivittäminen ja maa- ja meriluontotyyppien tiukan suojelun mahdollisten alueiden määrittäminen vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian täytäntöönpanemiseksi

Investointi koostuu kahdesta aliinvestoinnista.

Ensimmäisen alainvestoinnin (investointi 3.1) tavoitteena on päivittää hyväksytyt hoitosuunnitelmat. Toisen alainvestoinnin (investointi 3.2) tavoitteena on määrittää mahdolliset alueet, joilla tarvitaan tiukkaa suojelua vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian mukaisesti.

Olemassa olevien hoitosuunnitelmien päivittämisen osalta investoinnin tuloksena vähintään 250 luonnonsuojelualueiden hoitosuunnitelmaa on tarkistettava ja saatettava ajan tasalle EU:n lainsäädännön mukaisesti 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Tämän alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Tiukasti suojeltujen alueiden osalta annetaan kaksi säädöstä, jotka tulevat voimaan: 1) säädös sellaisten tiukasti suojeltujen alueiden nimeämisestä, jotka on yksilöity Natura 2000 -suojelualueilla, joilla on olemassa olevat hoitosuunnitelmat, tai joihin sisältyvät aarniometsät ja vanhat metsät (31 päivään joulukuuta 2023 mennessä); ja 2) säädös tiukasti suojeltujen alueiden nimeämisestä Natura 2000 -suojelualueilla, joilla ei ole olemassa hoitosuunnitelmia, ja muilla alueilla (31. joulukuuta 2025 mennessä).

Tämän alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 4. Yhdenmetyt investoinnit luontotyyppien ekologiseen jälleenrakentamiseen ja niittyihin, vesialueista ja vedestä riippuvaisiin alueisiin liittyvien lajien suojeluun

Investointi koostuu viidestä alainvestoinnista.

Ensimmäisen alainvestoinnin (investointi 4.1) tavoitteena on palauttaa vesistöjen yhteydet poistamalla vesistöjen esteitä ja siten edistää vedestä riippuvaisten vesiluontotyyppien ja -lajien sivusuuntaisten yhteyksien palauttamista suojeltujen luonnonalueiden sovellettavien hoitosuunnitelmien mukaisesti. Tämän osainvestoinnin tuloksena on ennallistettava 1700 hehtaarin rantaluontotyyppien yhteenliitettävyys.

Tämän alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Toisella osainvestoinnilla (investointi 4.2) pyritään rakentamaan uudelleen niittyjen elinympäristöjä suojelluilla luonnonalueilla. Tämän alainvestoinnin tuloksena vähintään 2800 hehtaaria nurmen luontotyyppinä on ennallistettava ekologisesti.

Tämän alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Kolmannella osainvestoinnilla (investointi 4.3) pyritään vähentämään Tonavan suistojärvien rehevöitymistä ja säilyttämään niiden biologinen monimuotoisuus. Tämän alainvestoinnin kattamia toimia ovat vedenpinnan säätely kahdessa järvessä, järvien rajojen optimaalinen profiilin suunnittelu ja saavuttaminen, värinpoisto, pankkikonsolidointi, kunnossapitotyöt, kaataminen kasvillisuuden ja puiden elvyttämiseksi alueella, puutavaran ja rantojen poistaminen, jotka peittävät veden kiertoa ja aiheuttavat sedimentaatiota, alueen lajien ja elinympäristöjen seuranta sekä pienimuotoiset valumatyöt optimaalisen vesikierron varmistamiseksi. Tämän alainvestoinnin tuloksena vähintään 100 hehtaarin järviolueita on täytynyt hyötyä vesikasvien poistamisesta päivitetyn toteutettavuustutkimuksen (kesäkuu 2021) perusteella.

Tämän investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Neljännän alainvestoinnin (investointi 4.4) tavoitteena on kehittää Ala-Tonavan (1 500 km:n) varrelle luonnonvaraisten sammen seurantajärjestelmä yhdessä tekoälyn kanssa sen salametsästyksen torjumiseksi. Tämän aliinvestoinnin tuloksena on otettava käyttöön luonnonvaraisten sampitietojen seuranta-, viestintä- ja siirtoverkosto. On odotettavissa, että tämä alainvestointi ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetty toimenpiteen kuvaus ja lieventävät toimet ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisten teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Erityisesti ostettavien ajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen, sellaisina kuin ne määritellään asetuksen (EU) 2019/631 3 artiklan 1 kohdan h alakohdassa, on oltava alle 50 g CO₂/km. Ostettavien mittaussuoneiden on vastattava ympäristön kannalta parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa.

Tämän alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2025 mennessä.

Viidennen alainvestoinnin (investointi 4.5) tavoitteena on nykyaikaistaa Tonavan suistoalueen julkisia kulkuyhteyksiä ja vierailijoiden infrastruktuuria luontotyyppeihin ja lajeihin kohdistuvan paineen vähentämiseksi. Tämän aliinvestoinnin tuloksena rakennetaan 10 vierailukeskusta, joiden tarkoituksena on lieventää matkailusta luontotyypeille aiheutuvaa painetta kanavoimalla ja seuraamalla matkailijavirtoja 10 vierailukeskuksen verkostoon, jossa on 40 havaintopistettä, jotka on varustettu asianmukaisesti kaikkien vierailijaryhmien tarpeisiin. Vierailukeskusten rakentamisessa on käytettävä ympäristöystävällisiä teknologioita, ekosysteemeihin perustuvia lähestymistapoja ja materiaaleja Tonavan suistoalueen yhteisöarkkitehtuuriin perinteisellä tavalla.

Tämän alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Investointi 5. Yhdennetyt tulvariskien lieventämisjärjestelmät metsävesistöalueilla

Investoinnin tavoitteena on vähentää tulvariskiä, jotta voidaan suojella ihmisiä, infrastruktuuria ja sosioekonomisia tavoitteita riskialueilla sekä suojella ympäristöä ja biologista monimuotoisuutta asiaankuuluvilla ympäristötoimenpiteillä, erityisesti toimenpiteillä, jotka liittyvät kalojen vaelluksen ja ekologisen virtauksen varmistamiseen.

Investointi toteutetaan kahdessa vaiheessa:

1) tulvasuojelun nykyaikaistamistöitä koskevan hankesuunnitelman hyväksyminen. Suunnitelmaan on sisällyttävä: I) vähintään kuuden vahingoittuneen alluviumin retentiorakenteen ennallistaminen pitkittäissuuntaisten toimenpiteiden asentamiseksi (tarvittaessa kalatikkaat ja ekologinen virtaus); II) vähintään 30 uuden alluviaalisen rakenteen rakentaminen, mukaan lukien kalatikkaat ja ekologinen virtaus, joiden enimmäiskorkeus on 5 metriä; III) vähintään 4 hehtaarin maa-alueen ennallistaminen uudelleen metsittämisen, rikkaruohojen tai varsien rakentamisen avulla; ja iv) kunnostetaan vähintään 30 km torrent vuodepaikkaa. Tämä vaihe on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2023 mennessä.

2) tulvasuojelun nykyaikaistamistöiden loppuun saattaminen edellä 1 kohdassa hyväksytyn hankesuunnitelman perusteella. Tämän vaiheen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Kaikki direktiivin 2000/60/EY (vesipolitiikan puitedirektiivi) mukaisen arvioinnin yhteydessä tarpeelliseksi määritellyt toimenpiteet, joilla varmistetaan ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen, on sisällytettävä hankesuunnitteluun, ja niitä on noudatettava tiukasti kaikissa rakentamisen, nykyaikaistamisen, käytön ja käytöstäpoiston vaiheissa. Vaikutusten kohteena olevien vesimuodostumien ekologisen tilan heikkenemistä on vältettävä, eikä toimenpide saa estää vaikutusten kohteena olevien vesimuodostumien ekologisen tilan tai potentiaalin parantamista.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

B.4. Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
30	Uudistus 2. Suojeltujen luonnonalueiden hoitojärjestelmän uudistaminen panemalla luonnon monimuotoisuutta koskeva EU:n strategia täytäntöön johdonmukaisesti ja tehokkaasti	Virstanpylväs	Säädös, jolla perustetaan toimielinten välinen komitea analysoimaan biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin sovellettavaa oikeudellista kehystä, tulee voimaan	Lain säännös, josta käy ilmi säädöksen voimaantulo				Q2	2022	Säädös, jolla perustetaan toimielinten välinen komitea analysoimaan biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin, kuten koulutukseen, maatalouteen, metsätalouteen, metsästykseseen, matkailuun, aluesuunnitteluun, liikenteeseen ja energiaan, sovellettavaa oikeudellista kehystä, tulee voimaan. Komiteaa johtaa ympäristö-, vesi- ja metsäministeriö, ja siihen kuuluvat asianomaisista aloista vastaavat ministeriöt ja niiden alaisuudessa toimivat viranomaiset: koulutus, maatalous, metsätalous, metsästys, matkailu, aluesuunnittelu, liikenne ja

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										energia. Komitea laatii ehdotuksia oikeudellisen kehityksen tarkistamiseksi lajien ja luontotyyppien suojelun tason jakautumista ja dynamiikkaa koskevien ajantasaisten tietojen perusteella.
31	Uudistus 2. Suojeltujen luonnonalueiden hoitojärjestelmän uudistaminen panemalla luonnon monimuotoisuutta koskeva EU:n strategia täytäntöön johdonmukaisesti ja tehokkaasti	Virstanpylväs	Biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin sovellettavaa oikeudellista kehystä muuttavan säädöksen voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi säädöksen voimaantulo				Q2	2025	Sellaisen säädöksen voimaantulo, jolla muutetaan biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin sovellettavaa oikeudellista kehystä. Näiden lainsäädäntömuutosten tavoitteena on varmistaa, että eri alojen voimassa oleva oikeudellinen kehys ei vaikuta luonnonsuojelualueiden hoitosuunnitelmiin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										sisältyvien suojelutoimenpiteiden täytäntöönpanoon tai rajoittamista. Säädös perustuu valiokunnan ehdotuksiin lajien ja luontotyyppien suojelun tason jakautumista ja dynamiikkaa koskevien ajantasaisten tietojen perusteella.
32	Investointi 3.1 Hyväksyttyjen hoitosuunnitelmien päivittäminen	Kohde	Luonnonsuojelualueet, joilla on päivitetty hoitosuunnitelmat, tulivat voimaan		Numero	0	100	Q1	2025	Luonnonsuojelualueet (vähintään 100), joilla on päivitetty hoitosuunnitelmat, tulevat voimaan. Etusijalle asetetaan alueet, joihin infrastruktuurihankkeet mahdollisesti vaikuttavat ja joiden osalta Romania on asiaa koskevan EU:n lainsäädännön mukaisesti sitoutunut keräämään edelleen seurantatietoja, jotta voidaan määrittellä

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										aluekohtaiset suojelutavoitteet elinympäristöille ja lajeille, mukaan lukien muuttavat lintulajit.
33	Sijoittaminen. 3.1 Hyväksytyjen hoitosuunnitelmien päivittäminen	Kohde	Luonnonsuojelualueet, joilla on päivitetty hoitosuunnitelmat, tulivat voimaan		Numero	100	250	Q2	2026	Ainakin 250 luonnonsuojelualuetta, joilla on päivitetty hoitosuunnitelmat, tulivat voimaan. Etusijalle asetetaan alueet, joihin infrastruktuurihankkeet mahdollisesti vaikuttavat ja joiden osalta Romania on asiaa koskevan EU:n lainsäädännön mukaisesti sitoutunut keräämään edelleen seurantatietoja, jotta voidaan määrittää aluekohtaiset suojelutavoitteet elinympäristöille ja lajeille, mukaan lukien muuttavat lintulajit.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
34	Investointi 3.2 Maan ja meren luonnollisia luontotyyppejä mahdollisesti suojeltavien alueiden yksilöinti vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian täytäntöönpanemiseksi	Virstanpylväs	Tiukasti suojeltujen alueiden nimeämistä koskevan säädöksen voimaantulo (Natura 2000 -suojelualueet, joilla on olemassa olevat hoitosuunnitelmat, tai aarniometsät ja vanhat metsät mukaan luettuina)	Lain säännös, josta käy ilmi säädöksen voimaantulo				Q4	2023	Tiukasti suojeltujen alueiden nimeämistä koskevan säädöksen voimaantulo. Säädöksen on perustuttava analyysiin/tutkimuksiin ja kartoitukseen, jotka koskevat sellaisten (tiukasti suojeltujen) alueiden rajaamista, jotka ovat tarpeen vuoteen 2030 ulottuvaan EU:n biodiversiteettistrategiaan perustuvan säädöshdotuksen perustelemiseksi. Säädöksessä nimitään tiukasti suojellut alueet, jotka on määritelty Natura 2000 -suojelualueilla, joilla on olemassa olevat hoitosuunnitelmat, tai joihin kuuluvat aarniometsät ja vanhat metsät.
35	Investointi 3.2.	Virstanpylväs	Tiukasti	Lain säännös,				Q4	2025	Tiukasti suojeltujen alueiden

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	Mahdollisten maa- ja meriluontotyyppien tiukan suojelun alueiden määrittäminen vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian täytäntöönpanemiseksi	lväs	suojeltujen alueiden nimeämistä koskevan säädöksen voimaantulo (määritetty Natura 2000 -suojelualueilla, joilla ei ole olemassa olevia hoitosuunnitelmia, ja muilla alueilla)	josta käy ilmi säädöksen voimaantulo						nimeämistä koskevan säädöksen voimaantulo. Säädöksen on perustuttava analyysihin/tutkimuksiin ja kartoitukseen, jotka koskevat muita kuin interventiotoimia varten ehdotettujen (tiukasti suojeltujen) alueiden rajaamista ja jotka ovat tarpeen vuoteen 2030 ulottuvaan EU:n biodiversiteettistrategiaan perustuvan säädösehdotuksen perustelemiseksi. Säädöksessä nimitään tiukasti suojellut alueet, jotka on yksilöity Natura 2000 -suojelualueilla, joilla ei ole olemassa olevia hoitosuunnitelmia, ja muilla alueilla.
36	Investointi 4.1. Vesistöjen	Kohde	Rantaluontotyypit, joiden		ha	0	1 700	Q2	2026	Rantaluontotyypit, joiden kytkeytyneisyys on

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	esteiden poistaminen, jotta voidaan helpottaa riippuvaisten luontotyyppien ja lajien yhteyksien palauttamista		kytkeytyneisyys on ennallistettu							ennallistettu (vähintään 1 700 ha)
37	Investointi 4.2 Niittyjen elinympäristöjen jälleenrakentaminen suojelluilla luonnonalueilla	Kohde	Niittyjen elinympäristöt ekologisesti ennallistetut		ha	0	2 800	Q2	2026	Niittyjen elinympäristöt (vähintään 2800 hehtaaria) ennallistetaan ekologisesti.
38	Investointi 4.3 Tonavan suistojärvien värinpoisto rehevöitymisen vähentämiseksi ja biologisen monimuotoisuuden	Kohde	Järvialueet, jotka ovat hyötyneet vesikasvien poistamisesta		ha	0	100	Q2	2026	Järvialueet (vähintään 100 hehtaaria), jotka ovat hyötyneet vesikasvien poistamisesta päivitetyn toteutettavuustutkimuksen perusteella (kesäkuu 2021).

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	säilyttämiseksi									
39	Investointi 4.4 Ala-Tonavan alueen luonnonvaraisia sammioita koskevan seurantajärjestelmän toteuttaminen	Virstanpylväs	Luonnonvarainsten sammitietojen seuranta-, viestintä- ja siirtoverkoston toiminnassa	Verkko on toiminnassa				KOLMAS NELJÄN NES	2025	Luonnonvaraisten sammitietojen seuranta-, viestintä- ja siirtoverkko on toiminnassa. Toimenpiteillä kehitetään luonnonvaraisten sammitien seurantajärjestelmä Ala-Tonavan (1 500 km) varrelle yhdessä tekoälyn kanssa salametsästyksen torjumiseksi. ”Ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisten teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) noudattamisen varmistamiseksi ostettavien ajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen, sellaisina kuin ne määritellään asetuksen (EU) 2019/631 3 artiklan 1 kohdan h alakohdassa, on oltava alle 50 g CO2/km. Ostettavien mittausveneid on vastattava ympäristön

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kannalta parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa.
40	Investointi 4.5. Tonavan suistoalueen julkisen kulku- ja vierailuinfrastruktuurin uudelleenkonfigurointi, jotta voidaan vähentää luontotyyppeihin ja lajeihin kohdistuvaa matkailupainetta	Kohde	Matkailun luontotyyppeihin kohdistuvan paineen lievittämiseksi rakennetut vierailukeskukset		Numero	0	10	Q2	2026	10 vierailukeskusta, joiden tarkoituksena on lieventää matkailun elinympäristöihin kohdistuvaa painetta kanavoimalla ja seuraamalla matkailijavirtoja kymmeneen vierailukeskukseen, joissa on 40 havaintopistettä, jotka on varustettu asianmukaisesti ja varustettu kaikkien vierailijaryhmien tarpeisiin. Paikat valitaan parhaillaan tarkistettavana olevan Tonavan suistoalueen hallintasuunnitelman perusteiden mukaisesti. Vierailukeskusten rakentamisessa on käytettävä ympäristöystävällisiä

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										teknologioita, ekosysteemeihin perustuvia lähestymistapoja ja materiaaleja Tonavan suistoalueen yhteisöarkkitehtuuriin perinteisellä tavalla.
41	Investointi 5. Yhdennetyt tulvariskien lieventämisjärjestelmät metsävesistöalueilla	Virstanpylväs	Hankesuunnitelman hyväksyminen	Hankesuunnitelman hyväksyminen				Q1	2023	Tulvasuojelun nykyaikaistamistoita koskeva hankesuunnitelma on hyväksyttävä. Siihen on sisällyttävä: - Vähintään kuuden vahingoittuneen alluviumin retentiorakenteen ennallistaminen pitkäaikaissuuntaisten toimenpiteiden asentamiseksi (tarvittaessa kalatikkaat ja ekologinen virtaus); - Vähintään 30 uuden alluviaalisen rakenteen rakentaminen, mukaan

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										lukien kalatikkaat ja ekologinen virtaus, joiden enimmäiskorkeus on 5 metriä; - Vähintään 4 hehtaaria maata, joka on ennallistettu uudelleen metsittämisen, rikkakasvien tai varsien rakentamisen avulla; - kunnostetaan vähintään 30 km torrent-alustaa. Kaikki direktiivin 2000/60/EY (vesipolitiikan puitedirektiivi) mukaisen arvioinnin yhteydessä tarpeelliseksi määritellyt toimenpiteet, joilla varmistetaan ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen, on sisällytettävä hankesuunnitteluun, ja niitä on noudatettava tiukasti

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										rakennus-, nykyaikaistamis-, käyttö- ja käytöstäpoistovaiheissa. Vaikutusten kohteena olevien vesimuodostumien ekologisen tilan heikkenemistä on vältettävä, eikä toimenpide saa estää vaikutusten kohteena olevien vesimuodostumien ekologisen tilan tai potentiaalın parantamista.
42	Investointi 5. Yhdennetyt tulvariskien lieventämisjärjestelmät metsävesistöalueilla	Virstanpylväs	Tulvasuojelun nykyaikaistamistöiden loppuun saattaminen	Tulvasuojelutöiden nykyaikaistamisen loppuun saattaminen				Q2	2026	Tulvasuojelun nykyaikaistamishanke on saatettava päätökseen välitavoitteessa 41 esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

C. OSATEKIJÄ 3: JÄTEHUOLTO

Komponentin tavoitteena on nopeuttaa Romanian jätehuoltojärjestelmien laajentamista ja nykyaikaistamista keskittyen erilliskeräykseen, jätteen syntymisen ehkäisemiseen, vähentämiseen, uudelleenkäyttöön ja hyödyntämiseen sovellettavan EU:n lainsäädännön noudattamiseksi ja kiertotalouteen siirtymiseksi.

Osa-alue koostuu yhdestä uudistuksesta ja kolmesta investoinnista.

Komponenttiin sisältyvien toimenpiteiden odotetaan vastaavan joihinkin haasteisiin, jotka tuodaan esiin maakohtaisessa suosituksessa keskittää investoinnit vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen, erityisesti ympäristöinfrastruktuuriin (maakohtaiset suositukset 2019 ja 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

C.1. Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 1. Jätehuoltohallinnon parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi

Uudistuksen tavoitteena on luoda strateginen ja oikeudellinen kehys kiertotalouteen siirtymiselle hyväksymällä kansallinen kiertotalousstrategia ja toimintasuunnitelma sekä muuttamalla tiettyjä jätehuoltoon liittyviä säädöksiä.

Uudistuksen täytäntöönpano koostuu seuraavista vaiheista:

- (1) Hyväksytään kansallinen kiertotalousstrategia, jolla luodaan puitteet Romanian talouden muuttamiselle kohti kiertotaloutta ja joka kattaa tuotteiden koko elinkaaren (31. syyskuuta 2022 mennessä);
- (2) Sellaisten säädösten voimaantulo, jotka ovat tarpeen yhtenäisen jätehuollon toteuttamiseksi kansallisen jätehuoltosuunnitelman mukaisesti, erityisesti jätteiden käsittelyä, kuntien sanitaatiopalveluja, sanitaatiopalvelujen tariffien vahvistamista ja pakkausten laajennettua tuottajavastuuta koskevan lainsäädännön voimaantulo (31. syyskuuta 2022 mennessä);
- (3) Hyväksytään kansallista kiertotalousstrategiaa koskeva toimintasuunnitelma, jossa määritellään strategian keskeiset täytäntöönpanovaiheet (edellä 1 kohdassa), vastuuviranomaiset ja toimien sitova aikataulu (31. syyskuuta 2023 mennessä). Kaikki strategiassa ja toimintasuunnitelmassa viranomaisille vuoden 2023 kolmannesta neljänneksestä vuoden 2026 ensimmäiseen neljännekseen osoitetut toimet on saatettava päätökseen 30 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

Uudistuksen tuloksena on parannettava Romanian jätehuoltojärjestelmän valvontaa ja seurantaan sekä ympäristölaatuparametreja ja lisättävä jätteen erilliskeräyksen tasoa. 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä on saavutettava 4,5 prosenttiyksikön osuus kansallisesta kierrätyksestä ja uudelleenkäyttöön valmistelua koskevasta 50 prosentin tavoitteesta vuoteen 2025 mennessä.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistukseen 1 liittyy kolme investointia – investoinnit 1, 2 ja 3.

Investointi 1. Integroitujen yhdyskuntajätehuoltojärjestelmien kehittäminen, nykyaikaistaminen ja loppuun saattaminen maakunnan tasolla tai kaupungin/kunnan tasolla

Investoinnin tavoitteena on kehittää ja nykyaikaistaa integroituja jätehuoltojärjestelmiä ja -infrastruktuuria julkisen jätteen käsittelyä varten läänin tai kaupungin/kunnan tasolla.

Investoinnilla on edistettävä yhdyskuntajätteen valmistelua, uudelleenkäyttöä ja kierrätystä koskevien uusien tavoitteiden saavuttamista jätteistä annetun direktiivin 2008/98/EY muuttamisesta annetun direktiivin (EU) 2018/851 mukaisesti. Investointien on perustuttava kansalliseen jätehuoltosuunnitelmaan, läänin jätehuoltosuunnitelmiin ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelmaan, ja niillä on edistettävä kiertotalouspaketin kierrätystavoitteita.

Tämän investoinnin toteuttamiseen on sisällyttävä:

- a) vapaaehtoisten jätteenkeräyskeskusten perustaminen, jotta voidaan varmistaa kotitalousjätteen erilliskeräys useiden jätevirtojen osalta (I.1.a), minkä vuoksi 565 vapaaehtoisen keräyskeskuksen on oltava toiminnassa 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.
- b) digitalisoitujen ekosaarekkeiden perustaminen jätteen erilliskeräystä varten paikallisella tasolla, pääasiassa asuntolohkoalueilla (I.1.b), minkä seurauksena 13752 digitoitua ekosaarekettä jätteen erilliskeräystä varten on otettava käyttöön 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.
- c) erilliskeräystä varten tarkoitetut kaupunkitaajamien integroidut keskuskeskukset (I.1.c), minkä vuoksi integroitujen jätteenkeräyskeskusten on oltava toiminnassa 14 taajamassa 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.
- d) jätteenkierrätyslaitosten rakentaminen kiertotalouspaketin (I.1.d) kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi, minkä seurauksena 26 jätteen kierrätyslaitosta on otettava käyttöön 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä kansallisen kiertotalousstrategian kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi.

Edellä mainittujen investointien (a-d) on oltava tapauksen mukaan kansallisen jätehuoltosuunnitelman, läänin jätehuoltosuunnitelmien ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelman mukaisia.

Tämän toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetty ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen toimenpiteen kuvaus ja lieventävät toimenpiteet. Erityisesti tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta parasta käytettävissä olevaa teknologiaa.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 2. Lannan ja muun kompostoitavan maatalouden jätehuollon infrastruktuurin kehittäminen

Investoinnin tavoitteena on kehittää lannankeräys- ja hyödyntämisjärjestelmiä.

Investointi koostuu pääasiassa integroitujen yhteisten järjestelmien perustamisesta lannan talteenottoa, kompostointiasemia ja kompostinhallintalaitteita varten suurille maatilayhteisöille,

biokaasujärjestelmistä ja maatalouskompostin hallintaan tarkoitettujen laitteiden hankinnasta. Ehdotetuilla investoinneilla pyritään nykyaikaistamaan infrastruktuuria, vähentämään ammoniakki- ja metaanipäästöjä sekä vähentämään nitraattisaastetta.

Investoinnin tuloksena perustetaan 254 integroitua järjestelmää kompostoituvan maatalousjätteen keräystä varten ja otetaan se käyttöön 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Tämän toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetty ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen toimenpiteen kuvaus ja lieventävät toimenpiteet. Erityisesti tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta parasta käytettävissä olevaa teknologiaa.

Investoinnin on oltava kansallisen jätehuoltosuunnitelman mukainen.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 3. Julkisten seuranta-, valvonta- ja institutionaalisten valmiuksien kehittäminen jätehuoltoa ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä varten

Investoinnin tavoitteena on varustaa asianomaiset viranomaiset jätehuollon seuranta-, valvonta- ja raportointitoimia varten.

Investointi toteutetaan kahdella toimintalinjalla:

(1) 43 National Environmental Guard County Commissionersin varustaminen digitaalisilla laitteilla (tieto- ja viestintätekniikkajärjestelmä, kuorma-autojen skannausjärjestelmät, dashcam ja kehossa käytettävät videokamerat, miehittämättömät ilma-alukset) jätehuollon seuranta- ja valvontatoimia varten (31. joulukuuta 2024 mennessä). Tämän seurauksena ympäristökaartin päälliköiden on tehtävä 400 valvontakäyntiä käyttäen uutta digitaalista laitetta 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

(2) Hankitaan ja otetaan käyttöön 384 ilmanlaadun, radioaktiivisuuden ja melun seurantalaitetta kansalliselle ympäristönsuojeluvirastolle, jotta voidaan varmistaa ympäristön epäpuhtauspitoisuuksia koskevien tietojen keruu, siirto ja varastointi ja raportointi (30. kesäkuuta 2025 mennessä).

Tämän toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetty ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen toimenpiteen kuvaus ja lieventävät toimenpiteet. Erityisesti tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta parasta käytettävissä olevaa teknologiaa.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

C.2. Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
43	Uudistus 1 Jätehuollon hallinnoinnin parantaminen kiertotaloutteen siirtymisen nopeuttamiseksi	Virstanpylväs	Kansallisen kiertotalousstrategian hyväksyminen	Kansallisen kiertotalousstrategian hyväksyminen hallituksen päätöksellä				KOLMAS NELJÄN NES	2022	Hyväksytään kansallinen kiertotalousstrategia, joka perustuu meneillään olevan teknisen tuen välinettä koskevan hankkeen suosituksiin. Strategiassa on vahvistettava tuotteiden koko elinkaarta koskevat säännöt ja määriteltävä seuraavat keskeiset tekijät: - sääntely-, rahoitus- ja tiedonhallintamenetelmät ja -välineet kiertotalousaloitteiden tukemiseksi; - soveltamisalaan kuuluvien alojen yksilöinti;

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										- jätteitä koskevien ympäristökannustimien ja taloudellisten kannustimien tarkistaminen kierrätyksen helpottamiseksi kaatopaikalle sijoittamista ja polttamista varten; - ohjeet rahoitus- ja hallinnointimenetelmien/-välineiden käytöstä asianomaisilla aloilla; - sidosryhmien (viranomaiset, tiedeyhteisö, yksityinen sektori, voittoa tavoittelematon sektori ja kansalaiset) välisen yhteistyön hallintokehys. Kansallisen kiertotalousstrategian on edistettävä tehokkaasti EU:n tavoitteita, jotka koskevat jätteiden kierrätystä, erityisesti

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										yhdyskuntajätteen kierrätystä ja kaatopaikoille sijoittamisen korkean osuuden vähentämistä.
44	Uudistus 1 Jätehuollon hallinnoinnin parantaminen kiertotaloutteen siirtymisen nopeuttamiseksi	Virstanpylväs	Kansallista kiertotalousstrategiaa koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen	Kansallista kiertotalousstrategiaa koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen Romanian hallituksen päätöksellä				KOLMAS NELJÄN NES	2023	Toimintasuunnitelmassa määritellään välitavoitteen 43 mukaisesti hyväksytyn strategian keskeiset täytäntöönpanovaiheet, vastuuviranomaiset ja yksilöityjen toimien sitova aikataulu teknisen tuen välinettä koskevassa hankkeessa laadittavien asiantuntijasuositusten perusteella. Suunnitelmaan on sisällyttävä asianmukainen täytäntöönpanon seurantajärjestelmä ja korjaavat välineet, joilla varmistetaan suunniteltujen avaintoimien

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										toteuttaminen.
45	Uudistus 1 Jätehuollon hallinnoinnin parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	Virstanpylväs	Viranomaisille osoitettujen kansallisen kiertotalousstrategian ja toimintasuunnitelman toimien täytäntöönpano	Viranomaisille osoitettujen kansalliseen kiertotalousstrategiaan ja toimintasuunnitelmaan sisältyvien toimien täytäntöönpano				Q1	2026	Kaikkien kansallisessa kiertotalousstrategiassa ja -toimintasuunnitelmassa esitettyjen ja viranomaisille osoitettujen toimien täytäntöönpanon loppuun saattaminen vuoden 2023 kolmannelta neljänneksestä vuoden 2026 ensimmäiseen neljännekseen.
46	Uudistus 1 Jätehuollon hallinnoinnin parantaminen kiertotalouteen	Virstanpylväs	Kansallisen jätehuoltosuunnitelman mukaisen yhtenäisen	Jätehuoltokäytäntöä koskeva lain säännös, josta käy ilmi säädösten				KOLMAS NELJÄN NES	2022	Lainsäädännön mukaisen jätehuollon vakiinnuttamiseksi Romaniassa tarvittavien säädösten voimaantulo, erityisesti kansalliseen jätehuoltosuunnitelmaan sisältyvien

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	n siirtymisen nopeuttamiseksi		jätehuollon toteuttamiseksi tarvittavien säädösten voimaantulo	voimaantulo						yhdyskuntajätteen käsittelyä koskevien hallintotoimenpiteiden avulla, jotta voidaan saavuttaa EU:n jätepuitedirektiivin jätehuoltotavoitteet. Seuraavat säädökset tulevat voimaan: 1. Asetus jätejärjestelmästä, sääntelee laajennettua tuottajan vastuuta jätepuitedirektiivin mukaisesti. Asetuksella otetaan myös käyttöön ankaria seuraamuksia laittoman kaatopaikalle sijoittamisen, jätteiden sijoittamisen ja ilmassa polttamisen estämiseksi. 2. Asetus lain 101/2006 muuttamisesta (sanitaatiolaki).

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										3. Yhteisön yleishyödyllisten palvelujen kansallisen sääntelyviranomaisen (ANRSC) määräys 109/2007 sanitaatiotariffimenetelmästä. Asetuksella (N:o 2) ja muutetulla ANRSC-määräyksellä (nro 3) säännellään - taloudellisten välineiden täysimääräinen käyttöönotto (maksatse, kaatopaikkavero ja laajennettu tuottajan vastuu) - yhteisön yleishyödyllisten palvelujen kansallisen sääntelyviranomaisen rooli yhdyskuntajätteen hinnoittelupolitiikan kansallisena

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										sääntelyviranomaisena; - yhteisöjen välisen kehitysyhdistysten taloudelliset vastuut integroitua jätehuoltojärjestelmiä koskevien hankkeiden osalta.
47	Uudistus 1 Jätehuollon hallinnoinnin parantaminen kiertotaloutteen siirtymisen nopeuttamiseksi	Kohde	4,5 prosentin osuus kansallisesta kierrätystä ja uudelleenkäyttöön valmistelua koskevasta 50 prosentin tavoitteesta vuoteen 2025 mennessä	Osuus 4,5 % kansallisesta kierrätystä ja uudelleenkäyttöön valmistelua koskevasta 50 prosentin tavoitteesta		45,5	50	Q2	2026	Kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman yhdyskuntajätehuoltoon tehtävillä investoinneilla 4,5 prosenttiyksikön osuus yhdyskuntajätteen kierrätystä ja uudelleenkäyttöön valmistelua koskevasta kansallisesta 50 prosentin tavoitteesta, joka on saavutettava vuoteen 2025 mennessä (sellaisena kuin se on määritelty jätepuitedirektiivissä (2008/98/EY, sellaisena kuin se on muutettuna

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										direktiivillä (EU) 2018/851) ja säännöistä ja laskentamenetelmistä direktiivin 2008/98/EY 11 artiklan 2 kohdassa asetettujen tavoitteiden noudattamisen todentamiseksi 18 päivänä marraskuuta 2011 annetussa komission päätöksessä 2011/753/EU). Rahoitusosuus lasketaan niiden yhdyskuntajätteen määrien perusteella, jotka ovat peräisin kansallisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tuetusta infrastruktuurista ja jotka on kierrätettävä vuonna 2025. Rahoitusosuus lasketaan suhteessa vuodelle 2025 asetettuun kansalliseen kierrätystä ja uudelleenkäyttöön

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										valmistelua koskevaan 50 prosentin tavoitteeseen.
48	Investointi 1.a Vapaaehtoisten keräyskeskusten perustaminen	Kohde	Vapaaehtoiset keräyskeskukset on perustettu ja toiminnassa		Numero	0	250	KOLMAS NELJÄN NES	2024	Vähintään 250 vapaaehtoista keräyskeskusta on perustettu ja toiminnassa kansallisen jätehuoltosuunnitelman, kunnallisten jätehuoltosuunnitelmien ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelmien mukaisesti. Vapaaehtoisten keräyskeskusten on palveltava enintään 50000 asukkaan yhteisöjä. Keskusten on varmistettava sellaisten kotitalousjätteiden erilliskeräys, joita ei voida kerätä ovelta ovelle -järjestelmään, kierrätettävä jäte ja biojäte, jota ei voida kerätä

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										yksittäisiin jäteastioihin, sekä erityiset jätevirrat (papujäte, sähkö- ja elektroniikkalaiteromu, käytetyt akut, vaarallinen jäte, rakennus- ja purkujäte). Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukainen (2021/C58/01), tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta parasta käytettävissä olevaa teknologiaa.
49	Investointi 1.a Vapaaehtoisten keräyskeskusten	Kohde	Vapaaehtoiset keräyskeskukset on perustettu ja toiminnassa		Numero	250	565	Q2	2026	565 vapaaehtoista keräyskeskusta, jotka on perustettu ja jotka ovat toiminnassa kansallisen jätehuoltosuunnitelman, kunnallisten jätehuoltosuunnitelmien ja Bukarestin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	perustaminen									kunnan jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Vapaaehtoisten keräyskeskusten on palveltava enintään 50000 asukkaan yhteisöjä. Keskusten on varmistettava sellaisten kotitalousjätteiden erilliskeräys, joita ei voida kerätä ovelta ovelle -järjestelmään, kierrätettävä jäte ja biojäte, jota ei voida kerätä yksittäisiin jäteastioihin, sekä erityiset jätevirrat (papujäte, sähkö- ja elektroniikkalaiteromu, käytetyt akut, vaarallinen jäte, rakennus- ja purkujäte).
50	Investointi 1.b digitoitujen	Kohde	Digitaaliset ekosaarekkeet		Numero	0	7 000	Q4	2024	Vähintään 7000 digitoitua ekosaarekettä jätteen erilliskeräystä

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	ekosaarekkeiden rakentaminen jätteen erilliskeräystä varten paikallisella tasolla		jätteen erilliskeräystä varten, perustetut ja toimivat							varten, perustettu ja toiminnassa kansallisen jätehuoltosuunnitelman/maakunnan jätehuoltosuunnitelman ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Digitoituja ekosaarekkeitä käytetään palvelemaan paikkakuntien asuinalueita. Etusijalle on asetettava yhteisöt, joilla on suurimmat tarpeet kreivikunnan jätehuoltosuunnitelmien/kansallisen jätehuoltosuunnitelman mukaisesti ja jotka täydentävät koheesiopolitiikan investointeja seuraavien kriteerien perusteella: - jätteen tuotantokapasiteetti

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										suhteessa paikkakunnan kokoon (laatuluokkaan I kuuluvat kunnat, II kunnat ja kaupungit) - jätteen erilliskeräyksen nykytaso on alhainen; - olemassa olevien jätteenkäsittelylaitosten saatavuus. Digitoiduilla ekosaareilla on varmistettava kotitalousjätteen erilliskeräys pääasiassa lohkoalueilla seuraavien erikseen kerättyjen jätevirtojen osalta: paperi- ja pahvijäte, muovijäte, metallijäte, lasijäte, biojäte, jäännösjäte. Kullakin ekosaarella on oltava vähintään 200 asukasta.
51	Investointi 1.b	Kohde	Digitaaliset		Numero	7 000	13 752	Q2	2026	13752 digitoitua ekosaareketta jätteen erilliskeräystä varten, perustettu ja

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	digitoitujen ekosaarekkeiden rakentaminen jätteen erilliskeräystä varten paikallisella tasolla		ekosaarekkeitä jätteen erilliskeräystä varten, perustetut ja toimivat							toiminnassa kansallisen jätehuoltosuunnitelman/maakunnan jätehuoltosuunnitelman ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Digitoituja ekosaarekkeitä käytetään palvelemaan paikkakuntien asuinalueita. Etusijalle on asetettava yhteisöt, joilla on suurimmat tarpeet kreivikunnan jätehuoltosuunnitelmien/kansallisen jätehuoltosuunnitelman mukaisesti ja jotka täydentävät koheesiopolitiikan investointeja seuraavien kriteerien perusteella: - jätteen tuotantokapasiteetti suhteessa paikkakunnan kokoon (laatuluokkaan I kuuluvat kunnat, II

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										kunnat ja kaupungit) - jätteen erilliskeräyksen nykytaso on alhainen; - olemassa olevien jätteenkäsittelylaitosten saatavuus. Digitoiduilla ekologisilla saarilla on varmistettava kotitalousjätteen erilliskeräys pääasiassa lohkoalueilla seuraavien erikseen kerättyjen jätevirtojen osalta: paperi- ja pahvijäte, muovijäte, metallijäte, lasijäte, biojäte, jäännösjäte. Kullakin ekosaarella on oltava vähintään 200 asukasta.
52	Investointi 1.c Taajama-alueiden	Kohde	Kaupunkitaajamiin perustetut ja		Numero	0	6	Q4	2024	Vähintään kuusi integroitua jätteenkeräyskeskusta, jotka on perustettu ja jotka toimivat taajamissa

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	integroidut erilliskeräyskeskukset		toiminnassa olevat integroidut jätteenkeräyskeskukset							kansallisen jätehuoltosuunnitelman/maan jätehuoltosuunnitelman ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Sijaintipaikkojen on varmistettava, että alueet kattavat kaikkein asutuimmat alueet seuraavasti: - Bukaresti (pohjoinen puoli) ja siihen liittyvä Ilfovin alue; - Bukaresti (eteläpuoli) ja siihen liittyvä Ilfovin alue; - Constanta; - Galati ja Braila; - Iasi; - Craiova; - Ploiesti; - Timisoara;

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- Cluj-Napoca; - Sibiu; - Brasov; - Baia Mare; - Targu Mures; - Buzau. Keskusten on varmistettava sellaisten kotitalousjätteiden erilliskeräys, joita ei voida kerätä ovelta ovelle - järjestelmään, kierrätettävä jäte ja biojäte, jota ei voida kerätä yksittäisiin jäteastioihin, sekä erityiset jätevirrat, kuten karkea jäte, sähkö- ja elektroniikkalaiteromu, käytetyt akut, vaaralliset jätteet sekä rakennus- ja purkujäte. Sen varmistamiseksi, että toimenpide

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										on ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukainen (2021/C58/01), tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta parasta käytettävissä olevaa teknologiaa.
53	Investointi 1.c Taajama-alueiden integroidut erilliskeräyskeskukset	Kohde	Kaupunkitaajamiin perustetut ja toiminnassa olevat integroidut jätteenkeräyskeskukset		Numero	6	14	Q2	2026	Kaupunkitaajamiin on perustettava vähintään kahdeksan uutta integroitua jätteenkeräyskeskusta, jotka toimivat kansallisen jätehuoltosuunnitelman/maan jätehuoltosuunnitelman ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Sijaintipaikkojen on varmistettava, että alueet kattavat kaikkein asutuimmat alueet seuraavasti:

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										- Bukaresti (pohjoinen puoli) ja siihen liittyvä Ilfovin alue; - Bukaresti (eteläpuoli) ja siihen liittyvä Ilfovin alue; - Constanta; - Galati ja Braila; - Iasi; - Craiova; - Ploiesti; - Timisoara; - Cluj-Napoca; - Sibiu; - Brasov; - Baia Mare; - Targu Mures; - Buzau. Keskusten on varmistettava sellaisten kotitalousjätteiden erilliskeräys, joita

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ei voida kerätä ovelta ovelle - järjestelmään, kierrätettävä jäte ja biojäte, jota ei voida kerätä yksittäisiin jätteastioihin, sekä erityiset jätevirrat, kuten karkea jäte, sähkö- ja elektroniikkalaiteromu, käytetyt akut, vaaralliset jätteet sekä rakennus- ja purkujäte.
54	Investointi 1.d Jätteenkierrätyslaitosten rakentaminen kiertotalouspaketin kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi	Kohde	Rakennetut ja toiminnassa olevat jätteenkierrätyslaitokset		Numero	0	26	Q2	2026	On rakennettava ja otettava käyttöön 26 jätteenkierrätyslaitosta kansallisen kiertotalousstrategian kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi ja kansallisen jätehuoltosuunnitelman, kunnallisten jätehuoltosuunnitelmien ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Tukea annetaan yksityisille talouden toimijoille, jotka

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										investoivat erilliskerätyihin jätteen kierrätyslaitoksiin, jotta voidaan vähentää jätteen ympäristö- ja väestövaikutuksia, vähentää resurssien kulutusta, jotta voidaan edistää kestävää taloudellista kehitystä kaikilla alueilla ja saavuttaa kiertotalouspaketin kierrätystavoitteet. Etusijalle on asetettava uusinta kehitystä edustavat hankkeet, jotka on digitalisoitu suunnittelulla, seurannalla ja puuttumisella ja joilla vähennetään energian teknologista kulutusta, teknologian kuljetusta ja ylläpitoa. Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukainen (2021/C58/01),

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta parasta käytettävissä olevaa teknologiaa.
55	Investointi 2 Lannan ja muun kompostoitavan maatalouden jätehuollon infrastruktuuri n kehittäminen	Kohde	Kompostoituvan maatalousjätteen keräysjärjestelmät, jotka on perustettu ja otettu käyttöön.		Numero	0	254	Q2	2026	Kompostoituvan maatalousjätteen keräystä varten on perustettava vähintään 254 integroitua järjestelmää ja otettava ne käyttöön kansallisen jätehuoltosuunnitelman mukaisesti seuraavasti: - 150 Yhdistettyä integroitua järjestelmää (yhteisöalusta, yksittäiset alustat pienille ja keskisuurille viljelijöille sekä kompostinhallintaan tarkoitetut räätälöidyt laitteet); - 94 Yhteisiä integroituja järjestelmiä yhteisöille, joilla on olemassa oleva

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										yhteinen alusta (yksittäiset alustat pienille ja keskisuurille viljelijöille sekä kompostinhallintaan tarkoitetut räätälöidyt laitteet); - 5 Komentojärjestelmät yhteisöille, joilla on suuria tiloja (kompostointiasema ja kompostinhallintaa varten räätälöidyt laitteet); - 5 Biokaasujärjestelmät yhteisöille, joilla on erittäin suuria tiloja (sähkökapasiteetti vähintään 300 KW ja lämpökapasiteetti vähintään 300 KW). Näiden laitosten on noudatettava teknisiä ohjeita ”ei merkittävää haittaa” (C(2023) 6454 final) täyttämällä ja kestävyyskriteerit ja

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä koskevat kriteerit, joista säädetään uusiutuvan energian direktiivin (EU) 2018/2001 (RED II) 29–31 artiklassa sekä elintarvike- ja rehupohjaisia biopolttoaineita koskevissa säännöissä, ja niihin liittyvissä täytäntöönpanosäädöksissä ja delegoiduissa säädöksissä. Suurtilat ja viljelijäyhteisöt (kunnat ja kaupungit) on valittava ottaen huomioon paras myönteinen ympäristövaikutus verrattuna investointien julkisiin kustannuksiin. Valinnassa on käytettävä suuntaviivoja, joissa määritetään

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										selkeästi valintaperusteet, mukaan lukien seuraavat: - eläinten lukumäärä todellisen (ei aiemman) saastumislähteen osoittamiseksi; - nitraattipitoisuus ja -kehitys maanalaisissa vesissä; - asianmukaisen rakennuspaikan saatavuus; - myönteinen kustannus-hyötyanalyysi; investointien pitkän aikavälin kestävyys osoittaminen, mukaan lukien kiertotalouden mallit (keskittyen biokaasuasemiin); - rahoitusvarojen saatavuus yhteisrahoitusta ja investointien jatkamista varten;

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										- myönteiset julkiset kuulemiset, joilla osoitetaan ympäristöinvestointien yhteiskunnallinen hyväksyttävyys. Pienistä laivoista hyötyvien pienten ja keskisuurten viljelijöiden on asuttava yhteisöissä, joissa lannankäsittelyalustat ovat toiminnassa, tai uusissa laivoissa, ja heidän on oltava kyseisissä yhteisöissä kasvatettujen eläinten omistajia. Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukainen (2021/C58/01), tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ympäristön kannalta parasta käytettävissä olevaa teknologiaa.
56	Investointi 3.a Kansallisen ympäristökaartin seuranta- ja valvontalaitteet	Kohde	National Environmental Guard County Commissioners, jossa on digitaaliset laitteet jätehuollon seuranta- ja valvontatoimia varten		Numero	0	43	Q4	2024	43:n ympäristökaartin komissaarin laitteiden käyttöönotto jätehuollon seuranta- ja valvontatoimia varten, jotta voidaan parantaa jätteen jäljitettävyyttä, lisätä näkyvyyttä jätteiden siirtoreitillä ja siten vähentää jätteiden laittomien kuljetusten määrää. Seuraavat laitteet on ostettava: - 1 integroitu tieto- ja viestintätekniikkajärjestelmä, joka palvelee 43 komission jäsentä; - 8 kuorma-autojen skannausjärjestelmää; - 271 dash-kameravideokameraa; - 16 miehittämätöntä ilma-alusta;

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- 8 hyötyajoneuvoa, jotka on varustettu radioviestinnällä valvontalaitteiden kuljettamista varten; - 709 ruumiinjuomaa. Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukainen (2021/C58/01), tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta parasta käytettävissä olevaa teknologiaa.
57	Investointi 3.a Kansallisen ympäristökaartin seuranta- ja valvontalaitteet	Kohde	400 valvontakäyntiä, joissa käytetään seuranta- ja		Numero	0	400	Q4	2025	400 valvontakäyntiä, jotka National Environmental Guard Commissioners toteutti välitavoitteen 56 mukaisesti hankittuja digitaalisia laitteita käyttäen seuranta- ja valvontatoimia

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	t		valvontalaitteita							varten.
58	Investointi 3.b Ilmanlaadun, radioaktiivisuuden ja melun seurantalaitteet kansalliselle ympäristönsuojeluvirastolle	Kohde	ilmanlaadun, radioaktiivisuuden ja melun seurantalaitteiden käyttöönotto		Numero	0	384	Q2	2025	Ilmanlaadun, radioaktiivisuuden ja melun seurantalaitteet on hankittava ja saatettava toimintakuntoon. Laitteiden on varmistettava ympäristön epäpuhtauspitoisuuksia koskevien tietojen kerääminen, välittäminen ja varastointi sekä niiden raportointi. Ilmanlaadun seurantalaitteet voidaan ostaa vasta sen jälkeen, kun kansallinen lennonjohtoohjelma (osa kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman kestäväää liikennettä koskevaa osiota, joka on määrä hyväksyä kesäkuussa 2022) on

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä ...kuuta. .. toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										hyväksytty ohjelmassa esitettyjen tarpeiden perusteella.

D. KOMPONENTTI 4 KESTÄVÄ LIIKENNE

Tällä elpymis- ja palautumissuunnitelman komponentilla vastataan useisiin haasteisiin, jotka liittyvät kestäväan liikenteeseen älykkään, turvallisen ja osallistavan liikkuvuuden edistämiseksi Romaniassa. Sitä olisi tarkasteltava yhdessä osa-alueen 10 ”Paikallinen rahasto” kanssa, joka sisältää täydentäviä toimenpiteitä kestäväan liikkuvuuden edistämiseksi kaupunkialueilla.

Tämän komponentin tavoitteena on parantaa Romanian liikennealan kestävyttä tukemalla sen vihreää ja digitaalista siirtymää. Investointeja tukeviin uudistuksiin sisältyy sääntelymuutoksia, joilla kannustetaan päästöttömään maantieliikenteeseen, parannetaan liikennealan valtionyritysten hallintoa, parannetaan liikenneturvallisuutta, edistetään puhdasta julkista liikennettä ja edistetään liikennemuotosiirtymää rautateille ja sisävesiväylille.

Uudistuksilla ja investoinneilla on edistettävä niiden Romanian vuosina 2019 ja 2020 annettujen maakohtaisten suositusten noudattamista, jotka koskevat tarvetta I) ”etupainotteiset valmiit julkiset investointihankkeet ja yksityisten investointien edistäminen talouden elpymisen edistämiseksi” ja ”keskitetään investoinnit vihreään ja digitaaliseen siirtymään, erityisesti kestäväan liikenteeseen” (maakohtainen suositus 3, 2020) ottaen samalla huomioon alueelliset erot (maakohtainen suositus 4, 2019); II) ”parannetaan suurten hankkeiden valmistelua ja priorisointia ja nopeutetaan niiden täytäntöönpanoa (maakohtainen suositus 4, 2019).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet. Tieinfrastruktuuriin tehtävät investoinnit keskittyvät TEN-T-ydinverkkoon, edistävät taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta, ja niihin liittyy merkittäviä uudistuksia tieliikenteen hiilestä irtautumiseksi, vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin kehittämiseksi, liikenneturvallisuuden parantamiseksi sekä puhtaan julkisen liikenteen ja liikennemuotosiirtymän edistämiseksi.

D.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus

Uudistuksella pyritään tukemaan siirtymistä kestäväan ja älykkääseen liikkuvuuteen kehittämällä ja parantamalla Romanian liikennejärjestelmän strategista, oikeudellista ja operatiivista kehystä. Ehdotettu uudistus liittyy kestäväan kaupunkiliikennettä koskeviin toimenpiteisiin, jotka sisältyvät osa-alueeseen ”Paikallinen rahasto”, jotta varmistetaan täydentävyys ja synergia paikallistason toimenpiteiden kanssa.

Uudistus koskee muun muassa seuraavia seikkoja:

1.1 saastuttaja maksaa -periaatteen mukainen hiilestä irtautuminen

Lainsäädäntöpaketilla pannaan täytäntöön uusi verotusjärjestelmä saastuttaja maksaa -periaatteen ja muiden ympäristöverotuksen periaatteiden mukaisesti. Pakettiin on sisällyttävä i) matkaperusteiset maksut raskailta tavaraliikenteen ajoneuvoilta (kuorma-autot ja muuntotyypiset kuorma-autot) ja ii) kannustinjärjestelmät ajoneuvokannan uudistamiseksi (erityisesti pienautot, vaunut ja linja-autot)

romutusjärjestelmien avulla sekä verotoimenpiteet saastuttavimpien henkilöajoneuvojen omistajuutta varten. Uusi maksujärjestelmä on pantava täytäntöön syrjimättömällä tavalla.

Liikenne- ja infrastruktuuriministeriön on tehtävä analyysi, jossa määritellään tarkemmin erityisesti raskaan liikenteen maksujen taso sekä sähkö- ja hybridiajoneuvojen, myös kevyiden ajoneuvojen, erityiset kannustimet, tällaisten maksujen asteittaisen käyttöönoton ajoitus, tiemaksujärjestelmään sisällytettävät ajoneuvoluokat, henkilöajoneuvojen saastumisen taso, tieluokat ja Romanian integroidun kansallisen tieverkon kattavuustaso. Saadut lisätulot olisi käytettävä tieverkon ylläpitoon ja uusiin investointeihin kestävään liikenteeseen.

Uudistuksella pyritään myös ylittämään vähintään kolmella prosenttiyksiköllä puhtaita ajoneuvoja koskevassa EU:n direktiivissä asetetut puhtaiden julkisten ajoneuvojen hankintojen vähimmäistavoitteet.

Lainsäädäntöpakettiin on sisällyttävä toimenpiteitä, joilla edistetään päästöttömien ajoneuvojen käyttöä ja ajoneuvokannan uusimishankintoja yksityishenkilöissä, yksityisissä yrityksissä ja julkisissa laitoksissa, mikä lisää Romaniassa rekisteröityjen päästöttömien ajoneuvojen määrää vähintään 100 prosentilla verrattuna alkuperäiseen arvoon vuonna 2020 ja romuttaa 250000 saastuttavaa ajoneuvoa (EURO 3 tai vähemmän) 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Tärkeä liikenteen kestävyttä edistävä tekijä, erityisesti kun on kyse ilman pilaantumisen vähentämisestä kaupunkialueilla ja maakohtaisesti, on kansallinen ilman pilaantumisen valvontaohjelma, joka olisi pitänyt toimittaa komissiolle huhtikuuhun 2019 mennessä direktiivin (EU) 2016/2284 mukaisesti ja joka Romanian viranomaisten ilmoituksen mukaan hyväksyttäisiin 30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä¹.

Romanian parlamentin hyväksymä lainsäädäntöpaketti tulee voimaan viimeistään 30. kesäkuuta 2024 ja maksujärjestelmän täysimääräisen käyttöönoton 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

1.2 Vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuri

Uudistuksen tavoitteena on kehittää maantieajoneuvojen vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuria, erityisesti uusia sähkölatauspisteitä, jotka saavuttavat vähintään 22415 latauspistettä 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Elpymis- ja palautumistukivälineestä tuetulla investoinnilla rahoitetaan vähintään 7683 sähkölatauspistettä, joista 6600 pistettä on oltava suurtehoisia latauspisteitä (jotka mahdollistavat sähkönsiirron sähköajoneuvoon, jonka teho on yli 22 kW) ja 1083 pistettä ovat normaalitehoisia latauspisteitä (jotka mahdollistavat sähkönsiirron enintään 22 kW:n sähkökäyttöiseen ajoneuvoon, lukuun ottamatta laitteita, joiden teho on enintään 3,7 kW).

Julkisen saatavuuden osalta paikallisrahaston komponenttiin sisältyvien 5600 sähkölatauspisteen on oltava yleisön saatavilla direktiivin 2014/94/EU 2 artiklan 7 kohdan mukaisesti ja 2083 pistettä (83 pistettä paikallisrahaston komponentissa ja 2000 pistettä perusparannusaallon komponentissa) ovat puolijulkisia/yksityisiä latauspisteitä.

¹ Romania ei ole vielä täyttänyt tätä oikeudellista velvoitetta, ja rikkomus on käynnissä. Kansallisen ilmansuojeluohjelman toimittamispäivän tunnustaminen suunnitelman puitteissa ei tarkoita komission hyväksyntää. Tämä ei vaikuta kansallisen ilmansuojeluohjelman toimittamatta jättämiseen liittyvään jatkuvaan rikkomiseen.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

1.3 Tieliikenneturvallisuus

Uudistus koostuu kansallisesta liikenneturvallisuusstrategiasta, joka sisältää seuraavat uudet toimenpiteet:

1. Turvallisuustarkastus: liikenneturvallisuuden määrittämistä koskeva tekninen arviointi on optimoitava; moottoriajoneuvoja koskevan teknisen asiantuntemuksen toteuttaminen ja kehittäminen; perustetaan tutkimus- ja asiantuntijalaboratorioita, jotka kattavat ajoneuvojen seuranta-, tarkastus- ja testausmenetelmät niiden koko käyttöiän ajan;
2. Tieturvallisuusominaisuuksia koskevien tietokantojen kehittäminen testausasemilla ja ajoneuvojen korjausyksiköissä; tiedonkeruumenetelmien ja perustietojen keruupohjan kehittäminen liikenneturvallisuuden keskeisten suorituskäytännöiden analysointia varten;
3. Tiukempien nopeusrajoitusten käyttöönotto vaarallisilla osuuksilla ja rikkomuksista määrättävien seuraamusten täytäntöönpanon tehostaminen;
4. Strategia mustien pisteiden (hotspots) poistamiseksi kansallisten teiden ja moottoriteiden verkostosta. Yksilöidyt 267 turvallisuuden mustaa kohta (hotspots) on poistettava vuoteen 2030 mennessä, ja niistä 129 tuki suunnitelmaa 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistus pannaan täytäntöön sekundaarilainsäädännöllä ja siihen liittyvien täytäntöönpanotoimenpiteiden voimaantulolla. Nämä toimenpiteet täydentävät kaupunkialueiden liikenneturvallisuustoimenpiteitä, jotka sisältyvät paikallisrahaston osa-alueeseen.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

1.4 Älykkäitä liikennejärjestelmiä (ITS) koskeva strategia ja lainsäädäntöpaketti

Uudistuksen tavoitteena on kehittää älykäs liikennejärjestelmä liikenteen tehokkuuden ja turvallisuuden parantamiseksi liikennetietojen digitalisoinnin avulla.

Uudistus toteutetaan laatimalla älykkäitä liikennejärjestelmiä (ITS) koskeva strategia-asiakirja, jonka Romanian hallitus hyväksyy. ITS-strategia on kehitettävä yhdessä intermodaaliliikennepolitiikan kanssa, jotta voidaan täyttää multimodaalisten solmukohtien tehokkaan toiminnan tarpeet.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2022 mennessä.

1.5 Rautatieinfrastruktuurin kehittäminen ja rautatieliikenteen hallinta

Uudistuksen tavoitteena on parantaa rautateiden tehokkuutta ja kilpailukykyä Romaniassa.

Strategiaan sisältyvät nykyaikaistamis- ja kehitystavoitteet, jotka ovat tarpeen ihmisten ja tavaroiden nykyisten ja tulevien liikkuvuustarpeiden täyttämiseksi, sekä yksilöidyt vaatimukset rautatieliikenteen kilpailukyvyn parantamiseksi. Samaan aikaan suunnitellaan toimia rautatieinfrastruktuurin toiminnan nykyaikaistamiseksi, jotta voidaan parantaa rautatieliikenteen suorituskäytännöjä ja tehostaa sen toimintaa rautatieliikenteen kustannusten rajoittamiseksi.

Uudistus sisältää rautatieinfrastruktuurin kehittämisstrategian 2021–2025, joka hyväksyttiin vuoden 2020 lopussa. Tähän sisältyvät kaikki huolto-, korjaus- ja uusimiset, jotka ovat tarpeen olemassa olevan infrastruktuurin kunnostamiseksi ja sen ylläpitämiseksi niiden suorituskykyparametrien mukaisesti, jotka ovat tarpeen kilpailukykyisen rautatieliikenteen tukemiseksi kansallisella tasolla.

Toimenpiteeseen on sisällyttävä investointiohjelma 2020–2030, jossa asetetaan etusijalle rautatieinvestoinnit Euroopan laajuiseen liikenneverkkoon ja Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmään (ERTMS) sekä mekanismi, joka sisältää selkeät indikaattorit ja kriteerit rautatieinfrastruktuuri-investointien priorisoinniseksi, sekä institutionaaliset järjestelyt, jotka ovat tarpeen tämän mekanismin täytäntöönpanemiseksi ja investointihankkeiden valmistelemiseksi.

Toimenpide sisältää myös strategian ja toimintasuunnitelman ERTMS:n käyttöönottamiseksi vuosina 2025–2030, mukaan lukien seuraavat: selkeät toimenpiteet ERTMS:n käyttöönottoa ja sertifiointia varten TEN-T-ydinverkossa keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä (horisontaali 2030); vastuulliset toimijat; talousarvioennusteet; kansallisen tason hallinnollisia valmiuksia koskevat toimenpiteet, joiden avulla asiasta vastaavat elimet voivat hallinnoida sertifiointiprosessia täysimääräisesti kaikilla niiden rakentamisen aikana huomioon otettavilla aloilla, jotta varmistetaan täysi toimintakyky.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

1.6 merenkulkustrategia ja integrointi muihin liikennemuotoihin

Uudistuksen tavoitteena on kehittää edelleen vesiliikennettä (sisävesiliikennettä ja satamia) Romaniassa kestävä ja älykästä liikkuvuutta koskevan EU:n strategian mukaisesti.

Toimenpiteeseen sisältyy merenkulkustrategian hyväksyminen ja muiden liikennemuotojen kanssa integroitujen alan kehittämistä koskevien interventiotöiden suunnittelu sekä strategian täytäntöönpanoa koskevan toimintasuunnitelman laatiminen ja hyväksyminen.

Romanian vesiväylien nykytilanteesta (sekä sisävesi- että meriväylät) ja Romanian satamien nykytilanteesta infrastruktuurin osalta on tehtävä analyysi, jossa keskitytään siihen, miten alusten ja satamien ympäristötehokkuutta voidaan parantaa, ottaen huomioon EU:n laajuiset vaatimukset, kuten vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta annettu direktiivi 2014/94/EU. Strategiassa olisi harkittava toimenpiteitä, joilla edistetään kaikkien satamatoimintojen (päästöt, melu, saastuminen) ympäristöystävällisyyttä. Tonavan navigointikelpoisuuden edistämiseksi kestävällä tavalla on kehitettävä lähestymistapa, jossa yhdistyvät kestävä infrastruktuuri, vaihtoehtoiset polttoaineet ja digitalisaatio ottaen samalla huomioon Tonavan ympäristöherkkyys. Tehdään ehdotuksia vesiliikenteen infrastruktuurin hallinnointia koskevan oikeudellisen ja institutionaalisen kehityksen muuttamiseksi siten, että tavoitteena on vesiliikenteen integrointi muihin liikennemuotoihin, satamien (meri- ja sisämaan) ja merenkulun ympäristövaikutusten vähentäminen, intermodaalisatamien kehittämistä koskevien suunnitelmien laatiminen ja Tonavan tavaraliikenteen lisääminen 15 prosentilla vuoteen 2026 mennessä kestävällä tavalla.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2023 mennessä.

Investointi 1. Rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen

Tämän investoinnin tavoitteena on ”uudistaa” rautatielinjoja (mukaan lukien rautateiden uusiminen, ratapölkky, alusta, sähköistäminen, siltojen ja siltojen yhdistäminen/rakentaminen, ERTMS-taso 2) TEN-T-standardien mukaisesti ja ”uudistaa” (rautateiden, ratakivien ja rikkoutuneiden kivien

korvaaminen, jolloin rata saadaan rakentamaan nopeuteen) ja sähköistää tiettyjä rautatieosuuksia. Lisäksi suunnitteilla on yksitoista nopeaa voittoa tuottavaa investointia, joilla poistetaan rautateiden nopeusrajoituksia, lisätään junien nopeutta ja parannetaan rautateiden turvallisuutta. Nopeita voittoja koskevia hankkeita toteutetaan rautatieliikenteen elinkelpoisuuden varmistamiseksi TEN-T-käytävillä niiden parantamiseen asti. Investoinnin on tarjottava yhteensä 315 kilometriä parannettuja ratoja, joiden kapasiteetti kasvaa 30 prosenttia, ja ERTMS 2:ta, jotka on asennettu; 2 426 km (2 163 km:n yksiraiteiset ”nopeat voitot” -hankkeet + 263 km:n uusiminen) uudistetuilla rautateilla, joiden nopeus on 15 prosenttia suurempi (keskinopeus vähintään 100 km/h).

Investointiin sisältyy myös 17 sähköisen keskittämishankkeen salkku, joka pannaan täytäntöön kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman avulla. Hankkeiden alueellinen jakauma Romaniassa on tasapainoinen ja ne edustavat todellisia rautatieosuuksia, jotka tarjoavat TEN-T-käytäviä. Sähköisen keskittämisen 17 hankkeessa ratkaistaan kapasiteettiongelmia 111 rautatieasemalla, joiden kokonaispituus on yli 973 kilometriä. Tämän seurauksena liikennemäärien arvioidaan kasvavan 10–15 prosenttia. Lisäksi ehdotettujen sähköistä keskittämistä koskevien hankkeiden on poistettava maanteiden pullonkaulat tasoristeyksistä lyhentämällä merkittävästi odotusaikoja.

Tämän toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetty ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen toimenpiteen kuvaus ja lieventävät toimenpiteet. Hankkeissa on erityisesti noudatettava kaikilta osin direktiivin 2011/92/EU mukaisesti päätökseen saatettavassa ympäristövaikutusten arvioinnissa vahvistettuja tuloksia ja edellytyksiä sekä direktiivin 2000/60/EY ja neuvoston direktiivin 92/43/ETY mukaisia asiaankuuluvia arviointeja, mukaan lukien vaadittujen lieventävien toimenpiteiden toteuttaminen. Näin varmistetaan, että investointi ei vaikuta merkittävästi tai peruuttamattomasti vesimuodostumiin eikä aiheuta merkittäviä kielteisiä vaikutuksia suojeltuihin luontotyyppeihin ja lajeihin.

Investointien toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä, ja 50 prosenttia töistä on saatava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2024 mennessä.

Investointi 2. Rautateiden liikkuva kalusto

Tämän uuteen päästöttömään ja parannettuun rautateiden liikkuvaan kalustoon tehtävän investoinnin tavoitteena on parantaa rautateiden julkisten henkilöliikennepalvelujen laatua ja siten lisätä tämäläyppisen kestävän liikenteen käyttöä maantieliikenteessä liikennemuotosiirtymän avulla.

Uusi rautateiden liikkuva kalusto on asetettava maksutta rautateiden henkilöliikenteen harjoittajien saataville julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten perusteella, jotka on tehty täysin asetuksen (EY) N:o 1370/2007 mukaisesti.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

D.2. Seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu – rahoitustuki, jota ei makseta takaisin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
59	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus / Saastuttaja maksaa -periaatteen mukainen tieliikenteen hiilestä irtautuminen	Virstanpylväs	Uuden raskaiden hyötyajoneuvojen (kuorma-autot) matkaperusteisen maksujärjestelmän täytäntöönpanoa koskevan lainsäädännön voimaantulo ja saastuttavimpien henkilöajoneuvojen (henkilöautot/linja-autot) korkeampien	Lainsäädännön voimaantuloa koskeva säännös				Q2	2023	Lainsäädäntöpaketti, jolla pannaan täytäntöön uusi raskaiden hyötyajoneuvojen (kuorma-autojen) matkaperusteinen maksujärjestelmä ja saastuttavimpien henkilöajoneuvojen (autot/linja-autot) korkeammat omistusverot saastuttaja maksaa -periaatteen ja vihreän verotuksen periaatteen pohjalta. Ajoneuvojen uuteen latausjärjestelmään on sisällyttävä - matkaperusteisten maksujen erityistaso ja selkeät kriteerit raskaiden hyötyajoneuvojen

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			omistusverojen käyttöönotto saastuttaja maksaa - periaatteen ja vihreän verotuksen periaatteen mukaisesti							perimiselle saastuttaja maksaa - periaatteen mukaisesti; - puhtaita/vähäpäästöisiä ajoneuvoja ja liikennemuotoja koskevat kannustimet; - pelotejärjestelmä saastuttavimpien ajoneuvojen käytölle muun muassa verotuksellisin ja rahoituksellisin toimenpitein yksityisten henkilöajoneuvojen omistajuusverojen avulla; - tulojen käyttäminen teiden kunnossapidon tukemiseen ja kestävään liikenteeseen tehtävien uusien investointien tukemiseen; - siirretään 10 prosenttia maantieliikenteestä (matkustaja- ja tavaraliikenteestä) rautateille

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										vuosina 2020–2026; - aikataulu maksujärjestelmän täysimääräiselle käyttöönotolle viimeistään vuoden 2026 toisella neljänneksellä.
60	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus / Saastuttaja maksaa -periaatteen mukainen tieliikenteen hiilestä irtautuminen	Virstanpylväs	Puhtaiden ajoneuvojen käyttöä ja ajoneuvokannan uusimisohjelmia koskevan lainsäädännön voimaantulo kotimaisten käyttäjien, yksityisten yritysten ja julkisten	Lainsäädännön säännös puhtaiden ajoneuvojen käytön ja ajoneuvokannan uusimisohjelmien edistämiseksi annetun lainsäädännön voimaantulosta				Q2	2024	Lainsäädäntöön on sisällyttävä taloudellisia ja verotuksellisia kannustimia, joilla - lisättävä päästöttömien ajoneuvojen määrää vähintään 100 prosentilla vuoteen 2025 mennessä verrattuna vuoden 2020 alkuperäiseen arvoon; - romutetaan vähintään 250000 saastuttavaa ajoneuvoa (EURO 3 tai vähemmän) vuoden 2022 ja vuoden 2026 toisen neljänneksen välisenä aikana.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
			laitosten keskuudessa							
61	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus / Saastuttaja maksaa -periaatteen mukainen tieliikenteen hiilestä irtautuminen	Kohde	Julkisyhteisöjen hankkimat uudet puhtaat ajoneuvot, jotka ylittävät vähintään 3 prosenttia puhtaita ajoneuvoja koskevan direktiivin kynnsarvot		Osuus (%)	0	3	Q4	2025	Tavoite koskee puhtaiden ajoneuvojen prosenttiosuutta julkisten laitosten ostamien ajoneuvojen kokonaismäärästä. Tavoitteena on ylittää vähintään kolmella prosenttiyksiköllä puhtaita ajoneuvoja koskevassa direktiivissä (direktiivin 2009/33/EY muuttamisesta 20 päivänä kesäkuuta 2019 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1161) vahvistetut puhtaita ajoneuvoja koskevassa direktiivissä (direktiivin 2009/33/EY muuttamisesta 20 päivänä kesäkuuta 2019 annettu Euroopan parlamentin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1161) vahvistetut hankintojen vähimmäistavoitteet vuosina 2021–2025. Selkeyden vuoksi tämä tarkoittaisi vähintään 21,7 prosentin tavoitetta kevyiden hyötyajoneuvojen osalta, 9 prosentin tavoitetta raskaiden hyötyajoneuvojen osalta ja 27 prosentin tavoitetta linja-autojen osalta, kun otetaan huomioon, että puhtaita ajoneuvoja koskevassa direktiivissä Romanianlle asetetut hankintojen vähimmäistavoitteet ovat seuraavat: 18,7 prosenttia kevyiden hyötyajoneuvojen osalta, 6 prosenttia raskaiden hyötyajoneuvojen osalta ja 24 prosenttia linja-autojen osalta.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
62	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus / Saastuttaja maksaa -periaatteen mukainen tieliikenteen hiilestä irtautuminen	Kohde	Romutetut ympäristöä pilaavat moottoriajoneuvot (EURO 3 tai vähemmän)		Numero	0	250 000	Q2	2026	Vähintään 250000 yli 15 vuotta vanhaa saastuttavaa ajoneuvoa (joiden päästönormi on Euro 3 tai alempi) on romutettava vuoden 2022 ja vuoden 2026 puolivälin välisenä aikana.
63	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus / Saastuttaja maksaa	Kohde	Päästöttömien ajoneuvojen määrän lisääminen		Numero	0	29 500	Q1	2026	Tavoite viittaa päästöttömien (sähkö- ja vetykäyttöisten ajoneuvojen, sellaisina kuin ne on määritelty vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuria koskevassa direktiivissä 2014/94/EU) määrän kasvuun (M1-luokan henkilöautot,

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	-periaatteen mukainen tieliikenteen hiilestä irtautuminen									N1-luokan kevyet hyötyajoneuvot; N2 ja N3 – raskaat hyötyajoneuvot, UNECE-standardien perusteella), jotka on rekisteröity Romaniassa vuoden 2020 lopun ja vuoden 2025 lopun välisenä aikana. Kansallinen tilastolaitos raportoi vuoden 2025 loppua koskevat viralliset tiedot vuoden 2026 ensimmäisen neljänneksen loppuun mennessä Euroopan vaihtoehtoisten polttoaineiden seurantakeskukselle seurantaa varten.
64	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja	Kohde	Kansallisella tasolla asennetut sähkölatauspisteet		Numero	1 836	22 415	Q2	2026	Päästöttömien maantieajoneuvojen sähköisiä latauspisteitä koskeva kansallinen tavoite koostuu

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	liikenneturvallisuus /vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuri		t							seuraavista: a. 1836 jo olemassa olevaa latauspistettä b. 2896 korkeatehoista (vähintään 50 kW:n) latauspistettä (joista 264 sähkölatauspistettä ehdotetaan elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetuissa moottoritieverkon kehittämishankkeissa) on asennettava kansallisten teiden/moottoriteiden verkkoon vuoteen 2030 mennessä sähköajoneuvojen latausasemien asentamista TEN-T-verkkoon Romaniassa koskevan C.N.A.I.R.-strategian mukaisesti. c. Kehitysministeriön

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										paikallisrahasto-osioista rahoittamat 5683 latauspistettä (5600 suurteholatauspistettä ja 83 normaaliteholatauspistettä) jakautuvat seuraavasti: - latauspisteet kreivikunnan asuinkunnissa: 1697; - latauspisteet muissa kunnissa: 796; - kaupunkien latauspisteet: 679; - maaseutualueiden latauspisteet: 2 428. d. Kehitysministeriön ”perusparannusaalto”-komponentista rahoittama 2000 latauspistettä (1000 suurtehopistettä ja 1000 normaalia tehopistettä);

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										e. vähintään 10000 muuta korkea- ja normaalitehoista latauspistettä, jotka rahoitetaan kansallisista lähteistä, muusta EU:n rahoituksesta (mukaan lukien koheesiopolitiikka) ja/tai yksityisistä lähteistä (myös käyttöoikeussopimusten kautta). Näiden latauspisteiden on sijaittava alueilla, jotka on vahvistettu yleisissä kaupunkisuunnitelmissa/kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmissa asuinalueiksi/sekaalueiksi/palvelualueiksi, kaupallisiksi alueiksi/liikennealueiksi (mahdollisimman lähellä asukkaita – matkustustarpeiden rajoittamiseksi). Nämä latauspisteet on sijoitettava

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										myös multimodaalisiin pisteisiin, jotta työmatkalaisia kannustetaan käyttämään julkista liikennettä. Latauspisteet on asennettava 85–95 prosenttia julkisilla/puolijulkisilla alueilla; 5–15 prosenttia yksityisissä rakennuksissa.
65	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus / Liikenneturvallisuus	Virstanpylväs	Kansallisen tieliikenneturvallisuusstrategian hyväksyminen	Strategian hyväksyminen hallituksen päätöksellä (sekundaarilainsäädäntö) ja sen täytäntöönpanon aloittaminen				Q2	2022	Kansallisessa tieliikenneturvallisuusstrategiassa 2021–2030 pannaan täytäntöön EU:n säännöt ja suuntaviivat, jotka on vahvistettu EU:n tieliikenneturvallisuuspolitiikan puitteissa 2021–2030 ja nollavisiossa, tavoitteena vähentää

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										liikennekuolemien määrä lähelle nollaa vuoteen 2050 mennessä. Romania on asettanut välitavoitteeksi EU:n tavoitteen vähentää uhrien (kuolemat ja vakavat loukkaantumiset) määrää 50 prosentilla vuoden 2019 perustasosta vuoteen 2030. Strategia on suunnattava yhdennetyllä ja monialaisella tavalla kaikille liikenneturvallisuuden osallistuville toimijoille, ja siihen on sisällyttävä - sääntöjen noudattamista koskevien sääntöjen täytäntöönpano, ankarammat seuraamukset lain rikkomisesta; - nopeusrajoitusten alentaminen

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tietyillä alueilla tai teillä onnettomuustietojen/riskianalyysin ja parhaiden käytäntöjen mukaan EU:n tasolla, nopeudenhallintajärjestelmän ja pakollisten turvaominaisuuksien käyttöönotto, liikennesääntöjen tarkistaminen, mukaan lukien haavoittuvassa asemassa olevien käyttäjien asettaminen etusijalle, - mustien/kuuma-alueiden vähentäminen sekä kaupunkiympäristössä että kaupunkien välisessä ympäristössä, mukaan lukien erityinen investointisuunnitelma mustien/kuuma-alueiden määrän vähentämiseksi 129:llä vuoden

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										2026 toisella neljänneksellä verrattuna vuoden 2021 alkuperäiseen 267 mustaan pisteeseen; - poistetaan asteittain käytöstä vanhojen/puuttuneiden ajoneuvojen kansallinen rekisteri, lisätään turvallisuustarkastuksia ja -tarkastuksia; - koulutus, tiedotuskampanjat; - lainsäädäntöjärjestelmän integrointi ja älykkäiden liikennejärjestelmien (ITS) uudistaminen. Romanian hallituksen on hyväksyttävä älykkäitä liikennejärjestelmiä (ITS) koskeva strategia-asiakirja. ITS-strategia on

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										kehitettävä yhdessä intermodaaliliikennepolitiikan kanssa, jotta voidaan täyttää multimodaalisten solmukohtien tehokkaan toiminnan tarpeet. Liikenneturvallisuusstrategian täytäntöönpanon seurannasta ja keskeisistä suorituskysymyksistä vastaava yksikkö on määriteltävä selkeästi ja otettava käyttöön.
66	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus / Liikenneturvallisuus	Virstanpylväs	Liikenneturvallisuus – lainsäädäntö – liikenneturvallisuusrikkomusten seurantaa,	Lainsäädännön säännös, josta käy ilmi liikenneturvallisuuslainsäädännön voimaantulo				Q4	2022	Otetaan käyttöön seuraavat liikenneturvallisuutta edistävät lainsäädäntömuutokset: - sääntöjen noudattamista koskevien sääntöjen täytäntöönpano, ankarammat seuraamukset lain

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	s		täytäntöönpanoa ja seuraamuksia koskeva lainsäädäntö							rikkomisesta; - tieliikenne rikkomusten valvonta automaattisilla laitteilla (videokamerat, anturit); - nopeusrajoitusten alentaminen tietyillä alueilla tai teillä onnettomuustietojen/riskianalyysien ja parhaiden käytäntöjen mukaan EU:n tasolla, nopeudenhallintajärjestelmän ja pakollisten turvaominaisuuksien käyttöönotto, liikennesääntöjen tarkistaminen, mukaan lukien haavoittuvassa asemassa olevien käyttäjien asettaminen etusijalle; - poistetaan asteittain käytöstä vanhojen/puuttuneiden ajoneuvojen kansallinen rekisteri,

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										lisätään turvallisuustarkastuksia ja -tarkastuksia. Liikenneturvallisuutta koskevan yleistavoitteen tavoitteena on vähentää liikenneonnettomuuksien kuolonuhreja 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoteen 2019 EU:n tieliikenneturvallisuuspolitiikan kehityksen 2021–2030 mukaisesti.
67	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/tieturvallisuus	Kohde	Asennetut ja toiminnalliset laitteet nopeuden valvonnan ja liikenneturvallisuus sääntöjen noudattamisen		Numero	0	1 800	Q4	2024	On asennettava 1000 nopeudentarkistusjärjestelmää, 300 liikkuvaa tutkaa ja 500 kameraa, jotka ovat toiminnassa. Nopeustarkistusjärjestelmät ovat tieturvallisuusinfrastruktuuria, joka koostuu ajoneuvon

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			parantamiseksi							nopeudenrajoitusrakenteista. Tieliikennepoliisi käyttää liikkuvia tutkalaitteita riippuen aloista, joilla on eniten tallennettuja nopeusrikkomuksia, ja kamerat toimivat liikenneriikkomusten automaattisena tallentamisena. Ne on asetettava etusijalle yksilöidyissä 267 mustassa pisteessä/kuumapisteessä.
68	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus / Liikenneturvallisuus	Kohde	Liikenneonnettomuuksien uhrien (vakavasti loukkaantuneiden ja kuolleiden) määrän vähentäminen 25		Osuus (%)	100	75	Q1	2026	Tavoitteena on vähentää liikenneonnettomuuksien uhrien (vakavasti loukkaantuneiden ja kuolleiden) vuotuista määrää vähintään 25 prosenttia vuonna 2025 verrattuna vuoden 2019 perustasoon koko maassa

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			prosentilla vuoden 2019 perustasoon verrattuna							liikenneturvallisuusuudistuksen, kattavan toimintasuunnitelman ja Romanian elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tuettujen liikenneturvallisuusinvestointien ansiosta. Kansallinen tilastolaitos raportoi vuoden 2025 loppua koskevat viralliset tiedot vuoden 2026 ensimmäisen neljänneksen loppuun mennessä.
69	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus / Rautatieinfrastruktuurin kehittäminen ja rautatieliikenteen	Virstanpylväs	Rautatieinfrastruktuurin kehittämisstrategian 2021–2025 hyväksyminen ja toimintasuunnitelman soveltaminen	Rautatieinfrastruktuurin kehittämisstrategian hyväksyminen hallituksen päätöksellä N:o 985/2020				Q4	2021	Hyväksytyssä strategiassa ja toimintasuunnitelmassa on yksilöitävä vastuuviranomaiset/toimijat, täytäntöönpanon määrääajat, määrärahat ja indikaattorit. Samaan aikaan liikenne- ja infrastruktuuriministeri määrittelee

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	hallinta			(sekundaarilainsäädäntö), toimintasuunnitelman hyväksyminen ja täytäntöönpanon aloittaminen						yhdessä C.N.C.F. C.F.R. SA:n kanssa mekanismin, joka sisältää selkeät indikaattorit ja kriteerit rautatieinfrastruktuuri-investointien priorisoimiseksi, sekä institutionaaliset järjestelyt, jotka ovat tarpeen tämän mekanismin toteuttamiseksi ja investointihankkeiden valmistelemiseksi. Hyväksytään rautatieinfrastruktuurin kehittämistä koskeva toimintasuunnitelma vuosiksi 2021–2025, johon sisältyvät - järjestelmä, jossa on indikaattoreita investointien priorisoimiseksi; - hankkeen valmistelusta vastaava

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										rakenne; - toimenpiteet rautateiden tavaraliikenteen lisäämiseksi vähintään 25 prosenttia vuonna 2026 vuoteen 2020 verrattuna; - kohdennetut toimenpiteet, joilla pyritään saavuttamaan tavoite lisätä rautateiden matkustajamääriä keskimäärin 25 prosentilla vuoden 2021 perustasoon verrattuna; - toimenpiteet, joilla lisätään äskettäin hankitun liikkuvan kaluston käyttöä; - toimenpiteet matkustajien siirtämiseksi linja-autoista/minibusseista rautateille sukkulareiteillä.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Liikenne- ja infrastruktuuriministeriön on myös hyväksyttävä liikenneinfrastruktuurin kehittämistä koskeva investointisuunnitelma vuosiksi 2020–2030, jossa asetetaan etusijalle rautatieinvestoinnit ja ERTMS:n käyttöönotto elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisesti, jolloin rautatieinfrastruktuurin kehittämisstrategia saatetaan ajan tasalle kaikkien käytettävissä olevien rahoituslähteiden perusteella.
70	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus	Virstanpylväs	Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmän (ERTMS)	Toimintasuunnitelman hyväksyminen ja täytäntöönpano				Q4	2025	Välitavoite liittyy uuden ERTMS-toimintasuunnitelman täytäntöönpanoon vuoteen 2025 mennessä.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	/ Rautatieinfrastruktuurin kehittäminen ja rautatieliikenteen hallinta		kansallisen toimintasuunnitelman julkaiseminen ja täytäntöönpano							Toimintasuunnitelmaan on sisällyttävä - selkeät vaiheet ERTMS:n käyttöönottoa ja sertifiointia varten TEN-T-ydinverkossa keskipitkällä aikavälillä (2025) ja pitkällä aikavälillä (horisontaali 2030); - vastuulliset toimijat; - talousarvioarviot; - ilmoitettujen laitosten hallinnollisia valmiuksia koskevat kansallisen tason toimenpiteet, jotta ERTMS-sertifiointiprosessia voidaan hallinnoida täysimääräisesti kaikilla suunnitelluilla aloilla niiden rakentamisen aikataulussa täyden toimintakuntoisuuden

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										varmistamiseksi.
71	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus / Merenkulkustrategia	Virstanpylväs	Merenkulkustrategian hyväksyminen	Merenkulkustrategian hyväksyminen hallituksessa				Q2	2023	Merenkulkustrategian kehittäminen ja hyväksyminen. Merenkulkustrategian täytäntöönpanoa koskevan toimintasuunnitelman laatiminen ja hyväksyminen. Alusten investointiprioriteettioppaan laatiminen ja hyväksyminen. Merenkulkustrategian on sisällettävä: analyysi Romanian vesiväylien nykytilanteesta (sekä sisävesi- että meriväylät) ja Romanian satamien infrastruktuurin tilanteesta; Romanian merenkulkualan hankkeiden analysointi; analyysi

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										vuosien 2027, 2030, 2035 ja 2050 tulevista suuntauksista ja skenaarioista; Analyysissä on keskityttävä siihen, miten alusten ja satamien ympäristötehokkuutta voidaan parantaa, ottaen huomioon EU:n tason vaatimukset, kuten vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta annettu direktiivi 2014/94/EU; vaikka ympäristöystävällisten polttoaineiden tarjoaminen aluksille olisi tärkeää (erityisesti maasähkön avulla), strategiassa on harkittava toimenpiteitä kaikkien satamatoimintojen (päästöt, melu, saastuminen) ympäristöystävällisyyden

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										edistämiseksi. Tonavan navigointikelpoisuuden edistämiseksi kestäväällä tavalla tarvitaan lähestymistapa, jossa yhdistyvät kestävä infrastruktuuri, vaihtoehtoiset polttoaineet ja digitalisaatio ottaen samalla huomioon Tonavan ympäristöherkkyys. On tehtävä ehdotuksia merenkulkuinfrastruktuurin hallinnointia koskevan oikeudellisen ja institutionaalisen kehityksen muuttamiseksi siten, että tavoitteena on vesiliikenteen integrointi muihin liikennemuotoihin, intermodaalisatamien kehittämissuunnitelmien laatiminen ja tavaraliikenteen lisääminen

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										Tonavan alueella 15 prosentilla vuoden 2022 lopusta vuoden 2026 loppuun kestäväällä tavalla.
72	Investointi 1. Rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen	Virstanpylväs	Sopimusten allekirjoittaminen 50 prosentista rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistamisen, parantamiseen ja uudistamiseen liittyvistä töistä	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Tavoite koskee tarjouskilpailun voittajien kanssa tehtäviä sopimuksia, jotka vastaavat 50:tä prosenttia rautateiden rakennus- ja valvontatöistä, seuraavasti: - Rautateiden nykyaikaistaminen, sähköistäminen, ERTMS-rataosuudella Arad-Timișoara-Caransebeu; - Rautateiden parantaminen, sähköistäminen, ERTMS-järjestelmä osuudella Cluj-Napoca – Episcopia Bihor. Uusimisinvestoinnit kattavat

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										seuraavat budjettikohdat: • Bukaresti – Pitești – kattava TEN-T-verkko; • Reșița – Voiteni – Yhteys TEN-T-ydinkäytävään. Investointiin on sisällyttävä myös pikaviinejä koskevia hankkeita, joilla poistetaan nopeusrajoituksia ja rajoituksia seuraavilla osuuksilla: • Bukaresti – Craiova; • Arad – Oradea; • Sibiu – Copșa Mică; • Oradea – Satu Mare – Halmeu; • Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare; • Dej – Beclean – Ilva Mica • Adjud – Siculeni;

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										• Filiași – Tg.Jiu – Petroșani – Simeria; • Pitești – Slatina-Craiova; • Coșlariu – Teiuș – Cluj-Napoca; • Tecuci – Bârlad – Vaslui – Iași. Tarjouskilpailu on toteutettava direktiivin L98/2016 ja sen myöhempien muutosten mukaisesti, joilla asiaa koskeva EU:n direktiivi 2014/24/EU saatettiin osaksi kansallista lainsäädäntöä. Sopimusten tekemisessä on noudatettava avoimia tarjouskilpailuja ja asiaankuuluvien lupien hyväksymistä, ympäristövaikutusten arviointia (mukaan lukien vesipuitedirektiivin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										nojalla tarvittavat arvioinnit) ja asianmukaisia arviointilausuntoja (osa luontotyyppidirektiiviä), jotka on annettu ja sisällytetty investointien suunnitteluun, ja niissä on varmistettava ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen.
73	Investointi 1. Rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen	Virstanpylväs	Sopimusten allekirjoittaminen sataprosenttisesti rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistamiseen, parantamiseen ja uudistamiseen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2023	Tavoitteella tarkoitetaan voittaneiden yritysten kanssa tehtäviä sopimuksia, jotka koskevat - Rautateiden nykyaikaistaminen, sähköistäminen, ERTMS-rataosuudella Arad-Timișoara-Caransebeu; - Rautateiden parantaminen, sähköistäminen, ERTMS-järjestelmä osuudella Cluj-Napoca

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
			liittyvistä töistä							– Episcopia Bihor. Uusimisinvestoinnit kattavat seuraavat budjettikohdat: • Bukaresti – Pitești – kattava TEN-T-verkko; • Reșița – Voiteni – Yhteys TEN-T-ydinkäytävään. Investointiin on sisällyttävä myös pikaviinejä koskevia hankkeita, joilla poistetaan nopeusrajoituksia ja rajoituksia seuraavilla osuuksilla: • Bukaresti – Craiova; • Arad – Oradea; • Sibiu – Copșa Mică; • Oradea – Satu Mare – Halmeu; • Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare;

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										• Dej – Beclean – Ilva Mica • Adjud – Siculeni; • Filiași – Tg.Jiu – Petroșani – Simeria; • Pitești – Slatina-Craiova; • Coșlariu – Teiuș – Cluj-Napoca; • Tecuci – Bârlad – Vaslui – Iași. Tarjouskilpailu on toteutettava direktiivin L98/2016 ja sen myöhempien muutosten mukaisesti, joilla asiaa koskeva EU:n direktiivi 2014/24/EU saatettiin osaksi kansallista lainsäädäntöä. Sopimusten tekemisessä on noudatettava avoimia tarjouskilpailuja ja asiaankuuluvien lupien hyväksymistä,

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										ympäristövaikutusten arviointia (mukaan lukien vesipuitedirektiivin nojalla tarvittavat arvioinnit) ja asianmukaisia arviointilausuntoja (osa luontotyyppidirektiiviä), jotka on annettu ja sisällytetty investointien suunnitteluun, ja niissä on varmistettava ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen.
74	Investointi 1. Rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen	Kohde	Vähintään 50 prosenttia kaikista rautateiden infrastruktuuri-investoinneista on saatu päätökseen.		Osuus (%)	0	50	Q4	2024	Tavoite viittaa siihen, että 50 prosenttia rautateiden infrastruktuuri-investointeihin liittyvistä töistä saadaan päätökseen, mitattuna tehtyjen töiden prosenttiosuuksina (jotka on varmennettu valvontaraportilla) seuraavien osalta: - Nykyaikaistaminen,

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										sähköistäminen, ERTMS-järjestelmä Arad-Timișoara-Caransebeu-osuudella; - Parantaminen, sähköistäminen, ERTMS-järjestelmä osuudella Cluj-Napoca – Episcopia Bihor. Uusimisinvestointien on katettava seuraavat budjettikohdat: • Bukaresti – Pitești – kattava TEN-T-verkko; • Reșița – Voiteni – Yhteys TEN-T-ydinkäytävään. Investointiin on sisällyttävä myös pikaviinejä koskevia hankkeita, joilla poistetaan rajoituksia ja nopeusrajoituksia seuraavilla osuuksilla:

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										• Bukaresti – Craiova; • Arad – Oradea; • Sibiu – Copșa Mică; • Oradea – Satu Mare – Halmeu; • Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare; • Dej – Beclean – Ilva Mica; • Adjud – Siculeni; • Filiași – Tg.Jiu – Petroșani – Simeria; • Pitești – Slatina-Craiova; • Coșlariu – Teiuș – Cluj-Napoca; • Tecuci – Bârlad – Vaslui – Iași.
75	Investointi 1. Rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistaminen	Kohde	Uuden/parannetun operatiivisen rautatieinfrastruktuurin kilometrit		Kilometriä (km)	0	2 741	Q2	2026	Tavoitteena on muun muassa - 315 kilometriä parannettuja ratoja, joiden kapasiteetin lisäys on 30 prosenttia, ja ERTMS-taso 2 -

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	ja uudistaminen									tasolle asennetut radat; - 2 426 km (nopeiden raiteiden kokonaispituus 2 163 km + 198 km Bukarestin ja Piteștin osuuden uusiminen + 65 km Reșita-Voiteni-osuuden uusiminen) 15 % suuremmalla nopeudella (keskinopeus on vähintään 100 km/h). Tavoite viittaa uusien ja parannettujen rautateiden kilometrimäärään, joka on täydennettävä hankintaviranomaisen antamalla ja käytössä olevalla hyväksymisilmoituksella TEN-T-standardien ja YTE:ien mukaisesti: - Nykyaikaistaminen, sähköistäminen, ERTMS-

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										järjestelmä osuudella Arad-Timișoara-Caransebeu; - Päivitys, sähköistäminen, ERTMS-järjestelmä osuudella Cluj-Episcopia Bihor. - Kahdessa edellä mainitussa hankkeessa ERTMS on kokonaisuudessaan ratalaitteisto, ja Euroopan rautateiden yhteentoimivuuden edellyttämä sertifiointi on saatettava päätökseen samaan aikaan kuin itse investointi. Investointien peruskorjausprosessi kattaa seuraavat budjettikohdat: • Bukaresti – Pitești – kattava TEN-T-verkko;

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										• Reșița – Voiteni – Yhteys TEN-T-ydinkäytävään. Investointiin on sisällyttävä pikaviinejä koskevia hankkeita, joilla poistetaan nopeusrajoitukset ja rajoitukset seuraavilla osuuksilla: • Bukaresti – Craiova; • Arad – Oradea; • Sibiu – Copșa Mică; • Oradea – Satu Mare – Halmeu; • Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare; • Dej – Beclean – Ilva Mica; • Adjud – Siculeni; • Filiași – Tg.Jiu – Petroșani – Simeria;

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										• Pitești – Slatina-Craiova; • Coșlariu – Teiuș – Cluj-Napoca; • Tecuci – Bârlad – Vaslui – Iași. On esitettävä näyttöä direktiivin 2011/92/EU mukaisen ympäristövaikutusten arvioinnin mukaisten lupamenettelyjen noudattamisesta, jotta varmistetaan ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen. Vesipuitedirektiivin 2000/60/EY vaatimusten mukainen asianomaisten vesimuodostumien hyvä ekologinen tila/potentiaali on saavutettava/säilytettävä ja osoitettava uusimmilla asiaa tukevilla tiedoilla.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ERTMS:n radanvarsijärjestelmä olisi sertifioitava eurooppalaista yhteentoimivuutta varten.
76	Investointi Rautateiden liikkuva kalusto	2. Virstanpylväs	Sopimusten allekirjoittaminen avointen ja kilpailuun perustuvien tarjouskilpailujen perusteella.	Sopimusten allekirjoittaminen				Q2	2023	Välitavoite liittyy liikenne- ja infrastruktuuriministeriön ja voittaneiden yritysten välillä tehtyihin liikkuvan kaluston toimittamista koskeviin sopimuksiin: 20 EMU (Electric Multiple Units – RE-IR – Electric Interregio – Kaukojunat, joissa on 6 yksikköä), 12 H-EMU (vetykäyttöiset monikäyttöiset yksiköt, joissa on 3+1 yksikköä), nykyaikaistettu päästötön liikkuva kalusto: 55 veturia ja 139 vaunua, 16 uutta neliakselista sähköveturia, joissa on

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta.. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ERTMS/European Train Control System (ETCS) ja 20 hydraulisen dieselkäyttöisen vaihtoveturin muuntaminen ladattavaksi sähköveturiksi avointen tarjouskilpailujen perusteella.
77	Investointi Rautateiden liikkuva kalusto	2.	Kohde	Uusi käytössä oleva sähköinen liikkuva kalusto	Numero	0	262	Q2	2026	Seuraavien käyttöönotto: — 20 EMUa (Electric Multiple Units – RE-IR – Electric Interregio – kaukojunat, joissa on 6 yksikköä) ja 12 H-EMU:ta (vetykäyttöiset monikäyttöiset yksiköt, joissa on 3+ 1 yksikköä) — 55 nykyaikaistettua sähköveturia, joiden nopeus on 160 km/h ja enintään 16 vaunun junien hinaaminen;

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										— 16 uutta sähköveturia, joissa on neljä akselia ja joissa on ERTMS-järjestelmä ja joiden nopeus on 160 km/h ja joissa on enintään 16 vaunua; — 20 vaihtoveturia, jotka on muunnettu dieselistä sähkövoimaksi ja lisämoottoriksi; — 139 nykyaikaistettua (30 makuuautoa, makuuautoja, ravintola- ja bistrovaunuja ja 109 luokan vaunua InterCity-, InterRegio- ja Regio-junia varten). Investoinnin tehokkuuden maksimoimiseksi kaikkea äskettäin hankittua liikkuvaa kalustoa on

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu. .. päivänä. ..kuuta. . toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										käytettävä TEN-T-verkossa ensisijaisesti parannetuilla radoilla.

D.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 2. Tulosperusteinen laadunhallinta liikenteen alalla – institutionaalisten valmiuksien ja hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen

Uudistuksen tavoitteena on parantaa liikenneinvestointien ja -palvelujen laatua parantamalla liikennealalla toimivien valtion omistamien yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää ja suorituskkyä, erityisesti tie-, rautatie- ja metroalalla toimivien yritysten osalta.

Huhtikuussa 2021 voimaan tulleella lainsäädännöllä perustettiin uusi yksikkö C.N.I.R. S.A. (National Company for Road Infrastructure), jonka tehtävänä on hallinnoida tieliikennealan investointeja ja varmistaa hankkeiden toteuttaminen teknisten ja taloudellisten asiakirjojen vaiheesta, tarjouskilpailumenettelyistä ja tehokkaasta rakentamisesta vastaanottoon. Tämän odotetaan mahdollistavan tietyn yhteisön (C.N.I.R.) keskittymisen uusien tieinvestointien tehokkaaseen hallinnointiin ja priorisointiin, kun taas toisen yksikön (C.N.A.I.R.) on keskityttävä olemassa olevan tieverkon hallinnointiin ja ylläpitoon. On voimassa kolmen vuoden siirtymäkausi, jonka aikana C.N.A.I.R. (National Company for Road Infrastructure Administration) ja C.N.I.R. toteuttavat investointihankkeita rinnakkain, kunnes C.N.I.R.

Liikennealan valtionyhtiöiden hallituksen jäsenten valintaa ja nimittämistä on parannettava avoimilla ja kilpailuun perustuvilla menettelyillä, ja palkkojen on oltava keskeisten tulosindikaattoreiden mukaisia.

OECD:n (Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön) standardien mukaisen taloudellisen ja operatiivisen suorituskkyyn riippumattoman arvioinnin perusteella pannaan täytäntöön suositukset yritysten C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R. (Compania Națională de Căi Ferate), C.F.R. Călători ja Metrorex toiminnan parantamiseksi. Riippumattoman arvioinnin suorittamiseksi liikenne- ja infrastruktuuriministeriö tekee sopimuksen tai valitsee kilpailuun perustuvilla julkisilla hankinnoilla kansainvälisen rahoituslaitoksen tai kansainvälisen tilintarkastusyhtyrksen, joka on tunnustettu valtion omistamien yritysten toiminnan osaamiseksi ja asiantuntemukseksi. Riippumattoman arvioinnin suositukset on pantava täytäntöön 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä.

Uudistuksella varmistetaan naisten tasapuolinen edustus kaikissa uudistusprosesseissa ja sen täytäntöönpanoon liittyvissä organisaatorakenteissa. Sillä pyritään myös parantamaan naisten edustusta uudistuksen kohteena olevien yritysten päätöksentekoaikavälissä.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2023 mennessä.

Investointi 3. Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksuissa, liikenteenhallinnassa ja liikenneturvallisuudessa

Investoinnin tavoitteena on parantaa tieinfrastruktuurin laatua ja tehokkuutta tietyillä TEN-T-verkon osuuksilla sekä edistää taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta erityisesti vähemmän kehittyneillä ja syrjäisillä alueilla.

Uudet moottoritiet rakennetaan yhteensä 429 km:lle seuraavasti:

- A7 – Ploiești-Pașcani (319 km);
- A8 – Târgu-Mureș-Miercurea Nirajului ja Leghin-Târgu Neamț (Moșca) (59 km);
- A1 – Marginea-Holdea (9 km)

- A3 – Nădășelu-Poarta Sălajului (42 km).

Kaikki moottoritiet on rakennettava TEN-T-standardien mukaisesti, niiden on oltava ympäristövaikutusten arviointia koskevien vaatimusten, lausuntojen ja asianmukaisen arvioinnin ehtojen (osa luontotyyppidirektiiviä) mukaisia ja niiden on sisällettävä uusia teknisiä määräyksiä, joilla rajoitetaan pilaantumista, parannetaan turvallisuutta ja edistetään liikenteen tehokkuutta.

Uusien moottoriteiden rakentamiseen on sisällyttävä seuraavat ominaisuudet: pakolliset tekniset standardit TEN-T-vaatimusten mukaisesti, sähkölatausasemien rakentaminen, turvallisten pysäköintialueiden rakentaminen, liikenteen tehostamiseen ja turvallisuuden parantamiseen tähtäävien digitalisaatoratkaisujen käyttöönotto, metsäverhojen asentaminen ja tieturvallisuutta parantavat työt.

On odotettavissa, että tästä toimenpiteestä ei aiheudu asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetty toimenpiteen kuvaus ja lieventävät toimet ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisten teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Kaikki moottoritieosuudet on rakennettava TEN-T-standardien mukaisesti, niiden on oltava ympäristövaikutusten arvioinnin vaatimusten mukaisia, niiden suunnitteluun on sisällytettävä asianmukainen arviointi (osa luontotyyppidirektiiviä) ja niihin on sisällytettävä uusia teknisiä ominaisuuksia saastumisen rajoittamiseksi ja liikenteen digitalisoimiseksi (metsäverhot, äänenvaimennuspaneelit, sähkölatausasemat, älykäs liikennejärjestelmä, liikenneturvallisuus). ”Ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattaminen on varmistettava seuraavilla liitännäistoimenpiteillä:

- tieinvestoinnin kytkeminen vähintään 22415 sähkölatauspisteen asentamiseen tämän komponentin uudistuksen 1, komponentin 10 (Paikallinen rahasto) investoinnin 1 ja 2 sekä komponentin 5 (perusparannusaalto) investoinnin 1 mukaisesti;
- Tämän osa-alueen uudistus 1, jolla otetaan käyttöön I) matkaperusteiset maksut raskailta tavaraliikenteen ajoneuvoilta (kuorma-autot ja muuntyyppiset kuorma-autot); saastuttavimpien henkilöajoneuvojen omistajuutta koskevat paikalliset verotustoimenpiteet; ja iii) Romaniassa rekisteröityjen päästöttömien sähköajoneuvojen määrän lisääminen 29500:lla vuosina 2020–2025;
- Tämän komponentin uudistus 1, jossa tarjotaan taloudellisia ja verotuksellisia kannustimia päästöttömien ja vähäpäästöisten ajoneuvojen määrän lisäämiseksi ja vähintään 250000 saastuttavan ajoneuvon romuttamiseksi (euroa 3 tai vähemmän);
- Tämän osa-alueen uudistus 1, joka kattaa rautatieinfrastruktuurin kehittämisstrategian ja merenkulkustrategian sekä yhdentämisen muihin liikennemuotoihin, joilla tuetaan siirtymistä maanteiltä rautatie- ja/tai sisävesiliikenteeseen;
- Komponentin 10 ”Paikallinen rahasto” uudistus 4, johon sisältyy toimenpiteitä, joilla edistetään julkisen liikenteen kaluston uudistamista puhtailla ajoneuvoilla, parannetaan liikenneturvallisuutta ja varmistetaan kansalliset vähimmäislaatuvaatimukset kaupunki- ja maaseutualueilla.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 4. Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa

Investoinnin tavoitteena on laajentaa maanalaista liikenneverkkoa Bukarestin kunnassa 6,6 kilometrillä ja rakentaa 8,8 kilometriä maanalaista liikenneverkkoa Cluj-Napocaan. Hankkeilla on edistettävä puhtaan julkisen liikenteen käytön lisäämistä ja siten vähennettävä ilman pilaantumista, päästöjä ja ruuhkia näillä kaupunkialueilla. Investointiin on sisällyttävä liikuntaesteisille henkilöille tarkoitettuja palveluja, ja sen on oltava näkövammaisten saatavilla.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

D.4. Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
78	R2. Tulosperusteinen laadunhallinta liikenteen alalla – institutionaalisten valmiuksien ja hallinnointi-ohjausjärjestelmän parantaminen	Virstanpylväs	Romanian valtateiden ja kansallisten teiden kansallisen yhtiön uudelleenorganisoinnista (C.N.A.I.R.) ja kansallisen tiesijoitusyhtiön (C.N.I.R.) perustamisesta annetun poikkeusasetuksen nro 55/2016 hyväksymisestä annetun lain nro 50/2021	Lain säännös, josta käy ilmi lain nro 50/2021 voimaantulo				Q2	2021	C.N.A.I.R:n uudistusta koskevan lainsäädännön voimaantulo ja uuden tieinvestointihankkeen hallintayhtiön (C.N.I.R.) perustaminen. Parlamentti hyväksyi lain, ja se tuli voimaan huhtikuussa 2021. Lainsäädännön (primaari- ja sekundäärilainsäädäntö) lisäksi koko sääntelypakettiin (ohjeet, hallituksen päätökset, johtoryhmien kanssa allekirjoitetut hallinnointisopimukset) on sisällyttävä - Selkeät tulosindikaattorit, jotka on mukautettu lautakuntien toimeksiantoihin ja keskeisiin tulosindikaattoreihin, seuraamukset ja kannustimet, jos vaatimuksia ei noudateta, jotta voidaan arvioida molempien

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			voimaantulo							yritysten taloudellista tuloksellisuutta (tulot, kannattavuus, valtion talousarvion osallistuminen) ja tarjotun palvelun tuloksellisuutta (esim. käyttäjätyytyväisyystutkimuksen avulla); - O.E.C.D.-kehyksen mukaiset hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevat standardit (avoimella, kilpailuun perustuvalla ja läpinäkyvällä menettelyllä valitut ammatilliset lautakunnat). Primaarioikeutta ja johdettua oikeutta on muutettava yhtiön toiminnan tehostamiseksi ja C.N.A.I.R.:n toimivallan ja institutionaalisten mekanismien uudelleensuuntaamiseksi. Erityisesti C.N.A.I.R. säilyttää

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										nykyiset teiden kunnossapitoon liittyvät tehtävät sekä olemassa olevat investoinnit sekä suurhankkeiden että pienten hankkeiden tasolla. C.N.A.I.R. ja C.N.I.R. toteuttavat investointihankkeita rinnakkain kolmen vuoden siirtymäkauden ajan, kunnes C.N.I.R. on täysin toimintakykyinen ja kaikkien suurten investointihankkeiden on oltava C.N.I.R:n hallinnassa.
79	R2. Tulosperusteinen laadunhallinta liikenteen alalla – institutionaalisten valmiuksien ja hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	Virstanpylväs	Seuraavien yritysten johtokunnan jäsenten valinta ja nimittäminen: C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R., Metrorex, C.F.R. Călători.	Sidosryhmien yleiskokouksessa vahvistetut toimeksiannot				Q4	2022	Liikennealan valtion omistamien yritysten (C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R., Metrorex, C.F.R. Călători) hallituksen jäsenet valitaan ja nimitetään seuraavasti: - avoimella ja kilpailuun perustuvalla menettelyllä, - neljän vuoden toimikausi sen varmistamiseksi, että keskipitkän

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ja pitkän aikavälin tehokkuussuunnitelmat pannaan täytäntöön; - hallituksen jäsenille maksettavat palkkiot perustuvat tulosindikaattoreihin, jotka liittyvät pitkän aikavälin taloudelliseen kestävyys (kunkin yrityksen profiilin kannalta merkityksellinen keskeinen tulosindikaattori) ja kunkin yrityksen tarjoaman palvelun tulokseen (esim. asiakastytytyväisyyskyselyn perusteella); - noudattaen hyvän hallintotavan periaatteita lain 111/2016 muuttamista koskevan valtiomisteisten yritysten uudistuksen mukaisesti.
80	R2.	Virstanpy	C.N.A.I.R.,	Tärkeimmät				Q2	2023	Kun riippumaton arviointi

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	Tulosperusteinen laadunhallinta liikenteen alalla – institutionaalisten valmiuksien ja hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	Iväs	C.N.I.R., C.F.R., C.F.R. Călătorin ja Metrorexin taloudellisen ja operatiivisen suorituskyvyn parantamista koskevien keskeisten suositusten täytäntöönpano	suositukset on pantu täytäntöön						C.N.A.I.R:n, C.N.I.R:n, C.F.R:n (Compania Națională de Căi Ferate), C.F.R. Călătorin ja Metrorexin taloudellisesta ja operatiivisesta tuloksesta on saatu päätökseen OECD:n standardien mukaisesti, arvioinnin keskeiset suositukset on pantava täytäntöön. Riippumatonta arviointia varten liikenne- ja infrastruktuuriministeriö valitsee tarjouskilpailumenettelyillä kansainvälisen rahoituslaitoksen tai kansainvälisen tilintarkastusyrityksen, joka on tunnustettu valtion omistamien yritysten suoritusta koskevan pätevyytensä ja asiantuntemuksensa perusteella. C.N.A.I.R:n, C.F.R:n, C.F.R. Călătorin ja Metrorexin taloudellisesta ja operatiivisesta tuloksesta on tehtävä riippumaton

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										arviointi OECD:n standardien mukaisesti. Arvioinnin keskeiset suositukset pannaan täytäntöön.
81	R2. Tulosperusteinen laadunhallinta liikenteen alalla – institutionaalisten valmiuksien ja hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	Kohde	Rautateiden suorituskyvyn parantuminen junien täsmällisyyden osalta		Osuus (%)	0	20	Q4	2025	Tavoitteena on oltava vähintään 20 prosentin vähennys niiden junien prosenttiosuutta, jotka ovat myöhässä yli 30 minuuttia vuosien 2020–2025 perustasosta, virallisten julkaistujen tilastojen perusteella. Vuoden 2021 loppuun mennessä on tehtävä analyysi viivästyneiden junien määrän perustason määrittämiseksi.
82	I3. Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksuissa, liikenteenhallinnassa ja	Virstanpylväs	100 prosenttia töistä koskevien sopimusten allekirjoittaminen avointen tarjouskilpailujen ja saatujen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2023	Välitavoite koskee A1-, A3-, A7- ja A8-TEN-T-verkon moottoritieosuuksien rakentamista ja valvontaa koskevien sopimusten allekirjoittamista ja valvontaa: • A7 – Ploiesti-Pascani;

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	liikenneturvallisuudessa		asiaankuuluvien lupien perusteella sekä ympäristövaikutusten arviointia ja asianmukaista arviointia (osa luontotyyppidirektiiviä) koskevien lausuntojen antaminen ja sisällyttäminen investointien suunnitteluun							• A8 – Târgu-Mures-Miercurea Nirajului ja Leghin-Târgu Neamț (Moțca); • A1 – Marginea-Holdea; • A3 – Nădășelu-Poarta Sălajului. ”Ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattamiseksi kaikki moottoritieosuudet on rakennettava TEN-T-standardien mukaisesti, niiden on oltava ympäristövaikutusten arviointia koskevien vaatimusten mukaisia ja suunnitteluun on sisällytettävä asianmukainen arviointi (osa luontotyyppidirektiiviä) ja niihin on sisällytettävä uusia teknisiä ominaisuuksia saastumisen rajoittamiseksi ja liikenteen

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										digitalisoimiseksi (metsäverhot, äänenvaimennuspaneelit, sähkölatausasemat, älykäs liikennejärjestelmä, liikenneturvallisuus) asiaa koskevien säännösten mukaisesti. Tarjouskilpailumenettelyn on oltava avoin ja kilpailuun perustuva, ja se on toteutettava noudattaen lakia 98/2016 ja sen myöhempiä muutoksia, joilla asiaa koskeva EU:n direktiivi 2014/24/EU saatettiin osaksi kansallista lainsäädäntöä.
83	I3. Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksuissa, liikenteenhallinnassa ja	Kohde	Uusien teiden rakentaminen, 50 % valmistuneista töistä		Osuus (%)	0	50	Q4	2024	Tavoitteena on, että vähintään 50 prosenttia TEN-T-verkossa sijaitsevaan tieinfrastruktuuriin liittyvistä töistä (jotka on varmennettu valvontaraportilla) on saatettu päätökseen: • A7 – Ploiești-Pașcani (319 km);

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	liikenneturvallisuudessa									- A8 – Târgu-Mureș-Miercurea Nirajului ja Leghin-Tg. Neamț (Moțca) (59 km); - A1 – Marginea-Holdea (9 km) - A3 – Nădășelu-Poarta Sălajului (42 km). Moottoritiet on rakennettava teknisten eritelmien mukaisesti, mukaan lukien kaikki YVA-tulokset ja asianmukainen arviointi (osa luontotyyppidirektiiviä), ja niiden on oltava ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisten teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisia.
84	I3. Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksuissa,	Kohde	Uusien teiden rakentaminen valmistunut (TEN-T-standardien		Kilometriä (km)	910	1 339	Q2	2026	Tavoite viittaa TEN-T-verkossa rakennetun ja käyttöön otetun tieinfrastruktuurin kilometrimäärään (yhteensä 429 km): A7 – Ploiești-Pașcani

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	liikenteenhallinnassa ja liikenneturvallisuuksessa		mukaisesti)							(319 km); • A8 – Târgu-Mureș-Miercurea Nirajului ja Leghin – Târgu Neamț (Moșca) (59 km) • A1 – Marginea-Holdea (9 km); • A3 – Nădășelu-Poarta Sălajului (42 km). Perusskenaario 910 kilometriä moottoritietä vastaa kansallisen tilastolaitoksen tietojen mukaan vuoden 2020 lopussa valmistuneiden ja käytössä olleiden kilometrien määrää. Sähkölatauspisteiden lukumäärä uuteen tieinfrastruktuuriin rakennetuissa tiloissa: 264 (viiden latauspisteen/-aseman keskiarvo 52 latausasemalla). Älykäs liikennejärjestelmä (ITS):

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										429 kilometriä moottoriteitä, jotka on varustettu uusilla älykkäillä liikennejärjestelmillä asiaa koskevien asetusten mukaisesti. Metsäverhot: 625 hehtaaria erityisiä puita, jotka kuvataan ”ei merkittävää haittaa” -arvioinnissa tämän toimenpiteen osalta. Turvalliset ja turvatut pysäköintipaikat moottoriteiden varrella: 18. Moottoritiet on rakennettava teknisten eritelmien mukaisesti, mukaan lukien kaikki YVA-tulokset, asianmukaiset arvioinnit (osa luontotyyppidirektiiviä) ja ehdot, jotta noudatetaan ”ei merkittävää haittaa” -teknistä ohjetta (2021/C58/01).

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
85	I3. Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksuissa, liikenteenhallinnassa ja liikenneturvallisuuksissa	Kohde	Liikenneturvallisuus poistettumustat/kuumapisteet		Numero	0	129	Q2	2026	Nykyisiä 267:ää liikenneturvallisuuksien mustaa solmukohtaa vuonna 2021 vähennetään 129:llä. Toimenpiteitä 129:n liikenneturvallisuuksien mustan/kuumapisteen poistamiseksi ovat muun muassa seuraavat: - rullilla, betonilla tai kaapeleilla varustettujen tieseinien sijainti (käyttäen kiertotalouden mukaisia kestäviä materiaaleja) tietyypistä riippuen liikenneturvallisuuksien parantamiseksi alueilla, joilla liikenneonnettomuuksien riski on suuri; - toimenpiteet jäykien esineiden törmäysten seurausten lieventämiseksi tiealueella paikantamalla onnettomuuksien

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										havaitsemis- ja liikenteenvalvontajärjestelmällä varustetut törmäyksenvaimentimet; - sellaisten järjestelmien hankinta, joilla suojellaan työntekijöitä, jotka toteuttavat hätätoimenpiteitä moottoritieinfrastruktuuriin ja kansainväliselle liikenteelle avoimille kansallisille teille, tyyppiä ”Truck Mounted Attenuator”; - Tieturvallisuuskampanja, joka kohdistuu loukkaantumiselle alttiisiin tienkäyttäjiin; - liikenneturvallisuuden parantaminen yöllä opastamalla vaarallisilla tieosuuksilla ympäristöystävällisiä valonlähteitä; - liikenteen ohjaaminen yöllä

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										reitityspylväiden, valopainikkeiden, mukaan lukien tienkäyttäjien suojelemiseen villieläimiltä tarkoitetut merkit, avulla; - liikenneturvallisuuden parantaminen valaisemalla vaarallisia aloja ja optimoimalla olemassa olevien valaistusjärjestelmien kulutus varustamalla ne etähallintajärjestelmällä; - ylitystiet liikenneturvallisuuden parantamiseksi ja liikenneuhkien poistamiseksi, jalankulkijoiden jalankulkijoiden kehittäminen; - pilottihanke: liikenneturvallisuuden korkean tason varmistaminen moottoritieosuudella, joka mahdollistaa autonomisten

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ajoneuvojen liikkumisen. Romanian poliisi tunnistaa liikenneturvallisuuden mustat/kuuma-alueet ja todistaa myös niiden poistamisen C.N.A.I.R.:n tekemän työn tuloksena.
86	I4. Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa	Virstanpylväs	50 prosenttia urakoista koskevien sopimusten allekirjoittaminen avointen tarjouskilpailujen ja saatujen lupien perusteella.	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Cluj-Napocan liikenneministeriön/kaupunki-Hallin ja voittaneiden yritysten väliset sopimukset allekirjoitetaan avoimen tarjouskilpailun perusteella, jotta voidaan hankkia 50 prosenttia Bukarestin ja Cluj-Napocan uusien metrolinjojen urakoista seuraavasti: • M6 Bukaresti: jakso 1.5. – Tokio (6 asemaa), pituus 6,6 km; • M1 Cluj-Napoca: Moșilor (Teilor) – Sf. Maria (Câmpului) (7 asemaa), pituus 8,8 km.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										Tähän investointiin sisältyvät seuraavat työt: rakennevastustyöt, asemat, väliasemat, tunnelit, galleriat, muut rakennelmat. Tarjouskilpailu on toteutettava direktiivin L98/2016 ja sen myöhempien muutosten mukaisesti, joilla asiaa koskeva EU:n direktiivi 2014/24/EU saatettiin osaksi kansallista lainsäädäntöä. Tarjouksen teknisiin eritelmiin on tarvittaessa sisällytettävä kaikki ympäristövaikutusten arvioinnin tulokset ja ehdot.
87	I4. Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa	Virstanpylväs	100 prosenttia urakoista koskevien sopimusten allekirjoittamine	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2023	Cluj-Napocan liikenneministeriön/kaupunki-Hallin ja voittaneiden yritysten väliset sopimukset allekirjoitetaan avoimen tarjouskilpailun perusteella, joka

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
			n avointen ja kilpailutettujen tarjouskilpailujen ja saatujen lupien perusteella.							koskee sataprosenttisesti uusien metrolinjojen rakennustöitä, mukaan lukien rakennevastustyöt, asemat, väliasemat, tunnelit, galleriat ja muut rakennukset: • M6 Bukaresti: jakso 1.5. – Tokio (6 asemaa), pituus 6,6 km; • M1 Cluj-Napoca: Moșilor (Teilor) – Sf. Maria (Câmpului) (7 asemaa), pituus 8,8 km. Tähän investointiin sisältyvät seuraavat työt: rakennevastustyö; asemat, rajaasemat, tunnelit, galleriat, muut rakennelmat. Tarjouskilpailu on toteutettava direktiivin L98/2016 ja sen myöhempien muutosten mukaisesti, joilla asiaa koskeva EU:n direktiivi 2014/24/EU saatettiin osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Tarjouksen teknisiin eritelmiin on tarvittaessa sisällytettävä kaikki ympäristövaikutusten arvioinnin tulokset ja ehdot.
88	I4. Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa	Kohde	50 prosentin rakentaminen metrolinjojen investoinneista Bukarestiin ja Cluj-Napocaan		Osuus (%)	0	50	Q4	2024	Vähintään 50 prosenttia Bukarestin ja Cluj-Napocan uusien metrolinjojen töistä (jotka on varmennettu valvontaraportilla), mukaan lukien rakennevastustyöt, asemat, rajaasemat, tunnelit, galleriat ja muut rakennukset, on saatettu päätökseen seuraavasti: • M6 Bukaresti: jakso 1. toukokuuta – Tokio; • M1 Cluj-Napoca: Moșilor (Teilor) – Sf. Maria (Câmpului).
89	I4. Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-	Kohde	Uusien metrolinjojen kilometrimäärä Bukarestissa ja		Kilometriä (km)	0	15,4	Q2	2026	Bukarestissa ja Cluj-Napocassa sijaitsevien uusien metrolinjojen päärakenteeseen (rakennekestävyystyöasemat,

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	Napocan kunnissa		Cluj-Napocassa							asemien väliset työt, tunnelit, galleriat, muut rakennukset) liittyvien töiden loppuun saattaminen yhteensä 15,4 km:n pituudelta seuraavasti: • M6 Bukaresti: jakso 1.5. – Tokio (6 asemaa), pituus 6,6 km; • M1: Cluj-Napoca – 1 jakso: Moșilor (Teilor) – Sf. Maria (Câmpului) (7 asemaa), pituus 8,8 km.

E. KOMPONENTTI 5 RAKENNUSTEN PERUSPARANNUSAALTO

Romania arvioi kansallisessa pitkän aikavälin peruskorjausstrategiassaan, että rakennusten perusparannuksiin on investoitava 12,8 miljardia euroa, jotta energian loppukulutus vähenisi 0,83 Mtoe vuonna 2030 perusskenaarioon verrattuna.

Komponentin tavoitteena on lisätä energiaperuskorjausten nopeutta ja laatua sekä julkisella että yksityisellä sektorilla ja vastata samalla kulttuuriperinnön suojeluun liittyvään haasteeseen. Tämän komponentin uudistuksilla ja investoinneilla pyritään vähentämään primäärienergian kulutusta ja energian loppukulutusta kansallisessa pitkän aikavälin perusparannusstrategiassa vuodelle 2030 asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Näissä investoinneissa ja uudistuksissa on otettava huomioon Romanian kahden viime vuoden maakohtaiset suositukset, joiden mukaan ”investointeihin liittyvä talouspolitiikka keskitetään vähähiiliseen talouteen ja energiatehokkuuteen” (maakohtainen suositus 4, 2019) ja ”keskitytään vihreään [...] siirtymään ja erityisesti puhtaaseen ja tehokkaaseen energian tuotantoon ja käyttöön tehtäviin investointeihin” (maakohtainen suositus 3, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

E.1. Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 1. Yksinkertaistettu ja päivitetty sääntelykehys, jolla tuetaan investointeja vihreisiin ja häiriönsietokykyisiin rakennuksiin siirtymiseen

Uudistuksella yksinkertaistetaan rakennusten perusparannustoimia koskevaa lainsäädäntö- ja sääntelykehystä vihreän siirtymän nopeuttamiseksi. Uudistus kattaa seuraavat osauudistukset:

- R1.a. Vihreään rakennuksiin siirtymistä koskevien investointien toteuttamista tukevan lainsäädännön kodifiointi. Aluesuunnittelua, kaupunkisuunnittelua ja rakentamista koskevassa säännöstössä yhdistetään, yksinkertaistetaan ja kodifoidaan yhteen säädökseen vähintään kymmenen säädöstä aluesuunnittelun, kaupungistumisen ja rakentamisen aloilla. Käytännösääntöjen hyväksyminen ja voimaantulo sisältyvät osa-alueen 10 paikallisrahaston uudistukseen 5 viimeistään 31. maaliskuuta 2023. Tämän uudistusosan tavoitteena on lyhentää vuoteen 2020 verrattuna vähintään 50 prosentilla aikaa, joka tarvitaan asianomaisten yksiköiden rakennuslupien myöntämiseen, 270 päivästä 135 päivään koko rakennuslupien myöntämisprosessin osalta. Käytännösäännöissä on myös otettava huomioon Euroopan vihreän kehityksen ohjelman keskeiset periaatteet, kuten resurssitehokkuuden, luontopohjaisten ratkaisujen, biodiversiteettikäytävien ja kiertotalouden edistäminen. Se edistää myös lupamenettelyjen digitalisointia. Osauudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään kesäkuuta 2025 mennessä.
- R1.b. Lainsäädäntö- ja sääntelykehysten optimointi, jotta voidaan tukea investointien toteuttamista siirtymisessä vihreisiin rakennuksiin. Lainsäädäntökehysten osalta asuinrakennusten energiatehokkuuden parantamista koskevasta monivuotisesta kansallisesta ohjelmasta annettua hallituksen poikkeusmääräystä nro 18/2009 on muutettava siten, että energiaperuskorjausten tavoitetaso nostetaan vähintään 30 prosentin primäärienergian

säästöihin, jopa 60 prosentin primäärienergian säästöihin asuinrakennuksissa. Uuden teknisen sääntelykehiksen on sisällettävä seuraavat hyväksytyt ja toimivat suuntaviivat: Lähes nollaenergiarakennusta (NZEB) koskevat suuntaviivat, ohjeet rakennustietojen mallintamisen (BIM) täytäntöönpanon helpottamiseksi sekä menetelmä, jolla historiallisten rakennusten energia- ja resurssitehokkuuteen sovelletaan ei-invasiivista lähestymistapaa. Uuden sääntelykehiksen tarkoituksena on antaa ohjeita lähes nollaenergiarakennuksia koskevien vaatimusten teknisestä täytäntöönpanosta, jotta voidaan tukea lähes nollaenergiarakennuksia koskevien vaatimusten täytäntöönpanon seurannasta vastaavia keskushallinnon viranomaisia, ja vahvistaa normit, joilla saavutetaan historiallisten rakennusten energia- ja resurssitehokkuuden säästöjä vaikuttamatta niiden arkkitehtoniseen ja historialliseen arvoon. Osauudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Uudistus 2. Strateginen, lainsäädännöllinen ja menettelyllinen kehys, jolla tuetaan rakennuskannan maanjäristystä

Uudistus kattaa seuraavat osauudistukset:

- R2.a. Kansallisen seismisten riskien vähentämisstrategian hyväksyminen. Strategiaan on sisällyttävä toimintasuunnitelma, jossa on erityistavoitteita maanjäristyksen riskin vähentämiseksi lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä (2030, 2040 ja 2050) erityyppisissä haavoittuvissa rakennuksissa, mukaan lukien yleisen tietoisuuden lisääminen ja maanjäristyksen hallinnan institutionaalisten valmiuksien vahvistaminen. Uudistuksella on varmistettava yhdenmukainen ja johdonmukainen lähestymistapa energia- ja maanjäristyskorjausten suunnittelun välillä ja lyhennettävä useista vuosista useisiin kuukausiin aikaa, joka tarvitaan rakennuskannan toimien priorisoinnin tosiasialliseen loppuun saattamiseen. Tämä uudistusosa pannaan täytäntöön siten, että hallitus hyväksyy strategian, ja se on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.
- R2.b. Olemassa olevien rakennusten seismisten riskien vähentämistä koskevan lainsäädäntökehiksen optimointi. Osauudistuksen tavoitteena on parantaa olemassa olevan rakennuskannan jälkiasennusohjelmaa, jossa ei aiemmin ollut integroitua lähestymistapaa maanjäristys- ja energiaperuskorjauksiin. Osauudistuksella muutetaan ohjelma monivuotiseksi ohjelmaksi, lisätään tukikelpoisten menojen luetteloon energiatehokkuuden parantamiseksi tarvittavat työt, laajennetaan ohjelma koskemaan julkisia rakennuksia eikä ainoastaan yksityisiä rakennuksia ja sisällytetään hyväksyttäviin perusteisiin myös seisminen riskiluokka RSII. Tämä uudistusosa pannaan täytäntöön siten, että uusi laki rakennusten maanjäristysriskien vähentämisestä tulee voimaan, ja sen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Investointi 1. Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuutta parantavien töiden rahoittamiseksi

Investoinnin tavoitteena on lisätä usean perheen rakennusten ja julkisten rakennusten energiaperuskorjausastetta Romaniassa. Koska Romania on yksi niistä Euroopan maista, jotka ovat alttiimpia maanjäristykselle, energiaperuskorjaus on tarvittaessa toteutettava samanaikaisesti seismisen peruskorjauksen kanssa, jotta varmistetaan kustannustehokas lähestymistapa ja investoinnin pitkäkestoinen vaikutus. Töissä on myös kunnioitettava rakennuksen esteettisyyttä ja arkkitehtonista laatua ottaen huomioon kulttuuriperintöön kuuluvien rakennusten peruskorjauksen mahdolliset kulttuurisuojausvaatimukset. Investoinnilla parannetaan myös rakennusten esteettömyyttä luomalla tiloja ja mukauttamalla rakennuksia vammaisten henkilöiden tarpeisiin ja ikääntyvään väestöön.

Investointi toteutetaan kahdella toimintalinjalla:

- Toimintalinja 1 – Investoinnit usean perheen asuinrakennuksiin vihreään ja palautumiskykyiseen siirtymään

Perustetaan viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2022 kansallinen tukijärjestelmä usean perheen asuinrakennusten energiatehokkuuden peruskorjausta ja integroitua peruskorjausta (seisminen vakauttaminen ja energiatehokkuus) varten. Investoinnin tavoitteena on saavuttaa vähintään 0,11 miljoonan tonnin hiilidioksidisäästöt ja primäärienergian kokonaissäästöt vähintään 0,11 Mtep. Järjestelmässä on määrättävä, että kaikkien peruskorjausten odotetaan saavuttavan keskimäärin vähintään 30 prosentin säästöt primäärienergian kysynnässä. Jos rakennuksia, joissa on enemmän kuin 10 pysäköintipaikkaa, korjataan laajamittaisesti, kunkin pysäköintipaikan kaapelointiin infrastruktuurissa on varmistettava mahdollisuus asentaa sähköajoneuvojen latauspisteitä ja kutakin viittä pysäköintipaikkaa kohden on asennettava yksi latauspiste.

Kehitysasioista, julkisista töistä ja hallinnosta vastaava ministeriö vastaa paikallisille viranomaisille suunnattujen ehdotuspyyntöjen julkaisemisesta, kun taas hankintasopimusten tekemisestä vastaavat paikallisviranomaiset. Yksi ehdotuspyyntö kattaa sekä asuinrakennusten energiatehokkuuden peruskorjauksen että maanjäristyksen, ja se on kohdennettava alueille, joilla maanjäristysriski on suurin. Ehdotuspyynnön täsmentäminen edellyttää, että etusijalle asetetaan köyhyys- ja syrjäytymisvaarassa olevat yhteisöt. Erillisen ehdotuspyynnön on katettava ainoastaan kohtuulliset energiatehokkuuskorjaukset, ja se on kohdennettava köyhyys- ja syrjäytymisvaarassa oleville yhteisöille. Kolmannen ehdotuspyynnön on katettava kohtuulliset (90 prosenttia) ja perusteelliset (10 prosenttia) energiaperuskorjaukset, ja se on kohdennettava kaikille paikallisille hallintoyksiköille, Bukarestin kuusi sektoria mukaan luettuina, maakunnan rakennusten määrän ja niiden väestön mukaan. Jos varoja ei ole tehty tämän ensimmäisen kierroksen jälkeen, jäljelle jäävä rahoitus asetetaan samoin edellytyksin kaikkien paikallisten hallintoyksiköiden käyttöön saapumisjärjestyksessä.

Usean perheen asuinrakennukset, jotka luokitellaan seismisen riskin luokkaan I tai II (RSI ja RsII), jätetään pelkästään energiatehokkuutta koskevien toimenpiteiden rahoituksen ulkopuolelle.

Tämän toimintalinjan mukaisten investointien toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

- Toimintalinja 2 – Investoinnit julkisiin rakennuksiin vihreään ja palautumiskykyiseen siirtymään

Julkisten rakennusten energiatehokkuuden peruskorjausta ja integroitua peruskorjausta (seisminen vakauttaminen ja energiatehokkuus) koskeva kansallinen tukijärjestelmä on perustettava 31 päivään maaliskuuta 2022 mennessä. Investoinnin tavoitteena on saavuttaa vähintään 0,059 miljoonan tonnin hiilidioksidisäästöt ja vähintään 0,0168 Mtep:n primäärienergian kokonaissäästöt. Järjestelmässä on määrättävä, että kaikkien peruskorjausten odotetaan saavuttavan keskimäärin vähintään 30 prosentin säästöt primäärienergian kysynnässä. Jos rakennuksia, joissa on enemmän kuin 10 pysäköintipaikkaa, korjataan laajamittaisesti, on varmistettava, että niihin asennetaan vähintään yksi latauspiste sähköajoneuvoille tai sisäänrakennetulle infrastruktuurille.

Kehityksestä, julkisista töistä ja hallinnosta vastaava ministeriö valvoo täytäntöönpanoa, ja työt toteutetaan joko kansallisen investointiyhtiön kautta tai suoraan asianomaisten keskushallintojen, läänivaltuustojen, läänien kuntien ja muiden kuntien, mukaan lukien Bukarestin kuusi sektoria, toimesta. Ministeriö vastaa viranomaisille suunnattujen ehdotuspyyntöjen julkaisemisesta.

Ehdotuspyynnöt on mahdollisuuksien mukaan yhdistettävä keskitetyiksi suuriksi hankintapaketeiksi ja laadittava vakiomuotoinen tarjousasiakirja, johon sisältyvät suoritusindikaattorit ja erityisvaatimukset sekä tekniset ja taloudelliset arviointimenettelyt.

Paikallisille hallintoyksiköille, jotka sijaitsevat alueilla, joilla maanjäristysriski on suurin, järjestetään integroituja hankkeita (seisminen vakauttaminen ja energiatehokkuus) koskeva ehdotuspyyntö. Erillisessä hankepyynnössä on käsiteltävä kohtuullisia (80 %) ja perusteellisia (20 %) energiaperuskorjauksia. Jos varoja ei ole tehty tämän ensimmäisen kierroksen jälkeen, jäljelle jäävä rahoitus asetetaan samoin edellytyksin kaikkien paikallisten hallintoyksiköiden käyttöön saapumisjärjestyksessä.

RSI- ja RsII-riskiluokkiin luokitellut julkiset rakennukset jätetään pelkästään energiatehokkuutta koskevien toimenpiteiden rahoituksen ulkopuolelle.

Tämän toimintalinjan mukaisten investointien toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Investointi 2. Kansallisen kiinteistörekisterin käyttöönotto

Investoinnin tavoitteena on luoda kansallinen rakennuskantatietokanta, josta käyvät ilmi keskeiset tiedot, kuten rakennustyyppi, sen energiankulutus ja maanjäristysriski. Tietokannan avulla kehitetään toimintapoliittisia analyyseja sekä ohjelmien laatimista ja arviointia, yksilöidään eri ohjelmien kohderakennukset, tunnistetaan heikot/korkeat tulokset, priorisoidaan investointeja ja seurataan yleistä edistymistä.

Investoinnilla perustetaan kansallinen kiinteistörekisteri, joka on olemassa olevan kansallisen julkisen ja yksityisen rakennuskannan tietojärjestelmä. Rekisterin on oltava georeferoitu, linkitetty ja yhteentoimiva paikallisen tason kaupunkitietopankkien ja muiden kansallisten rekisterijärjestelmien kanssa. Ensimmäisessä pilottivaiheessa rekisterissä on oltava osio, jossa on tiedot kaikista elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisesti kunnostetuista rakennuksista. Tämän on mahdollistettava kyseisten rakennusten energiankulutuksen seuranta.

Rakennuksen energiapassin on oltava osa kalastuspäiväkirjoja, ja sen on sisällettävä kaikki tiedot energiaan liittyvistä toimista digitaalisessa muodossa. Laivapäiväkirjojen on oltava osa kansallista rakennusrekisteriä yhdennetynä järjestelmänä.

Kansallisen kiinteistörekisterin on oltava saatavilla verkossa pilottiosaston kanssa 31 päivään joulukuuta 2024 mennessä.

Investointi 3. Peruskorjausalan ammattilaisten ja työntekijöiden ammatillisten valmiuksien vahvistaminen kehittämällä rakennusalan energiatehokkuutta koskevaa koulutusta

Investoinnin tavoitteena on täydentää rakennusten perusparannusinvestointeja vahvistamalla rakennusalan ammattilaisten ja työvoiman taitoja ja valmiuksia, mikä ei tällä hetkellä riitä tarvittavien kunnianhimoisten energiaperuskorjausten toteuttamiseen.

Koulutusohjelmat koostuvat elinikäisen oppimisen ohjelmien lyhyistä kursseista, joilla parannetaan vihreitä työpaikkoja tekevien ammattilaisten ja työvoiman taitoja rakennusten energiaperuskorjauksen yhteydessä ja jotka toteutetaan eri alueilla tasaisesti Romanian alueella. Koulutuskeskusten, yliopistojen ja asiaankuuluvien laitosten välille kehitetään kumppanuuksia. Koulutusjaksot on jäseneltävä moduuleiksi, ja niihin on sisällyttävä sekä teoreettisia että

käytännön kurssseja. Investointi kattaa vammaisten osallistumisen erikoistumis- ja koulutuskursseihin/-ohjelmiin.

Investoinnin tavoitteena on kehittää 10 sertifiointijärjestelmää rakennusten energiatehokkuuden alalla asiantuntijoille ja rakennusalan työntekijöiden pätevöitymiselle. Järjestelmä kattaa yhteensä vähintään 8000 henkilöä.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä.

Investointi 4. Kiertotalous ja historiallisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen

Tämän investoinnin tavoitteena on vastata historiallisten rakennusten, kuten historiallisten muistomerkkien ja suojelualueilla sijaitsevien rakennusten, energiaperuskorjauksen ja resurssitehokkuuden haasteisiin monialaisella ja yhdennetyllä lähestymistavalla, jossa pannaan täytäntöön kestävyiden ja kiertotalouden periaatteet historiallisten monumenttien suojelemista koskevan kansallisen strategian mukaisesti. Investoinnilla on edistettävä historiallisten rakennusten peruskorjaustöistä peräisin olevan materiaalin keräämistä, korjaamista ja uudelleenkäyttöä ja siten edistettävä sekä kulttuuriperinnön säilyttämistä että ilmasto- ja energia- ja resurssitehokkuustavoitteita EU:n perusparannusaaltostrategian mukaisesti.

Investoinnilla on i) kehitettävä ja testattava uusia materiaaleja ja teknologisia ratkaisuja historiallisten rakennusten energia- ja resurssitehokkuustoimia varten; kehittää historiallisten rakennusten energia- ja resurssitehokkuustoimiin liittyviä ammatillisia taitoja; III) perustetaan pilottikeskus historiallisten rakennusten purkutöistä peräisin olevien historiallisten rakennusmateriaalien keräämistä ja uudelleenkäyttöä varten; varmistaa historiallisten rakennusten säännöllisen kunnossapidon.

Kansalliseen kulttuuriperintöinstituuttiin on perustettava historiallisten rakennusmateriaalien keräämistä ja uudelleenkäyttöä varten pilottikeskus, joka on toiminnassa 31 päivään joulukuuta 2024 mennessä, ja 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä on kehitettävä kaksi sertifiointijärjestelmää historiallisten rakennusten energia- ja resurssitehokkuustoimia varten, jotka kattavat yhteensä vähintään 200 henkilöä.

E.2 Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
90	Uudistus 1. Yksinkertaistettu ja päivitetty sääntelykehys, jolla tuetaan investointeja vihreisiin ja häiriönsietokykyisiin rakennuksiin siirtymiseen	Virstanpylväs	Asuinrakennusten energiatehokkuuden parantamista koskevan monivuotisen kansallisen ohjelman nykyiseen lainsäädäntökehykseen tehtyjen muutosten voimaantulo (hallituksen poikkeusasetus nro 18/2009)	Lain säännös, josta käy ilmi hallituksen poikkeusasetuksen nro 18/2009 muutosten voimaantulo				Q4	2022	Asuinrakennusten energiatehokkuuden parantamista koskevaan monivuotiseen kansalliseen ohjelmaan tehtävillä muutoksilla on nostettava energiaperuskorjausten tavoitetaso vähintään 30 prosenttiin primäärienergian säästöistä asuinrakennuksissa enintään 60 prosentin primäärienergian säästöihin laatimalla päivitetty luettelo kohtuullisten tai pitkälle menevien peruskorjausten menoista, jotka ovat tukikelpoisia, ja nostamalla ohjelman mukaisesti esitettyjen

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										hankkeiden suorituskäyttöindikaattoreiden tavoitetasoa.
91	Uudistus 1. Yksinkertaistettu ja päivitetty sääntelykehys, jolla tuetaan investointeja vihreisiin ja häiriönsietokykyisiin rakennuksiin siirtymiseen	Virstanpylväs	Vihreään ja digitaaliseen rakennukseen siirtymistä koskevia investointeja koskeva tekninen sääntelykehys on toiminnassa	Julkaiseminen virallisessa lehdessä				Q4	2022	Teknisen sääntelykehysten on sisällettävä seuraavat hyväksytyt ja toimivat suuntaviivat: 1. ”Lähes nollaenergiarakennusta (NZEB) koskevissa suuntaviivoissa” annetaan ohjeita lähes nollaenergiarakennuksia koskevien vaatimusten teknisestä täytäntöönpanosta, jotta voidaan tukea lähes

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										nollaenergiarakennuksia koskevien vaatimusten täytäntöönpanon seurannasta vastaavia keskushallinnon viranomaisia. Suuntaviivoihin on sisällyttävä asiaankuuluvat indikaattorit sekä niiden keräämistä ja seurantaan koskevat mekanismit. 2.”Menetelmällä historiallisten rakennusten energiatehokkuuden ei-invasiivisesta lähestymistavasta” on vahvistettava standardit, joilla saavutetaan historiallisten rakennusten energia- ja resurssitehokkuussäästöjä vaikuttamatta niiden arkkitehtoniseen ja historialliseen arvoon.

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
92	Uudistus 1. Yksinkertaistettu ja päivitetty sääntelykehys, jolla tuetaan investointeja vihreisiin ja häiriönsietokykyisiin rakennuksiin siirtymiseen	Kohde	Rakennuslupien myöntämisaajan lyhentäminen		Osuus (%)	0	50	Q2	2025	Vähennetään vuoteen 2020 verrattuna vähintään 50 prosentilla aikaa, joka tarvitaan asianomaisten yksiköiden rakennuslupien myöntämiseen, 270 päivästä 135 päivään koko rakennuslupien myöntämisprosessin osalta.
93	Uudistus 2. Strateginen, lainsäädännöllinen ja menettelyllinen kehys, jolla tuetaan rakennuskannan maanjäristystä	Virstanpylväs	Seismisten riskien vähentämistä koskevan kansallisen strategian hyväksyminen ja täytäntöönpano nykyisen rakennuskannan seismisten jälkiasennusten	Hallitus hyväksyy kansallisen seismisten riskien vähentämisstrategian.				Q4	2022	Strategiassa on määriteltävä kriteerit, joiden mukaisesti investoinnit olemassa olevan rakennuskannan seismisen riskin vähentämiseen asetetaan etusijalle rakennuksiin ja yhteisöihin kohdistuvan seismisen riskin tason ja riskinvähentämistoimien hyötyjen perusteella.

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			osalta.							Ottamalla käyttöön nopea visuaalinen arviointimenetelmä toisen tason seismisen riskin arviointia varten lyhennetään useista vuosista useisiin kuukausiin aikaa, joka tarvitaan rakennuskannan toimien priorisoinnin saattamiseksi tehokkaasti päätökseen haavoittuvuustietojen perusteella. Siinä otetaan huomioon pitkän aikavälin perusparannusstrategiassa ehdotetut toimenpiteet laatimalla pakollinen yhdenmukainen toimintaopas.
94	Uudistus 2. Strateginen, lainsäädännö	Virstanpylväs	Rakennusten seismisen riskien	Lain säännös, josta käy ilmi rakennusten				Q4	2022	Rakennusten seismisen riskien vähentämistä koskevan uuden lain

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	llinen ja menettelyllinen kehys, jolla tuetaan rakennuskannan maanjäristystä		vähentämistä koskevan uuden lain voimaantulo	maanjäristysriskien vähentämistä koskevan uuden lain voimaantulo						voimaantulo. Lain soveltamisalaan kuuluvat seuraavat toimet: - otetaan käyttöön monivuotinen lähestymistapa nykyisen rakennuskannan jälkiasennuksiin. - lisätään kelpoisuusehdot täyttävien henkilöiden luetteloon; menot erityyppisistä tukikelpoisista rakennustöistä, jotka ovat tarpeen energiatehokkuuden parantamiseksi; - laajentaa ohjelmaa julkisiin rakennuksiin moniperheisten asuinrakennusten rinnalla; - lisätään seisminen

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										RsII-luokka kelpoisuuskriteereihin RsI-seismissen luokan rinnalla.
95	Investointi 1. Perusparannus saaltorahastoon perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuutta parantavien töiden rahoittamiseksi	Virstanpylväs	Kansallisen tukijärjestelmän perustamisesta usean perheen asuinrakennustien energiatehokkuutta ja energiatehokkuutta koskeville peruskorjauksille ja integroiduille perusparannuksille (seisminen vakauttaminen ja energiatehokkuus)	Rahoitusjärjestelmän perustamisesta annetun ministeriön päätöksen julkaiseminen				Q1	2022	Ohjelmasta rahoitetaan vähintään 3,2 miljoonan neliömetrin asuinrakennusten energiaperuskorjaus. Ohjelmasta rahoitetaan seuraavan tyyppisiä hankkeita: - integroidut hankkeet (seisminen vakauttaminen ja energiatehokkuus) - energiaperuskorjaushankkeet. Rahoitusjärjestelmällä on varmistettava, että vähintään 90 prosenttia kokonaismäärärahoista käytetään energiatehokkuustöihin ja enintään 10 prosenttia

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										määrärahoista käytetään maanjärjestykseen ja muihin täydentäviin töihin (kuten paloturvallisuus ja esteettömyys). Koko järjestelmässä on varmistettava, että kaikissa sopimuksissa saavutetaan asiaankuuluva energiatehokkuusvaatimus, jonka mukaan energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna lämmityksen vuotuisen energiankulutukseen ennen peruskorjausta kunkin rakennuksen osalta (lukuun ottamatta rakennuksia, joilla on kulttuurisine), jolloin saavutetaan vähintään 30 prosentin (kohtuullinen peruskorjaus) ja 60

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										prosentin (pitkälle menevä perusparannus) säästöt primäärienergian kysynnässä peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna ja noudattaen teknisiä ohjeita ”ei merkittävää haittaa” (2021/C58/01).
96	Investointi 1. Perusparannus saattorahastoon perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuutta parantavien töiden rahoittamiseksi	Virstanpylväs	Julkisten rakennusten energiatehokkuuden perusparannuksiin ja integroituihin perusparannuksiin koskevan kansallisen tukijärjestelmän perustamisesta (seisminen vakauttaminen ja energiatehokkuus)	Tukiohjelman perustamista koskevan päätöksen julkaiseminen				Q1	2022	Ohjelmasta rahoitetaan vähintään 1,8 miljoonan neliömetrin julkisten rakennusten energiaperuskorjaus. Järjestelmällä on varmistettava seuraavantyyppiset hankkeet: - integroidut hankkeet (seisminen vakauttaminen ja energiatehokkuus) - energiaperuskorjaushankkeet. Rahoitusjärjestelmällä

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										on varmistettava, että vähintään 90 prosenttia kokonaismäärärahoista käytetään energiatehokkuustöihin ja enintään 10 prosenttia määrärahoista käytetään maanjärjestykseen ja muihin täydentäviin töihin (kuten paloturvallisuus ja esteettömyys). Koko järjestelmässä on varmistettava, että kaikissa sopimuksissa saavutetaan asiaankuuluva energiatehokkuusvaatimus, jonka mukaan energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna lämmityksen vuotuisen energiankulutukseen ennen peruskorjausta kunkin rakennuksen

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										osalta (lukuun ottamatta rakennuksia, joilla on kulttuurisine), jolloin saavutetaan vähintään 30 prosentin (kohtuullinen peruskorjaus) ja 60 prosentin (pitkälle menevä perusparannus) säästöt primäärienergian kysynnässä peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna ja noudattaen teknisiä ohjeita ”ei merkittävää haittaa” (2021/C58/01).
97	Investointi 1. Perusparannus saattorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuutta	Virstanpylväs	Asuinrakennusten energiatehokkuuden peruskorjausta ja integroitua peruskorjausta (seisminen vakauttaminen ja	Ehdotuspyynnön eritelmien julkaiseminen				Q2	2022	Kehitysyhteistyöstä, julkisista töistä ja hallinnosta vastaava ministeriö julkaisee seuraavat kolme ehdotuspyyntöä asuinrakennusten energiatehokkuuden peruskorjauksesta ja integroidusta

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	parantavien töiden rahoittamiseksi		energiatehokkuus) koskevat ehdotuspyynnöt							perusparannuksesta (seisminen vakauttaminen ja energiatehokkuus): - ehdotuspyyntö integroiduista hankkeista, joissa maanjäristysvaimennustoimet toteutetaan integroidusti energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien toimien kanssa. Ehdotuspyyntö on tarkoitettu paikallisille hallintoyksiköille, jotka sijaitsevat alueilla, joilla maanjäristyssuunnittelun a(g) maakihtiyyden huippuarvo maanjäristyssuunnittelua koskevassa säännöstössä P100–1

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										olevan Romanian alueen vyöhykekartan mukaan on vähintään 0,2 g, kun IMR = 225 vuotta. Ehdotuspyynnön täsmentäminen edellyttää, että etusijalle asetetaan köyhyys- ja syrjäytymisvaarassa olevat yhteisöt. - käynnistetään energiatehokkuuden peruskorjaushankkeita, jotka on suunnattu köyhyys- ja syrjäytymisvaarassa oleville yhteisöille ja joiden talousarvio on vähintään 20 prosenttia investoinnin 1 toimintalinjan 1 määrärahoista, jotka vastaavat energiatehokkuutta.

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- käynnistetään alueellisia energiatehokkuuden peruskorjaushankkeita, jotka ovat avoimia kaikille paikallisille hallintoyksiköille, mukaan lukien Bukarestin kuusi sektoria lääninä kohti usean perheen asuinrakennusten lukumäärän ja maakunnan väestön mukaan. Rakennuksia, jotka luokitellaan seismisen riskin luokkiin RSI ja RSII, ei oteta huomioon toisen ja kolmannen ehdotuspyynnön yhteydessä tehdyissä energiatehokkuussopimuksissa. Kaikkiin kolmeen ehdotuspyyntöön on

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										sisällyttävä valintaperusteet, joiden mukaan kaikissa sopimuksissa on mainittava asiaankuuluva energiatehokkuusvaatimus, jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna lämmityksen vuotuisen energiankulutukseen ennen peruskorjausta kunkin rakennuksen osalta (lukuun ottamatta rakennusta, jossa on kulttuurisine), jolla on saavutettava vähintään 30 prosentin primäärienergian säästö verrattuna peruskorjausta edeltävään tilaan (kohtalainen)

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										peruskorjaus). Kolmannessa ehdotuspyynnössä edellytetään, että 10 prosenttia talousarviosta käytetään hankkeisiin, joilla saavutetaan vähintään 60 prosentin primäärienergian säästö (pitkälle menevä peruskorjaus) verrattuna peruskorjausta edeltävään tilaan. Investointi ei kata kaasukattiloiden korvaamista. Jos varoja ei ole tehty ensimmäisen kierroksen jälkeen, jäljelle jäävät varat asetetaan samoin edellytyksin kaikkien paikallisten hallintoyksiköiden käyttöön saapumisjärjestyksessä.

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
98	Investointi 1. Perusparannus saattorahaston perustaminen nykyisen rakennuksen energiatehokkuutta parantavien töiden rahoittamiseksi	Virstanpylväs	Energiatehokkuuden peruskorjausta ja integroitua peruskorjausta koskeva ehdotuspyyntö (seisminen vakauttaminen ja energiatehokkuus) (julkiset rakennukset)	Ehdotuspyynnön eritelmien julkaiseminen				Q2	2022	Kehitysyhteistyö-, julkisten töiden ja hallinnon ministeriön julkaisemat ehdotuspyynnöt julkisten rakennusten energiatehokkuuden peruskorjauksesta ja integroidusta perusparannuksesta (seisminen vakauttaminen ja energiatehokkuus) ja vihreää ja häiriönsietokykyistä siirtymää varten: - ehdotuspyyntö integroiduista hankkeista, joissa maanjäristysvaimennustoimet toteutetaan integroidusti energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien toimien kanssa. Ehdotuspyyntö

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										on tarkoitettu paikallisille hallintoyksiköille, jotka sijaitsevat alueilla, joilla maanjärjestyssuunnitelun a(g) maakihtyvyyden huippuarvo maanjärjestyssuunnitelua koskevassa säännöstössä P100–1 olevan Romanian alueen vyöhykekartan mukaan on vähintään 0,2 g, kun IMR = 225 vuotta. - kehoitus toteuttaa kohtuullisia (80 %) ja perusteellisia (20 %) energiaperuskorjaushankkeita, jotka on omistettu keskusviranomaisille, läänivaltuustoille, läänin kunnille ja

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										muille kunnille, mukaan lukien Bukarestin kuusi sektoria. RsI- ja RsII-luokan seismisen riskin luokkiin luokitellut rakennukset jätetään pois toisen ehdotuspyynnön yhteydessä tehdyistä sopimuksista. Molemmissa ehdotuspyynnöissä on oltava valintaperusteet, joiden mukaan kaikissa sopimuksissa on mainittava asiaankuuluva energiatehokkuusvaatimus, jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna lämmityksen vuotuisen energiankulutukseen

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ennen peruskorjausta kunkin rakennuksen osalta (lukuun ottamatta rakennuksia, joilla on kulttuuriesine) ja joilla on saavutettava vähintään 30 prosentin primäärienergian säästö (kohtuullinen peruskorjaus) peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna. Toisessa ehdotuspyynnössä edellytetään, että 20 prosenttia talousarviosta käytetään hankkeisiin, joilla saavutetaan vähintään 60 prosentin primäärienergian säästö (pitkälle menevä peruskorjaus) verrattuna peruskorjausta edeltävään tilaan. Investoinnit eivät saa kattaa kaasukattiloiden

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										korvaamista. Jos varoja ei ole tehty ensimmäisen kierroksen jälkeen, jäljelle jäävät varat asetetaan samoin edellytyksin kaikkien kuntien käyttöön saapumisjärjestyksessä.
99	Investointi 1. Perusparannus saattorahastoon perustaminen nykyisen rakennuskanan energiatehokkuutta parantavien töiden rahoittamiseksi	Virstanpylväs	Asuinrakennusten energiatehokkuuden peruskorjausta ja integroitua peruskorjausta (seisminen vakauttaminen ja energiatehokkuus) koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Sopimukset, jotka koskevat siirtymistä vihreisiin ja selviytymiskykyisiin rakennuksiin (asuinrakennukset), on allekirjoitettava energiatehokkuuden peruskorjausta ja integroitua peruskorjausta (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) varten välitavoitteiden 95 ja 97 ehtojen mukaisesti.

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
100	Investointi 1. Perusparannus saattorahastoon perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuutta parantavien töiden rahoittamiseksi	Virstanpylväs	Julkisten rakennusten energiatehokkuuden peruskorjausta ja integroitua peruskorjausta (seisminen vakauttaminen ja energiatehokkuus) koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Sopimukset, jotka koskevat siirtymistä vihreisiin ja selviytymiskykyisiin rakennuksiin (julkiset rakennukset), on allekirjoitettava energiatehokkuuden peruskorjausta ja integroitua peruskorjausta (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) varten välitavoitteiden 96 ja 98 ehtojen mukaisesti.
101	Investointi 1. Perusparannus saattorahastoon perustaminen nykyisen rakennuskannan	Kohde	Usean perheen asuinrakennusteen valmistunut energiaperuskorjaus		Lukumäärä (m ²)	0	2 050 865	Q4	2025	Asuinrakennusten energiaperuskorjaus välitavoitteiden 95 ja 97 ehtojen mukaisesti

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	energiatehokkuutta parantavien töiden rahoittamiseksi									
103	Investointi 1. Perusparannus saaltorahastoon perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuutta parantavien töiden rahoittamiseksi	Kohde	Usean perheen asuinrakennusten valmistunut energiaperuskorjaus		Lukumäärä (m ²)	2 050 865	3 204 478	Q2	2026	Asuinrakennusten energiaperuskorjaus välitavoitteiden 95 ja 97 ehtojen mukaisesti
104	Investointi 1. Perusparannus saaltorahastoon perustaminen nykyisen	Kohde	Julkisten rakennusten valmistunut energiaperuskorjaus		Lukumäärä (m ²)	0	1 204 553	Q4	2025	Julkisten rakennusten energiaperuskorjaus välitavoitteiden 96 ja 98 ehtojen mukaisesti

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	rakennuskannan energiatehokkuutta parantavien töiden rahoittamiseksi									
106	Investointi 1. Perusparannus saattorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuutta parantavien töiden rahoittamiseksi	Kohde	Julkisten rakennusten valmistunut energiaperuskorjaus		Lukumäärä (m ²)	1 204 553	1 797 841	Q2	2026	Julkisten rakennusten energiaperuskorjaus välitavoitteiden 96 ja 98 ehtojen mukaisesti
107	Investointi 2. Kansallisen kiinteistörekisterin	Virstanpylväs	Kansallinen digitaalinen rakennusrekisteri	Kansallinen digitaalinen rakennusrekisteri				Q4	2024	Rekisteritietojärjestelmässä on oltava INSPIRE-geoportaalia täydentävä

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	sterin käyttöönotto		i on perustettu ja toiminnassa.	i on saatavilla verkossa, ja siinä on pilottiosio, joka sisältää tiedot kansallisen elpymis- ja palautumissuun- nitelman avulla kunnostetuista rakennuksista.						georeferoitu tietokanta julkisista ja yksityisistä rakennuksista, joka on linkitetty ja yhteentoimiva paikallisen tason kaupunkitietokannan ja muiden kansallisten rekisterijärjestelmien kanssa. Rakennuksen energiapassin on oltava osa kalastuspäiväkirjoja, ja sen on sisällettävä kaikki tiedot energiaan liittyvistä toimista digitaalisessa muodossa. Laivapäiväkirjojen on oltava osa kansallista rakennusrekisteriä yhdenmukaisesti järjestelmänä. Rekisterin tarkoituksena on seurata energiaperuskorjaustieto ja (energian säästöjä ja päästöjen vähentämistä)

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										sekä tietoja maanjärjestyshaavoittuvuudesta ja muista rakennusten ominaisuuksista.
108	Investointi 3. Peruskorjaus alan ammattilaisten ja työntekijöiden ammatillisten valmiuksien vahvistaminen kehittämällä energiatehokkuusrakentamista koskevaa koulutusta	Kohde	Sertifiointijärjestelmien perustaminen rakennusten energiatehokkuuden alalla		Numero	0	10	Q1	2023	Rakennusalan työntekijöille ja asiantuntijoille on perustettava vähintään 10 sertifiointijärjestelmää. Pätevönnit on annettava koulutusohjelmissa elinikäisen oppimisen ohjelmien lyhyinä kursseina, joita tarjotaan Romanian eri alueille tasaisesti jakautuneina. Koulutuksen tarkoituksena on parantaa ammattilaisten ja työntekijöiden taitoja rakennusten energiaperuskorjausten yhteydessä.
109	Investointi 3.	Kohde	Vähintään 8000		Numero	0	8 000	Q4	2023	Vähintään 8000

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	Peruskorjausalan ammattilaisten ja työntekijöiden ammatillisten valmiuksien vahvistaminen kehittämällä energiatehokkuusrakentamista koskevaa koulutusta		asiantuntijaa ja työntekijää, joilla on todistus energiatehokkuuteen liittyvän koulutuksen suorittamisesta							rakennusalan asiantuntijalla ja työntekijällä on oltava lyhytkestoinen todistus energiatehokkuuteen liittyvän koulutuksen suorittamisesta.
110	Investointi 4. Kiertotalous ja historiallisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	Virstanpylväs	Historiallisten rakennusten uusien materiaalien ja teknologisten ratkaisujen testauslaboratorio on toiminnassa.	Laboratorio on toiminnassa				Q4	2024	Laboratorion organisaatorakenteen ja hallintomenettelyjen on oltava käytössä, jotta testit voidaan suorittaa tieteellisten menetelmien mukaisesti. Testin tuloksia on käytettävä sellaisten menetelmien teknisten menettelyjen

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kehittämiseen, joilla pyritään lisäämään historiallisten rakennusten energiatehokkuutta käyttämällä tekniikoita ja uusia materiaaleja alueen, rakennusperinteen ja fyysisten ominaisuuksien mukaan.
111	Investointi 4. Kiertotalous ja historiallisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	Virstanpylväs	Kansalliseen kulttuuriperintöön nstituuttiin kuuluva pilottikeskus historiallisten rakennusmateriaalien keräämistä ja uudelleenkäyttöä varten on toiminassa.	Toimilupa saatu				Q4	2024	Pilottikeskuksessa on oltava infrastruktuuri historiallisten materiaalien purkamista, erilliskeräystä ja lajittelua varten sekä välineet, joita tarvitaan historiallisten rakennusten peruskorjauksista ja purkamisista peräisin olevien kerättyjen materiaalien korjaamiseen. Korjatut materiaalit on käytettävä

Num.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										uudelleen historiallisten rakennusten tulevissa töissä, mukaan lukien tästä komponentista rahoitetut rakennukset. Keskusten kehittäminen perustuu kiertotalouteen ja on resurssitehokkuusperiaatteiden mukaista.
112	Investointi 4. Kiertotalous ja historiallisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	Kohde	Vähintään 200 ammattilaista, joilla on todistus tukitoimia ja energiatehokkuutta koskevan koulutuksen suorittamisesta historiallisissa rakennuksissa.		Numero	0	200	Q4	2025	Vähintään 200 ammattihenkilöllä on oltava todistus energiatehokkuuteen liittyvän koulutuksen suorittamisesta historiallisten rakennusten alalla.

F. KOMPONENTTI 6 ENERGIA

Energia-ala on Romanian suurin kasvihuonekaasupäästöjen lähde (66 %). Romanian kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa arvioidaan, että energia-alalla tarvitaan vuosina 2021–2030 noin 22,6 miljardin euron investointitarpeet kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman 2030 poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Komponentin tavoitteena on vastata Romanian energia-alan suurimpiin haasteisiin, jotka liittyvät hiilestä irtautumiseen ja ilman pilaantumiseen. Sillä pyritään erityisesti nopeuttamaan energia-alan hiilestä irtautumista poistamalla asteittain ruskohiili- ja hiilivoimalat vuoteen 2032 mennessä ja helpottamalla uusiutuvien ja vaihtoehtoisten energialähteiden, kuten vihreän vedyn, käyttöönottoa. Sillä pyritään myös lisäämään sähköverkon joustavuutta, digitalisoimaan energia-alaa ja vähentämään teollisuuden energiaintensiteettiä. Komponentilla pyritään myös parantamaan valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää energia-alalla.

Näissä investoinneissa ja uudistuksissa on otettava huomioon Romanian kahden viime vuoden maakohtaiset suositukset, joiden mukaan ”investointeihin liittyvä talouspolitiikka keskitetään vähähiiliseen talouteen ja energiatehokkuuteen” (maakohtainen suositus 4, 2019) ja ”keskitetään vihreään siirtymään tehtäviin investointeihin, erityisesti puhtaaseen ja tehokkaaseen energian ja ympäristöinfrastruktuurin tuotantoon ja käyttöön, myös hiilialueilla” (maakohtainen suositus 3, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

F.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus 1. Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki yksityisille investoinneille uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon

Uudistuksen tavoitteena on energia-alan hiilestä irtautuminen keskittyen sähköntuotantoon. Uudistus kattaa kaksi pääasiallista toimenpidettä: hiilestä luopuminen ja uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön tuotantokapasiteetin lisääminen.

Ensimmäisen uudistuksen tavoitteena on lopettaa hiili- ja ruskohiilivoimalat asteittain vuoteen 2032 mennessä. Hiilestä irtautumista koskeva laki ja siihen liittyvä sekundaarilainsäädäntö, jossa vahvistetaan asennetun hiili- ja ruskohiilikapasiteetin käytöstä poistamista koskeva aikataulu, tulevat voimaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2022. Hiilen ja ruskohiileen perustuvan asennetun sähköntuotannon kumulatiivinen 3 780 MW:n kapasiteetti poistetaan käytöstä 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Toisella uudistusosiolla pyritään helpottamaan ja nopeuttamaan uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa Romanian energialähteiden yhdistelmässä. Sen lisäksi, että uudella energialainsäädännöllä saatetaan unionin lainsäädäntö osaksi kansallista lainsäädäntöä, sillä otetaan käyttöön hinnanerosopimukset uusiutuvien energialähteiden tuotantoon tehtävien investointien tärkeimpänä tukimekanismina; II) kaikkien energiantuottajien on voitava neuvotella suoraan sähkönhankintasopimuksista; yksinkertaistaa uusiutuviin energialähteisiin tehtävien investointien

lupa- ja lupamenettelyjä asettamalla lyhyemmät ja pakolliset hallinnolliset vastausajat ja panemalla täytäntöön vastuuvollisuusmenettelyt tarpeettomien viivästysten varalta; otetaan käyttöön erityinen tukikehys merellä tuotettavaan uusiutuvaan energiaan tehtäville investoinneille alueilla, joita ei tällä hetkellä hyödynnetä riittävästi; ja v) toteuttaa kysyntään vastaamista tasehallintamarkkinoilla, jotta voidaan vähentää kulutusta huipputunteina ja lisätä teollisuuskuluttajien osallistumista energiamarkkinoille.

Uusi energialaki tulee voimaan viimeistään 30. kesäkuuta 2023. Näiden toimien tuloksena on otettava käyttöön vähintään 3 000 MW:n lisäkapasiteetti uusiutuvaa energiaa (tuuli- ja aurinkoenergiaa) ja liitettävä se verkkoon 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistus 2. Valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen energia-alalla

Uudistuksessa keskitytään valtio-omisteisten yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantamiseen keskittyen energia-alaan. Uudistuksella parannetaan erityisesti energia-alan valtionyhtiöiden johto- ja/tai valvontaelinten jäsenten valinnan ja nimittämisen avoimuutta ja kilpailukykyä. Nämä lautakunnat nimitetään neljän vuoden toimikaudeksi, ja korvausjärjestelmän on perustuttava rahoituksen ja palvelun tuloksellisuuteen liittyviin määrällisiin ja laadullisiin tavoitteisiin.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä. Uudistuksella on myös saatettava päätökseen Hidroelectrican vähintään 15 prosentin osakkeiden listaaminen 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä.

Uudistus 3. Vihreä varainhoito

Romania ei tällä hetkellä käytä vihreitä budjettikäytäntöjä. Uudistuksen tavoitteena on mahdollistaa vihreiden talousarviomenojen seuranta ja finanssipolitiikan ympäristö- ja ilmastovaikutusten arviointi. Tämän uudistuksen yhteydessä valtiovarainministeriö kehittää ja soveltaa menetelmää, jolla arvioidaan yksittäisten budjettikohtien vaikutusta ympäristötavoitteisiin kestävää toimintaa koskevan EU:n luokitusjärjestelmän ja ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisten teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Uudistuksella lisätään paikallisviranomaisten valmiuksia toteuttaa ympäristöä säästäviä talousarviokäytäntöjä.

Menetelmä on hyväksyttävä, julkaistava ja pantava täytäntöön viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2023.

F.2. Seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu – rahoitustuki, jota ei makseta takaisin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
113	Uudistus 1. Sähkötalouden uudistaminen, hiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki yksityisille investoinneille uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon	Kohde	Hiilikäyttöisen sähköntuotantokapasiteetin poistaminen käytöstä		Megawattit (MW)	0	1 695	Q4	2021	1 695 MW hiilikäyttöistä asennettua sähköntuotantokapasiteettia on poistettu käytöstä.
114	Uudistus 1. Sähkötalouden uudistaminen, hiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja	Virstanpylväs	Hiilestä ja ruskohiilestä luopumista koskevan aikataulun hyväksymisestä annetun hiilestä	Lain säännös, josta käy ilmi säädöksen voimaantulo				Q2	2022	Vuoden 2022 toiseen neljännekseen mennessä tulee voimaan hiilestä irtautumista koskeva laki (ja mahdollinen sekundaarilainsäädäntö) vuoteen 2032 asti seuraavien osalta:

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljäs	Vuosi	
	tuki yksityisille investoinneille uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon		irtautumista koskevan lain voimaantulo							- Kivi- ja ruskohiilellä tuotetun kokonaissähköntuotantokapasiteetin (4 590 MW) käytöstä poistaminen. - Toimenpiteet, jotka liittyvät suljettavien kaivosten kunnostamiseen (esim. maaperän pelastaminen louhituilla alueilla, kuten pintamaa ja kasvillisuuden palauttaminen, jäteesiintymät, maaperän sulkemisen jälkeinen maankäyttö maanmuokkausta varten). - Täydennyskoulutustoimenpiteet (ammattillinen uudelleenkoulutus ja uudelleenkoulutus) ja muut toimenpiteet, joilla on sosioekonomisia vaikutuksia asianomaisiin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										yhteisöihin.
115	Uudistus 1. Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki yksityisille investoinneille uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon	Kohde	Ruskohiileen perustuvan sähköntuotantokapasiteetin poistaminen käytöstä		Megawatit (MW)	1 695	2 355	Q4	2022	Kivi- ja ruskohiileen perustuvan asennetun sähköntuotannon kumulatiivisen 2355 megawatin tuotantokapasiteetin on oltava suljettu, ja siitä 2 025 MW on poistettava käytöstä ja 330 MW on purettava. Moottorikäyttöinen kapasiteetti poistetaan käytöstä vuoteen 2025 mennessä, ja se otetaan käyttöön ja sitä pyydetään tuottamaan ainoastaan hiilestä irtautumista koskevan lain 4 artiklassa säädetyissä erityisolosuhteissa ja noudattaen täysimääräisesti asiaankuuluvaa EU:n lainsäädäntöä, valtioneuvoston päätökset mukaan

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										luettuina.
116	Uudistus 1. Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki yksityisille investoinneille uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon	Virstanpylväs	Uuden energialain voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi energialain voimaantulo				Q2	2023	Uuden energialain (ja mahdollisen vaaditun johdetun oikeuden) voimaantulo: — Pannaan täytäntöön hinnanerosopimukset (CfD); - Tehdä uusiutuvan sähkön hankintasopimuksia; - Yksinkertaistetaan uusiutuviin energialähteisiin tehtäviä investointeja koskevia lupa- ja lupamenettelyjä, lyhyitä ja sitovia hallinnollisia vastausaikoja ja tarpeettomiin viivästyksiin liittyviä vastuuvollisuusmenettelyjä, vähennetään tarvittavia asiakirjoja ja menettelyjä sekä otetaan

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										käyttöön uusi merellä tuotettavaa uusiutuvaa energiaa käyttäviä laitoksia koskeva erityinen kehys; - toteutetaan kysyntäpuolen reagointi tasehallintamarkkinoilla.
117	Uudistus 1. Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki yksityisille investoinneille uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon	Virstanpylväs	Uusiutuvia energialähteitä koskevien hinnanerosopimusten allekirjoittaminen	Kaikkien sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2023	Sopimusten allekirjoittaminen ensimmäisen tarjouskilpailukierroksen jälkeen hinnanerosopimusten jakamiseksi uusiutuvista lähteistä (vähintään 1 500 MW asennettua kapasiteettia) sähköntuotannon edistämiseksi ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisesti (2021/C58/01), joka rahoitetaan muista EU:n rahastoista.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
118	Uudistus 1. Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki yksityisille investoinneille uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon	Virstanpylväs	Uusiutuvia energialähteitä koskevien hinnanerosopimusten allekirjoittaminen	Kaikkien hankintasopimusten allekirjoittaminen				Q2	2025	Sopimusten allekirjoittaminen toisen tarjouskilpailukierroksen jälkeen hinnanerosopimusten jakamiseksi uusiutuvista lähteistä tuotetun sähkön (vähintään 2 000 MW asennetun lisäkapasiteetin) edistämiseksi ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisten teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti, jotka rahoitetaan muista EU:n rahastoista.
119	Uudistus 1. Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki yksityisille	Kohde	Ruskohiileen perustuvan sähköntuotannon kapasiteetin poistaminen käytöstä		Megawatit (MW)	2 025	3 780	Q4	2025	Kumulatiivinen 3 780 MW:n asennettu hiilen ja ruskohiileen perustuvan sähköntuotannon kapasiteetti on poistettu käytöstä ja osittain korvattu 1 300 MW:n tulevaisuuden vaatimukset huomioon

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	investoinneille uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon									ottavalla, joustavalla ja tehokkaalla kaasukäyttöisellä sähköntuotannolla tai kaasukäyttöisellä lämmön ja sähkön yhteistuotannolla, jonka avulla uusiutuvien ja vähähiilisten kaasujen käyttöä voidaan rahoittaa muista EU:n rahastoista.
120	Uudistus 1. Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki yksityisille investoinneille uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon	Kohde	Käyttöön otettu uusiutuvan energian lisäkapasiteetti		Megawattit (MW)	4 408	7 408	Q2	2026	Verkkoon on otettu ja liitetty verkkoon vähintään 3 000 MW lisäkapasiteettia (tuuli- ja aurinkoenergia) verrattuna nykyiseen asennettuun kapasiteettiin (tuuli- ja aurinkoenergia), joka rahoitetaan osittain muista EU:n rahastoista.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	n									
121	Uudistus 2. Valtio-omisteisten yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen energia-alalla	Virstanpylväs	Valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen energia-alalla	Hallintoneuvoston valinta ja nimittäminen on saatettu päätökseen				Q4	2022	Kaikkien energiaministeriön alaisuuteen kuuluvien kansallisten valtionyhtiöiden (esim. Hidroelectrica, Romgaz, Nuclearelectrica) johtaja/tai hallintoneuvostojen jäsenten valinta ja nimittäminen noudattaen avointa ja kilpailuun perustuvaa menettelyä, jonka toimikausi on neljä vuotta, ja korvausjärjestelmää, joka perustuu yrityksen taloudellisiin (kuten tulot ja tuotto, valtion talousarvion osallistuminen) ja palvelusuoritukseen (esimerkiksi riippumattoman elimen tekemään edustavaan asiakastyytyväisyyskysely

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										n) liittyviin määrällisiin ja laadullisiin tavoitteisiin.
122	Uudistus 2. Valtio-omisteisten yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen energia-alalla	Virstanpylväs	Hidroelectrican osakkeiden listaaminen päätökseen	Alustavan julkisen ostotarjouksen loppuun saattaminen				Q2	2023	Listautumisesitteen julkistamisen jälkeen pörssissä on listautumisesitteen julkistamisen jälkeen käytävä kauppaa vähintään 15 prosentin osuudella Hidroelectricasta ensimmäisen julkisen tarjouksen jälkeen.
123	Uudistus 3. Vihreä varainhoito	Virstanpylväs	Vihreän talousarvion suunnittelun menetelmän viimeistely ja soveltaminen	Vihreän talousarvionsuunnittelun menetelmien kehittäminen ja soveltamisen aloittaminen				KOLMAS NELJÄN NES	2023	Valtiovarainministeriön on viimeisteltävä ja sovellettava menetelmää, jolla arvioidaan yksittäisten budjettikohtien vaikutusta ympäristötavoitteisiin kestäviä toimintoja koskevan EU:n luokitusjärjestelmän ja ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisesti (2021/C58/01). Menetelmä on hyväksyttävä,

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										julkaistava ja alettava soveltaa, ja sen on mahdollistettava vihreän talousarvion menojen seuranta ja finanssipolitiikan ympäristö- ja ilmastovaikutusten arviointi.

F.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 4. Suotuisan lainsäädäntö- ja sääntelykehityksen kehittäminen tuleville teknologioille, erityisesti vety- ja varastointiratkaisuille

Uudistuksen tavoitteena on muuttaa nykyistä lainsäädäntö- ja sääntelykehystä, jotta voidaan ottaa käyttöön toimenpiteitä, joilla tuetaan ja helpotetaan uusiutuvan vedyn käyttöönottoa keskittyen liikenne- ja energia-aloihin (kaasu ja sähkö). Uudistuksessa on erityisesti laadittava kansallinen vetystrategia ja strateginen toimintasuunnitelma, joissa vahvistetaan strategian toimenpiteiden täytäntöönpanon aikataulu. Uudistuksella poistetaan kaikki lainsäädännölliset ja hallinnolliset esteet uusiutuvan vetyteknologian kehittämisen tieltä ja edistetään uusiutuvan vedyn tuotantoa, varastointia, kuljetusta ja käyttöä koskevien tulevien kansallisten ja eurooppalaisten tavoitteiden saavuttamista vuoteen 2030 mennessä.

Vetykäyttöiset laitteet (kuten kattilat) ja laitteet ovat sääntelyn nojalla pakollisia kaikille uusille laitoksille 1 päivästä tammikuuta 2026 alkaen.

Romania on elpymis- ja palautumisasetuksen 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti pyytänyt teknistä tukea kansallisen vetystrategian kehittämiseen tarkoitetun teknisen avun välineen kautta, mukaan lukien sellaisten politiikkojen määrittely, joilla ohjataan, koordinoidaan ja saadaan liikkeelle julkisia ja yksityisiä investointeja vedyn (uusiutuvat kaasut) tuotannon, varastoinnin, kuljetuksen ja kulutuksen/käytön aloilla, mukaan lukien tämän alan edistämiseksi tarvittavan lainsäädäntökehityksen tarkistaminen. Kansalliseen vetystrategiaan ja asiaankuuluvaan toimintasuunnitelmaan perustuvat lainsäädäntö- ja sääntelykehityksen muutokset on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2023 mennessä.

Uudistus 5. Talouden energiantensiteetin vähentäminen kehittämällä kestävä mekanismi teollisuuden energiatehokkuuden parantamiseksi

Uudistuksen tavoitteena on helpottaa investointeja teollisuuden energiatehokkuuteen ja parantaa teollisuuden häiriönsietokykyä.

Uudistuksessa I) poistettava energiatehokkuussopimusten esteet; ottaa käyttöön energiatehokkuuden markkinavalvonnan sen varmistamiseksi, että tuotteet ovat ekologisen suunnittelun standardien mukaisia, iii) parantaa pk-yritysten tietoisuutta energiatehokkuustoimenpiteistä, -ohjelmista ja -hyödyistä; luodaan seurantajärjestelmä päästökauppajärjestelmän alojen energiakatselmuksissa annettujen suositusten täytäntöönpanoa varten; otetaan käyttöön uusia standardeja vihreille rahoitusvälineille.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Uudistus 6. Lämmitys- ja jäähdytysalan kilpailukykyyn parantaminen ja hiilestä irtautuminen

Uudistuksen tavoitteena on edistää lämmitys- ja jäähdytysalan hiilestä irtautumista.

Uudistuksessa selkeytetään keskus- ja paikallisviranomaisten välisten vastuualueiden kehystä lämmitys- ja jäähdytysalan hallinnoinnissa ja laajennetaan hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan lain soveltaminen myös kaukolämmön toimittajiin; varmistetaan biomassan kestävyys ja jäljitettävyyden, jotta estetään bioenergian käytön kielteiset vaikutukset biologiseen monimuotoisuuteen ja metsiin, ja monipuolistetaan energialähteiden yhdistelmää lämmityksessä ja jäähdytyksessä metsäbiomassan ulkopuolella; annetaan asuntoloille ja niiden

vuokralaisyhdistyksille mahdollisuus tuottaa ja myydä ylimääräistä aurinkoenergiaa ja mahdollisesti tuulienergiaa joustavammissa muodoissa luomalla nettomittausjärjestelmiä, yksinkertaistamalla liittymismenettelyjä ja ottamalla käyttöön kannustimia.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2023 mennessä.

Investointi 2: Vihreän vedyn tuotantokapasiteetti sähkön varastointiin ja/tai teollisuuden hiilestä irtautumiseen

Tämän investoinnin tavoitteena on edistää vihreän vedyn käyttöönottoa EU:n vetystrategian mukaisesti asentamalla vihreän vedyn tuotantokapasiteettia vähintään 60 MW H₂ elektrolyysilaitteisiin, jotka tuottavat vähintään 10000 tonnia vetyä uusiutuvista lähteistä.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 3: Joustavan ja erittäin tehokkaan kaasukäyttöisen sähkön ja lämmön tuotannon kehittäminen kaukolämmityksessä pitkälle menevän hiilestä irtautumisen saavuttamiseksi

Investoinnin tavoitteena on auttaa vastaamaan Romanian haasteisiin, jotka liittyvät siirtymiseen pois kivi- ja ruskohiilienergiälähteistä. Investoinnilla on erityisesti varmistettava lämmön tarjonta kuluttajille hiilipohjaisen sähkön ja lämmön tuotannon asteittaisen lopettamisen yhteydessä.

Investoinnin on johdettava vähintään 300 MWe:n sähköntuotantokapasiteetin asentamiseen tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottavalle, joustavalle ja tehokkaalle kaasukäyttöiselle lämmön ja sähkön yhteistuotannolle, joka mahdollistaa uusiutuvien ja vähähiilisten kaasujen käytön.

Tämän toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetty ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen toimenpiteen kuvaus ja lieventävät toimenpiteet. Tämä varmistetaan seuraavilla liitännäistoimenpiteillä:

- Komponentin 6 uudistus 4 yhdistettynä komponentin 6 investointiin 2 sisältää uskottavia suunnitelmia lisätä uusiutuvien ja vähähiilisten kaasujen käyttöä hyväksymällä ja panemalla täytäntöön kansallinen vetystrategia ja toimintasuunnitelma sekä asentamalla uusiutuvan vedyn tuotantokapasiteettia; ja
- Komponentin 6 uudistus 1 johtaa kivi- ja ruskohiilen sähkön- ja lämmöntuotantolaitosten sulkemiseen, mikä on huomattavasti hiili-intensiivisempää kuin tämän investoinnin kohteena oleva erittäin tehokas kaasukäyttöinen sähkön ja lämmön yhteistuotanto. Kivi- ja ruskohiiltä käyttävän kapasiteetin kumulatiivinen määrä 3 780 MW on suljettava 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä, ja kapasiteetti on huomattavasti suurempi kuin tämän investoinnin yhteydessä asennettava 300 MW:n kaasukäyttöinen yhdistetty lämpö- ja tehokapasiteetti ja 1 300 MW:n kaasukäyttöinen kapasiteetti, joka on tarkoitus asentaa korvaavaksi; ja
- Komponentin 6 uudistus 1 johtaa vähintään 3 000 MW:n uusiutuvan energian lisäkapasiteetin asentamiseen vuoteen 2026 mennessä, mikä osoittaa, että Romaniassa on uskottava kehityspolku uusiutuvien energialähteiden osuuden kasvattamiseksi kohti kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa vuodeksi 2030 asetettua uusiutuvaa energiaa

koskevaa tavoitetta. Koska Romania aikoo nostaa tätä tavoitetta, 30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä käynnistetään toinen huutokauppakierros uusiutuvan energian hinnanerosopimusten tekemiseksi, jotta voidaan osoittaa uskottava kehityspolku uusiutuvien energialähteiden osuuden lisäämiseksi kohti korotettua tavoitetta; ja

- Komponentin 6 uudistus 1 sisältää konkreettisia uudistuksia ja investointeja uusiutuvien energialähteiden osuuden lisäämiseksi, kuten hinnanerosopimusten täytäntöönpano, uusiutuvan energian hankintasopimusten tekeminen, uusiutuviin energialähteisiin tehtäviä investointeja koskevien lupa- ja lupamenettelyjen yksinkertaistaminen, lyhyet ja sitovat hallinnolliset vastausajat ja tarpeettomiin viivästyksiin liittyvät vastuuvollisuusmenettelyt, tarvittavien asiakirjojen ja menettelyjen vähentäminen sekä merellä toimivia uusiutuvan energian tuotantolaitoksia koskevan uuden erityisen kehyksen käyttöönotto.

Lisäksi kansallinen ilmansuojeluohjelma, joka olisi pitänyt toimittaa komissiolle huhtikuuhun 2019 mennessä direktiiviin (EU) 2016/2284 perustavana EU:n oikeudellisena vaatimuksena, on hyväksyttävä viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2022 (ks. kestävän liikenteen osa-alueen uudistuksen 1 alaviite 1).

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 4. Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien apulaitteet) teollinen tuotanto- ja/tai kokoonpano- ja/tai kierrätysketju sekä uusi sähkön varastointikapasiteetti

Investoinnin tavoitteena on lisätä sähköverkon joustavuutta ja edistää uusiutuvan energian tuotantokapasiteetin lisäämistä.

Investoinnilla on kolme alainvestointia:

- Ensimmäisen alainvestoinnin akkujen arvoketjuun (valmistus, kokoonpano ja kierrätys) on saavutettava akkujen ja paristojen valmistus- ja kokoonpanokapasiteetin vuotuinen kokonaiskapasiteetti vähintään 2 GW 30. kesäkuuta 2026 mennessä sellaisen hankepyynnön perusteella, jossa on valintaperusteet, joilla varmistetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattaminen (2021/C58/01). Näiden perusteiden on erityisesti jätettävä tämän toimenpiteen mukaisen tuen² ulkopuolelle jätteiden kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin³ ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvä toiminta sekä raaka-aineiden louhintaan liittyvä toiminta.

²Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.

³Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän

- Aurinkosähkökennojen ja -paneelien arvoketjuun tehtävän toisen alainvestoinnin (valmistus, kokoonpano ja kierrätys) on saavutettava aurinkosähkökennojen ja -paneelien vuotuinen kokonaiskapasiteetti vähintään 200 MW viimeistään 30. kesäkuuta 2026 sen jälkeen, kun on julkaistu hankepyyntö, jossa on valintakriteerit, joilla varmistetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattaminen (2021/C58/01). Näiden perusteiden on erityisesti jätettävä tämän toimenpiteen mukaisen tuen⁴ ulkopuolelle jätteiden kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin⁵ ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvä toiminta sekä raaka-aineiden louhintaan liittyvä toiminta.
- Kolmannen osainvestoinnin tavoitteena on ottaa käyttöön vähintään 240 MW:n (tai 480 megawattitunnuksella) sähkön varastointikapasiteetti 30. kesäkuuta 2026 mennessä sellaisen hankepyynnön perusteella, jossa on valintakriteerit, joilla varmistetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattaminen (2021/C58/01).

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 5. Teollisuuden energiatehokkuuden varmistaminen.

Investoinnin tavoitteena on parantaa teollisuuden energiatehokkuutta esimerkiksi vähentämällä energiankulutusta, kehittämällä järjestelmiä energiankulutuksen mittaamisen digitalisoimiseksi sekä lisäämällä itse tuotetun energian ja lämmön kulutusta.

Investoinnilla on saavutettava vähintään 30 hankkeen suorien ja epäsuorien kasvihuonekaasupäästöjen vähintään 30 prosentin vähennys ennakkopäästöihin verrattuna, ja tätä on seurattava tietoteknisellä alustalla kansallisen energiankulutuksen keskittämiseksi ja analysoimiseksi.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide noudattaa teknistä ohjetta ”ei merkittävää haittaa” (2021/C58/01), tulevien hankepyyntöjen tehtävänmäärittäykseen sisältyviin tukikelpoisuusperusteisiin ei lueta seuraavia toimintoja: I) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvä

toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitospohjaisesti.

⁴Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitospohjaisesti.

⁵Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitospohjaisesti.

toiminta, mukaan lukien käyttö tuotantoketjun loppupäässä⁶; II) EU:n päästökauppajärjestelmän mukaiset toimet, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja⁷; III) kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin⁸ ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvät toimet⁹; ja iv) toiminnot, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle. Tehtäväkuvauksessa edellytetään lisäksi, että voidaan valita ainoastaan toimintoja, jotka ovat asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön mukaisia.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

⁶Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatteesta annettujen teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

⁷Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

⁸Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitospohjaisesti.

⁹Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitospohjaisesti.

F.4. Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
126	Uudistus 4. Suotuisan lainsäädäntö- ja sääntelykehiksen kehittäminen tuleville teknologioille, erityisesti vety- ja varastointiratkaisuille	Virstanpylväs	Kansallisen vetystrategian täytäntöönpanoa koskevan lainsäädäntökehiksen muutosten voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi lainsäädäntökehiksen muutosten voimaantulo				Q1	2023	Kansalliseen vetystrategiaan ja asiaankuuluvaan toimintasuunnitelmaan perustuvien sääntelykehiksen muutosten voimaantulo. Muutoksilla poistetaan uusiutuvan vedyn teknologian kehittämisen lainsäädännölliset ja hallinnolliset esteet ja pannaan täytäntöön toimenpiteet, joita tarvitaan uusiutuvan vedyn koko arvoketjun kehittämiseksi, mukaan lukien vetyvalmiiden laitteiden ja laitteiden pakollinen käyttö loppukäyttäjien keskuudessa 1 päivään tammikuuta 2026 mennessä.
127	Uudistus 5. Talouden energiantensitee	Virstanpylväs	Teollisuuden energiatehokkuuteen tehtäviä	Lain säännös, josta käy ilmi säädöksen				Q4	2022	Lainsäädäntökehys, jolla otetaan käyttöön toimenpiteitä, joilla

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	tin vähentäminen kehittämällä kestävä mekanismi teollisuuden energiatehokkuuden parantamiseksi.		investointeja helpottavia toimenpiteitä koskevan lainsäädäntökehysten voimaantulo	voimaantulo						helpotetaan investointeja energiatehokkuuteen teollisuudessa, tulee voimaan. Uudistuksessa I) poistettava energiatehokkuussopimusten esteet; ottaa käyttöön markkinavalvonnan ja energiatehokkuusstandardien soveltamisen sen varmistamiseksi, että tuotteet ovat ekologisen suunnittelun standardien mukaisia, iii) parantaa pk-yritysten tietoisuutta energiatehokkuudesta; luodaan seurantajärjestelmä päästökauppajärjestelmän alojen energiakatselmuksissa annettujen suositusten täytäntöönpanoa varten; otetaan käyttöön uusia standardeja vihreille rahoitusvälineille.
128	Uudistus 6. ja Lämmitys-	Virstanpylväs	Lämmitys- ja jäähdytysalan	Lain säännös, josta käy ilmi				Q4	2023	Lainsäädäntökehys, jolla otetaan käyttöön

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	jäähdytysalan kilpailukyvyn parantaminen ja hiilestä irtautuminen		hiilestä irtautumista koskevien toimenpiteiden käyttöönottoa koskevan lainsäädäntökehyn voimaantulo	säädöksen voimaantulo						toimenpiteitä lämmitys- ja jäähdytysalan hiilestä irtautumiseksi, tulee voimaan. Uudistuksessa selkeytetään keskus- ja paikallisviranomaisten välisiä vastuualueita lämmitys- ja jäähdytysalan hallinnoinnissa ja laajennetaan hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevan lain soveltaminen myös kaukolämmön tarjoajiin; II) sisällyttää kehykseen uudelleentarkastelun biomassan kestävyys- ja jäljitettävyyden varmistamiseksi, jotta estetään bioenergian käytön kielteiset vaikutukset biologiseen monimuotoisuuteen ja metsiin; lämmityksen ja jäähdytyksen energiavalikoiman monipuolistaminen pois

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										metsäbiomassasta; lisätään tuottajakuluttajien roolia uusiutuvien energialähteiden tuotannossa, mukaan lukien määrälliset korvaukset.
129	Vihreän vedyn tuotantokapasiteetti sähkön varastointiin ja teollisuuden hiilestä irtautumiseen	Virstanpylväs	Uusien elektrolyysilaitteiden vähintään 60 MW:n vetykapasiteetin rakentamista koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q2	2022	Sellaisten uusien elektrolyysilaitteiden vähintään 60 MW:n vetykapasiteetin rakentamista koskevien sopimusten allekirjoittaminen, joiden odotettu tuotantomäärä on vähintään 10000 tonnia uusiutuvaa vetyä.
131	Investointi 2. Vihreän vedyn tuotantokapasiteetti sähkön varastointiin ja teollisuuden hiilestä irtautumiseen	Kohde	Vihreän vedyn tuotanto		Megawattit (MW _{H2})	0	60	Q4	2025	Elektrolyysilaitteiden kapasiteetin on oltava vähintään 60 MW H ₂ , ja sen odotettu määrä on vähintään 10000 tonnia uusiutuvaa vetyä.
133	Investointi 3.	Virstanpylväs	Tehokasta	Sopimusten				Q2	2022	Sellaisten sopimusten

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	Joustavan ja tehokkaan kaasukäyttöisen lämmön ja sähkön yhteistuotannon kehittäminen kaukolämmityksessä pitkälle menevän hiilestä irtautumisen saavuttamiseksi	lväs	kaasun yhteistuotantoa ja kaukolämpöhan kkeita koskevien sopimusten allekirjoittaminen	allekirjoittaminen						allekirjoittaminen, jotka koskevat direktiivissä 2010/31/EU määritellyn tehokkaan kaasun yhteistuotannon rakentamista tai jälkiasentamista kaukolämmitykseen. Valintaperusteilla on varmistettava ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisten teknisten ohjeiden (2021/C58/01) ja erityisesti liitteessä III vahvistettujen edellytysten noudattaminen. Investoinneilla on korvattava vähintään sama kapasiteetti merkittävästi hiili-intensiivisemmässä voimalaitoksessa ja/tai lämmöntuotantolaitoksessa (kuten kivihiilellä, ruskohiilellä tai öljyllä), mikä johtaa kasvihuonekaasupäästöjen vähenemiseen.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
134	Investointi 3. Joustavan ja tehokkaan kaasukäyttöisen lämmön ja sähkön yhteistuotannon kehittäminen kaukolämmityksessä pitkälle menevän hiilestä irtautumisen saavuttamiseksi	Kohde	Tehokkaat yhteistuotantolaitokset ja kaukolämpö		Megawattit (MWe)	0	300	Q2	2026	Tehokkaan sähkön ja lämmön yhteistuotannon käyttöönotto kaukolämmityksessä ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) ja erityisesti liitteessä III vahvistettujen ehtojen mukaisesti välitavoitteen 133 mukaisesti.
135	Investointi 4. Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien lisälaitteet) teollinen tuotanto- ja/tai kokoonpano- ja/tai kierrätysketju	Virstanpylväs	Akku- ja aurinkosähkön arvoketjuihin tehtäviä investointeja koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q2	2024	Akkujen arvoketjuun sekä aurinkosähkökennoihin ja -paneeleihin (tuotanto, kokoonpano ja kierrätys) tehtäviä investointeja koskevien sopimusten allekirjoittaminen. Valintaperusteilla on varmistettava ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattaminen (2021/C58/01), erityisesti

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	sekä uusi sähkövarastointikapasiteetti									käyttämällä poikkeuksia jätehuollon ja raaka-aineiden kaivostoiminnan aloilla.
136	Investointi 4. Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien lisälaitteet) teollinen tuotanto- ja/tai kokoonpano- ja/tai kierrätysketju sekä uusi sähkövarastointikapasiteetti	Virstanpylväs	Akkuvaramenon tukijärjestelmän mukaisten sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q2	2024	Vähintään 240 MW:n akkuvaramenontekapasiteetin kehittämistä koskevien sopimusten allekirjoittaminen. Valintaperusteilla on varmistettava ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattaminen (2021/C58/01) erityisesti käyttämällä poikkeuksia jätehuollon ja raaka-aineiden kaivostoiminnan aloilla.
137	Investointi 4. Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien lisälaitteet)	Kohde	Akkujen tuotanto- ja/tai kokoonpano- ja/tai kierrätyslaitokset		Gigawatti (GW)	0	2	Q2	2026	Sellaisten akkujen valmistus- ja kokoonpanolaitosten käyttöönotto, joiden kokonaiskapasiteetti on vähintään 2 GW vuodessa.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	teollinen tuotanto- ja/tai kokoonpano- ja/tai kierrätysketju sekä uusi sähkönvarastointi kapasiteetti									
138	Investointi 4. Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien lisälaitteet) teollinen tuotanto- ja/tai kokoonpano- ja/tai kierrätysketju sekä uusi sähkönvarastointi kapasiteetti	Kohde	Käyttöön otettu aurinkosähkökennojen ja -paneelien kapasiteetti		Megawattit (MW)	0	200	Q2	2026	Otetaan käyttöön aurinkosähkökennojen ja -paneelien tuotanto, jonka kokonaiskapasiteetti on vähintään 200 MW vuodessa.
139	Investointi 4. Akkujen,	Kohde	Asennettu sähkön		Megawattit (MW)	0	240	Q2	2026	Vähintään 240 MW:n sähkönvarastointikapasiteetin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien lisälaitteet) teollinen tuotanto- ja/tai kokoonpano- ja/tai kierrätysketju sekä uusi sähkönvarastointikapasiteetti		varastointikapasiteetti							käyttöönotto ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisten teknisten ohjeiden (2021/C58/01) ja välitavoitteen 136 mukaisesti.
140	Investointi 5. Energiatohokkuuden varmistaminen teollisuudessa	Virstanpylväs	Teollisuuden energiatohokkuusinvestointeja koskevan tarjouskilpailun avaaminen	Tarjouserittelmän julkaiseminen				Q2	2022	Käynnistetään ehdotuspyyntö teollisuuden energiatohokkuushankkeiden valitsemiseksi. Valintaperusteissa on edellytettävä, että — epäsuorien ja suorien kasvihuonekaasupäästöjen vähintään 30 prosentin vähennys verrattuna ennakkopäästöihin, joita seurataan tietoteknisellä

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										alustalla kansallisen energiankulutuksen keskittämiseksi ja analysoimiseksi; — ”ei merkittävää haittaa” - ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen käyttämällä poissulkemisluettoa ja asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamista koskevaa vaatimusta.
141	Investointi 5. Energiatehokkuuden varmistaminen teollisuudessa	Kohde	Päätökseen saatetut energiatehokkuushankkeet		Numero	0	30	Q4	2025	Vähintään 30 teollisuuden energiatehokkuushanketta, joilla pyritään vähentämään epäsuoria ja suoria kasvihuonekaasupäästöjä vähintään 30 prosenttia verrattuna ennakkopäästöihin, joita seurataan kansallisen energiankulutuksen keskittämiseen ja analysointiin tarkoitetun tietoteknisen alustan kautta,

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										välitavoitteessa 140 esitettyjen ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisten teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattamista koskevien edellytysten mukaisesti.

G. KOMPONENTTI 7: DIGITALISAATIO

Tässä elpymis- ja palautumissuunnitelman komponentissa käsitellään julkishallintoon liittyviä digitalisaatiohaasteita, kuten hajanaisuutta, yhteentoimivuutta merkittävänä esteenä loppukäyttäjakeskeisten digitaalisten palvelujen kehittämiseksi, byrokraattisia esteitä verkon rakentamiseen tarvittavien rakennuslupien saamiselle, heikkoja perustason ja edistyneitä digitaalisia taitoja sekä altistumista kyberriskeille. Tätä taustaa vasten tämän komponentin tavoitteena on vastata kaikkiin näihin haasteisiin ja saada aikaan johdonmukainen ja integroitu digitaalinen infrastruktuuri kansalaisten ja yritysten hyödyksi ja tarjota samalla tarvittavat välineet (kuten yhteenliitettävyys, taitojen kehittäminen tai kyberturvallisuus) digitaaliseen talouteen ja yhteiskuntaan siirtymistä varten. Komponenttiin sisältyy erityisesti uudistuksia, jotka ovat tarpeen valtiollisten pilvipalvelujen perustamiseksi ja yhteentoimivuuden varmistamiseksi, yhteyksien parantamiseksi, julkisten ja yksityisten toimijoiden suojelun ja kyberturvallisuuden parantamiseksi sekä julkisen sektorin digitaalisten taitojen lisäämiseksi. Uudistuksia tukevat investoinnit vaihtelevat hallituksen pilvipalvelujen kehittämisestä terveydenhuollon, oikeuslaitoksen, ympäristön, työllisyyden ja sosiaalisen suojelun digitalisointiin, julkisiin hankintoihin, kansalaisjärjestöihin, valkoisten alueiden yhteenliitettävyteen, kyberturvallisuuden varmistamiseen eri rakenteille ja taitojen lisäämiseen sekä kyberturvallisuuden että virkamiesten ja koko väestön osalta. Yksi keskeinen investointi liittyy sähköisen henkilökortin käyttöönottoon Romanian kansalaisille.

Osa-alue koostuu neljästä uudistuksesta ja 19 investoinnista.

Näillä investoinneilla ja uudistuksilla on otettava huomioon Romanian kahden viime vuoden aikana antamat maakohtaiset suositukset, jotka koskevat osaamisen, myös digitaalisten taitojen, parantamista (maakohtainen suositus 3, 2019) ja taitojen ja digitaalisen oppimisen vahvistamista sekä investointien keskittämistä vihreään ja digitaaliseen siirtymään, [...] digitaalipalvelujen infrastruktuuriin (maakohtaiset suositukset 2 ja 3, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

G.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus 1. Yhtenäisen kehityksen kehittäminen julkisen pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi

Uudistuksen tavoitteena on nykyaikaistaa julkishallintoa ottamalla käyttöön kehittyntä teknologiaa ja keskittymällä kansalaisten ja yritysten tarpeisiin samalla kun varmistetaan datavetoisen politiikan kehittämisen edellytykset ja lisätään olemassa olevien digitaaliteknologioiden yhteentoimivuutta. Lisäksi uudistuksella tuetaan julkisten digitaalisten palvelujen integroidun arkkitehtuurin kehittämistä.

Uudistuksen täytäntöönpano koostuu kahdesta toimintalinjasta. Ensinnäkin tietojärjestelmien yhteentoimivuutta koskevan lain voimaantulon odotetaan esittävän yksityiskohtaisesti yhdenmukaiset standardit ja säännöt, joita julkisyhteisöjen on sovellettava sovellusten kehittämiseen turvallisessa ja kestävässä ympäristössä, samalla kun noudatetaan eurooppalaisia yhteentoimivuusperiaatteita. Toiseksi hallituksen pilvipalvelulain voimaantulon odotetaan

vahvistavan vastualueet ja tehtävät, jotka liittyvät pilvipalveluinfrastruktuuriin, -teknologioiden ja -palvelujen suunnitteluun, toteuttamiseen, kehittämiseen ja hallintaan. Kyberturvallisuutta on tarjottava sekä pilvipalvelujen ulkoista että sisäistä suojelua varten käyttäen edistyneimpiä ja taloudellisesti tehokkaimpia saatavilla olevia kyberturvallisuusratkaisuja.

Romanian elpymis- ja palautumissuunnitelman kaikkien digitalisaatioon liittyvien toimenpiteiden seurantaa ja täytäntöönpanoa varten on tarkoitus perustaa asiantuntijoista koostuva väliaikainen työryhmä.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2022 mennessä.

Uudistus 2. Siirtyminen EU:n vuoden 2025 yhteystavoitteisiin ja yksityisten investointien edistäminen erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönotossa

Uudistuksen tavoitteena on nopeuttaa 5G-verkkojen kansallista käyttöönottoa turvallisuusmääräysten mukaisesti ja tarjota laajakaistayhteys valkoisille alueille (pienet maaseutukunnat, eristyneet alueet, epäsuotuisissa asemassa olevat alueet), kaventaa maaseudun ja kaupunkien välistä digitaalista kuilua, vähentää hallinnollista taakkaa ja virtaviivaistaa menettelyjä ja maksuja sekä luoda edellytykset digitaalisten palvelujen ja internet-yhteyksien yhdenvertaiselle saatavuudelle.

Uudistukseen sisältyy useita toimia:

- Romanian etenemissuunnitelman täytäntöönpano yhteenliitettävyyden välineistön soveltamiseksi¹⁰. Romanian odotetaan panevan täytäntöön 12 EU:n tason välineistöön sisältyvistä 39 suosituksesta.
- 5G-verkon turvallisuutta koskevan lain voimaantulo, jossa säädetään, että viestintäpalvelujen tarjoajat voivat käyttää 5G-verkoissa teknologiaa, laitteita ja ohjelmistoja ainoastaan sellaisten valmistajien 5G-verkoissa, jotka ovat saaneet luvan etukäteen pääministerin päätöksellä korkeimman puolustusneuvoston lausunnon perusteella. Jokaisen 5G-laitteiden ja -ohjelmiston valmistajan on haettava tätä lupaa, joka on toimitettava viestintäministeriölle.
- Ns. 5G-lisenssien myöntäminen (huutokauppa) (eli taajuusalueilla 700 MHz, 1 500 MHz ja 3,4–3,8 GHz). Pitkäaikaisten toimilupien tarkoituksena on eurooppalaisen sähköisen viestinnän säännösten kriteerien mukaisesti edistää tehokkaasti 5G:tä, kilpailua ja loppukäyttäjien oikeuksia.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2022 mennessä.

Uudistus 3. Kriittisen arvoinfrastruktuurin omistavien julkisten ja yksityisten toimijoiden kyberturvallisuuden varmistaminen

Uudistuksen tavoitteena on jatkaa kriittistä infrastruktuuria omistavien julkisten ja yksityisten toimijoiden häiriönsietokyvyn vahvistamista kyberriskejä vastaan.

Tämän uudistuksen täytäntöönpanolla luodaan oikeudellinen ja institutionaalinen kehys kyberturvallisuuden ja kyberpuolustuksen alan toimien järjestämiselle ja toteuttamiselle, yhteistyömekanismeille ja instituutioiden vastuulle näillä aloilla viimeistelemällä puolustus- ja kyberturvallisuuslaki ja saattamalla se voimaan. Lisäksi kansallinen kyberturvallisuuskeskus koordinoi kansallisen kyberturvallisuusstrategian 2021–2026 valmistelua. Strategiaan sisältyy säännöksiä kyberturvallisuuden sääntely- ja institutionaalisen kehyksen säännöllisistä arvioinneista ja päivityksistä. Strategian tavoitteena on vahvistaa julkisen ja yksityisen sektorin välistä

¹⁰ https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=75185

kumppanuutta, jotta voidaan parantaa koko yhteiskunnan kyberuhkien sietokykyä, kehittää valmiuksia reagoida kyberhyökkäyksiin ja parantaa järjestelmien, verkkojen ja palvelujen häiriönsietokykyä sekä vahvistaa Romanian roolia kyberturvallisuusarkkitehtuurissa kansainvälisellä tasolla.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Uudistus 4. Julkisen palvelun ja digitaalisen koulutuksen digitaalisten taitojen lisääminen kansalaisten koko elämän ajan

Uudistuksen tavoitteena on tukea talouden digitalisaatiota ja siirtymistä teollisuus 4.0:aan sekä mukauttaa työmarkkinat alan viimeisimpään kehitykseen.

Uudistus toteutetaan siten, että ammattiluokitusten koodin muutos tulee voimaan, mukaan lukien uusia digitaalisia ammatteja koskeva määritelmä, joka vastaa muita EU-maita. Tehdään analyysi ja kuullaan yliopistoja ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2022 mennessä.

Investointi 1. Hallituksen pilvipalveluinfrastruktuurin käyttöönotto

Tämän investoinnin tavoitteena on ottaa käyttöön valtion pilvipalveluinfrastruktuuri käyttäen turvallisia ja energiatehokkaita teknologioita julkisen datan turvallisen, yhteentoimivan ja standardoidun luonteen varmistamiseksi.

Tämän investoinnin toteuttamiseen on sisällyttävä: I) neljännen tason datakeskusten rakentaminen sisäänrakennetusti kahta keskeistä datakeskusta varten ja tason III rakentaminen toissijaisia keskuksia varten, ii) erityisen viestintä- ja tietotekniikkainfrastruktuurin tarjoaminen, iii) tukiinfrastruktuurin kehittäminen ja laajentaminen (sähkö, fyysiset turvatoimet), iv) skaalautuvan ja korkean käytettävyyden tieto- ja viestintäinfrastruktuurin käyttöönotto kussakin datakeskuksessa. Datakeskusten on oltava datakeskusten energiatehokkuutta koskevien eurooppalaisten käytäntöjen mukaisia.¹¹

Tämän investoinnin toteuttamista tuetaan ulkopuolisen konsultin tekemällä arvioinnilla, jonka odotetaan tarjoavan strategiset ja teknologiset vaihtoehdot sekä lainsäädäntö- ja sääntelypaketin, jossa määritetään hallituksen pilvipalvelujen toteuttaminen, siviili- ja teknologiainfrastruktuurien rakennus-, toimitus-, asennus- ja käyttömahdollisuudet suunnitelmassa vahvistettujen määräaikojen mukaisesti, valtion viranomaisten tällä hetkellä tarjoamien julkisten digitaalisten sovellusten ja palvelujen kartoittaminen, tuotanto- ja/tai täytäntöönpanovaiheissa toteutettujen prosessien ja menettelyjen suunnittelu sekä kartoitettujen sovellusten pilvipalvelujen kehittäminen/siirtymissuunnitelma.

Vähintään 30 julkista laitosta on liitettävä hallituksen pilvipalveluihin ja käytettävä niitä.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

¹¹ Saatavilla osoitteessa <https://e3p.jrc.ec.europa.eu/publications/2021-best-practice-guidelines-eu-code-conduct-data-centre-energy-efficiency>

Investointi 2. Pilvipalvelujen kehittäminen ja siirtyminen

Investoinnin tavoitteena on parantaa julkisissa laitoksissa käytettäviä tekniikoita niin, että niistä tulee valmiita pilvipalveluihin, ja samalla kehittää uusia pilvilähtöisiä sovelluksia pilveen siirtymistä varten.

Tämän investoinnin toteuttamisen odotetaan johtavan siihen, että pilvipalveluihin siirtymisessä on vähimmäismäärä pilvivalmiita/virtualisoituja sovelluksia, jotka perustuvat analyysiin, jonka ulkopuolinen konsultti laatii tukeakseen hallitusta hallituksen pilvipalvelujen käyttöönotossa. On odotettavissa, että vähintään 30 valtiollisen pilvipohjaisen digitaalisen palvelun sovellusta siirretään Platform as-a-Service (PaaS) tai Infrastrukturi palveluna (IaaS) -sovellukseen.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 3. Sähköisen terveydenhuollon ja etälääketieteen järjestelmän kehittäminen

Investoinnin tavoitteena on lyhentää terveydenhuollon tarjoajien, kansallisen sairausvakuutuslaitoksen ja sairausvakuutuslaitoksen työntekijöiden työaikaa ja varmistaa samalla sairausvakuutustietojärjestelmän (PIA) kyberturvallisuus. Keskus-, alue- ja paikallistason terveydenhuoltolaitosten valmiuksia hallita terveystietoja digitaalisesti on vahvistettava, ja etälääketieteen ratkaisujen käyttöönottoa on nopeutettava.

Investoinnilla pyritään myös edistämään terveydenhuoltolaitosten integrointia digitaalisen infrastruktuurin avulla, helpottamaan terveysministeriön ja muiden sidosryhmien (kuten kansanterveysosastojen) pääsyä tietoihin, vähentämään hajanaisuutta ja parantamaan terveystietojen laatua.

Investoinnilla pyritään myös lisäämään maaseutualueiden ja pienten kaupunkialueiden sekä haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien pääsyä erityiskuulemisiin ja lyhentämään odotusaikaa telelääketieteen avulla. Etälääketieteen kohteena on myös tiedon ja koulutuksen saatavuuden parantaminen ennalta arvaamattomien raskauksien ja perhesuunnittelun ehkäisemiseksi.

Tämän investoinnin täytäntöönpanovaiheessa on noudatettava useita vaiheita. Ensinnäkin on tehtävä nykyisen yleisen edun arvioinnin tarvearviointi, jossa kartoitetaan käytettävissä oleva infrastrukturi ja olemassa olevat puutteet. Toiseksi PIA on muunnettava ohjelmistoratkaisulla modulaarisesta ja hajanaisesta järjestelmästä järjestelmäksi, joka on yhteentoimiva, käyttäjäystävällinen ja optimoinut tietovirrat, terveydenhuollon tarjoajien tavoitteiden, toimintojen ja suorituskäytännöiden sähköisen seurannan ja jossa on uusia toimintoja (kuten lääketieteellisten asiakirjojen digitalisointi). PIA:n roolia laajennetaan kansallisen sairausvakuutuslaitoksen ulkopuolelle siten, että kaikille kansallisen tason terveydenhuoltopolitiikkaan osallistuville laitoksille kehitetään lisämoduuleja modulaarisia tautirekistereitä sekä etälääketieteen ja potilaiden seurannan rajapintaa varten. Potilaiden ja lääkäreiden välistä ja lääkäreiden välistä viestintää on tarkoitettu tukea keskittyen erityisesti haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin tai alueisiin. Investointia tuetaan koulutuksella ja laitteiden hankinnalla. Lisäksi kehitetään uusia tietokone-moduuleja ja -sovelluksia sekä yhteentoimiviin ja keskitettyihin tietoihin perustuvia uusia digitaalisia rekisteröinti- ja hallintojärjestelmiä. Etälääketieteen järjestelmä on suunniteltava siten, että maaseudulla ja pienillä kaupunkialueilla asuville potilaille tarjotaan reaaliaikainen ja asynkroninen pääsy erikoistuneisiin kuulemisiin.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2025 mennessä.

Investointi 4. Oikeuslaitoksen digitalisointi

Investoinnin tavoitteena on tukea Romanian oikeusjärjestelmän valmistelua ja siirtymistä keskitettyyn sähköiseen asianhallintajärjestelmään. Romania kehittää jo muiden EU:n varojen avulla ECRIS-järjestelmää (sähköinen asianhallintajärjestelmä), ja elpymis- ja palautumissuunnitelma täydentää tähän liittyviä toimia.

Investointi koostuu seuraavista toiminnoista:

- tekninen siirtyminen paikallisista keskuspalvelimista yhteisiin keskuspalvelimiin – sen avulla optimoidaan teknisten resurssien (keskuspalvelimet, datakeskukset, virtualisointipalvelimet) hallinta ja käyttö.
- parannetaan ja viimeistellään teknistä infrastruktuuria etätyötä ja asiakirjojen digitalisointia varten oikeusjärjestelmän häiriönsietokyvyn parantamiseksi.
- kyberturvallisuusvalmiuksien parantaminen (laitteiden ja koulutuksen tarjoaminen) sekä keskus- että paikallistasolla (erityisesti tuomioistuimille mutta myös syyttäjänvirastoille).
- otetaan käyttöön uusi järjestelmä, joka mahdollistaa turvallisen videoneuvottelun, jotta tuomarit voivat osallistua verkkotoimintaan korkeimman oikeuden tasolla.
- tuetaan ECRIS V -järjestelmän viimeistelyä, sillä se on keskeinen osa Romanian oikeuslaitoksen digitalisaatiota. Järjestelmän kehittäminen, osa siihen liittyvien ohjelmistojen hankinnasta ja tukilaitteistoista sekä käyttäjien koulutus rahoitetaan hallinnollisten valmiuksien toimenpideohjelmasta. Elpymis- ja palautumissuunnitelman puitteissa rahoitetaan täydentäviä toimenpiteitä (kuten osan tukilaitteistosta osana virtualisointihanketta, jolla helpotetaan siirtymistä ECRIS IV:stä ECRIS V:hen, perustetaan oikeuslaitoksen datakeskus, joka toimii myös ECRIS V:n isäntänä, sekä henkilökohtaisten tietokoneiden ja muiden laitteiden hankinta loppukäyttäjille).

Tämä investointi tukee oikeuslaitoksen kehittämistä vuosina 2022–2025 koskevaa strategiaa, johon sisältyy erityistoimenpiteitä, joilla varmistetaan asianosaisen ja kaikkien asiasta kiinnostuneiden tahojen digitaalinen vuorovaikutus oikeuslaitoksen kanssa, sähköinen allekirjoitus ja sähköinen leima, parannetun sähköisen viestinnän saatavuus sähköistä asiakirja-aineistoa varten (jossa asianosaisilla on mahdollisuus tutustua oikeudenkäyntiasiakirjoihin sähköisesti), oikeudellisen arkiston digitalisointia koskevan tuomioistuinten välisen strategian laatiminen (välitavoite 421).

Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 5. Digitalisaatio ympäristöalalla

Investoinnin tavoitteena on ottaa käyttöön yhdenmukainen tietojärjestelmä, jolla tuetaan kestävä kehitystä, parannetaan infrastruktuuria ja ympäristön laatua, suojellaan luontoa ja säilytetään biologinen monimuotoisuus.

Investointi koostuu kahdesta päätoimesta:

- tarvittavan infrastruktuurin kehittäminen metsien eheyden valvontaa, valvontaa ja varmistamista sekä puun kuljetusta varten. Tämä järjestelmä toteutetaan kahdessa vaiheessa (tietojärjestelmän asentaminen ja konfigurointi sekä luottamuksellisuutta koskevien turvallisuusratkaisujen

käyttöönotto, koulutus, tutkinta- ja hälytysalustan käyttöönotto). The system shall be integrated with SUMAL 2.0 (the Romanian Timber-Tracking System) and shall monitor legal obligations related to timber harvesting and processing, timely forest regeneration, forest health, forest habitat conservation status (such as forest cover loss and forest cover gain). Kansallisen eTerra3-järjestelmän (maanomistustietokanta) mukainen metsärekisteri sisällytetään SUMAL 2.0 -järjestelmään sovellusrajapinnan (API) kautta, jotta saadaan täydellinen tietoaaineisto omistusoikeuksista ja hallinto-oikeuksista. Järjestelmässä on oltava kolme pääkomponenttia: I) satelliittikuvien vertailu (automaattinen ja pyynnöstä tehtävä) metsäkaton muutosten havaitsemiseksi; II) puukuljetusten seuranta, jossa käytetään keino tiedusteluavusteisia videovalvontakameroita; III) digitaalinen metsämalli, joka on saatu ilma- ja maalla tapahtuvalla LiDAR-skannauksella (korkea tiheys – yli 30 pistettä/sqm). Järjestelmän datakeskusten on noudatettava datakeskusten energiatehokkuutta koskevia eurooppalaisia käytännesääntöjä.

- the digitalisation of 32 environmental public services (such as transmission of data and information necessary for the calculation and reporting of emission inventories, Natura 2000 reporting, nature Conservation - service on derogations and by-catches of strictly protected species, the management of the national register of zoo gardens, public aquariums and rehabilitation centres, ecosystem management service, the management plans of protected natural areas, the management of the register of authorisations issued by the county environmental agencies for the activities of harvesting / capturing and / or commercialization of the species of wild flora and fauna carried out by individuals and legal entities, the management of notification and authorization procedures in the field of GMMs (genetically modified micro-organisms) and GMOs (genetically modified organisms), public service notifications SEVESO - service for accident / incident notifications sent by economic operators, as well as classification notifications within the meaning of Directive 2012/18/ EU (SEVESO III), with interoperability with IGSU, EMAS registration service - manages organizations that adhere to a community eco-management and audit scheme, EPRTR application for reporting purposes of the economic operators, Service for Industrial Emissions, Service for issuing permits, agreements, authorizations and integrated environmental permits integrated with the document management system, Soil-Underground public service (management of data on potentially contaminated, contaminated and remedy sites), laboratory analysis public service in the field of waste, noise, radioactivity, waste generation and management reporting services, reporting services on the generation and management of waste packaging, end-of-life vehicle reporting service, service on the approval / rejection of cross border waste shipments, service for the registration of producers of batteries and accumulators, service for the registration of manufacturers of electrical and electronic equipment and for reporting data on the generation and management of electrical and electronic equipment waste, chemical reporting service in accordance with art. 36 of Regulation 1907/2006 - REACH and art. 46 and 49 of Regulation 1272/2008 – CLP, safety reports for high level sites, major accident prevention policy for low level sites, emergency plan, domino effect between installations, according to the implementation of the EU SEVESO III Directive, service to request the ecological label for legal entities, service for presenting the cases of environmental damage registered in Romania, monitoring emissions from medium combustion plants, public greenhouse gas emission permit service, registration service for economic operators that are not subject to environmental authorization in order to meet the requirements established by EU Directive 2008/98, service for issuing approvals and evaluation reports (for biocidal products, plant protection products and fertilisers), data reporting service for selective waste collection in public institutions).

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 6. Digitalisaatio työllisyyden ja sosiaalisen suojelun alalla

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä digitalisaatiota useissa työvoiman ja sosiaalisen suojelun alan palveluissa, joita tuetaan laitteiden hankinnalla ja henkilöstön koulutuksella.

Investointi koostuu useista toimista:

- kansallisen työvoimaviraston (ANOFM) tarjoamien palvelujen digitalisointi (kuten asiakirjojen toimittaminen sähköisesti edunsaajien rekisteröintiä ja etuuksien myöntämistä varten, mahdollisuus rekisteröityä ja osallistua verkkokoulutukseen ja ammatillisen pätevyyden arviointi, verkossa järjestettävät neuvontatilaisuudet) ja tietoteknisen infrastruktuurin päivittäminen.
- alueellisen työsuojeluviranomaisen (ITM) digitalisointi, joka kohdistuu työsuhteiden sekä työterveyden ja -turvallisuuden alan valvontatoimiin (tietotekninen järjestelmä, sähköiset allekirjoitukset, ilmoitusmenettelyn yksinkertaistaminen). Lisäksi REGES-ONLINE-hankkeen tavoitteena on digitalisoida alueellisten työsuojeluviranomaisten suhde työnantajiin, mikä helpottaa työntekijöitä ja heidän työsuopimuksiaan koskevien tietojen toimittamista.
- kansallisen maksu- ja sosiaalitarkastusviraston (ANPIS) hallinnoimien sosiaalietuuksien digitalisointi (mukaan lukien vähimmäistoimeentulon saajille tarkoitetut toiminnalliset tietotekniikkajärjestelmät). ANPIS-järjestelmää varten on tarkoitus kehittää välineitä asiakirjojen ja tiedon hallintaan, reaaliaikaisiin viestintäkanaviin kansalaisten kanssa, digitalisaatioon ja käsittelyvälineisiin samalla kun varmistetaan tietojen turvallisuus. Lisäksi synergiassa elpymis- ja palautumissuunnitelman komponenttiin 13 (sosiaaliset uudistukset) sisältyvän uudistuksen kanssa on odotettavissa, että digitaalinen alusta otetaan käyttöön vähimmäistoimeentulon täytäntöönpanoa varten.
- digitaalisten taitojen koulutus ANOFM:n, ANPIS:n ja ITM:n työntekijöille.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 7. Sähköisten lomakkeiden käyttöönotto julkisten hankintojen alalla

Tämän investoinnin tavoitteena on ottaa käyttöön julkisia hankintoja koskevien ilmoitusten julkaisemisessa käytettävät sähköiset vakiolomakkeet, joilla virtaviivaistetaan julkisia hankintoja koskevia käytäntöjä kansallisella ja Euroopan tasolla vakiolomakkeiden vahvistamisesta julkisiin hankintoihin liittyvien ilmoitusten julkaisemista varten ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/1986 kumoamisesta annetun täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/1780 mukaisesti.

Investointiin on sisällyttävä analyysi EU:n tason oikeudellisista vaatimuksista ja vertailu aiempiin lomakkeisiin, ja siinä on otettava huomioon järjestelmät, koodiluettelot, liiketoiminta- ja validointisäännöt ja -merkit, arvioitava pyydetty järjestelmäintegrointi, mukautettava sähköisiä lomakkeita sekä määriteltävä ja pantava täytäntöön sähköisten lomakkeiden tietomalli, sähköiset lomakkeet ja ilmoitukset. Lisäksi sähköiset lomakkeet on yhdistettävä muihin välineisiin ja palveluihin (kuten kansallisen julkisten hankintojen järjestelmän yritystiedustelujärjestelmään), ja käyttäjille on tarjottava koulutusta.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä.

Investointi 8. Sähköinen henkilökortti ja digitaalinen allekirjoitus

Tämän investoinnin tavoitteena on tukea Romanian kansalaisten sähköisen henkilökortin (e-ID) siirtymistä ja käyttöönottoa. Investointi on avainasemassa julkisen ja yksityisen sektorin toimijoiden ja kansalaisten välisen digitaalisen vuorovaikutuksen helpottamisessa.

Investointi koostuu seuraavista:

- 5 miljoonan sähköisen henkilökortin toimittaminen kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon aikana. Sähköiseen henkilökorttiin on tallennettava kaksi digitaalista varmennetta: toinen, joka mahdollistaa todentamisen julkishallinnon verkkopalvelujen käyttöä varten ja jota voidaan käyttää sähköisen henkilökortin myöntämishetkestä alkaen, ja ii) valinnainen allekirjoitus hyväksytyjen varmennepalvelujen tarjoajien myöntämälle hyväksytylle sähköiselle allekirjoitukselle, joka on kansalaisten ostettavissa;
- kehitetään ja otetaan käyttöön 11 julkista verkkopalvelua, joiden kehittyneisyyden taso on vähintään 3 ja joiden on oltava saatavilla sähköisen henkilökortin avulla. Näihin julkisiin verkkopalveluihin on sisällyttävä seuraavat osat: Tietotekniikka- ja viestintäinfrastruktuuri sähköisen henkilökortin avulla käytettävien palvelujen kehittämiseksi, tarjoamiseksi ja jatkuvuuden parantamiseksi, virtualisointiratkaisut infrastruktuurin saatavuuden parantamiseksi sähköisten palvelujen saatavuuden varmistamiseksi, nykyisen vara- ja palautumisjärjestelmän laajentaminen modulaarisilla ratkaisuilla;
- turvallisuusriskejä (myös kyberriskejä) koskevan varhaisvaroitusjärjestelmän kehittäminen;
- toteutetaan tiedotuskampanja, jolla edistetään sähköisen henkilökortin ja siihen liittyvien sähköisten julkisten palvelujen laajaa käyttöä.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 9. Kansalaisjärjestöjen digitalisointi

Tämän investoinnin tavoitteena on tukea kansalaisjärjestöjen digitalisaatiota ja parantaa työntekijöiden digitaalista lukutaitoa.

Investointi koostuu hankepyynnöstä, ja siitä myönnetään 200 avustusta (enintään 70000 euroa enintään 30 kuukauden ajaksi) kansalaisjärjestöille digitaaliseen infrastruktuuriin tehtäviin investointeihin, henkilöstön ja vapaaehtoisten digitaalisiin taitoihin, asiakassuhteiden hallinta-alustojen kehittämiseen ja laitteiden hankintaan. Lisäksi tämän investoinnin yhteydessä perustetaan valtiosta riippumattomien järjestöjen digitalisaatiota varten resurssikeskus. Keskus tukee tietotekniikkapalvelujen ja avoimen lähdekoodin ohjelmistoratkaisujen kehittämistä ja teknistä apua digitalisaatiostrategioiden täytäntöönpanossa keskittämällä olemassa olevat digitaaliset resurssit avoimeen digitaaliseen kirjakauppaan, joka mahdollistaa helpomman saatavuuden, avun, verkkooppimisen ja koulutuksen, käytäntöyhteisöt ja räätälöidyn tuen digitalisaatioprosesseissa.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen 30. kesäkuuta 2025 mennessä.

Investointi 10. Julkishallinnon digitalisaatio

Investoinnin tavoitteena on parantaa virkamieskuntaa vähentämällä byrokratiaa ja parantamalla julkisten palvelujen laatua hyvin koulutetun ja ammattimaisen virkamieskunnan avulla. Tämä investointi liittyy komponenttiin 14 (Hyvä hallinto).

Investointi koostuu kahden yhteentoimivan alustan käyttöönotosta:

- e-ANFP – julkishallinnon hallinnointialustan (keskus-, alue- ja paikallistason) kehittäminen ja laajentaminen kaikkia uraprosesseja varten (palvelukseenotto, arviointi, ylentäminen, julkisesta

järjestelmästä luopuminen standardoidun osaamiskehityksen ja työnkuvausten pohjalta) sekä yhteydet yhteistyötä tekeviin instituutioihin.

- SIMRU (Integrated Human Resources Management System – Integrated Human Resources Management System) – sisäisen hallinnointialustan kehittäminen viranomaisille henkilöresursseja koskevia prosesseja varten (henkilöstötietojen hallinta, organisaatiohallinto, ajanhallinta, tavoitteiden asettaminen ja raportointi).

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 11 Pannaan täytäntöön järjestelmä, jolla tuetaan viestintäpalvelujen käyttöä erilaisin välinein tuensaajille keskittyen valkoisiin alueisiin

Investoinnin tavoitteena on tarjota erittäin nopeat internetyhteydet alueille, joilla markkinat eivät pysty yksin tarjoamaan näitä palveluja (kylät, epäsuotuisat alueet mukaan luettuina). Vähimmäisnopeuden on oltava vähintään 100 Mbit/s, ja verkkojen on oltava FTTB/H ja/tai 5G.

Investointi koostuu kahdesta ensisijaisesta toimintalinjasta: I) ehdoton prioriteetti, joka kohdistuu täysin valkoisiin maaseutukuntiin, joilla ei ole kiinteitä verkkoja mutta joissa on piilevää kysyntää tai sosioekonomisia tekijöitä, ja ii) ensisijainen tavoite kiinteille verkoille, joiden nopeuksia on parannettava ja joissa markkinat eivät pysty vastaamaan näihin tarpeisiin. Investoinnilla rahoitetaan passiivista infrastruktuuria ja aktiivisia verkkoelementtejä, runkoliityntä- ja liityntäsegmenttiä, uusien verkkojen perustamista tai olemassa olevien verkkojen parantamista.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 12. Kansallisen turvallisuuden kannalta kriittisen arvon omaavien julkisten ja yksityisten tietotekniikka- ja viestintäinfrastruktuurien kyberturvallisuuden varmistaminen älykkään teknologian avulla

Investoinnin tavoitteena on vahvistaa kansallisen Cyberint-keskuksen valmiuksia ja varmistaa sellaisten vähintään 101 laitoksen ja yhteisön infrastruktuurien turvallisuus, joilla on kriittisiä tieto- ja viestintätekniisiä infrastruktuureja kansallisella tasolla (ministeriöt, virastot, energiantoimittajat/jakelijat, terveydenhuolto, liikenne, vesihuolto).

Investointi koostuu useista toimintalinjoista:

- Kyberturvallisuusratkaisujen, -laitteiden ja -koulutuksen tarjoaminen toimijoille, jotka on valittu kyberhyökkäyksille haavoittuvuuden asteen, kyberhyökkäysten mahdollisten vaikutusten, merkittävien kyberhyökkäysten kohteiden todennäköisyyden, kansallisen/alueellisen kattavuuden ja toimijoiden tarjoamien palvelujen vastaanottajien määrän perusteella.
- Kansallisen kyberkeskuksen valmiuksien kehittäminen ottamalla käyttöön alusta turvallisuutta ja tietojen kanavointia varten tiedonsiirtoa varten eri luottamustasojen verkostojen välillä ja lisäämällä keskuksen tutkintavalmiuksia.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 13 Valtion taajuuksien suojaamiseen tarkoitettujen turvajärjestelmien kehittäminen

Investoinnin tavoitteena on turvata langaton viestintä keskus- ja paikallishallinnon laitoksissa ja viranomaisissa. Investoinnilla pyritään erityisesti ottamaan käyttöön langattomia haavoittuvuuden ehkäisemismekanismeja viestintäjärjestelmissä, kehittämään langattomia haavoittuvuuksien havaitsemisratkaisuja viestintäjärjestelmissä ja luomaan viestintäjärjestelmiin yhtenäinen langaton haavoittuvuuden hallintajärjestelmä.

Investointi toteutetaan luomalla uusi kansallisella tasolla jaettavien antureiden verkosto, joka sijoitetaan erityisille vastaanottopaikoille, jotta voidaan havaita ja varoittaa automaattisesti valtion radiotaajuuksissa ilmenevistä häiriöistä.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

Investointi 14. Viranomaisille tarjottavien internetpalveluntarjoajien infrastruktuuripalvelujen häiriönsietokyvyn ja kyberturvallisuuden parantaminen Romaniassa

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa internetpalveluntarjoajien infrastruktuurin häiriönsietokykyä viranomaisten kannalta ja varmistaa samalla niiden kyberturvallisuus.

Investointi käsittää gigabittiverkon päivittämisen ja laajentamisen julkishallintoa varten, kyberturvallisuusvalmiuksien parantamisen sekä Internet-palveluntarjoajapalvelujen (DNS, web, sähköposti, isännöinti) turvaamisen. Jokainen Romanian maakunta on liitettävä kansalliseen Internet-jakeluverkkoon.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2024.

Investointi 15. Uusien kyberturvallisuustaitojen luominen yhteiskunnalle ja taloudelle

Investoinnin tavoitteena on tukea sekä opiskelijoiden että julkisten ja yksityisten toimijoiden kyberturvallisuustaitojen kehittämistä.

Investointi koostuu kahdesta päätoimesta:

- kyberturvallisuuskoulutuksen toteuttaminen 5000 opettajalle (korkeakouluissa ja yliopistoissa), joiden on siirrettävä äskettäin hankkimansa tiedot opiskelijoille kaikkialla Romaniassa. Investoinnin tällä osalla lisätään tietoisuutta kyberturvallisuudesta ja edistetään pitkäaikaisia vaikutuksia talouteen ja yhteiskuntaan.
- kyberturvallisuuden kehitystason nostamiseksi 1000 toimijaa varten laaditaan alustava arviointi, jossa keskitytään kohderyhmän operatiivisiin, teknologisiin ja taitoihin.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 16. Virkamiesten pitkälle viedyn digitaalisen osaamisen koulutusohjelma

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä virkamiesten pitkälle vietyjä digitaalisia taitoja ja tukea julkisten palvelujen digitalisointia parantamalla pätevän työvoiman saatavuutta sisäisiä tietotekniikka- ja viestintätoimintoja varten.

Investointi koostuu pitkälle viedyn digitaalisen osaamisen koulutuksesta (tietokannan hallinta, järjestelmähallinto, liiketoiminta-analyysi, tietojen analysointi, ohjelmointi) 32500 virkamiehelle (joista 2500 virkamiestä kuuluu ylempään ura-alueeseen). Etukäteen on tehtävä koulutustarpeiden analyysi.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 17. Kirjastojen rahoitusjärjestelmät digitaaltaitojen keskuksiksi

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa digitaalisen koulutuksen piiriin kuuluvien yhteisöjen ja syrjäytyneiden ryhmien digitaalisia perustaitoja. Investoinnit koostuvat 105 kirjaston muuntamisesta digitaalisten taitojen kehittämisen keskuksiksi, ja niitä tuetaan lisärahoituksella 1030 kirjastolle niiden tietoteknisten laitteiden muuttamiseksi tai parantamiseksi. Tämän investoinnin yhteydessä odotetaan, että 100000 muita heikommassa asemassa olevien yhteisöjen kansalaiselle

kehitetään perustaitoja, kuten digitaalista lukutaitoa, viestintää, medialukutaitoa, digitaalisen sisällön luoja, digitaalista turvallisuutta ja digitaalista yrittäjäyyskoulutusta.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

G.2. Seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu – rahoitustuki, jota ei makseta takaisin

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
142	Uudistus Yhtenäisen kehyksen kehittäminen julkisen pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittämiseksi	1. Virstanpylväs	Perustettujen toiminnassa olevien digitaalisen muutoksen uudistusten investointien toteuttamista seuranta käsittelevä työryhmä	ja Työryhmän perustamista koskevan ministeriön päätöksen voimaantulo				Q4	2021	Otetaan käyttöön väliaikainen digitaalista muutosta käsittelevä työryhmä, joka työllistää elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanokaudella 17 pitkälle erikoistunutta sopimussuhteista tointa digitaaliteknologian alalla ja hankehallinnon asiantuntijoita. Yksikön päätehtävät ovat seuraavat: - kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman alakohtaisten komponenttien kehittäminen ja täytäntöönpano; - seurata kansalliseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvien digitalisaatioon liittyvien uudistusten ja investointien

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										täytäntöönpanoa keskittyen keskeisiin hankkeisiin ja ehdottaa kriittisiä lohkoja koskevia välittömiä korjaavia toimenpiteitä tiiviissä yhteistyössä muiden asiaan liittyvien instituutioiden kanssa; - hankkeiden tuloksellisuuden hallintajärjestelmien kehittäminen digitaalisen pilarin erityistavoitteiden kattamiseksi; - sääntely-, menetelmä- ja toiminta-, toiminta- ja rahoitusmenettelyjen kehittäminen ja sääntely toiminta-alallaan; - välineiden kehittäminen digitaaliaan liittyvien politiikkojen täytäntöönpanoa varten; - hankkeiden hallinnointi ja raportointi kaikista kansallisen elpymis- ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										palautumissuunnitelman digitaalisiin toimenpiteisiin sisältyvien tavoitteiden saavuttamisen vaiheista; - muiden digitaaliaan liittyvien kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien uudistusten ja investointien täytäntöönpanon edellyttämien ominaisuuksien täyttyminen. Työryhmää koordinoi johtaja, joka toimii digitalisaatiosta vastaavan ministerin alaisuudessa.
143	Uudistus 1. Yhtenäisen kehyksen kehittäminen julkisen pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi	Virstanpylväs	Valtion pilvipalveluarkkitehtuurin vaihtoehtojen analyysin valmistuminen	Tuotosraportti, joka sisältää arvioinnin ja annetut suositukset				Q1	2022	Analyysissä on esitettävä: - strategiset ja teknologiset vaihtoehdot sekä lainsäädäntö- ja sääntelypaketti hallituksen pilvipalvelujen saavuttamisen määrittämiseksi, mukaan lukien

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	i									yhteentoimivuussäännöt ja valtion tiedonhallintamalli; - mahdollisuudet rakentaa, toimittaa, asentaa ja käyttää siviili- ja teknologiainfrastruktuureja suunnitelmassa vahvistettujen määräaikojen mukaisesti; - valtion viranomaisten tällä hetkellä tarjoamien julkisten digitaalisten sovellusten/palvelujen kartoitus tuotanto- ja/tai täytäntöönpanovaiheissa toteutettujen prosessien ja menettelyjen suunnittelusta; - kartoitettujen sovellusten pilvipalvelujen kehittämis-/siirtymissuunnitelma.
144	Uudistus Yhtenäisen kehyksen kehittäminen julkisen pilvipalvelujärjes	1. Virstanpylväs	Valtionhallinnon pilvipalvelujen hallinnointia koskevan lain voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi pilvipalvelujen hallinnointia koskevan lain voimaantulo				Q2	2022	Uudella lailla luodaan yleiset puitteet sellaisen pilvipalveluinfraktuurin kehittämiselle ja hallinnoinnille, joka koostuu tietoteknisistä, viestintä- ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	telmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi									kyberturvallisuusresursseista ja -palveluista, jotka julkinen sektori jakaa eurooppalaisen pilvipalvelustrategian mukaisesti ja jotka ovat kansallisten yhteentoimivuusperiaatteiden mukaisia.
145	Uudistus 1. Yhtenäisen kehityksen kehittäminen julkisen pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi	Virstanpylväs	Yhteentoimivuuslain voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi yhteentoimivuuslain voimaantulo				Q2	2022	Uudella lailla - oltava yhdenmukainen eurooppalaisten yhteentoimivuusperiaatteiden säännösten kanssa ¹² ; - luoda puitteet/hallinnointi, joilla tuetaan asiaankuuluvien standardien ja sääntöjen valintaa julkisen sektorin sovellusten ja palvelujen kehittämiseksi turvallisessa ja kestävässä ympäristössä; - toteutetaan siirtyminen ja integrointi nykyisiin datarakenteisiin ja

¹² https://ec.europa.eu/isa2/sites/default/files/eif_brochure_final.pdf

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										varmistetaan samalla yhteentoimivuus; - varmistettava, että toimintojen toteuttaminen edellyttää kansallisten tunnistamis- ja lupainfrastruktuurien yhdenmukaistamista EU:n jäsenvaltioiden kanssa ylikansallisessa järjestelmässä sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla annetussa eIDAS-asetuksessa (EU) 2014/910 vahvistettujen eurooppalaisten sääntöjen mukaisesti; - otetaan huomioon yhteisestä digitaalisesta palveluväylästä annettuun asetukseen (EU) 2018/1724 sisällytetty yhden kerran periaate.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
146	Uudistus 2. Siirtyminen EU:n vuoden 2025 yhteystavoitteisiin ja yksityisten investointien edistäminen erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönotossa	Virstanpylväs	5G-verkon turvallisuutta koskevan lain voimaantulo	5G-turvallisuuslain voimaantuloa koskeva lain säännös				Q2	2021	5G-verkon turvallisuutta koskevan lain voimaantulo. Keskeiset säännökset koskevat viestintäpalvelujen tarjoajia, jotka voivat käyttää 5G-verkoissa teknologiaa, laitteita ja ohjelmistoja ainoastaan sellaisten valmistajien taholta, jotka ovat saaneet luvan etukäteen pääministerin päätöksellä korkeimman puolustusneuvoston lausunnon perusteella. Jokaisen 5G-laitteiden ja -ohjelmiston valmistajan on haettava tätä lupaa, joka on toimitettava viestintäministeriölle.
147	Uudistus 2. Siirtyminen EU:n vuoden 2025 yhteystavoitteisiin ja yksityisten investointien edistäminen erittäin suuren	Virstanpylväs	Teleoperaattoreille annettava lupaa myöntää 5G-toimilupia koskevan tarjouspyynnön julkaiseminen	Tarjouspyyntö julkaistaan ANCOMin verkkosivustolla				Q2	2022	Kilpailuun perustuvan valintamenettelyn (huutokaupan) julkaiseminen ja järjestäminen niin kutsuttujen 5G-toimilupien myöntämiseksi (eli taajuusalueilla 700 MHz, 1 500 MHz ja 3,4–3,8 GHz). Eurooppalaisen sähköisen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	kapasiteetin verkkojen käyttöönotossa									viestinnän säännösten kriteerien mukaisesti kaavaillaan pitkän aikavälin toimilupia, joilla edistetään tehokkaasti 5G:tä, kilpailua ja loppukäyttäjien oikeuksia. Huutokauppanenettelyn on perustuttava kokemuksiin, joita on saatu aikaisemmista Romaniassa (2012 ja 2015) järjestetyistä taajuushuutokaupoista ja vastaavista viimeaikaisista menettelyistä EU:ssa, ja siihen on sisällytettävä kilpailutakeet, markkinoiden muotoilumekanismit ja toimilupiin liittyvät ehdot, jotka kaikki sopivat Romanian markkinoiden erityispiirteisiin ja dynamiikkaan.
148	Uudistus 2. Siirtyminen EU:n vuoden	Virstanpylväs	EU:n yhteenliitettävyyssvälineistön					KOLMAS NELJÄ	2022	Romanian etenemissuunnitelman täytäntöönpano

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	2025 yhteystavoitteisiin ja yksityisten investointien edistäminen erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöön otossa		suositukset pannaan täytäntöön					NNES		yhteenliitettävyyden välineistön soveltamiseksi¹³ on useiden sidosryhmien yhteinen toimi. Asianomaisten ministeriöiden kesken parhaillaan analysoitavan etenemissuunnitelman luonnoksen mukaisesti Romanian on pantava täytäntöön 12 suositusta 39:stä: 24 – Edistetään riittäviä rajahintoja 25 – Yhdenmukaistettujen 5G-kaistojen oikea-aikainen saatavuus 28 – Yksittäinen valtuutusjärjestelmä 24,25–27,5 GHz:n taajuusalueelle 31 – Toistuvien taajuusmaksujen rakenne

¹³ https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=75185

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										käyttöönnoton kannustamiseksi 38 – Koordinoitu ja kohdennettu viestintä 5G:n täytäntöönpanoa koskevaa tiedotusta ja koulutusta varten 39 – Tiedotetaan yleisölle siitä, että radiotukiasemat ovat sovellettavien sähkömagneettisten kenttien turvallisten raja-arvojen mukaisia. Kaikki nämä suositukset on tarkoitus saada valmiiksi vuoteen 2021 mennessä, ja 2 – Edellytetään sähköisen viestinnän verkkojen käyttöönottoa koskevia malliasetuksia 3 – Toimitetaan tiedotusmateriaalia ja työpajoja kunnille ja muille toimivaltaisille viranomaisille 11 – Varmistetaan eri lähteistä peräisin olevien tietojen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										saatavuus ja lisätään suunniteltujen rakennusteknisten töiden avoimuutta 26 – Kansallisten taajuussuunnitelmien säännöllinen tarkistaminen 32 – Taloudellisen tuen käyttö investointien kannustamiseksi 35 – On hyödynnettävä Euroopan radio-, tele- ja postihallintojen yhteistyökonferenssin (CEPT) ja sähköisen viestinnän komitean (ECC) kehittämia yhdenmukaistettuja teknisiä ehtoja, jos yhteiset taajuusalueet katsotaan tarpeellisiksi. Kaikki saatetaan päätökseen vuonna 2022.
149	Uudistus 2. Siirtyminen	Virstanpylväs	Radiotaajuuksien käyttöoikeuksien myöntäminen	Siirretyt käyttöoikeudet				KOLMAS NELJÄ	2022	5G-radiotaajuustoimiluvat myönnetään välitavoitteen 147 kilpailuun perustuvan

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	EU:n vuoden 2025 yhteystavoitteisiin ja yksityisten investointien edistäminen erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönotossa							NNES		valintamenettelyn/huutokaupan tulosten perusteella.
150	Uudistus 3. Kriittisen arvoinfrastruktuurin omistavien julkisten ja yksityisten toimijoiden kyberturvallisuuden varmistaminen	Virstanpylväs	Kansallisen kyberturvallisuusstrategian 2021–2026 hyväksyminen	Hallitus hyväksyy kansallisen kyberturvallisuusstrategian 2021–2026				Q4	2021	Hyväksytään kansallinen kyberturvallisuusstrategia 2021–2026, ja siihen on sisällyttävä säännöksiä, jotka koskevat - kyberturvallisuuden sääntely- ja institutionaalisen kehyksen säännölliset arvioinnit ja päivitykset, - julkisen, yksityisen ja akateemisen kumppanuuden vahvistaminen koko yhteiskunnan kyberuhkien sietokyvyn parantamiseksi,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- kyberhyökkäyksiin reagoimista koskevien valmiuksien kehittäminen sekä järjestelmien, verkkojen ja palvelujen sietokyky - vahvistetaan Romanian asemaa kyberturvallisuusarkkitehtuurissa kansainvälisellä tasolla.
151	Uudistus 3. Kriittisen arvoinfrastruktuurin omistavien julkisten ja yksityisten toimijoiden kyberturvallisuuden varmistaminen	Virstanpylväs	Puolustusta ja kyberturvallisuutta koskevan Romanian lain voimaantulo	Lain säännös, joka osoittaa puolustusta sekä tietoverkkoa ja turvallisuutta koskevan Romanian lain voimaantulon				Q4	2022	Romanian puolustusta ja kyberturvallisuutta koskevassa laissa vahvistetaan oikeudellinen ja institutionaalinen kehys kyberturvallisuuden ja kyberpuolustuksen, yhteistyömekanismien ja instituutioiden toimien järjestämiseksi ja toteuttamiseksi kyseisillä aloilla.
152	Uudistus 4. Kansalaisten	Virstanpylväs	Uusien digitaalisten ammattien					KOLM AS NELJÄ	2022	Työministerin ja kansallisen tilastoinstituutin puheenjohtajan ministerin

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	digitaalisten taitojen lisääminen julkisen palvelun ja digitaalisen koulutuksen varmistamiseksi koko elämän ajan		määrittelystä ammattiluokituksessa (COR) annetun työministerin ja kansallisen tilastolaitoksen puheenjohtajan määräyksen voimaantulo	Työministerin ja kansallisen tilastoinstituutin puheenjohtajan järjestyksessä oleva säännös, jossa ilmoitetaan AK:n uusia digitaalisia ammatteja koskevan muutoksen voimaantulo.				NNES		määräyksessä määritellään Romanian ammattiluokituksen (COR) tasolla uudet digitaaliset ammatit, jotka vastaavat Euroopan unionin maissa voimassa olevia digitaalisia ammatteja ja joissa on hyviä käytäntöjä digitalisaation alalla. On tehtävä diagnoositutkimus tai -analyysi, jotta voidaan ennustaa seuraavia viittä vuotta koskevat työvoimatarpeet talouden digitalisaation ja teollisuus 4.0:n siirtymisen yhteydessä, mukaan lukien suositukset uusien digitaalisten ammattien määrittelemiseksi viralliseen ammattiluokitukseen.
153	Investointi 1. Hallituksen pilvipalveluinfrastruktuurin käyttöönotto	Virstanpylväs	Investoinnin toteuttamista koskevan sopimuksen allekirjoittaminen investoinnin	Sopimuksen allekirjoittaminen				Q2	2022	Valtion pilvipalveluinfrakstruktuurin toteuttamista koskevan sopimuksen allekirjoittaminen. Tarjouspyynnöstä ja tämän

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			toteuttamista koskevan tarjouskilpailun nettelyn perusteella							investoinnin toteuttamisesta vastaavat erityistelevisiointipalvelut ja Romanian digitalisaatioviranomaisen. Hallituksen pilvipalvelujen täytäntöönpanossa on oltava vähintään seuraavat vaiheet: - vaiheen IV datakeskusten rakentaminen kahdelle pääkeskukselle ja tason III suunnittelu toissijaisille keskuksille; - erityisen viestintäinfrastruktuurin ja tietotekniikan (optiset kuitukaapelit ja suuren kapasiteetin viestintälaitteet) tarjoaminen; - sähköjakeluverkon kehittäminen/laajentaminen kunkin datakeskuksen osalta päällekkäisyyksien ja sähkönsyönnän varmistamiseksi;

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- skaalautuva ja tarpeeton ilmastointiinfrakstrukturi, joka on energiatehokas kussakin datakeskuksessa; - inerttikaasun palonhavaitsemis- ja sammutusjärjestelmän asentaminen kunkin datakeskuksen koko infrastruktuurin suojaamiseksi; - fyysisen turvajärjestelmän (kulunvalvonta, videoseuranta, murtojen torjunta) toteuttaminen kehitettyä infrastruktuuria varten; - infrastruktuurin seuranta- ja hallintaverkon toteuttaminen toteutuneessa laitoksessa; - skaalautuvan ja helposti saatavilla olevan IT & C-infrastruktuurin (käsittelylaitteet, tallennus, viestintä,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										virtualisointiohjelmistot) toteuttaminen kussakin datakeskuksessa; - tarvittavien lupien ja erityislaitteiden hankkiminen kyberturvallisuutta varten. - Tietoturvasta vastaa valtion pilvipalveluinfrastruktuurin hallinnoija.
154	Investointi 1. Hallituksen pilvipalveluinfrastruktuurin käyttöönotto	Kohde	Julkiset laitokset, jotka ovat yhteydessä hallituksen pilveen		Numero	0	30	Q4	2024	Vähintään 30 julkista laitosta, jotka ovat yhteydessä hallituksen pilvipalveluihin ja käyttävät niitä täysimääräisesti välitavoitteen 153 säännösten mukaisesti. Julkisten laitosten on vaihdettava tietoja keskenään valtion pilvi-infrastruktuurin kautta.
155	Investointi 1. Hallituksen pilvipalveluinfrastruktuurin käyttöönotto	Kohde	Tason III ja IV tason datakeskukset pilvipalvelujen suunnittelun,		Numero	0	4	Q4	2025	Kaksi tason III ja kaksi tason IV datakeskusta (Infrastructure-as-a-Service – IaaS/Platform-as-a-Service – PaaS/Software-as-a Service –

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			infrastruktuurin ja teknologioiden mukaan							SaaS) toiminnallisesti (Infrastructure-as-a-Service – IaaS/Software-as-a Service – SaaS) välitavoitteen 153 säännösten mukaisesti. Datakeskusten on noudatettava datakeskusten energiatehokkuutta koskevia eurooppalaisia käytäntöjä.
156	Investointi 2. Pilvipalvelujen kehittäminen ja siirtyminen	Kohde	Valtiolliset digitaalipalvelujen sovellukset, jotka on siirretty infrastruktuurina palveluna – IaaS/Platform-as-a-Service – PaaS/		Numero	0	5	Q2	2025	Julkisten pilvipohjaisten digitaalisten palvelusovellusten määrä PaaSissa ja olemassa olevien pilvivalmiiden/virtualisoitujen IaaS-sovellusten siirtyminen välitavoitteen 143 yhteydessä laaditun analyysin perusteella. Sovellukset/palvelut on kehitettävä viranomaisille ja laitoksille, jotta ne voivat tarjota niille kuuluvia julkisia palveluja, joten niitä ei käytetä taloudelliseen toimintaan.
157	Investointi 2.	Kohde	Valtiolliset		Numero	5	30	Q2	2026	Julkisten pilvipohjaisten

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	Pilvipalvelujen kehittäminen ja siirtyminen		digitaalisen palvelun sovellukset, jotka on siirretty infrastruktuurina palveluna – IaaS/Platform-as-a-Service – PaaS							digitaalisten palvelusovellusten määrä PaaSissa ja olemassa olevien pilvivalmiiden/virtualisoitujen IaaS-sovellusten siirtyminen välitavoitteen 143 yhteydessä laaditun analyysin perusteella. Sovellukset/palvelut on kehitettävä viranomaisille ja laitoksille, jotta ne voivat tarjota niille kuuluvia julkisia palveluja, joten niitä ei käytetä taloudelliseen toimintaan.
158	Investointi 3. Sähköisen terveydenhuollon ja etälääketieteen järjestelmän kehittäminen	Kohde	Kansanterveyslaitokset digitalisoitu		Numero	0	60	Q2	2023	Vähintään 60 kansanterveyslaitosta on digitalisoitava. Terveydenhuollon alalla vastuullisia laitoksia ovat muun muassa seuraavat: kansanterveysvirastot, kansanterveyslaitokset, kansallinen lääkelaitos, kansallinen kansanterveys- ja hallintokoulu ja terveystieteiden tutkimuskeskus.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Digitointiprosessiin on sisällyttävä 1. Investoinnit tietojärjestelmiin ja digitaaliseen infrastruktuuriin (tietotekniset laitteet, lisenssit, tietotekniset ohjelmistot, viestintäjärjestelmät) seuraavien toimielinten osalta: Terveysministeriö, alueelliset kansanterveysviranomaiset (terveystilastot, terveyshallinto (terveyssuunnittelu) ja päätöksentekotuki (menojen tarkastelu, kansalliset terveystilit, henkilöstöhallinto, henkilöstöhallinto – rekisteri, päätöksentekotuki); Läänin sairaankuljetuspalvelut (mukaan lukien Bukarestin – Ilfovin sairaankuljetuspalvelu), kansallinen kansanterveysinstituutti, urheilulääketieteen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kansallinen instituutti, verensiirtokuumeen kansallinen laitos (Prof. Dr. CT Nicolau), kansallinen elinsiirtovirasto, erityistilanteiden keskusvirasto, vapaaehtoisten hematopoieettisten Stem Cell Donors -potilaiden kansallinen rekisteri, lääkkeiden ja lääkinnällisten laitteiden kansallinen virasto, rikostekniset laitokset, kansallinen mielenterveys- ja huumetorjuntakeskus Bucharest, kansallinen kansanterveys-, hallinto- ja koulutuslaitos. Tartuntatautien seurantajärjestelmä, terveystilastot, päätöksenteon tuki, kantasolujen siirtorekisterit). 2. Tekninen apu digitaalisten terveysratkaisujen kehittämiseksi ja integroimiseksi

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										terveydenhuoltojärjestelmään. 3. Koulutetaan henkilöstöä oppimaan tietoteknisten sovellusten käytöstä. Koulutusta tuetaan kansallisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmasta 2970 työntekijälle. Etusijalle on asetettava syrjäisten tai köyhien alueiden terveydenhuollon tarjoajat.
159	Investointi 3. Sähköisen terveydenhuollon ja etälääketieteen järjestelmän kehittäminen	Virstanpylväs	Etälääketieteen järjestelmä otettu käyttöön					Q4	2024	Etälääketieteen järjestelmän on oltava monien asiaankuuluvien terveydenhuollon tarjoajien käytettävissä, ja sitä on voitava käyttää laajasti koko maassa keskittyen maaseutualueisiin ja pieniin kaupunkialueisiin. Maaseutualueet ja pienet kaupunkialueet, joilla etälääketieteen järjestelmä on otettava käyttöön, on valittava useiden tekijöiden perusteella,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										mukaan lukien seuraavat: - terveydenhuollon nykyinen saatavuus (mitattuna yleislääkäreiden tai perhelääkäreiden/väestön määrällä) asettamalla etusijalle alueet, joilla terveydenhuollon saatavuus on vähäisempää. - vähemmän kehittyneet alueet (EU:n luokituksen mukaisesti BKT:llä/pääomalla mitattuna) asettamalla etusijalle Bukarestin ja Ilfovin piirikunnan ulkopuoliset alueet. Järjestelmän on varmistettava sekä reaaliaikaiset etäkuulemiset videoneuvottelujen kautta että reaaliaikainen tiedonsiirto tai asynkroniset yhteydet. Etälääketieteen järjestelmän käyttöönotolla on varmistettava, että elpymis- ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										palautumissuunnitelman viimeisenä vuonna (Q3/2025-Q2/2026) järjestetään vähintään 200000 etälääketieteen kuulemista.
160	Investointi 3. Sähköisen terveydenhuollon ja etälääketieteen järjestelmän kehittäminen	Virstanpylväs	Uusi PIA (Sairausvakuutuksen atk-alusta) on toiminnassa	PIA (sairausvakuutusten atk-alusta toiminnassa)				Q2	2025	Uuden PIA:n (Sairausvakuutusten atk-alusta) odotetaan - varmistaa käyttäjäystävällinen ja esteetön ympäristö käyttäjille, myös vammaisille; - parantaa yhteenliitettävyyttä ja yhteentoimivuutta; - mahdollistetaan uudet toiminnot (esim. lääketieteellisten asiakirjojen digitalisointi) - optimoidaan tietovirratt, yleisten tavoitteiden sähköinen seuranta, erityistavoitteet, toimet ja suorituskypsyindikaattorit, jotka on otettu huomioon

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kansallisen vakuutuslaitoksen tai terveydenhuollon tarjoajan tasolla. Alustalla on seuraavat ominaisuudet: Yhtenäisen integroidun tietojärjestelmän (SIUI), kansallisen sairaanhoitokorttijärjestelmän (CEAS) ja kansallisen sähköisen lääkemääräysjärjestelmän (SIPE) päivitys. Päivityksen tarkoituksena on korvata palvelimet, kirjoittaa niiden sovellukset uudelleen nykyaikaiseen pilvipalvelutekniikkaan ja korvata muita tietotekniikka- ja viestintälaitteita. SIUI sisältää online-validointimoduulit, jotka koskevat kunkin palveluntarjoajan toimitusta varten tarjottuja palveluja (erityissairaalat,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										erikoislääkärit, perhefyysikot, apteekit, lääkinnällisten laitteiden tarjoajat).
161	Investointi 3. Sähköisen terveydenhuollon ja etälääketieteen järjestelmän kehittäminen	Kohde	200 julkisen terveydenhuollon laitoksen digitalisointi		Numero	0	200	Q2	2025	200 julkisen terveydenhuollon laitosta hyötyvät: - Kansanterveysyksiköiden tietotekniikkajärjestelmät ja digitaalinen infrastruktuuri. Sairaaloiden tietoteknisiin järjestelmiin kuuluvat potilastietojen hallinta, potilastietojen käsittely ja purkaminen, apteekki, varastohallinta, tilojen hallinta, Diagnosis Related Grouper (DRG) -ryhmä ja DRG-koodaustuki, terveystilastot, varainhoito, kustannuslaskenta, laadunhallinta, palkka- ja henkilöstöhallinto, rahoitusviraston rahoituskertomukset, päätöksentekotuki ja avokätinen tietojärjestelmä; - Etälääketieteen ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										liikkuvien potilaiden seurantajärjestelmien vahvistaminen. Sairaaloiden tietojärjestelmien olisi oltava yhteentoimivia etälääketieteen järjestelmien kanssa (seurantamoduuli ja ambulatiokuulemismoduuli), ja sairaaloiden ambulatologien asiantuntijoiden olisi voitava tarjota etäkonsultaatioita ja myös seurata avopotilaita ja kroonisia potilaita kotihoidon tarjoajien tai perhelääkäreiden/yleislääkäreiden tuella. - Tekninen apu digitaalisten terveysratkaisujen kehittämiseksi ja integroimiseksi terveydenhuoltojärjestelmään.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- Koulutetaan henkilöstöä oppimaan tietoteknisten sovellusten käytöstä. Koulutusta tuetaan elpymis- ja palautumistukivälineestä 3000 lääkärille.
162	Investointi 3. Sähköisen terveydenhuollon ja etälääketieteen järjestelmän kehittäminen	Kohde	Uuteen PIA-alustaan liitetyt terveydenhuollon tarjoajat		Numero	0	25 000	KOLM AS NELJÄ NNES	2025	Uuteen PIA-alustaan on liitettävä 25000 terveydenhuollon tarjoajaa (sairaalat, avopotilaiden erikoislääkärit, sairaanhoitajat, laboratoriot, perhelääkärit, apteekit, lääkinnällisten laitteiden tarjoajat, kotihoito).
163	Investointi 4. Oikeuslaitoksen digitalisointi	Virstanpylväs	Käyttövalmiiden liiketoimintasuovellusten virtualisointi ja keskittäminen	Kansallinen (keskitetty) sähköinen tiedosto (sähköinen tiedosto) operatiivinen ja oikeudellinen asianhallinta				Q2	2023	Jotta voidaan vähentää olemassa olevan asianhallintajärjestelmän (eli sähköisen tuomioistuintietojärjestelmän ECRIS IV:n) operatiivista riskiä ja ottaa käyttöön nykyaikainen vaihtoehto, jäljempänä 'sähköinen asiakirja-aineisto', tiedostojen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
				virtuaalisesti harvemmin						sähköistä käyttöä varten, tässä investoinnissa on - käytetään ”virtualisointia” palvelinten määrän vähentämiseksi noin 270 paikasta 60 paikkaan (ei täydellistä keskittämistä, koska ECRIS IV -järjestelmän lyhyen aikavälin ja vanhan teknologian tiedonsiirto on rajoitettu); - keskittää sähköisen asiakirja-aineiston neljä nykyistä laajennusta yhteen kansalliseen sähköiseen asiakirja-aineistoon, jonka kautta asianosaiset voivat helposti ja turvallisesti tutustua oikeudenkäyntiasiakirjoihin. Keskeisenä strategisena tavoitteena on myös nopeuttaa ja varmistaa helppo siirtyminen ECRIS-

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										järjestelmän seuraavaan versioon (ECRIS V). Näin ollen kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa ehdotetun ”virtualisaation ja keskittämisen” konkreettisena tavoitteena on oikeuslaitoksen tietoteknisen infrastruktuurin teknologinen parantaminen seuraavin keinoin: - WAN-verkon tiedonsiirtokapasiteetin lisääminen (kaistanleveyden lisääminen), jota tarvitaan sähköisen asianhallintajärjestelmän asianmukaiseen toimintaan keskitetyssä konfiguraatiossa; - riittävän käsittely- ja tallennuskapasiteetin varmistaminen tuomioistuinten ja muutoksenhakutuomioistui-

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										nten tasolla oikeussovellusten keskittämiseksi ja tietoteknisten resurssien tehokkaan hallinnoinnin aikaansaamiseksi tuomioistuimissa; - suurelle yleisölle tarjottavien palvelujen turvallisuuden ja saatavuuden parantaminen ottamalla käyttöön kansallinen sähköinen tiedosto (sähköinen tiedosto).
164	Investointi 4. Oikeuslaitoksen digitalisointi	Virstanpylväs	ECRIS V:n (sähköinen tapaustietue- ja tietojärjestelmä) käyttöönotto valmis	ECRIS V - järjestelmä toiminnassa ja toiminnassa				Q4	2025	Oikeuslaitoksen digitalisaation keskeinen osatekijä on uuden asianhallintajärjestelmän (ECRIS V) käyttöönotto, joka mahdollistaa yhtäältä asianosaisen ja minkä tahansa asiasta kiinnostuneen tahon digitaalisen vuorovaikutuksen oikeuslaitoksen kanssa ja toisaalta paremman ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										laajennetun digitaalisen vuorovaikutuksen toimielinten välillä oikeusjärjestelmän tasolla sekä niiden ja muiden vierekkäisten instituutioiden välillä.
165	Investointi 4. Oikeuslaitoksen digitalisointi	Virstanpylväs	Oikeusalan keskusviranomaiset digitalisoitu	Lainkäyttöalan keskusviranomaisten WAN-verkon tiedonsiirtokapasiteetti kasvoi				Q2	2026	Sähköisen hallinnon parantamiseksi ja oikeuslaitoksen digitalisaation nopeuttamiseksi keskusviranomaisen alan viranomaiset hyötyvät seuraavista teknologisista parannuksista, joita ovat muun muassa seuraavat: - LAN- ja WAN-viestintä. Tämä mahdollistaa paremmat videoneuvottelut covid-19-pandemian aikana hyväksytyn viimeisimmän lainsäädännön mukaisesti; - Tietoverkkoturvallisuuslaitteet ja -ratkaisut; - IT-päätteet/syrjäiset

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										terminaalit - parannetaan ja laajennetaan videoneuvottelujärjestelmien määrää 400:sta 600:aan; - erikoislaitteet – monimutkaisia oikeudellisia tutkimuksia varten, kuten ääni- ja videovalvonta, kriittisten prosessien erikoislaitteet (digitaaliset mikroskoopit rikosteknistä asiantuntemusta varten).
166	Investointi 4. Oikeuslaitoksen digitalisointi	Virstanpylväs	Datakeskus toiminnassa	Datakeskus on perustettu ja toiminnassa				Q2	2026	Uusi datakeskus on otettu käyttöön oikeusministeriön, ministeriön ja sen alaisten laitosten käyttöön, ja se on yhteentoimiva kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisesti kehitettyjen hallituksen pilvipalvelujen kanssa. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										prosenttia alhaisempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
167	Investointi 5. Digitalisaatio ympäristöalalla	Virstanpylväs	Metsien valvonta-, valvonta- ja seurantavalmiuksien lisääminen yhdenntyn tietoteknisen järjestelmän avulla	Laittoman puunkorjuun torjuntajärjestelmä on perustettu ja toiminnassa				Q4	2024	Laittoman puunkorjuun torjuntajärjestelmä on perustettava ja otettava käyttöön. Se liitetään Romanian puutavaran jäljitysjärjestelmään (SUMAL 2.0), ja siinä seurataan puunkorjuuta, oikea-aikaista metsien uudistamista, metsien terveyttä ja metsien elinympäristöjen suojelun tasoa (kuten metsäpeitteen häviämistä ja metsäpeitteen lisääntymistä) koskevia oikeudellisia velvoitteita. Kansallisen eTerra3-järjestelmän (maanomistustietokanta) mukainen metsärekisteri

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										sisällytetään SUMAL 2.0 -järjestelmään sovellusrajapinnan (API) kautta, jotta saadaan täydellinen tietoineisto omistusoikeuksista ja hallinto-oikeuksista. Järjestelmässä on oltava kolme pääkomponenttia: I) satelliittikuvien vertailu (automaattinen ja pyynnöstä tehtävä) metsäkaton muutosten havaitsemiseksi; II) puukuljetusten seuranta, jossa käytetään keinotiedusteluavusteisia videovalvontakameroita; III) digitaalinen metsämalli, joka on saatu ilma- ja maalla tapahtuvalla LiDAR-skannauksella (korkea tiheys – yli 30 pistettä/sqm). Järjestelmän datakeskusten on noudatettava datakeskusten energiatehokkuutta koskevia eurooppalaisia

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										käytännesääntöjä.
168	Investointi 5. Digitalisaatio ympäristöalalla	Kohde	Digitalisoidut julkiset ympäristöpalvelut		Numero	0	32	Q2	2026	Vähintään 32 ympäristöön liittyvää julkista palvelua on digitalisoitava ja toteutettava verkossa siten, että niihin sisältyvät - Päästökartoituksia koskevien tietojen toimittaminen. - Natura 2000 -raportointi ja luonnonsuojelupalvelut - Ympäristörekisterien hallinnointi sekä ilmoitus- ja lupamenettelyt ja -luvat, joilla pyritään virtaviivaistamaan kansalaisille ja yrityksille tarjottavia jätehuoltopalveluja.
169	Investointi 6. Digitalisaatio työllisyyden ja sosiaalisen suojelun alalla	Virstanpylväs	REGES-verkkojärjestelmän käyttöönotto	Verkkojärjestelmä toimii				Q4	2024	REGES-ONLINE-tietojärjestelmä on pantava täytäntöön ja sen on oltava yhteentoimiva, jotta viranomaiset ja laitokset

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										voivat rekisteröidä tietoja sovellusrajapinnan (API) tasolla. REGES-ONLINE-hankkeen tavoitteena on digitalisoida alueellisten työsuojeluviranomaisten suhde työnantajiin, mikä helpottaa työntekijöitä ja heidän työsopimuksiaan koskevien tietojen toimittamista.
170	Investointi 6. Digitalisaatio työllisyyden ja sosiaalisen suojelun alalla	Kohde	Digitaalisten palvelujen toteuttaminen työllisyyden ja sosiaalisen suojelun alalla		Numero	0	3	Q4	2025	Sähköisen hallinnon digitaalisten palvelujen käyttöönotto työn ja sosiaalisen suojelun alalla: - Julkisen työvoimapalvelun (ANOFM) tarjoamien palvelujen digitalisointi, jotta voidaan vastata tehokkaasti työmarkkinoiden uusiin tarpeisiin optimoimalla toimet kansalaisten hyödyksi ja kouluttamalla

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										digitaalisia taitoja tiettyjen toimintojen hallinnoimiseksi (kuten asiakirjojen toimittaminen sähköisesti edunsaajien rekisteröintiä ja etuuksien myöntämistä varten, mahdollisuus rekisteröityä ja osallistua verkkokoulutukseen ja ammatillisen pätevyyden arviointi, verkossa järjestettävät neuvontatilaisuudet) ja tietoteknisen infrastruktuurin päivittäminen. - valvontatoimien digitalisointi työsuhteiden sekä työterveyden ja -turvallisuuden alalla. - kansallisen maksu- ja sosiaalitarkastusviraston (ANPIS) hallinnoimien sosiaalietuuksien digitalisointi (mukaan

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										lukien vähimmäistoimeentulon saajille tarkoitettuihin toiminnallisiin tietotekniikkajärjestelmiin). Vähimmäistoimeentulon täytäntöönpanoa koskevan digitaalisen alustan käyttöönotto mahdollistaa muun muassa seuraavat: - o kaikkien MII:n täytäntöönpanoon liittyvien toimien toteuttaminen intuitiivisesti/käyttäjäystävällisellä tavalla käyttäen moduuleja, jotka mahdollistavat tapauskohtaisen hallinnoinnin, aktivointitoimenpiteet mukaan luettuina. - o yhteentoimivuus muiden asiaankuuluvien tietokantojen, kuten valtiovarainministeriön,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										työministeriön, opetusministeriön ja julkisen työvoimapolun, kanssa.
171	Investointi 6. Kohde Digitalisaatio ja työllisyyden ja sosiaalisen suojelun alalla		Digitaalisia taitoja koskevaan koulutukseen osallistuvien työntekijöiden lukumäärä		Numero 0		4 777	Q2	2026	Digitaalisia taitoja koskevaan koulutukseen osallistuvien työntekijöiden lukumäärä: - Kansallinen työvoimatoimisto: 1200 työntekijää - Kansallinen maksu- ja sosiaaliturkavirasto: 1595 työntekijää. - Työsuojelutarkastus ja alueelliset työsuojeluviranomaiset: 1982 työntekijää
172	Investointi 7. Virstanpylväs Sähköisten lomakkeiden käyttöönotto julkisissa hankinnoissa		Sähköisten kansallisten lomakkeiden käyttöönotto julkisissa hankintamenettelyissä EU:n lainsäädännön	Sähköiset vakio lomakkeet käytössä olevia hankintamenettelyjä varten				Q2	2023	Investoinnilla on varmistettava täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/1780 (sähköiset lomakkeet) täytäntöönpano Romanian julkisten hankintojen palvelussa SEAP. Sähköisten lomakkeiden

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			mukaisesti							käyttöönoton ei odoteta vaikuttavan loppukäyttäjään, koska muutokset on tehtävä taustapäässä. Investoinnilla pyritään varmistamaan tietojen poimiminen ja sisällyttäminen erityisesti uusiin teknologisiin vaatimuksiin direktiivin tasolla.
173	Investointi 8. Sähköinen henkilökortti ja digitaalinen allekirjoitus	Kohde	Kansalaiset, joille myönnetään sähköinen henkilökortti		Numero	0	5 000 000	Q2	2026	Henkilökortin on oltava asiakirjojen turvallisuutta koskevien Euroopan komission vaatimusten mukainen asetuksessa (EU) N:o 1157/2019 vahvistettujen tavoitteiden mukaisesti. Sähköiseen henkilökorttiin on tallennettava kaksi digitaalista varmennetta: - kaikkiin Romaniassa voimassa oleviin sähköisiin henkilökortteihin rekisteröityä kehittyntä sähköistä allekirjoitusta koskeva pakollinen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										allekirjoitus, jota voidaan käyttää sähköisen henkilökortin myöntämisen jälkeen. - hyväksytyjen (kotimaisten/muiden kuin kotimaisten) varmennepalvelujen tarjoajien myöntämän hyväksytyn sähköisen allekirjoituksen valinnainen varmenne, joka koskee myös kolmansien osapuolten palveluja ja joka on voimassa Romaniassa ja EU:ssa ja joka on kansalaisten ostettavissa.
174	Investointi 8. Sähköinen henkilökortti digitaalinen allekirjoitus ja	Virstanpylväs	Sähköisen henkilökortin käyttöönottoa tukevat toimenpiteet toteutettu	Julkiset verkkopalvelut, varhaisvaroitusjärjestelmän kehittäminen, tiedotuskampanja toteutettu				Q2	2026	Sähköisen henkilökortin avulla on oltava saatavilla 11 julkista verkkopalvelua, joiden kehittyneisyyden taso on vähintään 3. Näihin julkisiin verkkopalveluihin on sisällyttävä seuraavat osat: Tietotekniikka- ja viestintäinfrastruktuuri

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										sähköisen henkilökortin avulla käytettävien palvelujen kehittämiseksi, tarjoamiseksi ja jatkuvuuden parantamiseksi, virtualisointiratkaisut, joilla parannetaan infrastruktuurin saatavuutta sähköisten palvelujen saatavuuden varmistamiseksi, sekä nykyisen vara- ja palautumisjärjestelmän laajentaminen modulaarisilla ratkaisulla. Turvallisuusriskejä (myös kyberriskejä) koskevan varhaisvaroitusjärjestelmän kehittäminen on saatettava päätökseen. Sähköisen henkilökortin ja siihen liittyvien sähköisten julkisten palvelujen laajamittaista käyttöä edistävän tiedotuskampanjan toteuttaminen on saatettava päätökseen.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
175	Investointi 9. Kansalaisjärjestöjen digitalisointi	Kohde	Kansalaisjärjestöjen digitalisointia koskevat loppuun saatetut hankkeet		Numero	0	200	Q4	2024	Onnistuneesti päätökseen saatetut kansalaisjärjestöjen digitalisaatiota ja digitalisaatiota koskevat hankkeet. Valituilla hankkeilla tuetaan kansalaisjärjestöjä niiden toiminnan digitalisoinnissa investoimalla digitaaliseen infrastruktuuriin, lisäämällä henkilöstön ja vapaaehtoisten digitaalista osaamista etäpalvelujen tarjoamisessa edunsaajille, kehittämällä alustoja ja asiakassuhteiden hallintaratkaisuja. Valintamenettelyn on perustuttava seuraaviin kriteereihin: hankkeen merkityksellisyys digitalisaation ja johdonmukaisuuden kannalta; hankkeen metodologia ja toteutettavuus; kestävyys;

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ehdotettu talousarvio: ennakoidut kustannukset ovat taloudellisia, perusteltuja ja korreloivat digitalisaatiota varten ehdotettujen toimien kanssa. Hakijalla ja ehdotetulla hankeryhmällä on kokemusta, asiantuntemusta, motivaatiota ja valmiuksia hankkeen toteuttamiseen. Tuki on enintään 70000 euroa hanketta kohden enintään 30 kuukauden ajan.
176	Investointi 9. Kansalaisjärjestöjen digitalisointi	Virstanpylväs	Kansalaisjärjestöjen digitaalisen muutoksen resurssikeskus	Resurssikeskus on perustettu ja toiminnassa				Q2	2025	Kansalaisjärjestöjen digitalisointia käsittelevän resurssikeskuksen on tarjottava - tietotekniikkapalvelujen ja avoimen lähdekoodin ohjelmistoratkaisujen kehittäminen ja tekninen apu digitalisaatiostrategioiden täytäntöönpanossa - nykyisten digitaalisten resurssien keskittäminen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										avoimeen digitaaliseen kirjakauppaan - helpomman saatavuuden mahdollistaminen apu, verkko-oppiminen ja koulutus - Käytännöllisyhteisöt räätälöity tuki digitalisaatioprosesseissa.
177	Investointi 10. Julkishallinnon digitalisaatio	Virstanpylväs	Perustetaan ja otetaan käyttöön interaktiivisia ja yhteistyöalustoja henkilöstöhallinnon standardoitua hallinnointia varten.	Toimintavalmiit alustat				Q4	2025	Yhteistyöalustojen on katettava kaikki prosessit perehdyttämisestä rekrytointiin, arviointiin, ylennyksiin ja julkisesta järjestelmästä poistumiseen osaamiskehysten mallin ja standardoitujen työnkuvausten perusteella.
178	Investointi 11 Pannaan täytäntöön järjestelmä, jolla tuetaan viestintäpalvelujen käyttöä	Kohde	Valkoisilla alueilla sijaitsevat kylät, jotka on liitetty erittäin nopeisiin internetyhteyksiin		Numero	0	945	Q4	2025	Valkoisten alueiden 945 kylällä on oltava yhteys erittäin nopeisiin internetyhteyksien palveluihin kiinteässä sijaintipaikassa, jossa markkinat eivät pysty tarjoamaan palveluja. Kylät asetetaan tärkeysjärjestykseen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	erilaisin välinein tuensaajille keskittyen valkoisiin alueisiin									seuraavasti: —ehdoton etusija maaseutu- tai syrjäisille kunnille, joilla ei ole kiinteitä verkkoja. — ensisijainen asema on annettava maaseutualueille ja syrjäisille alueille, joilla on liian vähän palveluja kiinteissä verkoissa. Vähimmäisnopeuden on oltava vähintään 100 Mbit/s, ja verkkojen on oltava FTTB/H ja/tai 5G.
179	Investointi 12. Kansallisen turvallisuuden kannalta kriittisten julkisten ja yksityisten tieto- ja viestintätekniikan	Kohde	Yhteisöt, joilla on suojattu IT & C-infrastruktuuri		Numero	0	101	KOLMAS NELJÄN NES	2025	Infrastruktuurin turvaaminen 101 julkiselle ja yksityiselle yhteisölle, joilla on kansallisen turvallisuuden kannalta ratkaisevan tärkeitä tieto- ja viestintätekniisiä infrastruktuureja: valtiolliset yksiköt energia-alalla (kuten kaasun tai sähkön toimittajat/jakelijat), vesihuolto ja viemärinto, keskeiset palvelut,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	infrastruktuurien kyberturvallisuuden varmistaminen älykkään teknologian avulla									terveydenhuolto ja liikenne (kuten lentoasemat ja satamat). Näistä 59 toimijaa on sisällytetty kansalliseen kyberturvallisuusjärjestelmään, jonka tarkoituksena on parantaa turvallisuustasoa lisäämällä siihen uusia teknologioita ja ratkaisuja, ja 42 toimijaa on yksilöitävä seuraavien kriteerien mukaisesti. Lisäksi niistä 101 toimijasta yhdeksän, joilla on OT-infrastruktuureja, hyöttyy teollisen valvonnan kyberturvallisuusratkaisuista. Infrastruktuurit valitsee - ottaen huomioon todennäköisyys joutua APT:n (Advanced Persistent Threat) kyberhyökkäysten kohteeksi, - käyttäjien lukumäärä ja tällaisen hyökkäyksen vaikutus infrastruktuuriin ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										epäsuorasti taloudelliseen ja sosiaaliseen ympäristöön. Kullekin uudelle toimijalle on tehtävä toimipaikkatutkimus, jossa tarkastellaan kattavasti tietoteknisten ja/tai OT-verkkojen kyberturvallisuustarpeita. - OTI-verkkojen monimutkaisuus, - kyberhyökkäysten alttius (esim. teollisten järjestelmien/osajärjestelmien kaukovalvonta), - näiden yhteisöjen tarjoamien palvelujen edunsaajien lukumäärä. Vähintään seuraavat osat on otettava käyttöön 101 yhteisön osalta: - kehittynyt haavoittuvuuden havaitsemisjärjestelmä tietojärjestelmissä ja viestintälaitteissa (ohjelmistot ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										laitteistoratkaisut); - integroitu järjestelmä verkko- ja tietojärjestelmiin kohdistuviin kyberhyökkäyksiin liittyvien kolmansien osapuolten tunnistamiseksi (ohjelmistoratkaisut ja laitteistot); - monitahoinen tietoturvafoorumi kyberpoikkeamien automaattista analysointia ja käsittelyä varten (ohjelmistot ja laitteistoratkaisut).
180	Investointi 12. Kansallisen turvallisuuden kannalta kriittisen arvoisten julkisten ja yksityisten tietojen ja viestintätekniikka	Virstanpylväs	Kansallisia kyberkeskuksia vahvistettu	Lisäkapasiteetti				Q4	2025	Kansallisen kyberkeskusrakenteen on kehitettävä valmiuksia tietojen ja viestintätekniikan ja OT-infrastruktuurien integroitua kyberturvallisuuden suojaamista varten. Lisäksi keskus hyötyy seuraavista: - Sellaisen teknisen infrastruktuurin

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	n infrastruktuurien kyberturvallisuuden varmistaminen älykkään teknologian avulla									kehittäminen kyberturvallisuuspoikkeamien tunnistamista, seuranta, hallintaa ja niihin reagoimista varten, jonka tarkoituksena on suojata kansallisen turvallisuuden kannalta kriittisiä tieto- ja viestintätekniisiä infrastruktuureja, jotka eivät hyödy tai eivät enää hyödy kansallisen tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurien suojaamista kyberavaruudesta uhkaavilta uhilta koskevan kansallisen järjestelmän tarjoamasta suojasta, ja joilla on täydentävä rooli. - Uuden teknologian kansallisen kyberturvallisuusriskien arviointi- ja hallintaalustan perustaminen. - Sellaisen radioviestinnän

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										turvallisuutta koskevan infrastruktuurin toteuttaminen, jolla parannetaan kansalaisille digitaalisia palveluja tarjoavien viranomaisten tietosuojan tasoa ja viestintäpalvelujen saatavuutta. - alusta tietoturvaa ja tietojen kanavointia varten tiedonsiirtoa varten eri luottamustasojen verkkojen välillä; - Lisätään kansallisen koordinoitikeskuksen (ohjelmistot ja laitteistoratkaisut) tutkintavalmiuksia. Lisäksi on otettava käyttöön kansallinen ohjelma, jolla talouden toimijoita ja toimivaltaisia viranomaisia valmistellaan kyber- ja hybridikriiseihin järjestämällä harjoituksia, ja laadittava

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kriininhallintasuunnitelmat.
181	Investointi 13 Valtion taajuuksien suojaamiseen tarkoitettujen turvajärjestelmien kehittäminen	Kohde	Kansallisella tasolla toimivat vastaanottopaikat		Numero	0	65	Q1	2026	Kansallisella tasolla toimivat vastaanottopaikat: STS:n (erityinen televiestintäpalvelu) on kehitettävä uusi kansallisella tasolla jaettavien antureiden verkosto, joka sijoitetaan erityisille vastaanottopaikoille ja joka havaitsee ja varoittaa automaattisesti valtion radiotaajuuksissa ilmenevistä häiriöistä. Valtiollisten taajuuksien saatavuus on varmistettava ja valtiollisten radiopalvelujen jatkuvuus on tarjottava kansalaisille ja julkisille elimille G2G/G2B/G2C-mallin mukaisesti.
182	Investointi 14. Viranomaisille tarjottavien internetpalveluntarjoajien	Kohde	Keskukset, joiden on mahdollistettava pääsy Internet-palveluntarjoajien		Numero	0	41	Q4	2024	Jokaiseen Romanian 41 läänin nimetään yksi keskus. Sellaisten suuren kapasiteetin suojattujen keskusten lukumäärä, jotka on liitetty

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	infrastruktuuripalvelujen häiriönsietokyvyn ja kyberturvallisuuden parantaminen Romaniassa		n palveluihin keskus- ja paikallisille yleisen edun kannalta merkittävillä laitoksilla ja yhteisöille							kansalliseen Internet-jakeluverkkoon ja joissa on useita I-tason toimittajia ja niihin liittyviä turvamekanismeja, joilla varmistetaan keskus- ja paikallisviranomaisten pääsy Internetiin ja internetiin liittyviin palveluihin. Tarjotut turvallisuuspalvelut: - Avustussuojaus 10 Gbit/s:n kerrannaisilla - Asiaan liittyvät tietotekniikan kriisiryhmän (CERT) palvelut (turvallisuusyleisöt, turvallisuustapahtumien seuranta koko verkossa, turvallisuuspoikkeamiin reagoiminen) - Asiaan liittyvät turvaoperaatiokeskusten palvelut (edunsaajien ilmoitus- ja eskalointimekanismit) - Maine ja pahantahtoisen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										liikenteen suodatusmekanismit, jotka perustuvat maineeseen ja vihamieliseen oleskeluun edunsaajille tarjottavien DNS-palvelujen tasolla - Tarjottujen palvelujen testiympäristöanalyysi.
183	Investointi 15. Uusien kyberturvallisuus taitojen luominen yhteiskunnalle ja taloudelle	Kohde	Kyberturvallisuus koulutukseen osallistuvat kouluttajat		Numero	0	5 000	Q2	2026	Saattanut päätökseen kyberturvallisuuskouluttajien koulutuksen, jota sovelletaan talouden ja yhteiskunnan ensisijaisilla aloilla ja joka koskee erityisesti tutkinnon suorittaneita ja opiskelijoita (yritysten ja julkishallinnon käyttöön maksutta cyberkursseja varten tarjottavat välineet, tietosuojan tiukempi valvonta sekä uuden teknologian käytön ja ympäristön turvallisuus).
184	Investointi 15. Uusien	Kohde	Yksiköt, jotka saavat viranomaisten		Numero	0	1 000	Q2	2026	Tällä investoinnilla on seuraavat tavoitteet: - Kehitetään kansallinen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	kyberturvallisuus taitojen luominen yhteiskunnalle ja taloudelle		välineistön ja palvelut kyberturvallisuuden kypsyystason nostamiseksi							ohjelma kybertaitotarpeiden ja niiden talouden ja yhteiskunnan painopistealueisiin kohdistuvien vaikutusten analysointia, tarkastelua ja dokumentointia varten. - Kyberturvallisuuden (operatiivinen, teknologia, osaaminen) kehitystason arviointi, dokumentointi ja seuranta 1000 keskeisen talous- ja julkishallinnon toimijan osalta (mukaan lukien yritykset, pk-yritykset, koulut, sairaalat sekä keskus- ja paikallishallinnon elimet). Luodaan ja toteutetaan ”hallitusvälineistö ja -palvelut”, joiden avulla voidaan parantaa yksilöityjen 1000 keskeisen toimijan kyberturvallisuuden tasoa. Keskeiset toimijat valitaan seuraavien kahden kriteerin

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										perusteella: - toimijat, jotka on valittu edustaviksi verkko- ja tietoturvadirektiivissä määritellyillä aloilla ja joilla verkko- ja tietoturvadirektiivi saatetaan osaksi Romanian lainsäädäntöä (eli laki 362/2018) - toimijat, jotka on valittu Romanian kansallisen toimivaltaisen viranomaisen (CERT-RO) jo tekemän kyberturvallisuuden kehitystason arvioinnin perusteella sellaisen kyselytutkimuksen perusteella, johon sisältyy kypsyiden itsearviointi.
185	Investointi 16. Virkamiesten pitkälle viedyn digitaalisen osaamisen	Kohde	Digitaalisesti koulutetut virkamiehet		Numero	0	32 500	Q2	2026	30000 virkamiestä, jotka on koulutettu hankkimaan pitkälle vietyjä digitaalisia taitoja (esim. tietokannan hallinnoija (SQL, MySQL));

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	koulutusohjelma									järjestelmävastaava; yritysanalyttikot; data-analyttikko; ohjelmasuunnittelijat eri foorumeilla) ja 2500 ylempään ura-alueeseen kuuluvaa virkamiestä, joilla on johtajuuskoulutusta ja osaamisen hallintaa
186	Investointi 17. Kirjastojen rahoitusjärjestelmät digitaalitaitojen keskuksiksi	Kohde	Digitaalisiin keskuksiin muunnetut kirjastot		Numero	0	1 135	Q4	2025	Vähintään 1135 kirjastoa digitalisoidaan seuraavasti: - 105 kirjastoa, mukaan lukien viisi keskuskirjastotoimistoa ja 100 maaseutu- tai kunnalliskirjastoa, on kunnostettava ja varustettava tietokoneilla ja teknisillä laitteilla. Peruskorjaus on tehtävä ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. - 1030 kirjastoon sovelletaan

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										uusia tai parannettuja tietoteknisiä laitteita.
187	Investointi 17. Kirjastojen rahoitusjärjestelmät digitaalitaitojen keskuksiksi	Kohde	Kansalaiset, jotka ovat saaneet koulutusta digitaalisten taitojen kehittämisestä		Numero	0	100 000	Q2	2026	Muita heikommassa asemassa oleviin yhteisöihin kuuluvat kansalaiset, jotka ovat saaneet koulutusta digitaalisten perustaitojen kehittämiseksi digitaalisiksi keskuksiksi muunnetuissa kirjastoissa. Digitaalisia perustaitoja ovat digitaalinen lukutaito, viestintä, medialukutaito, digitaalisen sisällön luoja, digitaalinen turvallisuus ja digitaalinen yrittäjäyyskoulutus.

G.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Investointi 18. Digitalisaatio ja robotiikan prosessien automatisointi julkishallinnossa

Investoinnin tavoitteena on tukea digitalisaatiota, lisätä tuottavuutta ja häiriönsietokykyä, vähentää virheitä ja käsittelyaikaa (kansalaiset) ja pyytää julkishallintoa omaksumaan robotiikan prosessien automatisointiratkaisuja (työläisten, toistuvien ja sääntöihin perustuvien tehtävien automatisointi).

Investointi koostuu kehittyneiden teknologioiden käyttöönotosta, liiketoimintaprosessien uudelleensuunnittelusta ja julkisen sektorin päätöksentekoprosessien parantamisesta. Konsultin on ensin analysoitava julkisten laitosten nykyisiä työnkulkuja ja ehdotettava sopivia RPA-teknologiaratkaisuja. Seuraava vaihe on sellaisten toimielinten ehdotuspyynnön käynnistäminen, jotka haluavat hyötyä RPA-ratkaisuista.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 19. Yritysten työntekijöiden täydennys- ja uudelleenkoulutusohjelmat

Tämän investoinnin tavoitteena on tukea pienten ja keskisuurten yritysten digitalisaatiota parantamalla työntekijöidensä digitaalisia taitoja.

Investointi toteutetaan useissa vaiheissa. Aluksi on kehitettävä opetussuunnitelma työvoiman osaamisen parantamiseksi. Painopisteenä ovat uudet teknologiat (kuten esineiden internet, massadata, koneoppiminen, tekoäly, robotiikkaprosessiautomaatio, lohkoketju). Toisessa vaiheessa konsultin on tuettava hallintoa koulutusrakenteen määrittämisessä, minkä jälkeen koulutusluokat on järjestettävä niille pk-yritysten työntekijöille, jotka ovat hakeneet osallistumista ohjelmaan.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

G.4. Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
188	Investointi 18. Digitalisaatio ja robotiikan prosessien automatisointi julkishallinnossa	Kohde	Robotiikan prosessin automaatio (RPA) ja tekoälyn edistämisen julkishallinnossa		Numero	0	18	Q4	2025	Tällä investoinnilla toteutetaan ratkaisuja, joilla tuetaan robottien prosessien automatisointia ja tekoälyä 18:ssä keskushallinnon julkisessa laitoksessa.
189	Investointi 19. Yritysten työntekijöiden täydennys- ja uudelleenkoulutusohjelmat	Virstanpylväs	Digitaalitojen tukemista koskevan ehdotus	Ehdotuspyynnön julkaiseminen				Q1	2022	Ehdotuspyyntö, jolla tuetaan pk-yrityksiä digitaalisten taitojen, kuten digitaalisten välineiden ja laitteiden, koulutuksessa, digitaalisten taitojen vahvistamisessa, mukaan lukien pilvipalveluteknologioihin

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljäs	Vuosi	
			pyynnön käynnistäminen							liittyvät taidot, ja teollisuus 4.0:lle ominaisissa teknologioissa.
190	Investointi 19. Yritysten työntekijöiden täydennys- ja uudelleenkoulutusohjelmat	Kohde	Pk-yritykset, jotka on rahoitettu henkilöstönsä kouluttamiseksi digitaaloja varten		Numero	0	2 000	Q4	2025	Niiden pk-yritysten lukumäärä, jotka on rahoitettu tukemaan työntekijöitään osallistumaan digitaalisia taitoja koskevaan koulutukseen välitavoitteen 189 mukaisesti.

H. OSA-ALUE 8: VERO- JA ELÄKEUUDISTUKSET

Tähän komponenttiin sisältyy joukko uudistuksia ja investointeja, joilla vastataan verohallinnon, verojärjestelmän, julkisen talouden kehityksen, eläkejärjestelmän ja yrityksille annettavan julkisen tuen keskeisiin haasteisiin:

- i. Verohallinnon uudistaminen ja verokehityksen tarkistaminen verojärjestelmän vahvistamiseksi ja verohallinnon keräämien tulojen lisäämiseksi vähintään 3 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen (2,5 prosenttiyksikköä verohallinnon uudistuksesta ja 0,5 prosenttiyksikköä verokehityksen uudelleentarkastelusta) ja alv-vajeen pienentämiseksi vähintään 5 prosenttiyksikköä vuoteen 2019 verrattuna.
- ii. Julkisen eläkejärjestelmän uudistaminen uudella lainsäädäntökehityksellä, jolla varmistetaan julkisen talouden kestävyys väestön ikääntyessä, korjataan epätasa-arvoa, varmistetaan järjestelmän kestävyys ja ennustettavuus ja noudatetaan maksuperusteisuuden periaatetta eläkeoikeuksien saajien osalta. Sillä pyritään myös nykyaikaistamaan eläkejärjestelmää digitaalisten sovellusten ja palvelujen avulla. Julkisen eläkeuudistuksen tavoitteena on ottaa huomioon asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset (maakohtaiset suositukset 2.2 ja 2.3, 2019) ja erityisesti varmistaa julkisen talouden kestävyys, eläkeiän tasaaminen ja toisen eläkepilarin rahoitusvakaus.
- iii. Julkisen varainkäytön tehostaminen lisäämällä talousarviomenettelyn avoimuutta, parantamalla talousarvioohjelmien seuranta- ja raportointijärjestelmää, asettamalla etusijalle suuret investointihankkeet, tekemällä menojen uudelleenarviointeja kaikilla julkisilla sektoreilla ja vahvistamalla finanssipoliittisen neuvoston roolia. Talousarviomenettelyjen digitalisoinnin odotetaan tukevan näitä tavoitteita.
- iv. Institutionaalisten valmiuksien parantaminen eläkemenojen ennustamiseksi monimutkaisten taloudellisten mallintamismallien avulla. Uudistuksen päätavoitteena on kehittää valmiuksia arvioida eläkejärjestelmän rakenneuudistusten vaikutuksia keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä parantamalla merkittävästi ennusteiden tarkkuutta ja siten arvioimalla vaikutuksia eläkejärjestelmän kestävyys.
- v. Lisätään yritysten (erityisesti pk-yritysten) kilpailukykyä, innovointikapasiteettia, tuottavuutta ja kansainvälistymistä tarjoamalla vaihtoehtoisia rahoituslähteitä perustamalla kansallinen kehityspankki ja ottamalla se käyttöön.

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

H.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus 1. Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla

Uudistuksella vastataan kiireelliseen tarpeeseen nykyaikaistaa ja digitalisoida ANAF:ää veronkannon tehostamiseksi. Tavoitteena on kasvattaa tuloja suhteessa BKT:hen (2,5 prosenttiyksikköä vuoden 2025 viimeiseen neljännekseen mennessä vuoden 2019 viimeiseen

neljänneksen verrattuna) ja pienentää alv-vajetta (5 prosenttiyksikköä vuoden 2026 toiseen neljänneksen mennessä vuoteen 2019 verrattuna). Uudistuksella pyritään luomaan menettely- ja tukikehys yhdenntetyn riskinhallinnan täytäntöönpanolle ja käytölle verohallinnon tasolla kaikissa hallinnon tehtävissä, jotta voidaan perustaa järjestelmä, jolla tunnistetaan, suunnitellaan, arvioidaan ja mukautetaan verohallinnon toimia tunnistettujen (jatkuvasti päivitettyjen) veroriskien mukaan.

Uudistus käsittää erityisesti seuraavat osatekijät:

- oikeushenkilöverovelvollisten pakollista rekisteröitymistä erillisyyhtiöön (Virtual Private Space) koskevan oikeudellisen kehityksen voimaantulo. Tällä säädöksellä muutetaan verotusmenettelylakia ja otetaan käyttöön oikeushenkilöiden velvollisuus rekisteröityä erillisyyhtiöön.
- ANAF:n puheenjohtajan määräyksellä verovelvollisten luokitteluun sovellettavat riskikriteerit määrittelevän oikeudellisen kehityksen voimaantulo. Tämä on ensimmäinen askel kohti yhdenntetyn veroriskien hallintajärjestelmän täysimittaista käyttöönottoa ja kehittämistä muun muassa ottamalla käyttöön keskitetty riskianalyysi ja keskitetty sähköinen riskirekisteri. Riskiperusteet on määriteltävä verosäännösten noudattamatta jättämiseen liittyvien riskien pääluokkien mukaan, eli verorekisteröintiin, ilmoitusten toimittamiseen, ilmoitusten tasoon ja maksamiseen liittyvät riskit ja kansainvälisten standardien huomioon ottaminen. Uudet riskikriteerit otetaan huomioon riskiperusteisessa verohallinnossa, jossa verohallinnon toimenpiteet ja valvontatoimet mukautetaan kunkin verovelvollisten ryhmän veroriskin.
- verotarkastuselinten toimintaa koskevan muutetun oikeudellisen kehityksen voimaantulo. Tavoitteena on vahvistaa verovalvontarakenteiden valmiuksia ja tehokkuutta, jotta voidaan ehkäistä kansallisia ja rajatylittäviä veropetoksia ja veronkiertoa tunnistamalla merkittävät veroriskit varhaisessa vaiheessa ja kohdennetusti. Osa oikeudellisen kehityksen muutoksista pantiin täytäntöön vuonna 2020. Siinä vahvistetaan veroviranomaisten (verotarkastuselimet, petostentorjuntaviranomaiset ja henkilökohtaisen verotilanteen tarkastamisesta vastaavat elimet) valtuudet tehdä asiakirjatarkastuksia. ANAF aikoo analysoida valvontarakenteiden toiminnan institutionaalisia ja oikeudellisia puitteita. Verotarkastuselinten oikeudellisen kehityksen tarkistaminen on saatettava päätökseen ottaen huomioon tämän analyysin päätelmät ja tulokset. Uudistuksella vahvistetaan myös yhteistyötä työsuojeluviranomaisten sekä muiden sosiaaliturva- ja työsuojelualan instituutioiden kanssa harmaan ja mustan työn veronkierron ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi.

Uudistuksen on myös johdettava siihen, että ANAF-järjestelmään on liitetty vähintään 600000 kassakonetta, asiakirjatarkastusten osuus kasvaa paikan päällä tehtäviin tarkastuksiin verrattuna ja verotarkastusten määrä kasvaa.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä, ja sitä tuetaan kolmella investoinnilla.

Uudistus 2. Tullijärjestelmän nykyaikaistaminen ja sähköisen tullin käyttöönotto

Uudistuksella parannetaan tullihallinnon toimintaa edistämällä muutoksia voimassa olevaan oikeudelliseen kehitykseen, muuttamalla toimivaltaa ja sisäisiä menettelyjä sekä investoimalla laitteisiin, joita tarvitaan valvontatoiminnassa kansallisella alueella ja EU:n ulkorajoilla.

Uudistuksen tavoitteena on parantaa tullihallinnon hallinnollisia ja toiminnallisia valmiuksia ja ohjata tulliselvitystoimintaa täysin sähköiseen ympäristöön. Tietojen vaihto talouden toimijoiden ja

tulliviranomaisten välillä sekä jäsenvaltioiden tulliviranomaisten välillä tapahtuu yksinomaan sähköisiä tietojenkäsittely- ja levitystekniikoita käyttäen.

Erityisesti on toteutettava seuraavat toimet:

- tullihallinnon toimintavalmiuteen saattaminen,
- tullin tietoteknisten järjestelmien kehittäminen unionin tullikoodeksin vaatimusten mukaisesti;
- tulliselvitysten keskittäminen sähköiseen ympäristöön ja byrokraattisten esteiden vähentäminen;
- tullimuodollisuuksien yksinkertaistaminen.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä, ja sitä tuetaan yhdellä investoinnilla.

Uudistus 3. Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen

Uudistus pannaan täytäntöön siten, että voimaan tulee muutettu sääntelykehys, joka

- monivuotisen talousarviosuunnittelun varmistaminen,
- tehostaa julkisten investointien priorisointia,
- otetaan käyttöön järjestelmälliset menoarviointit, jotka on sovitettu yhteen talousarviosyklin ja seuraavien talousarvioiden havaintojen selkeän täytäntöönpanosuunnitelman kanssa ja joista tehdään riippumattomat jälkiarviointit.

Uudistuksen yhtenä tavoitteena on parantaa talousarviosuunnittelumekanismia ja nykyaikaistaa kansallisen talousarvion kehittämiseen ja hallinnointiin tarkoitettua tietojärjestelmää hyödyntämällä laajasti tietoja, jotka parhaiten kuvastavat talousarviomenoja politiikan ja ohjelman tasolla (talousarviomenettelyjen analysointi, kertomusten laatimiseen tarvittavan ajan ja raporttien muodon yksinkertaistaminen), mikä vaikuttaa

- lisätään talousarviomenettelyn avoimuutta julkaisemalla analyysseja ja raportteja, jotka yksinkertaistavat yksittäisten ohjelmien menoprosessia;
- talousarvio-ohjelmien seuranta- ja raportointijärjestelmän parantaminen.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2024 mennessä, ja sitä tuetaan yhdellä investoinnilla.

Uudistus 4. Verokehysten uudelleentarkastelu

Verojärjestelmän uudelleentarkastelun avulla Romanian olisi voitava parantaa kilpailukykyään ja samalla tukea julkisen talouden kestävyyttä ja ympäristötavoitteita. Sen avulla olisi myös saatava aikaan oikeudenmukaisempi, tehokkaampi, yksinkertaisempi ja avoimempi verojärjestelmä, jolla voidaan tukea paremmin taloutta ja helpottaa veronmaksajien sääntöjen noudattamista.

Suunnitelmaan sisältyvässä verojärjestelmän kattavassa uudelleentarkastelussa on yksilöitävä vääristymät ja alat, joilla asiaankuuluvaa verolainsäädäntöä olisi mukautettava, erityisesti yhteisöveron, tuloveron ja sosiaaliturvamaksujen sekä kiinteistöverotuksen osalta, jotta voidaan tehdä päätöksiä liiallisten verokannustimien asteittaisesta poistamisesta. Verokehysten

uudelleentarkastelulla pyritään myös laajentamaan vihreää verotusta, myös kestävän liikenteen ja energian komponenttien rinnakkaistoimenpiteenä.

Tätä uudistusta toteutettaessa Romanian verolainsäädäntö on analysoitava perusteellisesti riippumattoman laitoksen antaman teknisen avun avulla, erityisesti luonnollisten henkilöiden ansaitsemista tuloista kannettavien verojen ja sosiaaliturvamaksujen, yhtiöveron (mukaan lukien erityisjärjestelmät, joihin voidaan soveltaa poikkeuksia), kiinteistöverojen (jotka ovat paikallisia veroja) ja vihreiden verojen osalta. Tämän järjestelmällisen analyysin jälkeen pannaan täytäntöön siihen perustuvat suositukset sen varmistamiseksi, että verojärjestelmä edistää paremmin kestävästä talouskasvusta.

Erityisesti kiinteistöverojen osalta uudistuksessa on käsiteltävä kiinteistötuloja saaviin luonnollisiin henkilöihin ja oikeushenkilöihin sovellettavien kahden verojärjestelmän välistä mahdollista arbitraasia ja määritettävä automaattisesti paikallisveron alaisten kiinteistöjen verotusarvo lopettaen näin käytäntö, jossa käytetään markkina-arvoon liittymätöntä veron perustetta.

Uudistuksen erityistavoitteina on

- verotulojen rakenteen parantaminen;
- kasvatettava verotuloja suhteessa BKT:hen 0,5 prosenttiyksikköä vuoteen 2025 mennessä vuoteen 2019 verrattuna;
- poistetaan verojärjestelmän vääristymät ja porsaanreiät, jotka antavat veronmaksajille mahdollisuuden minimoida verot (järjestelmän oikeudenmukaisuutta heikentäen), erityisesti tuloverot ja sosiaaliturvamaksut;
- yksinkertaistamaan verosääntöjä sääntöjen noudattamisen ja hallinnoinnin helpottamiseksi sekä poistamaan etuuskohteluvapautukset ja -kohtelut;
- tehostaa verojärjestelmää ja jakaa verorasitus oikeudenmukaisemmin;
- kiinteistöverotuksen muuttaminen muun muassa kannustamalla paikallisviranomaisia määräämään maksutta päästöoikeuksia keskitetysti määritellyillä vaihteluväleillä ja arvioimalla veropohja mahdollisimman lähellä kiinteistön markkina-arvoa.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2025 mennessä, ja sitä tuetaan yhdellä investoinnilla.

Uudistus 5. Kansallisen kehityspankin perustaminen ja käyttöönotto

Uudistuksen tavoitteena on saattaa kansallinen kehityspankki (BND) toimintavalmiuteen, jotta voidaan puuttua suoraan rahoitusmarkkinoiden toimintapuutteisiin tarjoamalla rahoitusta tukikelpoisten edunsaajien hankkeille, joilla on korkea riskiprofiili mutta joilla on hyvät mahdollisuudet luoda lisäarvoa ja työpaikkoja ja joille yksityisellä sektorilla on vain vähän kiinnostusta rahoituksen turvaamiseen. Uudistus on jatkoa rakenneuudistusten tukiohjelmasta rahoitetulle hankkeelle.

Kansallinen kehityspankki perustetaan 100-prosenttisesti valtion omistamaksi luottolaitokseksi, joka toimii Romanian keskuspankin valvonnassa ja sovellettavan paikallisen ja EU:n lainsäädännön mukaisesti. Kansallisen kehityspankin osakepääoma on 3 miljardia Romanian leuta (n. 600 miljoonaa euroa).

BND:n toimintavalmiuteen saattamiseen sisältyy myös tietoteknisen järjestelmän hankinta, ohjelmistolisenssien ja laitteistojen ostot sekä tietotekniikkapalvelut.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukainen (2021/C58/01), kansallisen kehityspankin investointi- ja lainanantostrategian on

- edellyttää InvestEU-rahaston kestävyysarviointia koskevien komission teknisten ohjeiden soveltamista; ja
- suljetaan pois seuraavat toiminnot ja omaisuuserät poissulkemislueuettelon avulla: I) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja omaisuuserät, mukaan lukien käyttö tuotantoketjun loppupäässä;¹⁴ II) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja omaisuuserät, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja;¹⁵ III) kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvä toiminta¹⁶ ja omaisuus¹⁷; ja iv) toiminnot ja omaisuus, joissa jätteen pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle; ja
- vaatia kansallista kehityspankkia todentamaan, että asiaa koskevaa EU:n ja kansallista ympäristölainsäädäntöä noudatetaan kaikissa liiketoimissa, myös niissä, jotka on vapautettu kestävyysarvioinnista; ja
- vaatia pääomatuen ja yleiskäyttöisen yritysrahoituksen tuensaajia, jotka saavat yli 50 prosenttia tuloistaan edellisen tilikauden aikana poissulkemislueuettelossa mainituista toiminnoista ja/tai omaisuuseristä, hyväksymään ja julkaisemaan vihreää siirtymää koskevia suunnitelmia.

Tätä uudistusta tuetaan investoinnilla, ja sen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistus 6. Julkisen eläkejärjestelmän uudistus

¹⁴ Lukuun ottamatta hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III vahvistetut edellytykset.

¹⁵ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

¹⁶ Tätä poikkeusta ei sovelleta toimiin laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätyskelvottoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, jos toimien tarkoituksena on energiatehokkuuden parantaminen, pakokaasujen talteenotto varastointia tai käyttöä varten tai materiaalien talteenotto polttotuhkasta edellyttäen, että tällaiset toimet eivät lisää laitosten jätteenkäsittelykapasiteettia tai pidentää laitosten käyttöikää; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.

¹⁷ Tätä poikkeusta ei sovelleta olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa toteutettaviin toimiin, jos toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai jälkiasentaa erotetun jätteen kierrätystoimiin biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädätystä varten edellyttäen, että tällaiset toimet eivät lisää laitosten jätteenkäsittelykapasiteettia tai pidentä laitosten käyttöikää; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.

Uudistukseen kuuluu julkista eläkejärjestelmää koskevan uuden lain hyväksyminen teknisen avun avulla, joka korvaa lain 127/2019. Uuden lainsäädännön on sisällettävä julkiset eläkemenot (mukaan lukien kaikki nykyiset julkiset eläkejärjestelmät) keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä (2024–2070) tasolla, jolla varmistetaan eläkejärjestelmän julkisen talouden kestävyys. Laki sisältää automaattisen jarrumekanismen tämän tavoitteen varmistamiseksi.

Uudessa lainsäädännössä

- otetaan käyttöön uusi laskentakaava uusia eläkkeitä ja maksullisia eläkkeitä varten. Kaavan parametrit on valittava julkisen talouden kestävyysvarmistamista koskevan tavoitteen mukaisesti. Niissä ei myöskään sallita tapauskohtaisia eläketason korotuksia, ellei niihin liity toimenpiteitä, joilla kompensoidaan finanssipoliittisia vaikutuksia;
- otetaan käyttöön uusi eläkkeiden indeksointisääntö ja mekanismi eläkkeiden tapauskohtaisten korotusten estämiseksi (eli mahdollinen korotus, joka ylittää lakisääteiset indeksointisäännöt);
- vähennetään merkittävästi mahdollisuuksia varhaiseläkkeelle siirtymiseen, otetaan käyttöön kannustimia työelämän pidentämiseksi ja vapaaehtoisen tavanomaisen eläkeiän nostamiseksi 70 vuoteen elinajanodotteen nousun mukaisesti ja yhdenmukaistetaan miesten ja naisten lakisääteinen eläkeikä 65 vuoteen vuoteen 2035 mennessä;
- otetaan käyttöön kannustimia eläkkeelle siirtymisen lykkäämiseksi;
- tarkistetaan erityiseläkkeitä niiden saattamiseksi maksuperusteisen periaatteen mukaisiksi;
- vahvistaa järjestelmään osallistumista koskevaa periaatetta;
- parannetaan vähimmäiseläkkeiden ja pienempien eläkkeiden riittävyyttä erityisesti köyhyysrajan alapuolella olevien osalta;
- varmistetaan eläkejärjestelmän toisen pilarin taloudellinen elinkelpoisuus korottamalla tähän eläkepilariin suoritettavia maksuja.

Hallitus pyytää teknistä apua lakiesityksen valmistelemiseksi, ja siitä on kuultava myös työmarkkinaosapuolia. Lain valmistelun yhteydessä on tehtävä uuden eläkejärjestelmän ja erityisesti julkisen talouden kestävyysvarmistuksen kohdistuvien vaikutusten ennakkoarviointi, joka otetaan huomioon uudistusprosessissa.

Teknisen avun tarjoajan on myös tehtävä hyväksytystä lainsäädännöstä jälkianalyysi, jossa vahvistetaan hallituksen hyväksyttyä uudistuksen perus-/viiteennusteet eläkemenojen kokonaismäärästä (osuutena BKT:stä) ja järjestelmän julkisen talouden kestävydestä keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä (2024–2070). Nämä analyysit ja ennusteet on julkistettava.

Kaikkiin lakimuutoksiin, jotka lisäävät uudistuksen kustannuksia ja johtavat poikkeamaan edellä mainituista viiteennusteista, on liitettävä korvaavia toimenpiteitä, joilla eläkemenot pidetään hallituksen hyväksymän uudistuksen jälkeen vahvistetun viiteuran mukaisina. Eläkkeiden uudelleenlaskennan on oltava uuden oikeudellisen kehyksen mukaista, ja sen on sisällettävä julkisten eläkemenojen kokonaismäärä tasolla, jolla varmistetaan eläkejärjestelmän julkisen talouden kestävyys.

Erityiseläkkeitä analysoidaan myös sellaisten konkreettisten ratkaisujen löytämiseksi, joilla pyritään virtaviivaistamaan erityiseläkkeitä ja korjaamaan epätasa-arvoa näiden eläkeluokkien edunsaajien ja

julkisen eläkejärjestelmän edunsaajien välillä maksuperusteisen näkökohdan näkökulmasta ottaen huomioon myös perustuslakituomioistuimen oikeuskäytäntö.

Suunnitteilla on tekninen apu (julkisen tarjouskilpailun kautta) eläkeuudistuksen ennakkoanalyysin tekemiseksi, uudistusta koskevan lainsäädännön laatimiseksi sekä jälkianalyysin ja vaikutustenarvioinnin laatimiseksi.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään maaliskuuta 2023 mennessä.

Investointi 1. Sääntöjen noudattamisen helpottaminen veronmaksajien keskuudessa kehittämällä digitaalisia palveluja

Investoinnin tavoitteet ovat seuraavat:

- vähennetään henkilökohtaista vuorovaikutusta veronmaksajien kanssa digitaalisten palvelujen laajentamisen ja veroyksiköiden tiloissa verovelvollisille tarjottavien palvelujen lisääntymisen vuoksi ensisijaisessa asemassa itsepalvelujärjestelmässä; veronmaksajien digitaalisen osallisuuden varmistaminen;
- nykyisten etäpalvelujen (sähköisten tai puhelinpalvelujen) kehittäminen uusien toimintojen avulla ja/tai uusien palvelujen luominen;
- lomakkeiden yksinkertaistaminen, niiden sähköinen saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja esitetyt lomakkeiden käyttöönotto/raportointivelvoitteiden poistaminen mahdollisuuksien mukaan;
- parannetaan viestintää veronmaksajien kanssa ja otetaan käyttöön verovelvollisille tarjottavia palveluja koskeva neuvontamekanismi, joka mahdollistaa tiettyjen verovelvollisten ryhmien osallistumisen uusien palvelujen luomisesta alkaen siten, että veronmaksajien tarpeet, odotukset, mahdollisuudet ja taidot tunnetaan suunnittelu- ja suunnitteluvaiheesta alkaen.

Investointi koostuu seuraavista toimista:

- tietojärjestelmän uudelleensuunnittelu ja optimointi – VIES_RO (arvonlisäverotietojen vaihtojärjestelmä);
- yhden luukun järjestelmän (OSS_RO) käyttöönotto yhteisön sisäisten, kansallisten ja erityisten tullivaatimusten mukaisesti;
- puhelinkeskusten kehittäminen;
- nykyisten etäpalvelujen (sähköisten tai puhelinpalvelujen) kehittäminen uusien toimintojen avulla ja/tai uusien palvelujen luominen;
- veroyksiköiden tiloissa tapahtuvan vuorovaikutuksen toteuttaminen veronmaksajien kanssa;
- otetaan käyttöön erilaisia ratkaisuja veronmaksajien/asiakkaiden tuntemukseen.
- perustetaan verkossa toimiva huutokauppapaikka, jossa arvostetaan kiinteistöjä ja liikkuvaa omaisuutta, joilla on merkittävä arvo.

Teknisen avun palveluja koskevat sopimukset on tarkoitus tehdä hankkeiden yhteydessä toteutettavien hankinta-asiakirjojen valmistelua ja loppuun saattamista sekä niiden toteuttamista varten.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2024.

Investointi 2. Vero- ja verohallintoprosessien parantaminen muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla

Investoinnin tavoitteet ovat seuraavat:

- yhdennetyn veroriskien hallintajärjestelmän täysimääräinen toimintakyky ja kehittäminen muun muassa ottamalla käyttöön keskitetty riskianalyysi ja rekisteri;
- tunnistetaan ja vähennetään verosäännösten noudattamatta jättämistä ja verotuksellisia aukkoja käyttämällä dataa ja tietoa älykkäästi sellaisten alojen tunnistamiseksi, joilla julkisen talouden riski on suuri (myös pimeän tai ilmoittamatta jätetyn työn alalla);
- vapaaehtoisten vaatimustenmukaisuusohjelmien käyttöönotto;
- riskiperusteisen lähestymistavan omaksuminen, mukaan lukien verotuksen optimointijärjestelmien käsittely, suurten veronmaksajien hallinnossa;
- vahvistetaan verovalvontarakenteiden institutionaalisia valmiuksia ehkäistä kansallisia ja rajatylittäviä veropetoksia ja veronkiertoa tunnistamalla merkittävät veroriskit varhaisessa vaiheessa ja kohdennetusti;
- henkilöresurssien uudelleenorganisointi liiketoimintaprosessien asteittaisen digitalisoinnin yhteydessä.

Investoinnin odotetaan vaikuttavan verosäännösten noudattamisen lisääntymiseen, kilpailukykyisen markkinaympäristön varmistamiseen vähentämällä veronkiertoa ja verovilppiä sekä suunniteltujen budjettitulojen saavuttamiseen tehostamalla veronkantoa.

Investointi koostuu seuraavista toimista:

- veronmaksajien hallinnointijärjestelmän keskittäminen
- alustan käyttöönotto datan ja tiedon hyödyntämistä varten;
- sähköisen laskutuksen käyttöönotto;
- sähköisen veromerkintäjärjestelmän käyttöönotto;
- kansainvälisessä tietojenvaihdossa käytettävän alustan parantaminen ja laajentaminen;
- valtionkassan tietojärjestelmän (TREZOR) keskittäminen.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 3. Varmistetaan valmiudet vastata nykyisiin ja tuleviin tietohaasteisiin, myös pandemian yhteydessä, valtiovarainministeriön/kansallisen verohallintoviraston digitalisaation avulla

Investoinnin tavoitteet ovat seuraavat:

- otetaan käyttöön rahoituskeskus, joka kerää, hallinnoi ja asettaa kaikkien sidosryhmien saataville luotettavaa, validoitua ja ajankohtaista tietoa luonteeltaan tai julkisista varoista;
- varmistetaan tietotekniikkajärjestelmien yhteentoimivuus sekä valtiovarainministeriön että kansallisen verohallinnon (ANAF) tasolla sekä muiden toimielinten järjestelmien kanssa;
- sovellusten standardointi ja yhdenmukainen tiedonhallinta;
- kyberturvallisuuden hallinta ja datan sietokyky, mukaan lukien datan reaaliaikainen jakaminen suojatulla tavalla ja täsmällisten/päivitettyjen tietojen avulla;
- kansallisen taloustietokeskuksen (NCFI) nykyaikaistaminen ja mukauttaminen uusiin vaatimuksiin, sisäinen digitalisaatio, mukaan lukien sisäisten työkulkujen dematerialisointi MF/ANAF-tasolla, joustavuuden varmistaminen työtunteissa ja työpaikoissa sekä osaamistason nostaminen, mukaan lukien työntekijöiden digitaaliset taidot;
- koko valtiovarainministeriön/ANAFin tietojärjestelmän nykyaikaistaminen teknologisen päivityksen avulla, mikä toteutetaan siirtämällä laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuuria uuteen teknologiaan, lisäämällä hallinnossa käytettävien tietoteknisten laitteiden määrää, jotka liittyvät automatisoituihin prosesseihin, ja kehittämällä tarvittavaa tukiinfrastruktuuria, jolla tuetaan jatkuvaa teknologista kehitystä valtiovarainministeriön datakeskusten tasolla.

Investointi koostuu seuraavista toimista:

- tietotekniikkajärjestelmän laitteisto-ohjelmistojen ja viestintäinfrastruktuurin parantaminen;
- valtiovarainministeriön tietojärjestelmän kyberturvallisuuden vahvistaminen;
- taustalla olevan fyysisen infrastruktuurin (sähkövoima, ilmastointi, hälytys- ja palonsammutus, fyysinen turvallisuus, hallinto ja seuranta) käyttöönotto/parantaminen pääasiallisessa datakeskuksessa
- sisäinen digitalisaatio, mukaan lukien kansallisen taloustietokeskuksen (NCFI) nykyaikaistaminen, mukaan lukien julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuus- ja käyttöoikeussopimusten seurannan ja niihin liittyvien veroriskien hallinnan digitalisointi sekä valtion julkisen ja yksityisen kulttuuriperintötietojärjestelmän Patrim.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä.

Investointi 4. Sähköisen tullin käyttöönotto

Tullijärjestelmän nykyaikaistamiseksi ja sähköisen tullin toteuttamiseksi hallituksen on investoitava

- tulliviranomaisen toimintavalmiuteen saattaminen.
- rajatullitoimipaikkojen varustaminen skannereilla.

- verotuksen ja tulliliiton pääosaston perustama ohjelmistolaitteistoinfrastruktuuri sovellusten käsittely- ja tallennuskapasiteetin lisäämiseksi.
- virtuaalisen infrastruktuurin päivittämisestä ja lisensoinnista sekä sellaisen virtualisointialustan täytäntöönpanosta, johon sisältyy hallinto ja automaatio.
- yhdennetyn tullitietojärjestelmän tietoteknisen infrastruktuurin turvallisuusratkaisusta, mukaan lukien tukipalvelut, lisenssit ja tilaukset
- yhdennetyn tullitietojärjestelmän osien toiminnassa tarvittavia tietokantoja koskevista luvista
- yhdennetyn tullitietojärjestelmän käyttöjärjestelmien käyttäjien, työasemien ja päivityspalvelujen keskitettyä hallinnointia koskevista ratkaisuista
- arvoltaan vähäisten lähetysten tulli-ilmoituksia koskevan tietoteknisen järjestelmän täytäntöönpanosta sen jälkeen, kun sähköisen kaupankäynnin alv-paketin täytäntöönpanoa koskevat uudet säännökset tulivat voimaan 1. heinäkuuta 2021 rajatylittävän kaupan helpottamiseksi ja alv-petosten torjumiseksi.
- ICS2-järjestelmästä – vaiheet 1, 2 ja 3
- NCTS_RO-vaiheen 5 ja AES_RO:n täytäntöönpanosta
- EMCS_RO-järjestelmän mukauttamisesta EMCS-vaiheeseen 4
- kansallisen tuontijärjestelmän uudistamisesta unionin tullikoodeksin puitteissa
- yhtenäisestä käyttäjähallinnasta ja digitaalisesta allekirjoituksesta UUM & DS
- tullivalvonnan ja -tarkastusten seurantajärjestelmästä
- lupahakemuksesta ja toimien hallinnoinnista vapaa-alueella
- kansallisten päätösten hallinnointia koskevasta hakemuksesta (luvat)

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 5. Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen

Investoinnin tavoitteena on arvioida, päivittää ja nykyaikaistaa atk-järjestelmää (BUGET_NG) kansallisen talousarvion kehittämistä ja hallinnointia varten hyödyntämällä laajasti tietoja, jotka vastaavat parhaiten talousarviomenoja. Investoinnilla lyhennetään raporttien laatimisaikaa ja optimoidaan raporttien laatimismuoto. Tämä lisää myös talousarvioprosessin avoimuutta julkaisemalla analyyseja ja raportteja, jotka yksinkertaistavat yksittäisten ohjelmien menoprosessia. Investoinnilla on myös parannettava talousarvioohjelmien seuranta- ja raportointijärjestelmää.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä.

Investointi 6. Talouden mallintamisväline (eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointivälineistö), jolla parannetaan institutionaalisia valmiuksia ennustaa eläkemenoja

Investoinnin tavoitteena on kehittää valmiuksia arvioida eläkejärjestelmän rakenneuudistusten vaikutuksia keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä parantamalla merkittävästi ennusteita ja

analysoimalla eläkejärjestelmän kestävyyttä. Tämän investoinnin tavoitteena on erityisesti optimoida mallin toiminta, kehittää ja parantaa valmiuksia käyttää sitä ja analysoida saavutettuja tuloksia sekä valmistella Euroopan komissiolle annettavia tietoja. Tämän toimenpiteen täytäntöönpano edellyttää, että valtiovarainministeriö laajentaa tiimiään käyttäen mallia yhdestä kahdeksaan asiantuntijaan (jo olemassa oleva henkilöstö) ja teknistä apua mallin päivittämiseen/kehittämiseen, kouluttaa henkilöstöä välineen käytöstä ja parantaa tietojen toimittamista Euroopan komissiolle ja Eurostatille.

Investointiin sisältyy Maailmanpankin teknistä apua, jolla

- eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointityökalupakin mallin päivittäminen/kehittäminen Romanian eläkejärjestelmän ominaispiirteiden mukaisesti.
- mallin mukauttaminen siten, että saadaan tuloksia, jotka ovat yhteensopivia Euroopan komission säännöllisesti pyytämien ikääntymisraportin ja Accrued-to-Date Liability (ADL) -laskelmien kanssa.
- Koulutustilaisuuksien/työpajojen järjestäminen
- Eläkejärjestelmän uudistusten ennakkovaikutusten hyödyntäminen/tulkinta
- Laaditaan analyttisiä raportteja, mukaan lukien ehdotuksia eläkejärjestelmän kestävyuden parantamiseksi.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä.

Investointi 7. Tekninen tuki verotuskehityksen tarkistamista varten

Kiinteistöverotuksen periaatteiden tarkistamisen tavoitteena on muun muassa paikallisveron alaisten kiinteistöjen automaattinen verotusarvo. Tämä toimenpide toteutetaan konsulttipalvelun tuella (tekninen apu, jota tarvitaan tietoteknisen välineen kehittävän konsultin toimeksiannon laatimiseksi) luomalla tietotekninen järjestelmä kiinteän omaisuuden arvon määrittämiseksi automaattisesti veropohjan määrittämiseksi käyttäen muiden laitosten (esim. kiinteistörekisterivirasto, paikallisviranomaiset) järjestelmissä saatavilla olevia tietoja ja julkisia tietoja (esim. kiinteistöilmoituksia, arvonmäärittämisammattilaisten käyttämiä luetteloita, tilastotietoja).

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 8. Kansallisen kehityspankin toimintavalmiuteen saattaminen

Tähän liittyvän uudistuksen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää investointeja ohjelmistojen (lisenssien) ja laitteistojen (kannettavat tietokoneet) hankintaan, tietotekniikkapalveluihin henkilöstölle, joiden määräksi arvioitiin alun perin noin 165 henkilöä, sekä kansallisen kehityspankin henkilöstön ja pankin toiminnan ja toiminnan arviointiin osallistuvan valtiovarainministeriön henkilöstön koulutukseen.

Kansallisen kehityspankin henkilöstön koulutuksella pyritään parantamaan henkilöstön tietämystä, ammattitaitoa ja teknistä pätevyyttä seuraavien kolmen uuden rahoitustuotteen toteuttamiseksi: velka, takaus ja oma pääoma. Konsultti ehdottaa tuotteiden rakennetta/suunnittelua, sopimusluonnoksia tuensaajien kanssa, yksilöi kohdeensaajat, jakelukanavat, menettelyt, toimintaperiaatteet, viestintäsuunnitelman ja suuntaviivat uusia tuotteita varten. Ministeriön

henkilöstölle on annettava koulutusta kehityspankin toiminnan analysointiin, seurantaan ja arviointiin tarvittavien taitojen kehittämiseksi.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2024 mennessä.

Investointi 9. Eläkehakemusten arviointiprosessin tukeminen

Investoinnin tavoitteena on tukea noin viiden miljoonan eläketiedoston digitointia eri arkistoissa ja eri muodoissa yhdessä tietokannassa. Digitaalisia tiedostoja käytetään nykyisten eläketiedostojen arviointiin ja joidenkin eläkkeiden uudelleenlaskemisen harkitsemiseen uuden lainsäädännön perusteella. Uutta tietokantaa on käytettävä myös digitaalisten palvelujen tarjoamiseen kansalaisille, yrityksille ja valtion laitoksille sekä asiaankuuluvien politiikkojen arviointiin.

Investointia tuetaan hankkimalla tietotekniikkalaitteita ja muita laitteita ja palkkaamalla tilapäistä henkilöstöä enintään 18 kuukaudeksi tietojen keruuta ja käsittelyä varten.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä.

Investointi 10. Toiminnan tehokkuus ja kehittyneet sähköiset palvelut eläkejärjestelmän digitalisoinnin avulla

Investoinnin tavoitteena on perustaa ja päivittää julkisia eläkkeitä käsittelevän kansallisen parlamentin (CNPP), joka on kansallinen julkinen eläkelaitos, sähköisiä järjestelmiä ja alustoja. Näiden järjestelmien on mahdollistettava viranomaisen sisäinen digitalisointi ja yksilöllisten julkisten palvelujen tarjoaminen ulkopuolisille toimijoille (kansalaisille, instituutioille, viranomaisille) digitaalisen identiteetin ja etäyhteyden perusteella. Järjestelmällä tuetaan myös valtion päätöksentekoa ottamalla käyttöön monimutkaisia järjestelmiä ja ratkaisuja historiallisten tietojen analysointia varten ja varmistetaan yhteentoimivuus ja kyberturvallisuus. Tämän investoinnin on myös mahdollistettava CNPP:n henkilöstön digitaalisten taitojen parantaminen.

Investointi toteutetaan toteuttamalla julkisia hankintamenettelyjä Horisontti-, Diafix- ja Domino-järjestelmien uudelleenkirjoitus- ja uudelleenlisensointipalvelujen tekemiseksi, jotta voidaan tukea lainsäädäntöuudistuksia, asiakaslaitteistoinfrastruktuurin (PC, monitoiminnallinen verkko), viestintä- ja turvakomponenttien tarjoamista alueellisissa eläkerahastoissa ja keskustasolla sekä CNPP:n virtuaalisten yksityisten tilojen kehittämistä kaikille kansalaisille.

Yhteentoimivuuden varmistamiseksi investointiin on sisällyttävä nykyaikaisten ja turvallisten mekanismien kehittäminen tietojärjestelmien yhteenliittämiseksi rekisteriteknologioiden, yhteentoimivuuskeskittymän ja tiedonvaihtoon tarkoitetun palvelupohjaisen arkkitehtuurin avulla.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2024.

H.2. Seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu – rahoitustuki, jota ei makseta takaisin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
191	Uudistus 1. Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	Virstanpylväs	Oikeushenkilöoverovelvollisten pakollista rekisteröitymistä erillisyyhtiöön (Virtual Private Space) koskevan oikeudellisen kehyksen voimaantulo	Lain säännös, jonka mukaan verovelvollisten pakollinen rekisteröityminen erillisyyhtiöön tulee voimaan				Q1	2022	Sellaisen oikeudellisen kehyksen voimaantulo, jonka mukaan rekisteröityminen virtuaaliseen yksityistilaan (SPV) on pakollista kaikille verovelvollisille oikeushenkilöille. Tällä säädöksellä muutetaan verotusmenettelylakia ja otetaan käyttöön oikeushenkilön velvoite rekisteröityä erillisyyhtiöön.
192	Uudistus 1. Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	Kohde	Muut oikeushenkilöt, jotka ovat rekisteröityneet erillisyyhtiöön		Numero	509 679	1 009 679	Q4	2022	Erillisyyhtiöön ilmoittautui lisäksi vähintään 500000 oikeushenkilöä, kun huhtikuun 2021 alussa niitä oli 509679. Näiden 500000 lisäverovelvollisen kanssa erillisyyhtiön on katettava 90 prosenttia suurten verovelvollisten

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kokonaismäärästä (uuden määritelmän mukaan, joka on saatavilla heti kun asianomaisen oikeudellisen kehyksen muutos on hyväksyttävä), ja niiden osuus suurten veronmaksajien veropohjasta on vähintään 90 prosenttia. Tässä vaiheessa noin 1500000 oikeussubjektista noin 400000 on joko maksukyvyttömyysmenettelyssä tai olematta toiminnassa. Toimenpiteen tavoitteena on siis lähes kaikki rekisteröidyt oikeushenkilöt käyttämään erillisyhtiötä. Erillisyhtiöön kirjautuneiden uusien verovelvollisten määrää seurataan erityisraporteilla, jotka perustuvat kansallisen rahoitustietokeskuksen tietokantoihin tekemiin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kyselyihin.
193	Uudistus 1. Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	Virstanpylväs	Verovelvollisten luokitteluun sovellettavat riskikriteerit määrittelevän sovellettavan oikeudellisen kehityksen voimaantulo. Oikeudellisen kehityksen hyväksytään ANAF:n puheenjohtajan määräyksellä.	Riskikriteerit määrittelevän ANAF:n puheenjohtajan määräyksen voimaantulo				Q4	2022	Riskiperusteet on määriteltävä verosäännösten noudattamatta jättämiseen liittyvien riskien pääluokkien mukaan: verorekisteröintiin liittyvät riskit; ilmoitusten toimittaminen; ilmoituksen taso; maksu. Näitä määritelmiä on käytettävä veroriskiluokkiin perustuvassa veroriskien hallintojärjestelmässä, jossa verohallinnon toimenpiteet ja valvontatoimet mukautetaan kunkin verovelvollisten luokan verorisktiin. Riskiperusteissa on otettava huomioon seuraavat kansainväliset standardit: — OECD ISO 31000:2018 — Komissio – Verohallintojen vaatimustenmukaisuuden

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										riskinhallinnan opas 2010 — FTA Guidance Note for Evaluating the effectiveness of the compliance risk treatment strategies (Vaatimustenmukaiseen riskiin liittyvien hoitostrategioiden tehokkuuden arviointia koskevat ohjeet)
194	Uudistus 1. Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	Virstanpylväs	Verotarkastuselinten toimintaa koskevan muutetun oikeudellisen kehyksen voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi verotarkastuselinten toiminnan laajuuteen vaikuttavan oikeudellisen kehyksen voimaantulo				Q4	2022	Uudella lailla perustetaan/tarkistetaan veroviranomaisten verotarkastuselinten, petostentorjuntaa valvovien elinten ja henkilökohtaisen verotilanteen tarkastamisesta vastaavien elinten valtuuksia, jotta voidaan vahvistaa verovalvontarakenteiden institutionaalisia valmiuksia, estää kansalliset ja rajatylittävät veropetokset ja veronkierto havaitsemalla merkittävät veroriskit

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										varhaisessa vaiheessa ja kohdennetusti. ANAF tarkastelee valvontarakenteiden toteuttamien toimien institutionaalisia ja oikeudellisia puitteita. Verotarkastuselinten oikeudellisen kehityksen tarkistaminen on saatettava päätökseen ottaen huomioon analyysin päätelmät ja tulokset.
195	Uudistus 1. Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	Virstanpylväs	Kansallisen verohallinto- ja työsuojeluviraston yhteisen toimintasuunnitelman toteuttaminen /hyväksymisen harmaan ja mustan	Kansallisen verohallinto- ja työsuojeluviraston yhteisen toimintasuunnitelman hyväksyminen harmaan ja mustan työn kiertämisen ehkäisemiseksi				Q1	2022	Työsuojelutarkastajien kanssa tehdyn yhteistyöpöytäkirjan jälkeen on laadittava yhteinen toimintasuunnitelma, joka sisältää talouden toimijat, joihin kohdistuu suuri julkisen talouden riski ja myös riski käyttää ilmoitettua/ilmoittamatonta työtä. Se on jaoteltava

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			työn kiertämisen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi	i ja rajoittamiseksi toteutettavia toimia varten						kausiluonteisen toiminnan mukaan, jos mainittujen riskien esiintyvyyden tiedetään olevan suuri. Asianomaisten rakenteiden (veropetosten torjunnan pääosasto ja työsuojelutarkastus) johdon on säännöllisesti analysoitava saadut tulokset sekä mahdollisuudet ja näkymät suunnitelman päivittämiseksi havaittujen tulosten mukaan.
196	Uudistus 1. Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	Kohde	Verohallinnon keräämien tulojen osuuden lisääminen vähintään 2,5 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen		Prosentti yksikköä suhteessa BKT:hen		2,5	Q4	2025	Verotulojen osuus kasvaa vähintään 2,5 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen verrattuna vuoden 2019 tasoon
197	Uudistus 1. Kansallisen	Kohde	Alv-vajeen pienentäminen		Prosentti osuus		5	Q2	2026	Alv-vaje pienenee 5 prosenttiyksikköä verrattuna

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla		n 5 prosenttiyksikköä							vuoden 2019 tasoon
198	Uudistus 2. Tullijärjestelmän nykyaikaistaminen ja sähköisen tullin käyttöönotto	Virstanpylväs	Voimassa olevaan oikeudelliseen kehykseen tullihallinnon toiminnan parantamiseksi tehtyjen muutosten voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi voimassa olevaan oikeudelliseen kehykseen tullihallinnon toiminnan parantamiseksi tehtyjen muutosten voimaantulo				Q4	2025	Uudistuksen tavoitteena on parantaa tullihallinnon hallinnollisia ja toiminnallisia valmiuksia ja ohjata tulliselvitystoimintaa täysin sähköiseen ympäristöön. Uudistuksella otetaan käyttöön myös sähköinen tullijärjestelmä asiaankuuluvien tietojärjestelmien käyttöönoton jälkeen. Erityisesti on toteutettava seuraavat toimet: - tullin tietoteknisten järjestelmien kehittäminen unionin tullikoodexin vaatimusten mukaisesti; - tulliselvitysten keskittäminen sähköiseen

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ympäristöön ja byrokraattisten esteiden vähentäminen; - tullimuodollisuuksien yksinkertaistaminen.
199	Uudistus 3. Talousarviosuunnittelumekanismien parantaminen	Virstanpylväs	Muutetun sääntelykehyksen voimaantulo, jotta varmistetaan julkisen talouden monivuotisen suunnittelun merkittävälle julkisille investointihankkeille ja finanssipoliittisen neuvoston suorittamien menojen jälkiarviointi	Lakiteksti, josta käy ilmi muutosten voimaantulo merkittävien julkisten investointihankkeiden monivuotisen talousarviosuunnittelun varmistamiseksi				Q4	2022	Uudella sääntelykehyksellä muutetaan — Julkisesta taloudesta annettu laki nro 500/2002, sellaisena kuin se on muutettuna, jossa vahvistetaan perusteet ja edellytykset monivuotisten merkittävien julkisten investointihankkeiden ja erityisesti merkittäviin investointihankkeisiin liittyvien menojen talousarviolle rahoituksen turvaamiseksi hankkeiden loppuun saattamiseen asti. — Hallituksen poikkeusasetus nro nr.88/2013 tiettyjen finanssipoliittisten ja

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										talousarviota koskevien toimenpiteiden hyväksymisestä kansainvälisten elinten kanssa sovittujen sitoumusten täyttämiseksi sekä tiettyjen säädösten muuttamisesta ja täydentämisestä, sellaisena kuin se on muutettuna, jolla päivitetään merkittävien, uusien ja käynnissä olevien julkisten investointihankkeiden priorisoinnin periaatteet rahoituksen kohtuuhintaisuuden ja kestävyys sekä taloudellisten ja sosiaalisten perusteiden osalta; merkittävien julkisten investointien priorisointiprosessin ajoitusta on päivitettävä, jotta se voidaan kytkeä talousarvion vuotuisen ja monivuotisen talousarvion valmistelun

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ajoitukseen; sellaisia johtavia tulojen ja menojen hyväksyjä varten, jotka eivät noudata merkittävien investointien priorisoinnin ajoitusta ja sääntöjä, otetaan käyttöön ehtoja/seuraamuksia; — Hallituksen päätös nro nr.225/2014, jolla hyväksytään julkisten investointihankkeiden priorisointia koskevat menetelmäsäännöt, sellaisena kuin se on muutettuna, jolla muutetaan merkittäviin uusiin ja käynnissä oleviin julkisiin investointihankkeisiin ja sen jälkeen sovellettavia priorisointikriteerejä siten, että budjetointi suunnataan ensisijaisesti siihen, että suuret investointihankkeet saatetaan päätökseen pitkälle edenneissä vaiheissa.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
200	Uudistus 3. Talousarviosuunnittelumekanismien parantaminen	Virstanpylväs	Talousarvioohjelmien laadinta-, seuranta- ja raportointimenetelmien hyväksymistä koskevan hallituksen päätöksen voimaantulo	Hallituksen päätöksen sisältyvä säännös, jossa ilmoitetaan säädöksen voimaantulosta talousarvioohjelmien laatimis-, seuranta- ja raportointimenetelmien hyväksymiseksi				Q2	2022	Hallituksen päätöksellä — varmistaa talousarvio-ohjelmien laatiminen, seuranta ja niistä raportointi — tulosperusteisen talousarviosuunnittelun parantaminen ja tulossuuntautuneisuuden lisääminen, — määrittellään selkeästi tavoitteet, päämäärät, toimien tulokset, politiikkojen vaikutus ja indikaattorit, joiden avulla voidaan käydä perusteellisia ennakkokeskusteluja rahoitettavista julkisista politiikoista ja arvioida avoimesti ja perustellusti, miten budjetoiduilla ohjelmilla on saavutettu julkisen politiikan tavoitteet ja päämäärät. Tämä hallituksen päätös

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										liittyy talousarvio- ja maakaasusovelluksen tarkistamiseen.
201	Uudistus 3. Talousarviosuunnittelumekanismien parantaminen	Virstanpylväs	Terveys- ja koulutusalan menojen uudelleentarkastelun loppuun saattaminen	Koulutus- ja terveysmenojen analyysin julkaiseminen				Q2	2023	Terveys- ja koulutusalan menojen uudelleentarkastelu toteutetaan kolmessa päävaiheessa: 1. Hallituksen muistio terveys- ja koulutusmenojen uudelleentarkastelusta 2. Sellaisten aihekohtaisten työryhmien perustaminen, joissa on edustajia valtiovarainministeriöstä, terveysministeriöstä, kansallisesta sairausvakuutuslaitoksesta/opetusministeriöstä 3. Tietojen kerääminen, analyysien viimeistely ja tulosten esittäminen.
202	Uudistus 3. Talousarviosuunnittelumekanismi	Virstanpylväs	Monivuotisen strategian ja aikataulun	Hallituksen hyväksymä ja julkaistu				Q2	2023	Valtiovarainministeriö laatii hallituksen hyväksyttäväksi pöytäkirjan, jossa

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	in parantaminen		hyväksyminen menojen järjestelmällistä uudelleentarkastelua varten kaikilla aloilla	muistio						määritellään alat, ohjelmat ja toimet, joita menojen tuleva uudelleentarkastelu koskee, toteutusaikataulu, vastuussa olevat instituutiot ja työryhmien perustaminen kutakin tarkasteltavaa alaa varten.
203	Uudistus 3. Talousarviosuunnittelumekanismien parantaminen	Virstanpylväs	Vuoden 2024 talousarviolausunto sisältää menojen uudelleentarkastelua koskevat suositukset (terveys ja koulutus).	Talousarvioesitys sisältää terveys- ja koulutusalan menoanalyysin tulokset.				Q4	2023	Vuoden 2024 talousarvioesityksessä otetaan huomioon terveys- ja koulutusalan menojen uudelleenarviointiin perustuvat toimenpiteet ja ehdotukset.
204	Uudistus 3. Talousarviosuunnittelumekanismien parantaminen	Virstanpylväs	Sen lain voimaantulo, jolla finanssipoliittiselle	Lain säännös, josta käy ilmi riippumattoman toimielimen				Q2	2024	Laissa annetaan finanssipoliittiselle neuvostolle valtuudet antaa lausunto menoanalyysin tuloksista alkaen vuoden

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			neuvostolle annetaan tehtäväksi menojen uudelleenarviointien säännöllinen vaikutustenarviointi ja täytäntöönpanonokertomuksen laatiminen	toimeksiannon voimaantulo						2024 talousarviosta ja raportoida sen jälkeen vuosittain. Säännöllisen uudelleentarkastelun on perustuttava finanssipoliittisen neuvoston toimeksiantoon, joka vahvistetaan yhdessä verolakiin tehtyjen muutosten kanssa (välitavoite 199).
205	Uudistus 4. Verokehityksen uudelleentarkastelu	Virstanpylväs	Romanian verojärjestelmän analyysi, jonka tavoitteena on laatia suosituksia sen varmistamiseksi, että verojärjestelmä edistää ja	Analyysin valmistuminen, raportin julkaiseminen yhdessä analyysin ja suositusten kanssa, jotka teknistä apua tarjoavat riippumattomat laitokset ovat hyväksyneet	EI OLE	EI OLE		Q4	2022	Valtiovarainministeriö tekee teknisen avun, neuvonta- ja konsultointipalvelujen tuella analyysin siitä, miten Romanian verojärjestelmän/verolainsäädännön rakennetta voidaan parantaa sen varmistamiseksi, että verojärjestelmä edistää ja säilyttää kestäväää talouskasvua. Painopisteenä on — verokannustimien

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			säilyttää kestäväää talouskasvua	tai antaneet yhdessä						asteittainen poistaminen sekä tuloveron ja yhtiöveron porsaanreiät (mukaan lukien erityisjärjestelmät, joihin poikkeuksia voidaan soveltaa), — sosiaaliturvamaksuista ja kiinteistöverosta (eli paikallisista veroista) ja — verotuksen siirtäminen ympäristöveroihin ottaen huomioon jakaumavaikutukset. Valtiovarainministeriö julkaisee analyysin ja suositukset.
206	Uudistus 4. Verokehityksen uudelleentarkastelu	Virstanpylväs	Verolakiin tehtävät muutokset, joilla vähennetään asteittain mikroyritysten	Lain säännös, josta käy ilmi verokoodeksin muutosten voimaantulo				Q4	2022	Uudella lailla muutetaan verolakiä siten, että tavoitteena on mikroyritysten erityisen verojärjestelmän soveltamisalan asteittainen vähentäminen. Erityissäännösten vähentäminen aloitetaan

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			erityisverojärjestelmän soveltamisala, tulevat voimaan							vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä ja saatetaan päätökseen vuoden 2024 viimeisellä neljänneksellä.
207	Uudistus 4. Verokehysten uudelleentarkastelu	Virstanpylväs	Asetuksen (EY) N:o.../... voimaantulo —muutokset verolakiin (laki nro 227/2015) muiden verokannustimien vähentämiseksi ja/tai poistamiseksi verojärjestelmän yksinkertaistamiseksi, tehokkuuden, avoimuuden	Lain säännösten verokannustimien vähentämistä ja/tai poistamista sekä ympäristöverotuksen laajentamista koskevan lainsäädäntökehysten voimaantulosta				Q1	2023	Uudella lailla muutetaan verolakia panemalla täytäntöön verojärjestelmän uudelleentarkastelun suositukset (ks. välitavoite 205) sen varmistamiseksi, että verojärjestelmä edistää ja säilyttää kestävästä talouskasvusta. Nämä muutokset on tehtävä vaiheittain tammikuuhun 2024 mennessä.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			ja oikeudenmukaisuuden lisäämiseksi vuoteen 2024 mennessä — Ympäristöverotuksen laajentamista koskeva lainsäädäntö							
208	Uudistus 4. Verokehysten uudelleentarkastelu	Virstanpylväs	Verolakiin (laki nro 227/2015) tehtyjen muutosten voimaantulo, joilla vähennetään asteittain rakennusalan henkilöstön verokannustimia	Lain säännös, joka osoittaa, että lainsäädäntökehys tulee voimaan ja jolla vähennetään asteittain rakennusalan henkilöstön verokannustimia				Q1	2025	Uudella lailla muutetaan verolakia rakennusalan henkilöstön verokannustimien asteittaiseksi vähentämiseksi. Rakennusosalalla työskentelevän henkilöstön verokannustimien asteittainen vähentäminen aloitetaan vuonna 2025 ja saatetaan päätökseen vuoden 2028 loppuun mennessä.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
209	Uudistus 5. Kansallisen kehityspankin perustaminen ja käyttöönotto	Virstanpylväs	Kansallisen kehityspankin toimintavalmiuteen saattaminen	Kansallisen kehityspankin kirjaaminen kaupparekisteriin				Q4	2024	Kansallinen kehityspankki on rekisteröitävä kaupparekisteriin, ja se on vapautettava 26 päivänä kesäkuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU soveltamisesta. Sen on oltava täysin toimintakykyinen, ja sillä on koulutettua henkilöstöä (joka kattaa kriittiset toiminnot Front Officessa, taustatoimistossa ja tukitoiminnoissa), joka pystyy tarjoamaan ensimmäiset rahoitusvälineet alan parhaiden käytäntöjen mukaisesti. Vastaperustetun pankin on kurottava umpeen rahoitusvajetta, varmistettava, että tukikelpoiset edunsaajat saavat rahoitusta paremmin, ja tarjottava asiantuntemusta

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										uusien tuotteiden kehittämiseen. Kansallisen kehityspankin investointi- ja lainanantostrategialla on varmistettava ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukainen tekninen ohje (2021/C58/01) tämän toimenpiteen puitteissa tuetuista liiketoimista käyttämällä kestävyysarviointia, poissulkemisluettoa ja vaatimusta noudattaa asiaankuuluvaa EU:n ja kansallista ympäristölainsäädäntöä.
210	Uudistus 5. Kansallisen kehityspankin perustaminen ja käyttöönotto	Virstanpylväs	EU:n varojen täytäntöönpanoa koskevan kansallisen kehityspankin pilariarviointi	Euroopan unionin saamien EU-varojen täytäntöönpanoa koskevan kansallisen				Q2	2026	Pilariarviointin loppuun saattaminen riippumattomalla ulkoisella tarkastuksella asiaankuuluvan toimeksiannon perusteella (komission päätös C(2019)2882, annettu 17.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			in loppuun saattaminen	kehityspankin pilariarvioinnin loppuun saattaminen						huhtikuuta 2019). Tällainen arviointi on prosessin vaihe, jonka avulla kansallisesta kehityspankista voi tulla unionin varojen toteutuskumppani EU:n varainhoitoasetuksen 154 artiklan nojalla.
211	Uudistus 6. Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	Virstanpylväs	Sopimuspuolen tarjoama tekninen apu, joka valitaan julkisia hankintoja koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti	Sopimus allekirjoitettu				Q4	2021	Teknisen avun sopimuksen allekirjoittaminen valitun yhteisön kanssa analyysien ja ehdotusten valmistelemiseksi eläkejärjestelmän – yleisen järjestelmän ja erityisjärjestelmien – uudistamiseksi kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa luvattujen periaatteiden mukaisesti. Uudessa lainsäädännössä - otetaan käyttöön uusi laskentakaava uusia eläkkeitä ja maksullisia eläkkeitä varten. Kaavan

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										parametrit on valittava huolellisesti julkisten bruttoeläkemenojen prosenttiosuutena BKT:stä asetetun tavoitteen mukaisesti (9,4 prosenttia suhteessa BKT:hen pitkällä aikavälillä eli vuosina 2022–2070). Ne eivät myöskään saa sallia eläkkeiden tapauskohtaisia korotuksia; - otetaan käyttöön uusi eläkkeiden indeksointisääntö, joka vastaa eläkemenojen prosenttiosuutta BKT:n tavoitteesta, ja mekanismit tapauskohtaisen indeksoinnin estämiseksi; - vähennetään merkittävästi mahdollisuuksia varhaiseläkkeelle siirtymiseen, otetaan käyttöön kannustimia työelämän pidentämiseksi

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ja vapaaehtoisen tavanomaisen eläkeiän nostamiseksi 70 vuoteen elinajanodotteen nousun mukaisesti ja yhdenmukaistetaan miesten ja naisten lakisääteinen eläkeikä 65 vuoteen vuoteen 2035 mennessä; - otetaan käyttöön kannustimia eläkkeelle siirtymisen lykkäämiseksi; - tarkistetaan erityiseläkkeitä niiden saattamiseksi maksuperusteisen periaatteen mukaisiksi; - vahvistaa järjestelmään osallistumista koskevaa periaatetta; - parannetaan vähimmäiseläkkeiden ja pienempien eläkkeiden riittävyyttä erityisesti köyhyysrajan alapuolella olevien osalta; - varmistetaan

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										eläkejärjestelmän toisen pilarin taloudellinen elinkelpoisuus korottamalla tähän eläkepilariin suoritettavia maksuja. Tekniseen apuun sisältyy ehdotettujen eri uudistusvaihtoehtojen vaikutustenarviointi (pitkän aikavälin ennusteet). Teknisen avun tarjoajan on tuettava eläkeuudistuksen valmistelua.
212	Uudistus 6. Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	Virstanpylväs	Sellaisen ministerin päätöksen voimaantulo, jolla perustetaan seurantakomitea, jonka tehtävänä on teknisen avun tarjoajan	Yhteisen ministeriön päätöksen voimaantuloa koskeva säännös				Q4	2021	Seurantakomitea perustetaan yhteisellä ministerin määräyksellä (valtiovarainministeriö ja työ- ja sosiaaliturvaministeriö), ja se koostuu työ- ja sosiaalisen suojelun ministeriön, kansaneläkelaitoksen ja valtiovarainministeriön asiantuntijoista. Mukaan kutsutaan myös finanssipoliittisen neuvoston

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			tuella tarkastella eläkejärjestelmää ja eläkejärjestelmän poliittisia toimia							asiantuntijoita. Se tekee tiivistä yhteistyötä teknisen avun tarjoajan kanssa.
213	Uudistus 6. Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	Virstanpylväs	Sääntelykehyksen muutosten voimaantulo pilarin 2 eläkkeiden kestävyysvarmistamiseksi	Lainsäädäntökehysten säännös, josta käy ilmi lainsäädännön voimaantulo				Q1	2022	Uudella lainsäädäntökehyksellä — Varmistettava toisen pilarin julkisen talouden kestävyys korottamalla rahoitusosuuksia julkisen talouden finanssipoliittisen strategian säännösten mukaisesti; Yksityisen eläkejärjestelmän toiminnan digitalisointi — Toisen pilarin eläkesijoitusten monipuolistaminen. Toisen pilarin eläkesijoitusten osalta

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										hallituksen on — tutkitaan mahdollisuutta tehdä yksityisesti hoidettujen eläkerahastojen sijoituksiin sovellettavasta sääntelyjärjestelmästä joustavampi vähentämällä sijoitusten määrällisiä rajoituksia ja vähentämällä yksityisesti hoidettuihin eläkerahastoihin sovellettavia riskibudjettirajoituksia; — Säilyttävät eläkkeiden hallinnoijien riippumattomuuden sijoitusstrategiansa määrittelyssä — Sääntelee yksityisten eläkerahastojen sijoitusjärjestelmän tulevia mukautuksia, jotka edistävät joustavaa rakennetta, joka kannustaa eläkkeiden hallinnoijia monipuolistamaan

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										sijoitussalkkujaan oikeudenmukaisen riskikorjatun tuoton saavuttamiseksi. — Parannetaan yritysten pääsyä pääomamarkkinoille, helpotetaan uusien liikkeeseenlaskijoiden listautumista ja hyödynnetään enemmän yksityisiä rahoituslähteitä, kuten eläkerahastojen varoja. Tämä johtaisi parempaan sijoitusekosysteemiin eläkkeiden hallinnoijille ja lisäisi mahdollisuuksia eläkerahastosalkkujen asianmukaiseen monipuolistamiseen.
214	Uudistus 6. Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	Virstanpylväs	Lain nro 127/2019 säännökset korvaavan eläkejärjestelmää	Lain säännös eläkejärjestelmästä annetun lain voimaantulosta				Q1	2023	Uudella eläkeläillä varmistetaan eläkejärjestelmän julkisen talouden kestävyys sekä tasapuolisuus, maksuperusteisuuden

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			koskevan uuden lain voimaantulo							periaatteen noudattaminen, pienten/vähimmäis-/sosiaalieläkkeiden riittävyys ja lain nro 127/2019 säännösten korvaaminen (mukaan lukien säännökset, jotka koskevat 25 vuoden kiinteää maksukautta). Kaikkiin lakimuutoksiin, jotka johtaisivat poikkeamiseen hallituksen uudistuksen hyväksymisen jälkeen laadituista viiteennusteista, on liitettävä korvaavia toimenpiteitä, joilla eläkemenot (osuutena BKT:stä) pidetään viiteuran mukaisina. Uudistus perustuu tekniseen apuun (välitavoite 211), ja sen on sisällettävä ainakin seuraavat osatekijät: 1) Otetaan käyttöön uusi laskentakaava uusia eläkkeitä ja maksullisia

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										eläkkeitä varten. Kaavan parametrit on valittava, jotta voidaan varmistaa eläkemenojen kehityksen julkisen talouden kestävyys ja eläkejärjestelmän yleinen kestävyys keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä (vuoteen 2070 asti). Ne eivät myöskään salli eläkkeiden tason tapauskohtaista korottamista. Yksityiskohtaisen kaavan on lähtökohtaisesti poistettava korjausindeksi, perustuttava kunkin edunsaajan maksuperusteisen periaatteen mukaisesti saavuttamien pisteiden lukumäärään ja sovellettava eläkkeiden indeksointimekanismia,

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										joka ei enää mahdollista tapauskohtaisia korotuksia. Eläkkeiden yksityiskohtaisen laskentakaavan on oltava: - määrittää nykyisille ja tuleville eläkeläisille tietty määrä pisteitä, jotka perustuvat järjestelmään työelämän aikana suoritettuihin maksuihin; - Vahvistaa lakisääteisen 65 vuoden eläkeiän sekä miehille että 1 päivästä tammikuuta 2035 alkaen naisille; - Vahvistetaan 15 vuoden vähimmäismaksuaika sekä naisille että miehille;

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- Vahvistetaan täysi 35 vuoden rahoitusosuuskausi sekä naisille että miehille vuoteen 2030 mennessä; - Vahvistettava, että vähimmäismaksukautta, koko maksukautta ja lakisääteistä eläkeikää muutetaan elinajanodotteen kehityksen perusteella Romaniassa; - Uudistuksen tullessa voimaan alkuperäinen viitearvo on enintään 81 lei. Siirtymäkauden aikana eläkeläisten, joille uusi kaava johtaisi teoreettisesti pienempään eläkkeeseen

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										(suhteessa uudistuksen voimaantuloa välittömästi edeltäneeseen aikaan), on pidettävä eläke-etuuksiaan jäädytettyinä (nimellisinä), kunnes teoreettinen uudistuksen jälkeinen eläke-etuus saavuttaa (indeksisääntöjen avulla) jäädytetyn nimelliseläkkeen määrän. 2) Lailla tarkistetaan eläkkeiden indeksintäytäntöjä. Erityisesti: - Lakiin on sisällyttävä eläkkeiden indeksintimekanismi, joka ei mahdollista tapauskohtaisia

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										korotuksia; - Indeksikorotuksen on oltava yhtä suuri kuin inflaatio lisättynä 50 prosentilla reaali-palkkojen kasvusta vuonna t-1. Siihen sovelletaan ylärajaa ja lattiaa; - Indeksointiaste ei saa olla alhaisempi kuin inflaatio (floor); - Jos säännön mukainen indeksointiaste ylittää sekä inflaation että eläkejärjestelmän kokonaistulojen kasvuvauhdin, indeksointiaste rajataan jälkimmäiseen (katto); - Finanssipoliittinen neuvosto laatii vuosittain kesäkuussa kertomuksen, jossa

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										todennetaan, onko indeksointisääntöjä sovellettu täysimääräisesti. Jos indeksointisäännöistä poiketaan, kertomuksessa on kvantifioitava vaikutus julkiseen talouteen. Kertomus julkistetaan; - Jos kertomuksessa havaitaan poikkeamia lakisääteisistä indeksointisäännöistä, hallitus on lain nojalla velvollinen toteuttamaan tasapainottavia toimenpiteitä (parametrien muutokset tai maksujen korotukset), joilla neutraloidaan eläkkeiden tapauskohtaisen

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										korotuksen vaikutus julkiseen talouteen nettonykyarvona mitattuna. Oletusarvoisesti sosiaaliturvamaksuja korotetaan eläkkeiden tapauskohtaisten korotusten (eli indeksintäytäntöjä pidemmälle menevän) finanssipoliittisen vaikutuksen kompensoimiseksi nettonykyarvona ilmaistuna. 3) Laissa säädetään naisten lakisääteisen eläkeiän asteittaisesta lähentämisestä miesten eläkeikään (tällä hetkellä 65 vuotta). Tämä lähentyminen alkaa vuonna 2024, etenee lineaarisesti ja saadaan

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										päätökseen vuoteen 2035 mennessä. 4) Lakiin sisältyy kannustimia työskennellä pidempään lakisääteiseen eläkeikään asti ja sen jälkeen ja enintään 70 vuotta. Erityisesti: lisäpisteitä myönnetään kultakin vuodelta, kun maksukausi ylittää 25 vuotta: 0,50 pistettä vuodessa 25 vuoden aikana; 0,75 pistettä kultakin 30 vuoden ajalta; yksi piste vuodessa 35 vuoden aikana. 5) Laissa tarkastellaan uudelleen ”erityisten” tai ”erityisten” työehtojen perusteella tapahtuvan varhaiseläkkeelle siirtymisen edellytyksiä: - Erityisolosuhteissa

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										harjoitettavan toiminnan tavanomaisen eläkeiän enimmäisalennus alennetaan kymmeneen vuoteen ja erityisolosuhteissa harjoitettavan toiminnan osalta enimmäisvähennys lasketaan seitsemään vuoteen. - Erityisissä työoloissa tehtyjen työvuosien perusteella myönnettävät lisät vahvistetaan kiinteäksi pistemääräksi, joka on 0,25 ja 0,50 pistettä kultakin erityisissä työehdoissa täyttyneeltä vuodelta. - Luetteloa yksiköistä, joiden toiminta

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										mahdollistaa erityisehtojen soveltamisen, olisi pienennettävä yli puolella. 6) Järjestelmän julkisen talouden kestävyyttä tuetaan myös lakiin sisältyvällä jarrumekanismilla. Erityisesti: - Mekanismiin sisältyy eläkemenojen ja järjestelmän tasapainon kehityksen ja ennusteiden säännöllinen tarkastelu (kolmen vuoden välein), jonka finanssipoliittinen neuvosto tekee ikääntymistä käsittelevän työryhmän ennusteiden

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										perusteella. Työministeriö ja valtiovarainministeriö toimittavat kaikki tarvittavat tiedot hyvissä ajoin. Tämä uudelleentarkastelu on julkistettava. - Jos uudelleentarkastelussa havaitaan poikkeamia teknisen avun tarjoajan vahvistamasta ”viiteurasta” ajankohtana, jona hallitus hyväksyy uudistuksen, hallituksen on toteutettava toimenpiteitä (parametrien muutoksia), joilla eläkemenot (osuutena BKT:stä) saadaan takaisin viiteuralle.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Oletusarvoisesti sosiaaliturvamaksuja korotetaan niiden vaikutusten kompensoimiseksi, joita eläkemenojen viiteurasta poikkeamisella on julkiseen talouteen nettonykyarvossa mitattuna. - Ensimmäinen uudelleentarkastelu tehdään vuonna 2027. 7) Uudistuksessa otetaan käyttöön säännöksiä, joilla varmistetaan, että järjestelmän keskeisiä parametreja mukautetaan määrääjain elinajanodotteen muutosten huomioon ottamiseksi. Erityisesti: - Vähimmäismaksukausi, täyden eläkkeen maksukausi,

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										lakisääteinen eläkeikä ja kaikki muut ajalliset parametrit kehittyvät murto-osalla (50 prosenttia) havaitusta elinajanodotteen muutoksesta (eläkkeellä). - Kun AWG:n uudet ennusteet tulevat saataville, finanssipoliittinen neuvosto laatii joka kolmas vuosi raportin, jossa tarkastellaan, onko eläkejärjestelmän parametreja mukautettu lain mukaisiksi ja elinajanodotteen muutoksia eläkkeelle jäämisen yhteydessä. Tämä kertomus on julkistettava.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- Jos raportissa todetaan poikkeamia säännöstä, hallitus on lain mukaan velvollinen mukauttamaan järjestelmän parametreja. - Ensimmäinen uudelleentarkastelu tehdään vuonna 2027. 8) Lain on lisättävä vähimmäiseläkkeiden ja pienempien eläkkeiden riittävyttä erityisesti köyhyysrajan alapuolella olevien eläkkeiden osalta; 9) Lailla on varmistettava eläkejärjestelmän toisen pilarin taloudellinen elinkelpoisuus korottamalla tähän eläkepilariin suoritettavia maksuja. 10) Pakettiin voi sisältyä erillisiä lakeja yleisestä

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										järjestelmästä ja erityiseläkkeistä.
215	Uudistus 6. Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	Virstanpylväs	Erityiseläkkeisiin liittyvien menojen vähentämistä koskevan lainsäädäntökehityksen voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi erityiseläkkeisiin liittyvien menojen vähentämistä koskevan lainsäädäntökehityksen voimaantulo				Q4	2022	Uudessa lainsäädäntökehyksessä tarkastellaan uudelleen erityiseläkkeitä ja saatetaan ne maksuperusteisen periaatteen mukaisiksi. - Uusia erityiseläkeluokkia ei luoda, ja nykyisiä luokkia on virtaviivaistettava. - Nykyiset erityiseläkkeet lasketaan maksuperusteisen periaatteen, ammattiin liittyvän virkaiän ja saatuihin tuloihin liittyvän prosenttiosuuden mukauttamisen perusteella. Vähimmäismaksukauden on oltava samanlainen kuin julkisessa eläkerahastossa

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										sovellettava maksukausi. - Perustuslakituomioistuimen päätösten suoja koskee ainoastaan tuomareiden eläkkeitä eikä muita ryhmiä, ja se koskee ainoastaan tuomioistuimen perusteluissa nimenomaisesti esitettyjä rajoja. Erityiseläke ei saa ylittää vakuutusmaksukauden aikana saatuja tuloja.
216	Investointi 1. Sääntöjen noudattamisen helpottaminen veronmaksajien keskuudessa kehittämällä digitaalisia palveluja	Virstanpylväs	Digitaaliset palvelut ja kriittiset sähköiset järjestelmät ovat toiminnassa	Digitaaliset palvelut ja sähköiset järjestelmät ovat toiminnassa				Q4	2023	Perustetaan/laajennetaan ja otetaan käyttöön seuraavat digitaaliset palvelut ja sähköiset järjestelmät: - Virtuaalinen yksityisalue, joka parantaa verohallinnon ja verovelvollisten välistä digitaalista vuorovaikutusta (luomalla mahdollisuudet

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										suorittaa maksuja erillisyyhtiön/ghiseul.ro:n kautta, luomalla mahdollisuus kommunikoida veronmaksajien kanssa videovuorotoiminnasta, kehittämällä olemassa oleva yhteydenottolomake erillisyyhtiössä ja laajentamalla SPV:ssä saatavilla olevaa verkko-ohjelmointipalvelua). - Puhelinpalvelukeskuksen on oltava täysin toimintakykyinen sähköisten ja puhelinpalvelujen tarjoamiseksi verovelvollisille. Sen on tarjottava sähköposti-, tekstiviesti- ja chat-toimintoja käyttöliittymän kautta sekä sisään- ja

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ulospäin tapahtuvaa puheenkäsittelyä integroiduilla puhelintoiminnoilla käyttäjäliittymän kautta; puhelujen automaattinen reititys taitojen mukaan; työskentely jonojen kanssa. - One Stop Shop – OSS-järjestelmä, joka parantaa palvelujen tarjoamista ja vähentää verovelvollisille aiheutuvia liiketoimikustannuksia, vähentää yritysten hallinnollista taakkaa yksinkertaistamalla alv-ilmoitus- ja maksumenettelyä (B2C), helpottamalla rajatylittävää kauppaa ja torjumalla alv-petoksia. Sen on helpotettava yrityksille tiettyihin tavara- ja

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										palveluluokkiin liittyvän arvonlisäveron sähköistä ilmoittamista ja maksamista yritysten ja kuluttajien välillä. - Arvonlisäverotietojen vaihtojärjestelmä – mukautetaan viimeisimpiin kansallisiin ja yhteisön sisäisiin lainsäädäntömuutoksiin veronmaksajien hallinnollisen taakan vähentämiseksi.
217	Investointi 1. Sääntöjen noudattamisen helpottaminen veronmaksajien keskuudessa kehittämällä digitaalisia palveluja	Kohde	Yritysverovelvollisille tarjottavat palvelut ovat saatavilla verkossa		Osuus (%)	45	60	Q4	2024	Kaikista yhteisöverovelvollisille vuoden 2024 lopussa saatavilla olevista palveluista 60 prosenttia on oltava saatavilla verkossa kansallisen verohallinnon

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										verkkosivuston tai erillisyhtiön kautta. Vuonna 2021 vain 45 prosenttia näistä palveluista on saatavilla verkossa. ANAF tarjoaa verovelvollisille 65 palvelua sekä sähköisesti että verotoimistossa. Käytettävissä oleviin palveluihin on sisällyttävä mahdollisuudet vuorovaikutukseen verovelvollisten kanssa veroyksiköiden tiloissa ja joukko ratkaisuja verovelvollisten/asiakkaiden

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tuntemukseen.
218	Investointi 1. Sääntöjen noudattamisen helpottaminen veronmaksajien keskuudessa kehittämällä digitaalisia palveluja	Virstanpylväs	Verkkoalustallaisten kiinteistöjen ja liikkuvien kiinteistöjen huutokauppa a varten, joiden arvo on merkittävä (omaisuuserätyypin mukaan) otettu käyttöön	Verkkoalusta otettu käyttöön				Q2	2024	On otettava käyttöön verkkoalusta, jolla järjestetään huutokauppoja valtion omistaman omaisuuden ja täytäntöönpanossa takavarikoidun omaisuuden myymiseksi. Jos Romanian viranomaiset päättävät myydä hallussaan olevia kiinteistöomaisuutta, liikkuvaa omaisuutta ja harvinaisia ja arvokkaita esineitä, kuten jalometalleja, taide-esineitä, autoja, lentokoneita tai veneitä, omaisuus on tarjottava myytäväksi uudessa huutokauppapaikassa (käyttäen kansallisen rahoitustietokeskuksen (NCFI) tietokannoista saatuja tietoja ja kansallisen verohallinnon toimittamia

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tietoja).
219	Investointi 2. Vero- ja verohallintoprosessien parantaminen muun muassa yhdenmukaisen riskinhallinnan avulla	Kohde	Riskinhallintajärjestelmää koskeva henkilöstön koulutus		Numero	0	40	Q2	2023	Riskinhallintajärjestelmässä koulutetaan 40 valtiovarainministeriön riskinhallinta-alalla työskentelevää työntekijää.
220	Investointi 2. Vero- ja verohallintoprosessien parantaminen muun muassa yhdenmukaisen riskinhallinnan avulla	Kohde	Kansallisen verohallinnon tietojärjestelmään liitettyjen kassakoneiden lukumäärä		Numero	0	15 0000	Q4	2021	Vähintään 150000 kansallisen veroviraston sähköiseen järjestelmään liitettyä kassakonetta. Kassakoneiden täydellinen liittäminen koskee erityisesti kauppaa liittyviä petoksia. Näillä investoinneilla on osaltaan pienennettävä alv-vajetta.
221	Investointi 2. Vero- ja verohallintoprosessien	Kohde	Kansallisen verohallinnon tietojärjestel		Numero	150 000	600 000	Q4	2022	Kansallisen veroviraston sähköiseen järjestelmään on liitettävä vähintään 600000 kassakonetta.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	parantaminen muun muassa yhdenmukaisen riskinhallinnan avulla		määrän liitettyjen kassakoneiden lukumäärä							Kassakoneiden täydellinen liittäminen koskee erityisesti kauppiaan liittyviä petoksia. Tämän investoinnin on osaltaan pienennettävä alv-vajetta.
222	Investointi 2. Vero- ja verohallintoprosessien parantaminen muun muassa yhdenmukaisen riskinhallinnan avulla	Kohde	Verohallinnon tekemien tarkastusten kokonaismäärästä raportoitujen asiakirjatarkastusten osuus – 30 %		Osuus (%)	0	30	Q4	2022	Asiakirjatarkastusten osuus kaikista tehdyistä tarkastuksista kasvaa 30 prosenttiin vuoden 2022 viimeiseen neljännekseen mennessä (nykyisestä nollassa). Tämä tavoite on osa uudistusta, jolla pyritään siirtämään tarkastustoimet fyysisistä ohjausrakenteista digitaalisiin ohjausrakenteisiin. Seuraavat toimenpiteet on toteutettava: - vahvistetaan veroviranomaisten valtuudet tehdä asiakirjatarkastuksia verotarkastuselinten,

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										petostentorjunnan valvontaelinten ja henkilökohtaisten verotilanteiden tarkastamisesta vastaavien elinten toimesta. - asiakirjatarkastuksessa käytettävien lomakkeiden ja asiakirjojen malli ja sisältö on hyväksytty.
223	Investointi 2. Vero- ja verohallintoprosessien parantaminen muun muassa yhdenntyn riskinhallinnan avulla	Kohde	Verohallinnon tekemien tarkastusten kokonaismäärästä raportoitujen asiakirjatarkastusten osuus – 60 %		Osuus (%)	30	60	Q4	2025	Asiakirjatarkastusten osuus kaikista tehdyistä tarkastuksista kasvaa 60 prosenttiin vuoden 2025 viimeiseen neljännekseen mennessä. Tämä tavoite on osa uudistusta, jolla pyritään siirtämään tarkastustoimet fyysisistä ohjausrakenteista digitaalisiin ohjausrakenteisiin. Seuraavat toimenpiteet on toteutettava: - vahvistetaan

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										veroviranomaisten valtuudet tehdä asiakirjatarkastuksia verotarkastuselinten, petostentorjunnan valvontaelinten ja henkilökohtaisten verotilanteiden tarkastamisesta vastaavien elinten toimesta. - asiakirjatarkastuksessa käytettävien lomakkeiden ja asiakirjojen malli ja sisältö on hyväksytty.
224	Investointi 2. Vero- ja verohallintoprosessien parantaminen muun muassa yhdenmätyn riskinhallinnan avulla	Kohde	Lisätään tarkastusten määrää 10 prosentilla		Numero	25 000	27 500	Q4	2025	Lisätään verotarkastusten määrää 10 prosentilla verrattuna tarkastusten tosiasialliseen määrään vuoden 2025 viimeiseen neljännekseseen asti.
225	Investointi 2. Vero- ja	Virstanpylväs	Täysin toimiva	Sähköinen riskirekisteri,				Q4	2025	Sähköisen riskirekisterin käyttöönotto:

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	verohallintoprosessien parantaminen muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla		sähköinen riskirekisteri	joka on operatiivinen ja sisältää riskikriteerit, indikaattorit ja profiilit; ensimmäinen raportti kuiva-ajon jälkeen tai sen jälkeen, kun se on otettu käyttöön						- täysin toimiva ja kehitetty yhdennetty veroriskien hallintajärjestelmä, joka sisältää keskitetyn riskianalyysin; - verosäännösten noudattamatta jättämisen ja verovajeiden tunnistaminen ja vähentäminen tietojen avulla, jotta voidaan tunnistaa alueet, joilla on suuri veroriski (myös pimeään tai ilmoittamatta jätetyn työn alalla); - sääntöjen noudattamista koskevien ohjelmien käyttöönotto; - riskiperusteisen lähestymistavan käyttö, mukaan lukien verotuksen optimointijärjestelmien käsittely, suurten veronmaksajien hallinnossa; - vahvistetaan verovalvontarakenteiden

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										institutionaalisia valmiuksia ehkäistä kansallisia ja rajatylittäviä veropetoksia ja veronkiertoa tunnistamalla merkittävät veroriskit varhaisessa vaiheessa ja kohdennetusti; - henkilöresurssien uudelleenkohdentaminen liiketoimintaprosessien asteittaisen digitalisoinnin yhteydessä.
226	Investointi 2. Vero- ja verohallintoprosessien parantaminen muun muassa yhdenm. riskinhallinnan avulla	Virstanpylväs	Massadatan/analytiikka-alustan perustaminen ja toiminta	Ratkaisun käyttöönotto – massadata-alusta ja ensimmäisen raportin antaminen				Q4	2025	Massadata-alustan käyttöönotto suurten tietomäärien täsmällistä ja oikea-aikaista analysointia varten standardointia, yhteentoimivuutta, turvallisuutta ja yksityisyyttä varten sekä infrastruktuurin kehittämistä ja jo saatavilla olevien tietoa-aineistojen integrointia koskeva asiantuntemus ja rahoitus. Alustan on oltava

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Täydellinen – kaikki asiaankuuluvat tietolähteet (sisäiset ja ulkoiset tietolähteet mukaan luettuina) Validoitu – tietojen eheys: Tiedot ovat täydellisiä ja johdonmukaisia Analysoitu – tiedot voidaan ”käyttää” ja niistä voidaan antaa tietoa (taustatietoa) Prosessit ovat toistuvia. Tulokset – tuloksellisuustietojen antamiseen linkitetyt tiedot.
226a	Investointi 2. Vero- ja verohallintoprosessien parantaminen muun muassa yhdenmukaisen riskinhallinnan avulla	Virstanpylväs	Verohallinnon järjestelmien käyttöönotto	Verohallinnon järjestelmät ovat toiminnassa				Q4	2025	Seuraavien järjestelmien on oltava toiminnassa: — sähköinen laskutusjärjestelmä; — verovelvollisten hallinnointijärjestelmä; — valtionkassan keskitetty tietojärjestelmä (TREZOR); ja — laajennettu ja parannettu kansainvälisen tietojenvaihdon foorumi

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										(AEOI).
227	Investointi 3. Varmistetaan valmiudet vastata nykyisiin ja tuleviin tietohaasteisiin, myös pandemian yhteydessä, valtiovarainministeriön/kansallisen verohallintoviraston digitalisaation avulla	Virstanpylväs	Laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuurin sekä sähköisten palvelujen tarjoamista tukevan infrastruktuurin nykyaikaistaminen veronmaksajien	Uudistettu laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuuri ja uudistettu tukiinfrastruktuuri				Q2	2023	Nykyaikaistetaan laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuuria ja tukiinfrastruktuuria sähköisten palvelujen tarjoamiseksi veronmaksajille. Tässä yhteydessä on käsiteltävä seuraavia kysymyksiä: — valtiovarainministeriön/verohallinnon kansallisen viraston laitteisto-ohjelmistoinfrastruktuurin toiminnan ja parantamisen ylläpitäminen ja uusien teknologioiden käyttöönotto; — datakeskusten tukiinfrastruktuurin toiminnan ja parantamisen ylläpitäminen (sähkönjakelu; ilmastointi; hälytys- ja

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										palontorjunta; fyysinen turvallisuus; hallinto ja seuranta) — valtiovarainministeriön tietoteknisen toiminnon parantaminen; — tietojen vastaanottaminen ja toimittaminen reaaliaikaisesti; — tiedonhallinta ja optimaalisten tietovirtojen varmistaminen; tietokantojen kestävä kehittäminen varmistaminen tietojärjestelmien yhteentoimivuuden varmistamiseksi; — IT-prosessien hallinnointi asiaankuuluvien kansainvälisten standardien noudattamisen varmistamiseksi (avoimuuden, mittauksen ja jäljitettävyyden osalta)

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										— valtiovarainministeriön ja kansallisen verohallintoviraston sisäinen digitalisaatio.
228	Investointi 3. Varmistetaan valmiudet vastata nykyisiin ja tuleviin tietohaasteisiin, myös pandemian yhteydessä, valtiovarainministeriön/kansallisen verohallintoviraston digitalisaation avulla	Virstanpylväs	Valtiovarainministeriön ja ANAF-tietojärjestelmän kyberturvallisuuden parantaminen	Kyberturvallisuusjärjestelmä otettu käyttöön				Q2	2023	Internet-verkon turvallisuutta vahvistetaan valtiovarainministeriön/verohallinnon kansallisen viraston tasolla. Tässä mielessä katsotaan, että verkkosovellusten palomuurikomponentteja, sovellusohjainta, turvakäyttökeskusta, verkon havaitsemista ja reagointia, palomuurilaitteita – OSI LAYER 3, johon sisältyvät IPS IPS IDS -palvelut, päivitetään käyttäjien keskitettyä hallinnointia varten, laitteistot ja ohjelmistot ovat käytössä olevien sovellusten tietoturvapäivitysten automaattisia päivityksiä

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										varten. Tässä yhteydessä on käsiteltävä seuraavia kysymyksiä: — tietoteknisten alustojen kyberturvallisuuden ja häiriönsietokyvyn hallinta; — tietosuojan ja tietoturvan hallinta;
229	Investointi 3. Varmistetaan valmiudet vastata nykyisiin ja tuleviin tietohaasteisiin, myös pandemian yhteydessä, valtiovarainministeriön/kansallisen verohallintoviraston	Kohde	80 prosenttia tietoteknisistä laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuureista on enintään 4-vuotiaita		Osuus (%)	30,67	80	Q2	2023	Nyky aikaistetaan laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuuria ja tukiinfrastruktuuria sähköisten palvelujen tarjoamiseksi veronmaksajille. Infrastruktuurin parantaminen on otettava huomioon julkisen sektorin kiinteiden varojen luettelossa, jossa ohjelmistot ja laitteistot rekisteröidään käyttöomaisuudeksi kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	digitalisaation avulla									
230	Investointi 4. Sähköisen tullin käyttöönotto	Kohde	Parannettu laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktura		Osuus (%)	0	100	Q4	2022	Parannettu laitteisto-ohjelmistoinfrastruktura. Nämä hankkeet koskevat tietotekniikkainfrastruktuuria laitteisto-ohjelmistoinvestointien avulla, jotka antavat tarvittavaa tukea tullin tietoteknisen järjestelmän yleiselle toiminnalle. Näin ollen tätä tavoitetta käytetään määrittämään infrastruktuurin parannusten aste (pehmeä ja kova) ja siihen sisältyy investointeja seuraaviin: ohjelmoitava verkkoratkaisu, VMware-ohjelmistokoodien päivitykset ja lisenssit, mukaan lukien tuki/tilaukset, infrastruktuurin turvallisuusratkaisu tullialan integroidun tietojärjestelmän tietotekniikka, mukaan lukien

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tukipalvelut, lisenssit ja tilaukset, Oracle Database Enterprise Edition Licenses -lisenssit tullialan yhdenmukaisen tietojärjestelmän komponenttien toiminnassa tarvittavia tietokantoja varten, keskitettyä käyttäjähallintaa koskeva ratkaisu, työasemat ja integroidun tullitietojärjestelmän järjestelmien käyttöjärjestelmän päivityspalvelut.
231	Investointi 4. Sähköisen tullin käyttöönotto	Virstanpylväs	Uusia tullialan tietojärjestelmiä koskevan sopimuksen tekeminen	Sopimus allekirjoitettu				Q4	2023	Uusien tullialan tietojärjestelmien kehittämistä koskevien palvelujen hankinta: 1. Tulli-ilmoitusta koskevan tietoteknisen järjestelmän täytäntöönpano vähäarvoisista lähetyksistä 2. Yhdenmukaistaminen ICS2-järjestelmän

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										(tuontivalvontajärjestelmä) kanssa – vaihe 1, kansallisen riskianalyysijärjestelmän RMF-(Riskinhallintakehys) RO liittäminen Euroopan laajuiseen ICS2-järjestelmään, jotta voidaan tehdä täydellinen turvallisuus- ja turvariskianalyysi postitoiminnan harjoittajien ja pikarahtiyritysten ilmateitse kuljettamille tavaroille. 3. Valmisteveron alaisten tuotteiden tietojenvaihtojärjestelmän EMCS_RO-järjestelmän mukauttaminen EMCS-vaiheeseen 4 ja valmisteveron alaisten tuotteiden tietojenvaihtojärjestelmän

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										(EMCS) järjestelmän mukauttaminen nykyisiin versioihin 4. Kansallisen yhteisen passitusjärjestelmän (NCTS_RO) vaiheen 5 ja AES_RO:n täytäntöönpano 5. Kansallisen tuontijärjestelmän nykyaikaistaminen unionin tullikoodeksin puitteissa, kansallisen tuontijärjestelmän nykyaikaistaminen ja epäsuorasti asiaan liittyvien sovellusten päivitykset. 6. Investoinnit UUM & DS:n yhtenäiseen käyttäjähallintaan ja digitaaliseen allekirjoitukseen eli yhtenäisen käyttäjähallinnan ja digitaalisen allekirjoituksen

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										järjestelmän (UUM & DS) kehittämiseen ja toteuttamiseen 7. Yhdenmukaistaminen ICS2-järjestelmän kanssa – vaihe 2 ja yhdenmukaistaminen ICS2-järjestelmän kanssa – vaihe 3 8. Tullin valvonta- ja tarkastustoiminnan seurantajärjestelmä 9. Lupahakemus ja toiminnan hallinnointi vapaa-alueella 10. Hakemus kansallisten päätösten hallinnoimiseksi (luvat).
232	Investointi 4. Sähköisen tullin käyttöönotto	Kohde	Tullin tietotekniikka järjestelmät on otettu käyttöön		Numero	0	9	Q4	2025	Yhdeksän ostettua tietojärjestelmää ovat toimintavalmiita ja toimivia.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
233	Investointi 4. Sähköisen tullin käyttöönotto	Kohde	Tulliselvitystoiminnan, talouden toimijoiden ja tulliviranomaisen välisen tietojenvaihdon ja jäsenvaltioiden tulliviranomaisen välisen sähköisen tietojenvaihdon prosenttiosuus		Osuus (%)	80	100	Q4	2024	Tulliselvitystoiminnasta, talouden toimijoiden ja tulliviranomaisen välisestä tietojenvaihdosta sekä jäsenvaltioiden tulliviranomaisen välisestä sähköisestä tietojenvaihdosta on 80 prosenttia. Tämän investoinnin osuus nostetaan 100 prosenttiin. Tulliviranomaisen toimintavalmiuteen saattaminen ja tullihallinnon yhtenäisen organisatorisen ja toiminnallisen kehyksen täytäntöönpano sen kaikkien rakenteiden yhdenmukaisen koordinoimiseksi, jotta voidaan lisätä tulli- ja veropetosten torjunnan tehokkuutta ja toimintavalmiuksia;

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Valtiovarainministeriön ja kansallisen verohallintoviraston tullialan tietotekniikkajärjestelmän nykyaikaistaminen, jossa käsitellään tietoteknisiin infrastruktuureihin liittyviä kysymyksiä ja niitä täydentäviä kysymyksiä, jotka ovat tarpeen järjestelmien moitteettoman toiminnan kannalta, sekä yksinkertaistetut tullimenettelyt.
234	Investointi 5. Talousarviosuunnittelumekanismien parantaminen	Virstanpylväs	BUGET_NG-sovelluksen päivitys	Talousarvio_NG-sovellus päivitetty				Q4	2023	Kansallisen talousarvion kehittämiseen ja hallinnointiin tarkoitetun tietojärjestelmän päivittäminen ja nykyaikaistaminen seuraavia tarkoituksia varten: — hallinnoida tietoja, jotka parhaiten kuvastavat talousarviomenoja, politiikan ja ohjelman tasolla

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										(talousarviomenettelyjen analysointi, kertomusten laatimiseen tarvittavan ajan yksinkertaistaminen ja kertomusten muoto), — Talousarviomenettelyn avoimuuden lisääminen julkaisemalla analyyskejä ja raportteja tiettyjen ohjelmien menoprosessin yksinkertaistamiseksi. — talousarvio-ohjelmien seuranta- ja raportointijärjestelmän parantaminen.
235	Investointi 6. Talouden mallintamisväline (eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointivälineistö), jolla parannetaan institutionaalisia	Virstanpylväs	Talouden mallintamisväline (eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointityökalupakin malli) toiminnassa	Talouden mallintamisväline (eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointityökalupakin malli) toiminnassa				Q4	2023	Talouden mallintamisväline (eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointivälinemalli) on otettava käyttöön, jotta voidaan parantaa valmiuksia arvioida eläkeuudistusten (ennakko)vaikutusta keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä parantamalla merkittävästi tehtyjä

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	valmiuksia ennustaa eläkemenoja									ennusteita ja analysoimalla eläkejärjestelmän kestävyyttä. Teknisen avun saaminen eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointityökalupakin mallin kehittämiseksi ja sen käytettävyyden vahvistamiseksi (mukaan lukien ryhmän laajentaminen) auttaa merkittävästi parantamaan eläkeennusteita ja kestävyysanalyysijä.
236	Investointi 6. Talouden mallintamisväline (eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointivälineistö), jolla parannetaan institutionaalisia valmiuksia ennustaa	Kohde	Ryhmän laajentaminen 1–8 asiantuntijaa ja keskipitkän ja pitkän aikavälin rakenteellisen eläkeuudistuksen	Koulutettu henkilöstö		1	8	Q4	2023	Lisätään asiaankuuluvaa asiantuntemusta eläkeuudistuksesta valtiovarainministeriössä kouluttamalla asiasta vastaavaa henkilöstöä käyttämään uutta välineistöä. Tavoitteena on nostaa ryhmä kahdeksaan asiantuntijaan (jo olemassa olevaan henkilöstöön, jolla ei ole tarvetta palkata uusia

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	eläkemenoja		valmiuksien parantaminen tarjoamalla kahdeksalle henkilölle koulutusta eläkeuudistusvaihtoehtojen simulaatioiden mallin käyttöön							asiantuntijoita) käsittelemään eläkeuudistuksia, jotka sisältyvät kansalliseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan. Tässä vaiheessa valtiovarainministeriön nykyiset mallintamisvalmiudet ovat hyvin rajalliset, sillä vain yksi erityisasiantuntija työskentelee eläkeuudistusvaihtoehtojen simuloinnin työkalupakin mallin parissa (AWG:n edustaja), joka ei ole osallistunut tähän aiheeseen liittyvään ammatilliseen koulutukseen. Saatuaan koulutuksen valtiovarainministeriön asiantuntijat ovat täysin vastuussa tästä välineestä, jotta uudistusten vaikutukset voidaan arvioida nopeasti.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
237	Investointi 7. Tekninen tuki verotuskehyksen tarkistamista varten	Virstanpylväs	Tietotekniikkajärjestelmä, joka mahdollistaa automaattisen kiinteistöjen arvonmääritysmallin käyttöönoton	IT-järjestelmä toiminnassa				Q4	2025	Kiinteistöveron alaisten kiinteistöjen arviointia varten kehitetty ja toimiva tietotekniikkajärjestelmä. Näitä arvoja käytetään kiinteistöverotuksen veropohjan määrittämiseen, jos tämä lähestymistapa on käytettävissä (kuten automaattisen arvonmääritysmallin käytettävissä olevat riittävät transaktiot).
238	Investointi 8. Kansallisen kehityspankin toimintavalmiuteen saattaminen	Virstanpylväs	Ohjelmistojen (lisenssien) ja laitteistojen (kannettavat tietokoneet) hankinta, henkilöstön tietotekniikkapalvelut, kansallisen kehityspanki	Ostosopimukset allekirjoitettu				Q4	2024	Seuraavien hankintasopimusten tekeminen: - ohjelmistot (lisenssit) ja laitteistot (sylimikrot), - Henkilöstön tietotekniikkapalvelut, joiden määräksi arvioitiin alun perin noin 165 henkilöä, - koulutuspalvelu kansallisen

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			n henkilöstön ja valtiovarainministeriön henkilöstön koulutus							kehitys pankin henkilöstölle operaatioiden toteuttamista varten ja valtiovarainministeriön henkilöstölle, joka osallistuu pankin toiminnan arviointiin.
239	Investointi 9. Eläkehakemusten arviointiprosessin tukeminen	Virstanpylväs	Kaikki eläketiedostot on laskettu uudelleen	Kaikki eläketiedostot on laskettu uudelleen				Q4	2023	Kaikki eläkeasiat, jotka on laskettu uudelleen uuden eläkelain perusteella, tuli voimaan 1.4.2023 (Milestone 214) Hallituksen on lähetettävä kaikille kansalaisille postitse päätös uudelleenlaskennan tuloksesta tavoitteen toteutumispäivään mennessä. Väliaikaiset toimihenkilöt otetaan palvelukseen 18 kuukauden ajaksi tämän uudistuksen täytäntöönpanon tukemiseksi. Eläkkeiden uudelleenlaskentaan/arviointiin osallistuvan henkilöstön

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										palkka maksetaan julkisista varoista palkatun henkilöstön palkoista annetun lain nro 153/2017, sellaisena kuin se on muutettuna – liite VIII – Alueyksiköiden henkilöstön palkat.
240	Investointi 10. Toiminnan tehokkuus ja kehittyneet sähköiset palvelut eläkejärjestelmän digitalisoinnin avulla	Virstanpylväs	Kansallisen eläkeviraston IT-järjestelmä toiminnassa	Operatiivinen tietojärjestelmä				Q4	2024	Tietojärjestelmän käyttöönotto kansallisessa eläkevirastossa (CNPP) Uuden tietojärjestelmän on koostuttava yhdistelmästä komponentteja, jotka toimivat integroidusti ja keskitetysti seuraavasti: - Portaali – Julkisten henkilöiden välinen viestintäkomponentti, joka tarjoaa nykyisiä sähköisiä palveluja sekä uusia toimintoja: - Sähköiset palvelut eläkkeiden ja muiden sosiaalivakuutusosoikeuksien

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										alalla; - Sähköinen palveluhoitolippuja ja sähköisiä palveluja koskevan hakemuksen täyttämiseksi veronmaksajien rekisterialueella - Sähköiset palvelut työtapaturmien ja ammattitautien alalla - e-Talon-sovellus - joka tuottaa automaattisesti kuukausittaisen eläkekupongin sähköisessä ja painetussa muodossa kaikille aktiivisille eläkeläisille

I. KOMPONENTTI 9: YRITYSTOIMINNAN TUKEMINEN, TUTKIMUS, KEHITTÄMINEN JA INNOVOINTI

Tähän komponenttiin sisältyy joukko uudistuksia ja investointeja, joilla vahvistetaan Romanian liiketoimintaympäristöä, tutkimus-, kehitys- ja innovointiala mukaan lukien.

Tämän komponentin tavoitteena on tukea Romanian yrityksiä, erityisesti pieniä ja keskisuuria yrityksiä sekä tutkimusta, kehitystä ja innovointia harjoittavia julkisia organisaatioita. Investointeja tukeviin uudistuksiin sisältyy sääntelymuutoksia, joilla vähennetään yritysten hallinnollista taakkaa yksinkertaistamalla lainsäädäntöä/käynnistys- ja irtautumismenettelyjä sekä hankkimalla toimilupia. Uudistuksilla puututaan myös hallinnon epäselvyyteen, tutkimuksen kehittämis- ja innovointijärjestelmän hajanaisuuteen ja tehokkuuteen sekä edistetään sen yhteistyötä yksityisen sektorin kanssa. Investoinnit liittyvät digitaalisen alustan perustamiseen yksinkertaistettujen julkisten palvelujen tarjoamiseksi yrityksille, mukaan lukien lupien hankkiminen, rahoituksen saanti pienille ja keskisuurille yrityksille sekä yrityksille rahoitusvälineiden ja avustusten kautta. Täydentävien investointien on liityttävä tutkimusosaamiskeskusten ja kansainvälisesti tunnettujen tutkijoiden johtamien tutkimushankkeiden rahoittamiseen.

Uudistuksilla ja investoinneilla edistetään Romanian vuosina 2019 ja 2020 annetun maakohtaisen suosituksen noudattamista. Suositus koskee tarvetta parantaa päätöksentekoprosessin laatua ja ennustettavuutta (maakohtainen suositus 5, 2019); ja etupainotteisesti talouden kilpailukykyä edistäviä kehittyneitä julkisia investointihankkeita, kuten tutkimus- ja kehitystoiminnan tukeminen ja paikallisten palveluntarjoajien integrointi EU:n strategiaan arvoketjuihin (maakohtainen suositus 3, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

I.1. Kuvaus lainoihin liittyvistä uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 1. Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta

Uudistuksen tavoitteena on vähentää yritys ympäristön hallinnollista taakkaa yksinkertaistamalla ja lisäämällä yritysten sääntelymenettelyjen avoimuutta.

Uudistus pannaan täytäntöön saattamalla voimaan kolme eri lainsäädäntöaloitteiden/muutosten ryhmää: ensinnäkin sellaisten lainsäädäntömuutosten voimaantulo, joilla yksinkertaistetaan, yksinkertaistetaan ja digitalisoidaan liiketoimintaan liittyviä sääntelyvaatimuksia, jotka koskevat erityisesti yrityksen perustamista, markkinoilta poistumista/yrityksen sulkemista sekä yritysten työmarkkinavelvoitteiden raportointia koskevia sääntelyvaatimuksia; toiseksi *pk-yritystestiin* liittyvien lainsäädäntömuutosten voimaantulo (pieniin ja keskisuuuriin yrityksiin kohdistuvien lainsäädäntöehdotusten taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristövaikutusten ennakkoarviointi); kolmanneksi sen lain voimaantulo, jolla pannaan täytäntöön teollisuuden yhtenäislupajärjestelmä, jolla pannaan tehokkaasti täytäntöön muun muassa tietäntyyppisten lupien hiljainen hyväksyntä (hiljainen hyväksyntä on suostumus) sen jälkeen, kun ne on rekisteröity sähköiseen alustaan, yhden kerran periaate, jonka mukaan yrityksiä voidaan vaatia toimittamaan samat tiedot tai asiakirjat julkisille laitoksille vain kerran, ja tarvittavien lainsäädäntömuutosten hyväksyminen sähköisen

keskitetyn asiointipisteen täysimääräiseksi täytäntöönpanemiseksi, mukaan lukien sen keskeisten ominaisuuksien määrittely.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä. Lainsäädäntömuutokset, joilla yksinkertaistetaan, yksinkertaistetaan ja digitalisoidaan liiketoimintaan liittyviä menettelyjä, sekä ”yhtenäiset teollisuusluvut” tulevat voimaan viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2022 ja 31 päivänä joulukuuta 2022.

Investointi 1 – Lainsäädännön avoimuutta, byrokratian vähentämistä ja menettelyjen yksinkertaistamista yritysten kannalta käsittelevät digitaaliset alustat

Tämän investoinnin tavoitteena on tarjota täysi digitaalinen saatavuus ja mahdollisuus toteuttaa toimia, jotka liittyvät yrityksiä koskeviin erityisiin sääntelyvaatimuksiin.

Investointi koostuu julkisten digitaalisten alustojen perustamisesta ja saattamisesta täysin toimintakykyisiksi julkisten palvelujen tarjoamiseksi yrityksille. Digitaalisten alustojen on liityttävä keskitetyn palvelupisteen käyttöönottoon lisenssejä/lupia/sertifiointia varten ja liiketoimintaympäristön kilpailukyvyyn edistämiseen.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen 30. kesäkuuta 2025 mennessä.

Investointi 2 – Yksityisen sektorin rahoitusvälineet

Alainvestointi 2.1: Selviytymiskykyä tukeva salkkutakuu

Tämän alainvestoinnin tavoitteena on puuttua taloudellisiin esteisiin, joita romanialaiset yritykset kohtaavat rahoituksen saannissa: rahoituskustannusten nousu, vakuuksien puute ja luottokanavien heikentyminen. Alainvestointi kohdistuu erityisesti romanialaisten yritysten likviditeetti- ja maksukyvyttömyysasteisiin, jotka johtuvat niiden tulojen merkittävästä ja väliaikaisesta vähenemisestä covid-19-kriisin vuoksi. Tässä yhteydessä väline on suunniteltava siten, että sillä parannetaan rahoituksen saantia ja elvytetään estettyjä lainanantokanavia covid-19-kriisin aikana ja sen jälkeen tukemalla yritysten investointeja tai käyttöpääomatarpeita. Alainvestointi toteutetaan salkkutakuuna, jonka Euroopan investointirahasto, jäljempänä ’EIR’, toteuttaa osuutena InvestEU-ohjelmaan.

Sen varmistamiseksi, että osainvestointi on ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukainen (2021/C58/01), Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisessä rahoitusosuussopimuksessa on edellytettävä InvestEU-rahaston kestävyysarviointia koskevien komission teknisten ohjeiden soveltamista. Lisäksi Euroopan komission ja EIR:n välisessä takaussopimuksessa suljetaan tukikelpoisuuden ulkopuolelle seuraavat toiminnot ja omaisuuserät: i) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja omaisuuserät, mukaan lukien käyttö tuotantoketjun loppupäässä, 18 ja ii) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja omaisuuserät, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja. 19

¹⁸ Lukuun ottamatta hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III vahvistetut edellytykset.

¹⁹ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2024 mennessä, kun InvestEU-investointikomitea hyväksyy rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus kohteena olevan rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä on 100 prosenttia.

Alainvestointi 2.2: Ilmastotoimia koskeva salkkutakuu

Tämän alainvestoinnin tavoitteena on tarjota rahoitusta ja investointeja pk-yrityksille (enintään 249 työntekijää), yrityksille, joissa on enintään 500 työntekijää, ja yksityishenkilöille käyttöpääoman, luottojärjestelyjen, investointilainojen tai leasing-vuokrauksen kautta, joiden tarkoituksena on investoida ja rahoittaa energiatehokkuuden parantamista yrityksissä sekä asuin- ja rakennusalailla. Välineen tarkoituksena on vastata Romanian nykyisiin haasteisiin, jotka liittyvät investointien tukemiseen energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian aloilla. Alainvestointi toteutetaan salkkutakuuna, jonka Euroopan investointirahasto, jäljempänä 'EIR', toteuttaa osuutena InvestEU-ohjelmaan. Välineen erityistavoitteiden ja energiatehokkuustavoitteiden sekä rakenteen ja tukikelpoisuuskriteerien on oltava täysin yhdenmukaisia parhaillaan kehitteillä olevan InvestEU-ohjelman EU:n osastoa koskevan välineen tavoitteiden ja tavoitteiden kanssa.

Sen varmistamiseksi, että alainvestointi on ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukainen (2021/C58/01), Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisessä rahoitusosuussopimuksessa on edellytettävä InvestEU-rahaston kestävyysarviointia koskevien komission teknisten ohjeiden soveltamista. Lisäksi Euroopan komission ja EIR:n välisessä takaussopimuksessa suljetaan tukikelpoisuuden ulkopuolelle seuraavat toiminnot ja omaisuuserät: i) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja omaisuuserät, mukaan lukien käyttö tuotantoketjun loppupäässä,²⁰ ja ii) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja omaisuuserät, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja.²¹

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2024 mennessä, kun InvestEU-investointikomitea hyväksyy rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus kohteena olevan rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä on 100 prosenttia.

Alainvestointi 2.3 pk-yrityksille ja midcap-yrityksille: Riskipääomarahasto

Tämän alainvestoinnin tavoitteena on tarjota pääomatukea pk-yrityksille, midcap-yrityksille, mukaan lukien startup-yritykset, varhaisessa ja edistyneessä kasvuvaiheessa oleville yrityksille sekä uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen keskittyville infrastruktuurihankkeille. Tuki annetaan riskipääomarahastojen ja infrastruktuurirahastojen kautta osana Euroopan investointirahaston, jäljempänä 'EIR', hallinnoimaa riskipääomarahastoa.

päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

²⁰ Lukuun ottamatta hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III vahvistetut edellytykset.

²¹ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

Sen varmistamiseksi, että osainvestointi on ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukainen (2021/C58/01), Romanian hallituksen ja EIR:n välisen rahoitussopimuksen ja rahoitusvälineen myöhemmän investointipolitiikan on

- edellyttää InvestEU-rahaston kestävyysarviointia koskevien komission teknisten ohjeiden soveltamista; ja
- sulkee pois seuraavat toiminnot ja omaisuuserät: I) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja omaisuuserät, mukaan lukien käyttö tuotantoketjun loppupäässä²²; II) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja omaisuuserät, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja²³; III) kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvä toiminta²⁴ ja omaisuus²⁵; ja iv) toiminnot ja omaisuus, joissa jätteen pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle; ja
- vaatia yrityksiä, jotka ovat saaneet yli 50 prosenttia tuloistaan edellisen tilikauden aikana poissulkemisluetteloon kuuluvista toiminnoista ja/tai omaisuuseristä, hyväksymään ja julkaisemaan vihreää siirtymää koskevia suunnitelmia; ja
- vaatia EIR:ää todentamaan, että tuensaajaa koskevaa EU:n ja kansallista ympäristölainsäädäntöä noudatetaan kaikissa liiketoimissa, myös niissä, jotka on vapautettu kestävyysarvioinnista.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Alatoimenpide 2.4: Rahastorahasto digitalisaatiota, ilmastotoimia ja muita kiinnostuksen kohteita varten

Alainvestoinnin tavoitteena on tukea suuria yrityksiä (joiden palveluksessa on yli 500 työntekijää ja/tai joiden vuotuinen liikevaihto on yli 50 miljoonaa euroa ja taseen loppusumma on yli 43 miljoonaa euroa), julkisyhteisöjä ja erillisyyhtiöitä vähähiilistä taloutta edistävillä investoinneilla

²² Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatteesta annettujen teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

²³ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

²⁴ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitospohjaisesti.

²⁵ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitospohjaisesti.

sekä investointeja digitalisaatioon ja käyttöomaisuuteen rahastorahaston kautta. Tämä kannustaa kohdeyrityksiä lisäämään investointeja, joilla edistetään ilmasto- ja digitaalitavoitteita, ja kannustaa yritysten kasvua ja laajentumista, mikä puolestaan luo uusia työllistymismahdollisuuksia ja tukee laajempaa talouden elpymistä. Tuki myönnetään rahasto-osuusrahaston muodossa, jonka hallinnointi annetaan Euroopan investointipankin, jäljempänä 'EIP', tehtäväksi.

Sen varmistamiseksi, että osainvestointi on ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukainen (2021/C58/01), Romanian hallituksen ja EIP:n välisen rahoitussopimuksen ja rahoitusvälineen myöhemmän investointipolitiikan on

- edellyttää InvestEU-rahaston kestävyysarviointia koskevien komission teknisten ohjeiden soveltamista; ja
- sulkee pois seuraavat toiminnot ja omaisuuserät: I) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja omaisuuserät, mukaan lukien käyttö tuotantoketjun loppupäässä²⁶; II) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja omaisuuserät, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja²⁷; III) kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvä toiminta²⁸ ja omaisuus²⁹; ja iv) toiminnot ja omaisuus, joissa jätteen pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle; ja
- vaatia EIP:tä todentamaan, että tuensaajaa koskevaa EU:n ja kansallista ympäristölainsäädäntöä noudatetaan kaikissa toimissa, myös niissä, jotka on vapautettu kestävyysarvioinnista.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Alainvestointi 2.5: Energiatehokkuusinvestoinnit asuin- ja rakennusallalla

Rahoitusväline on Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) toteuttama salkkutakuu.

²⁶ Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatteesta annettujen teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

²⁷ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

²⁸ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitospohjaisesti.

²⁹ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitospohjaisesti.

Tämän alainvestoinnin tavoitteena on tarjota rahoitusta ja investointeja energiatehokkuuteen ja uusiutuvaan energiaan asuin- ja rakennusalailla. Alainvestointi toteutetaan salkkutakuuna, jonka Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki, jäljempänä 'EBRD', toteuttaa osuutena InvestEU-ohjelmaan.

Sen varmistamiseksi, että alainvestointi on ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukainen (2021/C58/01), Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisessä rahoitusosuussopimuksessa on edellytettävä InvestEU-rahaston kestävyysarviointia koskevien komission teknisten ohjeiden soveltamista. Lisäksi Euroopan komission ja EBRD:n välisessä takaussopimuksessa suljetaan tukikelpoisuuden ulkopuolelle seuraavat toiminnot ja omaisuuserät: I) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja omaisuuserät, mukaan lukien käyttö tuotantoketjun loppupäässä,³⁰ ja ii) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja omaisuuserät, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja.³¹

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2024 mennessä, kun InvestEU-investointikomitea hyväksyy rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus kohteena olevan rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä on 100 prosenttia.

Investointi 3. Yksityisen sektorin tukiohjelmat

Alainvestointi 1 – Pk-yritysten digitalisointia koskeva tukiohjelma

Tämän alainvestoinnin tavoitteena on tukea pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) digitalisaatiota, joka voisi parantaa kilpailukykyä, mahdollistaa näiden yritysten innovoinnin ja helpottaa uusia työskentelymalleja. Tällä osainvestoinnilla vastataan yhteen pk-yritysten keskeisistä haasteista: paine mukauttaa liiketoimintamallinsa digitaalisiin realiteetteihin.

Alainvestointi koostuu kahdesta välineestä: I) avustusjärjestelmä, jolla tuetaan yrittäjiä kehittyneen digitaaliteknologian (kuten tekoälyn, datan ja pilvipalvelujen, lohkoketjun, suurteholaskennan ja kvanttiteknologian, esineiden internetin ja kyberturvallisuuden) kehittämisessä, ja ii) enintään 100000 euron avustusjärjestelmä, jolla tuetaan pk-yrityksiä, jotka ottavat käyttöön digitaaliteknologiaa (kuten tieto- ja viestintätekniikan laitteiden ostot, ohjelmistosovellusten/lisenssien kehittäminen ja/tai mukauttaminen, mukaan lukien robotiikan prosessiautomaattioratkaisut), lohkoketjuteknologian hankinta, tekoälyjärjestelmien hankinta, koneoppiminen, laajennettu todellisuus, virtuaalitodellisuus, esittelysivuston hankinta, pilvipalvelujen ja esineiden internetpalvelujen hankinta, tietotekniikkalaitteita käyttävän henkilöstön koulutus, neuvonta/analyysi pk-yritysten tarvitsemien teknisten ratkaisujen löytämiseksi). Kaikkien investointien on täytettävä seuraavien asetuksen (EU) 2021/241 liitteessä VII esitettyjen tukitoimialojen valintaperusteet: 021 quater (130 miljoonaa euroa), 021 biljoonaa euroa (20 miljoonaa euroa), 010 (315 miljoonaa euroa), 012 (määräraha 35 miljoonaa euroa). Täytäntöönpanoa varten investointi- ja eurooppaministeriö julkaisee hankepyyntöjä koskevat suuntaviivat ja siirtää hankkeiden seurannan hallinnoijalle delegoidun säädöksen perusteella.

³⁰ Lukuun ottamatta hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III vahvistetut edellytykset.

³¹ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavien päästöoikeuksien päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluvilla toiminnoilla komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

Ministeriö varmistaa, että hallinto- ja valvontajärjestelmä pannaan täytäntöön hallinnoijatasolla, ja se voi tarvittaessa toteuttaa korjaavia toimia, myös tekemällä otantatarkastuksia pk-yritysten tasolla, kun taas hallinnoijan on seurattava hankkeen täytäntöönpanon edistymistä ja raportoitava siitä säännöllisesti kaikkien asiaa koskevien edellytysten mukaisesti.

”Ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) noudattamisen varmistamiseksi hakijoiden on esitettävä toiminnastaan ja menetelmistään näiden riskien lieventämiseksi ympäristölle aiheutuvat mahdolliset riskit. Riippumattoman tarkastajan on varmennettava ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen investointikauden lopussa.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2024 mennessä.

Osainvestointi 2 – Vähämerkityksinen tukiohjelma, jolla autetaan romanialaisia yrityksiä listautumaan pörssiin

Tämän alainvestoinnin tavoitteena on tukea yrityksiä rahoituksen saannin lisäämisessä erityisvälineiden eli uusien osakkeiden liikkeeseenlaskun avulla.

Aliinvestoinnilla rahoitetaan *de minimis* -ohjelmaa, joka koskee yrityksiä, joiden sääntömääräinen kotipaikka on Romaniassa ja jotka ovat halukkaita toteuttamaan pörssiin listautumista koskevan ennakkoehdon Bukarestin pörssin ehtojen mukaisesti ”ensin tullutta palveliaan ensin” -periaatteella. Kun otetaan huomioon Romaniassa toimivien talouden toimijoiden nykyinen rakenne ja talouden dynaamisimmat segmentit, investointien odotetaan hyödyttävän pääasiassa pieniä ja keskisuuria yrityksiä sekä yrityksiä, jotka toimivat aloilla, joilla on suuri kasvu ja huomattava rahoitustarve, kuten tietotekniikka- ja energia-alalla.

Sen varmistamiseksi, että alainvestointi noudattaa teknisiä ohjeita ”ei merkittävää haittaa” (2021/C58/01), yritysten, jotka saivat yli 50 prosenttia tuloistaan edellisen tilikauden aikana poissulkemiseluettelon kattamista toiminnoista ja/tai omaisuuseristä, on hyväksyttävä ja julkaistava vihreää siirtymää koskevat suunnitelmat. Lukuun ei lueta seuraavaa luetteloa toiminnoista ja omaisuuseristä: I) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja omaisuuserät, mukaan lukien käyttö tuotantoketjun loppupäässä³²; II) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja omaisuuserät, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja³³; III) kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvä toiminta³⁴ ja omaisuus³⁵; ja iv) toiminnot ja omaisuus, joissa jätteen pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle.

³² Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatteesta annettujen teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

³³ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

³⁴ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä.

Investointi 4. Rajatylittävät ja useita maita koskevat hankkeet – Vähätehoiset prosessorit ja puolijohdesirut

Tämän investoinnin tavoitteena on tukea mikroelektronikka-alan kehittämistä Romaniassa, vastata yhteen nykyisistä EU:n tason haasteista ja tukea digitaalista siirtymää.

Investointi koostuu toimista, joilla jäsennettävä ja kehitettävä taitoja mikroelektronisten komponenttien ja järjestelmien suunnittelua, valmistusta ja soveltamista varten johdonmukaisessa kansallisessa ekosysteemissä; turvataan teollis- ja tekijänoikeudet ja nopeutetaan kehittyneiden teknologioiden soveltamista kansallisen talouden keskeisillä aloilla, kuten autoteollisuudessa, terveydenhuollossa tai täsmäviljelyssä, avaruusalalla, puolustusallalla, ilmailualalla; koordinoidaan Euroopan tason valmiuksien ja tarpeiden kanssa muun muassa siten, että vähintään kymmenen kansallisen ekosysteemin jäsentä osallistuu tai assosioituu useita maita koskevaan hankkeeseen, joka on tarkoitus toteuttaa pääasiassa Euroopan yhteistä etua koskevana tärkeänä hankkeena (IPCEI). Tässä yhteydessä vähintään kolmen konsortioihin kuuluvan romanialaisen yhteisön odotetaan vastaavan keskeisten digitaaliteknologioiden yhteisyrityksen (KDT-yhteisyritys) hankepyyntöihin.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2024 mennessä.

Uudistus 2. Tutkimus-, kehitys- ja innovointihallinnon virtaviivaistaminen

Uudistuksen tavoitteena on selkeyttää ja virtaviivaistaa Romanian tutkimus-, kehitys- ja innovointijärjestelmän hallintoa.

Uudistus toteutetaan ottamalla käyttöön tutkimus-, innovointi- ja digitalisaatioministeriön politiikan tukijärjestelyn uudistuksyksikkö, jonka tehtävänä on panna täytäntöön ja seurata politiikan tukijärjestelyn suosituksia, jotka on muunnettu kansallisen tutkimus-, kehitys- ja innovointiekosysteemin uudistuksiksi. Yksikkö on toiminnassa vuosina 2021–2026, ja se pyrkii suunnittelemaan koordinoitusti uudelleen Romanian tutkimus-, kehitys- ja innovointijärjestelmän arkkitehtuurin ja toiminnot investointien laadun parantamiseksi. Tällä uudistuksella valmistellaan sellaisen pysyvän järjestelmän voimaantuloa, jolla varmistetaan tutkimus-, kehitys- ja innovointipolitiikan yhdenmukainen suunnittelu, täytäntöönpano, seuranta ja arviointi kaikissa ministeriöissä ja virastoissa elpymis- ja palautumistukivälineen aikataulun jälkeen. Uudistuksella perustetaan myös yksi elin, joka varmistaa ministeriöiden välisen koordinoinnin hallitustasolla myös yksityisen sektorin organisaatioiden kanssa tehtävän koordinoinnin pohjalta.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä. Poliittikatukivälineen uudistuksyksiköllä on selkeä toimeksianto, ja se otetaan käyttöön 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä.

toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitospohjaisesti.

³⁵ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitospohjaisesti.

Uudistus 3. Tutkijanuran uudistaminen

Uudistuksen tavoitteena on lisätä tutkijanuran houkuttelevuutta ja tutkijoiden suorituskykyä.

Uudistus pannaan täytäntöön tekemällä lainsäädännöllisiä muutoksia, joissa esitetään yksityiskohtaisesti tieteellisen tutkimuksen keskeiset tulosindikaattorit ja -toimet, joiden mukaisesti tutkijat saavat rahoitusta ja apurahoja. Nämä eritelvät on sovitettava yhteen eurooppalaisten parhaiden käytäntöjen kanssa, mukaan lukien tutkijanuran ylentäminen ansioihin perustuvien periaatteiden pohjalta, rekrytointi läpinäkyviin, avoimiin ja kilpailuun perustuviin menettelyihin sekä tieteellisen tutkimuksen etiikkaa ja lahjomattomuutta koskevat hyvät käytännöt. Uuteen lainsäädäntöön sisällytetään myös puitteet taloudellisille ja muille kuin taloudellisille kannustimille, joilla kannustetaan romanialaisia tutkimuslaitoksia panemaan täytäntöön eurooppalainen tutkijoiden peruskirja ja tutkijoiden työhönoton säännöstö.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

Uudistus 4. Tiiviimpi yhteistyö yritysten ja tutkimuksen välillä

Uudistuksen tavoitteena on lisätä yritysten sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatioalan julkisten tutkimusorganisaatioiden välistä yhteistyötä ja luoda suotuisa ympäristö alan julkisille ja yksityisille investoinneille.

Uudistus pannaan täytäntöön tekemällä lainsäädäntömuutoksia tutkimushankkeiden sopimusten, rahoituksen, seurannan ja arvioinnin yksinkertaistamiseksi ja digitalisoimiseksi. Lisäksi niiden on varmistettava, että merkittävien ja muiden kuin arkaluonteisten julkisrahoitteisten hankkeiden tuotokset ovat avoimesti saatavilla ja että kansainvälisesti tunnustetut tutkijat arvioivat niitä ennen julkisen hankintaviranomaisen hyväksyntää ja hankkeiden koko elinkaaren ajan. Muutoksilla on lisäksi varmistettava vakaiden ja ennakoitavien tutkimusrahoituslähteiden saatavuus paikallisella ja kansallisella tasolla sekä niiden keskittäminen keskitettyyn sähköiseen yhteyspisteeseen. Tutkimus-, innovointi- ja digitalisaatioministeriö toteuttaa lainsäädäntömuutokset yhdessä asiaankuuluvien viranomaisten kanssa, mukaan lukien opetusministeriön ja sen alaisten virastojen, valtiovarainministeriön ja talousministeriön edustajien kanssa, ja ottaa huomioon Horisontti Eurooppa -puiteohjelman vuosien 2021–2022 politiikan tukijärjestelyn suositukset.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistus 5. Tuki Romanian tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden integroimiseksi eurooppalaiseen tutkimusalueeseen

Uudistuksen tavoitteena on parantaa romanialaisten julkisten tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden suorituskykyä ja vakiinnuttamista sekä niiden integrointia eurooppalaiseen tutkimusalueeseen.

Uudistus pannaan täytäntöön saattamalla voimaan lainsäädäntö, jolla kannustetaan, helpotetaan ja säännellään tutkimuslaitosten vapaaehtoista ja toiminnallista integrointia ja yhdistämistä. Lainsäädäntökehityksessä on otettava huomioon vuosien 2021–2022 Horisontti Eurooppa -ohjelman toimintapolitiikan tukivälineen suositukset, ja siinä on täsmennettävä vähintään seuraavat: säännöllinen ulkoinen arviointi kaikkien Romanian tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden suorituskyvystä ja niiden kyvystä tuoda lisäarvoa kansainväliselle tiedeyhteisölle ja luoda sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia. Säännöllisessä arvioinnissa on yksilöitävä tutkimuslaitosten väliset synergiat ja mahdolliset sulautumiset, ja tutkimusorganisaatioiden taloudellisen ja muun tuen saatavuus riippuu näiden säännöllisten arviointien tuloksista.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

Investointi 5. Osaamiskeskusten perustaminen ja käyttöönotto

Investoinnin tavoitteena on puuttua tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden temaattiseen hajanaisuuteen tukemalla Horisontti Eurooppa -puiteohjelman missioiden täytäntöönpanoa kansallisella tasolla.

Investoinnilla pyritään perustamaan viisi osaamiskeskusta, jotka jatkavat tutkimustoimintaa Romanian ja Euroopan strategisten tutkimusprioriteettien mukaisesti. Keskukset perustetaan kilpailuun perustuvan ehdotuspyynnön perusteella julkisten ja yksityisten tutkimuslaitosten konsortioina, joihin osallistuu pieniä ja keskisuuria yrityksiä ja konsortioihin kuuluvia kumppaneita, jotka toteuttavat yhdessä Horisontti Eurooppa -puiteohjelman vastaavaan missioon kuuluvan strategisen tutkimus- ja innovointiohjelman ja tehostavat korkeakoulujen ja yritysten yhteistyötä yhteiskunnan kannalta merkityksellisillä tutkimusaloilla. Hankkeilla edistetään sellaisten ratkaisujen toteuttamista, joilla parannetaan kansalaisten elämää, vastataan paikallisiin tarpeisiin ja lisätään tutkimustulosten vaikutusta yhteisön tasolla. Viiden osaamiskeskuksen on myös käytettävä resursseja yhteisten tutkimuslaitteiden ja -infrastruktuurien päivittämiseen ja tutkimustulosten levittämiseen.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 6. Horisontti Eurooppa -ohjelman mentorointiohjelmien kehittäminen

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä Horisontti Eurooppa -puiteohjelman hakemusten hyväksymisastetta.

Investoinnilla myönnetään 500 arvoseteliä tutkijoille, jotka ovat hakeneet Horisontti Eurooppa -ohjelmaa ja läpäisseet tukikelpoisuusvaiheen. Arvosetelien tarkoituksena on tukea hakijoita kirjallisesti hanke-ehdotuksen laatimisessa, henkilöstövaihdossa organisaatioissa, jotka ovat kärjessä Horisontti-hankkeiden kärjessä tai joilla on kokemusta Horisontti 2020 -puiteohjelman onnistuneiden ehdotusten kirjoittamisesta, osallistua välitystapahtumiin ja päästä äärimmäiseen valoinfrastruktuuriin ja ydinfysiikkaan.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) mukainen, tukikelpoisiksi suljetaan hankkeet ja tutkimus, jotka liittyvät seuraaviin toimintoihin ja omaisuuseriin: I) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja omaisuuserät, mukaan lukien käyttö tuotantoketjun loppupäässä³⁶; II) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja omaisuuserät, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja³⁷; III) kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvä toiminta³⁸ ja omaisuus³⁹; ja iv) toiminnot ja omaisuus, joissa jätteen pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 7. Vahvistetaan huippuosaamista ja tuetaan Romanian osallistumista Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kumppanuuksiin ja missioihin

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä Horisontti Eurooppa -puiteohjelman hakemusten hyväksymisasetta. Investoinnilla myönnetään täydentävää rahoitusta eurooppalaisten kumppanuuksien ja EU:n missioiden puitteissa toteutettaviin tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeisiin, joissa asetetaan etusijalle vihreät tai digitaaliset hankkeet. Suunnitelmassa on I) yhteisrahoitetaan tutkimushankkeita, joita suositellaan rahoitettaviksi eurooppalaisten kumppanuuksien ja EU:n missioiden puitteissa. Kullekin romanialaiselle kumppanille, joka osallistuu Eurooppa-kumppanuuksiin ja EU:n operaatioihin, myönnetään enintään 300000 euron määrärahat ehdotuspyyntökohtaisten sääntöjen mukaisesti. Eurooppalaisten kumppanuuksien ja EU:n missioiden romanialaisten osallistujien kanssa allekirjoitetaan vähintään 35 sopimusta. II) täydentävät hankkeet, joiden tarkoituksena on lisätä Horisontti Eurooppa -puiteohjelman ja Horisontti 2020 -puiteohjelman hankkeiden vaikutusta ja jotka on jo rahoitettu (kesken tai äskettäin viimeistelty). Enintään 10 täydentävää tutkimushanketta rahoitetaan enintään 1000000 eurolla hanketta kohden; III) henkilöresurssien kehittämishankkeet synergiassa kansallisten ohjelmien/POCIDIFin kanssa. Rahoitusta voidaan myöntää enintään 10 hankkeelle, joiden enimmäisbudjetti on 500000 euroa hanketta kohden.

³⁶ Lukuun ottamatta hankkeita, jotka liittyvät sähkön ja/tai lämmön tuotantoon sekä niihin liittyvään maakaasua käyttävään siirto- ja jakeluinfrastruktuuriin ja jotka ovat ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III vahvistettujen edellytysten mukaisia.

³⁷ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

³⁸ Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin, jotka liittyvät yksinomaan kierrätyskelvottoman vaarallisen jätteen käsittelyyn tarkoitettuihin laitoksiin, eikä olemassa oleviin laitoksiin, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on energiatehokkuuden parantaminen, pakokaasujen talteenotto varastointia tai käyttöä varten tai materiaalien talteenotto polttotuhkasta edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät lisää laitosten jätteenkäsittelykapasiteettia tai pidentä laitosten käyttöikää; tästä toimitetaan näyttöä laitospohjaisesti.

³⁹ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitospohjaisesti.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) mukainen, tukikelpoisiksi suljetaan tutkimus, joka liittyy seuraaviin toimintoihin ja omaisuuseriin: I) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja omaisuuserät, mukaan lukien käyttö tuotantoketjun loppupäässä⁴⁰; II) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja omaisuuserät, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja⁴¹; III) kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvä toiminta⁴² ja omaisuus⁴³; ja iv) toiminnot ja omaisuus, joissa jätteen pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2024 mennessä.

Investointi 8. Ohjelman kehittäminen erittäin erikoistuneiden henkilöresurssien houkuttelemiseksi ulkomailta tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimintaan

Investoinnin tavoitteena on lisätä tutkimus-, kehittämis- ja innovointiorganisaation tutkimuskapasiteettia.

Investoinnilla myönnetään rahoitusta 100:lle kansainvälisten huippututkijoiden johtamalle tutkimushankkeelle, jotka valitaan tiettyjen laatukriteerien perusteella. Hakijat valitaan kilpailuun perustuen, ja heidän on liityttävä Romaniassa sijaitseviin isäntätutkimuslaitoksiin, ja heidän on osaltaan lisättävä isäntäorganisaation tutkimuskapasiteettia. Heidän on oltava tohtorintutkinnon suorittaneita, jotka ovat tehneet tutkimusta Romanian ulkopuolella viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana. Niiden on voitava itsenäisesti houkuttaa rahoitusta tutkimusryhmilleen, koordinoita hankeavustuksia ja -varoja ja tehdä päätöksiä resurssien jakamisesta. Näin toimiessaan kansainvälisten tutkijoiden toiminnan on hyödytettävä isäntänä toimivien tutkimuslaitosten suorituskykyä.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) mukainen, tukikelpoisiksi suljetaan tutkimushankkeet, jotka liittyvät seuraaviin toimintoihin ja omaisuuseriin: I) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja omaisuuserät, mukaan lukien

⁴⁰ Lukuun ottamatta hankkeita, jotka liittyvät sähkön ja/tai lämmön tuotantoon sekä niihin liittyvään maakaasua käyttävään siirto- ja jakeluinfrastruktuuriin ja jotka ovat ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III vahvistettujen edellytysten mukaisia.

⁴¹ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toimintoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

⁴² Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin, jotka liittyvät yksinomaan kierrätyskelvottoman vaarallisen jätteen käsittelyyn tarkoitettuihin laitoksiin, eikä olemassa oleviin laitoksiin, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on energiatehokkuuden parantaminen, pakokaasujen talteenotto varastointia tai käyttöä varten tai materiaalien talteenotto polttotuhkasta edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät lisää laitosten jätteenkäsittelykapasiteettia tai pidentä laitosten käyttöikää; tästä toimitetaan näyttöä laitospohjaisesti.

⁴³ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitospohjaisesti.

käyttö tuotantoketjun loppupäässä⁴⁴; II) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja omaisuuserät, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja⁴⁵; III) kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvä toiminta⁴⁶ ja omaisuus⁴⁷; ja iv) toiminnot ja omaisuus, joissa jätteen pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä.

Investointi 9 – Tuki yksittäisille Marie Skłodowska Curie -stipendiaattien huippuosaamistodistusten haltijoille

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä tutkijanuran houkuttelevuutta ja tukea vahvistettuja tutkijoita tutkimushankkeen toteuttamisessa.

Investoinnilla palkitaan vähintään 10 huippututkijaa, joille myönnetään 31. joulukuuta 2023 mennessä Marie Skłodowska Curie -huippuosaamismerkki.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) mukainen, tukikelpoisiksi suljetaan tutkimushankkeet, jotka liittyvät seuraaviin toimintoihin ja omaisuuseriin: I) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja omaisuuserät, mukaan lukien käyttö tuotantoketjun loppupäässä; II) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja omaisuuserät, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja; III) kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvä toiminta ja omaisuus; ja iv) toiminnot ja omaisuus, joissa jätteen pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä.

Investoinnit 10 – Kahdeksan alueellisen uraohjauskeskuksen kansallisen verkoston perustaminen ja rahoitustuki osana eurooppalaisen tutkimusalueen osaajien foorumia

⁴⁴ Lukuun ottamatta hankkeita, jotka liittyvät sähkön ja/tai lämmön tuotantoon sekä niihin liittyvään maakaasua käyttävään siirto- ja jakeluinfrastruktuuriin ja jotka ovat ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III vahvistettujen edellytysten mukaisia.

⁴⁵ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

⁴⁶ Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin, jotka liittyvät yksinomaan kierrätyskelvottoman vaarallisen jätteen käsittelyyn tarkoitettuihin laitoksiin, eikä olemassa oleviin laitoksiin, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on energiatehokkuuden parantaminen, pakokaasujen talteenotto varastointia tai käyttöä varten tai materiaalien talteenotto polttotuhkasta edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät lisää laitosten jätteenkäsittelykapasiteettia tai pidentä laitosten käyttöikää; tästä toimitetaan näyttöä laitospohjaisesti.

⁴⁷ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitospohjaisesti.

Tämän investoinnin tavoitteena on edistää tutkijanuraa ja houkutella oppilaita ja opiskelijoita tutkimustoimintaan sekä lisätä kansalaisten kiinnostusta tutkimukseen.

Investoinnin tarkoituksena on perustaa ja ottaa käyttöön kahdeksan tutkijanhoitajan perehdyttämiskeskusta, jotka tarjoavat uraohjausta tutkijoille, edistävät tutkijan ammattia ja luovat suoria synergioita investoinnin 4.4 kanssa. Kahdeksan keskuksen on myös toimittava verkostona ja niistä on tultava yksi tutkijanuran keskitetty yhteyspiste, ja ne yhdistävät tutkijan uraohjaustoiminnan koulutusohjelmaan, jossa keskitytään tieteeseen yhteiskunnan kanssa ja sitä varten, samalla kun edistetään Romanian tutkimustuloksia ja lisätään tietoisuutta tieteen hyödyistä yhteiskunnassa.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

I.2 Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
241	Uudistus 1. Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta	Virstanpylväs	Yrityksiin liittyvien menettelyjen yksinkertaistamiseksi, yksinkertaistamiseksi ja digitalisoimiseksi tehtyjen lainsäädäntömuutosten voimaantulo	Lain säännös, joka osoittaa i) lain nro 31/1990 – yhtiöoikeus, ii) kaupparekisteriä koskevan lain nro 26/1990, joka on julkaistu uudelleen, iii) asetuksen nro 122/1990 ulkomaisten yhtiöiden ja taloudellisten organisaatioiden edustajien hyväksymisestä ja toiminnasta Romaniassa ja iv) lain nro				KOLMAS NELJÄNNES	2022	Lainsäädäntömuutoksilla vähennetään liiketoimintaympäristön hallinnollista taakkaa yksinkertaistamalla yritysten lainsäädäntöä/käynnistys-/poistomenettelyjä, erityisesti seuraavia prosesseja: a) yrityksen perustaminen, markkinoilta poistuminen/liiketoiminnan lopettaminen; ulkomaisten edustustojen lupa- ja toimintamenettelyjen virtaviivaistaminen, yksinkertaistaminen ja digitalisointi Romaniassa; yritysten työmarkkinavelvoitteiden raportointi ja muu pakollinen raportointi

Sitä seuravaa t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
				53/2003 – työlaki						Seuraaviin normatiivisiin säädöksiin tehdään lainsäädännöllisiä muutoksia: — Oikeusministeriön vireille panema yhtiöoikeus nro 31/1990; — Kaupparekisteristä annettu laki nro 26/1990, julkaistu uudelleen; — Talous-, yrittäjä- ja matkailuministeriön aloitteesta annettu asetus nro 122/1990 ulkomaisten yritysten ja taloudellisten organisaatioiden edustajien valtuuttamisesta ja toiminnasta Romaniassa; — Työkoodeksista annettu laki nro 53/2003, jonka on pannut vireille työ- ja sosiaaliturvaministeriö
242	Uudistus 1. Lainsäädännön avoimuus,	Virstanpylväs	Sellaisten lainsäädäntömuutosten	Lain säännösten ja keski suurten				KOLMAS NELJÄ	2022	Lainsäädäntömuutokset liittyvät pk-yritystestisiin (lainsäädäntöehdotusten taloudellisten, sosiaalisten ja

Sitä seuravaa t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta		voimaantulo, joilla yksinkertaistetaan ja tehdään pk-yritystestien suorittamisesta avointa ja sovellettavissa	yritysten perustamisen ja kehittämisen edistämisestä annetun lain nro 346/2004 voimaantulosta				NNES		ympäristövaikutusten ennakkoarviointi pk-yrityksiin). Muutoksilla on varmistettava, että - Kuullaan laajempaa ja edustavaa pk-yritysten otosta. - kunkin säädösehdotuksen pk-yritystestien tulokset julkaistaan 30 päivän kuluessa. - pk-yritystestien tulokset on sisällytetty pk-yrityksiä koskeviin lainsäädäntöehdotuksiin/muutoksiin.
243	Uudistus 1. Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta	Virstanpylväs	Yhtenäisestä teollisuusluvasta annetun lain voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi teollisuuslisen sin voimaantulo				Q4	2022	Teollista toimilupaa koskevalla lailla on varmistettava i. toimialaan liittyvien lupien saamiseksi tarvittavien menettelyjen uudelleenorganisointi, ii. nykyisten alakohtaisten toimilupien yhdistäminen yhdeksi yksinkertaistetuksi

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										menettelyksi, iii. hakumenettelyjen uudelleensuunnittelu, koordinoitielimen perustaminen ja ministeriöiden välinen työryhmä näiden menettelyjen koordinoimiseksi, iv. kaksinkertaisen valvonnan ja tarpeettoman luvan uusimista koskevien vaatimusten poistaminen, v. Lupatyyppejen luokitusjärjestelmän luominen niiden pääominaisuuksien ja ominaispiirteiden mukaan vi. vuoden 2003 lain muutos, jossa vahvistetaan hiljaisen hyväksynnän periaate – hallituksen poikkeusasetus nro 27/2003 – jonka tarkoituksena on saada aikaan hiljainen hyväksyntä (hiljainen

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										hyväksyntä), joka tulee voimaan, kun sähköinen alusta rekisteröi lupahakemuksen. Lupahakemus hyväksytään ilman eri toimenpiteitä, jos/kun hiljainen hyväksyntä annetaan; vii. Romanian lainsäädännössä on otettu käyttöön yhden kerran periaate, jonka mukaan sijoittajien oikeus voidaan vaatia toimittamaan samat tiedot tai asiakirjat julkisille laitoksille vain kerran; viii. Sähköisen keskitetyn asiointipisteen täysimääräisen täytäntöönpanon edellyttämien lainsäädäntömuutosten hyväksyminen, mukaan lukien sen keskeisten ominaisuuksien määrittely.
244	Uudistus 1. Lainsäädännön	Kohde	Liiketoimintaympäristöön		Osuus (%)	0	50	Q4	2025	Lyhennetään aikaa 50 prosentilla seuraavien osalta:

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuut a... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta		liittyvien sääntelyvaatimusten täyttämiseen tarvittavan keskimääräisen ajan lyhentäminen							1. yritysten perustaminen/markkinoilta poistuminen, 2. ulkomaisten edustustojen hyväksyminen Romaniassa; tehdasteollisuus 3. Toimialaan liittyvien lisenssien/lupien hankkiminen Käytettävä perustaso: - 20 päivää – yrityksen perustaminen vuonna 2020 - 30 päivää – ulkomaisen edustajan lupa vuonna 2020 - keskimäärin 217 päivää – toimialaan liittyvien lupien saaminen vuonna 2020 (esimerkki: 147 päivää – rakennusluvat))
245	Uudistus 1 Lainsäädännön avoimuus, byrokratian	Kohde	Pk-yrityksiin liittyvät säädökset/muutokset, joihin		Osuus (%)	50 % [2020]	100 %	Q4	2025	100 prosenttia pk-yrityksiin liittyvistä säädöksistä/muutoksista, joihin testiä sovellettiin.

Sitä seuravaa t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta		testiä sovellettiin							
246	Investointi 1. Digitaaliset alustat, jotka käsittelevät lainsäädännön avoimuutta, byrokratian vähentämistä ja menettelyjen yksinkertaistamista yritysten kannalta.	Virstanpylväs	Hallituksen pilveen liitettyjen digitaalisten alustojen perustaminen täysin toimintavalmiiksi	Digitaaliset alustat, jotka on perustettu ja otettu käyttöön				Q2	2025	Perustetaan vähintään kaksi toimivaa julkista digitaalista alustaa, jotka on liitetty valtion pilvipalveluihin ja jotka ovat täysin toimintakykyisiä ja jotka perustuvat nykyisiin asiaankuuluviin digitaalisiin tietokantoihin seuraavasti: yhden luukun käyttöönotto lisenssejä/lupia/sertifiointia varten — liiketoimintaympäristön kilpailukykyyn edistäminen lainsäädännön avoimuuden, byrokratian vähentämisen ja menettelyjen yksinkertaistamisen varmistamiseksi.

Sitä seurava t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
247	Investointi 2.1 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Salkutakuu häiriönsietokyvyllä	Virstanpylväs	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välinen rahoitusosuussopimus allekirjoitetaan.	Sopimus allekirjoitettu				Q4	2021	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen rahoitus sopimuksen allekirjoittaminen, mukaan lukien ”Ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisten tuettujen toimien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen kestävyysarvioinnin ja poissulkemislue tte lön avulla. Kriteerit sen varmistamiseksi, että rahoitusväline on rahoitusvälineitä koskevan 22. tammikuuta 2021 annetun komission ohjeasiakirjan (SWD(2021) 12 final) mukainen. Koska ehdotettu väline pannaan täytäntöön osuutena InvestEU-ohjelmaan (jäsenvaltio-osasto tai EU:n osastoon kuuluvan olemassa olevan tuotteen täydennys), edellä mainitut a ja b alakohta on

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										varmistettava soveltamalla InvestEU-säännöksiä ja valitun toteutuskumppanin lainanantopolitiikkaa ja poissulkemisperusteita. Muut poissulkemiset, jotka ovat tarpeen ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattamisen varmistamiseksi, on täsmennettävä Euroopan komission ja Euroopan investointirahaston (EIR) välisessä takuusopimuksessa. Rahoitusväline toteutetaan EIR:n toteuttamana salkkutakauksena, ja se tarjoaa rahoitusta ja investointeja enintään 249 työntekijän pk-yrityksille, enintään 500 työntekijän yrityksille ja yksityishenkilöille, jäljempänä ’tuensaajat’, käyttöpääoman, luottojärjestelyjen, investointilainojen tai leasing-

Sitä seuravaa t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										sopimusten kautta. Rahoitusvälineellä puututaan romanialaisten yritysten rahoituksen saantiin nykyisin kohtaamiin esteisiin, joita ovat rahoituskustannusten nousu, vakuuksien puute ja luottokanavien heikentyminen. Välineen kohteena ovat erityisesti likviditeetti- ja maksukyvyttömyyshaasteet, joita yritykset kohtaavat, koska ne eivät pysty täyttämään taloudellisia velvoitteitaan, jotka johtuvat niiden tulojen merkittävästä tilapäisestä vähenemisestä covid-19-kriisin seurauksena. Tässä yhteydessä väline on suunniteltava siten, että sillä parannetaan rahoituksen saantia ja elvytetään estettyjä lainanantokanavia covid-19-kriisin aikana ja sen jälkeen tukemalla yritysten investointeja tai käyttöpääomatarpeita. Välineestä on tarkoitus tukea vähintään 1500

Sitä seurava t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuut a... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										tuensaajaa. Välineen rakenteen on mahdollistettava yksityisten varojen vivuttaminen. Kaikki rahoitusvälineeseen saatavat tuotot, mukaan lukien palautuksista saatavat tuotot sekä elpymis- ja palautumistukivälineen varojen käytöstä saadut voitot, joista on vähennetty rahastonhoitajan ja rahoituksen välittäjien palkkiot, on käytettävä samoihin toimintapoliittisiin tavoitteisiin, myös vuoden 2026 jälkeen.
248	Investointi 2.1 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Salkutakuu häiriönsietokyvyll e	Kohde	Rahoitus- tai investointitoi met, joiden osuus on vähintään 50 prosenttia InvestEU-		Osuus (%)	0	50	Q2	2023	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus on vähintään 50 prosenttia välineelle kohdennettujen varojen kokonaismäärästä InvestEU-investointikomitean hyväksymien välitavoitteen 247 vaatimusten mukaisesti.

Sitä seurava t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			investointikomitean hyväksymään välineeseen kohdennettujen varojen kokonaismäärästä.							
249	Investointi 2.1 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Salkutakuu häiriönsietokyvyllä	Kohde	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus InvestEU-investointikomitean hyväksymälle välineelle osoitetuista varoista on 100 prosenttia.		Osuus (%)	50	100	Q2	2024	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia välineelle kohdennettujen varojen kokonaismäärästä InvestEU-investointikomitean hyväksymien välitavoitteen 247 vaatimusten mukaisesti.
250	Investointi 2.2	Virstanpyly	Euroopan	Sopimus				Q4	2021	Euroopan komission ja Romanian

Sitä seuravaa t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
	Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Ilmastotoimia koskeva salkkutakuu	väs	komission ja Romanian hallituksen välinen rahoitusosuussopimus allekirjoitetaan.	allekirjoitettu						hallituksen välisen rahoitus sopimuksen allekirjoittaminen, mukaan lukien a. Valintakriteerit, jotka koskevat ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattamista tämän toimenpiteen puitteissa tuetuissa tapahtumissa kestävyysarviointin ja poissulkemislue telon avulla. b. Kriteerit, joilla varmistetaan, että rahoitusväline on rahoitusvälineisiin liittyvien, 22. tammikuuta 2021 annettujen komission ohjeiden (SWD(2021) 12 final) mukainen. Koska ehdotettu väline pannaan täytäntöön panoksena InvestEU-ohjelmaan (EU:n osastoon kuuluvan olemassa olevan tuotteen mahdollinen

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuut a... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										täydennys), edellä mainitut a ja b alakohta on varmistettava soveltamalla InvestEU-säännöksiä ja valitun toteutuskumppanin lainanantopolitiikkaa ja poissulkemisperusteita. Muut poissulkemiset, jotka ovat tarpeen ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattamisen varmistamiseksi, on täsmennettävä Euroopan komission ja Euroopan investointirahaston (EIR) välisessä takuusopimuksessa. Rahoitusväline toteutetaan EIR:n toteuttamana salkkutakauksena, ja se tarjoaa rahoitusta ja investointeja enintään 249 työntekijän pk-yrityksille, enintään 500 työntekijän yrityksille ja yksityishenkilöille, jäljempänä ’tuensaajat’, käyttöpääoman, luottojärjestelyjen,

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										investointilainojen tai leasing-sopimusten avulla, joiden tarkoituksena on investoida ja rahoittaa energiatehokkuuden parantamista yrityksissä ja asuin- ja rakennusalailla. Välineestä on tarkoitus tukea vähintään 250 tuensajaa. Välineen tarkoituksena on vastata Romanian nykyisiin haasteisiin, jotka liittyvät investointien tukemiseen energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian aloilla. Välineen erityistavoitteiden ja energiatehokkuustavoitteiden sekä rakenteen ja tukikelpoisuuskriteerien on oltava täysin yhdenmukaisia parhaillaan kehitteillä olevan InvestEU-ohjelman EU:n osastoa koskevan välineen tavoitteiden ja tavoitteiden kanssa. Välineen rakenteen on

Sitä seuravaa t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										mahdollistettava yksityisten varojen vivuttaminen. Kaikki rahoitusvälineeseen saatavat tuotot, mukaan lukien palautuksista saatavat tuotot sekä elpymis- ja palautumistukivälineen varojen käytöstä saadut voitot, joista on vähennetty rahastonhoitajan ja rahoituksen välittäjien palkkiot, on käytettävä samoihin toimintapoliittisiin tavoitteisiin, myös vuoden 2026 jälkeen.
251	Investointi 2.2 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Ilmastotoimia koskeva salkkutakuu	Kohde	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus on vähintään 50 prosenttia välineeseen kohdennettujen varojen		Osuus (%)	0	50	Q2	2023	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus on vähintään 50 prosenttia välineelle kohdennettujen varojen kokonaismäärästä välitavoitteen 250 vaatimusten mukaisesti ja jotka InvestEU-investointikomitea on hyväksynyt

Sitä seuravaa t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
			kokonaismäärästä ja jotka InvestEU-investointikomitea on hyväksynyt.							
252	Investointi 2.2 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Ilmastotoimia koskeva salkkutakuu	Kohde	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus on 100 prosenttia välineeseen kohdennettujen varojen kokonaismäärästä ja jotka InvestEU-investointikomitea on hyväksynyt.		Osuus (%)	50	100	Q2	2024	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia välineelle kohdennettujen varojen kokonaismäärästä välitavoitteen 250 vaatimusten mukaisesti ja jotka InvestEU-investointikomitea on hyväksynyt
253	Investointi 2.3	Virstanpyl	Euroopan	Sopimus				Q4	2021	Euroopan investointirahaston ja

Sitä seuravaa t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Elvytyspääomarahasto	väs	investointirahaston ja Romanian hallituksen välisen rahoitussopimuksen allekirjoittaminen elpymisriskipääomarahaston, jäljempänä 'rahasto', perustamisesta ja rahaston sijoituspolitiikan hyväksymisestä.	allekirjoitettu						Romanian hallituksen välisen rahoitussopimuksen allekirjoittaminen ja rahaston investointipolitiikan hyväksyminen. Viimeksi mainitun on: — rahoitusvälineen hallintoelimet hyväksyvät sen; — noudattaa rahoitusvälineitä koskevaa 22. tammikuuta 2021 annettua komission ohjeasiakirjaa (SWD(2021) 12 final); — sisällyttää valintaperusteet, joilla varmistetaan ”ei merkittävää haittaa”-periaatteen mukaisten tuettujen toimien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen käyttämällä kestävyysarviointia, poissulkemisluettoa ja asiaankuuluvan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamista koskevaa vaatimusta;

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										— sisällytetään vaatimus, jonka mukaan tuensaajien, jotka ovat saaneet yli 50 prosenttia tuloistaan edellisen tilikauden aikana poissulkemisluetteloon sisältyvistä toiminnoista tai omaisuseristä, on hyväksyttävä ja julkaistava vihreää siirtymää koskevia suunnitelmia. Rahastosta tarjotaan rahoitusvälineitä (omaa pääomaa) pk-yrityksille, midcap-yrityksille, mukaan lukien startup-yritykset, varhaisessa ja edistyneessä kasvuvaiheessa oleville yrityksille sekä uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen keskittyville infrastruktuurihankkeille. Tuki annetaan riskipääomarahastojen ja infrastruktuurirahastojen kautta. Tuensaajien kohdennettu määrä on 100. Rahaston hallinnointi annetaan

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										Euroopan investointirahaston (EIR) tehtäväksi. Perustetaan investointikomitea, joka vastaa rahastonhoitajan (EIR) ehdottamien välittäjien kanssa toteutettavien toimien hyväksymisestä markkinoiden tarpeiden perusteella avoimella ja markkinaehtoisella tavalla. EIR:n hallinnointipalkkioihin on sisällyttävä tulostekijä. Rahaston rakenteen on mahdollistettava yksityisten varojen vivuttaminen. Mahdolliset tuotot rahastolle tai rahoitusvälineille, myös palautuksista, sekä elpymis- ja palautumistukivälineen varojen käytöstä saadut voitot, joista on vähennetty rahastonhoitajan ja rahoituksen välittäjien palkkiot, on käytettävä samoihin

Sitä seuravaa t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										toimintapoliittisiin tavoitteisiin, myös vuoden 2026 jälkeen.
254	Investointi 2.3 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Elvytyspääomarahasto	Kohde	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus investointikomitean hyväksymistä rahoitus- tai investointitoimista on 50 prosenttia.	Investointikomitean on hyväksyttävä vähintään 50 prosenttia kohteena olevan rahoituksen tai investoinnin kokonaismäärästä.	Osuus (%)	0	50	Q4	2024	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus investointikomitean välitavoitteessa 253 täsmennettyjen vaatimusten mukaisesti hyväksymästä kohteena olevan rahoituksen tai investoinnin kokonaismäärästä on 50 prosenttia.
255	Investointi 2.3 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Elvytyspääomarahasto	Kohde	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia investointikomitean hyväksymien	Investointikomitea hyväksyy 100 prosenttia kohteena olevan rahoituksen tai investoinnin kokonaismäärästä.	Osuus (%)	50	100	Q2	2026	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus investointikomitean välitavoitteessa 253 täsmennettyjen vaatimusten mukaisesti hyväksymistä kohteena olevan rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä on 100 prosenttia, viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Sitä seuravaa t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
			kohteena olevien rahoitus- tai investointitoimien kokonaismäärästä.							
256	Investointi Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – digitalisaation, ilmastotoimien ja muiden tärkeiden alojen rahasto	2.4 Virstanpylväs	Rahoitusvälineen, jäljempänä 'rahasto', perustaminen ja rahaston sijoituspolitiikan hyväksyminen.					Q1	2022	Euroopan investointipankin ja Romanian hallituksen välisen rahoitussopimuksen allekirjoittaminen ja rahaston investointipolitiikan hyväksyminen. Viimeksi mainitun on: — rahoitusvälineen hallintoelimet hyväksyvät sen; — noudattaa rahoitusvälineitä koskevaa 22. tammikuuta 2021 annettua komission ohjeasiakirjaa (SWD(2021) 12 final); — sisällyttää valintaperusteet, joilla varmistetaan ”ei merkittävää haittaa”

Sitä seuravaa t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										-periaatteen mukaisten tuettujen toimien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen käyttämällä kestävyysarviointia, poissulkemisluetteloa ja asiaankuuluvan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamista koskevaa vaatimusta; — tähän sisältyy sitoumus investoida vähintään 33 prosenttia varoista ilmastosiirtymän tukemiseen ja 16 prosenttia varoista digitaalisen siirtymän tukemiseen elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen liitteissä VI ja VII esitetyn menetelmän mukaisesti. Rahastosta myönnetään rahoitusvälineitä (velkatukea) vähintään 25 suurelle yritykselle (joiden palveluksessa on yli 500 työntekijää ja/tai joiden vuotuinen

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										liikevaihto on yli 50 miljoonaa euroa ja vuotuinen taseen loppusumma yli 43 miljoonaa euroa), julkisyhteisöille ja erillisyhtiöille vähähiilistä taloutta edistävillä investoinneilla sekä digitalisaatioon ja käyttöomaisuuteen tehtävillä investoinneilla. Tavoitteena on kannustaa kohdeyrityksiä lisäämään investointeja, joilla edistetään ilmasto- ja digitaalitavoitteita, ja myös kannustaa yritysten kasvua ja laajentumista, mikä puolestaan luo uusia työllistymismahdollisuuksia ja tukee laajempaa talouden elpymistä. Ilmastoon liittyville tukitoimialoille elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen liitteen VI mukaisesti kohdennettu määrä on 100 miljoonaa euroa. Digitalisaatioon liittyville toiminta-aloille elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										asetuksen liitteen VII mukaisesti osoitettava määrä on 50 miljoonaa euroa. Rahastoon voi sisältyä myös muita ilmastoon ja digitalisaatioon liittyviä menoja. Rahaston hallinnointi annetaan Euroopan investointipankin (EIP) tehtäväksi. Perustetaan investointikomitea, johon kuuluu riippumattomia asiantuntijoita, ja sen tehtävänä on hyväksyä rahastonhoitajan (EIP) ehdottamat lopullisten tuensaajien (investoijat) hankkeiden avustuksiin liittyvät osat markkinoiden tarpeiden perusteella ja avoimella ja markkinaehtoisella tavalla. Rahaston rakenteen on mahdollistettava yksityisten varojen vivuttaminen. Mahdolliset tuotot rahastolle tai

Sitä seuravaa t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										rahoitusvälineille, myös palautuksista, sekä elpymis- ja palautumistukivälineen varojen käytöstä saadut voitot, joista on vähennetty rahastonhoitajan ja rahoituksen välittäjien palkkiot, on käytettävä samoihin toimintapolitiittisiin tavoitteisiin, myös vuoden 2026 jälkeen.
257	Investointi 2.4 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – digitalisaation, ilmastotoimien ja muiden tärkeiden alojen rahasto	Kohde	Vähintään 30 prosenttia kohteena olevista edunsaajista sai tukea.		Osuus (%)	0	30	Q4	2024	Vähintään 30 prosenttia kohteena olevista edunsaajista tukee välitavoitteen 256 mukaisesti investointipolitiikkaa ja välitavoitteessa 256 täsmennettyjä vaatimuksia.
258	Investointi 2.4 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet –	Kohde	100 prosenttia kohteena olevista edunsaajista		Osuus (%)	30	100	Q2	2026	100 prosenttia kohteena olevista edunsaajista, kuten välitavoitteessa 256 täsmennetään, välitavoitteessa 256 täsmennettyjen vaatimusten

Sitä seuravaa t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
	digitalisaation, ilmastotoimien ja muiden tärkeiden alojen rahasto		sai tukea.							mukaisesti, viimeistään 30. kesäkuuta 2026.
259	Investointi 2.5 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Energiatehokkuus investoinnit asuin- ja rakennusala	Virstanpylväs	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välinen rahoitusosuussopimus allekirjoitetaan .					Q4	2021	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen rahoitus sopimuksen allekirjoittaminen, mukaan lukien a) ”Ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattamista koskevat valintaperusteet, jotka koskevat tämän toimenpiteen mukaista tuettua tapahtumaa kestävyysarvioinnin avulla, sekä poissulkemisluettelo. b) Kriteerit sen varmistamiseksi, että rahoitusväline on rahoitusvälineitä koskevan 22. tammikuuta 2021 annetun komission ohjeasiakirjan

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										(SWD(2021) 12 final) mukainen. c) Koska ehdotettu väline pannaan täytäntöön panoksena InvestEU-ohjelmaan, edellä mainitut a ja b alakohta on varmistettava soveltamalla InvestEU-säännöksiä ja valitun toteutuskumppanin lainanantopolitiikkaa ja poissulkemisperusteita. Muut poissulkemiset, jotka ovat tarpeen ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattamisen varmistamiseksi (2021/C58/01), täsmennetään Euroopan komission ja Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) välisessä takuusopimuksessa. Rahoitusväline toteutetaan salkkutakuuna, jonka toteuttaa Euroopan jälleenrakennus- ja

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										kehityspankki (EBRD), ja se tarjoaa rahoitusta ja investointeja energiatehokkuuteen ja uusiutuvaan energiaan asuin- ja rakennusosalalla pk-yrityksille, joilla on enintään 249 työntekijää, yrityksille, joissa on enintään 500 työntekijää, ja yksityishenkilöille, jäljempänä 'tuensaajat'. On odotettavissa, että välineestä tuetaan vähintään 100:aa tuensaajaa. Välineen rakenteen on mahdollistettava yksityisten varojen vivuttaminen. Kaikki rahoitusvälineeseen saatavat tuotot, mukaan lukien palautuksista saatavat tuotot sekä elpymis- ja palautumistukivälineen varojen käytöstä saadut voitot, joista on vähennetty rahastonhoitajan ja rahoituksen välittäjien palkkiot, on

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuut a... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										käytettävä samoihin toimintapoliittisiin tavoitteisiin, myös vuoden 2026 jälkeen.
260	Investointi 2.5 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Energiatehokkuus investoinnit asuin- ja rakennusosalalla	Kohde	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus on vähintään 50 prosenttia kohteena olevan rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä ja jotka InvestEU-investointikomitea on hyväksynyt.		Osuus (%)	0	50	Q2	2023	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus on vähintään 50 prosenttia kohteena olevien investointien kokonaismäärästä, välitavoitteen 259 vaatimusten mukaisesti ja jotka InvestEU-investointikomitea on hyväksynyt
261	Investointi 2.5 Yksityisen	Kohde	Rahoitus- tai investointitoi		Osuus (%)	50	100	Q2	2024	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus on 100 prosenttia kohteena

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuut a... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
	sektorin rahoitusvälineet – Energiatehokkuus investoinnit asuin- ja rakennusosalalla		met, joiden osuus on 100 prosenttia kohteena olevan rahoituksen tai investointien kokonaismäär ästä ja jotka InvestEU-investointikom itea on hyväksynyt.							olevien investointien kokonaismäärästä, välitavoitteen 259 vaatimusten mukaisesti ja jotka InvestEU-investointikomitea on hyväksynyt
262	Investointi 3.1 Yksityisen sektorin tukijärjestelmät – Pk-yritysten digitalisointia koskeva tukiohjelma	Virstanpylväs	Järjestelmän hallinnoijan valinta	Valinnasta ilmoittaminen				Q1	2022	Valitaan järjestelmän hallinnoija, joka toteuttaa vähämerkityksistä tukea koskevan järjestelmän (ehdotuspyynnön käynnistäminen, sopimushankkeiden arviointi ja seuranta). Hankkeiden valintaperusteilla on varmistettava, että

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- sitoumus investoida 100 prosenttia varoista digitaalisen siirtymän tukemiseen elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen liitteessä VII olevien tukitoimialojen 010, 012, 021 quater ja 021 quinquies mukaisesti. - ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen. Rahoitussopimusta koskevan hakemuksen jättämisen yhteydessä liiketoimintasuunnitelmassa on esitettävä mahdolliset riskit, joita ympäristölle voi aiheutua, ja se, millä tavoin niihin voidaan puuttua.
263	Investointi 3.1 Yksityisen sektorin tukijärjestelmät –	Kohde	Allekirjoitettujen rahoitussopimusten		Numero	0	5492	Q2	2024	Yritysten kanssa allekirjoitettujen rahoitussopimusten lukumäärä, joilla tuetaan digitaaliteknologioiden/-ratkaisujen, kuten tekoälyn, datan,

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuut a... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	Pk-yritysten digitalisointia koskeva tukiohjelma		lukumäärä							pilvipalvelujen, alustojen, lohkoketjun, ja liiketoimintaprosessien digitalisaation käyttöönottoa (esim. digitaaliteknologian käyttö liiketoimintaprosessien automatisoinnissa, datan käyttö dynaamisessa varainhoidossa ja ennakoivassa/normatiivisessa johtajuudessa, paikallisten alustojen käyttö/kehittäminen tuotteiden/palvelujen myynnissä, uusien digitaalisten palvelujen kehittäminen) välitavoitteessa 262 esitettyjen vaatimusten mukaisesti. Investointihankkeen päätyttyä lähetetään riippumattoman tarkastajan laatima tekninen raportti, jossa vahvistetaan ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen.

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
264	Investointi 3.2 Yksityisen sektorin tukiohjelmat – Vähämerkityksinen tukiohjelma, jolla autetaan romanialaisia yrityksiä listautumaan varastoon	Virstanpylväs	Järjestelmän hallinnoijan valinta	Valinnasta ilmoittaminen				KOLMAS NELJÄNNES	2022	Järjestelmän hallinnoijan valinta, joka toteuttaa vähämerkityksistä tukea koskevan järjestelmän (ehdotuspyynnön käynnistäminen, sopimushankkeiden arviointi ja seuranta) Avustuksia myönnetään yrityksille, jotka ovat halukkaita toteuttamaan listautumisanniksi merkittyjen osakkeiden liikkeeseenlaskun Bukarestin pörssin ehtojen mukaisesti ”ensin tullutta palveliaan ensin” -periaatteella. Tavoitteena on valmistaa Bukarestin pörssilistautumissääntöjä noudattavia yrityksiä, jotta ne voivat saada menestyksekkäästi rahoitusta pääomamarkkinoilta millä tahansa käytettävissä olevalla markkinasegmentillä.

Sitä seurava t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuut a... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										"Ei merkittävää haittaa" -ohjeiden (2021/C58/01) noudattamisen varmistamiseksi yritysten, jotka saivat edellisen tilikauden aikana yli 50 prosenttia tuloistaan poissulkemisluettelossa mainituista toiminnoista tai omaisuususeristä, on hyväksyttävä ja julkaistava vihreää siirtymää koskevat suunnitelmat.
265	Investointi 3.2 Yksityisen sektorin tukiohjelmat – Vähämerkityksinen tukiohjelma, jolla autetaan romanialaisia yrityksiä listautumaan pörssiin	Kohde	Niiden allekirjoitettujen rahoitussopimusten lukumäärä, jotka mahdollistavat listautumisen Bukarestin pörssiin		Numero	0	280	Q2	2025	Niiden rahoitussopimusten lukumäärä, jotka tuen hallinnoija on tehnyt yritysten kanssa ja jotka mahdollistavat listautumisen Bukarestin pörssiin "ei merkittävää haittaa" -ohjeiden (2021/C58/01) ja välitavoitteessa 264 esitettyjen vaatimusten mukaisesti. Tämä tuki vaikuttaa suoraan yritysten motivaatioon päästä pääomamarkkinoille ja edistää likviditeetin luomista markkinoilla.

Sitä seuravaa t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuut a... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
266	Investointi Rajatylittävä liikenne ja useita maita hankkeet Vähätehoiset prosessorit ja Puolijohde Lastut	4. Virstanpylväs	Hallituksen päätös 500 miljoonan euron tarvittavasta rahoituksesta, jolla tuetaan kansallisten valmiuksien laajentamista ensimmäiseen teolliseen kehittämiseen ja monikansalliseen hankkeeseen osallistumiseen tai siihen liittymiseen asti, tulee voimaan	Lain säännös, josta käy ilmi voimaantulo				Q2	2022	Valtioneuvoston päätöksellä vahvistetaan sääntelykehys, jossa määritellään hankkeiden esittämistä koskevat menettelyt ja määräajat sekä mahdollisia tuensajia koskevat tukikelpoisuusperusteet ja -vaatimukset, ja asetetaan 500 miljoonan euron määrärahat. Lisätietoja annetaan muiden näihin hankkeisiin osallistuvien jäsenvaltioiden mukaan. Useita maita koskeva vähätehoisia prosessoreja ja puolijohdesiruja koskeva hanke on tarkoitus toteuttaa pääasiassa osallistumalla suunniteltuun Euroopan yhteistä etua koskevaan tärkeään hankkeeseen tai liittämällä se siihen.

Sitä seuravaa t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuut a... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
267	Investointi Rajatylittävä liikenne ja useita maita hankkeet Vähätehoiset prosessorit ja Puolijohde Lastut	4. —	Kohde	Hankkeeseen osallistumista tai siihen osallistumista varten valitut yhteisöt	Numero	0	10	Q4	2023	Pientehoprosessoreja ja puolijohdesiruja koskevaan monikansalliseen hankkeeseen osallistumista tai siihen osallistumista varten on valittava vähintään kymmenen yhteisöä. Useita maita kattava hanke on tarkoitus toteuttaa pääasiassa osallistumalla suunniteltuun Euroopan yhteistä etua koskevaan tärkeään hankkeeseen tai liittymällä siihen.
268	Investointi Rajatylittävä liikenne ja useita maita hankkeet Vähätehoiset prosessorit	4. —	Kohde	Keskeisten digitaalitekno logioiden yhteisyritykse n (KDT-yhteisyritys) hankepyyntöih in osallistuvat	Numero	0	3	Q4	2022	Vähintään kolmen konsortioiden yhteisön on osallistuttava keskeisten digitaaliteknologioiden yhteisyrityksen (KDT-yhteisyritys) hankepyyntöihin. Vähätehoisia prosessoreja koskevan monikansallisen hankkeen osallistujat

Sitä seuravaa t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	ja Puolijohde Lastut		yhteenliittymät							ja Puolijohdesirujen on monikansallisessa yhteydessä edistettävä valmiuksien luomista alalla, jolla KDT-yhteisyritys käynnistää hanke-ehdotuksia koskevia ehdotuspyyntöjä. Näiden kahden mekanismin toimet täydentävät toisiaan.
269	Investointi 4. Rajatylittävä liikenne ja useita maita hankkeet – Vähätehoiset prosessorit ja Puolijohde Lastut	Kohde	Valituille yhteisöille sidotut varat		Miljoonaa euroa	0	360	Q2	2024	Vähintään 360 miljoonaa euroa myönnettyistä varoista on sidottava tekemällä sopimuksia valittujen yhteisöjen kanssa.

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuut a... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
270	Uudistus Tutkimus-, kehitys- ja innovointihallinnon virtaviivaistaminen	2. Virstanpylväs	Politiikan tukivälineen (PSF) uudistusten täytäntöönpanon yksikkö perustettu ja toiminnassa	Toimintapolitiikan tukivälineen uudistuksen täytäntöönpanosta vastaava yksikköä koskevan normatiivisen säädöksen hyväksyminen				Q4	2021	Väliaikaisen politiikkatukivälineen uudistusyksikön, jonka tehtävänä on panna täytäntöön ja seurata toimintapolitiikan tukijärjestelyn suosituksia, käyttöönotto on johtanut kansallisen tutkimus-, kehitys- ja innovointiekosysteemin uudistuksiin. Uuden yksikön on politiikan tukijärjestelyn tuella suunniteltava koordinoitusti asianomaisten viranomaisten kanssa uudelleen tutkimus-, kehitys- ja innovointijärjestelmän rakenne ja toiminnot, jotta voidaan parantaa tutkimus- ja innovointi-investointien laatua joustavaa ja suorituskykyistä järjestelmää varten. Tätä varten yksikön toimeksiannossa keskitytään muun muassa viiteen painopisteeseen: a) tutkimus-, kehitys- ja innovointijärjestelmän

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuut a... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										hallinnointi; b) julkisen tutkimuksen perusedellytykset, tutkimuksen ja innovoinnin henkilöresurssit; c) Tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden kansainvälistyminen; d) julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudet tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin alalla; e) rakennerahastojen vaikutus tutkimus-, kehitys- ja innovointijärjestelmään. Yksikkö on toiminnassa vuosina 2021–2026, ja siihen kuuluu 17 kokoaikavastaavaa työntekijää.
271	Uudistus 2. Tutkimus-, kehitys- ja innovointihallinnon	Kohde	Vuoden 2026 loppuun mennessä hyväksytyjen toimintapoliitti		Osuus (%)	0	80	Q2	2026	Romanian on pantava täytäntöön tulevassa politiikan tukijärjestelyn vertaisarvioinnissa yksityiskohtaiset suositukset noudattaen jaksotusta ja priorisointia, jota on ehdotettava

Sitä seurava t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuut a... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
	virtaviivaistaminen		sten tukivälineiden suositusten osuus							välitavoitteen 270 mukaisesti perustetussa toimintapolitiikan tukijärjestelyssä.
272	Uudistus 2. Tutkimus-, kehitys- ja innovointihallinnon virtaviivaistaminen	Virstanpylväs	Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopolitiikan suunnittelua, täytäntöönpanoa, seuranta ja arviointia koskevan pysyvän järjestelmän voimaantulo	Säädös, jolla ilmoitetaan sellaisen pysyvän järjestelmän voimaantulo, jolla suunnitellaan, pannaan täytäntöön, seurataan ja arvioidaan tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopolitiikka				Q2	2026	Romanian on perustettava pysyvä järjestelmä, jolla varmistetaan tutkimus-, kehitys- ja innovointipoliitiikan yhdenmukainen suunnittelu ja täytäntöönpano, seuranta ja arviointi kaikissa ministeriöissä ja virastoissa elpymis- ja palautumistukivälineen aikataulun jälkeen politiikan tukivälineen vuosien 2021–2022 suositusten perusteella.
273	Uudistus 2. Tutkimus-,	Virstanpylväs	Hallituksen asetus, jolla	Hallituksen asetuksessa oleva				Q2	2023	Säätelymuutoksilla (eli hallituksen asetuksessa nro 57/2002) on voitava

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	kehitys- ja innovointihallinnon virtaviivaistaminen		perustetaan yksi elin, joka kattaa nykyiset neuvostot, varmistaa ministeriöiden välisen koordinoinnin ja on yhteydessä yksityiseen sektoriin, tulee voimaan.	säännös, joka koskee yhden ainoan elimen perustamista koskevan lainsäädännön voimaantuloa						perustaa uusi elin, jonka päätöksentekotehtävänä on tutkimus-, kehitys- ja innovointipolitiikka sekä älykkään erikoistumisen politiikka, valtiotasolla ja asiasta vastaavien ministeriöiden tasolla. Tämä elin kattaa tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimien koordinoinnin kansallisella tasolla (mukaan lukien tutkimuslähtöinen innovointi ja yrittäjyys), ja se suunnitellaan politiikan tukijärjestelyn tutkimusta, kehittämistä ja innovointia vuosina 2021–2022 koskevien suositusten mukaisesti. Tämän elimen sihteeristöstä vastaa tutkimus-, innovointi- ja digitalisaatioministeriö.
274	Uudistus 3. Tutkijanuran uudistaminen	Virstanpylväs	Tutkijan uraa ja asemaa koskevan	Lain säännös tutkijan uraa ja asemaa koskevan				Q4	2023	Muutetussa laissa 319/2003 on esitettävä yksityiskohtaisesti (kansainvälisiin

Sitä seuravaa t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
			lainsäädännön voimaantulo	lainsäädännön voimaantulosta						tutkimusstandardeihin perustuvat) keskeiset tulosindikaattorit, joita käytetään tutkijoiden suorituskyvyn arvioinnissa, ja muutetussa laissa 206/204 on esitettävä yksityiskohtaisesti vaatimukset, jotka koskevat ”hyvää käyttäytymistä tieteellisessä tutkimuksessa” ja siten rahoituksen ja apurahojen saatavuutta. Uudella lainsäädännöllä pyritään mukautumaan eurooppalaisiin parhaisiin käytäntöihin, mukaan lukien seuraavat: a) tutkijan uralla ylentäminen ansioihin perustuvien periaatteiden pohjalta, b) rekrytointi läpinäkyvillä, avoimilla ja kilpailuun perustuvilla menettelyillä c) tieteellisen tutkimuksen etiikkaa ja lahjomattomuutta koskevat hyvät käytännöt.

Sitä seuravaa t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Uuteen lainsäädäntöön sisältyy myös taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten kannustimien kehys, jolla kannustetaan tutkimuslaitoksia panemaan täytäntöön eurooppalainen tutkijoiden peruskirja ja tutkijoiden työhönoton säännöstö. Tämä toteutetaan erityisesti kilpailuun perustuvien ehdotuspyyntöjen tukikelpoisuusvaatimusten, organisaatioiden arviointiperusteiden, institutionaalisen rahoituksen ja välitavoitteiden 280 ja 283 yhteydessä. Näissä uusissa lainsäädäntömenettelyissä on otettava huomioon myös vuosien 2021–2022 Horisontti Eurooppa -puiteohjelman suositukset.
275	Uudistus 3. Tutkijanuran	Kohde	Eurooppalaista tutkijoiden		Numero	5	16	Q4	2025	Viiden olemassa olevan laitoksen lisäksi yhdeksän muuta laitosta, jotka

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuut a... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
	uudistaminen		peruskirjaa ja tutkijoiden työhönoton säännöstöä noudattavat laitokset käynnistivät toimintasuunnitelmien suunnittelu-, täytäntöönpano- ja arviointiprosessin.							ovat liittyneet eurooppalaiseen tutkijoiden peruskirjaan ja tutkijoiden työhönoton säännöstöön, käynnistää toimintasuunnitelmien suunnittelu-, täytäntöönpano- ja arviointiprosessin, joka perustuu Euroopan komission tutkijavoimavarastrategiaan (HRS4R) ja joka auttaa työnantajia ja rahoittajia panemaan peruskirjan ja säännöstön periaatteet täytäntöön laitoksissaan. Syyskuuhun 2021 mennessä 16 romanialaista oppilaitosta liittyi eurooppalaiseen tutkijoiden peruskirjaan ja tutkijoiden työhönoton säännöstöön, ja vain viisi oppilaitosta käynnisti toimintasuunnitelmien suunnittelu-, täytäntöönpano- ja arviointiprosessin.
276	Uudistus Tehostetaan yritysten ja	4. Virstanpylväs	Tutkimukseen, kehittämiseen ja innovointiin	Lain säännös, josta käy ilmi tutkimus-,				Q1	2024	Voimaan tulevat lainsäädäntömuutokset suotuisan ympäristön luomiseksi julkisille ja

Sitä seurava t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	tutkimuksen välistä yhteistyötä		tehtäville julkisille ja yksityisille investoinneille suotuisaa ympäristöä koskevien lainsäädäntömuutosten voimaantulo	kehitys- ja innovaatioinvestointien yksinkertaistamista koskevien muutosten voimaantulo						yksityisille investoinneille tutkimukseen, kehittämiseen ja innovointiin. Muutoksissa on - yksinkertaistetaan ja virtaviivaistetaan kansallista lainsäädäntöä, joka liittyy tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeiden sopimuksiin, rahoitukseen, seurantaan ja arviointiin - varmistaa, että kaikki tutkimus-, kehitys- ja innovointiohjelmien hankinta-, rahoitus-, seuranta- ja arviointimenettelyt digitalisoidaan - varmistetaan, että kaikki julkisrahoitteisten hankkeiden tuotokset julkaistaan kokonaisuudessaan, lukuun ottamatta turvallisuuteen ja puolustukseen liittyviä hankkeita. - varmistettava, että kansainvälisesti tunnustetut tutkijat arvioivat kaikki

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeet, joiden arvo on yli 500000 euroa, ennen kuin julkinen hankintaviranomainen hyväksyy ne, millä varmistetaan eturistiriitojen välttäminen. - varmistettava, että kansainvälisesti tunnustetut tutkijat arvioivat kriittisesti (osana hankkeiden johtokomiteoita) valittujen tutkimushankkeiden suoritteet, joiden arvo on yli 500000 euroa, ennen kuin julkinen hankintaviranomainen hyväksyy ne, millä varmistetaan eturistiriitojen välttäminen. Tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeiden väliarviointia varten järjestetään julkisia kuulemisia. Arviointiarvioinnit lähetetään hankekonsortiolle Horisontti

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuut a... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Eurooppa -puiteohjelman käytäntöjen mukaisesti. - Uudella tutkimus-, innovointi- ja älykkään erikoistumisen strategialla varmistetaan yritysten laajempi osallistuminen julkisesti rahoitettuihin tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeisiin, jotta voidaan tukea Romanian yrityssektorin integroitumista strategiaan eurooppalaisiin arvoketjuihin asettamalla etusijalle pk-yritysten ja startup-yritysten osallistuminen näillä aloilla ja kuten täsmennetään Romanian yrittäjyysstrategiassa (jonka talousministeriö hyväksyy).
277	Uudistus Tehostetaan yritysten ja tutkimuksen välistä yhteistyötä	4. Kohde	Julkisin varoin rahoitetuista tutkimus-, kehitys- ja innovointihan	Tutkimus-, digitalisaatio- ja innovointiministeriön ja sen virastojen	Osuus (%)			Q2	2026	Julkisin varoin rahoitetuista tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeista 40 prosentilla on vähintään yksi aktiivinen liiketoimintayksikkö, mukaan lukien pk-yritykset ja startup-

Sitä seuravaa t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
			40 kkeista prosentilla on mukana vähintään yksi liiketoimintayksikkö kumppanina	rahoittamien sellaisten hankkeiden prosenttiosuus, joissa on mukana vähintään yksi yrityssektorin kumppani.						yritykset, kumppanina tutkimus-, digitalisaatio- ja innovointiministeriön ja sen virastojen rahoittamissa hankkeissa.
278	Uudistus 5. Tuki Romanian tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden integroimiseksi eurooppalaiseen tutkimusalueeseen	Virstanpylväs	Lain voimaantulo kannustaa, helpottaa ja sääntelee tutkimuslaitosten vapaaehtoista ja toiminnallista integrointia ja yhdistämistä Romaniassa	Lain säännös, josta käy ilmi lain voimaantulo kannustetaan, helpotetaan ja säännellään tutkimuslaitosten vapaaehtoista ja toiminnallista integrointia ja yhdistämistä Romaniassa				Q4	2022	Laki tulee voimaan, jotta voidaan puuttua tutkimusjärjestelmän suureen hajanaisuuteen Romaniassa. Näin edistetään, helpotetaan ja säännellään tutkimuslaitosten integrointia. Lainsäädäntökehyksessä on otettava huomioon vuosien 2021–2022 Horisontti Eurooppa -ohjelman toimintapolitiikan tukivälineen suositukset, ja siinä on täsmennettävä vähintään seuraavat: - kaikkien Romanian tutkimus- ja kehityslaitosten, myös yliopistotason tutkimus- ja

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuut a... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										kehityslaitosten säännöllinen ulkoinen arviointi (joka viides vuosi), joka perustuu tieteellistä huippuosaamista ja yhteiskunnallis-taloudellisia vaikutuksia edistäviin kansainvälisiin standardeihin, jotta voidaan puuttua tutkimus- ja kehitysjärjestelmän suureen hajanaisuuteen ja niiden integroimiseen eurooppalaiseen tutkimusalueeseen. Yksi arviointiin sisällytettävistä kriteereistä on se, missä määrin tutkimusorganisaatioilla on yhteisiä tutkimusvälineitä. - mahdollisuus saada tutkimusorganisaatioille taloudellista ja muuta tukea, joka vastaa edellä mainitun määräaikaisselvityksen tuloksia.
279	Uudistus 5. Tuki	Kohde	Niiden		Osuus (%)	0	25 %	Q2	2026	Tutkimusorganisaatioista 25

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuut a... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	Romanian tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden integroimiseksi eurooppalaiseen tutkimusalueeseen		tutkimusorganisaatioiden prosenttiosuus, joilla on yhteisiä tutkimusinfrastruktuureja ja -laitteistoja							prosentilla on oltava yhteisiä tutkimusinfrastruktuureja ja -välineitä. Romanian on raportoitava vuosittain kaikkien niiden tutkimusorganisaatioiden osuus (jotka on lueteltu eurooppalaisessa tutkimusinfrastruktuurijärjestelmässä), joilla on yhteisiä tutkimusinfrastruktuureja ja -välineitä.
280	Investointi 5. Osaamiskeskusten perustaminen ja käyttöönotto	Virstanpylväs	Viiden osaamiskeskusten perustaminen	Perustetaan viisi osaamiskeskusta				Q4	2022	Tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden temaattiseen hajanaisuuteen puuttumiseksi järjestetään kilpailuun perustuva ehdotuspyyntö viiden monimutkaisen tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeen valitsemiseksi. Rahoitusjärjestelmää kutsutaan ”osaamiskeskukseksi”. Esitettyjen hanke-ehdotusten perusteella tutkimus-, digitalisaatio- ja innovointiministeriön järjestämän

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kilpailuun perustuvan avoimen ja läpinäkyvän ehdotuspyynnön tuloksena perustetaan viisi osaamiskeskusta, yksi kutakin Horisontti-missiota varten. Tarkoituksena on panna Horisontti Eurooppa -puiteohjelman missiot täytäntöön koordinoitusti kansallisella tasolla ja puuttua temaattiseen hajanaisuuteen. Osaamiskeskukset valitaan seuraavin perustein: - julkisten ja yksityisten tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden, myös pienten ja keskisuurten yritysten, yhteenliittymien ehdottamat monimutkaiset ja soveltavat tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeet, jotka toteuttavat yhdessä Horisontti Eurooppa -puiteohjelman

Sitä seuravaa t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										vastaavaan missioon liittyvää strategista tutkimus- ja innovointiohjelmaa ja tarjoavat tutkimus-, kehitys- ja innovointiratkaisuja paikallisyhteisöille. - Hankkeen tieteelliset ansiot, sen huipputasaamisen taso ja ehdotetun tutkimusohjelman johdonmukaisuus Horisontti Eurooppa -puiteohjelman missioiden strategisen tutkimusohjelman kanssa ovat tärkeimmät arviointiperusteet rahoitettavia ehdotuksia valittaessa – yksi kutakin Horisontti Eurooppa -puiteohjelman missiota varten. - Hankkeen hallinnolliset valmiudet, kokemus ja hallintasuunnitelman laatu on arvioitava myös kansainvälisten asiantuntijoiden kanssa toteutettavan hankkeen

Sitä seurava t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										arviointiprosessin aikana. Valintaprosessissa on käytettävä myös konsortion jäsenten keskinäistä täydentävyyttä ja kokemusta yhteistyöstä. - Tukikelpoisia toimia ovat tutkimus- ja innovointitoimet, tutkimuslaitteiden parantaminen, levitys- ja tukitoimet (tutkimukset kunkin mission toteuttamisesta Romaniassa) sekä teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyvät kustannukset. - missioiden aihealueisiin liittyvien tutkimus-, kehitys- ja innovointiresurssien, myös laitteiden ja infrastruktuurien, kartoitus, jota hakijoiden on myös parannettava ja käytettävä yhteisesti. - Tukikelpoinen talousarvio, joka on enintään 5 miljoonaa euroa/hanke

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ja jossa on vähintään viisi kumppania (5 julkista tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatiota + 5 yksityistä tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatiota). Pk-yrityksille myönnetään enintään 200000 euroa ja julkiselle tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatiolle 500000 euroa. Pk-yritysten on yhteisrahoitettava tutkimus- ja innovointitoimia 25 prosentilla. - Yhteistyö eri hallintotasojen viranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan kanssa Horisontti Eurooppa -puiteohjelman missioihin liittyvien tutkimus-, kehitys- ja innovointiratkaisujen toteuttamiseksi. Viranomaisten on oltava mukana kolmansina osapuolina ilman suoraa yhteyttä

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										osaamiskeskusten tutkimuskonsortioon, ja niiden on kuuluttava joidenkin osaamiskeskusten tutkijan yksilöimien tuotteiden, palvelujen tai ratkaisujen vastaanottajiin. Kunkin valitun osaamiskeskusten on pyrittävä tukemaan vähintään kolmea Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kynnysarvon ylittävää hakemusta vuoteen 2026 mennessä.
281	Investointi 5. Osaamiskeskusten perustaminen ja käyttöönotto	Kohde	Osaamiskeskusten yksityisen sektorin tutkimus-, kehitys- ja innovointihan kkeista saamat määrärahat		Miljoonaa euroa	0	1,25	Q4	2025	Yksityiseltä sektorilta houkutellaan 1,25 miljoonaa euroa tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimien yhteisrahoitukseen osaamiskeskusten kautta (kukin pk-yritys investoi 25 prosenttia saamistaan määrärahoista osana omaa rahoitusosuuttaan); Myös suuret yritykset voivat osallistua osaamiskeskuksiin.
282	Investointi 6.	Kohde	Horisontti		Numero	0	500	Q2	2026	Tutkimus-, digitalisaatio- ja

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	Horisontti Eurooppa -ohjelman mentorointiohjelmien kehittäminen		Eurooppa -ohjelman mentorointiohjelman puitteissa myönnetyt arvostelut							innovointiministeriö myöntää 500 arvosteteliä hakijoille, jotka jättävät hanke-ehdotuksen Horisontti Eurooppa -ohjelman hakupyynnöissä ja jotka ovat läpäisseet tukikelpoisuusvaiheen (ja ylittävät kynnysarvon yhden arviointiperusteen osalta 10000 euroa) seuraavien osalta: - hanke-ehdotusten laatiminen, - henkilöstövaihto - osallistuminen välitystapahtumiin - äärimmäisen kevyen infrastruktuurin käyttö – Ydinfysiikka ”Ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) noudattamisen varmistamiseksi poissulkemisluelessa oleviin toimintoihin/varoihin liittyvät tutkimustoimet eivät ole tukikelpoisia.
283	Investointi Vahvistetaan	7.	Kohde	Allekirjoitettujen	Numero	0	55	Q2	2024	Vähintään 55 tutkimuksen rahoitussopimusta on allekirjoitettava

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
	huippuosaamista ja tuetaan Romanian osallistumista Horisontti Eurooppa - puiteohjelman kumppanuuksiin ja missioihin		tutkimuksen rahoitussopimusten lukumäärä							seuraavasti: (i) vähintään 35 sopimusta, joilla yhteisrahoitetaan tutkimushankkeita, joita suositellaan rahoitettaviksi Eurooppa-kumppanuuksien ja EU:n missioiden puitteissa, ja kunkin romanialaisen kumppanin enimmäisbudjetti on 300000 euroa; (ii) enintään 10 sopimusta, joilla rahoitetaan täydentäviä hankkeita, joiden tarkoituksena on lisätä jo rahoitettujen Horisontti Eurooppa - puiteohjelman ja Horisontti 2020 -puiteohjelman hankkeiden vaikutusta ja joiden enimmäisbudjetti on 1000000 euroa hanketta kohden; ja (iii) enintään 10 sopimusta, joilla rahoitetaan henkilöresurssien

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										kehittämishankkeita synergiassa kansallisten ohjelmien/POCIDIFin kanssa ja joiden enimmäisbudjetti on 500000 euroa hanketta kohden. Kaikissa sopimuksissa myönnetään täydentävää rahoitusta tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeisiin, jotka liittyvät tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin hankkeisiin, joita on suositeltu rahoitettaviksi eurooppalaisten kumppanuuksien ja EU:n missioiden puitteissa ja joita on arvioitu maailmanlaajuisesti Euroopan tasolla Horisontti 2020- ja Horisontti Eurooppa -puiteohjelman sääntöjen perusteella ja joissa asetetaan etusijalle vihreät tai digitaaliset hankkeet. Tutkimuksen rahoitus sopimukset

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										allekirjoitetaan erikseen kunkin EU:n kumppanuuksien yhteenliittymiin tai EU:n missioon osallistuvan romanialaisen kumppanin kanssa, jotta voidaan lisätä menestyksestä osallistumista Horisontti Eurooppa - puiteohjelman tutkimus-, kehitys- ja innovointikumppanuuksiin. Tukikelpoisten toimien tyypit, joita rahoitetaan kaikissa hanketyypeissä, ovat seuraavat: - Perustutkimus; - Teollinen tutkimus - Kokeellinen kehittäminen; - Toteutettavuustutkimukset; - Innovointitoimet; ”Ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) noudattamisen varmistamiseksi poissulkemisluettelossa oleviin toimintoihin/varoihin liittyvät

Sitä seuravaa t sivut . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuut a... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimet on suljettava tukikelpoisuuden ulkopuolelle.
284	Investointi 8. Ohjelman kehittäminen erittäin erikoistuneiden henkilöresurssien houkuttelemiseksi ulkomailta tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimintaa	Kohde	Kansainvälisten tutkijoiden johtamat hankkeet rahoitetut			0	100	Q4	2023	Rahoitusjärjestelmästä rahoitetaan 100:aa kansainvälisten huippututkijoiden johtamaa hanketta. Vuonna 2022 käynnistetään avoin julkinen hakumenettely, ja ehdokkaat valitaan tiettyjen laatukriteerien perusteella. Valittujen tutkijoiden on lisättävä tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaation tutkimuskapasiteettia ja parannettava isäntäorganisaation institutionaalista suorituskkyä. Tutkimushankkeiden valintaperusteisiin kuuluvat seuraavat: a) Romanian ulkopuolelle sijoittautunut tutkija, joka on tehnyt tutkimusta Romanian ulkopuolella vähintään kolmen

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										viime vuoden ajan; b) tohtorintutkinto vähintään kolme vuotta ennen avustushakemuksen päivämäärää; c) hakijalla on osoitettu kyky houkutella itsenäisesti kilpailukykyistä rahoitusta koordinoivilta tutkimusryhmiltään, mukaan lukien tohtoriopiskelijat (erityisehdot huippututkijan kelpoisuudesta on täsmennettävä tietopaketissa); d) koordinoi hankeavustuksia ja -varoja ja tekee päätöksiä resurssien jakamisesta; Se julkaisee itsenäisesti kirjeenvaihtajan ensimmäisenä tekijänä ja/tai tekijänä; e) kehittää ja valvoo tiimin työtä, mukaan lukien tohtorintutkinnon suorittaneet tutkijat ja

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tohtorintutkinnon suorittaneet tutkijat; f) pääsy muille alueille ja muihin laitoksiin tutkimusta varten. Huippututkijan on oltava vastaanottavassa oppilaitoksessa aktiivinen vähintään 75 prosenttia apurahan kattamasta ajasta, ja hänen on oltava vastaanottavan oppilaitoksen palveluksessa hankkeen keston ajan.” ”Ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattamisen varmistamiseksi poissulkemislueissa oleviin toimintoihin/varoihin liittyvät tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimet on suljettava tukikelpoisuuden ulkopuolelle.
285	Investointi 9.	Kohde	Marie		Numero	0	10	Q4	2023	Horisontti 2020- ja Horisontti

Sitä seuravaa sivut · NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	Marie Skłodowska Curie Individual Fellowship -apurahan saaneiden huippuosaamistodistusten haltijoille myönnettävä tuki		Skłodowska Curie -huippuosaamismerkkin saajat							Eurooppa -tutkimushankkeiden toteuttamiseen myönnetään avustusta vähintään 10 Marie Skłodowska Curie -huippuosaamismerkkin saajaa erinomaisille yksittäisille apurahoille. Koska hankkeet on jo arvioitu ja niille on myönnetty huippuosaamismerkki (joka on tukikelpoisuusperuste), avustukset valitaan saapumisjärjestyksessä avoimen ja läpinäkyvän kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella. ”Ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattamisen varmistamiseksi poissulkemisluettelossa oleviin toimintoihin/varoihin liittyvät tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimet on suljettava

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuut a... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tukikelpoisuuden ulkopuolelle.
286	Investointi 10. Kahdeksan alueellisen uraohjauskeskuksen kansallisen verkoston perustaminen ja rahoitustuki osana eurooppalaisen tutkimusalueen osaajien foorumia	Virstanpylväs	Sellaisten julkisten yliopistojen verkosto, jotka isännöivät ja ottavat käyttöön kahdeksan tutkijan uraohjauskeskusta	Hankintasopimus sellaisten julkisten yliopistojen kanssa, jotka ovat kiinnostuneita isännöimään ja ottamaan käyttöön kahdeksan tutkijan uraohjauskeskusta				Q2	2023	Tutkimus-, digitalisaatio- ja innovointiministeriö käynnistää tarjouskilpailun kahdeksan sellaisen julkisen yliopiston verkoston valitsemiseksi, jotka ovat kiinnostuneita isännöimään ja ottamaan käyttöön kahdeksan tutkijan uraohjauskeskusta. Keskukset vastaavat kaikkien Romanian alueiden tiedeyhteisön tarpeisiin (keskuksia isännöivät yliopistot, mutta palveluja tarjotaan alueellisille yhteisöille). Hoitajiin suuntautumisen alueellisilla keskuksilla on oltava seuraavat tehtävät: - Tarjottava uraohjausta tutkijoille, ja 90 prosenttia tällaisten palvelujen vastaanottajista on tyytyväinen saamiinsa palveluihin; - edistetään kansallista tutkimus-,

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										kehitys- ja innovointijärjestelmää muun muassa luomalla suoria synergioita investoinnin 4.4 ja niiden 100 apurahan kanssa, joita huipputaso kansainväliset tutkijat rahoittavat ja johtavat. - työkennellä verkostona ja toimia tutkijanuran keskitettynä yhteyspisteenä. Tämä on väline, jolla toteutetaan tutkijanurauudistuksia (esim. seurataan niiden tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden määrää, jotka hyväksyvät tutkijoiden peruskirjan ja säännösten, ja autetaan organisaatioita, jotka ovat halukkaita käynnistämään HRS4R-menettelyn). - Tehdään työtä sellaisen integroidun paketin parissa, jossa keskitytään

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										laajaan ohjelmaan, jossa keskitytään tieteeseen yhteiskunnassa ja yhteiskuntaa varten (8 osa-aluetta, joissa keskitytään eri kohderyhmiin nuorista oppilaista opiskelijoihin ja paikallisyhteisöihin), joka liittyy tutkijanuran suuntautumiseen, samalla kun edistetään Romanian tutkimustuloksia yhteiskunnassa, lisätään tietoisuutta tieteen hyödyistä ja houkutellaan nuoria tutkijanurille.
287	Investointi 10. Kahdeksan alueellisen uraohjauskeskuksen kansallisen verkoston perustaminen ja rahoitustuki osana eurooppalaisen	Kohde	Tutkijat, jotka ovat hyötynet uraohjauskeskusten palveluista		Numero	0	450	Q2	2026	450 tutkijaa hyöttyvät uraohjauskeskusten palveluista. Tutkimus-, digitalisaatio- ja innovointiministeriö käynnistää tarjouskilpailun kahdeksan sellaisen julkisen yliopiston verkoston valitsemiseksi, jotka ovat kiinnostuneita isännöimään ja

Sitä seuravaa t sivut . N U M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä...kuut a... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
	tutkimusalueen osaajien foorumia									ottamaan käyttöön kahdeksan tutkijan uraohjauskeskusta.

J. KOMPONENTTI 10 PAIKALLINEN RAHASTO

Tällä elpymis- ja palautumissuunnitelman komponentilla vastataan haasteisiin, jotka liittyvät alueellisiin ja sosiaalisiin eroihin kaupunki- ja maaseutualueilla sekä kaupunkiliikenteeseen.

Tämän komponentin tavoitteena on tukea kaupunkien ja maaseudun muutosta käyttämällä vihreitä ja digitaalisia ratkaisuja. Investointeja tukeviin uudistuksiin sisältyy sääntelymuutoksia, joilla tuetaan toiminnallisia kaupunki- ja maaseutualueita koskevaa lähestymistapaa toteuttamalla suurkaupunkialueita ja hallinnollisia yhteenliittymiä paikallisten julkisten sosiaalipalvelujen, koulutuksen, terveydenhuollon, asumisen ja paremman aluesuunnittelun parantamiseksi. Komponenttiin sisältyy myös kestävän kaupunkiliikenteen uudistuksia, ja sitä olisi tarkasteltava yhdessä kestävän liikenteen osa-alueen kanssa. Näillä uudistuksilla tuetut investoinnit liittyvät asuntotilojen rakentamiseen haavoittuvassa asemassa oleville nuorille, terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille, julkisen liikenteen kaluston uudistamiseen, vihreän ja turvallisemman liikenteen infrastruktuuriin, paikallisten julkisten rakennusten nykyaikaistamiseen sekä aluesuunnittelu- ja kaupunkisuunnitteluasiakirjojen valmisteluun/päivitykseen digitaalisessa muodossa.

Uudistuksilla ja investoinneilla on edistettävä Romanian vuosina 2019 ja 2020 annettujen maakohtaisten suositusten (maakohtaisten suositusten) noudattamista. Suositukset koskevat tarvetta I) ”keskitetään investoinnit vihreään ja digitaaliseen siirtymään, erityisesti kestävään liikenteeseen ja digitaalipalvelujen infrastruktuuriin” (maakohtainen suositus 3, 2020) ottaen samalla huomioon alueelliset erot (maakohtainen suositus 4, 2019); II) ”tarjotaan riittäviä tulonkorvausratkaisuja ja laajennetaan sosiaalisen suojelun toimenpiteitä ja keskeisten palvelujen saatavuutta kaikille” (maakohtainen suositus 2, 2020) ja ”parannetaan sosiaalipalvelujen kattavuutta ja laatua (maakohtainen suositus 3, 2019); III) ”parannetaan julkishallinnon laatua ja tehokkuutta ja päätöksenteon ennustettavuutta” (maakohtainen suositus 4, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

J.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus 1. Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen

Uudistuksen tavoitteena on parantaa liikenneolosuhteita kaupunki- ja maaseutualueilla, vähentää liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä ja parantaa liikenneturvallisuutta kaupunkialueilla digitaalisten ja vihreiden liikennetarkaisujen avulla.

Uudistus toteutetaan saattamalla voimaan kestävää kaupunkiliikennettä koskeva lainsäädäntö ja panemalla täytäntöön kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmat valtiotasoa alemmalla tasolla. Lainsäädäntöön on sisällyttävä toimenpiteitä, joilla edistetään julkisen liikenteen kaluston uudistamista puhtailla ajoneuvoilla, parannetaan liikenneturvallisuutta ja varmistetaan kansalliset vähimmäislaatuvaatimukset. Se velvoittaa kaupunkikunnat torjumaan ilman pilaantumista kaupungin ja toiminnallisen alueen tasolla hyväksymällä useita liikennepolitiikkoja, kuten perustamalla vähäpäästöisiä vyöhykkeitä ja kannustamalla vaihtoehtoisten liikennemuotojen käyttöön. Lisäksi siinä vahvistetaan suuntaviivat, joita kaupunkikuntien on noudatettava laatiessaan

kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmia, ja annetaan kehitys-, paikallistyö- ja hallintoministeriön alaisen tilapäisen kansallisen elimen tehtäväksi antaa tarvittaessa tukea.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä. Sekä lainsäädännön että kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien laatimista tukevan kansallisen elimen on oltava voimassa 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Investointi 1 Kestävä kaupunkiliikenne

Investoinnin tavoitteena on parantaa kestävien ja turvallisten liikkuvuusratkaisujen saatavuutta kaupunki- ja maaseutualueilla.

Investoinnilla parannetaan liikenneinfrastruktuuria ja varmistetaan sen ympäristökestävyys uusilla päästöttömillä julkisen liikenteen ajoneuvoilla ja rakennetaan lisäksi 5600 latauspistettä sähköajoneuvoille paikallisella/suurkaupunkitasolla. Investointien on koostuttava myös älykkäistä liikennejärjestelmistä ja muusta tieto- ja viestintäteknisestä infrastruktuurista, joilla parannetaan liikenneturvallisuutta, vähennetään matkustusaikoja ja liikenneluuhkia. Investoinneilla on osaltaan lisättävä päästöttömillä ajoneuvoilla (linja-autot, päästötöntä moottoria tai akkua käyttävät johdinautot, raitiovaunut) käytettävien matkojen osuus 60 prosenttiin vuonna 2025, kun se vuonna 2019 oli 45,4 prosenttia. Kun investoinnit sähköajoneuvojen latauspisteisiin on toteutettu, Romaniassa olisi yhteensä vähintään 22415 latauspistettä, jotka rahoitetaan eri lähteistä, kuten kansallisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmasta. Investointien on perustuttava myös pakolliseen mukauttamiseen kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmaan/yhdennettyyn kestäväan kehitykseen/yleiseen kaupunkisuunnitelmaan, jotka on hyväksytty tai joita ollaan kehittämässä, liikennepalvelujen kattavuuteen toiminnallisella ja kaupunkien lähialueella, julkisen liikenteen priorisointiin ja edistämiseen paikallisliikenteessä suunnittelemalla suosituimpia reittejä ja linja-autokaistoja useimmin esiintyvillä tai ruuhkautuneilla raiteilla sekä tekemällä julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus talouden toimijoiden kanssa asetuksen (EY) N:o 1370/2007 säännösten mukaisesti.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

J.2. Seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu – rahoitustuki, jota ei makseta takaisin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
288	Uudistus 1. Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	Virstanpylväs	Kestävää kaupunkiliikennettä koskevan lainsäädännön voimaantulo	Lain säännös, joka osoittaa kestävää kaupunkiliikennettä koskevan säädöksen voimaantulon				Q4	2022	Kestävää kaupunkiliikennettä koskevaan lainsäädäntöön on sisällyttävä - toimenpiteet, joilla edistetään julkisen liikenteen kaluston uudistamista puhtailla ajoneuvoilla ja varmistetaan kansalliset vähimmäislaatuvaatimukset ja julkisen liikenteen saatavuus; - kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien kehittämistä koskevan oppaan laatiminen kestävän ja älykkään liikkuvuuden strategian C(2020) 789/2020 (komission tiedonanto) mukaisesti sekä kestävän kaupunkiliikenteen

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										suunnitelmien arviointi ja laadun todentaminen - säännökset, joilla kaupunkikunnat velvoitetaan perustamaan vähäpäästöisiä vyöhykkeitä ja etuuskohtelureittejä (myös bussikaistat) puhtaalle julkiselle liikenteelle; - toimenpiteet liikenneturvallisuusriskien vähentämiseksi kaupunkitasolla ja toimenpiteet, jotka mahdollistavat yksityisautojen tilan rajoittamisen, sekä pysäköintipolitiikkojen täytäntöönpano ja seuranta paikallisella tasolla; - toimenpiteet, jotka mahdollistavat infrastruktuurin kehittämisen julkisen liikenteen, polkupyörien ja

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kävelyn turvallisen käytön edistämiseksi; - toimenpiteet, joilla mahdollistetaan intermodaalisten solmukohtien käyttöönotto liikenteen helpottamiseksi toiminnallisella kaupunkitai suurkaupunkialueella. Lainsäädäntö on laadittava seuraavien säännösten mukaisesti: - Euroopan yleistä turvallisuutta koskevan asetuksen (EU) N:o 1370/2007 (2019/2144) säännökset, jotka tulevat voimaan 6. heinäkuuta 2022; - Romanian kaupunkipolitiikka, johon on sisällyttävä määräyksiä väestötiheydestä (julkisen liikennepalvelun tehokkuuden

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										varmistaminen) ja väestön liikennepalvelujen saatavuudesta (alle 0,5 kilometrin päässä julkisen liikenteen linjasta, jonka enimmäistiheys on 20 minuuttia); - joukkoliikenteen palveluja koskevat vähimmäisvaatimukset on saavutettava tekemällä muutoksia/lisäyksiä hallinnollisissa ja alueellisissa yksiköissä tarjottavista julkisista henkilöliikennepalveluista annettuun lakiin nro 92/2007. - liikenneturvallisuutta sekä alueellista ja kaupunkiliikennettä koskevat uudistukset, jotka on otettu käyttöön kestävän liikenteen osaluueella (välitavoitteet 65–68).

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
289	Uudistus 1. Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	Virstanpylväs	Sellaisen ministeriön päätöksen voimaantulo, jolla perustetaan rakenne teknisen avun antamiseksi kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien kehittämistä varten ja joka on perustettu ja joka on toiminnassa	Ministeriön asetuksessa oleva säännös, josta käy ilmi seuraavien säädösten voimaantulo: rakenne teknisen avun antamiseksi kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien kehittämistä varten				Q4	2022	Perustetaan kehitys-, julkisten töiden ja hallinnon ministeriön valvonnassa ja koordinoitusti liikenneministeriön ja ympäristöministeriön kaltaisten vastuuministeriöiden kanssa kansallinen elin, jonka tehtävänä on tukea kaupunkien kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien laatimisessa sekä kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien laadun arvioinnissa ja todentamisessa. Keskushallinto tukee kaupunkien kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien kehittämisessä/päivittämisessä järjestämällä säännöllisesti kokouksia,

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										joissa käsitellään kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien optimointia Romaniassa. Ryhmän järjestää kehitys-, julkisten töiden ja hallinnon ministeriö, joka kokoaa yhteen asiaankuuluvat toimijat (keskushallinnon, paikallisen julkishallinnon edustajat, tiedeyhteisön edustajat, yksityinen ympäristö, kansalaisjärjestöt). Kansallisen ryhmän sihteeristöstä vastaa kehitys-, julkisten töiden ja hallinnon ministeriö.
290	Uudistus 1. Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	Virstanpylväs	Kaikkien vuosina 2021–2026 päättyvien julkisia liikennepalveluja	Sopimusten allekirjoittaminen				Q2	2026	Kaikkien sellaisten julkisia liikennepalveluja koskevien sopimusten allekirjoittaminen, joiden voimassaolo päättyy vuosina 2021–2026 kreivikuntatason avointen

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			koskevien sopimusten allekirjoittaminen 40 maakunnan osalta							tarjouskilpailujen jälkeen ja joissa noudatetaan joukkoliikenteen palveluja koskevia vähimmäisvaatimuksia kansallisella tasolla, niin että vuoden 2026 toisella neljänneksellä kaikilla 40 maakunnallisella pääkaupungilla on edelleen julkisia liikennesopimuksia.
291	Uudistus 1. Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	Kohde	Ilman epäpuhtaus päästöjen vähentäminen		kt CO ₂ eq (perusvuosi 1990)	266 371	159 823	Q2	2026	Tavoitteessa on kvantifioitava ilman epäpuhtauksien väheneminen kansallisessa ilman pilaantumisen valvontaohjelmassa suunnitellulla tavalla. Kansallisen ympäristönsuojeluviraston (NEPA) tasolla kansallista kasvihuonekaasupäästöjen luettelo hallinnoidaan osana EU:n kasvihuonekaasupäästöjen

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										seurantamekanismia. Käytetty kasvihuonekaasupäästöjen historiallista tasoa koskeva parametri on tieliikenteen kasvihuonekaasupäästöt. Ehdotettu kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoite on kansallinen tavoite vähentää päästöjä vuoteen 2030 mennessä ja vähentää kasvihuonekaasujen kokonaispäästöjä 40 prosenttia. Vuoden 2019 tasolla kansallisista kasvihuonekaasujen kokonaispäästöistä kotimaisen liikenteen osuus on noin 17 prosenttia. Tavoite määritetään myös ympäristöministeriön kehittämän kaupunkien ilmanlaadun seurannan kiinteiden pisteiden

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										verkon perusteella.
292	Uudistus 1. Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	Kohde	Kaupunkikunnissa tieliikenneonnettomuuksien seurauksena kuolleiden tai vakavasti loukkaantuneiden määrän vähentäminen 25 prosentilla viitevuoteen 2019 verrattuna		Osuus (%)	100 %	75 %	Q1	2026	Tavoitteella pyritään kvantifioimaan toimenpiteet liikenneturvallisuuden parantamiseksi kaupunkiympäristössä. Tavoitteena on vähentää kaupunkikunnissa liikenneonnettomuuksissa kuolleiden tai vakavasti loukkaantuneiden määrää 25 prosentilla vuonna 2025 verrattuna vuoden 2019 perustasoon. Tavoite vastaa kansallisen liikenneturvallisuusstrategian päivitysluonnoksessa esitettyä tavoitetta, jonka mukaan liikenneonnettomuuksien seurauksena vakavasti loukkaantuneiden tai kuolleiden henkilöiden määrää vähennetään 50

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										prosenttia vuoteen 2030 mennessä.
293	Uudistus 1. Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	Kohde	20 %:n lisäys julkista paikallisliikennettä käyttävien matkustajien vuotuisen kokonaismäärään vuonna 2026 vuoteen 2019 verrattuna		Julkista paikallista liikennettä käyttävien matkustajien lukumäärä	1 763 000	2 115 600	Q2	2026	Tavoite koskee julkista paikallisliikennettä käyttävien matkustajamäärien kasvua 20 prosentilla vuonna 2025 vuoteen 2019 verrattuna. Se olisi seurausta paikalliseen julkiseen liikenteeseen tarkoitettujen ajoneuvojen määrän kasvusta sekä toimenpiteistä, joilla pyritään vähentämään yksityisajoneuvojen käyttöä.
294	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Virstanpylväs	Julkisen liikenteen kaluston uusimista koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Rahoitusjärjestelmässä on vahvistettava avoimen ja läpinäkyvän ehdotuspyynnön perusteella valittujen tuensaajien rahoituksen osalta noudatettavat perusteet ja

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			minen (puhtaiden ajoneuvojen hankinta)							edellytykset, joihin on sisällyttävä muun muassa seuraavat täsmennykset: - Investointien pakollinen mukauttaminen kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmaan/yhdennettyyn kestäväan kehitykseen/yleiseen kaupunkisuunnitelmaan, joka on hyväksytty tai kehitteillä; - Liikennepalvelujen kattavuuden varmistaminen toiminnallisella ja kaupunkien lähialueella. Varmistetaan julkisen liikenteen priorisointi ja edistäminen paikallisliikenteessä suunnittelemalla etuoikeutettuja reittejä ja linja-autokaistoja yleisimmillä/ruuhkautuneilla valtiokoilla;

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- Julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen tekeminen talouden toimijoiden kanssa asetuksen (EY) N:o 1370/2007 säännösten mukaisesti; - Ostettujen ajoneuvojen pakollinen luokittelu Euroopan yleisestä turvallisuudesta annetun asetuksen (EU) 2019/2144 säännösten mukaisesti; asetukset tulevat voimaan 6. heinäkuuta 2022. - Yksinomaan päästöttömien ajoneuvojen rahoitusta koskevat kriteerit: linja-autot, johdinautot, joissa käytetään päästötöntä moottoria tai akkua, raitiovaunut ja pienoishärmä. Etusijalle on asetettava toiminnallisilla kaupunki-

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tai maaseutualueilla toteutettavat investoinnit.
296	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Kohde	Muut päästöttömät ajoneuvot (päästötöntä moottoria tai akkua käyttävät linja-autot, johdinautot, raitiovaunut ja pienoishussit) (ajoneuvojen lukumäärä)		Numero	1 618	2 753	Q2	2026	Tavoite viittaa kaupunkialueilla käytössä olevien päästöttömien ajoneuvojen määrään (mukaan lukien pienoishussit, joita voitaisiin ostaa myös maaseutualueille): päästöttömiä moottoreita tai akkuja käyttävien linja-autojen, raitiovaunujen, johdinautojen ja pienoishussien lukumäärä – 1135 uutta päästötöntä ajoneuvoa (200 linja-autoa. Sähkölinja-autot/vety 12–18 m, 515 Sähkölinja-autot/vety 10 m, 50 raitiovaunua, 50 kappaletta. Johdinautot 12–18 m, 320 sähkö-/vetyvähittäishussia).
297	Investointi 1. Kestävä	Kohde	Päästöttömiä		Osuus (%)	45,4 % [2019]	60 %	Q2	2026	Tavoite viittaa päästöttömän julkisen liikenteen matkojen

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	kaupunkiliikenne		ajoneuvoja (linja-autot, johdinautot, joissa käytetään päästötöntä moottoria tai akkua, raitiovaunuja) käyttävien hallinnollisten alueyksiköiden matkojen osuuden kasvu vuoteen 2019 verrattuna							osuuteen paikallistasolla julkisen paikallisliikenteen kokonaismatkoista (60 % vuonna 2025 verrattuna 45,4 %:iin vuonna 2019).
298	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Virstanpylväs	Älykkäiden liikennejärjestelmien/muiden tietö-	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Järjestelmässä on vahvistettava avoimen ja läpinäkyvän ehdotuspyynnön kautta

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			ja viestintäteknisten infrastruktuurien tarjoamista koskevien sopimusten allekirjoittaminen							valittujen tuensaajien rahoituksen myöntämisperusteet ja -edellytykset, joihin on sisällyttävä muun muassa seuraavat täsmennykset: - Investointien pakollinen yhdenmukaistaminen kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelman/yhdennetyn kestävän kehityksen suunnitelman/yleisen kaupunkisuunnitelman kanssa - Liikennepalvelujen kattavuuden varmistaminen toiminnallisella ja kaupunkien lähialueella. Varmistetaan julkisen liikenteen priorisointi ja edistäminen paikallisliikenteessä suunnittelemalla etuoikeutettuja reittejä ja

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										linja-autokaistoja yleisimmillä/ruuhkautuneilla valtiokoilla; Seuraavat toimet ovat tukikelpoisia älykkäiden liikennejärjestelmien osalta (tukialan 076 – Kaupunkiliikenteen digitalisointi) mukaisesti: - Älykäs liikenteenhallinta - Latausratkaisut - Integroidut älykkäät pysäköintiratkaisut - Liikenteenohjauskeskukset - Nopeudensääntövarojärjestelmät - Työskentelyalueen turvajärjestelmät - Yhteenliitetty liikennevalojärjestelmä - Matka-aikojen ja -nopeuden seuranta

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- Liikkeessä olevat punnitusjärjestelmät - Häätäjoneuvojen käytön ensisijaisuussignaali - Dynaamiset viestimerkit - Julkisen liikenteen matkustussuunnittelija. - Integroidut matkustajatietojärjestelmät Muuntyyppiset tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurit (kaupungeissa ja kunnissa) – Älykkään kaupungin/älykkään kylän käsite ovat tukikelpoisia myös teknologisen kehityksen perusteella (tukialan 021ter mukaisesti pitkälle erikoistuneiden

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tukipalvelujen ja -laitosten kehittäminen julkishallintoa ja yrityksiä varten), kuten - Droonien käyttö alueiden tai riskitilanteiden tarkastamiseen (vuoristoalueet). - Reaaliaikaisen tilanteen seurantakeskus kaupungissa - Viheralueiden järjestelmien älykkäät hallintajärjestelmät. - WiFi-järjestelmän laajentaminen julkisiin tiloihin. - Älykkäät kaupunkikalusteet. - Julkisten tilojen seuranta- ja turvallisuusjärjestelmä. - Kulttuuriperintötavoitteiden hyödyntäminen digitaalisen digitalisoinnin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tai jälleenrakentamisen avulla - Keskitetty asiointipiste yrityksille. - Foorumi investointien houkuttelemiseksi. - Foorumi kansalaisviestintään ja yhteisöaloitteiden muodostamiseen - Paikallisyhteisöjen innovaatiokeskukset - Ammatillisen koulutuksen infrastruktuurin kehittäminen tai nykyaikaistaminen. - Koulutusjärjestelmän digitalisointi. - Suurkaupunkialueiden GIS-tietokannat. - Avoimen datan alusta - Virtuaalinen virkamies. - Pilvipalvelut - Julkisen palvelun digitaalinen alusta. - Rekisteröinti- ja

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										asiakirjajärjestelmät - Kaupunkien datakeskus ja kaupungin tilan reaaliaikainen seuranta. - Kaupunkisovellus (sovellus, jolla tiedotetaan kansalaisille ja tunnistetaan ongelmia paikallistasolla). - Verojen maksaminen verkossa. - Verkkosuunnittelujärjestelmä – verkkosivusto, johon kansalaiset voivat kirjautua verkossa erilaisissa jalkaväkimiinojen palvelupisteissä. - Julkisen palvelun tietokioskit. - Verkkoalusta ja/tai mobiilisovellus energiankulutuksen kartoittamiseksi naapurustossa tai kaupungissa. - Älykäs sähköverkko, joka

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										voidaan ottaa käyttöön kollektiivisten asuntojen eri alueilla (älykäs verkko). - Viheralueiden kastelujärjestelmien automatisointi - ”Älykäs” sanitaatioinfrastruktuuri. - Teknisen ja kunnallisen infrastruktuurin ja kulutuksen tilan reaaliaikainen seuranta.
299	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Kohde	Hallinnolliset alueelliset yksiköt, joiden järjestelmät ovat toiminnassa – älykkäät liikennejärjestelmät ja sähköiset		Numero	0	246	Q4	2024	Niiden hallinnollisten alueyksiköiden lukumäärä, joilla on kehitetty/laajennettu järjestelmä toiminnassa – älykkäät liikennejärjestelmät ja sähköiset liput/muut tietojen ja viestintätekniset infrastruktuurit välitavoitteen 298 vaatimusten mukaisesti.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			liput/ muut tieto- ja viestintä tekniset infrastruktuurit							
300	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Kohde	Hallinnolliset alueelliset yksiköt, joiden järjestelmät ovat toiminnassa – älykkäät liikennejärjestelmät ja sähköiset liput/ muut tieto- ja viestintä tekniset infrastruktuurit		Numero	246	491	Q2	2026	Niiden hallinnollisten alueyksiköiden lukumäärä, joilla on kehitetty/ laajennettu järjestelmä toiminnassa – älykkäät liikennejärjestelmät ja sähköiset liput/ muut tieto- ja viestintä tekniset infrastruktuurit välitavoitteen 298 vaatimusten mukaisesti.
301	Investointi 1.	Virstanpy	Sähköajone	Sopimusten				Q4	2022	Järjestelmässä on

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	Kestävä kaupunkiliikenne	lväs	uvojen latauspisteiden rakentamista koskevien sopimusten allekirjoittaminen	allekirjoittaminen						vahvistettava perusteet ja edellytykset, jotka on täytettävä avoimen ja läpinäkyvän ehdotuspyynnön kautta valittavien tuensaajien osalta ja joihin on sisällyttävä muun muassa seuraavat täsmennykset: - Investointien pakollinen mukauttaminen kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmaan/yhdenmukaiseen kestäväan kehitykseen/yleiseen kaupunkisuunnitelmaan, joka on hyväksytty tai kehitteillä; - Liikennepalvelujen kattavuuden varmistaminen toiminnallisella ja kaupunkien lähialueella. Varmistetaan julkisen liikenteen priorisointi ja edistäminen

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										paikallisliikenteessä suunnittelemalla etuoikeutettuja reittejä ja linja-autokaistoja yleisimmillä/ruuhkautuneilla valtiokoilla; - Julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen tekeminen talouden toimijoiden kanssa asetuksen (EY) N:o 1370/2007 säännösten mukaisesti. Vuoteen 2026 saakka lääninkaupunkien (mukaan lukien kaikki alat Bukarestissa) on varmistettava, että sähköajoneuvoille kehitetään vähintään 40 latauspistettä, jotka ovat julkisen/hallinnollisen alueyksikön käytettävissä.
303	Investointi 1.	Kohde	Sähkökäytt		Numero	0	5 600	Q2	2026	Käytössä olevien

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	Kestävä kaupunkiliikenne		öisten ajoneuvojen latauspisteiden lisämäärä							sähköajoneuvojen latauspisteiden lukumäärä.

J.3. Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistuksen 2: Kestävän kaupunkikehityksen poliittisen kehyksen luominen

Uudistuksen tavoitteena on tarjota kaupunkialueilla asuville, myös marginaalisille ja syrjäisille yhteisöille, paremmat mahdollisuudet käyttää laadukkaita palveluja, kuten liikkuvuutta, asumista ja muita paikallisesti tarjottavia julkisia palveluja.

Uudistuksessa määritellään puitteet, joiden avulla kaupunkikeskukset ja kaupunkien lähialueet koordinoivat toimintaansa parantaakseen niiden valmiuksia tarjota laadukkaita ja integroituja palveluja ja parantaakseen kansalaistensa elintasoja. Uudistuksen kaksi pääpilaria ovat suurkaupunkialueita koskeva laki ja Romanian kaupunkipolitiikan kehys. Laissa määritellään toiminnalliset kaupunkialueet ja niiden päävastuut (liikkuminen, asuminen ja aluesuunnittelu). perustetaan elimiä, jotka ohjaavat ja koordinoivat poliittisia aloitteita ja investointeja toiminnallisella kaupunkitasolla; varmistaa rahoituskapasiteettinsa avoimilla ja ennakoitavilla budjettilähteillä; ja mahdollistaa yhteishankinnat tavaroiden ja palvelujen tarjoamiseksi toiminnallisella kaupunkitasolla. Kehyksellä tuetaan toiminnallisten kaupunkialueiden perustamista ja määritellään tarkemmin yksinomaiset vastuualueet paikallisella tasolla sekä ne, jotka jaetaan keskushallinnon kanssa.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä. Suurkaupunkialueita koskeva laki ja Romanian kaupunkipolitiikan kehys hyväksytään ja tulevat voimaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2022 ja viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022.

Uudistus 3: Toimintapoliittisen kehyksen luominen maaseudun kestävää muutosta varten: hallinnollisten yhteenliittymien perustaminen toiminnallisilla maaseutualueilla

Uudistuksen tavoitteena on tarjota maaseudulla asuville ihmisille, myös marginaali- ja syrjäseuduille, paremmat mahdollisuudet käyttää laadukkaita palveluja, kuten liikkuvuutta, asumista ja muita paikallisesti tarjottavia julkisia palveluja.

Uudistuksella pyritään yhdistämään politiikan ja palvelujen tarjonta maaseudun hallinnollisten alueellisten yksiköiden kesken hyvinvoinnin lisäämiseksi harvaan asutuilla alueilla⁴⁸. Hallintolain muutosten on erityisesti mahdollistettava hallinnollisten yhteenliittymien perustaminen toiminnallisille maaseutualueille, jotka ovat taloudellisesti ja sosiaalisesti integroituneita maaseudun hallinnollisia yksiköitä, joilla on samanlaisia haasteita ja mahdollisuuksia niiden kehittämiseen (kuten läheisyys yhteisiin luonnonvaroihin, altistuminen samoille rakenteellisille häiriöille). Tarkistuksissa on lisäksi määriteltävä toiminnallisten maaseutualueiden oikeudellinen järjestelmä ja vastuualueet; perustaa elimiä, jotka ohjaavat ja koordinoivat poliittisia aloitteita ja investointeja toiminnallisen maaseutualueen tasolla; varmistaa rahoituskapasiteettinsa avoimilla ja ennakoitavilla budjettilähteillä; ja mahdollistaa hallinnollisten yksiköiden tuottamien julkisten palvelujen täysimääräinen digitaalinen integrointi, mukaan lukien tavaroiden ja palvelujen tarjoamista koskevien yhteishankintojen käyttö toiminnallisen maaseutualueen tasolla.

⁴⁸ Alueelliset hallinnolliset yksiköt määritellään ”maaseuduksi” asiakirjassa ”Methodological manual on territorial typologies – 2018 edition” (tunnetaan myös nimellä DEGURBA-menetelmä) tai OECD:n tehostetussa pienten alueiden luokittelussa (Fadic, M. ym. (2019), ”Classifying small (TL3) regions based on metropolitan population, low density and remoteness”, OECD Regional Development Working Papers, nro 2019/06, OECD Publishing, Pariisi, <https://doi.org/10.1787/b902cc00-en>).

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä. Hallintolain muutokset, jotka mahdollistavat hallinnollisten yhteenliittymien perustamisen toiminnallisilla maaseutualueilla, tulevat voimaan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022.

Uudistus 4: Asuntojen laadun parantaminen

Uudistuksen tavoitteena on vähentää heikossa asemassa olevien ryhmien ja ryhmien, erityisesti syrjäytyneisiin yhteisöihin kuuluvien henkilöiden, vakavaa asumisvajetta kaupunki- ja maaseutualueilla.

Uudistus pannaan täytäntöön saattamalla voimaan säädös, jolla varmistetaan kansallisen asuntostrategian ja sen toimintasuunnitelman täytäntöönpano, muun muassa käyttämällä suurkaupunkialueiden ja hallinnollisten yhteenliittymien kaltaisia mekanismeja. Näihin asiakirjoihin on myös liitettävä kartoitus asumistarpeista erityisesti syrjäytyneissä yhteisöissä ja ryhmissä, mukaan lukien epäviralliset asutusalueet kaupunki- ja maaseutualueilla. Uudistuksella on varmistettava täydentävyys ESR+:sta ja tulevasta koheesiopolitiikasta rahoitettavien nykyisten tai tulevien yhdenmukisten yhteisön keskusten investointien (eli koulutus-, sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelujen tarjoamisen) kanssa, eikä se saa johtaa sosiaaliseen eriytymiseen.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä. Säädös, jolla varmistetaan kansallisen asumisstrategian ja -toimintasuunnitelman täytäntöönpano, hyväksytään ja se tulee voimaan viimeistään 30. kesäkuuta 2022.

Uudistus 5: Suunnittelujärjestelmän kehittäminen – aluesuunnittelua, kaupungistumista ja rakentamista koskevat säännöt

Uudistuksen tavoitteena on parantaa yleistä aluesuunnittelua yksinkertaistamalla ja digitalisoimalla aluesuunnitteluasiakirjoja ja -menettelyjä, parantamalla aluesuunnitteluasiakirjojen saatavuutta ja avoimuutta sekä lisäämällä energiatehokkaiden ja kestävien ratkaisujen käyttöä rakentamisessa.

Uudistus pannaan täytäntöön kaupunkisuunnittelua koskevan lain voimaantulon myötä. Käytännösäännöillä yksinkertaistetaan ja yhdenmukaistetaan tapaa, jolla alueelliset ja yleiset kaupunkisuunnitelmat raportoidaan, päivitetään ja saatetaan osaksi paikkatietojärjestelmää, sekä toimenpiteitä energiatehokkuuden lisäämiseksi ja ilmanlaadun parantamiseksi sitovien rakennusstandardien avulla kaikissa hallinnollisissa alueyksiköissä sekä toiminnallisilla kaupunki- ja maaseutualueilla. Käytännösäännöissä on myös oltava päivitettyihin kaupunkisuunnitteluasiakirjoihin säännöksiä, joilla pyritään lyhentämään työmatka-aikaa ja -etäisyyttä toiminnallisilla kaupunki- ja maaseutualueilla asuvan väestön osalta. Uuden data-alustan on osana alueellista seurantakeskusta keskitettävä standardoidut ja digitalisoidut kartat ja strategiset asiakirjat, jotka ovat kaupunkisuunnitteluprosessin perustana, ja tarjottava yleisölle pääsy kaikkiin suunnitelmiin sekä uusiin aluesuunnittelu- ja aluesuunnitteluasiakirjoihin.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä. Aluesuunnittelua, kaupunkisuunnittelua ja rakentamista koskeva säännöstö tulee voimaan viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2023, ja alueellisen seurantakeskuksen osana toimivan operatiivisen data-alustan, joka mahdollistaa aluesuunnittelua ja aluesuunnittelua koskevien asiakirjojen täyden digitaalisen saatavuuden, on oltava toiminnassa viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2023.

Investointi 2 Asuntojen rakentaminen nuorille sekä terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille

Investoinnin tavoitteena on parantaa avun tarpeessa olevien nuorten ja tällaisia palveluja syrjäytyneissä yhteisöissä ja syrjäytyneissä ryhmissä tarjoavien terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisten mahdollisuuksia saada laadukkaita asuntoja.

Investointi koostuu uusien asuntojen rakentamisesta haavoittuvassa asemassa oleviin yhteisöihin ja ryhmiin kuuluville nuorille kansallisen asuntostrategian ja toimintasuunnitelman mukaisesti, ja siihen on liitettävä toimenpiteitä kohderyhmien sosiaalisen ja taloudellisen integroitumisen edistämiseksi. Taloja on rakennettava yhtä lailla terveys- ja koulutusalan ammattilaisille kaupunki- ja maaseutualueilla, joilla marginalisoituneet yhteisöt ja ryhmät elävät ja joilla on aiemmin todettu puutteita terveydenhuolto- ja koulutuspalvelujen tarjoamisessa. Vasta rakennettujen talojen on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 3 Julkisten rakennusten kunnostaminen hallinnollisten alueellisten yksiköiden julkisten palvelujen tarjonnan parantamiseksi

Investoinnin tavoitteena on parantaa paikallisten julkisten palvelujen tarjontaa. Investoinnilla rahoitetaan julkisten rakennusten maltillista kunnostamista paikallistasolla. Se koskee ainoastaan niitä kaupunkien ja kuntien julkisia rakennuksia, jotka on tarkoitettu julkisten palvelujen tarjoamiseen kansalaisille (esim. kaupungintalorakennukset, sosiaalipalvelurakennukset). Investointi koostuu 1015481 neliömetrin pinta-alan kunnostamisesta tukikelpoisissa julkisissa rakennuksissa. Peruskorjausten odotetaan johtavan primäärienergian kysynnän vähenemiseen 30 prosentilla, kuten energiatehokkuustodistukset osoittavat.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 4 Kaavoitus- ja kaupunkisuunnitteluasiakirjojen kehittäminen/päivittäminen paikkatietojärjestelmässä

Investoinnin tavoitteena on parantaa aluesuunnittelua ja kaupunkisuunnittelua koskevien asiakirjojen digitaalista saatavuutta.

Investoinnilla rahoitetaan aluesuunnittelu- ja kaupunkisuunnitteluasiakirjojen, myös kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien, kehittämistä tai päivittämistä. Kaikki asiakirjat on laadittava digitaalisessa muodossa aluesuunnittelua, kaupungistumista ja rakentamista koskevien käytännesääntöjen mukaisesti, ja kansallisen tukieliimen on validoitava ne. Asiakirjat on ladattava alueellisen seurantakeskuksen alustalle.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

J.4. Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
307	Uudistus 2. Kestävän kaupunkikehityksen poliittisen kehyksen luominen – Romanian kaupunkipolitiikka	Virstanpylväs	Suurkaupunkialueita koskevan lain voimaantulo	Lainsäädännös, joka osoittaa suurkaupunkialueita koskevan lain voimaantulon				Q2	2022	Suurkaupunkialueita koskevassa laissa - määritellään kriteerit suurkaupunkialueiden ja niiden poliittisen toimivallan rajaamiseksi seuraavasti: liikkuvuus, aluesuunnittelu, kaupunkikehitys, asuminen ja muut paikallistasolla tarjottavat julkiset palvelut, joilla puututaan muun muassa marginaalisten ja syrjäisten yhteisöjen ongelmiin, epäviralliset asutusalueet mukaan luettuina; - perustetaan suurkaupunkialueelle koordinointielin, joka ohjaa ja valvoo suurkaupunkialueeseen kuuluviin hallinnollisiin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										alueellisiin yksiköihin liittyvien politiikkojen ja investointien täytäntöönpanoa ja jonka tavoitteena on parantaa yhteyksiä, aluesuunnittelua, vihreän infrastruktuurin kehittämistä sekä työllistymisen, terveystalouden ja koulutuksen saatavuutta, myös köyhillä alueilla/syrjäisillä alueilla asuville ihmisille, ja varmistaa myös paremmat taloudelliset mahdollisuudet taajamien lähistöllä sijaitseville asutusalueille, - varmistetaan avoin ja ennakoitavissa oleva kehitys (mukaan lukien kriteerit, menetelmät) kunkin suurkaupunkialueen talousarvion muodostamiseksi

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										toiminnallisen kaupunkialueen muodostavien hallinnollisten yksiköiden rahoitusosuuksien ja tarvittaessa valtion talousarviosta vuosittain rahoitettavien kansallisten kehitysohjelmien kautta tehtävien siirtojen perusteella, jotka perustuvat kunkin suurkaupunkialueen toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyviin tulokriteereihin, mahdollistavat tavaroiden ja palvelujen yhteishankinnat toiminnallisen alueen tasolla.
308	Uudistus 2. Kestävän kaupunkikehityksen poliittisen	Virstanpylväs	Romanian kaupunkipolitiikan kehiksestä	Hallituksen päätöksen säännös Romanian				Q4	2022	Hallituksen päätöksellä - määritellään kansallisten ja paikallisten viranomaisten roolit ja vastuut Romanian

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	kehityksen luominen		annetun hallituksen päätöksen voimaantulo	kaupunkipolitiikan kehityksen voimaantulo sta						kaupunkipolitiikan täytäntöönpanossa - sisällytetään kestävän kehityksen periaatteet kaupunkisuunnitteluasiakirjoihin muun muassa panemalla täytäntöön luontoon perustuvia ratkaisuja - otetaan käyttöön Romanian kaupunkipolitiikan ensisijaisiin tavoitteisiin perustuvat keskeiset suorituskykyindikaattorit (eli liikkuvuuden parantaminen, parempi aluesuunnittelu, paremmat asuinolot, paikalliset julkiset palvelut syrjäytyneille/syrjäisimmille yhteisöille ja julkisen liikenteen saatavuus) - perustetaan vakaa ja ennakoitavissa oleva rahoitusmekanismi

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kaupunkipolitiikan täytäntöönpanoa varten - edistetään paikallista yhteistyötä edistämällä toiminnallisilla kaupunkialueilla ehdotettuja kestävän kaupunkikehityksen hankkeita, jotka ovat linjassa kestävän ja yhdenmety kaupunkikehityksen suunnitelmien kanssa.
309	Uudistus 2. Kestävän kaupunkikehityksen poliittisen kehityksen luominen	Kohde	Elämänlaadun paraneminen kaupunkialueilla		Osuus (%)	30,7 %	40 %	Q2	2026	Tavoitteessa viitataan elämänlaadun paranemiseen kaupunkialueilla, joiden osuus on 10 prosenttiyksikköä (eli niiden henkilöiden prosenttiosuus, jotka suhtautuvat myönteisesti toteamukseen ”olen tyytyväinen asumiseen kaupungissa: (yhteensä samaa mieltä) vuoden 2020 toisesta neljänneksestä

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										(perusskenaariona) vuoden 2026 toiseen neljännekseen mitattuna menetelmällä, joka vastaa elämänlaatua Euroopan kaupungeissa koskevassa tutkimuksessa käytettyä menetelmää. Katsastuksessa on käytettävä ulkoista palveluntarjoajaa.
310	Uudistus 3. Toimintapoliittisen kehyksen luominen maaseudun kestävästä muutosta varten: hallinnollisten yhteenliittymien perustaminen toiminnallisilla maaseutualueilla		Säädös, jolla muutetaan hallintolakia ja perustetaan hallinnollisia yhteenliittymiä vierekkäisiin maaseudun tai pääasiassa maaseudun	Lainsäädännös, josta käy ilmi säädöksen voimaantulo				Q4	2022	Hallintolakiin tehtävillä muutoksilla perustetaan toiminnallisille maaseutualueille hallinnollisia yhteenliittymiä (jotka on määritelty kaupungistumisastetta koskevan menetelmän (DEGURBA) mukaisesti), jotka osoittavat jonkinasteista taloudellista ja sosiaalista integraatiota ja/tai kohtaavat samanlaisia haasteita ja mahdollisuuksia niiden kehittämiseen (esim. läheisyys yhteisiin luonnonvaroihin).

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			hallinnollisiin alueyksiköihin, jotka toimivat toiminnallisina maaseutualueina, tulee voimaan.							altistuminen samoille rakenteellisille häiriöille). Lainsäädäntömuutoksilla - Määritellään toiminnalliseen maaseutualueeseen perustuvan lähestymistavan pohjalta perustettujen hallinnollisten yhteenliittymien oikeudellinen järjestelmä ja vastuut, jotta voidaan parantaa julkisten sosiaali-, koulutus- ja terveydenhuoltopalvelujen tehokkuutta sekä tukea maatalouden itsenäisiä ammatinharjoittajia (kuten markkinoille pääsy ja yhteistyön lisääminen) ja toteuttaa tehokkaasti investointeja, jotka johtavat alueellisen yhteenkuuluvuuden parantamiseen, maaseutualueiden

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										yhdentymiseen sekä luonnon- ja kulttuuriperinnön kestävään pääomittamiseen. - Perustettava kutakin hallinnollista yhteenliittymää vastaava elin, joka suorittaa paikallisille viranomaisille ominaisia toimia ja edistää mukana olevien viranomaisten strategisten tavoitteiden toteuttamista. Elimen on hallinnoitava seuraavan tyyppisiä julkisia palveluja: alueellinen suunnittelu ja kaupunkisuunnittelu; julkiset hankinnat sijoituksia; julkisen ja yksityisen sektorin hallinnointi; rahoitus ja kirjanpito; juridinen; sosiaalituki, maatalousrekisteri;

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										väestörekisteri; kiinteistörekisteri. - Varmistetaan avoin ja ennakoitavissa oleva talousarvio, joka koostuu hallinnollisten yhteenliittymien muodostamien hallinnollisten yksiköiden rahoitusosuuksista ja keskushallinnolta tehtävistä siirroista toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien avointen tulokriteerien perusteella toiminnallisen maaseutualueiden tasolla. - Mahdollistaa hallintoyksiköiden ja konsortioiden julkisten palvelujen täysimääräinen digitaalinen integrointi, jotta julkisia palveluja voidaan tarjota lyhyemmässä ajassa kansalaisille ja yrittäjille, muun muassa tavaroiden ja

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										palvelujen tarjoamista koskevien yhteishankintojen avulla toiminnallisen maaseutualueen tasolla.
311	Uudistus 3. Toimintapoliittisen kehyksen luominen maaseudun kestävästä muutosta varten: hallinnollisten yhteenliittymien perustaminen toiminnallisilla maaseutualueilla	Kohde	Köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vähenemisen maaseutualueilla		Prosenttiosuus	45,4 %	38 %	Q2	2026	Eurostatin indikaattorin (ILC_PEPS13) mukainen maaseutualueiden köyhyys- ja syrjäytymisasteen alentaminen vähintään 7,4 prosenttiyksikköä käyttäen vuoden 2020 peruslukua, joka on 45,4 prosenttia.
312	Uudistus 4. Asuntojen laadun parantaminen	Virstanpylväs	Kansallisen asumisstrategian ja vakavan asuntopulan vähentämistä koskevan toimintasuunnitelman	Lain säännös, josta käy ilmi kansallisen asumisstrategian ja vakavan asuntopulan				Q2	2022	Säädöksellä varmistetaan kansallisen asumisstrategian ja -toimintasuunnitelman täytäntöönpano, jotta voidaan parantaa asumisen laatua haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien ja vakavaa asuntopulaa vähentävien ryhmien, erityisesti kaupunki-

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			täytäntöönpanoa koskevan säädöksen voimaantulo	vähentämistä koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta annetun säädöksen voimaantulo						ja maaseutualueiden syrjäytyneisiin yhteisöihin kuuluvien henkilöiden, osalta. Strategiassa ja toimintasuunnitelmassa - lisäksi olisi kartoitettava asumistarpeet erityisesti syrjäytyneissä yhteisöissä ja ryhmissä, epäviralliset asutusalueet mukaan luettuina, kaupunki- ja maaseutualueilla (marginaalisten yhteisöjen atlaksen päivitetyn version mukaisesti) - varmistetaan lähestymistapa, jolla varmistetaan ESR+:sta ja tulevista koheesiopolitiikan rahastoista rahoitettavien nykyisten tai tulevien yhdenmukaisen yhteisön keskustusten investointien täydentävyys (eli koulutus-, sosiaali- ja

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										perusterveydenhuoltopalvelujen tarjoaminen). - varmistetaan täydentävä koulutus- ja terveydenhuoltopalvelujen saatavuus syrjäytyneissä yhteisöissä (kuten marginaaliyhteisöjen atlaksen päivitetystä versiossa todetaan) - ei johda sosiaaliseen eriytymiseen - varmistetaan mahdollisuus käyttää suurkaupunkialueita, hallinnollisia yhteenliittymiä ja yhteisöjen välisiä kehitysyhdistyksiä investointien toteuttamiseen.
313	Uudistus 4. Asuntojen laadun parantaminen	Kohde	Ahtaasti asuttujen asuntojen osuuden pieneneminen		Prosenttiosuus	45,1 %	39 %	Q2	2026	Ahtaasti asuminen väheni Eurostatin indikaattorin (ILC_LVHO05A) mukaisesti 6,1 prosenttiyksikköä vuoden 2020 perustason 45,1 prosentin perusteella.
314	Uudistus 4.	Kohde	Epämuodoll		Prosenttiosuus	0	20	Q2	2026	Tavoitteella pyritään

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	Asuntojen laadun parantaminen		isilla asuinalueilla asuvan väestön osuuden pieneneminen		uus		%			vähentämään toiminnallisilla kaupunkialueilla sijaitsevilla epävirallisilla asuinalueilla asuvan väestön osuutta ja lisäämään heidän integroitumistaan yhteisöihin. Niiden henkilöiden lukumäärä, jotka asuvat epävirallisilla asuinalueilla, joilla on heikkoja asuntoja tai joilla ei ole asuntoja, määritetään alue- ja kaupunkisuunnittelua koskevan lain mukaisesti kehitetyn kartoituksen perusteella.
315	Uudistus 5. Suunnittelujärjestelmän kehittäminen – aluesuunnittelua, kaupungistumista ja rakentamista koskevat säännöt	Virstanpylväs	Aluesuunnittelua, kaupunkisuunnittelua ja rakentamista koskevan säännösten voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi aluesuunnittelua, kaupunkisuunnittelua ja rakentamista				Q1	2023	Aluesuunnittelua, kaupunkisuunnittelua ja rakentamista koskevalla säännöstöllä pannaan täytäntöön muun muassa seuraavat: - hallinnollisen taakan keventäminen, hallinnollisten säädösten

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
				koskevan lain voimaantulo						antamisen määräaikojen lyhentäminen sekä uusien mekanismien käyttöönotto, jotta voidaan varmistaa tehokkaammat, digitalisoidut ja laadukkaammat hallinnolliset prosessit rakennusosalalla, mukaan lukien suunnittelurakenteet toiminnallisten kaupunkialueiden tasolla. - kaikkien alueellisten ja yleisten kaupunkisuunnitelmien päivittäminen ja saattaminen osaksi paikkatietojärjestelmää (GIS) sekä Romanian kaupunkipolitiikan uusien periaatteiden noudattaminen (kestävän liikenteen edistäminen ja liikenneturvallisuuden parantaminen,

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										luontopohjaisten ratkaisujen/vihreän ja sinisen infrastruktuurin käyttö), myös toiminnallisten kaupunki- ja maaseutualueiden tasolla; - toimenpiteet energiatehokkuuden parantamiseksi ja ilmanlaadun parantamiseksi sitovien rakennusnormien avulla kaikilla hallinnollisilla alueyksiköillä ja toiminnallisilla kaupunki- ja maaseutualueilla - Ajantasaistettuihin kaupunkisuunnitteluasiakirjoihin sisältyvät konkreettiset määräykset, joilla pyritään lyhentämään työmatka-aikaa ja -etäisyyttä toiminnallisilla kaupunki- ja maaseutualueilla (15 minuutin kaupunkikonseptin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										täytäntöönpano: painopisteenä asiaankuuluvien tilojen saatavuuden parantaminen). Ohjeasiakirjan/käsikirjan laatiminen ja hyväksyminen käytäntöjen uusien säännösten täytäntöönpanon helpottamiseksi.
316	Uudistus 5. Suunnittelujärjestelmän kehittäminen – aluesuunnittelua, kaupungistumista ja rakentamista koskevat säännöt	Virstanpylväs	Kaupunkien yhteentoimivan digitaalisen data-alustan käyttöönotto (osana alueellista seurantakeskusta)	Digitaalisen alustan käyttöönotto (osana alueellista seurantakeskusta)				Q2	2023	Otetaan käyttöön standardoitu data-alusta osana alueellista seurantakeskusta, ja sen avulla voidaan - Maan kaikkia aluehallintoyksiköitä koskevien uusimpien alue- ja aluesuunnitteluasiakirjojen julkinen saatavuus - paikallisviranomaisten mahdollisuus myöntää kaupunkisuunnittelutodistuksia ja rakennuslupia yhteentoimivasti kaikkien asiaankuuluvien

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										viranomaisten tietokantojen (esim. verohallinnon) kanssa ja käyttää valtion pilvipalvelujen käytettävissä olevaa infrastruktuuria - reaaliaikaisten tietojen (kuten tiedot kaupunkisääntelystä, kaikista rajoituksista ja sallitusta maankäytöstä) toimittaminen kaikille asianomaisille osapuolille, myös suurelle yleisölle, jotta voidaan varmistaa suunnittelutodistusten ja rakennuslupien myöntämisen avoimuus - kaupunkisuunnittelun dynaaminen hallinta (tietojen jatkuva päivittäminen siten, että otetaan huomioon tehdyt muutokset – esimerkiksi kaupunkisuunnitelmien mukaiset yleisen

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kaupunkisuunnitelman indikaattoreiden muutokset), jonka avulla hallinnolliset yksiköt, myös toiminnallisella kaupunki- ja maaseutualueilla, voivat koordinoida energia-, ympäristö-, asunto- ja liikennepolitiikan täytäntöönpanoa paikallistasolla.
317	Investointi 2. Asuntojen rakentaminen nuorille sekä terveys- ja koulutusalan ammattilaisille	Virstanpylväs	Kaikkien rahoitussopimusten allekirjoittaminen haavoittuvassa asemassa olevista yhteisöistä ja ryhmistä tulevien nuorten sekä	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Avustusten rahoitusjärjestelmä laaditaan kansallisen asuntostrategian ja toimintasuunnitelman säännösten perusteella välitavoitteen 312 eritelmien mukaisesti. Rahoitusjärjestelmän on oltava avoin kaikille hallinnollisille alueyksiköille/Metropolitan-alueille/hallinnollisille konsortioille, ja sen on oltava seuraavien pakollisten

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
			kaupunki- tai maaseutualueiden terveydenhuolto- ja koulutusalan ammattilaisten asuntojen rakentamiseksi							eritelmien mukainen: A) Nuorisoasuminen myönnetään hallinnollisille alueyksiköille, hallinnollisille yhteenliittymille ja suurkaupunkialueille sellaisen yhdenmukaisen toimintasuunnitelman perusteella, jolla parannetaan haavoittuvassa asemassa olevien yhteisöjen ja ryhmien nuorten ja heidän kotitaloutensa elinoloja, mukaan lukien toimenpiteet kohderyhmien sosiaalisen ja taloudellisen integroitumisen edistämiseksi. Edunsaajina olevien nuorten on täytettävä kumulatiivisesti edellytys siitä, että he

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tulevat 18–35-vuotiaasta haavoittuvassa asemassa olevasta yhteisöstä/ryhmästä, jonka tulot perheenjäsentä kohti ovat alle talouden keskimääräisen kuukausipalkan, eikä hänellä ole taloa tai hän ei ole omistanut taloa, joka elää tällä hetkellä liian ahtaissa tai köyhissä asuinoloissa. Kriteereissä otettaisiin huomioon myös se, että nuorilla on kotitaloudessaan yksi tai useampi lapsi. B) Lääkintä- ja koulutusalan ammattilaisten asuntoyksiköt myönnetään hallinnollisille alueyksiköille, hallinnollisille yhteenliittymille ja

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										suurkaupunkialueille sellaisen yhdenntyn toimintasuunnitelman perusteella, jolla parannetaan lääketieteellisiä tai koulutuspalveluja haavoittuvassa asemassa oleville yhteisöille ja ryhmille, jotka on yksilöity kartoittamalla tarpeita erityisesti syrjäytyneissä yhteisöissä ja ryhmissä. Samoin investoinnit on tehtävä yhdessä koulutukseen ja terveydenhuoltoon (esim. sairaaloita edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen, jolla pyritään parantamaan terveydenhuollon peruspalvelujen

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										saatavuutta) tehtävien investointien ja kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman perusparannusaaltoa koskevien osa-alueiden sekä nykyisen komponentin (julkisten rakennusten asianmukainen kunnostaminen) investoinnin 3, toimenpideohjelmien 2014–2020 ja 2021–2027 tai muiden ohjelmien kanssa.
318	Investointi 2. Asuntojen rakentaminen nuorille sekä terveys- ja koulutusalan ammattilaisille	Kohde	Haavoittuvassa asemassa olevista yhteisöistä/ryhmistä tuleville nuorille		Numero	0	3 490	Q2	2026	Muita heikommassa asemassa olevista yhteisöistä tai ryhmistä tulevien nuorten asuntoyksikköjen määrä, jota tuetaan täydentävillä toimenpiteillä, kuten sosiaali-, koulutus- ja työmarkkinatoimenpiteillä

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			rakennetut asunnot							kaikille aiemmin yksilöidyille nuorille, välitavoitteen 317 vaatimusten mukaisesti. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
319	Investointi 2. Asuntojen rakentaminen nuorille sekä terveys- ja koulutusalan ammattilaisille	Kohde	Terveys- ja koulutusalan ammattilaisille rakennetut asunnot		Numero	0	873	Q2	2026	Terveystieteiden ja koulutuksen ammattilaisille rakennettujen asuntojen määrä kaupungeissa tai maaseudulla, joissa koulutuksen ja terveydenhuollon saatavuus on riittämätön ammattilaisten puutteen vuoksi, välitavoitteessa 317 yksilöidyllä tavalla.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
320	Investointi 3. Julkisten rakennusten kohtuullinen kunnostaminen hallinnollisten alueellisten yksiköiden julkisten palvelujen tarjonnan parantamiseksi	Virstanpylväs	Sopimusten allekirjoittaminen julkisten rakennusten kohtuullinen peruskorjaukset	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Järjestelmässä on vahvistettava kriteerit ja edellytykset, jotka on täytettävä julkisten rakennusten kohtuullisen peruskorjauksen yhteydessä ja joihin on sisällyttävä muun muassa seuraavat edellytykset: - Ainoastaan kaupungit ja kunnat ovat tukikelpoisia. - Tukikelpoisia ovat ainoastaan julkiset rakennukset, joiden

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tarkoituksena on tarjota paikallisia julkisia palveluja (esim. kaupungintalorakennukset, sosiaalipalvelurakennukset). - Maltillisten jälkiasennushankkeiden on johdettava primäärienergian kysynnän vähenemiseen 30 prosentilla, mikä on osoitettava energiatehokkuustodistuksilla. Julkisten rakennusten maltilliseen perusparannukseen tehtävissä investoinneissa muiden kuin energiatehokkuusjärjestelmien kustannukset eivät saa ylittää 10:tä prosenttia kokonaiskustannuksista.
322	Investointi 3. Julkisten rakennusten kohtuullinen	Kohde	Kunnostettujen julkisten rakennusten pinta-ala		Neliömetri määrä	0	1 015 481	Q2	2026	Tavoite kattaa kohtuullisesti kunnostettavan rakennetun kokonaispinta-alan neliömetreinä ilmaistuna ja

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	kunnostaminen hallinnollisten alueellisten yksiköiden julkisten palvelujen tarjonnan parantamiseksi		neliömetrinä							osoituksena primäärienergian kysynnän 30 prosentin vähenemisestä energiatehokkuustodistusten avulla.
323	Investointi 4. Aluesuunnittelua ja kaupunkisuunnittelua koskevien asiakirjojen kehittäminen/päivittäminen paikkatietojärjestelmässä	Virstanpylväs	Aluesuunnittelua, kaupunkisuunnittelua ja kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmia koskevien asiakirjojen kehittämistä/päivittämistä koskevien sopimusten allekirjoittaminen.	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Järjestelmässä on vahvistettava kriteerit ja edellytykset, jotka on täytettävä, jotta voidaan rahoittaa aluesuunnittelun, kaupunkisuunnittelun ja kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien kehittämistä/päivittämistä. Asiakirjojen laatiminen/päivittäminen on kehitettävä digitaalisessa muodossa välitavoitteen 288 ja välitavoitteen 315 säännösten mukaisesti.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelman optimointia käsittelevän kansallisen ryhmän, joka on perustettu välitavoitteen 289 säännösten mukaisesti, on hyväksyttävä kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelma, ja aluesuunnittelua ja kaupunkisuunnittelua koskevat asiakirjat on ladattava alueelliseen seurantakeskukseen. Integrointi välitavoitteen 316 mukaiseen digitaaliseen alustaan on varmistettava.
325	Investointi 4. Aluesuunnittelua ja kaupunkisuunnittelua koskevien asiakirjojen kehittäminen/päivittäminen paikkatietojärjeste	Kohde	Aluesuunnittelua, kaupunkisuunnittelua ja kestävää kaupunkiliikennettä koskevat suunnitelma		Numero	0	298	Q2	2026	Vähintään 298 aluesuunnittelu-, kaupunkisuunnittelu- ja kaupunkiliikennesuunnitelmaa on laadittava digitaalisesti ja hyväksyttävä. Laaditaan 206 yleistä kaupunkisuunnitelmaa koskevaa asiakirjaa (142

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	lmässä		toimintasuunnitelma on viimeistelty ja otettu käyttöön alueellisen seurantakeskuksen foorumilla							kunnille, 39 kaupungille, 17 kaupungille ja 8 lääninkaupungeille (mukaan lukien Bukaresti); 4 Alueellinen aluesuunnittelu maakunnissa; 1 Alueellista kaavoitusta koskevat asiakirjat; 47 Zonal Urban Plan -asiakirjat; ja 40 kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmia. Kaikki asiakirjat on julkaistava alueellisen seurantakeskuksen foorumilla. Investointi on toteutettava välitavoitteen 323 vaatimusten mukaisesti.

K. KOMPONENTTI 11 MATKAILU JA KULTTUURI

Matkailu- ja kulttuuriosion tavoitteena on lisätä sosiaalista, taloudellista ja alueellista yhteenkuuluvuutta ja luoda uusia työpaikkoja erityisesti maaseutualueilla:

- (1) edistetään kestävästä sosioekonomista muutosta maaseudulla ja epäsuotuisilla alueilla kehittämällä alueellisten määräpaikkojen hallinnointiorganisaatioiden verkosto ja tukemalla paikallisia matkailuinvestointeja;
- (2) kestävästä liikkuvuuden tukeminen luomalla kansallinen Velo-verkosto, joka käsittää Euroveloreitit; ja
- (3) kaventaa maaseudun ja suurten kaupunkialueiden välistä kuilua kulttuurin saatavuudessa.

Uudistuksilla ja investoinneilla on edistettävä niiden Romanian vuosina 2019 ja 2020 annettujen maakohtaisten suositusten noudattamista, joiden mukaan investoinnit on keskitettävä vihreään ja digitaaliseen siirtymään, erityisesti kestävästä liikenteeseen ja digitaalipalvelujen infrastruktuuriin (maakohtainen suositus 3, 2020) ottaen samalla huomioon alueelliset erot (maakohtainen suositus 4, 2019).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

K.1. Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 1. Määräpaikan hallinnointiorganisaatioiden toimintavalmiuteen saattaminen

Uudistuksen tavoitteena on parantaa Romanian matkailualan kilpailukykyä ja edistää kestävästä sosioekonomista muutosta maaseudulla ja epäsuotuisilla alueilla hyväksymällä tarvittavat puitteet määräpaikanhoito-organisaatioiden toiminnan käynnistämiseksi.

Uudistuksen täytäntöönpanoon kuuluu määräpaikan hallinnointiorganisaatioiden toiminnan edellyttämän lainsäädäntökehityksen hyväksyminen ja kulttuuriperinnön hyödyntämistä koskevan toimintasuunnitelman laatiminen Romanian matkailualan kilpailukykyyn parantamiseksi.

Määräpaikan hallinnointiorganisaatioiden perustaminen ja käyttöönotto perustuvat Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) suosituksiin, jotka sisältyvät määräpaikan hallinnointiorganisaatioiden toimintaa koskevaan tutkimukseen.

Määräpaikan hallinnointiorganisaatioiden toiminnan edellyttämään lainsäädäntökehitykseen on sisällyttävä myös yksityiskohtainen kuvaus rahoitusmekanismista ja selkeä hallintomalli. Toimintasuunnitelma on toteutettava määräpaikanhallintaorganisaation kehittämisstrategiassa ehdotettujen toimenpiteiden mukaisesti, ja sen on oltava kartoitustoimien tulosten mukainen.

Määräpaikan hallinnointiorganisaatio on oikeushenkilö, joka toteuttaa kunkin kohteen matkailun kehittämispolitiikkaa, mukaan lukien matkailun markkinointipolitiikka, voimassa olevien säännösten mukaisesti ja joka kokoaa yhteen useita muita organisaatioita, kuten: alan toimijat, julkisen sektorin laitokset, ammattiala- ja työnantajajärjestöt sekä sääntelyelimet. Alueelliset matkailualan hallinto-organisaatiot on suunniteltava siten, että ne muodostavat tehokkaan verkoston, jossa keskitytään paikallisiin kilpailuetuihin, ja niiden on toimittava yhteistyössä kansallisen matkailuviranomaisen kanssa.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2023 mennessä.

Investointi 1. 12 matkailu- ja kulttuurireitin edistäminen

Investoinnin tavoitteena on lisätä valikoitujen matkailukohteiden houkuttelevuutta kehittämällä 12 temaattista matkailureittiä Romanian epäsuotuisille maaseutualueille ja luoda uusia työpaikkoja matkailualalle.

Tämän investoinnin toteuttamiseen sisältyy rahoitustukea 12 matkailureitin edistämiseen sekä sellaisten matkailukohteiden nykyaikaistamiseen/kunnostukseen, joilla on kansallinen ja kansainvälinen vaikutus optimaalisilla kohdealueilla määriteltyihin 12 reittiin. 12 aihekohtaista reittiä ovat seuraavat: Linssin reitti, Curia-reitti, Cula-reitti, Romanian perinteisen gastronomian reitti, kirkkojen väkevyty reitti, puukirkkojen reitti, Moldovan luostarireitti, Saint Ladislaun reitti, roomalaisen valuman reitti, Fortressin reitti, Tonavan suistoalueen kulttuurimaiseman ennallistaminen, kylien reitti perinteisellä arkkitehtuurilla.

Erityiset matkailukohteet on valittava vähintään 225, ja ne on valittava kunkin määräpaikan hallinnointiorganisaation optimaalisten kohteiden kartoituksen perusteella sen perusteella, miten niillä on valmiudet houkutella kansainvälisiä ja kansallisia matkailijoita ja edistää kestävää/ympäristöön suuntautunutta sosioekonomista muutosta maaseutualueilla ja epäsuotuisilla alueilla.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 2. Museoiden ja muistomerkkien nykyaikaistaminen/luominen

Investoinnin tavoitteena on lisätä kulttuurimatkailua kehittämällä sortoa ja konflikteja käsitteleviä museoita ja muistomerkkejä.

Tämän investoinnin toteuttamiseen sisältyy seuraavien museoiden ja muistopaikkojen nykyaikaistaminen ja perustaminen: Juutalaisen historian ja holokaustin kansallinen museo (Bukarest), 89 vallankumouksen muistomerkki (Timișoara), uhrien muistomerkki (Sighet), hiljainen vankila (Râmnicu Sărat), ihmisten pakkosiirtojen ja yliteollistumisen muistomerkki (Satu Mare), kommunismin kauhuseo (Sfântu Gheorghe), Transylvanian historiallinen galleria, rob-joki – Victims Gorge (Aiud).

Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Uudistus 2. Puitteet pyöräilyreittien käyttöönotolle kansallisella tasolla

Uudistuksen tavoitteena on edistää pienten kaupunkien ja maaseutualueiden taloudellista kehitystä hyväksymällä pyöräilyreittejä ja kestäviä matkailumuotoja koskeva lainsäädännöllinen, institutionaalinen ja investointikehys.

Uudistuksen täytäntöönpano koostuu sääntelyuudistuksesta, jolla vahvistetaan asianomaiset tahot, pyöräilyreittejä koskevat kriteerit ja pyöräilymatkailun edistämistä koskevat kannustimet.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2022 mennessä.

Investointi 3. Velon kansallisen koordinoitikeskuksen perustaminen ja toimintavalmiuteen saattaminen

Investoinnin tavoitteena on edistää kestävää liikkuvuutta edistämällä pyöräilyä uuden kansallisen Velon koordinoitikeskuksen kautta.

Tämän investoinnin täytäntöönpanoon on sisällyttävä kansallisen tason pyörämatkailureittejä koskeva tutkimus, joka muodostaa perustan Velon kiitoteiden ja reittien digitalisoinnille, sekä kansallisen eVelo-alustan, johon sisältyy integroitu digitaalinen sovellus kaikille pyörämatkailureiteille, sekä asiaa koskevan verkkosivuston kehittämiseen.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2022 mennessä.

Investointi 4. 2 404 km:n pyöräilyreittien käyttöönotto

Investoinnin tavoitteena on kehittää kestävää liikennettä kehittämällä pyöräilyreittien infrastruktuuria.

Tämän investoinnin toteuttamiseen sisältyy uusien kansallisten pyöräilyreittien kehittäminen Romanian läpi 2404 kilometriä. Reittien sijainti on asetettava etusijalle tärkeimmillä matkailureiteillä.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Uudistus 3. Kulttuurialan rahoitusjärjestelmän uudistaminen

Uudistuksen tavoitteena on luoda vakaa, ennakoitava ja pitkän aikavälin kestävä oikeudellinen ja hallinnollinen kehys ei-julkista (yksityistä/itsenäistä) kulttuurialaa ja kulttuurialan työntekijöitä varten luomalla tiedonkeruuvälineitä tulevaa julkista politiikkaa varten ja käynnistää prosessi, joka edistää pienten maaseutu- ja kaupunkialueiden sosiokoulutusta ja kulttuurista kehitystä.

Uudistuksen täytäntöönpanoon kuuluu kulttuurihankkeiden rahoitusjärjestelmää ja kulttuurialan työntekijöiden tukemista koskevan lainsäädännön voimaantulo.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2023 mennessä.

Investointi 5. Kulttuurin saatavuuden parantaminen kulttuurista kärsivillä alueilla

Investoinnin tavoitteena on parantaa kulttuurin saatavuutta kulttuurisesti heikommassa asemassa olevissa kunnissa.

Tämän investoinnin täytäntöönpanoon kuuluu yhteistyössä paikallisviranomaisten kanssa toteutettava pilottirahoitusohjelma, jolla tuetaan paikallistasolla toteutettavia vuotuisia tai monivuotisia kulttuuriohjelmia, sekä pilottiohjelma, jolla rahoitetaan kulttuurikasvatushankkeita, joiden edunsaajia ovat maaseutualueiden ja pienten kaupunkien oppilaitokset.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2024 mennessä.

Investointi 6. Digitaalisen järjestelmän kehittäminen kulttuurirahoitusprosesseja varten

Investoinnin tavoitteena on kehittää digitaalinen järjestelmä julkisen rahoituksen myöntämiseksi kulttuurialalla.

Tämän investoinnin täytäntöönpanoon sisältyy sellaisen digitaalisen järjestelmän kehittäminen, joka helpottaa kansallisten kulttuurialan toimijoiden rahoituksen saantia yksinkertaistettujen ja digitalisoitujen sovellusten avulla; rekisteröi kaikki jo myönnettyt julkiset kulttuurituet kaksinkertaisen rahoituksen estämiseksi ja kerää tietoja kulttuurimenoista kuntien tasolla, jotta voidaan tehdä näyttöön perustuva päätös kulttuuripolitiikan alalla samalla kun kulttuurihankkeita koskevat ei-luottamukselliset tiedot ovat avoimesti saatavilla.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2024 mennessä.

Investointi 7. Elokuvatuotannon ja -jakelun digitalisoinnin nopeuttaminen

Tämän investoinnin tavoitteena on vahvistaa mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten valmiuksia elokuvatuotannossa ja nopeuttaa elokuvatuottajien ja -jakelijoiden digitaalista siirtymää Romaniassa lisäämällä digitaalista tuotanto-, jakelu-, markkinointi- ja edistämiskapasiteettia, mukaan lukien digitaalinen arkistointiteknologia.

Tämän investoinnin toteuttamiseen on sisällyttävä sisällön kehittäminen ja elokuvatuottajien ja -jakelijoiden liiketoimintakapasiteetin lisääminen yhdistämällä hankerahoitus ja yhteisön rahoitus.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2025 mennessä.

K.2. Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
326	Uudistus 1. Määräpaikan hallinnointiorganisaatioiden toimintavalmiuteen saattaminen	Virstanpylväs	Kaikki alueellisten määräpaikkojen hallinnointiorganisaatioiden optimaaliset kohdealueet Romaniassa kartoitettiin	Kaikki optimaaliset kohdealueet alueellisille matkakohteiden hallintojärjestöille Romaniassa julkaistu				Q1	2022	Määräpaikan hallinnoinnista vastaavat organisaatiot määrittävät optimaaliset kohdealueet seuraavien kriteerien perusteella: — kyky houkutella kansainvälisiä matkailijoita — sosioekonomisen kestävän/ympäristöystävällisen muutoksen edistäminen maaseutualueilla ja epäsuotuisilla alueilla täydentäen paikallista rahastoa (esim. toiminnallisten maaseutualueiden osalta) — mahdollisuudet uusien työpaikkojen luomiseen.
327	Uudistus 1. Määräpaikan hallinnointiorganisaatioiden toimintavalmiuteen	Virstanpylväs	Toimintasuunnitelman kulttuuriperinnön käytöstä Romanian matkailualan	Kulttuuriperinnön käyttöä Romanian matkailualan kilpailukyvyyn parantamiseksi koskevan				Q1	2022	Toimintasuunnitelman on oltava matkailukohteiden hallinto-organisaation useiden matkailupakettien mukainen. Toimintasuunnitelma kattaa vuodet 2022–2026, ja se sisältää erityisiä vuotuisia ja monivuotisia

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	saattaminen		kilpailukykyyn parantamiseksi	toimintasuunnitelman hyväksyminen						tavoitteita sekä seuraavia keskeisiä toimia: sellaisten kohteiden tyypit, joilla on kansallinen ja kansainvälinen vaikutus ja joita käytetään matkailun edistämiseen Romaniassa ja joilla edistetään sosioekonomista kestävää/ympäristöystävällistä muutosta maaseudulla ja epäsuotuisilla alueilla; ja b) kartoituksen tuloksena olevien kulttuurireittien määrittäminen. Siinä on myös esitettävä yksityiskohtaisesti tärkeimmät toimijat, niiden tehtävät ja vastualueet sekä odotetut tulokset.
328	Uudistus 1. Määräpaikan hallinnointiorganisaatioiden toimintavalmiuteen saattaminen	Virstanpylväs	Lainsäädäntökehyksen voimaantulo hallituksen poikkeusasetuksella, johon on sisällyttävä selkeä kuvaus	Lain säännös, josta käy ilmi matkakohteiden hallinto-organisaatioiden perustamista koskevan lain voimaantulo				KOLMAS NELJÄNNES	2022	Lainsäädäntöön on sisällyttävä selkeä kuvaus rahoitusmekanismista, jolla tuetaan alueellisten ja paikallisten matkailukohteiden hallinto-organisaatioiden verkoston kehittämistä, sekä vankka hallintomalli. Oikeudellisen kehyksen keskeiset osat ovat seuraavat:

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			rahoitusmekanismista, jolla tuetaan matkailukohteiden hallinto-organisaatioiden verkoston kehittämistä, ja selkeä hallintomalli							- Lainsäädännön tavoite, matkailukohteiden hallinto-organisaatioiden määrittely eri alueellisilla tasoilla sekä matkailukohteiden hallinto-organisaatiot; - Jäsenten yksilöinti; - Vähimmäisvaatimukset määräpaikalle, joka edustaa määräpaikkaa, jotta se voi muodostaa matkakohteiden hallinto-organisaation; - Organisaatiomuoto – matkakohteiden hallinto-organisaatiolla on oltava yleiskokous, hallitus ja henkilökunta, jotka edustavat toimeenpanevaa osaa. Matkakohteiden hallinto-organisaatiot rekisteröidään lakisääteisin säännöksiin, ja niillä on oltava strategia ja toimintasuunnitelma, jotta niillä on varoja strategian täytäntöönpanoa varten. Jäsenten osalta matkailukohteiden

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										hallinto-organisaation on oltava matkailualan talouden toimijoiden, matkailuyhdistysten ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien sekä paikallis- tai maakuntatason viranomaisten edustava elin. - Kuvaus hallituksen ja yleiskokouksen tehtävistä; - Äänestysjärjestelmä ja päätöksentekoprosessi; - Rahoitusmekanismi; - Matkakohteiden hallintoelinten tavoitteet ja tulosten seuranta erityisillä vastuutehtävillä. Matkailukohteiden hallintoelin perustetaan ottaen huomioon maantieteelliset yksiköt (maakunnat, kunnat) paikallisen tai alueellisen matkailun edistämiseksi.
329	Uudistus 1. Määräpaikan hallinnointiorganisaatioiden	Kohde	Perustetut matkakohteiden hallinto-organisaatiot		Numero	0	8	Q4	2023	8 Hallitus perustaa (välitavoitteen 328 mukaisesti) määräpaikkojen hallinnointiorganisaatioita, joihin kuuluvat kaikki matkailun ja kulttuurin alalla toimivat

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	toimintavalmiuteen saattaminen									asiaankuuluvat yksiköt tietyllä alueella ja joita hallinnoi matkailukohteiden hallinto-organisaatio. Vastuu määräpaikkojen hallinnointiorganisaatioiden tuloksista kuuluu talous-, yrittäjyys- ja matkailuministeriölle ja matkakohteiden hallinto-organisaatioiden toimeenpanevälle komitealle. Määräpaikan hallinnointiorganisaatioiden perustaminen ja käyttöönotto perustuvat Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) suosituksiin, jotka sisältyvät määräpaikan hallinnointiorganisaatioiden toimintaa koskevaan tutkimukseen.
330	Uudistus 1. Määräpaikan hallinnointiorganisaatioiden toimintavalmi	Kohde	Matkailukohteiden alueellisiin hallinto-organisaatioihin kuuluviin		Osuus (%)	0	5 %	Q1	2026	Ulkomaisten matkailijoiden määrän on lisättävä vähintään 5 prosenttia vuoden 2025 loppuun mennessä vuoteen 2019 verrattuna matkailukohteiden alueellisiin hallinto-organisaatioihin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	uteen saattaminen		kreivikuntiin houkuttelevien ulkomaisten matkailijoiden osuuden kasvu							kuuluu maakunnissa kansallisen tilastolaitoksen virallisten tietojen ja talous-, yrittäjyys- ja matkailuministeriön keräämien tietojen perusteella.
331	Investointi 1. 12 matkailu- ja kulttuurireitin edistäminen	Kohde	Kulttuurireittihin sisällytettävät kohteet		Numero	0	225	Q1	2022	Kulttuurireiteille on sisällytettävä vähintään 225 kohdetta, jotka valitaan kartoituksen perusteella ja jotka sijoitetaan pääasiassa maaseutualueille ja epäsuotuisille alueille matkailijoiden houkuttelemiseksi ja uusien työpaikkojen luomiseksi matkailualalle. ”Kohteilla” tarkoitetaan matkailukohteita (kuten linnat, rinnastukset, luostarit, perinteiset talot), jotka sisällytetään 12 kulttuurireittiin ja jotka komitea valitsee ja joiden on perustuttava kuulemisprosessiin. Vähimmäisvalintaperusteet ovat seuraavat: alueelliset, taloudelliset

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ja sosiaaliset kriteerit, mukaan lukien kasvu ja työpaikat, joissa keskitytään vähemmän kehittyneisiin alueisiin; b) hankkeen kyky vaikuttaa matkailun houkuttelevuuteen ja kulttuurisuuden lisääntymiseen, kansallisen tason ainutlaatuisuuteen luonteeseen, suhteellisiin ja kilpailuetuihin, c) sellaisten kohteiden sisällyttäminen, jotka liittyvät aiemmin alueellisesta toimenpideohjelmasta ja kansallisesta maaseudun kehittämisohjelmasta rahoitettujen reittien aiheeseen, d) kohteiden sisällyttäminen Unescon maailmanperintöluetteloon tai väliaikaiseen tai ohjeelliseen luetteloon, e) sellaisten kohteiden sisällyttäminen historiallisten rakennusten luokkaan, joita ei pidetä historiallisina muistomerkkeinä. Kulttuurireitteihin sisällytetään vain ne kohteet, joihin matkailijat

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tällä hetkellä pääsevät.
332	Investointi 1. 12 matkailu- ja kulttuurireitin edistäminen	Virstanpylväs	12 reitin edistämistä koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				KOLMAS NELJÄN NES	2022	Matkailun kehittämistä kaikilla kulttuurireiteillä koskevien sopimusten allekirjoittaminen. Tähän sisältyvät seuraavat toimet: — Reittiin kuuluvien sivustojen digitalisointi — Vierailijoille tarkoitetun sovelluksen luominen — Reitin/reitin sijaintipaikkojen merkitseminen ja merkinanto; Yhteisen kulttuuritarjonnan luominen
333	Investointi 1. 12 matkailu- ja kulttuurireitin edistäminen	Virstanpylväs	12 kulttuurireitin avaaminen	12 kulttuurireitin avaaminen matkailijoille.				Q1	2024	Kohteet avataan yleisölle ja reitit otetaan käyttöön välitavoitteen 331 sopimusten mukaisesti. Alueiden, joilla ennallistamistyöt on toteutettava, on oltava auki vain osittain, kunnes ennallistaminen on saatu päätökseen.
334	Investointi 1. 12 matkailu- ja	Virstanpylväs	12 kulttuurireitin kuuluvien	Sopimusten allekirjoittaminen				Q2	2026	12 kulttuurireitille kuuluvien rakennusten (kalliot, kirkot, linnat) kunnostustöitä koskevien

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	kulttuurireitin edistäminen		kohteiden kunnostustöitä koskevien sopimusten allekirjoittaminen							rahoitussopimusten allekirjoittaminen. Kohteiden, jotka ovat osa 12 kulttuurireitin restaurointitöitä, on sisällettävä seuraavat tiedot: - rakennusten kunnostaminen, tarvittaessa kulkutien luominen, vierailijoiden vastaanotto. - kulkuteiden perustaminen on minimiaalisia toimia, jotka mahdollistavat ainakin jalankulkijoille pääsyn. Mukaan ei oteta asfaltointitöitä. Valituilla hankkeilla olisi oltava ainakin valmiit esitoteutettavuustutkimukset sekä toteutettavuustutkimus ja kaikki asiaankuuluvat asiakirjat ennen rahoitussopimusten allekirjoittamista. Sortoa ja konflikteja käsitteleviin museo- ja muistomerkkeihin on sisällytettävä rakennusten, vierailukeskusten ja digitalisaation kunnostustyöt.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Sopimukseen on sisällyttävä vähimmäisvaatimus energiankulutuksen vähentämisestä vähintään 50 prosentilla verrattuna rakennuksen peruskorjausta edeltävään vuotuisen energiankulutukseen, millä on saavutettava 30 prosentin lisäys primäärienergian säästöihin peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna ja varmistettava ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen. Sopimukset perustuvat avoimiin tarjouskilpailuihin, ja ne sisältävät seuraavat osatekijät: - luettelo alueen kehittämiseen liittyvistä toimista (kunnostaminen, vierailijoiden pääsy ja kaikki pääasiakirjassa kuvatut toimet) - töiden valmistumisen määräajat - —selkeä rahoitusmekanismi - tekniset vaatimukset ja standardit Luettelo toimista ja kunkin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										urakkasopimuksen kaikista osatekijöistä laaditaan (pääasiakirjassa esitetyn) tukitoimien kuvauksen perusteella hankinta-asiakirjoissa rakennusurakoiden erityispiirteiden mukaan. Nämä seikat kuvataan julkisia hankintoja koskevissa asiakirjoissa.
335	Investointi 1. 12 matkailu- ja kulttuurireitin edistäminen	Kohde	Äskettäin ennallistetut alueet avattu		Numero	0	225	Q2	2026	Matkailijoille avataan 225 kunnostettua kohdetta. Seuraavat kohteet on ennallistettava 12 kulttuurireitiltä (mikä mahdollistaa niiden täyden pääsyn matkailijoille ja suurelle yleisölle): - 5 linnaa - 5 curia - 10 puukirkkoa - 5 "cula" (Romanian jalomiehen asunnot) - 5 moldovalaista luostaria - 5 kirkkoa/työmaata Saint-Ladislaus-reitillä - 5 roomalainen linna - 5 linnoitusta

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- 8 perinteistä taloa Tonavan suistoalueella - 172 perinteistä maaseututaloa
336	Investointi 2. Museoiden ja muistomerkkien nykyaikaistaminen/luominen	Virstanpylväs	Museoiden rakennustöitä koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q1	2023	Sortoa ja konflikteja käsittelevien uusien museoiden rakennustöitä koskevien sopimusten allekirjoittaminen. Kohteet valitaan sen perusteella, mikä on niiden symbolinen arvo ja suhde totalitaarisiin järjestelmiin (paikat, jotka ovat etnisten ryhmien välisten konfliktien ja hyvien kulttuurienvälisten suhteiden kehittämisen merkkipaaluja). Hankintasopimukset on tehtävä avoimen ja kilpailuun perustuvan tarjouskilpailun perusteella, ja niissä on noudatettava lähes nollaenergiarakennuksia koskevia menettelyjä. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Uudet museot ovat seuraavat: 1. Transylvanian historiagalleria (aiemmin MUTRA – Transylvanian henkilöllisyyksien ja konfliktien museo), joka rakennetaan Cluj-Napocan reuna-alueille. Kaikkien arvojen digitalisoinnin ja museolaitteiden hankinnan on oltava osa kehitystä. 2. Rapa Robilor on Aiudissa Alban piirikunnassa vangittujen ihmisten muistomerkki. Osana tätä hanketta alueelle rakennetaan myös vierailukeskus. 3. Muistomerkki ihmisten pakkosiirroista ja yliteollistumisesta, Satu Mare. Sortoa ja konflikteja käsittelevien museoiden ja muistomerkkien osalta sopimukseen on sisällyttävä rakennusten, rakennusten,

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										vierailukeskusten ja digitalisaation peruskorjaustöitä. Mukaan luetaan seuraavat museot ja muistomerkit: – Juutalaisen historian ja holokaustin kansallinen museo, Bukaresti – Muistomerkki 89 vallankumouksesta, Timișoara – Uhrien muistomerkki, Sighet – Râmnicu Săratin hiljaisen hyväksynnän vankila – Kommunismin kauhuseo, Sfântu Gheorghe.
337	Investointi 2. Museoiden ja muistomerkkien nykyaikaistaminen/luominen	Kohde	Avattiin vasta rakennetut ja kunnostetut museot		Numero	0	8	Q2	2026	Yleisölle avataan kahdeksan uutta tai kunnostettua museota ja muistomerkkiä: - 3 museota – uudet rakennukset - 5 museota – ennallistaminen, kunnostaminen ja nykyaikaistaminen.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
338	Uudistus 2. Puitteet pyöräilyreittien käyttöönotolle kansallisella tasolla	Virstanpylväs	Pyöräilymatkailua koskevan sääntelykehysten voimaantulo	Pyöräilymatkailua koskevan sääntelykehysten voimaantuloa koskeva lain säännös				Q1	2022	Pyöräilyreittien käyttöönottoa koskevan sääntelykehysten (hallituksen päätökset) on sisällettävä seuraavat osatekijät: — pyöräilymatkailuinfrastruktuurin käyttöönotosta ja seurannasta vastaavien elinten perustaminen (mukaan lukien pyöräilyreittien kansallinen koordinoitikeskus) — pyöräilyreittien typologioiden ja ominaisuuksien määrittäminen; — pyöräilymatkailun käyttöä koskevat sääntelykannustimet.
339	Uudistus 2. Puitteet pyöräilyreittien käyttöönotolle kansallisella tasolla	Virstanpylväs	Kansallinen koordinoitikeskus Veloreitit perustettu ja toiminnassa	Pyöräilyreittien kansallisen koordinoitikeskuksen perustamista koskevan hallituksen päätöksen hyväksyminen				Q2	2022	Veloreittien kansallinen koordinoitikeskus perustetaan kehitys-, julkisten töiden ja hallinnon ministeriöön. Kansallinen koordinoitikeskus aloittaa tutkimuksen ja eVelo-sovelluksen laatimisen.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
340	Uudistus 2. Puitteet pyöräilyreittien käyttöönotolle kansallisella tasolla	Virstanpylväs	Kattava tutkimus kansallisten pyöräilyreittien alueellisesta jakautumisesta	Julkaistu tutkimus				KOLMAS NELJÄNNES	2022	Perusteellisessa tutkimuksessa on määritettävä pyörämatkailureittien alueellinen jakautuminen (2404 kilometriä pyöräilyreittejä) keskeisten kriteerien (esim. ruuhkien vähentäminen, ekomatkailemisen edistäminen) perusteella, yksilöitävä asiaankuuluvat toimijat ja integroitava olemassa olevat aloitteet luonnon- ja kulttuuriperinnön parantamiseksi välitavoitteen 338 vaatimusten mukaisesti. Tutkimustulosten perusteella käynnistetään hankintaprosessi pyöräilyväylien käyttöönottamiseksi.
341	Investointi 3. Velon kansallisen koordinoitujen eskuksen perustaminen ja toimintavalmiuteen	Virstanpylväs	Yhdennetty kansallinen eVelo-alusta ja älypuhelinsovellus	Alustan ja sovelluksen kehittäminen ja julkaiseminen				KOLMAS NELJÄNNES	2022	Kehitetään ja julkaistaan integroitu digitaalinen sovellus pyöräilymatkailuun liittyvän aihekohtaisen tiedon tarjoamiseksi. Yhdennetty sovellus sisältää kansallisen eVelo-alustan (kansallisten pyöräilyreittien verkkosivusto) ja temaattisen älypuhelinsovelluksen

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	saattaminen									perustamisen välitavoitteen 340 vaatimusten mukaisesti.
342	Investointi 4. 2 404 km:n pyöräilyreittien käyttöönotto	Virstanpylväs	Pyöräilyreitit ja koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Rahoitus sopimusten allekirjoittaminen 2 404 km:n uusien pyöräilyreittien rakentamiseksi avoimen tarjouskilpailumenettelyn jälkeen. Tarjouskilpailumenettely aloitetaan julkaisemalla rahoitusjärjestelmä, jossa vahvistetaan tukikelpoisuus, perusteet ja edellytykset sopimusten tekemiselle. Rahoitusjärjestelmän kehittää kansallinen Veloreittien koordinointikeskus. Tarjouskilpailun päätyttyä työt aloitetaan 2404 kilometriltä pyöräilyreittejä.
343	Investointi 4. 2 404 km:n pyöräilyreittien käyttöönotto	Kohde	Rakennettujen ja pyöräilyyn soveltuvien pyöräilyreittien kilometrit		Kilometriä (km)	0	2 404	Q2	2026	Vähintään 2404 kilometriä uusia ja saavutettavissa olevia pyöräilyreittejä tutkimuksen tulosten perusteella määritellyissä paikoissa.
344	Uudistus 3.	Virstanpylväs	Kulttuurialan	Lain säännös,				KOLMA	2022	Virstanpylväs keskittyy

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	Kulttuurialan rahoitusjärjestelmän uudistaminen	väs	rahoitusjärjestelmää koskevan lain voimaantulo	josta käy ilmi kulttuurialan rahoitusta koskevan lainsäädäntökehysten voimaantulo				S NELJÄ NNES		kulttuurihankkeiden vakaan rahoitusjärjestelmän varmistamiseen. Päivitettyssä laissa vahvistetaan valtion talousarviosta kulttuurialalle vakaa rahoitusmekanismi, jossa keskitytään kaventaa maaseutualueiden/pienkaupunkien ja suurten kaupunkialueiden välistä kuilua kulttuurin saatavuudessa, tukea kulttuurista monimuotoisuutta, sosiaalista osallisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa, tukea luovia toimialoja ja lisätä kulttuurialan taloudellista potentiaalia. Hyväksyttävät ja voimaan tulevat lait ovat: Kulttuurialan rahoitusta, jota ei tarvitse maksaa takaisin, koskeva lainsäädäntökehys (hallituksen asetus 51/1998); — Audiovisuaalisen alan rahoitus yhteisön suuntaviivojen

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										mukaisesti. Lainsäädännön muutokset perustuvat muun muassa tuloksiin, joita saadaan kulttuuripalvelujen julkisen ja yksityisen tarjonnan kartoittamisesta kansallisella ja paikallisella tasolla, ennakoitavien ja avointen lisärahoituslähteiden tunnistamiseen ja tarjoamiseen sekä hallintomekanismiin, jossa viranomaisille osoitetaan selkeät vastuualueet kansallisella ja paikallisella tasolla. rahoituksen maksumekanismi, jonka ehtona on toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden saavuttaminen.
345	Uudistus 3. Kulttuurialan rahoitusjärjestelmän uudistaminen	Virstanpylväs	Kulttuurialan työntekijöiden asemasta annetun lain voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi kulttuurialan työntekijöiden asemaa koskevan lainsäädäntökehysten				Q1	2023	Uusi kulttuurialan työntekijöiden asemaa koskeva lainsäädäntökehys tulee voimaan, ja se sisältää laajan valikoiman toimintalinjoja ja ehdottaa konkreettisia toimenpiteitä, joilla vastataan taiteilijoiden kohtaamiin erityishaasteisiin ja joiden

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
				voimaantulo						tarkoituksena on suojella taiteilijoita, kuten - selkeä ”taidetyön” ja ”kulttuurityön” määritelmä, joka määritellään jäsenvaltioissa ja EU:n asiakirjoissa; - lainsäädännön ja sosiaalisen suojelun kehysten soveltamisalaan kuuluvat vähimmäisvaatimukset ja -vaatimukset (esim. työolot, verotus ja sosiaaliturvan ja muiden etuuksien saatavuus, oikeudenmukainen korvaus); - sosiaalisen suojelun järjestelmien säännökset, joiden avulla kulttuurialan työntekijät voivat saada etuuksia, kuten työttömyys, terveyden suojeleminen, pankkilainat, rahoitus ja eläke. - välineet freelance-kulttuuritaiteilijan (taiteilijat ja siihen liittyvät ammatit) (oikeudelliseen) tunnistamiseen ja sosiaalisen suojelun järjestelmään

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										osallistamismekanismien luomiseen. - muut menetelmät kulttuurialan työntekijän yhteiskunnallishuhtatillisen aseman ja olojen parantamiseksi.
346	Investointi 5. Kulttuurin saatavuuden parantaminen kulttuurista kärsivillä alueilla	Virstanpylväs	Rahoitussoptusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q1	2023	Kulttuurialan toimijoiden ja julkisen rahoituselimen on allekirjoitettava sopimuksia, jotta voidaan luoda oikeudellinen kehys kulttuurihankkeiden kautta annettavalle tuelle, joka koskee kulttuurin saatavuutta maaseutualueilla ja pienillä kaupungeilla, joilla on vain vähän tai ei lainkaan julkisia kulttuuripalveluja. Hankintasopimukset tekee kansallinen kulttuurirahaston hallinto avoimen tarjouskilpailun perusteella. Hankintasopimusten tekemisen valintaperusteet: Edunsaajien/osallistujien lukumäärä/tyypit, koulutukselliset

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										hyödyt lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, koulutustavoitteet (historia, maantiede, logiikka jne.), taide-/luovuuskriteerit, ekologinen/biologinen monimuotoisuus, luonto/ympäristökriteerit, sisällyttämisperusteet.
347	Investointi 5. Kulttuurin saatavuuden parantaminen kulttuurista kärsivillä alueilla	Kohde	Pienet paikkakunnat, joilla kulttuurin saatavuus on parantunut		Numero	0	50	Q2	2024	50 paikkakuntaa, joiden väestömäärä on alle 50000 asukasta, hyötyvät kahdesta pilottirahoitusohjelmasta, joissa toteutetaan kulttuuri- ja/tai kulttuurikasvatushankkeita.
348	Investointi 6. Digitaalisen järjestelmän kehittäminen kulttuurirahoitusprosesseja varten	Virstanpylväs	Digitaalinen järjestelmä otettu käyttöön	Alustat ja digitaaliset järjestelmät otettu käyttöön				KOLMAS NELJÄN NES	2023	Tämä välitavoite liittyy sellaisten digitaalisten järjestelmien kehittämiseen, jotka — helpotetaan kansallisten kulttuurialan toimijoiden mahdollisuuksia saada rahoitusta yksinkertaistettujen ja digitoitujen rahoitushakemusten, hankkeiden arvioinnin, sopimusten tekemisen,

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										seurannan ja arvioinnin, rahoituksen maksamisen ja jälkiarvioinnin avulla; — rekisteröitävä kaikki jo myönnettyt julkiset kulttuuriavustukset päällekkäisen rahoituksen estämiseksi; — käyttää tiedonkeruuvälineenä, joka liittyy kulttuurimenoihin kaikkien ja minkä tahansa paikkakunnan ja alueen tasolla ja joka koskee kulttuurikustannuksia hanketyypeittäin ja mahdollistaa näyttöön perustuvan päätöksenteon kulttuuripolitiikan alalla; — mahdollistaa avoin pääsy ei-luottamuksellisiin hankkeisiin sekä hankkeiden toteuttajille ja suurelle yleisölle suunnattuihin tietoihin.
349	Investointi 7. Elokuvaluottamon ja -jakelun digitalisointi	Virstanpylväs	Rahoitussojpmusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				KOLMAS NELJÄN NES	2023	Sopimukset allekirjoitetaan elokuvatuottajien ja -jakelijoiden kanssa sellaisen hankepyynnön perusteella, johon sisältyy hallinnollisia tarkastuksia, mukaan lukien vähämerkityksisen tuen

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	nopeuttaminen									myöntämisedellytykset. Rahoituksen ehtona on oltava digitaaliaan erikoistuneiden työntekijöiden vähimmäismäärän houkuttelemisen tai säilyttäminen. Tukikelpoisia toimia ovat digitaalisten tuotteiden editointi- ja jälkituotantovalmiuksien kehittäminen, tilausvideomikroalustojen luominen, markkinointi ja digitalisointi (tietoteknisten laitteiden hankinta – videoiden editointi, digitaalinen tekstitys, digitaalinen arkistointi), audiovisuaalisen kulttuurisisällön kehittäminen ja jakelu sekä henkilöstön kouluttaminen digitaalisten taitojen hankkimiseksi. Tuettavaan investointiin sisältyy myös digitaalisen sisällön tuotannon ja jakelun tukeminen.
350	Investointi 7. Elokuvatuotannon ja -	Kohde	Elokuvatuottajat ja -jakelijat,		Numero	0	40	Q1	2025	40 mikroyritystä sekä pientä ja keskisuurta yritystä ja muuta oikeushenkilöä (mukaan lukien

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	jakelun digitalisoinnin nopeuttaminen		joilla on paremmat digitaaliset taidot							kansalaisjärjestöt ja suuret yritykset), jotka tuottavat ja jakelevat elokuvia, mukaan lukien elokuvafilmit, jotka ovat kehittäneet digitaalista sisältöä ja hankkineet digitaalisia taitoja digitaalisten tuotteiden editointia ja jälkituotantoa varten.

L. KOMPONENTTI 12 TERVEYDENHUOLLON

Elpymis- ja palautumissuunnitelman terveydenhuoltoa koskeva osa koostuu kolmesta uudistuksesta ja kahdesta investoinnista, joilla vastataan terveydenhuoltojärjestelmän keskeisiin haasteisiin. Tärkeimmät niistä ovat vältettävissä olevan kuolleisuuden vähentäminen, alueellisten, sosiaalisten ja maaseudun ja kaupunkien välisten erojen pienentäminen perusterveydenhuollon saatavuudessa, laadukkaiden terveyspalvelujen saatavuuden parantaminen, sairaala- ja esisairaalainfrastruktuurin parantaminen sekä terveydenhoitomenojen ja resurssien hallinnan optimointi.

Komponentilla edistetään Romanian maakohtaisen suosituksen noudattamista terveydenhuollon saatavuuden ja kustannustehokkuuden parantamisesta muun muassa siirtymällä avohoitoon (maakohtainen suositus 3, 2019). Siinä käsitellään myös suositusta terveydenhuoltojärjestelmän häiriönsietokyvyn vahvistamisesta, myös terveydenhuollon työntekijöiden ja lääkinnällisten tuotteiden alalla, ja terveyspalvelujen saatavuuden parantamisesta (maakohtainen suositus 1, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

L.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus 1. Kansanterveysvarojen hallinnointikapasiteetin lisääminen

Uudistuksen tavoitteena on tehostaa kansanterveysmenoja toteuttamalla useita lainsäädännöllisiä muutoksia ja pilotoimalla avustusjärjestelmää, jolla palkitaan parhaiten suoriutuvia terveydenhuollon tarjoajia objektiivisin ja mitattavissa olevin perustein.

Uudistus koostuu kahdesta osasta. Ensimmäinen toteutetaan toteuttamalla pilottiohjelma, jonka tavoitteena on edistää terveyspalvelujen laadun ja kustannustehokkuuden parantamista luomalla, pilotoimalla ja toteuttamalla rahoitusmekanismeja, joilla palkitaan terveydenhuollon tarjoajien suorituksia (terveyspalvelujen laaturahaston kautta). Tätä varten terveysministeriö kehittää yhteistyössä kansallisten virastojen ja elinten kanssa ja ulkopuolista asiantuntemusta hyödyntäen terveyspalvelujen laatuindikaattoreita, suoritusperusteisia maksumalleja ja digitaalisia välineitä indikaattoreiden keräämiseksi ja seuraamiseksi, ottaa käyttöön tarvittavan lainsäädäntökehyksen, arvioi laaturaportit ja suorittaa maksut kehitettyjen mallien ja arviointien tulosten mukaisesti. Terveyspalvelujen laadun parantamiseksi ”terveyspalvelujen laaturahastosta” maksettavat maksut (tulot) myönnetään palveluntarjoajille, joilla on korkeimmat laatuindikaattorit. Järjestelmän on katettava sairaalat ensimmäisessä vaiheessa, minkä jälkeen sitä laajennetaan terveydenhuoltojärjestelmän muille tasoille: avopotilaiden ja perusterveydenhuollon tarjoajien skaalaaminen kaikentyyppisiin terveydenhuollon tarjoajiin pilottiohjelman päätyttyä. Toinen osauudistus koostuu terveydenhuollon tarjoamisen ehtoja ja sen täytäntöönpanosääntöjä koskevan uuden puitesopimuksen mallista. Uudistuksen odotetaan vähentävän täyttämättömistä lääketieteellisistä tarpeista raportoivan väestön kokonaisuutta.

Uudistus koskee myös tiedotus- ja mainontapalveluja, myös tiedotuskampanjoita, jotka liittyvät lehdistössä ja verkossa julkaistuihin lehdistötiedotteisiin, toimintaa ja tuloksia koskevaan tiedotus- ja mainosmateriaaliin, verkossa tapahtuvaan myynninedistämiseen (verkkosivustolla ja sosiaalisen median kanavilla). Toimitettu aineisto on laadittava ja sitä on edistettävä koko uudistuksen täytäntöönpanon ajan, prosessista on raportoitava, mukaan lukien muun muassa lainsäädäntökehityksen hyväksyminen, pilottihankkeen tärkeimmät tulokset, järjestelmän käyttöönotto julkisiin sairaaloihin ja ohjelman laajentaminen avopotilaisiin ja perusterveydenhuollon tarjoajiin. Julkinen raportointi on vakiintunut menetelmä, jolla edistetään laatuun perustuvaa terveydenhuollon mallia.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistus 2. Paremmat valmiudet tehdä investointeja terveydenhuollon infrastruktuuriin

Uudistuksella pyritään lisäämään keskus- ja paikallisviranomaisten hallinnollisia valmiuksia hallinnoida tehokkaasti terveydenhuollon infrastruktuurihankkeita perustamalla terveysinfrastruktuurin kehittämisestä vastaava kansallinen virasto (ANDIS) ja ottamalla se käyttöön julkisena laitoksena, jolla on oikeushenkilöllisyys ja joka toimii terveysministeriön alaisuudessa. Kaikkien institutionaalisten valmiuksiensa puitteissa ANDIS pystyy hallinnoimaan suuria kansanterveysinfrastruktuurihankkeita sekä tarjoamaan teknistä asiantuntemusta paikallisviranomaisten pyynnöstä.

Uudistuksen täytäntöönpanoon kuuluu ANDIS-järjestelmän perustaminen, sen päätoimipaikan ja henkilöstön perustaminen (johon sisältyy puheenjohtajan ja hallintoneuvoston nimittäminen), henkilöstön koulutustoiminta sekä neuvonta ja tekninen apu ANDISin vastuualueeseen kuuluvia hankkeita varten.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2022 mennessä.

Uudistus 3. Terveydenhoidon valmiuksien ja terveydenhuollon henkilöresurssien lisääminen

Uudistus käsittää kolme osauudistusta.

R.3.1 Terveyspalvelujen hallinnon uudistaminen

Tämän osauudistuksen tavoitteena on parantaa henkilöstön tietoja, taitoja ja osaamista terveydenhuoltopalvelujen hallinnoinnissa Romanian terveydenhuoltojärjestelmän kaikilla tasoilla.

Osauudistus pannaan täytäntöön muuttamalla pääasiallista terveydenhuoltolakia (laki nro 95 vuodelta 2006). Tähän lakiin tehtyjen muutosten voimaansapitämiseksi on tehtävä useita hallituksen päätöksiä. Tämän jälkeen terveyspalvelujen hallinnoinnin alan osaamiskeskuksesta tulee toimintakykyinen ja akkreditoitu koulutusohjelmia, jotka koskevat johtamisen asianomaisia henkilöresursseja (joihin kuuluu sairaaloiden johtokomiteoiden jäseniä, jaostopäälliköitä, terveydenhuollon laboratorioiden päälliköitä, toimitusjohtajia, päälääkäreitä ja johtajia) yhteistyössä niiden akateemisten laitosten kanssa, joilla on johtava vastuualue terveyspalvelujen hallinnoinnista vastaavien henkilöstöresurssien koulutuksessa ja kehittämisessä. Koko uudistuksen täytäntöönpanokauden ajan terveysministeriön odotetaan hyötyvän asiantuntijoiden tarjoamasta teknisestä avusta ja neuvonnasta.

Osauudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä.

R.3.2 Henkilöstöressurssien kehittäminen terveydenhuollon alalla

Tämän osauudistuksen tavoitteena on vahvistaa Romanian terveydenhuoltojärjestelmän valmiuksia kouluttaa, rekrytoida, pitää palveluksessa ja motivoida työvoimaa, joka on valmis vastaamaan väestön nykyisiin ja tuleviin terveystarpeisiin.

Osauudistuksessa kehitetään uusi strateginen kehys ja mukautetaan terveydenhuollon henkilöstöressurssien kehittämistä sääntelevää lainsäädäntöä sekä terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatillisten ansioiden ja palkkioiden eriytettyä tunnustamista. Samaan uudistukseen sisältyy kahden keskuksen rakentaminen ja varustelu, jotta voidaan kehittää valmiuksia ja toimia, jotka liittyvät perusterveydenhuollon, avohoidon ja avohoidon tarjoavien julkisten terveydenhuoltolaitosten, sairaaloiden ja muiden julkisten terveydenhuoltolaitosten 1000 työntekijän kouluttamiseen. Vuoden 2026 jälkeen terveydenhuollon ammattilaisten koulutusta rahoitetaan edelleen valtion talousarviosta.

Osauudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä.

R.3.3 Terveysjärjestelmän lahjomattomuuden lisääminen, haavoittuvuuksien ja korruptioriskien vähentäminen

Tämän alauudistuksen tavoitteena on parantaa eturistiriitojen määrittelyä ja sääntelyä Romanian terveydenhuoltojärjestelmässä ja antaa henkilöstölle mahdollisuus ehkäistä olosuhteita, jotka voivat johtaa korruptioon ja/tai eturistiriitoihin.

Osauudistuksessa otetaan käyttöön uusi mekanismi, jolla asetetaan etusijalle terveystieteiden ja kansallisen sairausvakuutuslaitoksen (CNAS) myöntämät määrärahat, ja tarjotaan lahjomattomuutta koskevaa koulutusta 3000 henkilöstölle, jotka työskentelevät terveyteen liittyvillä aloilla keskushallinnossa, hajautetuissa laitoksissa, terveydenhuoltoyksiköiden johdossa ja potilaiden suorassa hoidossa.

Uudistus koskee myös tiedotus- ja mainontapalveluja, myös tiedotuskampanjoita, jotka liittyvät lehdistössä ja verkossa julkaistuihin lehdistötiedotteisiin, toimintaa ja tuloksia koskevaan tiedotus- ja mainosmateriaaliin, verkossa tapahtuvaan myynninedistämiseen (verkkosivustolla ja sosiaalisen median kanavilla). Toimitettu aineisto on laadittava ja sitä on edistettävä koko uudistuksen täytäntöönpanon ajan, ja siinä on raportoitava prosessista ja saavutetusta keskeisestä edistymisestä, kuten lainsäädäntökehyksen hyväksymisestä, osaamiskeskuksen valmiiksi saattamisesta ja toimintavalmiuteen saattamisesta, koulutusohjelmien käyttöönotosta sekä kahden osaamiskeskuksen rakentamisesta ja varustamisesta.

Osauudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä.

Investointi 1. Sairaalaan edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen

Investoinnin tavoitteena on parantaa muita heikommassa asemassa olevien ja syrjäytyneiden maaseutualueiden ihmisten mahdollisuuksia saada perusterveydenhuoltoa, mukaan lukien ennaltaehkäisy-, varhaisdiagnoosi- ja hoitopalvelut, sekä lisätä perus-, avo-

ja yhteisöterveydenhuollon palvelujen monimutkaisuutta. Investointiin on sisällyttävä seuraavat viisi alainvestointia: Syrjäytyneitä alueita/kuntia ovat ne, joilla ei ole perusterveydenhuoltoa tai joilla on rajoitettu pääsy perusterveydenhuoltoon. Marginalisoituneiden alueiden tai kuntien luokittelun suoritti Maailmanpankin ryhmä analysoimalla puutetta inhimillisen pääoman, virallisen työllisyyden ja riittämättömien elinolojen, köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riskin sekä palvelujen saatavuuden, terveydenhuollon ja muiden perusoikeuksien, joiden saatavuus on rajoitettua tai olematonta, osalta.

Syrjäytymistä ja syrjäytymisen astetta koskevat kriteerit vahvistetaan alueellisella tasolla paikallisen inhimillisen kehityksen indeksin laskentamenetelmien sekä syrjäytyneiden maaseutualueiden ja paikallisen inhimillisen kehityksen atlaksessa Romaniassa esitetyn kehitysindeksin, Romanian syrjäytyneiden kaupunkialueiden atlaksen ja Maailmanpankin mukaan sosiaalista osallisuutta ja köyhyyden vähentämistä koskevan kansallisen strategian perustelututkimuksen mukaisesti.

1.1.1 Perhelääkäreiden tai perusterveydenhuollon alan järjestöjen käytännöt

Aliinvestoinnin on koostuttava vähintään 2000 perhelääkäreiden liiton kunnostamisesta tai varustamisesta. Tämä toteutetaan avoimen ehdotuspyynnön perusteella keskitetyn hankintajärjestelmän avulla.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä.

1.1.2 Liikkuvat lääkintäyksiköt

Alainvestointi koostuu kymmenen asuntovaunun hankinnasta, jotka on varustettu lääkekäyttöön sopivilla laitteilla, jotka mahdollistavat rintasyövän ja kohdunkaulan syövän seulonnan suorittamisen alueilla, joilla on rajalliset mahdollisuudet käyttää erikoistuneita terveydenhuoltopalveluja. Tämän toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetty ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen toimenpiteen kuvaus ja lieventävät toimenpiteet. Erityisesti ostettavien asuntovaunujen on oltava ympäristön kannalta paras käytettävissä oleva teknologia.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä.

1.1.3 Ulkohoitoyksiköt

Investointi koostuu vähintään 30 avohoitoyksikön kunnostamisesta, nykyaikaistamisesta ja laajentamisesta (myös rakentamalla uusia rakennuksia). Valinnassa on otettava huomioon myös luettelo hankkeista, jotka sisältyvät alueellisen toimenpideohjelman (2014–2020) hankepyynnön varallaololuetteloon, ja muut hankkeet niiden kehitystason mukaan. Vähintään 20 avohoitoyksikköä on sijaittava vähemmän kehittyneillä alueilla tai kunnissa (jotka määritellään sellaisiksi alueiksi/kunniksi, joiden BKT asukasta kohden on 75 prosenttia EU-27:n keskiarvosta).

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2024 mennessä.

I.1.4 Integroidut yhteisökeskukset

Osainvestointi koostuu 200 integroidun yhteisökeskuksen rakentamisesta ja kunnostamisesta (integroidut yhteisökeskukset ovat osa terveysministeriön hallinnoimia yhteisöllisiä terveydenhuolto-ohjelmia, joiden päätavoitteena on parantaa väestön ja erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien väestöryhmien mahdollisuuksia saada laadukkaita sairaanhoitopalveluja) ja varustaa ne täysin hallituksen päätöksessä nro 324/2019 vahvistettujen vähimmäisvaatimusten mukaisesti. Infrastruktuurin ja/tai rakennusten on täytettävä energiatehokkuuskriteerit. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä.

I.1.5 Perhesuunnittelutoimistot

Investointi koostuu 79 perhesuunnittelukäytännön kunnostamisesta tai varusteista, joihin kuuluu sukupuolitautilien diagnostiikka, ultraääniskanneri, jossa on ultrakannettavat gynekologiset koettimet, mikroskooppi, tietotekniset laitteet, jääkaappi, kuljetusajoneuvot (sähköiset tai polkupyörät). Investointi kattaa myös perhesuunnittelutoimistoissa työskentelevän lääkintähenkilöstön koulutuskustannukset.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 2. Julkisen sairaalainfrastruktuurin kehittäminen

Investoinnin tavoitteena on parantaa potilasturvallisuutta terveydenhuoltolaitoksissa toteuttamalla toimia, joilla varmistetaan tulipalo, rakennerakentaminen ja maanjäristysturvallisuus, parannetaan energiatehokkuutta ja ehkäistään hoitoon liittyviä infektioita. Investointiin on sisällyttävä seuraavat neljä alainvestointia, ja tästä investoinnista vähintään 42,51 miljoonaa euroa osoitetaan tietotekniikkalaitteisiin.

I.2.1 Uusi julkinen sairaalainfrastruktuuri

Osainvestointi koostuu 19 uuden sairaalan tai sairaalayksikön rakentamisen osittaisesta rahoittamisesta. 19 uudesta sairaalasta tai sairaalayksiköstä 15:n on täytettävä kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, ja neljän rakennuksen on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

I.2.2 Lääkinnälliset laitteet ja laitteet

Aliinvestointi koostuu uusien sairaaloiden tai sairaalayksiköiden varustamisesta lääkinnällisillä laitteilla (kuten erityis- ja yleisosastoille tarkoitetut laitteet leikkausosastoa

varten, hoitotila, eristystilat, myös tartuntatauteja ja poltettuja yksiköitä varten, potilashuoneet, hoitoasemat, lääkintähenkilöstön tilat, lääkitystilat, puhtaanapitotilat, ICU-huoneet, CCU:n eristystilat, kuntoutustilat, jäte- ja varastointitilat, hätä- ja elvytystilat) ja lääkinnälliset laitteet (kuten: vuoteet, dekontaminointiyksiköt, tietotekniset laitteet, törmäyskarkit, defibrillaattorit, infuusiopumput, fysiologiset seurantajärjestelmät, mukaan lukien keskuskonsoli, fysiologiset seurantajärjestelmät akuuttia hoitoa varten, hengityskoneet tehohoitoyksiköitä varten, yleiskäyttöiset skannausjärjestelmät).

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

I.2.3 Vastasyntyneiden intensiivihoitolaitokset

Alainvestointi koostuu 25 vastasyntyneen tehohoidon yksikön nykyaikaistamisesta, laajentamisesta ja uusien laitteiden tarjoamisesta kriittiselle potilaalle varhaisdiagnoosia, synnytystä edeltävää, vastasyntyneiden ja synnytyksen jälkeistä hoitoa varten. Alainvestointi kattaa erityisesti neonataalisesti kriittisille potilaille tarkoitetun sairaalainfrastruktuurin kapasiteetin laajentamisen, jolla on 124 uutta vuodepaikkaa (mukaan lukien niihin liittyvä infrastruktuuri ja laitteet), 90 vuodepaikan laitteet asianmukaisilla lääkinnällisillä laitteilla sekä seulontaohjelman parantamisen varustamalla olemassa oleva infrastruktuuri asiaankuuluvilla lääkinnällisillä laitteilla, 12 siirrettävän vastasyntyneen tehohoitoyksikön hankinta ja kahdeksan alueellisen koulutuskeskuksen rakentaminen ja varustaminen kriittisiä vastasyntyneitä potilaita varten.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2024 mennessä.

I.2.4 Laitteet ja materiaalit nosokoottisten infektioiden riskin vähentämiseksi

Aliinvestoinnin on koostuttava vähintään 25 julkisen sairaalan varustamisesta mikrobiologiseen ilmanvalvontaan tarkoitetuilla laitteilla toimintalohkoissa ja tehohoitoyksiköissä erityisten ilmastointilaitteiden avulla sekä lääkintähenkilöstön desinfiointiin tarkoitetuilla laitteilla.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2024 mennessä.

L.2. Seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu – rahoitustuki, jota ei makseta takaisin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpid e	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
351	Uudistus 1. Kansanterveysviraston hallinnointikapasiteetin lisääminen	Virstanpylväs	Terveystieteen laaturahastosta tukea saavien lääkintäyksiköiden valinnassa käytettäviä suoritus- ja laatuindikaattoreita koskevan ministeriön päätöksen voimaantulo	Ministeriön asetuksessa oleva säännös, josta käy ilmi hoidon laatua koskevien indikaattorien vahvistamisesta annetun ministeriön päätöksen voimaantulo ja hoidon piiriin kuuluvien hoitolaitosten valinnassa tarvittava menetelmä				Q4	2022	Terveysministeriö kehittää ja hyväksyy prosessi-, tulos- ja potilaskohtaiset indikaattorit, joita käytetään terveydenhuollon tarjoajien arvioinnissa, sekä menetelmät vastaanottavien laitosten suorituskyykyyn perustuvaa valintaa varten. Indikaattoreihin on sisällyttävä muun muassa seuraavat indikaattorit: haittatapahtumia sairastavien potilaiden osuus, kivun asteikon paraneminen (Visual Analogue Scale -pistemäärä), sairaalassa saatujen infektioiden määrä, potilaiden saatavilla olevat laatu tiedot.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
352	Uudistus 1. Kansanterveysviraston hallinnointikapasiteetin lisääminen	Virstanpylväs	Hallituksen päätös uudesta mallisopimuksesta, joka koskee edellytyksiä lääkinnällisen avun, lääkkeiden ja lääkinnällisten laitteiden, apuvälineiden ja teknologioiden myöntämiselle sairausvakuutusjärjestelmän puitteissa, tulee voimaan	Hallituksen päätöksen ja terveysministeriön ja kansallisen sairausvakuutuslaitoksen yhteisen määräyksen voimaantuloa koskeva hallituksen päätöksen säännös				Q2	2023	Uuden puitesopimuksen tavoitteena on - Kansallisen sairausvakuutusrahaston hallinnoinnin parantaminen - Avohoitopalvelujen lisääminen sairaalajärjestelmään kohdistuvan paineen vähentämiseksi - Edistää ennaltaehkäisevien ja varhaiseen diagnosointiin liittyvien palvelujen tarjoamista erityisesti perusterveydenhuollossa - Helpottaa terveyspalvelujen tarjoajien etäpalveluja - Kaventaa maaseudun ja kaupunkien välistä kuilua terveydenhuollon saatavuudessa luomalla perhe- ja

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										erikoislääkäreille kannustimia tarjota palveluja syrjäisillä ja alipalveluilla alueilla. - Laajennetaan perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja yhteisöterveydenhuollon palvelujen kattavuutta ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen diagnosointiin liittyviin palveluihin. Tärkeimmät muutokset koskevat sopimusmenettelyjä ja -ehtoja palveluntarjoajien kanssa, rahoitusmekanismeja ja palvelupaketteja vakuutetuille ja vakuuttamattomille henkilöille.
353	Uudistus 1. Kansanterveysv	Virstanpylväs	Talousarviomenojen	Talousarviomenettelyssä otetaan				Q1	2024	Terveysministeriö toteuttaa talousarviomenettelyssään

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	arojen hallinnointikapasiteetin lisääminen		uudelleentarkastelun tulosten sisällyttämiseksi talousarviomenettelyyn tarvittavan lainsäädäntömuutoksen voimaantulo	huomioon valtiovarainministeriön vuonna 2023 tekemän terveydenhuoltoalan menojen uudelleentarkastelun tulokset.						valtiovarainministeriön suorittaman terveysmenojen uudelleentarkastelun tulokset. Tämä tehdään menojen uudelleentarkastelun päättymistä seuraavasta vuodesta alkaen.
354	Uudistus 1. Kansanterveysv arojen hallinnointikapasiteetin lisääminen	Kohde	Terveydenhuollon saatavuuden parantaminen vähentämällä täyttämättömistä lääketieteellisistä tarpeista ilmoittavien henkilöiden prosenttiosuutta		Prosenttiosuus	4,9	4,2	Q2	2026	Täyttymätön lääkärintarkastus- ja hoitotarve voi johtua 1) taloudellisista syistä, 2) jonotuslistoista ja 3) tarpeesta matkustaa liian pitkälle. Eurostatin indikaattorissa, jossa arvioidaan terveydenhuoltopalvelujen saatavuuden tasoa, otetaan huomioon kaikki kolme syytä. Sairaanhoidolla viitataan yksilöllisiin terveydenhuoltopalveluihin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										(lääkärintarkastukseen tai sairaanhoitoon, hammashoitoa lukuun ottamatta), joita antavat lääkärit tai vastaavien ammattien harjoittajat tai joita annetaan näiden suoran valvonnan alaisina kansallisten terveydenhuoltojärjestelmien mukaisesti. Tiedot kerätään Euroopan tulo- ja elinolotilastojen tutkimuksesta, ja ne koskevat tällaisia tarpeita edeltävien 12 kuukauden aikana. Terveydenhuollon saatavuutta parantamalla niiden henkilöiden osuuden, jotka ilmoittavat täyttämättömistä lääketieteellisistä tarpeista, odotetaan laskevan 4,9 prosentista vuonna 2019 (perustaso) 4,2 prosenttiin vuoden 2026 toisella

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										neljänneksellä.
355	Uudistus 2. Paremmat valmiudet tehdä investointeja terveydenhuollon infrastruktuuriin	Virstanpylväs	Terveystenhuollon infrastruktuurin kehittämisestä vastaavan kansallisen viraston (ANDIS) perustamista koskevan lainsäädäntökehityksen voimaantulo	Terveystenhuollon infrastruktuurin kehittämisestä vastaavan kansallisen viraston (ANDIS) perustamista koskevan lainsäädäntökehityksen voimaantulo				Q2	2022	Lainsäädäntökehityksessä vahvistetaan virastolle seuraavat tehtävät: —Julkisen terveydenhuollon infrastruktuuriin liittyvien ensisijaisten investointihankkeiden valmistelu ja toteuttaminen oikea-aikaisesti ja hyväksytyn talousarvion mukaisesti; —Antaa ohjeita, suosituksia ja sovellettavia menetelmästandardeja kansanterveysinfrastruktuuriin liittyvien investointihankkeiden valmistelua, täytäntöönpanoa ja loppuun saattamista varten; - Erityisavun antaminen ministeriöille, julkisille sairaaloille tai muille

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										viranomaisille kansanterveysinfrastruktuuriin liittyvissä investointihankkeissa; - Kansanterveysinfrastruktuuriin liittyvien ensisijaisten investointihankkeiden monivuotisen ohjelman laatiminen ja täytäntöönpano; - Seurata kansanterveysinfrastruktuuriin liittyvien investointihankkeiden täytäntöönpanoa; - Osaamiskeskuksen perustaminen kansanterveysinfrastruktuuriin liittyvien investointihankkeiden hallinnointia varten; - Kumppanuuksien luominen ja rahoitussopimusten tekeminen julkisen terveydenhuollon infrastruktuuriin liittyviä

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										investointihankkeita varten. ANDISin puheenjohtaja nimitetään ja lopullisen ANDIS-järjestelmän organisaatiokaavion 15 avainrooliin palkataan henkilöstöä viraston toimintavalmiuteen mennessä.
356	Uudistus 3. Terveystietojen valmiuksien ja terveydenhuollon henkilöresurssien lisääminen	Virstanpylväs	Terveystietojen ja terveydenhuollon henkilöresurssien kapasiteetin lisäämistä koskevan lainsäädäntökehityksen voimaantulo	Terveystietojen ja henkilöstöhallinnon uudistamista koskevan lainsäädäntökehityksen voimaantulo				Q2	2022	Muutokset koskevat terveydenhuoltoalaa koskevaa pääasiallista lakia (laki nro 95 vuodelta 2006, sellaisena kuin se on muutettuna). Lisäksi tulee voimaan useita hallituksen päätöksiä, jotta tähän lakiin tehty muutokset voidaan panna täytäntöön. Uusien säädösten keskeiset säännökset ovat seuraavat: — mukauttaa pätevyysvaatimuksia, jotka koskevat osallistumista terveydenhuoltoalan johtotehtäviä

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										koskeviin kilpailuihin; — terveyspalvelujen hallinnoinnin koulutusohjelmien laatukriteerien mukauttaminen; saattaa ajan tasalle terveydenhuollon ammattihenkilöiden jatkuvaa ammatillista kehitystä koskevat vaatimukset; — terveydenhuoltohallinnon asiantuntijoiden kehittäminen ja vahvistaminen; — kehitetään terveyspalvelujen hallinnon koulutusohjelmien auditointia ja arviointia. Äskettäin hyväksytyllä lainsäädännöllä edistetään terveyspalvelujen hallinnoinnin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ammattimaistamista kehittämällä erikoistuneen henkilöstön pätevyysvaatimuksia.
357	Uudistus 3. Terveydenhoidon valmiuksien ja terveydenhuollon henkilöresurssien lisääminen	Virstanpylväs	Terveydenhuollon henkilöresurssien kehittämisen strategista kehystä koskevan lainsäädännön voimaantulo	Terveydenhuollon henkilöresurssien kehittämisen strategista kehystä koskevan lainsäädännön voimaantulo valtioneuvoston päätöksellä				Q2	2022	Laissa vahvistetaan uusi strateginen kehys terveydenhuollon henkilöresurssien kehittämiseksi terveydenhuoltojärjestelmän yleisten tavoitteiden mukaisesti. Strategiakehysten keskeiset osatekijät ovat seuraavat: I) terveydenhuollon henkilöresurssit – hankinta II) terveydenhuollon henkilöresurssien hallinta, III) henkilöresurssien motivaatiohallinta IV) terveydenhuoltohenkilöstön

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										hallinto
358	Uudistus 3. Terveystieteiden valmiuksien ja terveydenhuollon henkilöresurssien lisääminen	Virstanpylväs	Terveystieteiden henkilöresurssien kehittäminen	Terveystieteiden ihmisten voimavarojen kehittämistä koskevien alakohtaisten toimintasuunnitelmien hyväksyminen terveysministerin määräyksellä				Q4	2022	Henkilöresurssien kehittämistä perusterveydenhuollossa ja yhteisöterveydenhuollossa, avo- ja sairaalahoidossa sekä kansanterveydessä koskeissa alakohtaisissa toimintasuunnitelmissa on pantava täytäntöön strateginen kehys, jolla muutetaan terveydenhuollon henkilöresurssien tietojen, taitojen ja osaamisen tasoa. On laadittava viisi yksilöllistä toimintasuunnitelmaa, joihin kuuluvat peruskoulutus, jatkuva ammatillinen kehittäminen, taitojen yhdistelmä, tehtävien jakaminen ja tehtävien siirtäminen. Toimintasuunnitelmien odotetaan

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										noudattavan uudistuksessa 1 vahvistettuja kansanterveysvarojen hallinnointia varten vahvistettuja tulosindikaattoreita. Terveystuhoonhenkilöstöön kuuluvat lääkärit, sairaanhoitajat, farmaseutit, hammaslääkärit, kättilöt ja avosairaanhoitajat sekä muut terveydenhuollon ammatillaiset.
359	Uudistus 3. Terveystuhoon valmiuksien ja terveydenhuollon henkilöressurssien lisääminen	Virstanpylväs	Terveystuhoonministerin määräys, jolla luodaan puitteet terveydenhuollon ammatillisten henkilöiden ansioiden ja palkkioiden eriytetyn tunnustamiselle,	Terveystuhoonministerin määräyksen säännös terveydenhuollon ammatillisten henkilöiden ansioiden ja palkkioiden eriytetyn tunnustamiselle, puitteiden voimaantulosta				Q4	2023	Ministerin määräyksellä on varmistettava, että kehitetään ja pannaan täytäntöön johdonmukainen kehyst ammatillisten ansioiden ja niiden palkitsemisen eriytetyn tunnustamiselle, joka perustuu suorituksiin liittyviin indikaattoreihin, joihin kuuluvat muun muassa komplikaatioasteet,

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			tulee voimaan							kuolleisuusasteet ja potilaiden tyytyväisyystaso. Kategorioihin kuuluvat sairaaloiden lääkintähenkilöstö ja avohoito.
360	Uudistus 3. Terveystieteiden valmiuksien ja terveydenhuollon henkilöresurssien lisääminen	Kohde	Kahden uuden osaamiskeskuksen rakentaminen ja täyden varustaminen julkisen terveydenhuollon henkilöstölle			0	2	Q2	2024	Kaksi uutta ja täysin varustettua osaamisen kehittämiskeskusta, jotka on tarkoitettu julkisissa terveydenhuoltolaitoksissa työskentelevälle henkilöstölle, otetaan käyttöön.
361	Uudistus 3. Terveystieteiden valmiuksien ja terveydenhuollon henkilöresurssien lisääminen	Kohde	Henkilöt, jotka ovat osallistuneet terveydenhuoltopalvelujen hallintaa koskevaan koulutukseen		Numero	0	1 000	Q2	2025	1000 sairaalan työntekijää (kuten: koulutusta annetaan johtajille, hallintokomiteoiden jäsenille, jaostojen/laboratorioiden/apteekin päälliköille, lääninterveystieteiden ja lääninsairausvakuutuslaitosten johtajille sekä

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										yksilöllisiä/ryhmähoitoja hoitaville perhelääkäreille. Etusijalle on asetettava syrjäisillä ja maaseutualueilla työskentelevät ammattilaiset. Koulutukseen on kuuluttava muun muassa terveydenhuoltopalvelujen hallinnointi, terveydenhuoltojärjestelmien organisointi ja rahoitus, terveyspolitiikka, henkilöstöpolitiikka, terveysviestintä, terveyspalvelujen laadunhallinta, terveyslainsäädäntö, digitalisaatio ja terveysalan innovointi. Koulutus on järjestettävä kahdessa uudessa taitojen kehittämiskeskuksessa.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
362	Uudistus 3. Terveystieteiden valmiuksien ja terveydenhuollon henkilöresurssien lisääminen	Kohde	Henkilöt, jotka ovat osallistuneet henkilöstöhallintoa koskevaan koulutukseen terveysalan laitokset		Numero	0	1 000	Q2	2025	Näihin ryhmiin kuuluvat sairaaloiden, läänien kansanterveysosastojen ja muiden terveydenhuoltolaitosten henkilöstörakenteet. Koulutukseen on sisällyttävä muun muassa henkilöstön rekrytointi ja valinta, taloudelliset ja muut mekanismit lääkintähenkilöstön kannustamiseksi sekä lääkintähenkilöstön motivaatio.
363	Uudistus 3. Terveystieteiden valmiuksien ja terveydenhuollon henkilöresurssien lisääminen	Kohde	Lahjomattomuutta koskeviin koulutusohjelmiin osallistuneet terveydenhuollon ammattilaiset		Numero	150	3 000	Q2	2025	3000 terveydenhuollon alalla työskentelevää henkilöstöä keskushallinnossa, hajautetuissa laitoksissa, terveydenhuoltoyksiköiden johdossa ja suoraan potilaille annettavassa hoidossa on koulutettava erilaisista

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										lahjomattomuuteen liittyvistä aiheista (kuten korruption ehkäiseminen ja eturistiriitojen käsittely terveydenhuoltojärjestelmässä, väärinkäytösten paljastajien suojeleminen ja terveydenhuollon hankintojen avoimuus). Koulutusohjelma olisi kehitettävä uudistuksessa 1 vahvistettujen kansanterveysvarojen hallinnointia varten vahvistettujen tulosindikaattoreiden mukaisesti.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
364	Uudistus 3. Terveydenhoidon valmiuksien ja terveydenhuollon henkilöresurssien lisääminen	Virstanpylväs	Terveysministeriön ja kansallisen sairausvakuutuslaitoksen (CNAS) yhteisen määräyksen voimaantulo mekanismista, jolla asetetaan etusijalle terveysministeriön ja kansallisen sairausvakuutuslaitoksen (CNAS) myöntämät määrärahat	Terveysministeriön ja kansallisen sairausvakuutuslaitoksen (CNAS) yhteisessä määräyksessä oleva säännös, josta käy ilmi talousarvion priorisointimekanismin voimaantulo				Q4	2023	Talousarvion priorisointimekanismin voimaantulo, johon kuuluvat seuraavat: —tärkeysjärjestyksen perusteiden perustelut ja kehittäminen —terveysministeriön ja kansallisen sairausvakuutuslaitoksen (CNAS) väliset yhteistyömekanismit mekanismin täytäntöönpanoa varten —mekanismit, joiden avulla talousarvion priorisointikriteerit otetaan huomioon poliittisissa päätöksissä, politiikkojen arvioinnissa ja kriteerien jatkuvassa mukauttamisessa.
365	Uudistus 3. Terveydenhoidon valmiuksien ja terveydenhuollon henkilöresurssien lisääminen	Virstanpylväs	Julkisten varojen käyttöä koskevan	Terveydenhuollon julkisten resurssien				Q4	2024	Julkisten varojen käytöstä on tehtävä avoimempaa yhdistämällä

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	n valmiuksien ja terveydenhuollon henkilöresurssien lisääminen		transparenta.ms.ro-portaalin käyttöönotto	käyttöä koskevien tietojen julkaiseminen transparenta.ms.ro-portaalissa						keskitetysti dataa transparenta.ms.ro-portaalissa. Tiedoissa on viitattava resurssien käyttöön keskus- ja paikallislaitosten sekä sairaaloiden tasolla. Julkaistaviin tietoihin on erityisesti sisällyttävä luettelo yrityksistä, joiden kanssa on tehty julkisia hankintoja koskevia sopimuksia, hankintaviranomaisista ja kartta tehdyistä sopimuksista.
366	Investointi 1. Sairaala edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	Virstanpylväs	Yhdennettyihin yhteisökeskuksiin tehtävien investointien priorisointikriteerin hyväksyminen	Yhteisön integroituja keskuksia koskevan käsikirjan hyväksyminen, mukaan lukien suuntaviivat integroituihin yhteisökeskuksiin				Q4	2021	Integroidut yhteisön keskuksat hyötyvät investoinneista, jotka perustuvat menetelmäprioriteetteja koskeviin ohjeisiin, jotka terveysministeriö laatii yhteistyössä paikallisten viranomaisten edustajien kanssa. Nämä ensisijaiset suuntaviivat ovat erottamaton osa

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
				tehtävien investointien priorisoimiseksi terveysministerin määräyksellä.						integroitujen yhteisön keskusten käsikirjaa. Hallinnollisten alueellisten yksiköiden priorisoinnissa on otettava huomioon — haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten määrä yhteisöä kohti (vähintään 500 lääketieteellisesti, sosiaalisesti tai taloudellisesti haavoittuvassa asemassa olevaa henkilöä) yhteydet muihin heikossa asemassa oleviin paikkakuntiin — avosairaanhoidajan ja sosiaalityöntekijän/sosiaaliavustajan olemassaolo — hallinnolliset alueyksiköt, joilla ei ole perhelääkäriä tai joissa ei ole

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										riittävästi perhelääkäreitä suhteessa väestöön — kunnanvaltuuston päätös integroitujen yhteisöjen keskusten perustamisesta paikkakunnan määrittäminen syrjäiseksi maaseutualueeksi
367	Investointi 1. Sairaala edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	Kohde	Perhelääkäreiden tai perusterveydenhuollon käytäntöjen liittojen varustamat tai kunnostetut käytännöt, joissa asetetaan etusijalle marginalisoitujen alueiden ja kuntien käytännöt		Numero	0	2 000	Q2	2023	Vähintään 2000 perhelääkäreiden järjestöä on varustettava tai kunnostettava avoimen ehdotuspyynnön perusteella. Tämä tehdään keskitetysti hankittujen terveydenhuollon laitteiden avulla (terveysministeriön tai yhteishankintayksikön tai keskitettyjen hankintojen kansallisen toimiston kautta). Vähintään 75 prosenttia kaikista ammattijärjestöjen/perhelääkäreiden

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										järjestöjen kanssa allekirjoitetuista sopimuksista on tehtävä syrjäytyneillä alueilla tai kunnissa (sitä kuin ne on määritetty edellä investoinnin kuvauksessa). Lääketieteellisesti heikosti palvelevien alueiden valintakriteerit ovat seuraavat: I) Väestöominaisuudet, ii) sairausvakuutuksen piiriin kuuluvan väestön kattavuus, iii) tarvittavien henkilöresurssien saatavuus, iv) asianmukaisen fyysisen infrastruktuurin saatavuus, v) maantieteellinen saavutettavuus.
368	Investointi 1. Sairaala edeltävän lääketieteellisen	Kohde	Rintasyövän ja kohdunkaulan syövän seulontaan tarkoitetut liikkuvat		Numero	0	10	Q2	2023	10 liikkuvaa lääkintäyksikköä on varustettava rintasyövän ja kohdunkaulan syövän seulontaan tarkoitetuilla laitteilla.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	infrastruktuurin kehittäminen		lääkintäyksiköt							Asuntovaunujen on suoritettava rintasyövän ja kohdunkaulan syövän seulontaa alueilla, joilla on rajalliset mahdollisuudet käyttää erikoistuneita terveydenhuoltopalveluja, mukaan lukien epäsuotuisat alueet, joilla on enemmistö romaniväestöstä tai romaniyhteisöistä. Matkailuvaunujen turvatarkastus (liikkuvat yksiköt) osoitetaan alueellisille keskuksille, jotka suorittavat kohdunkaulantarkastusta ja joilla on jo asiantuntemusta tällaisesta toiminnasta. Ostettavien asuntovaunujen on oltava ympäristön kannalta parasta saatavilla olevaa teknologiaa, jotta varmistetaan ”ei merkittävää

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										haittaa” -periaatteen mukaisten teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen.
369	Investointi 1. Sairaalaan edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	Kohde	Vasta rakennetut/kunnostetut ja varustetut avohoitotilat		Numero	0	30	Q4	2024	Vähintään 30 avohoitoyksikköä on nykyaikaistettava, kunnostettava, laajennettava (myös rakentamalla uusia rakennuksia) ja varustettava. Valinnassa on otettava huomioon myös luettelo hankkeista, jotka sisältyvät alueellisen toimenpideohjelman (2014–2020) hankepyynnön varallaololuetteloon, ja muut hankkeet niiden kehitystason mukaan. Vähemmän kehittyneillä alueilla tai vähemmän kehittyneissä kunnissa on oltava vähintään 20 avohoitoyksikköä.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Seuraavia alueita/kuntia pidetään vähemmän kehittyneinä: alueet/kunnat, joiden BKT henkeä kohti on 75 prosenttia EU-27:n keskiarvosta (EU:n määritelmän mukaisesti). Investointien on koostuttava seuraavista: — olemassa olevan avohoitoinfrastruktuurin kunnostaminen/nykyaikaistaminen/laajentaminen/rakentaminen; — parannetaan terveystalvelujen ja kulkuteiden esteettömyyttä; — yleisten ja erityisten yleishyödyllisten palvelujen varmistaminen/uudistaminen (mukaan lukien yhteydet

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										yleishyödyllisiin palveluihin investointitavoitteen sijaintipaikan osalta); —laitteiden hankinta avohoitoinfrastruktuuria varten.
370	Investointi 1. Sairaala edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	Kohde	Vasta rakennetut/kunnostetut ja varustetut integroidut yhteisökeskukset, mukaan lukien asianmukainen henkilöstö		Numero	0	200	Q2	2025	200 äskettäin rakennettua tai kunnostettua integroitua yhteisökeskusta. Integroitujen yhdyskuntakeskusten toimintaan kuuluu tiloja, joissa voidaan tarjota lääketieteellisiä palveluja erityislainsäädännön säännösten mukaisesti ja jotka koskevat lääketieteellis-sosioekonomiselta kannalta yksilöityjä haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä. Toistuvia kustannuksia, kuten henkilöstökustannuksia, ei oteta huomioon.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Infrastruktuurin ja/tai rakennusten on täytettävä energiatehokkuuskriteerit. Kaikkien uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. On arvioitu, että 70 prosenttia tämän investoinnin toteuttamiskustannuksista liittyy rakentamiseen (joka toteutetaan noudattamalla lähes nollaenergiarakennuksia koskevaa standardia).

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Syrjäytyneillä alueilla ja kunnissa on sijaittava vähintään 100 integroitua yhteisökeskusta. Tiloissa on oltava seuraavat päävarusteet: I. Toimistotoimintolaitteet: pöydät, toimistotuolit, myös potilaille tarkoitettut, tiedostokaapit, holkerit, monitoimitulostin (skannerilla), tietokoneet/sylimikrot, joissa on internetyhteys, skootteri/bicycle/ATV/sähköauto paikallisyhteisön ja infrastruktuurin erityispiirteistä riippuen – vähintään yksi kuljetusväline jokaista yhteisökeskusta kohti ja 24 tunnin toimiva internet-rakenne telelääketieteen interventioiden varmistamiseksi. Mainittuja

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kuljetusvälineitä saa käyttää ainoastaan terveydenhuoltoon liittyvien palvelujen tarjoamiseen syrjäisillä alueilla. II. Konsultointivälineet: sofa, gynekologinen pöytä tai sofa, joka sisältää tukea obstetriseen ja gynekologiseen tutkimukseen, verenpainemonitoriin, stetoskooppiin, täydelliseen mikrokirurgiapakkaukseen, luonnonmukaisten tuotteiden jääkaappiin, lääketieteellisiin analyysilaitteisiin. III. Lääkintäapupaketti (kuten: stetoskooppisfygmomanometri, sikiön stetoskooppi, pulssioksimetri, lapsille ja aikuisille tarkoitettu lämpömittari,

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kertakäyttöinen kirurginen leikkauspakkaus, imeväisten ja aikuisten vaa'at, munuaisastiat, minijätesäiliöt, sikiön kalvomurtuman pikatesti, PH-paperi, universaalin kohdunkaulan kaulukset, lääkintätarvikkeet)
371	Investointi 1. Sairaala edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	Kohde	Alipalveltuilla yhteisöillä, kuten romaneilla, on mahdollisuus saada yhteisöllistä terveydenhuoltoa		Numero	0	300	Q2	2025	Vähintään 300 marginalisoituneella yhteisöllä (sellaisena kuin se on määriteltä edellä investoinnin kuvauksessa), mukaan lukien yhteisöt, joissa on enemmistö romaniväestöstä, tai romaniyhteisöissä, on oltava mahdollisuus saada terveydenhoitopalveluja integroitujen yhteisökeskusten kautta. Yhteisöterveydenhuollon piiriin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kuuluvista 300 paikasta 250 on maaseutualueita ja 50 kaupunkialueita.
372	Investointi 1. Sairaalaan edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	Kohde	Perhesuunnittelutoimistot, jotka on varustettu tai varustettu ja kunnostettu		Numero	0	79	Q4	2025	79 perhesuunnittelutoimistoa on varustettava ja/tai kunnostettava. Perhesuunnittelutoimistoihin on kohdistettava kuntoutus- ja kunnostustoimia, ja niissä on oltava lääketieteelliset laboratorio- ja kuvantamislaitteet. Perhesuunnittelutoimistoja hoitavat terveysyksiköt saavat rahoitusta ja toteuttavat hankkeen. Tiloissa on oltava myös laitteet (kuten: hoitopiste ja analysaattori – sukupuoliteitse tarttuvia infektioita varten, ultraääniskanneri, jossa on ultrakannettavat gynekologiset koettimet, mikroskooppi,

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tietotekniikkalaitteet, jääkaappi, kuljetusajoneuvot (sähkö- tai polkupyörät)
373	Investointi 1. Sairaala edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	Kohde	Niiden maaseutuyhteisöjen lukumäärän väheneminen, joita perhelääkäri ei palvele		Numero	168	109	Q2	2025	Niiden maaseutuyhteisöjen määrä, joilla ei ole perhelääkäriä, väheni 35 prosenttia (168:sta 109:ään) helmikuuhun 2021 verrattuna. Näihin yhteisöihin on mahdollisuuksien mukaan kuuluttava yhteisöjä, joissa on romaniväestöä. Sairaala edeltävään lääketieteelliseen infrastruktuuriin kohdistuvat investoinnit on suunniteltu kattamaan 2000 yleislääkärin toimistoa ja 200 integroitua yhteisökeskusta, joiden osuus Romanian aktiivisista yleislääkäreistä on noin 35

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										prosenttia (mikä vastaa tavoitetta vähentää 35 prosenttia yhteisöissä ilman toimivaa yleislääkärinä).
374	Investointi 1. Sairaala edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	Kohde	Ennaltaehkäisevien kuulemisten lisääminen		Numero	1 100 000	1 265 000	Q2	2024	Ennaltaehkäisevien kuulemisten määrän lisääminen 15 prosentilla alkaen siitä kalenterivuodesta, joka seuraa arvioitua ajanjaksoa, jonka kuluessa ehdotetut investoinnit lääketieteellisiin toimintoihin ja perhelääketieteen yhteenliittymiin on saatava päätökseen (eli 30. kesäkuuta 2024 alkaen). Heinäkuun 1 päivän 2023 ja kesäkuun 30 päivän 2024 välisenä aikana toteutettavien ennaltaehkäisevien kuulemisten kokonaismäärän pitäisi kasvaa 15 prosenttia vuoden 2019 tietoihin verrattuna.

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										15 prosentin tavoite määritettiin vuonna 2019 toteutettujen ennaltaehkäisevien hoitokuulemisten perusteella (noin 1100000). Prosenttiosuudeksi määritettiin noin puolet peruskorjattavien yleislääkäreiden ja integroitujen yhteisöjen keskusten osuudesta. Tarkemmin sanottuna vähintään 35 prosenttia sairaalahoidon järjestäjien toimistoista saa elpymis- ja palautumistukivälineestä tukea, joka vastaa palvelujen määrän 15 prosentin kasvua.
375	Investointi 2. Julkisen sairaalainfrastruktuurin	Kohde	Julkiset sairaalat, jotka hyötyvät laitteista ja materiaaleista		Numero	0	25	Q2	2024	Vähintään 25:n julkisen sairaalan on saatava käyttöönsä laitteita ja materiaaleja, jotka auttavat vähentämään sairaalassa saatavien

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	kehittäminen		infektioriskin vähentämiseksi							infektioiden riskiä, kuten laitteet mikrobiologiseen ilmanvalvontaan toimintalohkoissa ja tehohoitoyksiköissä erityisten ilmastointitilojen sekä lääkintähenkilöstön desinfiointitilojen avulla (kuten: ympäristön puhdistuslaitteet, sterilointi, jäteastiat).
376	Investointi 2. Julkisen sairaalainfrastruktuurin kehittäminen	Kohde	Vastasyntyneiden tehohoitoyksiköt, myös vastasyntyneet ambulanssit (alueelliset keskuskeskukset)		Numero	0	25	Q4	2024	25 tehohoitoyksikköä hyötty investoinneista vastasyntyneiden kriittiseen potilasinfrastruktuuriin varhaista diagnosointia, synnytystä edeltävää, vastasyntyneiden ja synnytyksen jälkeistä hoitoa varten. Investointi koostuu seuraavista: — vastasyntyneiden kriittisten potilaiden hoitoon tarkoitetun sairaalainfrastruktuurin kapasiteetin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										laajentaminen (i) 124 lisävuodetta – mukaan lukien niihin liittyvä infrastruktuuri ja laitteet; II) 90 olemassa olevan vuoren varustaminen asianmukaisilla lääkinnällisillä laitteilla — parannetaan seulontaohjelmaa varustamalla olemassa oleva infrastruktuuri Ilma- ja happisekoitin toimitushuonetta ja pesäkeilan osuutta varten, SN-monitori, SOC-monitori, kuljetustuuletin, jossa on 21–100-prosenttinen säädettävä FiO₂, kuljetusinkubaattori, laserlaite, sukkulasarja, epäsuora silmäkooppi, myös kojeet — 12 siirrettävän vastasyntyneen tehohoitoyksikön hankinta (taso 3)

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										— kahdeksan alueellisen koulutuskeskuksen (100 neliömetrin) rakentaminen ja varustaminen kriittisiä vastasyntyneitä potilaita varten. Koulutuskeskusten varusteisiin on kuuluttava: — koulutusohjelmissa vaadittavat mannekiinit ja didaktiset simulaattorit, kuten kompleksissimulaattori, joissa on useita moduuleja mekaanisia ilmanvaihtoskenaarioita varten, sydän- ja ultraäänisimulaattori, virtuaalinen tuntosimulaattori, endoskopiaa ja kolonoskopiaa varten; — virtuaalitodellisuuteen perustuva

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										bronkoskopian simulaattori, ECMO-simulaattori; —kehittynyt hätäsimulaattori- ja elvytysmalli uusia synnynnäisiä poikkeamia varten; —mekaaninen ilmanvaihto mannequiini. Tämä nostaa sellaisten vastasyntyneiden osuutta, joilla on kriittiset sairaudet, joilla on asianmukainen sairaanhoito, 64 prosentista 83 prosenttiin (arviolta 30 prosentin parannus nykytilanteeseen verrattuna).
377	Investointi 2. Julkisen sairaalainfrastruktuurin	Kohde	Uusien kansanterveysyksiköiden/sairaaloiden rakentaminen ja/tai		Numero	0	19	Q2	2026	Vähintään 19 kansanterveysyksikköä/sairaala on rakennettava ja/tai varustettava osittaisella rahoituksella elpymis- ja

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpid e	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	kehittäminen		varustaminen							palautumistukivälineen kautta. Näistä 19 yksiköstä/sairaaloista vähintään kolme on saatettava päätökseen uudistuksen 2 yhteydessä perustetun äskettäin perustetun terveydenhuollon infrastruktuurin kehittämisestä vastaavan kansallisen viraston (ANDIS) kautta. Investointien on koostuttava seuraavista: — Investoinnit uuteen julkiseen sairaalainfrastruktuuriin, jotta voidaan I) uusien lääketieteellisten palvelujen tarjoaminen; II) parantaa nykyisten terveyspalvelujen laatua — Investoinnit terveydenhuollon laitteisiin ja uusiin terveydenhuollon infrastruktuuriin

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										liittyviin laitteisiin, kuten vuoteet, dekontaminointiyksiköt, tietotekniset laitteet (vähintään 42,51 miljoonaa euroa), törmäyskarmit, defibrillaaattorit, infuusiopumput, fysiologiset seurantajärjestelmät (mukaan lukien keskuskonsoli), fysiologiset seurantajärjestelmät akuuttia hoitoa varten, tehohoitoyksiköiden hengityskoneet, yleiskäyttöiset skannausjärjestelmät. Vähintään 346 miljoonaa euroa 661.41 miljoonan euron määrärahoista tai vasta rakennetuista rakennuksista on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Tätä vaatimusta ei sovelleta hankkeisiin, joissa investointi koostuu ainoastaan uusien laitteiden hankinnasta. Jotta voidaan varmistaa johdonmukaisuus tätä investointia koskevien kustannustietojen kanssa ja täydentää jo mainittuja kriteerejä, olisi saavutettava myös seuraavat tavoitteet: • vähintään 900 vuodepaikkaa lähes nollaenergiarakennuksissa • vähintään 780 vuodepaikkaa lähes nollaenergiarakennuksissa

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										(rakennuksissa, joissa primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus) - vähintään 3300 vuodepaikkaa on varustettava - vähintään 3300 vuodepaikkaa uusia tietoteknisiä laitteita varten 19 sairaalaa ja sairaalayksikköä valitaan seuraavasta luettelosta (mukaan lukien kolme hanketta, jotka on saatu päätökseen uudistuksen 2 yhteydessä perustetun äskettäin perustetun terveydenhuollon infrastruktuurin kehittämisestä vastaavan kansallisen viraston (ANDIS) kautta):

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										1. Alba Iulian kreivikuntasairaala – syöpäsairaalan toiminnan siirtäminen ja nykyaikaistaminen sekä kardiologian interventio-osaston perustaminen 2. Alba Iulian kreivikuntasairaala – tartuntatautien rakentaminen ja varustaminen 3. Pitești- Radiotherapy Laboratoriu Piteștin kreivikuntasairaala 4. Klinikan kunnallissairaala ”Dr. G. Curteanu” Oradea – tartuntatautien ja pulmonologian osastojen rakentaminen ja varustaminen 5. Bistrița kreivikuntasairaala – sairaalan paviljongin laajentaminen rakentamalla uusi rakennus

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										6. Sydän- ja verisuonitautien hätäkeskus (prof dr CC Iliescu) Bukarestissa – uusien tilojen rakentaminen 7. Synnytys- ja gynaekologiasairaala ”Filantropia” Bukaresti – sairaalan laajentaminen 8. Bukarestin psykiatrian klininen sairaala ”Prof. dr. Alexandru Obregia” – lastenpsykiatrisen keskuksen rakentaminen 9. ”Sfânta Maria” Bukarestin klinikkasairaala – Monielinsiirtokeskuksen rakentaminen 10. Pulmonologian klinikkasairaala, Constanța – rakennusklinikka

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Pulmonologia paviljonki 11. Sibiu kreivikuntasairaala – uusi sairaala 12. Kunnallinen hätäsairaala, Timișoara – uuden äitiyden rakentaminen ja varustaminen 13. Lasten hätäsairaala ”Louis Turcanu”, Timișoara – uuden sairaalan varustaminen lääkinnällisillä laitteilla 14. Sairaala nro 2, Vaslui – uusien osastojen rakentaminen tartuntatauteja, psykiatria ja kroonisia sairauksia varten 15. Hätäsairaala, Focsani-Vrancea – uusi sairaala 16. Klinikkasairaala, Cluj – uusi

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										sairaala 17. Obstetrinen Genekologian sairaala, Buftea – Laajennus ja varustaminen; olemassa olevien rakennusten purkaminen 18. Uusi monitrauma paviljonki, Braşov 19. Uusi monitrauma paviljonki, Craiova 20. Uusi traumakirurgia paviljonki, Pitesti 21. Uusi monitrauma paviljonki, Sibiu 22. Alba Iulian kreivikuntasairaala – kroonisen psykiatrian osaston rakentaminen ja varustaminen 23. Tartuntatautien ja

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										pneumofysiologian kliininen sairaala, Braşov – uusi rakennuslaitos 24. Usean organisaation elinsiirtokeskus, Cluj – uusi sairaala 25. Alueellinen onkologinen laitos, Timisoara – uusi sairaala 26. Kardiologiaan ja onkologiaan erikoistunut kunnallinen poliisisairaala, Constanţa – uusi sairaala 27. Obstetrien ja gynekologian, neonatologian, lapsikirurgian ja lastenlääkkeiden osastojen rakentaminen, Arad – uudet yksiköt 28. Niculae Stăncioiu -häätäkeskus Cluj-Napocan sydän- ja verisuonitaudit – uusi osio

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										29. Kiireellisen kreivikunnan sairaala Miercurea Ciuc – uuden rakennuksen rakentaminen pulmonologiaa ja tartuntatauteja varten 30. Alueellinen hätäsairaala, Braşov – uusi sairaala 31. Bukarestin yliopistollinen hätäsairaala – infrastruktuurin nykyaikaistaminen, rakentaminen ja kunnostaminen 32. ”Prof. Dr. Agrippa Ionescu” -sairaala, Baloteşti – infrastruktuurin parantaminen 33. ”Prof. Dr. Dimitre Gerota” -hätäsairaala, Bukaresti – uusi sairaala 34. ”Dr Teodor Andrei”

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Kunnallinen sairaala, Lugoj – uusi sairaala 35. Lääketieteellinen paviljonki, Constanța – uusi yksikkö 36. Kardiiovaskulaarisen lääketieteen alueellinen laitos, Miroslava – uusi sairaala 37. Kreivikuntasairaala, Piatra Neamț – uusi sairaala 38. Zerlendi Tuberculosis - diagnostiikka- ja -hoitokeskus, Bukaresti – uusi sairaala 39. ”Dr. Victor Gomoiu”, lastensairaala, Bukaresti – uusi onkopaediatristen osaamiskeskus 40. Pediatriksen monoobloc-sairaala, Cluj – uusi sairaala

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										41. Ensiapusairaala, Târgu Mures – uusi sairaalayksikkö 42. Aradin kreivikuntasairaala – Sydän- ja verisuonitauteihin liittyvien sairaalapalvelujen kunnostaminen 43. Aradin kreivikuntasairaala – uusi sädehoito-osasto 44. ”SF. Apostol Andrei -potilaiden kreivikuntasairaala, Constanța – Lasten ja lasten neonatologian ulkoisen osaston laajentaminen 45. Ilfov-hätäsairaala, Ilfov – Toiminta- ja neurokirurgiaosastot ja monitoiminnallinen yleinen kirurginen lohko 46. Ensiapusairaala, Giurgiu – uusi sairaala, ensimmäinen vaihe

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu... päivänä... kuuta... toimenpite	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										(onkologia ja neurologia) 47. Hätlääkintakeskus, Voluntari – uusi yksikkö 48. Sydän- ja verisuonitauteja ja elinsiirtoja käsittelevä ensiapulaitos, Târgu Mures – uusi yksikkö 49. Kunnallinen ja kreivikuntatason hätäsairaala, Bacău – valmiiksi saattaminen ja kotouttaminen Lopullinen luettelo sairaaloista ja sairaalayksiköistä riippuu myös menetelmästä, jolla infrastruktuuri-investointeja priorisoidaan.

M. KOMPONENTTI 13: SOSIAALISET UUDISTUKSET

Tähän komponenttiin sisältyy joukko uudistuksia ja investointeja sosiaaliturvan vahvistamiseksi Romaniassa.

Komponentin tavoitteena on tukea heikoimmassa asemassa olevia, kuten työntekijöitä, lapsia, vammaisia, työelämän ulkopuolella olevia ja vanhuksia, parantamalla sosiaalipalvelujen saatavuutta. Investointeja tukeviin uudistuksiin sisältyy sääntelymuutoksia, joilla estetään lasten erottaminen perheistään, puututaan vammaisten henkilöiden laitoshoidosta luopumiseen, aloitetaan osallisuutta koskevan vähimmäistulon käyttöönotto, vähennetään ilmoittamatonta työtä ja annetaan työelämän ulkopuolella oleville mahdollisuus löytää työtä. Toimenpiteillä on myös tuettava vanhusten pitkäaikaishoitopalvelujen uudistusta sekä objektiivisen vähimmäispalkan vahvistamismekanismin perustamista. Täydentävät investoinnit liittyvät lasten päiväkeskusten verkoston perustamiseen niille lapsille, jotka ovat vaarassa joutua eroon, kuntoutukseen ja vammaisten sosiaalipalvelujen kuntoutukseen, digitaalisen alustan luomiseen kotitaloustyöntekijöille tarkoitetun arvosetelijärjestelmän toteuttamiseksi sekä vanhusten päivähoito- ja kuntoutuskeskusten perustamiseen.

Näillä investoinneilla ja uudistuksilla on otettava huomioon Romanian kahden viime vuoden aikana antamat maakohtaiset suositukset, joiden tarkoituksena on ”parantaa sosiaalipalvelujen kattavuutta ja laatua sekä saattaa päätökseen vähimmäistulouudistus” (maakohtainen suositus 3, 2019), ”varmistaa, että vähimmäispalkan määrittäminen perustuu objektiivisiin kriteereihin, jotka ovat johdonmukaisia työpaikkojen luomisen ja kilpailukyvyn kanssa” (maakohtainen suositus 3, 2019) ja ”laajentaa sosiaalisen suojelun toimenpiteitä ja keskeisten palvelujen saatavuutta kaikille” (maakohtainen suositus 2, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

M.1 Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus 1. Luodaan uusi oikeudellinen kehys, jolla estetään lasten erottaminen perheistään

Uudistuksen tavoitteena on estää lasten erottaminen perheistään, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevissa perheissä. Uudistus pannaan täytäntöön uudella säädöksellä, jolla luodaan puitteet sellaisten toimenpiteiden täytäntöönpanolle (esimerkiksi neuvonta ja tuki vanhemmille ja lapsille, lasten päiväkeskukset lapsille, jotka ovat vaarassa erota vanhemmista, vammaisten lasten päiväkeskukset), jotta voidaan tehokkaasti estää lapsen erottaminen perheestä ja tukea perhettä erovaarassa olevan lapsen hoidossa ja hoitamisessa. Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävällä säädöksellä tarkoitetaan: toimenpiteiden osalta määritetty vakaa rahoituslähde, hallintomekanismi, jossa viranomaisille osoitetaan selkeät vastuut kansallisella ja paikallisella tasolla, ja rahoituksen maksatusmekanismi, jonka ehtona on toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden saavuttaminen.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistus 2. Vammaisten aikuisten suojelujärjestelmän uudistaminen

Uudistuksen tavoitteena on edistää vammaisten henkilöiden laitoshoidosta luopumista ja estää heidän laitoshoidonsa.

Uudistus pannaan täytäntöön siten, että tulee voimaan säädös, jolla hyväksytään opas laitoshoidosta luopumista koskevan prosessin nopeuttamiseksi kaikkien tällä hetkellä vakinaisten vammaisten henkilöiden osalta siten, että kullekin henkilölle määritellään ”itsenäinen elinpolku”. Säädökseen sisältyy määritelty vakaa rahoituslähde suuntaviivassa suunnitelluille toimenpiteille sekä maksumekanismi, jonka ehtona on toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden saavuttaminen, sekä hallintorakenne, jossa viranomaisille osoitetaan selkeät vastualueet kansallisella ja paikallisella tasolla. Säädöksen on perustuttava myös kaikkien Romaniassa tällä hetkellä vakinaisten vammaisten henkilöiden yksilöllisen tilanteen kattavaan kartoitukseen, jonka tavoitteena on määritellä jokaiselle henkilölle ”itsenäinen elinpolku”, jonka riippumaton viranomainen/yksikkö tekee asianhallintaperiaatteiden mukaisesti.

Vammaisten henkilöiden laitoshoidon ehkäisemistä koskeva uudistus on pantava täytäntöön saattamalla voimaan säädös, jolla pannaan täytäntöön hyväksytty kansallinen strategia laitoshoidon ehkäisemiseksi, ja toimenpiteet, jotka koskevat ”itsenäistä elinpolkua” suurimmalle osalle vammaisista henkilöistä.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistus 3. Vähimmäistulon (VMI) täytäntöönpano

Uudistuksen tavoitteena on parantaa sosiaaliapua ja vähentää kaikkein heikoimmassa asemassa olevien köyhyyttä samalla kun vähennetään kansallisen maksu- ja sosiaalitarkastusviraston, paikallisten julkishallintojen ja tuensaajien hallinnollista taakkaa.

Uudistus pannaan täytäntöön saattamalla voimaan lainsäädäntö, jossa vahvistetaan menetelmiä koskevat säännöt VMI-lain täytäntöönpanemiseksi säilyttäen kuitenkin vähintään sama etuuksien ja kelpoisuusehtojen riittävyys taso kuin laissa 196/2016 ja nykyisessä sovellettavassa lainsäädännössä säädetään, jotta voidaan vähentää köyhyyttä, edistää työllisyyttä aktivointitoimenpiteiden avulla ja parantaa koulutustasoa. Vähimmäistulon maksaminen rahoitetaan Romanian valtion talousarviosta. Tätä uudistusta tukevaa digitaalista alustaa kehitetään pilarin II komponentissa 7. Digitaalinen muutos.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2025 mennessä.

Uudistus 4. Työkorttien käyttöönotto ja kotitaloustyöntekijöiden työn virallistaminen

Uudistuksen tavoitteena on vähentää ilmoittamatonta työtä, tarjota kannustimia työn virallistamiseen ja antaa työelämän ulkopuolella oleville mahdollisuus löytää työtä.

Uudistus pannaan täytäntöön saattamalla voimaan säädös työvoiman arvosetelijärjestelmän perustamisesta virallisen työllisyyden edistämiseksi. Tämän arvosetelijärjestelmän olisi luotava kannustimia virallisten työpaikkojen luomiseksi kotitaloustyöntekijöille, jotka on tällä hetkellä rekisteröity työttömiksi tai työelämän ulkopuolella oleviksi. Uudistuksella pyritään luomaan maksu- ja rekisteröintijärjestelmä henkilöille, jotka harjoittavat kotimaista toimintaa sellaisten työkuponkien perusteella, jotka vastaanottaja on ostanut ja jotka kotitalouden palveluntarjoaja myöhemmin vaihtaa rahaksi ja joista on vähennetty niihin liittyvät maksut, ja saada siten vakuutetun henkilön aseman sosiaaliturva- ja sairausvakuutusjärjestelmässä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

Uudistus 5. Varmistetaan vähimmäispalkan määrittäminen

Uudistuksen tavoitteena on luoda vähimmäispalkan määrittämismekanismi, joka perustuu objektiivisiin kriteereihin ja on johdonmukainen työpaikkojen luomisen ja maan kilpailukyvyn kanssa.

Uudistus pannaan täytäntöön saattamalla voimaan säädös, jolla perustetaan uusi mekanismi ja kaava vähimmäispalkan tason määrittämiseksi objektiivisesti ja järjestelmällisesti työmarkkinaosapuolia kuullen ja ottaen huomioon unionin toimet.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään maaliskuuta 2024 mennessä.

Investointi 1. Lasten päiväkeskusten verkoston perustaminen niille lapsille, jotka ovat vaarassa joutua eroon

Investoinnin tavoitteena on estää lasten erottaminen perheestään. Ennen investointia lasten ja perheiden tarpeet on kartoitettava saatavilla olevien palvelujen ja infrastruktuuripalvelujen kanssa lapsille, jotka ovat vaarassa erota perheistä, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevissa yhteisöissä. Investoinnilla otetaan käyttöön 150 päiväpalvelukeskuksen verkosto, josta vähintään 10 prosenttia sijaitsee yhteisöissä, joissa on merkittävä romaniväestö, jotta estetään lasten erottaminen perheistään. 150 päiväpalvelukeskuksesta 145:n on täytettävä kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusvaatimus. 5 on oltava sen tavoitteen mukainen, että primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2024.

Investointi 2. Vammaisten henkilöiden sosiaalisen infrastruktuurin kunnostaminen, kunnostaminen ja kehittäminen

Investoinnin tavoitteena on parantaa vammaisille henkilöille tarjottavia sosiaalipalveluja, joilla tuetaan heidän laitoshoidosta luopumistaan. Investointien on mahdollistettava 55 uuden vammaisille henkilöille suunnatun yhteisöpalvelun käyttöönotto (päiväkeskukset, tuki- ja tukipalvelut sekä potilaiden neuromoottorien toipumiskeskukset), joiden on tarjottava toimintaa vähintään 4870 vammaiselle henkilölle neljän vuoden aikana itsenäisen elämän turvaamiseksi. 55 uudesta yhteisöpalvelusta 45 on uusia lähes nollaenergiarakennuksia kansallisten suuntaviivojen mukaisesti. 10 on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Investoinnin on myös mahdollistettava 50 muun yhteisökeskuksen nykyaikaistaminen (päiväkeskukset ja vammaisten neuromoottorien elvytyskeskukset) kansallisen ohjelman avulla, josta rahoitetaan investointeja, kuten kuntoutusta, vakauttamista, nykyaikaistamista ja yhteisöperustaisten palvelujen tarjoamista. Tämän jälkeen 25 päiväkeskusta ja 25 avohoitokeskusta otetaan käyttöön julkisen sosiaalipalvelun tarjoamista koskevan avoimen ehdotuspyynnön kautta, jonka on täytettävä näiden investointien tukikelpoisuuskriteerit, mukaan lukien edellytys, jonka mukaan vähintään 1000 vammaista henkilöä on majoitettava vuosittain.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 3. Kotitaloustyön työkorttien käyttöönoton käyttöönotto

Investoinnin tavoitteena on ottaa käyttöön työarvosetelijärjestelmä varmistamalla, että kaikilla käyttäjillä on yksinkertainen ja digitaalinen pääsy: työntekijät ja palvelujen edunsaajat.

Investoinnin avulla Romanian kansallinen työvoimavirasto (ANOFM) voi tarjota ja hallinnoida kotitaloustyöntekijöiden arvoseteleille toimivaa digitaalista alustaa, jonka odotetaan mahdollistavan muun muassa seuraavat: toteuttaa kaikki arvoseteleihin liittyvät liiketoimet digitaalisesti (kuten osto, työaikojen koodaus), koodata kotitaloustyöntekijöiden toimintaa koskevat tiedot (kuten lukumäärä, harjoitetun kotitaloustoiminnan tyyppi) ja varmistaa yhteentoimivuus muiden asiaankuuluvien tietokantojen (kuten valtiovarainministeriön, työ- ja sosiaaliturvaministeriön ja julkisten työvoimapalvelujen tietokantojen) kanssa.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä.

M.2. Seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu – rahoitustuki, jota ei makseta takaisin

Sitä seuraa vat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mitta- yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
378	Uudistus 1. Luodaan uusi oikeudellinen kehys, jolla estetään lasten erottaminen perheistään	Virstanpylväs	Sellaisen säädöksen voimaantulo, joka on tarpeen, jotta estetään lasten erottaminen perheestä ja tuetaan haavoittuvassa asemassa olevia perheitä	Lain säännös, josta käy ilmi sellaisen säädöksen voimaantulo, joka on tarpeen, jotta estetään lasten erottaminen perheestä ja tuetaan haavoittuvassa asemassa olevia perheitä				Q4	2022	Uudella lailla luodaan puitteet sellaisten toimenpiteiden täytäntöönpanolle (kuten vanhempien ja lasten neuvonta ja tuki, lasten päiväkeskukset, jotka ovat vaarassa erota vanhemmista, vammaisten lasten päiväkeskukset), joilla estetään tehokkaasti lapsen erottaminen perheestä ja tuetaan perhettä erovaarassa olevan lapsen hoidossa ja hoitamisessa. Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävällä säädöksellä tarkoitetaan: - toimenpiteiden vakaa rahoituslähde - hallintomekanismi, jossa viranomaisille osoitetaan selkeät

Sitä seuraa vat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										vastuualueet kansallisella ja paikallisella tasolla; rahoituksen maksumekanismi, jonka ehtona on toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden saavuttaminen.
379	Uudistus 1. Luodaan uusi oikeudellinen kehys, jolla estetään lasten erottaminen perheistään	Kohde	Perheestä erotettujen ja sosiaalisen suojelun järjestelmään kuuluvien lasten määrän vähentäminen		Numero	12 139	6 100	Q2	2026	Perheestä erotettujen ja sosiaalisen suojelun järjestelmään kuuluvien lasten määrän vähentäminen verrattuna 31.12.2020.
380	Uudistus 2. Vammaisten aikuisten suojelujärjestelmän uudistaminen	Virstanpylväs	Laitoshoidosta luopumisen nopeuttamista koskevan oppaan täytäntöönpano ja	Lain säännös, josta käy ilmi säädöksen voimaantulo				Q4	2022	Laitoshoidosta luopumisen nopeuttamista koskevan oppaan täytäntöönpanoa ja käyttöönottoa koskevan lain voimaantulo, joka koskee

Sitä seuraa vat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljäs	Vuosi	
			käyttöönottoa koskevan lain voimaantulo							kaikkia vammaisia henkilöitä, jotka on tällä hetkellä institutionalisoitu siten, että kullekin henkilölle määritellään ”itsenäinen elinpolku”, joka perustuu asianhallintaan. Laitoshoidosta luopumisen nopeuttamista koskeva opas on kansallisen strategian liitteenä, ja molemmat niistä hyväksytään hallituksen päätöksellä. Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävään säädökseen sisältyy myös: - suuntaviivassa suunnitelluille toimenpiteille määritetty vakaa rahoituslähde

Sitä seuraa vat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- hallintomekanismi, jossa viranomaisille osoitetaan selkeät vastualueet kansallisella ja paikallisella tasolla; - rahoituksen maksumekanismi, jonka ehtona on toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden saavuttaminen. Säädös perustuu kaikkien vammaisten henkilöiden yksilöllisen tilanteen kattavaan kartoitukseen, joka on tällä hetkellä vakiintunut Romaniassa.
381	Uudistus 2. Vammaisten suojelujärjestelmän uudistaminen	Virstanpylväs	Laitoshoidon ehkäisemistä koskevan hyväksytyn kansallisen strategian	Lain säännös, josta käy ilmi laitoshoidon ehkäisemistä koskevan hyväksytyn				Q4	2022	Voimaan tulee laki, jolla tuetaan hyväksytyn laitoshoidon ehkäisemistä koskevan kansallisen strategian täytäntöönpanoa.

Sitä seuraa vat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljäs	Vuosi	
			täytäntöönpanon tukevan lain voimaantulo	kansallisen strategian täytäntöönpanon tukevan säädöksen voimaantulo						Strategiassa säädetään toimenpiteistä, jotka koskevat ”itsenäistä elinpolkua” suurimmalle osalle vammaisista henkilöistä, jotka ovat tällä hetkellä vakinaisia. Lainsäätämisyjärjestyksensä hyväksyttävällä säädöksellä tarkoitetaan: - suunniteltuja toimenpiteitä varten määritetty vakaa rahoituslähde; - hallintomekanismi, jossa viranomaisille osoitetaan selkeät vastualueet kansallisella ja paikallisella tasolla; - rahoituksen maksumekanismi, jonka ehtona on toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden

Sitä seuraa vat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										saavuttaminen.
382	Uudistus 2. Vammaisten aikuisten suojelujärjestelmän uudistaminen	Kohde	Laitoshoidossa olevat vammaiset henkilöt, jotka saavat henkilökohtaista tukea laitoshoidon purkamiseen ja ”itsenäisen elämänpolunsa” toteuttamiseen		Numero	0	8 455	Q2	2026	Vähintään 8455 institutionaalista vammaista henkilöä (50 % määrästä joulukuussa 2020) saa tukea laitoshoidosta luopumiseksi ja ”itsenäisen elinpolunsa” toteuttamiseksi”.
383	Uudistus 2. Vammaisten aikuisten suojelujärjestelmän uudistaminen	Kohde	Institutionaalisten vammaisten henkilöiden kokonaismäärän väheneminen (31.12.2020 tietoihin verrattuna)		Numero	16 911	11 500	Q2	2026	Vähennetään institutionaalisten vammaisten henkilöiden määrää sen jälkeen, kun he ovat saaneet asianhallintaan perustuvaa tukea, jotta heidän ”itsenäisen elämänpolunsa” voidaan edetä 11500:een 16911:sta.

Sitä seuraa vat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljäsnes	Vuosi	
384	Uudistus 3. Vähimmäistulon (VMI) täytäntöönpano	Virstanpylväs	VMI:n soveltamista koskevien täytäntöönpanosääntöjen hyväksymistä annetun lainsäädännön voimaantulo	Lainsäädännön säännös, jossa täsmennetään VMI:n soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt				KOLMAS NELJÄN NES	2022	Lainsäädännössä vahvistetaan yksityiskohtaiset säännöt VMI-lain täytäntöönpanemiseksi säilyttäen kuitenkin vähintään sama etuuksien ja kelpoisuusehtojen riittävyys kuin voimassa olevassa laissa (laki 196/2016) säädetään, jotta voidaan vähentää köyhyyttä, edistää työllisyyttä aktivointitoimenpiteiden ja koulutustason parantamisen avulla.
385	Uudistus 3. Vähimmäistulon (VMI) täytäntöönpano	Kohde	Parannetun järjestelmän piiriin kuuluvien perheeseen oikeutettujen lisäedunsaajien lukumäärä		Numero	189 000	245 700	Q2	2024	Parannetun järjestelmän piiriin kuuluvat muut tukikelpoiset perheet (laskettu päivitetyn lainsäädännön mukaisten perheedunsaajien määrän perusteella) nykyisten taattua vähimmäistuloa saavien henkilöiden

Sitä seuraa vat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										lisäksi eli 189000 perhettä 31. joulukuuta 2020. Vähimmäistoimeentulon/perhetuen maksaminen rahoitetaan valtion talousarviosta.
386	Uudistus 3. Vähimmäistulon (VMI) täytäntöönpano	Kohde	Vähimmäistoimeentulon saaja saa vähintään yhden aktivointitoimenpiteen		% (prosenttiosuus)	0	60 %	Q2	2025	Vähintään 60 prosenttia vähimmäistulon saajista viimeisten 12 kuukauden aikana on saanut vähintään yhden aktivointitoimenpiteen. Aktivointitoimenpiteen on koostuttava seuraavista: työpaikkaehdotukset, koulutustoimet tapausten hallinnan periaatteiden perusteella yksilöityjen tarpeiden mukaisesti (ESR:n rahoittaman INTESPO-hankkeen mukaisesti),
387	Uudistus 4.	Virstanpy	Kotitaloustyö	Lain säännös,				Q1	2022	Voimaan tulee laki

Sitä seuraa vat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljäs	Vuosi	
	Työkorttien käyttöönotto ja työn virallistaminen kotitaloustyössä	lväs	ntekijöiden arvosetelijärjestelmää koskevan lainsäädännön ja sen täytäntöönpanosääntöjen voimaantulo	josta käy ilmi työntekijöiden arvosetelijärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain voimaantulo						työvoiman arvosetelijärjestelmän perustamisesta, jolla edistetään tällä hetkellä työttömiksi tai työelämän ulkopuolella oleviksi rekisteröityneiden kotitaloustyöntekijöiden virallista työllistymistä.
388	Uudistus 4. Työkorttien käyttöönotto ja työn virallistaminen kotitaloustyössä	Kohde	Edunsaajat (vuokraavat kotitaloustyöntekijät)		Numero	0	10 000	Q4	2024	Vähintään 10000 edunsaajan on palkattava kotitaloustyöntekijöitä arvosetelijärjestelmän kautta.
389	Uudistus 4. Työkorttien käyttöönotto ja työn virallistaminen kotitaloustyössä	Kohde	Edunsaajat (vuokraavat kotitaloustyöntekijät)		Numero	10 000	30 000	Q1	2026	Vähintään 30000 edunsaajan on palkattava kotitaloustyöntekijöitä arvosetelijärjestelmän kautta.
390	Uudistus 4. Työkorttien käyttöönotto ja työn virallistaminen	Kohde	Kotitaloustyöntekijät/palveluntarjoajat, jotka on aiemmin		Numero	0	20 000	Q4	2024	Vähintään 20000 kotitaloustyöntekijää/palveluntarjoajaa, jotka on aiemmin rekisteröity työttömiksi tai työelämän

Sitä seuraa vat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	kotitaloustyössä		rekisteröity työttömiksi tai työelämän ulkopuolella oleviksi, tarjoavat palveluja työkortilla							ulkopuolella oleviksi, tarjoavat palveluja työkortilla
391	Uudistus 4. Työkorttien käyttöönotto ja työn virallistaminen kotitaloustyössä	Kohde	Kotitaloustyönteekijät/palveluntarjoajat, jotka on aiemmin rekisteröity työttömiksi tai työelämän ulkopuolella oleviksi, tarjoavat palveluja työkortilla		Numero	20 000	60 000	Q1	2026	Vähintään 60000 kotitaloustyöntekijää/palveluntarjoajaa, jotka on aiemmin rekisteröity työttömiksi tai työelämän ulkopuolella oleviksi, tarjoavat palveluja työkortilla
392	Uudistus 5. Varmistetaan vähimmäispalkan määrittäminen	Virstanpylväs	Uudesta vähimmäispalkan vahvistamisjärjestelmästä	Lain säännös, josta käy ilmi säädöksen voimaantulo				Q1	2024	Säädöksellä perustetaan uusi mekanismi ja kaava vähimmäispalkan tason määrittämiseksi ja objektiivisesti

Sitä seuraa vat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			annetun asetuksen voimaantulo							järjestelmällisesti työmarkkinaosapuolia kuullen ja ottaen huomioon unionin toimet.
393	Investointi 1. Lasten päiväkeskusten verkoston perustaminen niille lapsille, jotka ovat vaarassa joutua eroon	Virstanpylväs	Kartoitetaan tarpeet, saatavilla olevat palvelut ja infrastruktuuri palvelut lapsille, jotka ovat vaarassa erota perheestä, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevissa yhteisöissä.	Tarpeiden, saatavilla olevien palvelujen ja infrastruktuuripalvelujen kartoitus				Q2	2023	On kartoitettava saatavilla olevat palvelut ja infrastruktuuri lapsille, jotka ovat vaarassa erota perheestä, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevissa yhteisöissä. Päiväkeskukset on rakennettava tämän kartoituksen tulosten pohjalta, jotta voidaan vastata erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien yhteisöjen tarpeisiin (kuten pienituloiset henkilöt, vammaiset henkilöt, marginalisoituneisiin yhteisöihin kuuluvat henkilöt, romanit mukaan lukien,

Sitä seuraa vat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										maahanmuuttajataustaiset henkilöt). Kartoituksessa on myös yksilöitävä vähävaraiset/eriytetyt asuinalueet, jotta voidaan vastata haavoittuvassa asemassa olevien/syrjäytyneiden yhteisöjen tarpeisiin (kuten alhainen tulotaso, korkea työttömyysaste, alhainen koulutustaso).
394	Investointi 1. Lasten päiväkeskusten verkoston perustaminen niille lapsille, jotka ovat vaarassa joutua eroon	Kohde	Päiväkeskukset, joilla estetään lasten erottaminen perheestä		Numero	0	150	Q4	2024	Otetaan käyttöön 150 päivän palvelukeskusverkosto, jossa on vähintään 10 prosenttia merkittävän romaniväestön yhteisöistä, jotta estetään lasten erottaminen perheistä. Uusista rakennuksista 145:n on täytettävä kansallisten suuntaviivojen mukainen

Sitä seuraa vat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus. Viiden uusista rakennuksista on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
395	Investointi 2. Vammaisten henkilöiden sosiaalisen infrastruktuurin kunnostaminen, kunnostaminen ja kehittäminen	Kohde	Nyky aikaistetut yhteisöpalvelut vammaisille henkilöille		Numero	0	50	Q4	2024	Nyky aikaistettujen yhteisöpalvelujen määrä (päiväkeskukset ja neuromotoriset toipumiskeskukset vammaisille henkilöille) kansallisen ohjelman avulla, jolla rahoitetaan investointeja, kuten

Sitä seuraa vat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kuntoutusta, vakauttamista, nykyaikaistamista ja yhteisöperustaisten palvelujen tarjoamista. Tämän jälkeen 25 päiväkeskusta ja 25 avohoitokeskusta otetaan käyttöön julkisen sosiaalipalvelun tarjoamista koskevan avoimen ehdotuspyynnön kautta, jonka on täytettävä näiden investointien tukikelpoisuuskriteerit, mukaan lukien edellytys, jonka mukaan vähintään 1000 vammaista henkilöä on majoitettava vuosittain.
396	Investointi 2. Vammaisten henkilöiden sosiaalisen infrastruktuurin	Kohde	Uudet yhteisöpalvelut vammaisille henkilöille		Numero	0	55	Q4	2025	Otetaan käyttöön 55 uutta yhteisöpalvelua (45 uutta lähes nollaenergiarakennusta ja 10 lähes

Sitä seuraa vat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljäs	Vuosi	
	kunnostaminen, kunnostaminen ja kehittäminen									nollaenergiarakennusta +), jotka on tarkoitettu vammaisille henkilöille (päiväkeskukset, tuki- ja tukipalvelut sekä neuromotorien toipumiskeskukset), joiden on tarjottava toimintaa vähintään 4870 vammaiselle henkilölle neljän vuoden aikana itsenäisen asumisen vuoksi. Kymmenen uuden lähes nollapäästö plus -rakennuksen on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta

Sitä seuraa vat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
397	Investointi 3. Kotitaloustyön työkorttien käytönnoton käytönnotto	Virstanpylväs	Funktionaalisen digitaalisen alustan käyttöönotto kotitaloustyön tekijöiden arvosetelien käyttöä varten	Digitaalinen alusta toiminnassa				Q4	2023	Toimivan digitaalisen alustan toimittaminen kotitaloustyöntekijöille tarkoitettuja arvoseteleitä varten, minkä odotetaan mahdollistavan muun muassa - Toteuttaa kaikki arvoseteleihin liittyvät liiketoimet (osto, työaikojen koodaus) digitaalisesti - Kotitaloustyöntekijöiden toimintaa koskevien tietojen koodaaminen (tuntimäärä, suoritettun kotitaloustoiminnan tyyppi), digitaalinen yhteentoimivuus muiden asiaankuuluvien tietokantojen kanssa

Sitä seuraa vat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										(esim. valtiovarainministeriö, työ- ja sosiaaliturvaministeriö, julkisten työvoimapalvelujen tietokannat).

M.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 6. Yhteisötalouden lainsäädännön parantaminen

Uudistuksen tavoitteena on lisätä yhteisötalouden yritysten mahdollisuuksia innovoida ja edistää yhteiskunnallisia ja ympäristöön liittyviä haasteita.

Uudistus pannaan täytäntöön muuttamalla osuus- ja yhteisötaloudesta annettua lakia nro 219/2015 ja täytäntöönpanosääntöjä, jotta voidaan yksinkertaistaa yhteisötalouden yritysten rekisteröintimenettelyä ja varmistaa niiden tehokas integrointi työllisyyspolitiikkaan, sekä aktiivisia työllisyystoimenpiteitä, mukaan lukien toimenpiteet yhteisötalouden rakenteiden kestävyysparantamiseksi, esimerkiksi suosimalla julkisia hankintoja yhteisötalouden yritysten tuottamien tavaroiden ja palvelujen osalta.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2022 mennessä.

Uudistus 7. Ikääntyneille tarkoitettujen pitkäaikaishoitopalvelujen uudistus

Uudistuksen tavoitteena on parantaa ikääntyneiden pitkäaikaishoitopalvelujen laatua.

Uudistus pannaan täytäntöön strategian säädöksellä voimaantullessa, mukaan lukien aktiivista ikääntymistä koskevat politiikat, pitkäaikaishoitoon liittyvät lääketieteelliset tarpeet ja ikääntyneille tarkoitettut yhteisöperustaiset palvelut. Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävään säädökseen sisältyy muun muassa: toimenpiteiden osalta määritetty vakaa rahoituslähde, hallintomekanismi, jossa viranomaisille osoitetaan selkeät vastuut kansallisella ja paikallisella tasolla, rahoituksen maksamismekanismi, jonka ehtona on toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden saavuttaminen, ja pitkäaikaishoitopalvelujen vähimmäislaatuvaatimusten tarkistaminen. Säädöksen on myös perustuttava yhteisön tasolla (yhteisön/kaupungin/maakunnan tasolla) mahdollisesti riippuvaisen vanhusväestön tai vaarassa olevan (esim. köyhyys, terveys, ilman huoltajaa oleva, suuri riippuvuusaste) kattavaan kartoitukseen tarvittavien pitkäaikaishoitopalvelujen tyypin määrittämiseksi.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Investointi 4. Vanhusten päivähoito- ja kuntoutuskeskusten verkoston perustaminen

Investoinnin tavoitteena on tarjota vanhuksille laadukkaita pitkäaikaishoitopalveluja päivähoito- ja kuntoutuskeskusten verkoston kautta. Investoinnin on mahdollistettava 71 päivän palvelukeskuksen verkon käyttöönotto. Keskusten on tarjottava sosiaalihuolto- ja kuntoutuspalveluja, ja jokaisella keskuksella on oltava vähintään liikkuva vanhusten palveluntarjoajien ryhmä, joka ei voi tulla keskukseseen. Tämän on perustuttava kansallisen pitkän aikavälin strategian mukaisesti toteutettavaan kartoitukseen.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

M.4. Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
398	Uudistus 6. Yhteisötalouden lainsäädännön parantaminen	Virstanpylväs	Yhteisötaloudesta annetun lain nro 219/2015 ja sen soveltamissääntöjen muutoksen voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi yhteisötaloudesta annetun lain nro 219/2015 ja sen soveltamissääntöjen muutoksen voimaantulo				Q2	2022	Sääntelymuutoksiin on sisällyttävä: - Sosiaalisten yritysten yksinkertaistettu rekisteröintimenettely - Taloudellisen toiminnan ja työvoiman käytön parempi kohdentaminen, jotta se vastaa paremmin haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien ja syrjäytyneiden yhteisöjen tarpeisiin - Yksilöity toimenpide yhteisötalouden rakenteiden kestävyysparantamiseksi, esimerkiksi tavaroita ja palveluja koskevat etuuskohteluun perustuvat julkiset hankintajärjestelmät.
399	Uudistus 7. Ikääntyneille tarkoitettujen	Virstanpylväs	Kansallisen pitkän aikavälin	Lain säännös, josta käy ilmi hyväksytyn				Q4	2022	Laki hyväksytystä strategiasta, mukaan lukien aktiivista ikääntymistä koskevat

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	pitkäaikaishoito palvelujen uudistus		strategian hyväksymistä ja täytäntöönpanoa koskevan lain voimaantulo	kansallisen pitkän aikavälin strategian täytäntöönpanoa tukevan säädöksen voimaantulo						toimenpiteet sekä toimenpiteet, joilla katetaan pitkäaikaishoidon lääketieteelliset tarpeet ja vanhusten yhteisöperustaiset palvelut. Lakiin sisältyy: - toimenpiteiden vakaa rahoituslähde - hallintomekanismi, jossa viranomaisille osoitetaan selkeät vastualueet kansallisella ja paikallisella tasolla; - rahoituksen maksumekanismi, jonka ehtona on toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden saavuttaminen - vähimmäislaatuvaatimusten tarkistaminen, Säädöksen on perustuttava yhteisön tasolla

Sitä seuraavat sivut. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										(yhteisön/kaupungin/maakunnan tasolla) mahdollisesti riippuvaisen tai vaarassa olevan vanhusväestön kattavaan kartoitukseen (esim. köyhyys, terveys, ilman huoltajaa oleva, suuri riippuvuusaste).
400	Investointi 4. Vanhusten päivähoito- ja kuntoutuskeskusten verkoston perustaminen	Kohde	Päivähoidon ja vanhusten kuntoutuskeskusten käyttöönotto		Numero	0	71	Q2	2026	71 päivän palvelukeskuksen verkon käyttöönotto. Keskusten on tarjottava sosiaalihuolto- ja kuntoutuspalveluja, ja kullakin keskuksella on oltava vähintään liikkuva palveluntarjoajien ryhmä niitä vanhuksia varten, jotka eivät voi tulla keskuksen. Tämä perustuu kartoitukseen, joka toteutetaan välitavoitteen 399 mukaisesti – Kansallisen pitkän aikavälin strategian hyväksymistä ja täytäntöönpanoa koskevan lainsäädännön voimaantulo.

N. KOMPONENTTI 14: HYVÄ HALLINTO

Komponentin tavoitteena on laajan uudistus- ja investointikokonaisuuden avulla i) parantaa hallintoa ennakoitavalla, tietoon perustuvalla ja osallistavalla päätöksentekojärjestelmällä ja ii) varmistaa laadukkaiden julkisten palvelujen tarjoaminen ammattimaisilla ja hyvin koulutetuilla virkamiehillä, jotka vastaavat asianmukaisesti kansalaisten ja yritysten haasteisiin, tarpeisiin ja odotuksiin. Tämä vahvistaa häiriönsietokykyä ja kykyä sopeutua vihreään ja digitaaliseen siirtymään.

Osa-alueen erityistavoitteet ovat seuraavat:

1. Parannetaan hallituksen politiikkojen koordinoitua, muotoilua ja täytäntöönpanoa, lisätään avoimuutta ja luottamusta julkiseen sektoriin.
2. Tehokas henkilöstöhallinto julkisella sektorilla.
3. Johdonmukainen julkisen sektorin palkkapolitiikka, joka kytkeytyy suorituskykyyn ja on pitkällä aikavälillä kestävä (oikeudenmukainen yksikköpalkka).
4. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden vahvistaminen, oikeussuojan saatavuuden parantaminen ja oikeuslaitoksen tehokkuuden lisääminen.
5. Tehokkaampi kansallinen hankintajärjestelmä muun muassa vahvistamalla hankintaviranomaisten/hankintayksiköiden hallinnollisia valmiuksia joustavan ja johdonmukaisen oikeudellisen kehyksen puitteissa.
6. Julkisen politiikan ja päätöksentekoprosessien parantaminen sidosryhmien kuulemisen avulla.
7. Valtionyhtiöiden häiriönsietokyky paranee, kun hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevat periaatteet pannaan täytäntöön.

Osa-alue koostuu yhdeksästä uudistuksesta ja viidestä investoinnista.

Komponenttiin sisältyvien toimenpiteiden odotetaan vastaavan maakohtaisissa suosituksissa esiin tuotuihin haasteisiin, joilla pyritään lisäämään julkisten hankintojen tehokkuutta ja varmistamaan kansallisen julkisia hankintoja koskevan strategian täysimääräinen ja kestävä täytäntöönpano; parannetaan päätöksenteon laatua ja ennakoitavuutta muun muassa asianmukaisten sidosryhmien kuulemisten, tehokkaiden vaikutustenarviointien ja yksinkertaistettujen hallinnollisten menettelyjen sekä työmarkkinaosapuolten riittävän osallistumisen avulla (maakohtainen suositus 3, maakohtainen suositus 4, maakohtainen suositus 5 2019 ja maakohtainen suositus 4, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

N.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus 1.1 Päätöksentekoprosessien ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon tasoilla

Uudistuksen tavoitteena on parantaa hallituksen politiikkojen suunnittelua lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä (kehittämällä institutionaalisia strategisia suunnittelumekanismeja ja kytkemällä ne talousarviosuunnitteluun), vahvistaa sääntelyn vaikutusten alustavan arvioinnin järjestelmää (menettelyllisten ja institutionaalisten mukautusten avulla), parantaa julkisen politiikan suunnittelu- ja muotoiluvalmiuksia (uusien mekanismien avulla hallituksen strategioiden hallintaa, koulutusta tai kokemusten vaihtoa varten sekä ottamalla käyttöön innovatiivisen hallinnon käsite) sekä vahvistaa valtiollisen keskuksen horisontaalisten politiikkojen koordinointia ja ottaa mukaan suuri määrä sidosryhmiä (kuten vihreä sopimus).

Uudistuksen yhteydessä toteutetaan seuraavat erityistoimet:

- (1) Sellaisten menetelmien ja menettelyjen hyväksyminen ja voimaantulo, joilla parannetaan julkisen politiikan perusteita sekä suunnittelua ja hallinnon yksinkertaistamista (31. maaliskuuta 2022 mennessä). Tämän seurauksena vähintään 50 prosenttia hallituksen vuotuisen työsuunnitelmaan sisältyvistä ehdotetuista lainsäädäntöaloitteista on hyväksyttävä suunnitellussa aikataulussa 31. maaliskuuta 2026 mennessä ja 25 prosentin esitys- ja motivointivälineistä (eli asetusluonnoksiin liitetyistä perusteluista/perusteluista) on täytettävä asetetut laatukriteerit (eli ne arvioidaan erinomaisella tai tyydyttävällä tasolla) sääntelyn vaikutustenarviointia koskevassa ensimmäisessä vuosikertomuksessa hyväksytyn hallituksen menetelmän mukaisesti (hyväksytty vuonna 2019) viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024.
- 2) Uuden strategisen johtamisen ja strategisen suunnittelun järjestelmän luominen ja käyttöönotto kaikissa ministeriöissä, kun taas ministeritasolla laadituissa strategioissa ja strategisissa suunnitelmissa on noudatettava toimen 1 mukaisesti hyväksytyjä menetelmiä ja ne on ladattava institutionaalisten strategiasuunnitelmien seurantafoorumille, koska se on laajennettu koskemaan kaikkia ministeriöitä (30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä). Tämän seurauksena kaikkien vastuuministeriöiden on suunniteltava talousarvionsa ohjelmakohtaisesti ja vähintään kolmen ministeriön on myös täytynyt toteuttaa/toteuttaa talousarviot ohjelmaa kohden 30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä.
- (3) Sellaisen säädöksen hyväksyminen ja voimaantulo, jolla otetaan käyttöön rakenne, jolla varmistetaan tehokkaan sääntelyn laadunvalvontamekanismin täytäntöönpano 31. maaliskuuta 2022 mennessä.
- (4) Innovoinnin nykyisen perustason vahvistaminen keskushallinnon tasolla (linjaministeriöt ja hallituksen pääsihteeristö) sekä innovaatiomekanismien käyttöönottoa ja julkishallinnon innovointia mahdollistavan sääntely-ympäristön luomista koskevan toimintasuunnitelman loppuun saattaminen (31. joulukuuta 2022).
- (5) Parannetaan julkisten kuulemisten laatua ja kehitetään kansalaisyhteiskunnan osallistumista päätöksentekoprosessiin vahvistamalla lainsäädäntö- ja menettelykehystä

avoimen hallinnon aloitteiden koordinoitua ja tehokasta täytäntöönpanoa varten (avointa hallintoa koskeva aloite). Tämä on saavutettava seuraavin keinoin:

(I) Oikeudellisen kehyksen päivitykset, tietoteknisen alustan laajentaminen, virkamiesten valmiuksien kehittäminen, avoimen hallinnon strategian hyväksyminen. Tämän seurauksena niiden esitysten määrää, joihin sovelletaan julkista kuulemistä ja joihin sidosryhmät osallistuvat keskustasolla, lisätään 20 prosentilla 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

II) Järjestetään koulutusta kansalaisyhteiskunnan organisaatioille niiden valmiuksien ja taitojen parantamiseksi, jotta ne voivat osallistua tehokkaasti julkisiin kuulemisprosesseihin. Tämän toimen tuloksena 800 kansalaisyhteiskunnan järjestöjen edustajaa koulutetaan 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

(6) Yhteisen avoimuusrekisterin (RUTI) asianmukaista käyttöä ja täytäntöönpanoa koskevien ohjeiden hyväksyminen ja voimaantulo, jotta julkinen rekisteri voidaan panna asianmukaisesti täytäntöön (30. syyskuuta 2022 mennessä).

(7) Sellaisten poikkeusasetusten käyttöä koskevan menetelmän hyväksyminen ja voimaantulo, joissa täsmennetään olosuhteet, joissa näitä määräyksiä voidaan käyttää, miten niiden vaikutuksia arvioidaan (jälkikäteen, etukäteen) sekä niihin liittyvät menettelyt niiden valmistelemiseksi ja hyväksymiseksi (30. syyskuuta 2022 mennessä).

(8) Lainsäädäntötekniikasta annettuun lakiin 24/2000 tehtyjen lainsäädäntömuutosten hyväksyminen ja voimaantulo, jotta varmistetaan lakien koko tekstin julkaiseminen sen jälkeen, kun niihin on tehty muutoksia, joita ei tällä hetkellä tehdä järjestelmällisesti (30. syyskuuta 2022 mennessä).

Uudistus 2 Koordinoinnin vahvistaminen hallinnon keskiössä ilmastonmuutokseen ja kestävän kehityksen aloitteisiin sovellettavan yhdenmukaisen lähestymistavan avulla

Uudistuksen tavoitteet ovat seuraavat: I) varmistetaan vihreiden toimenpiteiden ja politiikkojen tehokkuus ja vaikuttavuus ottamalla käyttöön mekanismi Euroopan vihreän kehityksen ohjelman koordinoimiseksi ja täytäntöönpanemiseksi Romaniassa; ja ii) uudistaa julkishallintoa edistämällä ja koordinoimalla kestävä kehitystä koskevaa johdonmukaista julkista politiikkaa kaikilla tasoilla ja kaikilla valtion sektoreilla keskittyen digitalisaatioon ja tieteellisen lähestymistavan merkityksellisyyden/käytön lisäämiseen julkisissa kestävän kehityksen politiikoissa.

Tämä saavutetaan perustamalla ja ottamalla käyttöön toimielinten välinen ilmastokomitea, jonka tehtävänä on priorisoida ilmastotoimet ja seurata edistymistä vuosittain 30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä. Tämän toimen tuloksena 90 prosenttia toimielinten välisen ilmastomuutoskomitean vuodeksi 2025 asettamista prioriteeteista on saavutettava yhdenmukaisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä ja 2000 virkamiestä on katsottava kestävän kehityksen asiantuntijaksi julkisissa laitoksissa keskus- ja paikallistasolla 30 päivään syyskuuta 2025 mennessä.

Uudistus 3. Suorituskykyisen henkilöstöhallinnon kehittäminen julkisella sektorilla

Uudistuksen tavoitteena on nykyaikaistaa julkishallinnon hallintoa edistämällä uutta avointa ja osallistavaa rekrytointijärjestelmää käyttäen julkisen sektorin todellisuuteen soveltuvaa osaamiskehystä, joka liittyy suoraan kansalaisten ja liike-elämän institutionaalsiin tarpeisiin ja

tarpeisiin. Näiden uudistustoimenpiteiden on kuljettava käsi kädessä julkisen sektorin vahvan digitalisaation ja virkamiesten digitaalisten taitojen hankkimisen kanssa.

Uudistuksen yhteydessä toteutetaan seuraavat erityistoimet:

- (1) Kansallisen (pilotti)kilpailun jälkianalyysi kahden virkamiesluokan valitsemiseksi keskushallinnossa (30. kesäkuuta 2023 mennessä).
- (2) Järjestetään vuosittain vähintään kaksi kansallisten virkamiesten rekrytointikilpailua, jotka koskevat vähintään kolmea julkishallinnon ura-aluetta/palkkaluokkaa (31. joulukuuta 2023 mennessä).
- (3) Kahden henkilöstöhallintoa koskevan säädöksen hyväksyminen ja voimaantulo: I) muutetaan virkamiesten urakehitystä siten, että se perustuu ansioihin, ja ii) muutetaan sopimussuhteisten toimihenkilöiden hallinnointia julkishallinnossa (31. joulukuuta 2024 mennessä).
- (4) Keskushallinnon osaamiskehysten käyttöönotto, mihin sisältyy säädöksen valmistelu ja hyväksyminen sekä sen tehokas täytäntöönpano (31 päivään joulukuuta 2025 mennessä).

Uudistus 4. Oikeudenmukaisen yhtenäispalkkajärjestelmän kehittäminen julkisella sektorilla

Uudistuksen tavoitteena on varmistaa oikeudenmukainen ja julkisen talouden kannalta kestävä palkkapolitiikka kuromalla umpeen budjettijärjestelmän nykyinen palkkaero, palauttamalla toimintojen hierarkia toiminta-alojen sisällä ja niiden välillä, tarkistamalla bonusjärjestelmää ja perustamalla tulokannustinjärjestelmä.

Uudistuksen yhteydessä toteutetaan seuraavat erityistoimet:

- (1) Julkisista palkoista annetun lain yleisen vaikutustenarvioinnin tekeminen, mukaan lukien uuden lain finanssipoliittisten vaikutusten arviointi (31. maaliskuuta 2022 mennessä);
- (2) Virkamiesten palkkoja koskevan uuden oikeudellisen kehyksen hyväksyminen ja voimaantulo (30. kesäkuuta 2023 mennessä).

Uudistus 5. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen

Uudistuksen tavoitteena on vahvistaa tuomareiden riippumattomuutta ja tehostaa oikeuslaitosten toimintaa Euroopan unionin tuomioistuimen asiaa koskevan oikeuskäytännön mukaisesti ja ottaen huomioon yhteistyö- ja seurantamekanismia koskevissa kertomuksissa, GRECON raporteissa, Venetsian komission lausunnoissa ja oikeusvaltiokertomuksissa esitetyt suositukset.

Uudistuksen yhteydessä toteutetaan seuraavat erityistoimet:

- (1) Oikeuslaitoksen kehittämisstrategian 2022–2025 hyväksymistä koskevan hallituksen päätöksen hyväksyminen ja voimaantulo (31. maaliskuuta 2022 mennessä). Strategiassa on kaksi pilaria: toimintapolitiikat, joilla vahvistetaan oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja oikeusvaltioperiaatetta; ja ii) politiikkoja, joilla vahvistetaan institutionaalisia valmiuksia resurssien, prosessien ja hallinnon osalta, sekä politiikkoja, jotka koskevat oikeuslaitoksen palvelujen laatua ja tehokkuutta.
- (2) Sellaisen lain hyväksyminen ja voimaantulo, jolla muutetaan takavarikoitujen varojen hallinnoinnista vastaavan kansallisen viraston toimivaltuuksia (31. maaliskuuta 2022 mennessä).

(3) ”Oikeuslakien” (tuomareiden asemaa, oikeusalan organisaatiota ja ylintä tuomarineuvostoa koskevat lait) hyväksyminen ja voimaantulo (30. kesäkuuta 2023 mennessä). Uusissa oikeudenkäyttöä koskevissa laeissa säädetään muun muassa seuraavista: I) tuomareiden ja syyttäjien riippumattomuuden vahvistaminen; II) ammattiin pääsy ja uralla eteneminen ansiottomista syistä sekä kansallisen tuomari-instituutin roolin vahvistaminen kokeiden ja kilpailujen järjestämisessä ja suorittamisessa; III) tuomioistuinten, ylimmän tuomarineuvoston ja syyttäjänviraston tehokas toiminta; IV) tuomareiden tosiasiallinen vastuuvuvelvollisuus mutta myös heidän suojaaminen kaikenlaiselta häirinnältä ja väärinkäytöksiltä; v) oikeudellisen valvonnan tehostaminen ja riippumattomuuden ja puolueettomuuden parempi takaaminen.

(4) Rikoslain ja rikosprosessilain muutosten hyväksyminen ja voimaantulo niiden mukauttamiseksi Romanian perustuslakiin perustuslakituomioistuimen päätösten mukaisesti (31. joulukuuta 2022 mennessä).

(5) Tuomareille, syyttäjille ja tuomioistuinten virkailijoille järjestetään koulutusta (yhteensä 300) oikeusjärjestelmän laadun ja tehokkuuden parantamiseksi (31. joulukuuta 2025 mennessä).

Uudistus 6. Korruption torjunnan tehostaminen

Uudistuksen tavoitteena on tehostaa korruption torjuntaa hyväksymällä kansallinen strategiakehys korruption ehkäisemiseksi ja torjumiseksi, vahvistamalla korruption torjuntaan toimivaltaisen elimen eli DNA:n valmiuksia, perimällä takaisin rikoksen tuottamat vahingot ja tuotot, vahvistamalla julkishallinnon lahjomattomuutta ja varmistamalla tehokas järjestelmä varojen ja etujen ilmoittamiseksi samalla kun kehitetään ja pannaan täytäntöön uusi korruptiontorjuntastrategia.

Uudistuksen yhteydessä toteutetaan seuraavat erityistoimet:

(1) Uuden kansallisen korruptiontorjuntastrategian hyväksymistä koskevan säädöksen hyväksyminen ja voimaantulo (31. joulukuuta 2021 mennessä). Tämän seurauksena 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä on pantava täytäntöön vähintään 70 prosenttia uudessa korruptiontorjuntastrategiassa esitetyistä toimenpiteistä ja saavutettava 50 prosentin lisäys takavarikoidun omaisuuden hallinnoinnista vastaavan kansallisen viraston hallinnoiman takavarikoidun omaisuuden arvoon.

(2) Kansallisen korruptiontorjuntaviraston syyttäjän virkojen täyttöaste oli 85 prosenttia (30. kesäkuuta 2023 mennessä).

(3) Väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevan direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annetun lain hyväksyminen ja voimaantulo (31. maaliskuuta 2022 mennessä).

Uudistus 7. Integriteettikehystä koskevan lainsäädännön arviointi ja päivittäminen

Uudistuksen tavoitteena on vahvistaa julkishallinnon lahjomattomuutta ja tehostaa digitalisaatiota ja avoimuutta tarjoamalla tarvittavat resurssit varallisuutta ja sidonnaisuuksia koskevien ilmoitusten toimittamiseen digitaalisessa muodossa varmennetulla sähköisellä allekirjoituksella.

Uudistuksen yhteydessä toteutetaan seuraavat erityistoimet:

(1) Lahjomattomuutta koskevien konsolidoitujen lakien hyväksyminen ja voimaantulo (31. joulukuuta 2024 mennessä).

(2) Hallituksen eettisten sääntöjen ja menettelysääntöjen tarkistaminen virkamieskuntaa sekä täytäntöönpanotoimenpiteiden hyväksymistä ja täytäntöönpanoa koskevien nykyisten sääntöjen lisäksi (31. joulukuuta 2024 mennessä).

Uudistus 8. Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen

Uudistuksen tavoitteena on parantaa julkisten hankintojen järjestelmän tehokkuutta ja varmistaa hallituksen päätöksellä nro 901/2015 hyväksytyn kansallisen julkisia hankintoja koskevan strategian täysimääräinen ja kestävä täytäntöönpano.

Uudistuksen yhteydessä toteutetaan seuraavat toimet:

- (1) Muutoksenhakukeinoja koskevan kansallisen lainsäädännön muutoksen hyväksyminen ja voimaantulo (laki nro 101/2016) myöntämismenettelyn yksinkertaistamiseksi (31. maaliskuuta 2022 mennessä).
- (2) Julkisia hankintoja koskevan päivitetyn kansallisen strategian hyväksyminen ja voimaantulo, mukaan lukien horisontaaliset toimenpiteet kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon tukemiseksi (30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä).
- (3) Keskitettyjen hankintaelinten käyttöönotto paikallisviranomaisten osalta (31. joulukuuta 2025 mennessä).
- (4) Julkisia hankintoja koskeva erityiskoulutus, jota tarjotaan vähintään 350 henkilölle (sekä virkamiehille että sopimussuhteisille toimihenkilöille) (31. joulukuuta 2023 mennessä).
- (5) Yhteenliitettävyys ja yhteentoimivuus julkisten hankintojen sähköisen järjestelmän (SEAP) muiden tietokantojen kanssa (31. joulukuuta 2023 mennessä).
- (6) Sähköisten hankintojen järjestelmän käyttöönotto, mukaan lukien sähköiset lomakkeet, automaattinen pätevyyden arviointi, sähköiset luettelot, sähköinen laskutus ja sähköinen maksu (31. maaliskuuta 2025 mennessä).

Uudistus 9: Valtion omistamien yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien periaatteiden täytäntöönpanoa koskevan menettelykehityksen parantaminen

Uudistuksen tavoitteena on parantaa kaikkien Romanian valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää valvomalla OECD:n normien noudattamista.

Uudistus pannaan täytäntöön siten, että voimaan tulee muutoksia lakiin 111/2016, jolla poistetaan kaikki yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevien standardien noudattamista koskevat poikkeukset, myös paikallistasolla valtio-omisteisten yritysten osalta. Näillä muutoksilla pannaan täytäntöön sääntely- ja omistustoimintojen erottaminen toisistaan, poistetaan kaikki suorat tai välilliset edut, jotka voivat aiheutua valtion omistuksesta, olipa kyse sitten markkinasäännöistä tai -määräyksistä, rahoituksesta, verotuksesta tai julkisista hankinnoista, ja varmistetaan, että kaikki valtion omistamat yritykset pyrkivät kannattavuuteen.

Uudistuksella perustetaan myös hallituksen keskuksen työryhmä, jonka tehtävänä on valvoa hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevien standardien soveltamista ja jolla on viime kädessä vastuu avoimen ja kilpailuun perustuvan valintamenettelyn varmistamisesta hallintoneuvoston jäsenten, valvojien sekä arvioinnin ja valvonnan hyväksymiseksi. Työryhmä julkaisee säännöllisen

raportoinnin tulosindikaattoreista ja panee täytäntöön seuraamuksia valtio-omisteisille yrityksille, jotka eivät noudata keskeisiä tulosindikaattoreita. Seuranta koskeva tulostaulu, joka sisältää taloudelliset ja muut tavoitteet ja tulosindikaattorit kaikille julkisten yritysten luokille (mukaan lukien keskeiset alat, kuten liikenne, energia, yleishyödylliset palvelut), on laadittava, julkaistava vuosittain ja sitä on käytettävä keskitetysti raportoitaessa ja seurattaessa edistymistä kaikkien valtio-omisteisten yritysten suoritusten saavuttamisessa.

In line with Article 7 (2) of the Recovery and Resilience Regulation, Romania has requested technical support through the instrument on technical assistance for the implementation of reform to improve the framework on corporate governance in state-owned enterprises. Teknistä apua tarvitaan, jotta voidaan muuttaa asiaa koskevaa lainsäädäntöä (laki nro 111/2016 ja hallituksen päätös nro 722/2016) ja valtion osakkuuspolitiikkaa (mukaan lukien kaikkien asianomaisten osapuolten kuuleminen) ja luoda asianmukaiset institutionaaliset puitteet, jotta valtion osakkeenomistajien tehtävät voidaan keskittää yhteen rakenteeseen/laitokseen. Teknistä apua tarvitaan myös institutionaalisten valmiuksien kehittämiseen valtion omistamien yritysten johtamisen alalla (lisäten valtion omistamia yrityksiä hallinnoivien ministeriöiden hallinnointi- ja ohjausosastojen asiantuntemusta) sekä hallituksen keskiöön perustetun uuden työryhmän koordinointiin ja seurantaan.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä. Valtion omistamia yrityksiä (myös paikallistason yrityksiä) koskeva päivitetty lainsäädäntö tulee voimaan viimeistään 31. joulukuuta 2022. Yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevien standardien soveltamisen seurannan ja täytäntöönpanon varmistamisesta vastaavan pysyvän työryhmän on oltava toiminnassa 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä. Seurantajärjestelmän on oltava toiminnassa 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä.

Investointi 1 Oikeudellisen infrastruktuurin optimointi oikeussuojan saatavuuden ja palvelujen laadun takaamiseksi

Investoinnin tavoitteena on parantaa oikeusjärjestelmän tehokkuutta ja oikeussuojan saatavuutta.

Tämä on saavutettava rakentamalla kolme uutta tuomioistuinrakennusta, joiden on vastattava tavoitetta saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Rakennuksiin pääsy on mukautettava vammaisille henkilöille, ja tämän mukauttamisen yhteydessä on noudatettava palontorjuntaa ja teknisiä suojausstandardeja, maanjäristyskestävyys mukaan luettuna. Etusija annetaan oikeusviranomaisille Romanian taloudellisesti heikommin kehittyneissä osissa.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 2 Korruption torjuntaan ja rikoksen tuottaman hyödyn ja vahinkojen takaisin perimiseen tarvittavan logistisen infrastruktuurin (muu kuin tietotekniikkainfrastruktuuri) kehittäminen, mukaan lukien koulutus näillä aloilla

Tämän investoinnin tavoitteena on laajentaa ANABIn varastointikapasiteettia rakentamalla tai kehittämällä vähintään kolme uutta varastoa takavarikoidun omaisuuden varastointia varten, joiden on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta (NZEB) koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2025 mennessä.

Investointi 3 Paikallisten kumppanuusrakenteiden luominen paikallishallinnon ja kansalaisyhteiskunnan välille

Investoinnin tavoitteena on parantaa vakautta, ennustettavuutta ja tukea kumppanuudelle julkisen politiikan muotoilussa. Tavoitteena on toisaalta edistää julkishallinnon ja kansalaisyhteiskunnan välisiä pysyviä yhteistyökumppanuuksia ja toisaalta parantaa kansalaisten osallistumista ja aktiivista osallistumista päätöksentekoprosessiin ja samalla lisätä kansalaisjärjestöjen digitalisaatiota edellytyksenä päätöksenteon laadun ja ennustettavuuden parantamiselle, millä on myönteinen vaikutus kansalaisille ja yrityksille tarjottavien julkisten palvelujen laatuun.

Tämän tuloksena paikallisten julkishallinnon viranomaisten ja valtiosta riippumattomien järjestöjen välille on perustettava vähintään 50 kumppanuutta, jotka ovat toiminnassa, ja vähintään 15 toiminnallista yhteistyöhön perustuvaa valtiosta riippumatonta sektoria koskevaa aloitetta on pantava täytäntöön.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

Investointi 4. Lisätään kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden valmiuksia edistää aktiivista kansalaisuutta, osallistua ammattimaisesti kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa käsiteltyjen sosiaalisia oikeuksia koskevien julkisten politiikkojen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon ja seurata asiaan liittyviä uudistuksia

Lisätään kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden valmiuksia edistää aktiivista kansalaisuutta, osallistua ammattimaisesti kansallisen maaseudun kehittämisohjelman kohteena olevien sosiaalisia oikeuksia koskevien julkisten politiikkojen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon sekä seurata asiaan liittyviä uudistuksia.

Tämän investoinnin tuloksena on perustettava vähintään 15 toimivaa valtiosta riippumattoman sektorin yhteistyöaloitetta (verkostot, yhteenliittymät, foorumit, organisaatioryhmät, kuten ajatushautomot, analyysi- ja tutkimusrakenteet), jotta voidaan varmistaa julkisten kuulemisprosessien jatkuvuus eli seurata vähintään 15:n julkisen politiikan tai kansallisen uudistuksen täytäntöönpanoa yhteiskunnallisesti toimivilla aloilla.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

Investointi 5. Suunnitelman seuranta ja täytäntöönpano

Tämän investoinnin tavoitteena on perustaa ja ottaa käyttöön yhdenmukainen tietojärjestelmä, joka on osa valtion pilvipalveluja ja joka on yhteydessä muihin kansallisiin ja EU:n järjestelmiin, joita käytetään elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanossa.

Investointi koostuu kahdesta vaiheesta:

- ensimmäisessä vaiheessa kehitetään järjestelmä, jonka avulla voidaan kerätä tietoja raportointia varten (elpymis- ja palautumistukivälineen tulostaulujen mukaisesti), seurata edistymistä välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisessa, valmistella johdon vahvistuslausumia, tarkastusten yhteenvetoja ja maksatushakemuksia, tiedottaa vaatimuksista sidosryhmille, seurata täydentävyyttä muiden rahoituslähteiden kanssa, suorittaa ennakoarviointeja päällekkäisen rahoituksen riskin välttämiseksi, varmistaa kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien edunsaajien toteuttamien hankintamenettelyjen ennakko- ja jälkitarkastus sekä varmistaa sääntöjenvastaisuuksien, petosten ja eturistiriitojen oikea-aikainen havaitseminen ja korjaaminen.
- toisessa vaiheessa on valmisteltava ja otettava käyttöön yhteydet muihin EU:n varojen hallinnointi- ja valvontajärjestelmiin sekä kansallisesta talousarviosta ja integrointi hallituksen pilveen.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä ennen kuin ensimmäinen maksupyyntö esitetään Euroopan komissiolle.

N.2. Seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu – rahoitustuki, jota ei makseta takaisin

Sitä seuraavat sivut. Nr.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
401	Uudistus 1. Parannetaan päätöksentekoprosessin ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon tasoilla.	Virstanpylväs	Sellaisten menetelmien ja menettelyjen voimaantulo, joilla parannetaan julkisen politiikan perusteita sekä suunnittelua ja hallinnon yksinkertaistamista	Lakien ja hallituksen päätösten voimaantuloa koskeva säännös, jonka tarkoituksena on parantaa julkisen politiikan perusteita sekä suunnittelua ja hallinnon yksinkertaistamista.				Q1	2022	Seuraavien säädösten voimaantulo: (1) Hallituksen päätös menettelyistä hallituksen strategioiden kehittämistä, täytäntöönpanoa, seurantaa, arviointia ja päivittämistä varten; Hallituksen päätös strategista suunnittelua ja talousarviosuunnittelua koskevista menettelyistä, jotta varmistetaan riittävä yhteys poliittisten painopisteiden ja talousarvion laatimisen välillä. Ministeriöiden talousarvio-ohjelmissa pannaan täytäntöön menojen uudelleentarkastelua koskevat suositukset (jotka esitetään tämän asiakirjan vero- ja eläkeuudistusta koskevassa osiossa)

										yhteistyössä valtiovarainministeriön kanssa kehitettyjen menetelmien mukaisesti. (3) Hallituksen päätös asetusehdotuksen vaikutusten ennakoarvioinnin menetelmien päivittämisestä. Päivitetystä menetelmästä keskitytään ottamaan käyttöön innovaatioperiaatteet ja oletusarvoisen digitaalisuuden periaatteet sekä erityiset menettelyt täytäntöönpanon ja vuosittaisen raportoinnin tehostamiseksi. (4) Hallituksen päätös ”yksi sisään, yksi ulos” -menetelmän hyväksymisestä hallinnollisen rasituksen vähentämiseksi. (5) Valtioneuvoston päätös menettely- ja menetelmäkehityksestä asetusten jälkiarviointia varten.
402	Uudistus 1. Parannetaan päätöksentekoprosessin ennakoitavuutta ja tehokkuutta	Virstanpylväs	Kaikissa ministeriöissä on käytössä uusi	Uusi järjestelmä on toiminnassa kaikissa				Q2	2023	Ministeritasolla laadituissa strategioissa ja strategisissa suunnitelmissa on noudatettava välitavoitteessa 401 mainittuja menetelmiä, ja

	vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon tasoilla.		strateginen hallinta- ja suunnittelujärjestelmä.	vastuuministeriöissä						ne on ladattava institutionaalisten strategiasuunnitelmien seurantafoorumille, koska se on laajennettu koskemaan kaikkia ministeriöitä.
403	Uudistus 1. Parannetaan päätöksentekoprosessin ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon	Kohde	Vähintään kolme ministeriötä suunnitteli ja toteutti talousarvioita ohjelmaa kohden		Numero	0	3	Q2	2025	Vähintään kolme ministeriötä suunnitteli ja toteutti talousarvioita ohjelmaa kohden soveltamalla institutionaalisen strategisen suunnittelun menetelmää (ISP) hallituksen pääsihteeristön ja valtiovarainministeriön tuella. Tavoitteena on täydentää ohjelmien talousarviosuunnittelua ministeriön talousarvion tosiasiallisella ohjelmajohdalla toteuttamisella. Ministeritason talousarvio-ohjelmissa

	tasoilla.									pannaan täytäntöön menojen uudelleentarkastelua koskevat suositukset (jotka esitetään tämän asiakirjan vero- ja eläkeuudistusta koskevassa osiossa).
404	Uudistus 1. Parannetaan päätöksentekoprosessin ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon tasoilla.	Virstanpylväs	Sellaisen säädöksen voimaantulo, jolla otetaan käyttöön rakenne tehokkaan sääntelyn laadunvalvontamekanismin täytäntöönpanon varmistamiseksi	Lain säännös, josta käy ilmi sääntelyn laadunvalvon tarakenteen käyttöönotosta annetun lain voimaantulo				Q1	2022	Säädös perustuu hallituksen pääsihteeristön tekemään selvitykseen, joka koskee laadunvalvontamekanismin perustamista hallituskeskukseen. Uuden rakenteen on valvottava vaikutustenarviointien ja arviointien laatua. Se koostuu asiantuntijalautakunnasta, jota avustaa tekninen sihteeristö, joka vastaa tällä hetkellä Euroopan komission tasolla toimivaa sääntelyntarkastelulautakuntaa. Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävässä säädöksessä vahvistetaan seuraavat: 1) johtokunnan asiantuntijoiden valintamenettely; 2) johtokuntaa ja teknistä sihteeristöä koskevat säännöt ja menettelyt (mukaan lukien

										toimenkuvaukset); 3) ohjeet asiakirjojen laadun arvioimiseksi; 4) viestintästrategia hallituksen sisällä ja sen ulkopuolella; 5) koulutusta.
405	Uudistus 1. Parannetaan päätöksentekoprosessin ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon tasoilla.	Virstanpylväs	Operatiivinen IT-alusta innovoinnin seuraamiseksi julkishallinnossa	IT-alusta on kehitetty ja toiminnassa				Q4	2024	Julkishallinnon innovoinnin seurantaan tarkoitettua tietoteknistä alustaa kehitetään ja se otetaan käyttöön. Verkkoalusta laatii automaattisesti vuotuisia seurantaraportteja Romanian instituutioiden kirjatusta edistyksestä innovatiivisten tuotosten ja innovointivalmiuksien osalta.
406	Uudistus 1. Parannetaan päätöksentekoprosessin ennakoitavuutta ja	Kohde	800 kansalaisyhteiskunnan organisaatioi	Koulutetut edustajat	Numero	0	800	Q4	2025	Hallituksen pääsihteeristö järjestää vuosittain koulutusta kansalaisjärjestöjen henkilöstölle parantaakseen

	tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon tasoilla.		den edustajaa, jotka on koulutettu lisäämään hallintoraken teidensa hallinnollisia valmiuksia ja digitalisointi a							valmiuksiaan ja taitojaan osallistua tehokkaasti julkisiin kuulemisprosesseihin. Koulutuksessa on pyrittävä käyttämään digitaalista alustaa e-consultare.gov.ro sekä muita oikeudellisen kehyksen tarjoamia mekanismeja/menettelyjä.
407	Uudistus 1. Parannetaan päätöksentekoprosessin ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua	Kohde	Sidosryhmien julkinen kuuleminen ja osallistuminen paranivat 20 prosentilla lisäämällä julkisen kuulemisen kohteena olevien säädösluonnosten määrää ja ottamalla sidosryhmät		Osuus (%)	0 [2020]	20	Q2	2026	Kuulemisprosessin laadun parantamiseksi toteutetaan kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden edustajille suunnatun koulutuksen lisäksi (tavoite 406) seuraavia toimia: - Julkisia kuulemisia ja yleistä etua koskevien tietojen maksutonta saatavuutta koskevien asetusten täytäntöönpanon yhdenmukaistamiseksi on hyväksyttävä ajan tasalle saatettu oikeudellinen kehys. - Nykyistä IT-alustaa www.e-consultare.gov.ro

	kaikilla tasoilla.	hallinnon		mukaan keskustasoll a.							laajennetaan siten, että se toimii kansalaisten osallistumismahdollisuuksia koskevana keskitettynä tietoportaalina hallintotasolla ja välineenä vuosittaisen edistymisen seurannassa ja arvioinnissa. - On luotava koulutusohjelmia ja tarjottava menetelmiä koskevaa tukea, jotta julkisia kuulemisia koskevien säännösten täytäntöönpanoa voidaan virtaviivaistaa ja keskus- (ministeriöiden) ja paikallisviranomaisten (maakuntien ja kuntien) virkamiehille tarjota maksutonta yleistä etua koskevaa tietoa. - Avoimen hallinnon strategia on hyväksyttävä. - Valtion (ministeriöiden) ja paikallisviranomaisten (maakuntien ja kuntien) virkamiehille tarkoitetun avoimen hallinnon periaatteiden täytäntöönpanoa varten on luotava

										koulutusohjelmia/menetelmätukea. - Vuotuiset edistymiskertomukset, joihin sisältyy täydentäviä ohjeita ja suosituksia, julkaistaan. Tämän tavoitteen saavuttamisen on perustuttava tulostaulussa vahvistettuihin indikaattoreihin (osa vuotuista edistymistä koskevaa arviointia).
408	Uudistus 1. Parannetaan päätöksentekoprosessin ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon	Kohde	25 prosenttia esitys- ja motivaatiovälineistä täyttää asetetut laatukriteerit (eli niitä arvioidaan erinomaisella tai tyydyttävällä tasolla) hallituksen menetelmien mukaisesti.		Osuus (%)	10	25	Q4	2024	Lainsäädännön laatua arvioidaan hallituksen pääsihteeristön vuonna 2019 hyväksymässä sääntelyn vaikutusten arviointia koskevassa ensimmäisessä vuosikertomuksessa vahvistettujen kriteerien perusteella. Vuoden 2019 perustaso oli 10 prosenttia, eli esittely- ja motivaatiotyökalujen määrä täyttää asetetut laatukriteerit (eli niitä arvioidaan erinomaisella tai tyydyttävällä tasolla). Laatutasoa on neljä: erinomainen, tyydyttävä,

	tasoilla.									osittain tyydyttävä ja täyttymätön. Keskipitkällä aikavälillä tästä huolehtii valvontalautakunta (joka on otettu huomioon välitavoitteessa 404).
409	Uudistus 1. Parannetaan päätöksentekoprosessi en ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon tasoilla.	Kohde	Vähintään 50 prosenttia ehdotetuista lainsäädäntö aloitteista, jotka sisältyvät hallituksen vuotuisen työsuunnitelmaan ja jotka on hyväksytty asetetussa määräajassa		Osuus (%)	35	50	Q1	2026	Vähintään 50 prosenttia ehdotetuista lainsäädäntöaloitteista, jotka sisältyvät hallituksen vuotuisen työsuunnitelmaan, on hyväksyttävä yleiskokouksessa kyseiselle aloitteelle asetetussa määräajassa. GAWP:ssä vahvistetaan hallituksen lainsäädäntöohjelma (eli ehdotetaan lainsäädäntötoimia koko hallitukselle). Tavoitteella on kaksi tavoitetta: tuetaan johdonmukaista ja toteuttamiskelpoista lainsäädäntösuunnittelua ja ii) lisätään hallituksen täytäntöönpanovalmiuksia niin, että lainsäädännön painopisteitä noudatetaan ja ne hyväksytään alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Tämän tavoitteen arvioinnissa

										on otettava huomioon 35 prosentin perustaso (eli aloitteiden hyväksymisaste vuodeksi 2020 asetetussa määräajassa).
410	Uudistus 1. Parannetaan päätöksentekoprosessin ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon tasoilla.	Virstanpylväs	Yhteisen avoimuusrekisterin (RUTI) asianmukaista käyttöä ja täytäntöönpanoa koskevien ohjeiden voimaantulo	Ohjeisiin sisältyvä määräys RUTI-järjestelmän käyttöä ja täytäntöönpanoa koskevien ohjeiden voimaantulosta				KOLMAS NELJÄN NES	2022	Ohjeissa ja niihin liittyvissä menettelyissä on pantava asianmukaisesti täytäntöön hallituksen vuonna 2016 perustama julkinen rekisteri, jossa luetellaan (hallituksen) päätöksentekijöiden tapaamiset edunvalvojen kanssa ja joka toimii myös eturyhmien vapaaehtoisena rekisterinä.
411	Uudistus 1. Parannetaan päätöksentekoprosessin ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla	Virstanpylväs	Poikkeusasetusten käyttöä koskevan menetelmän voimaantulo	Hallituksen päätöksen säännös poikkeusasetusten käyttöä koskevan				KOLMAS NELJÄN NES	2022	Poikkeusasetusten käyttömenetelmiä koskevassa hallituksen päätöksessä (Eos) täsmennetään olosuhteet, joissa näitä määräyksiä voidaan käyttää, miten niiden

	valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon tasoilla.			menetelmän voimaantulos ta						vaikutuksia arvioidaan (jälkikäteen, etukäteen) sekä niihin liittyvät menettelyt niiden valmisteleminen ja hyväksyminen sekä hallituksen pääsihteeristön ja oikeusministeriön rooli portinpidon ja yleisen laadunvalvonnan varmistamisessa.
412	Uudistus 1. Parannetaan päätöksentekoprosessin ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten	Virstanpylväs	Niiden lainsäädäntö muutosten voimaantulo, joilla varmistetaan lainsäädäntötekstien julkaisemisen muutosten jälkeen	Lain voimaantulopäivän osoittava säännös, joka koskee lakitekstin julkaisemista kokonaisuudessaan muutosten jälkeen				KOLMAS NELJÄNNES	2022	Lainsäädäntötekniikasta annettuun lakiin 24/2000 tehtävillä muutoksilla varmistetaan lain koko tekstin julkaiseminen sen jälkeen, kun siihen on tehty muutoksia, joita ei tällä hetkellä tehdä järjestelmällisesti.

	kuulemisten laatua kaikilla hallinnon tasoilla.									
413	Uudistus 2. Koordinoinnin vahvistaminen hallinnon keskiössä ilmastonmuutokseen ja kestävä kehityksen aloitteisiin sovellettavan yhdenmukaisen ja johdonmukaisen lähestymistavan avulla	Virstanpylväs	Toimielinten välisen ilmastokomitean toimintavalmiuteen saattaminen	Toimielinten välinen ilmastokomitea toimintakuntoon				Q2	2022	Ilmastonmuutoskomitea keskittyy ehdotetun toimeksiantonsa mukaisesti i) ilmastonmuutosta koskevien vuotuisten ensisijaisten politiikkojen laatimiseen Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden ja Romanian energia- ja ilmastonmuutosalan yhdenmukaisuudessa kansallisessa suunnitelmassa (PNIESC) hyväksymään aikataulun mukaisesti, ii) PNIESC-toimien politiikkojen ja toimenpiteiden täytäntöönpanosta vastaavien viranomaisten koordinointiin, seurantaan ja arviointiin, iii) Romanian ilmastositoumusten mittaamiseen käytettävien indikaattoreiden hyväksymiseen. Komitean kokouksissa asetetaan ja päätetään komitean painopisteet, jotka voivat olla luonteeltaan lainsäädännöllisiä, rahoituksellisia tai

										verotuksellisia ja jotka liittyvät ympäristöä säästäviä investointeja koskevan julkisen politiikan kehittämiseen tai metodologisen tai hallinnollisen kehyksen vahvistamiseen. Hallitus hyväksyy painopisteet virallisesti vuosittain, ja kunkin ehdotetun prioriteetin saavuttamiseksi toteutettavista toimista laaditaan toimintasuunnitelma, joka sisältää selkeät määräajat kunkin vaiheen toteuttamiselle ja asiasta vastaaville instituutioille.
414	Uudistus 2. Koordinoinnin vahvistaminen hallinnon keskiössä ilmastonmuutokseen ja kestävä kehityksen aloitteisiin sovellettavan yhdenmukaisen ja johdonmukaisen lähestymistavan avulla	Kohde	90 prosentin saavuttaminen toimielinten välisen ilmastonmuutoskomitean vuodeksi 2025 asettamista prioriteeteista		Osuus (%)	0	90	Q1	2026	Toimielinten välisen ilmastonmuutoskomitean vuodeksi 2025 asettamista prioriteeteista on saavutettava 90 prosenttia. Painopisteet hyväksytään toimielinten välisessä ilmastonmuutoskomiteassa (CISC) joulukuussa 2024.
415	Uudistus 2.	Kohde	”Kestävän		Numero	0	2 000	KOLM	2025	Tavoite on saavutettava

	Koordinoinnin vahvistaminen hallinnon keskiössä ilmastonmuutokseen ja kestäväen kehityksen aloitteisiin sovellettavan yhdenntyn ja johdonmukaisen lähestymistavan avulla		kehityksen asiantuntijaksi” luokitellut virkamiehet keskus- ja paikallistasolla julkisissa laitoksissa					AS NELJÄ NNES		seuraavien vaiheiden avulla: (1) Laaditaan kertomus, jossa arvioidaan kestäväen kehityksen alan osaamistarpeita ja osaamistasoa keskus- ja paikallistason hallintovirkamiesten keskuudessa; (2) Hyväksytään lainsäädäntömuutokset, joilla täydennetään hallintolain liitettä 5 kestäväen kehityksen asiantuntijan tehtävällä, ja ne tulevat voimaan; (3) Julkisten, yksityisten ja akateemisten laitosten on kehitettävä ja tarjottava koulutusohjelmaa.

416	Uudistus Suorituskykyisen henkilöstöhallinnon kehittäminen julkisella sektorilla	3.	Virstanpy lväs	Keskushallin non kahden virkamiesluo kan valintaa koskevan kansallisen (pilotti)kilpa ilun jälkiarviointi	Jälkianalyysi raportti julkaistu				Q2	2023	Kansallinen (pilotti)kilpailu kahden virkamiesluokan valitsemiseksi keskushallinnossa järjestetään ja saatetaan päätökseen hallituksen hyväksymien menettelyjen mukaisesti. Kun pilottihanke on toteutettu, tuloksista ja saavutetuista vaikutuksista tehdään jälkianalyysi, jonka avulla voidaan mukauttaa laajempaa kansallista rekrytointikilpailua.
417	Uudistus Suorituskykyisen henkilöstöhallinnon kehittäminen julkisella sektorilla	3.	Virstanpy lväs	Vähintään kahden kansallisen virkamiehen rekrytointikilpailun loppuun saattaminen vuosittain vähintään kolmen virkamiesryhmän/palkkaluokan osalta	Kahden kansallisen virkamiesten rekrytointikilpailun loppuun saattaminen				Q4	2023	On toteutettava seuraavat toimet: (1) Hallituksen hyväksyntä kansallisen kilpailun järjestämis- ja toteuttamismenettelylle, joka on ulotettu koskemaan muita julkishallinnon yleisten virkamiesten ryhmiä (pilotoinnin kohteena olevien lisäksi) voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. 2) Analyysit, jotka perustuvat tiedonkeruuseen, tutkimuksiin, selvityksiin ja rekrytointisuunnitelmiin sen selvittämiseksi, miten ennen

										lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävää säädöstä koskevan esityksen valmistelua toteutettu kansallinen kilpailu voidaan toteuttaa. 3) Kahden kansallisen kilpailukierroksen järjestäminen ja loppuun saattaminen.
418	Uudistus 3. Kehitetään suorituskykyistä henkilöstöhallintoa julkisella sektorilla.	Virstanpylväs	Kahden henkilöstöhallintoa koskevan säädöksen voimaantulo	Henkilöstöhallintoa koskevien säädösten voimaantuloa koskevien lakien säännös				Q4	2024	Seuraavat säädökset hyväksytään ja tulevat voimaan: 1) tehdään muutoksia virkamiesten urakehitykseen meritokratian perusteella ja erityisesti kehitetään horisontaalista/kiertoon perustuvaa liikkuvuutta koskevaa politiikkaa ja luodaan urarakenne paremmin palvelukseen otetuille virkamiehille. 2) sopimussuhteisten toimihenkilöiden hallinnointi julkishallinnossa.
419	Uudistus 3. Kehitetään suorituskykyistä	Virstanpylväs	Keskushallinnon osaamiskehy	Osaamiskehyksen toiminnassa				Q4	2025	Virstanpylväs sisältää säädöksen voimaantulon ja sen tehokkaan

	henkilöstöhallintoa julkisella sektorilla.		kset toiminnassa							täytäntöönpanon. Pilottihanketta toteutettaessa on käytettävä esitystä säädökseksi virkamiesten yleisistä osaamiskehyksistä. Lainsäädäntöehdotuksen tavoitteena on osaamiskehysten vaiheittainen täytäntöönpano julkisissa laitoksissa, ja sen on perustuttava SIPOCA 136 -hankkeessa kehitettyyn malliin/suunnitteluun. Virkamiesten palvelukseenotto- ja valintatoimia koskevassa kertomuksessa on vahvistettava uusien menettelyjen käyttö. Pilottihankkeen päätyttyä on käytettävä kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa pyydettyä teknistä tukea normatiivisen säädöksen mukauttamiseksi ja kalibroimiseksi jälkikäteen tehdyn analyysin jälkeen. Täytäntöönpano on toteutettava seuraavien vaiheiden avulla:

										(1) Työtehtävien selkeyttäminen ja osaamiskehityksen käyttöönottoon valmistautuminen. (2) Työn luokittelun yksinkertaistaminen ja tietojen viestintätekniikan infrastruktuurin ja henkilöstöhallinnon prosessien välinen korrelaatio. (3) Ammattisuoritusten arviointi pätevyysien perusteella. Kehityksen täytäntöönpanoa on päivitettävä säännöllisesti.
420	Uudistus 4. Oikeudenmukaisen yhtenäispalkkajärjestelmän kehittäminen julkisella sektorilla	Virstanpylväs	Virkamiesten palkkojen koskevan uuden oikeudellisen kehityksen voimaantulo	Virkamiesten palkkausta koskevan lain voimaantulosäännös				Q2	2023	Virkamiesten palkoista annetussa uudessa laissa (julkisista palkoista annettu laki) säädetään yhtenäisestä laskentamenetelmästä, jolla lisätään palkkojen oikeudenmukaisuutta budjettialalla (samapalkkaisuuden periaatteen soveltaminen), syrjimätöntä kohtelua bonuksia määritettäessä ja suoritusten kytkemistä maksettuun palkkaan.

										Palkkojen uudelleenlaskentaa varten ehdotetun menetelmän on oltava julkisen talouden kannalta kestävä, ja sen on perustuttava - kunkin työbudjetin tehtäväperheen paremmuusjärjestyskertoimen tarkistaminen; - otetaan uudelleen käyttöön paikallishallinnon palkkataulukot, jotka vastaavat julkisia ja sopimusperusteisia tehtäviä; - tarkistetaan bonusjärjestelmää ja rajoitetaan bonusten määrä 20 prosenttiin peruspalkasta johtavan tulojen ja menojen hyväksyjän/luottojen vapauttamisesta vastaavan viranomaisen tasolla. Uusi oikeudellinen kehys on pantava täytäntöön samanaikaisesti kaikkien ammattiryhmien osalta, jotta vältetään uuden epätasapainon syntyminen julkisen sektorin palkkajärjestelmässä.	
421	Uudistus Oikeuslaitoksen	5.	Virstanpylväs	Oikeuslaitoksen	Hallituksen päätöksessä				Q1	2022	Oikeusministeriö laatii uuden strategian sisäisten analyysien

	riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen		kehittämistr ategian 2022–2025 hyväksymist ä koskevan hallituksen päättöksen voimaantulo	oleva määräys oikeuslaitoks en kehittämistr ategian hyväksymise stä						ja julkisen kuulemisen aikana saatujen ehdotusten perusteella, minkä jälkeen strategia hyväksytään ja se tulee voimaan. Strategiassa on kaksi pilaria: Ensimmäinen pilari koskee politiikkoja, joilla vahvistetaan oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja oikeusvaltioperiaatetta. Oikeusvaltioperiaatteen lujittamista koskevien politiikkojen tuloksia arvioidaan objektiivisesti erityisillä saavutusindikaattoreilla, joita kehitetään strategian puitteissa. Toimenpiteitä ja indikaattoreita laadittaessa on otettava huomioon oikeusvaltiokertomuksen havainnot. 2) Toinen pilari sisältää politiikkoja, joilla vahvistetaan institutionaalisia resursseja, prosesseja ja hallintoa koskevia valmiuksia, ja se sisältää oikeuslaitoksen palvelujen laatua ja tehokkuutta koskevia politiikkoja, kuten: a)

										henkilöresurssien tehokas käyttö (esim. työmäärä) tuomioistuinten infrastruktuurin, myös fyysisen infrastruktuurin, optimointi; digitalisaatio – seuraavien toimenpiteiden avulla: - asianosaisen ja kaikkien asiasta kiinnostuneiden tahojen digitaalinen vuorovaikutus oikeuslaitoksen kanssa, - sähköinen allekirjoitus ja sähköinen leima. - sähköisen tiedoston paremman viestinnän saatavuus (joka on asianosaisille mahdollisuus tutustua oikeudenkäyntiasiakirjoihin sähköisesti). - tuomioistuinten välisen strategian laatiminen fyysisen arkiston digitointia varten. Strategian täytäntöönpanon edistymistä seurataan ja arvioidaan käyttäen objektiivisia resursseja, kuten EU:n oikeusalan tulostaulua ja EY:n oikeusvaltiokertomusta.

422	Uudistus 5. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	Virstanpylväs	Takavarikoidun omaisuuden hallinnoinnista vastaavan kansallisen viraston toimivaltaa muuttavan lain voimaantulo	Lain säännös, joka koskee takavarikoidun omaisuuden hallinnoinnista vastaavan kansallisen viraston valtuuksien muuttamista koskevan lain voimaantuloa				Q2	2022	Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävällä säädöksellä saatetaan direktiivi (EU) 2019/1153 osaksi kansallista lainsäädäntöä ja tehdään useita muutoksia, jotka liittyvät institutionaalisen toimeksiannon laajentamiseen ja joissa käsitellään muun muassa seuraavia kysymyksiä: takavarikoidun omaisuuden hallinnointi ja hyödyntäminen sekä yhteistyö muiden asiaankuuluvien elinten kanssa vahingonkorvausprosessissa.
423	Uudistus 5. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	Virstanpylväs	”Oikeuslakien” voimaantulo (laki tuomareiden asemasta, oikeuslaitoksen organisaatiosta, ylimmästä tuomarineuvostosta)	Lain säännös, josta käy ilmi oikeudenkäytön koskevien lakien voimaantulo				Q2	2023	Uusissa oikeudenkäyttöä koskevissa laeissa säädetään seuraavaa: 1) tuomareiden ja syyttäjien riippumattomuuden vahvistaminen; 2) ammattiin pääsy ja uralla eteneminen ansiottomista syistä sekä kansallisen tuomari-instituutin aseman vahvistaminen kokeiden ja kilpailujen järjestämisessä ja suorittamisessa;

										3) tuomioistuinten, ylimmän tuomarineuvoston ja syyttäjänviraston tehokas toiminta; 4) tuomareiden tosiasiallinen vastuuvollisuus mutta myös heidän suojaaminen kaikenlaiselta häirinnältä ja väärinkäytöksiltä; 5) oikeudellisen valvonnan tehostaminen ja riippumattomuuden ja puolueettomuuden parempi takaaminen.
424	Uudistus 5. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	Virstanpylväs	Rikoslain ja rikosprosessilain muuttaminen	Lain voimaantuloa osoittava säännös				Q4	2022	Tarvittavat muutokset rikoslakiin ja rikosprosessilakiin hyväksytään ja tulevat voimaan, jotta vuonna 2014 voimaan tulleet rikoslain ja rikosprosessilain säännökset voidaan saattaa perustuslain säännösten mukaisiksi niiden kansallisten perustuslakituomioistuimen päätösten mukaisesti, jotka koskevat rikoslakiin ja rikosmenettelyyn hiljattain tehtyjen muutosten perustuslaillisuutta.

425	Uudistus 5. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	Kohde	Vähintään 6000 oikeuslaitoksen työntekijää (kuten tuomareita, syyttäjiä ja tuomioistuinten virkailijoita) on osallistunut koulutukseen oikeusjärjestelmän laadun ja tehokkuuden parantamiseksi.		Numero	0	6 000	Q4	2025	Tuomareille ja tuomioistuinten kirjaajille järjestetään koulutustilaisuuksia, joilla parannetaan oikeusjärjestelmän laatua ja tehostetaan sitä. Järjestetään seuraavat koulutukset: 1) uusia lakeja (siviililaki, siviiliprosessilaki, rikoslaki ja rikosprosessilaki) koskevan oikeuskäytännön yhtenäistäminen, 2) julkiset hankinnat, hallinto-oikeus, verotusmenettely, 3) kansainvälinen oikeudellinen yhteistyö yksityis- ja rikosoikeudellisissa asioissa, perusoikeuksia koskeva Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö, 4) tuomioistuinten virkailijoiden työn hallinnointi, 5) Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntö,

										6) rikostuomioiden täytäntöönpano. Nämä 300 koulutustilaisuutta on suunnattu noin 6000 tuomarille, syyttäjälle ja tuomioistuimen kirjaajalle.
426	Uudistus 6. Korruption torjunnan tehostaminen	Virstanpylväs	Uuden kansallisen korruptiontorjuntastrategian hyväksymistä koskevan hallituksen päätöksen voimaantulo	Hallituksen päätöksen säännös korruption vastaisen strategian hyväksymisestä				Q4	2021	Uuden korruptiontorjuntastrategian yleisinä tavoitteina on 1) korruption kansalaisiin kohdistuvien vaikutusten vähentäminen; (2) Lahjomattomuuden hallinnan ja hallinnollisten valmiuksien vahvistaminen korruption ehkäisemiseksi ja torjumiseksi; 3) lahjomattomuuden vahvistaminen painopistealoilla; 4) parantaa korruption torjuntaa rikosoikeudellisin ja hallinnollisin keinoin; 5) Korruption vastaisten toimenpiteiden täytäntöönpanon lisääminen. Uuden korruptiontorjuntastrategian erityistavoitteita ovat seuraavat:

										1) ympäristörikollisuuden ehkäisemiseen ja torjuntaan osallistuvien toimijoiden kouluttaminen; 2) osoitetaan tarvittavat resurssit DNA:n (kansallinen korruptiontorjuntavirasto), Euroopan syyttäjänviraston tukirakenteen, teknisen yksikön ja poliisiviranomaisten vahvistamisen optimaaliseen toimintaan; 3) lahjontaa koskevien oikeudellisten käytäntöjen yhtenäistämisen edistäminen. Tältä osin NAD:n on tehtävä analyysi korruptiotapauksia koskevasta oikeudellisesta käytännöstä. Uudessa strategiassa määritellään uusia painopistealoja: ympäristöön liittyvä korruptio, korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden välinen yhteys sekä lahjomattomuus kulttuuriomaisuuden suojelussa. Se tarkastelee myös lahjomattomuutta koskevaa lainsäädäntöä ja

										tekee siten mahdollisia parannuksia erityislainsäädäntöön, joka koskee: — eturistiriidat, yhteensopimattomuus; — varallisuusilmoitus; — pyöröovi-ilmiö (pantouflage); — eettinen neuvonantaja; — yleinen vaatimus yleistä etua koskevien tietojen julkaisemiselle viran puolesta keskus- ja paikallisviranomaisten tasolla (soveltamisen johdonmukaisuuden varmistamiseksi).
427	Uudistus 6. Korruption torjunnan tehostaminen	Kohde	Takavarikoidun omaisuuden hallinnoinnista vastaavan kansallisen viraston hallinnoiman takavarikoidun omaisuuden arvon nousu		Osuus (%)	0	50	Q4	2025	Takavarikoidun omaisuuden hallinnoinnista vastaavan kansallisen toimiston hallinnoiman takavarikoidun omaisuuden arvon nousu saavutetaan lainsäädäntömuutoksilla, jotka koskevat takavarikoidun omaisuuden hallinnoinnista vastaavan kansallisen toimiston (ANABI) (välitavoite 422) oikeudellisen

										toimeksiannon konsolidointia ja takavarikoidun omaisuuden varastointia varten tarkoitettujen varastojen rakentamista (tavoite 446). Tämän tavoitteen perustaso on viraston kesäkuussa 2021 hallinnoiman takavarikoidun omaisuuden arvo (noin 45 miljoonaa euroa).
428	Uudistus 6. Korruption torjunnan tehostaminen	Kohde	Vähintään 70 prosenttia uudessa korruptiontorjuntastrategiassa kaavailluista toimenpiteistä on saatettu päätökseen		Osuus (%)	0	70	Q4	2025	Strategian mukaan käyttöön otetaan kattava seurantamekanismi, joka on samanlainen kuin kaudella 2016–2020 onnistuneesti käytetty mekanismi. Siihen kuuluu säännöllinen raportointi, vaatimustenmukaisuuden arviointikäynnit julkisissa laitoksissa, vuotuiset arviointikertomukset, jotka on validoitu sekä julkisten ja yksityisten asiantuntijoiden toimesta. Strategian vaatimustenmukaisuuden arviointimekanismiin kuuluvat seuraavat: — riippumattomien viranomaisten,

										korruptiontorjuntaelinten, julkishallinnon, liiketoimintaympäristön ja kansalaisyhteiskunnan asiantuntijaryhmien tekemät vertaisarviointikäynnit julkisiin laitoksiin (tämä väline vastaa osittain kansainvälistä kokemusta, esim. GRECO). — strategian täytäntöönpanoa koskevien ulkoisten väli- ja lopputarkastusten suorittaminen. Ulkoisissa arvioinneissa analysoidaan strategian tavoitteita, sen vaikutuksia, täytäntöönpanotoimenpiteiden tehokkuutta ja vaikuttavuutta sekä sen tulosten kestävyyttä.
429	Uudistus 6. Korruption torjunnan tehostaminen	Kohde	Kansallisen korruptiontorjuntaviraston syyttäjän virkojen täyttöaste oli 85 prosenttia		Osuus (%)	0	85	Q2	2023	Kansallisen korruptiontorjuntaviraston syyttäjän virkojen täyttöaste oli 85 prosenttia.
430	Uudistus 6. Korruption torjunnan tehostaminen	Virstanpylväs	Väärinkäytösten paljastajien suojelua	Lain voimaantuloa osoittava säännös				Q1	2022	Väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevan lain voimaantulo. Lailla on saatettava unionin oikeuden

			koskevan lain voimaantulo							rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta annettu direktiivi (EU) 2019/1937 osaksi kansallista lainsäädäntöä, ja siihen on sisällytettävä kansalliseen tilanteeseen liittyviä lisäsäännöksiä, jotta lahjomattomuutta koskeviin toimintaperiaatteisiin liittyviin kysymyksiin voidaan puuttua tehokkaasti.
431	Uudistus 7. Integriteettikehystä koskevan lainsäädännön arviointi ja päivittäminen	Virstanpy lväs	Lahjomatto muutta koskevien konsolidoituj en lakien voimaantulo	Lain säännös, joka osoittaa lahjomattom uutta koskevan lain voimaantulon				Q4	2024	Lahjomattomuutta koskevat konsolidoidut lait tulevat voimaan. Lahjomattomuutta koskevan lainsäädännön saattaminen ajan tasalle perustuu kyseisten lakien ennakoarviointiin ja - analysointiin sekä normatiivisten säädösten alustavaan yhdistämiseen. Hankkeen toisessa vaiheessa voimassa olevat lait on joko yhdenmukaistettava ja saatettava ajan tasalle tai on ehdotettava uusia säädöksiä.
432	Uudistus 7. Integriteettikehystä koskevan lainsäädännön	Virstanpy lväs	Hyväksytty hallituksen eettisten sääntöjen ja	Lain säännös, josta käy ilmi hallituksen eettisten				Q4	2024	Eettisten sääntöjen uudelleentarkastelussa on — selkeytetään

	arviointi ja päivittäminen		menettelysääntöjen tarkistettu versio virkamieskuntaa sekä täytäntöönpanotoimenpiteiden hyväksymistä ja täytäntöönpanoa koskevien nykyisten sääntöjen lisäksi	sääntöjen tarkistetun version voimaantulo						eturistiriitoja koskevien nykyisten säännösten vaikutuksia hallituksen jäseniin riippumatta siitä, voiko tällainen eturistiriita paljastua myös varallisuus- ja sidonnaisuusilmoituksilla. — laajennetaan määritelmää henkilökohtaisten taloudellisten etujen ulkopuolelle — otetaan käyttöön vaatimus tapauskohtaisesta ilmoittamisesta, jos hallituksen yksittäisen jäsenen erityisten yksityisten etujen välillä voi syntyä ristiriita hallituksen menettelyissä tai muussa hänen toimeksiantoonsa liittyvässä työssä käsiteltävänä olevassa asiassa; — otetaan käyttöön tiukat rajoitukset, jotka koskevat jäsenten lahjoja, vieraanvaraisuutta, suosimista ja muita etuja, ja varmistetaan, että tuleva järjestelmä ymmärretään asianmukaisesti ja että se on

										täytäntöönpanokelpoinen. — otetaan käyttöön säännöt siitä, miten hallituksen jäsenet ovat yhteydessä edunvalvojiin ja muihin kolmansiin osapuoliin, jotka pyrkivät vaikuttamaan lainsäädäntöprosessiin
433	Uudistus 8. Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	Virstanpylväs	Oikeussuojakeinoja koskevan kansallisen lainsäädännön muutoksen voimaantulo (laki nro 101/2016)	Lain säännös, josta käy ilmi oikeussuojakeinoja koskevan lain voimaantulo				Q1	2022	Oikeussuojakeinoja koskevan kansallisen lainsäädännön muutoksella (laki nro 101/2016) otetaan käyttöön velvoite, jonka mukaan sopimus on allekirjoitettava voittaneen tarjoajan kanssa välittömästi sen jälkeen, kun kansallinen riidanratkaisuneuvosto (CNSC) on tehnyt päätöksen, ennen kuin tuomioistuin antaa ratkaisun neuvoston päätöksestä tehdyn valituksen yhteydessä.
434	Uudistus 8. Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen.	Virstanpylväs	Julkisia hankintoja koskevan strategian voimaantulo, mukaan lukien horisontaalis	Hallituksen päätöksen säännös, joka osoittaa julkisia hankintoja koskevan strategian				Q2	2023	Tulevan strategian tavoitteiden on oltava Euroopan komission julkisia hankintoja koskevassa strategiassa esitettyjen strategisten painopisteiden mukaisia. Näin ollen tulevan strategian

			et toimenpiteet kansallisen elpymis- ja palautumissu unnitelman täytäntöönpa non tukemiseksi	voimaantulon						toimintasuunnitelmaan sisällytettävissä toimenpiteissä on keskityttävä komission strategian kuuteen strategiseen toimintapoliittiseen painopisteeseen, joilla pyritään parantamaan julkisten hankintojen käytäntöjä yhteistyössä muiden viranomaisten ja muiden sidosryhmien kanssa. Ministeriöiden välinen julkisia hankintoja käsittelevä komitea hyväksyy strategian ja sen täsmälliset toimenpiteet sekä niihin liittyvän täytäntöönpanoaikataulun ja vastuunjaon.	
435	Uudistus Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	8.	Kohde	Paikallisvira nomaisten operatiiviset keskitetyt hankintaelim et		Operatiivis ten keskitettyje n hankintaeli nten lukumäärä	3 [2021]	7	Q4	2025	Neljä muuta paikallista yhteishankintakeskusta on konfiguroitava ja niille on tarjottava operatiivisia välineitä ja taitotietoa. Keskitettyjen hankintojen kohteena olevien tavaroiden/palvelujen/urakoid en tarkat luokat on vahvistettava kunkin yhteishankintayksikön edunsaajien tarveanalyysin

										perusteella, mutta niihin voivat sisältyä seuraavat: I) toimistotarvikkeet, II) polttoaine, III) tietotekniset laitteet, IV) Viestintäpalvelut v) tilojen hallintapalvelut VI) liikkuvuuspalvelut.
436	Uudistus 8. Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	Kohde	Julkisia hankintoja koskeva erityiskoulutus		Numero	0	350	Q4	2023	Julkisia hankintoja koskevaa erityiskoulutusta on tarjottava vähintään 350 henkilölle (sekä virkamiehille että sopimussuhteisille toimihenkilöille) erityisesti valtion omistamien yritysten työntekijöille. Erityiskoulutuksen on osaltaan lisättävä sellaisten suurten ostajien ja muiden hankintaviranomaisten hallinnollisia valmiuksia, jotka toteuttavat elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettuja investointihankkeita, ja siten valtion omistamille yrityksille annettavaa painotusta.
437	Uudistus 8.	Virstanpy	Julkisten	SEAP-				Q4	2023	Julkisten hankintojen

	Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	Iväs	hankintojen sähköinen järjestelmä (SEAP) on liitetty yhteen ja yhteentoimiva muiden tietokantojen kanssa.	järjestelmä yhteenliitetty ja yhteentoimiva						sähköinen järjestelmä (SEAP) on liitettävä yhteen ja saatettava yhteen muiden tietokantojen kanssa: Kansallinen kaupparekisterivirasto, kansallinen integriteettivirasto, kansallinen verohallintovirasto, julkisten hankintojen kansallinen virasto, valituslautakunta, sisäministeriö, oikeusministeriö, joka käyttää tietoa ja yksinkertaistaa hankintamenettelyjä ja -tarkastuksia menettelyyn osallistuvien eduksi.
438	Uudistus 8. Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	Virstanpylväs	Sähköinen hankintajärjestelmä	Sähköinen hankintajärjestelmä toiminnassa				Q1	2025	SEAP:n (sähköinen hankintajärjestelmä) puitteissa on toteutettava seuraavat toimet: 1) vakiolomakkeiden vahvistamisesta julkisiin hankintoihin liittyvien ilmoitusten julkaisemista varten ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/1986 kumoamisesta 23 päivänä syyskuuta 2019 annetussa

										komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2019/1780 säädettyjen uusien lomakkeiden (sähköisten lomakkeiden) kehittäminen ja täytäntöönpano; 2) sähköisten lomakkeiden kehittäminen ja käyttöönotto arvioitaessa tarjouksia julkisissa hankintamenettelyissä; 3) maaliskuussa 2021 käyttöön otetun dynaamisen julkisten hankintojen järjestelmän (SAD) toimintojen laajentaminen valmiuksilla, jotka mahdollistavat pätevyyden automaattisen arvioinnin, ja sähköisen luettelon sisällyttämiseen; 4) sähköiset sopimukset, sähköinen laskutus, sähköiset maksut ja sopimusten hallinnointivälineet (lisäykset, hyväksymisraportit, maksut).
439	Uudistus 9. Valtion omistamien yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien periaatteiden	Virstanpylväs	Valtion omistamia yrityksiä koskevan päivitetyn	Lain säännös, josta käy ilmi valtion omistamia yrityksiä				Q4	2022	Muutetun lain 111/2016 voimaantulo, jolla poistetaan kaikki poikkeukset, myös valtio-omisteisten yritysten osalta paikallistasolla. Näillä

	täytäntöönpanoa koskevan menettelykehyksen parantaminen		lainsäädännön voimaantulo	koskevan lain voimaantulo						muutoksilla on i) erotettava toisistaan sääntely- ja omistustehtävät, ii) poistettava valtion omistuksesta mahdollisesti aiheutuva suora tai välillinen etu, olipa kyse sitten markkinasäännöistä tai -määräyksistä, rahoituksesta, verotuksesta tai julkisista hankinnoista, ja iii) varmistettava, että kaikki valtion omistamat yritykset pyrkivät kannattavuuteen.
440	Uudistus 9. Valtion omistamien yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien periaatteiden täytäntöönpanoa koskevan menettelykehyksen parantaminen	Virstanpylväs	Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan politiikan koordinointi- ja seurantakeskuksen työryhmän toimintavalmiuteen saattaminen	Pääministerin päätös hallituksen pääsihteeristön työryhmän organisaatiosta ja toiminnasta tehdyn pääministerin päätöksen voimaantulos				Q4	2022	Riippumattoman asiantuntijapaneelin suositusten perusteella perustetaan yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevien OECD:n normien mukaisesti pysyvä työryhmä, joka aloittaa toimintansa (eli jolla on lakisääteinen toimeksianto ja resurssit) varmistamaan hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevien standardien soveltamisen seurannan, ja sillä on viime kädessä vastuu varmistaa avoin ja kilpailuun perustuva

										valintamenettely hallintoneuvoston jäsenten nimittämisen hyväksymiseksi, seuraa, arvioida ja valvoa säännöllisesti tulosindikaattoreita ja panee täytäntöön seuraamuksia valtio-omisteisille yrityksille, jotka eivät noudata keskeisiä tulosindikaattoreita.
441	Uudistumista. 9. Valtion omistamien yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien periaatteiden täytäntöönpanoa koskevan menettelykehyksen parantaminen	Virstanpylväs	Seurantatulostaulu, joka sisältää taloudelliset ja muut tavoitteet ja tulosindikaattorit kaikille julkisten yritysten luokille (mukaan lukien keskeiset alat, kuten liikenne, energia, julkiset palvelut)	Seurantatulostaulu, joka sisältää asiaankuuluvat tiedot suorituskykyindikaattorien dynamiikasta				Q2	2023	Seurantatulostaulu on kehitettävä, julkaistava vuosittain ja sitä on käytettävä keskitetysti raportoituessa ja seurattaessa edistymistä tulosindikaattoreiden (taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten) saavuttamisessa kaikkien valtion omistamien yritysten luokkien osalta. Etusijalle on asetettava kaikki yritykset keskeisillä aloilla, kuten liikenne-, energia- ja yleishyödylliset palvelut. Tätä varten on suoritettava seuraavat vaiheet: - Tehdään arviointi kaikista valtion omistamista yrityksistä ja annetaan suosituksia valtion

										omistamien yritysten omaisuuden myymisestä tai listaamisesta; - Määritetään taloudelliset ja muut kuin toiminnalliset tavoitteet ja tulostaulu, jolla seurataan taloudellisia ja muita kuin taloudellisia keskeisiä tulosindikaattoreita kaikissa valtion omistamien yritysten luokissa, myös sellaisilla aloilla kuin energialiikenne ja yleishyödylliset palvelut, joita työryhmä voi käyttää; - Työryhmä hyväksyy kaikki taloudelliset ja muut kuin taloudelliset tavoitteet ja keskeiset tulosindikaattorit kaikille valtion omistamille yrityksille, myös energia- ja liikennealan yrityksille.
442	Uudistus 9. Valtion omistamien yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien periaatteiden täytäntöönpanoa koskevan menettelykehyksen parantaminen	Kohde	Valtion omistamien yritysten väliaikaisten /väliaikaisten hallintoelinten nimitysten vähentäminen 50		Osuus (%)	0	50	Q4	2023	Valtionyhtiöiden johdon tilapäisten nimitysten vähentäminen keskustasolla lasketaan vuonna 2022 tehtävässä analyysissä määritettävän perustason perusteella.

			prosentilla keskustasoll a							
443	Uudistus 9. Valtion omistamien yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien periaatteiden täytäntöönpanoa koskevan menettelykehyksen parantaminen	Kohde	Valtion omistamat energia- ja liikennealan julkisesti noteeratut, vuokralle annetut/uudelleenjärjestetyt yritykset		Numero	0	3	Q2	2026	Vähintään kolme valtion omistamaa, energia- ja liikennealalla noteerattua, vuokrattua tai uudelleen järjesteltyä keskusyhtiötä sekä Hidroelectrican vähintään 15 prosentin osakeosuus, jota käsitellään tavoitteessa 122 tämän asiakirjan energiakomponenttia koskevassa osiossa.
444	Uudistus 9. Valtion omistamien yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien periaatteiden täytäntöönpanoa koskevan menettelykehyksen parantaminen	Kohde	Valtion omistamien yritysten väliaikaisten /väliaikaisten hallintoelinten nimitysten vähentäminen 10 prosentilla paikallistasolla		Osuus (%)	0	10	Q4	2023	Valtionyhtiöiden johdon tilapäisten nimitysten vähentäminen paikallistasolla lasketaan vuonna 2022 tehtävässä analyysissä määritettävän perustason (2020) perusteella.
445	Investointi 1. Oikeudellisen infrastruktuurin optimointi	Kohde	Ympäristönormien mukaisesti rakennetut		Numero	0	3	Q2	2026	Investointi koskee kolmen uuden tuomioistuinrakennuksen rakentamista, joiden on

	oikeussuojan saatavuuden ja palvelujen laadun takaamiseksi		tuomioistuin ten tilat							täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Rakennuksiin pääsy on mukautettava vammaisille henkilöille, ja tämän mukauttamisen yhteydessä on noudatettava palontorjuntaa ja teknisiä suojausstandardeja, maanjäristyskestävyys mukaan luettuna. Etusija annetaan oikeusviranomaisille Romanian taloudellisesti heikommin kehittyneissä osissa.
446	Investointi 2. Kehitetään logistinen (muu kuin tietotekniikka) infrastrukturi, jota tarvitaan korruption torjuntaan ja rikoksen tuottaman hyödyn ja vahinkojen	Kohde	Käyttöön otetut varastot takavarikoidun omaisuuden varastointia varten		Numero	0	3	KOLM AS NELJÄ NNES	2025	Kunnostus-/rakennustöiden loppuun saattaminen vähintään kolmessa takavarikoidussa varastossa, joiden on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen

	takaisinperintään, mukaan lukien koulutus näillä aloilla									mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
447	Investointi 3 Paikallisten kumppanuusrakenteid en luominen paikallishallinnon ja kansalaisyhteiskunnan välille	Kohde	Paikallisten julkishallinn on viranomaiste n ja kansalaisjärj estöjen väliset kumppanuud et perustetut ja toimivat		Numero	0	50	Q1	2026	Valtiosta riippumattomien järjestöjen ja paikallisten julkishallinnon viranomaisten välillä tehdään 50 uutta kumppanuutta paikallisyhteisöjen kehittämistä tukevien hankkeiden kehittämiseksi. Kumppanuuksia koskevat konkreettiset toimintasuunnitelmat määritellään kunkin yhteisön tasolla, ja niissä asetetaan etusijalle sellaiset alat kuin syrjinnän torjuminen, osallistava hallinto ja budjetointi, haavoittuvassa asemassa olevien yhteisöjen (kuten romanien ja asunnottomien) palveleminen, köyhyyden torjunta ja vihreä siirtymä. Toimintasuunnitelmiin on sisällyttävä asiaan liittyviä tavoitteita, lyhyen ja pitkän aikavälin tuotoksia,

										talousarvioita ja sitoutumista säännöllisiin, avoimiin ja osallistaviin kuulemisprosesseihin, joissa annetaan selkeät roolit osapuolille. Toimintasuunnitelmiin on myös sisällyttävä työvälineitä, joiden tarkoituksena on kehittää kumppanuuteen osallistuvan hallinnon sisäisiä valmiuksia palvella kansalaisia. Interventiosuunnitelmien priorisoinnista on järjestettävä yhteistyöhön perustuva julkinen kuuleminen. Kunkin interventiosuunnitelman täytäntöönpanoa on seurattava vähintään kahden vuoden ajan kunkin suunnitelman päättymisen jälkeen. Osapuolten välinen yhteistyö ja kuulemisprosessin säännöllisyys/tehokkuus on dokumentoitava koko investointikauden ajan.
448	Investointi 4. Lisätään kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden valmiuksia edistää aktiivista	Kohde	Valtiosta riippumattoman sektorin toiminnalliset		Numero	0	15	Q1	2026	On perustettava vähintään 15 toimivaa valtiosta riippumattoman sektorin yhteistyöaloitetta (verkostot, yhteenliittymät, foorumit,

	kansalaisuutta, osallistua ammattimaisesti kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa käsiteltyjen sosiaalisia oikeuksia koskevien julkisten politiikkojen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon ja seurata asiaan liittyviä uudistuksia		yhteistyöalotteet toiminnassa							organisaatioryhmät, kuten ajatushautomot, analyysi- ja tutkimusrakenteet) sen varmistamiseksi, että kansalaisjärjestöt osallistuvat ja osallistuvat tehokkaasti julkisiin kuulemisprosesseihin. Näiden aloitteiden tavoitteena on seurata vähintään 15 sellaisen julkisen politiikan/kansallisen uudistuksen luomista, hyväksymistä ja täytäntöönpanoa, joilla on merkitystä kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman kannalta ja yhteiskunnallisesti tärkeillä aloilla (kuten terveys, koulutus, vihreä siirtymä). Yhteistyömekanismit perustetaan ja otetaan käyttöön kumppanuussopimuksilla, joissa vahvistetaan määritelty toimintastrategia, johon sisältyy konkreettisia ja määriteltyjä tuotoksia ja aikatauluja ja jossa keskitytään varmistamaan aktiivinen osallistuminen kuulemisprosesseihin ja

										seuraamaan tietyn kansallisen politiikan täytäntöönpanoa. Tällaisia aloitteita seurataan vähintään 15 ulkopuolisella seurantaraportilla, jotka laaditaan säännöllisesti kustakin aloitteesta. Myönnettävä tuki kattaa hankkeen teknisestä ja taloudellisesta toteutuksesta aiheutuvat menot, hankkeen suunniteltuihin toimiin liittyvät suorat ja välilliset toimintakustannukset (kuulemisten järjestäminen, viestintä- ja tiedonlevitystoimet, tietojen keruu ja käsittely sekä asiantuntemus eri aloilla).
449	Investointi 4. Lisätään kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden valmiuksia edistää aktiivista kansalaisuutta, osallistua ammattimaisesti kansallisessa elpymis- ja	Virstanpylväs	Työmarkkin-aosapuolten vuoropuhelua koskevan lainsäädännön voimaantulo mielekkäällä ja oikea-aikaisella työmarkkina	Lain säännös, josta käy ilmi työmarkkina-osapuolten vuoropuhelua koskevan lain voimaantulo				Q4	2022	Työmarkkinaosapuolten kanssa neuvoteltu uusi työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua koskeva laki tulee voimaan. Lailla puututaan työmarkkinaosapuolten vuoropuheluprosessin puutteisiin, jotka tuodaan esiin asiaa koskevassa maakohtaisessa suosituksessa,

	palautumissuunnitelma assa käsiteltyjen sosiaalisia oikeuksia koskevien julkisten politiikkojen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon ja seurata asiaan liittyviä uudistuksia		osapuolten vuoropuhelu lla ja työehtosopi musneuvotte luilla ILO:n suositusten mukaisesti							ja sen on oltava Kansainvälisen työjärjestön huhtikuussa 2018 antamien ja vuoden 2020 maakohtaisten suositusten johdanto-osan 25 kappaleessa tarkoitettujen suositusten mukainen. Laissa säädetään myös toimialan määritelmän tarkistamisesta alakohtaisen työehtosopimuksen perustana.
450	Investointi 5. Suunnitelman seuranta ja täytäntöönpano	Virstanpy lväs	Tarkastus ja valvonta: tiedot elpymis- ja palautumissu unnitelman täytäntöönpa non seurantaa varten	Tarkastuskert omus, jossa vahvistetaan tallennusjärje stelmän toiminnot				Q4	2021	Elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon seurantaa varten on oltava käytössä tallennusjärjestelmä, joka on toiminnassa ennen ensimmäistä maksupyyntöä (ennakkorahoitusta lukuun ottamatta). Järjestelmässä on oltava vähintään seuraavat toiminnot: a) tiedonkeruu ja

										välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisen seuranta; b) kerää, tallentaa ja varmistaa pääsyn elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 22 artiklan 2 kohdan d alakohdan i-iii alakohdassa vaadittuihin tietoihin.	
451	Investointi Suunnitelman seuranta ja täytäntöönpano	5.	Virstanpylväs	Investointi- ja Eurooppa-hankkeista vastaavan ministeriön (MIPE), valtiovarainministeriön ja tarkastusviranomaisen (AA) oikeudelliset toimeksiannot annetun hallituksen asetuksen voimaantulo	Lain säännös rahoitus-, täytäntöönpano-, valvonta- ja tilintarkastusmekanismia koskevan hallituksen poikkeusasetuksen voimaantuloa, mukaan lukien kolmen toimielimen selkeä toimeksianto				Q4	2021	Sellaisen hallituksen asetuksen voimaantulo, jolla vahvistetaan kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman institutionaalinen kehys ja sen muodostavien toimielinten toteuttamat toimet ja annetaan MIPE:lle valtuudet ja valtuudet hoitaa kaikkia seurantaa, todentamista, valvontaa ja takaisinperintää koskevia tehtäviä, laatia ja allekirjoittaa Euroopan komissiolle toimitettut maksatushakemukset, johdon vahvistuslausuma ja tarkastuksen tiivistelmä. Samassa kehyksessä annetaan myös valtiovarainministeriölle tehtävät, jotka liittyvät laina-

										ja rahoitussopimuksen allekirjoittamiseen yhdessä MIPE:n kanssa, sekä täsmennetään toimet, jotka tarkastusviranomaisen on suoritettava osana kansallista elpymis- ja palautumissuunnitelmaa koskevaa toimeksiantoaan.

O. KOMPONENTTI 15 KOULUTUS

Tämä Romanian elpymis- ja palautumissuunnitelman osa-alue koostuu kuudesta alakomponentista, joilla vastataan koulutusjärjestelmän keskeisiin haasteisiin. Osa-alueet perustuvat ”Koulutus Romania” -hankkeeseen, joka on Romanian koulutusjärjestelmän uudistamisen yleisstrategia. Osakomponentit ovat seuraavat:

- i. Varhaiskasvatus — yhtenäisen, osallistavan ja laadukkaan varhaiskasvatusjärjestelmän kehittäminen, jolla parannetaan 0–6-vuotiaiden pääsyä ja osallistumista ja joka perustuu tehokkaaseen instituutioiden väliseen yhteistyöhön ja monialaiseen koordinoituneeseen mekanismiin;
- ii. Koulunkäynnin keskeyttäminen: oppivelvollisuuskoulutuksen uudistaminen lisäämällä koulujen riippumattomuutta koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi sosiaalista osallisuutta edistävien ohjelmien ja yhtäläisten mahdollisuuksien tarjoamisen avulla;
- iii. Ammatillinen koulutus sekä harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevä koulutus: teknisen korkea-asteen koulutuksen täyden ammatillisen väylän luominen;
- iv. Koulutuksen digitalisointi: koulutusprosessin digitalisointi, myös muuttamalla oikeudellista kehystä, jotta mahdollistetaan yhdenmetyt lähestymistavat ja parannetaan sekä opiskelijoiden että opettajien digitaalisia taitoja;
- v. Infrastruktuuri: parannetaan kaupunki- ja maaseutualueiden koulujen ja yliopistojen infrastruktuuria muun muassa muuttamalla ja virtaviivaistamalla sääntelykehystä ympäristöystävällisten turvallisuus- ja laatinormien varmistamiseksi;
- vi. Koulujen hallinto: korkeakouluja edeltävän koulutuksen hallinnon uudistaminen ja sen johtamisen ammattimaistaminen lisäämällä koulujen riippumattomuutta vakauden, johdonmukaisuuden ja pätevyyden varmistamiseksi.

Komponenttiin sisältyy kuusi uudistusta ja 18 investointia sekä kattava uudistus Koulutus Romania -hankkeen täytäntöönpanoa koskevan lainsäädännön hyväksymiseksi.

Komponentilla edistetään Romanian osoitetun maakohtaisen suosituksen noudattamista koulutuksen laadun ja osallistavuuden parantamisesta erityisesti romanien ja muiden heikommassa asemassa olevien ryhmien osalta sekä taitojen, myös digitaalisten taitojen, parantamisesta erityisesti lisäämällä ammatillisen koulutuksen ja korkea-asteen koulutuksen työmarkkinarelevanssia (maakohtainen suositus 3, 2019). Siinä käsitellään myös suositusta taitojen ja digitaalisen oppimisen vahvistamisesta ja yhtäläisten koulutukseen pääsyn varmistamisesta (maakohtainen suositus 2, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

O.1 Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus 1. ”Koulutettu Romania” -hankkeen täytäntöönpanoa koskevan lainsäädäntöpaketin laatiminen ja hyväksyminen

Uudistuksen tavoitteena on hyväksyä ja saattaa voimaan ”Koulutus Romania” -hankkeen täytäntöönpanoa koskeva lainsäädäntöpaketti, joka on Romanian koulutusjärjestelmän uudistamisen yleisstrategia. Kaikki myöhemmät uudistukset ja investoinnit ovat erottamaton osa tätä strategiaa.

Uudistus koostuu seuraavista vaiheista, jotka johtavat ”koulutetun Romanian” täytäntöönpanoa koskevan lainsäädäntöpaketin hyväksymiseen ja voimaantuloon: perustetaan pääministerin koordinoima ministeriöiden välinen työryhmä, joka seuraa hankkeen toteuttamista; ministeriön päätös, jolla hyväksytään täytäntöönpanoa koskeva toimintasuunnitelma; ja lainsäädäntöpaketin valmistelu tiiviissä yhteistyössä keskeisten sidosryhmien kanssa.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2023 mennessä.

i. Varhaiskasvatus —

Uudistus 2. Yhtenäinen, osallistava ja laadukas varhaiskasvatusjärjestelmä

Uudistuksen tavoitteena on parantaa lasten varhaiskasvatuksen ja hoidon saatavuutta syntymästä alemman perusasteen koulutuksen aloittamiseen keskittyen erityisesti sosioekonomisesti heikommassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluiin lapsiin.

Uudistukseen sisältyy sellaisten yhtenäisten, osallistavien ja laadukkaiden varhaiskasvatuspalvelujen kehittämistä koskevan monialaisen puiteohjelman hyväksyminen, joilla on selkeät vastuualueet asianomaisille ministeriöille (opetusministeriö, työ- ja sosiaaliturvaministeriö, terveysministeriö ja kehitys-, julkisten töiden ja hallinnon ministeriö) sekä vuotuiset operatiiviset täytäntöönpanosuunnitelmat. Monialainen puiteohjelma hyväksytään ministerin päätöksellä, ja se tulee voimaan 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Uudistukseen sisältyy myös täydentävien varhaiskasvatuspalvelujen perustamista, organisointia ja toimintaa koskevan päivitetyn lainsäädäntökehityksen hyväksyminen.

Uudistuksen odotetaan nostavan 0–3-vuotiaiden varhaiskasvatuspalvelujen osallistumisasteen 19 prosenttiin 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä. Lisäksi 3–6-vuotiaiden osallistumisasteen koulutuspalveluihin odotetaan nousevan 91 prosenttiin 31. joulukuuta 2025 mennessä.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

Uudistusta täydennetään kolmella asiaan liittyvällä investoinnilla:

Investointi 1. 110 päiväkodin rakentaminen, varustaminen ja käyttöönotto

Investoinnin tavoitteena on lisätä varhaiskasvatusjärjestelmän valmiuksia tarjoamalla päiväkotia, joilla parannetaan varhaiskasvatuspalvelujen saatavuutta ja niihin osallistumista. Investointeihin sisältyy 110 energiatehokkaan päiväkodin rakentaminen, varustaminen ja käyttöönotto kansallisella tasolla. Niillä tarjotaan vakioimuotoinen varhaiskasvatuspalvelu 5000–10000 asukasta kohti enintään 4500 lapselle.

Paikallisviranomaisten on rakennettava 110 päiväkotia, joiden kapasiteetti on 40–110 paikkaa pienissä, keskisuurissa ja suurissa päiväkodeissa. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Investointi toteutetaan myöntämällä paikallisviranomaisille avustuksia, joilla on alueellinen jakautuminen, päiväkodeille, varhaiskasvatus- ja hoitopalveluille.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 2. 90 täydentävän palvelun perustaminen, varustaminen ja käyttöönotto muita heikommassa asemassa oleville ryhmille

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa varhaiskasvatusjärjestelmän valmiuksia ja laatua sekä parantaa osallistumisastetta sekä esikoulussa että esikoulussa palvelemalla noin 4500 heikommista lähtökohdista tulevaa lasta.

Investointiin on sisällyttävä seuraavat toimet:

1. Menetelmien kehittäminen avustusten myöntämiseksi julkisille ja yksityisille toimijoille 90 täydentävän palvelun perustamista ja varustamista varten;
2. Avustusten myöntäminen julkisille ja yksityisille toimijoille 90 täydentävän palvelun perustamista, laitteistoa ja käyttöönottoa varten;
3. 90 täydentävän palvelun perustamisen, varusteiden ja käyttöönoton loppuun saattaminen.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2024 mennessä.

Investointi 3. Varhaiskasvatuksen ammattilaisten jatkokoulutuksen puiteohjelman kehittäminen

Tämän investoinnin tavoitteena on varhaiskasvatuspalveluissa työskentelevän henkilöstön ammattimaistaminen vuonna 2019 hyväksytyn varhaiskasvatuksen opetussuunnitelman edistämien lähestymistapojen mukaisesti sekä alle 3-vuotiaille tarkoitettujen varhaiskasvatuspalvelujen laadun seurantaan varten toimivan henkilöstön ammattimaistaminen.

Investointi koostuu seuraavista:

1. Seuraavien kahden jatkokoulutusohjelman valmistelua, akkreditointia, toteuttamista ja seurantaan koskevan teknisen avun sopimuksen suunnittelu, myöntäminen ja täytäntöönpano:
 - yksi varhaiskasvatuksen kouluttajien koulutusohjelma: toteutetaan erityinen opetussuunnitelma, johon sisältyy moduuleja opetushenkilöstölle ja muulle kuin opetushenkilöstölle, mukaan lukien digitaalinen koulutusmoduuli;
 - yksi kouluttajien koulutusohjelma (kolmelta alalta: sosiaali-, koulutus- ja terveydenhuolto) varhaiskasvatuspalvelujen laadun seuraamiseksi;
2. Menetelmien kehittäminen 42 avustuksen myöntämiseksi koulutuksen tarjoajille koulutusohjelmien toteuttamista varten käyttäen teknistä apua koskevan sopimuksen mukaisesti koulutettuja kouluttajia;
3. 42 apurahan myöntäminen 19950 työntekijän (opetushenkilöstö ja muu kuin opetushenkilöstö, 475 kreivikuntaa kohti) koulutukseen, joka työskentelee vakiomuotoisissa ja täydentävissä varhaiskasvatuspalveluissa ja jossa asetetaan etusijalle vastaperustetuissa yksiköissä työskentelevät henkilöt.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

ii. Koulunkäynnin keskeyttäminen:

Uudistus 3. Oppivelvollisuusjärjestelmän uudistaminen koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi

Uudistuksen tavoitteena on a) panna täytäntöön koulutuksen ennakkovaroitusjärjestelmä, jotta voidaan vähentää poissaoloja, parantaa arviointituloksia, lisätä osallistumista kansallisiin kokeisiin ja lisätä oppivelvollisuuden suorittaneiden oppilaiden osuutta käyttämällä hajautettua lähestymistapaa ja lisäämällä koulujen riippumattomuutta resurssien käytössä; ja b) seuraamaan koulutuksen tietoteknisen varhaisvaroituskäytännön avulla oppilaita, jotka ovat vaarassa keskeyttää koulunkäynnin, ja tukemaan kouluja asiaankuuluvassa tiedonkeruussa, yksilöllisten työsuunnitelmien toteuttamisessa ja koulutuksessa.

Nämä tavoitteet saavutetaan saattamalla voimaan koulun keskeyttämistä koskevan kansallisen ohjelman täytäntöönpanoa koskeva hallituksen päätös 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä ja laajentamalla koulutuksen tietoteknistä varhaisvaroituskäytännön kansallisella tasolla ministerin päätöksellä, joka tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2022.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Uudistusta täydennetään kahdella asiaan liittyvällä investoinnilla:

Investointi 4. Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa koulunkäynnin keskeyttämisen riski on keski-suuri ja suuri

Tämän investoinnin tavoitteena on vähentää koulunkäynnin keskeyttämistä käyttämällä koulutuksen varhaisvaroituskäytännön ja tietoteknistä välinettä, jotta kouluille voidaan osoittaa varoja opiskelijoiden tukemiseen, jotta he voivat siirtyä alemman perusasteen koulutuksesta toisen asteen koulutukseen. Perimmäisenä tavoitteena on vähentää koulunkäynnin keskeyttämistä.

Investointi on toteutettava seuraavien vaiheiden mukaisesti:

1. 2–3 vuoden avustuksen myöntäminen kahdessa erässä vuosina 2022 ja 2024 vähintään 2500 koululle. Kohdentaminen perustuu opetusministeriön laatimaan esivalintaluetteloon laitoksista, joihin kohdistuu keskeyttämisriski, ja se on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2024 mennessä.
2. Täytäntöönpanon seuranta kahdella lopullisella tavoitteella, joissa harkitaan koulunkäynnin keskeyttämistä koskevan komposiittisen haavoittuvuusindeksin (Composite Vulnerability Index) puitteissa 25 prosentin vähennystä kansallisella tasolla 2–3 vuoden apurahojen lopussa (30. kesäkuuta 2026) ja koulunkäynnin keskeyttämisohjelmaan sisältyvien 2500 koulun digitalisointia (30. syyskuuta 2024).

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 5. Koulutus Romanian yhdenmätisen koulutustietojärjestelmän (SIIR) ja ennakkovaroitusmekanismin (MATE) käyttäjille sekä systeemiset toimet koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseksi

Tämän investoinnin tavoitteena on kehittää ja toteuttaa kouluille tarkoitettu koulutus Romanian yhdenmätisen koulutustietojärjestelmän (SIIR) ja ennakkovaroitusmekanismin tietoteknisen välineen

(MATE IT -väline) käyttäjille. Koulutusmoduulit on räätälöitävä opiskelijoiden tarpeisiin ja taitoihin (osallistava koulutus), opiskelijakeskeisiin opetustapoihin ja opetusolosuhteiden parantamiseen; koulutuksen antaminen MATE-tietokonemoduulin käyttöä varten; opiskelijoille ja opettajille suunnattujen valistuskampanjoiden kehittäminen ja toteuttaminen; oppilaiden sosioemotionaalisten taitojen parantaminen oppivelvollisuuskoulutuksen loppuun saattamiseksi.

Maaliskuuhun 2023 mennessä 45000 opettajan on täytynyt suorittaa erityiskoulutus.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2023 mennessä.

iii. Ammatillinen koulutus (kaksinkertainen järjestelmä):

Uudistus 4. Teknisen korkeakoulutuksen täyden ammatillisen väylän luominen

Uudistuksen tavoitteena on kehittää harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevää koulutusta, jossa keskitytään opiskelijoiden tarpeisiin ja joka on mukautettu työmarkkinoiden tarpeisiin, sekä lisäämällä alojen, tutkintojen ja tutkinnon suorittaneiden määrää että varmistamalla täydellinen koulutuspolku opiskelijoille, jotka ovat rekisteröityneet kaksiosaiseen keskiasteen koulutukseen, jotta he voivat osallistua kolmannen asteen koulutusohjelmiin (pätevyys 3–7).

Uudistus koostuu seuraavista:

- Lainsäädäntökehityksen voimaantulo ja menetelmä koko kaksiosaisen reitin järjestämiseksi neljäksi vuodeksi siten, että pääsy korkea-asteen koulutukseen alkaa lukuvuodesta 2023–2024.
- Kehitetään uutta ylioppilastutkintoa koskevaa sääntelyä, mukaan lukien harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevät tutkinnon suorittaneet. Ylennyksen jälkeen tutkinnon suorittaneiden on voitava osallistua yliopisto-opintoihin. Yhtenäistä bakteeritutkintoa sovelletaan Romaniassa kesäkuusta 2027 alkaen.

Koko harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevän koulutusreitin järjestämistä koskeva lainsäädäntökehys tulee voimaan viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2022. Uudistuksen täytäntöönpanoa seurataan nostamalla ammattireitille ilmoittautuneiden opiskelijoiden osuutta suhteessa lukiolaisten kokonaismäärään 17 prosentista 40 prosenttiin 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

Tätä uudistusta täydennetään neljällä asiaan liittyvällä investoinnilla⁴⁹:

Investointi 6. Kymmenen alueellisen yhteenliittymän kehittäminen ja kymmenen ammatillisen kampuksen kehittäminen ja varustaminen

Investoinnin tavoitteena on varmistaa yhtäläiset mahdollisuudet laadukkaaseen ammatilliseen peruskoulutukseen kehittämällä kumppanuuksia talouden toimijoiden tai muiden asiaankuuluvien kumppanien kanssa ammatillisen koulutuksen mukauttamiseksi työmarkkinoiden tarpeisiin.

Investointi koostuu kymmenen alueellisen yhteenliittymän perustamisesta, joista kukin koostuu vähintään seuraavantyyppisistä yhteisöistä: paikallisviranomaiset, paikalliset yritykset, ammatilliset ja tekniset oppilaitokset, tekniset yliopistot, jotta työnantajat voisivat osallistua aktiivisesti oppilaiden ja opiskelijoiden ammatilliseen koulutukseen; sekä kymmenen integroidun, toisen asteen

⁴⁹ Investoinnit 13 ja 14 sisältyvät O.3 jaksoon.

ja yliopiston ammatillisen kampuksen rakentaminen edellä mainittuihin alueellisiin yhteenliittymiin ammatillista koulutusta varten.

Investointituloksen on oltava:

- 10 integroitua ja toimivaa harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevää konsortiota, jotka liittyvät kyseisen alueen talouden toimijoiden vaatimuksiin. Valintaprosessin on perustuttava opetusministeriön kehittämään yhtenäiseen menetelmään, jota sovelletaan kansallisella tasolla sopivimpien ja vaikuttavimpien alueellisten kumppanuusrakenteiden määrittämiseksi. Kunkin kumppanuusrakenteen on mieluiten sijaittava yhdellä erillisellä kehitysalueella, jotta varmistetaan tasavertainen maantieteellinen jakauma kansallisella tasolla. Valittuja kymmentä alueellista ammattialan yhteenliittymää tuetaan apurahajärjestelmällä, jolla varmistetaan parhaat mahdolliset koulutusedellytykset opiskelijoille ja annetaan taloudellista tukea neljän vuoden ajaksi. Etusijalle asetetaan heikommista lähtökohdista tulevat ylemmän perusasteen ja keskiasteen oppilaat, romanit mukaan lukien.
- Kymmenen integroitua ammattikampusta (korkeakoulut ja tekniset yliopistot), joiden tavoitteena on tarjota nykyaikaista fyysistä infrastruktuuria integroitua ammatillista asuntotarjontaa varten alueellisten kumppanuusrakenteiden/konsortioiden kautta. Täytäntöönpano toteutetaan paikallistasolla, ja kaupunkien ja kuntien odotetaan osallistuvan infrastruktuurihankkeiden toteuttamista koskeviin ehdotuspyyntöihin alueellaan.

Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide noudattaa teknistä ohjetta ”ei merkittävää haittaa” (2021/C58/01), tulevien hankepyyntöjen tehtävänmäärittäykseen sisältyviin tukikelpoisuusperusteisiin ei lueta seuraavia toimintoja: I) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvä toiminta, mukaan lukien käyttö tuotantoketjun loppupäässä⁵⁰; II) EU:n päästökauppajärjestelmän mukaiset toimet, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja⁵¹; III) kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin⁵² ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvät toimet⁵³; ja iv) toiminnot, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppukäsittely

⁵⁰ Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatteesta annettujen teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

⁵¹ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

⁵² Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöä pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitospäätöksistä.

⁵³ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset

voi aiheuttaa haittaa ympäristölle. Tehtäväkuvauksessa edellytetään lisäksi, että voidaan valita ainoastaan toimintoja, jotka ovat asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön mukaisia.

Ammatilliset kampukset on rakennettava 30 päivään syyskuuta 2025 mennessä, ja harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevien konsortioiden on toimittava täydellä kapasiteetilla 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä. Täytäntöönpanon seurannan varmistavat opiskelijat, jotka ovat ilmoittautuneet koko kaksitahoiselle reitille ja nousevat vuoden 2020 perustasosta 3000 opiskelijaan kesäkuussa 2026. Rahoitusohjelmien kestävyys vuoden 2026 jälkeen on varmistettava valtion talousarviosta.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 7. Maatalouden korkea-asteen oppilaitosten muuttaminen ammattimaisiksi keskuksiksi

Investoinnin tavoitteena on tukea 57:ää maatalousoppilaitosta, jotka järjestetään viiteen alueelliseen keskukseen, jotka vastaavat viittä Romaniassa perustettua maatalousyliopistoa. Maatalousoppilaitosten rahoitusjärjestelmän, jonka enimmäismäärä on viisi vuotta, on katettava vähintään seuraavantyyppiset toiminnot:

- Nykyaikaistetaan, kunnostetaan ja laajennetaan koululaboratorioita, työpajoja ja tietotekniikkalaboratorioita, ruokaloita ja opiskelijoiden majoitustiloja.
- Biologisten materiaalien, maatalouslaitteiden ja koneiden hankinta maataloustöiden suorittamista varten.
- Opettajien koulutus, joka perustuu maatalousministeriön ja opetusministeriön kehittämiin erityisiin maatalouteen liittyviin opetussuunnitelmiin.

Jokaisessa maatalouskoulussa on oltava atk-laboratorio, joka sisältää teoreettista ja käytännön opetus- ja oppimistoimintaa varten tarvittavia simulaattoreita ja ohjelmistoja.

Peruskorjausten osalta sopimukseen on sisällyttävä vähimmäisvaatimus, jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna rakennuksen peruskorjausta edeltävään lämmityksen vuotuiseseen energiankulutukseen, millä on saavutettava 30 prosentin lisäys primäärienergian säästöihin peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna. Tässä yhteydessä vähintään 90 prosentin perusparannukseen liittyvistä kustannuksista on liityttävä energiatehokkuuden parantamiseen.

Sopimuksissa on myös edellytettävä, että uudet rakennukset täyttävät tavoitteen, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2025 mennessä.

iv. Koulutuksen digitalisointi:

Uudistus 5. Koulutuksen digitalisointia koskevan lainsäädäntökehityksen hyväksyminen

Uudistuksella pyritään varmistamaan tarvittava oikeudellinen kehys oppilaiden digitaalisten taitojen kehittämiseksi määrittelemällä koulutusalan ammattilaisten osaamisprofiili, tarkistamalla

tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitospohjaisesti.

oppivelvollisuuden opetussuunnitelmaa ja tieto- ja viestintätekniikan alojen puitesuunnitelmaa kaikilla koulutasoilla.

Uudistus pannaan täytäntöön, kun koulutusprosessien ja -sisällön digitalisointia ja verkkoarviointien tekemistä koskeva lainsäädäntökehys tulee voimaan. Tämän uudistuksen avulla on lisäksi vahvistettava vähimmäisvaatimukset ja optimaaliset standardit verkkokoulutustoiminnan laadun varmistamiseksi. Uudistuksen odotetaan mukauttavan koulutusjärjestelmän opiskelijoiden digitaalisia taitoja koskevaan eurooppalaiseen DigComp-kehukseen muun muassa päivittämällä opetussuunnitelmaa ja kehittämällä digitaalista opetusmateriaalia. Uudistuksessa otetaan myös käyttöön opettajan pätevyysprofiilin sekä ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen ja ammattitaitokoulutuksen opetussuunnitelman väliset yhteydet.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2024 mennessä.

Tätä uudistusta täydennetään neljällä asiaan liittyvällä investoinnilla⁵⁴:

Investointi 8. Opetushenkilöstön täydennyskoulutusohjelma

Tämän investoinnin tavoitteena on kehittää opettajien digitaalisia pedagogisia taitoja, mukaan lukien saatavilla olevien välineiden ja resurssien keräämiseen ja tehokkaaseen käyttöön liittyvät taidot. Investointi kohdistuu kaikkiin erityisoiimiin, kuten opetukseen, arviointiin, viestintään vanhempien kanssa sekä digitaalisen sisällön ja resurssien luomiseen ja vaihtoon.

Investointi toteutetaan kehittämällä aihekohtaisia kursseja digitaalisen lukutaidon ja digitaalisten pedagogisten taitojen kehittämiseksi erityisesti maaseutualueiden ja muiden heikommassa asemassa olevien ympäristöjen opettajille. Koulutusohjelman suunnittelussa on otettava huomioon digitaalisia taitoja koskeva eurooppalainen DigComp-kehys ja kansainvälisesti tunnustetut digitaalisia taitoja koskevat standardit. Koulutusohjelmiin odotetaan osallistuvan 100000 opettajaa. Digitaalisia taitoja koskevaa koulutusta täydennetään alustalla, jolla kerätään multimediaoppitunteja, jotka toimivat hyvien käytäntöjen malleina kullakin opetussuunnitelman osa-alueella/oppimisalalla eri koulutustasoilla. Tähän tarkoitukseen varatun alustan kautta tapahtuvasta vaihdosta hyötyy 50000 opettajaa. Koulutusohjelman pitkäaikaisen vaikutuksen varmistamiseksi on luotava kehys, jolla seurataan ja arvioidaan hankittujen taitojen käytännön soveltamista, varmistetaan digitaalisten taitojen arviointi ja käynnistetään korjaavia toimia.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2025 mennessä.

Investointi 9. Digitaalitekniikan laitteiden ja resurssien varmistaminen kouluille

Tämän investoinnin tavoitteena on varmistaa korkeakouluja valmisteleville kouluille tarvittava infrastruktuuri ja tekniset resurssit keskittyen epäsuotuisiin alueisiin (erityisesti maaseutualueisiin) ja mahdollistamaan oppilaiden pääsy teknologiaan tietoteknisten laboratorioden ja erityisten laitteiden avulla.

Investointi koostuu avustuksista vähintään 4300 tietotekniikkalaboratorion nykyaikaistamiseen, yli 1100 teknologiakeskuksen kehittämiseen (älylaboratorioina) ja infrastruktuurin ja digitaalisten laitteiden varmistamiseen yli 3600 koululle, jotka eivät kuulu minkään muun rahoitusohjelman piiriin. Älykkäiden laboratorioden on mahdollistettava oppilaiden digitaalinen ja teknologinen lukutaito ja opettajankoulutus työmarkkinoilla tarvittavia perus- ja edistyneitä digitaalisia taitoja ja

⁵⁴ Investoinnit 12 ja 13 sisältyvät O.3 jaksoon.

osaamista varten samalla, kun käytetään uutta teknologiaa 4.0 ja kehitetään sovellettua luovuutta 3D-tulostus- ja 3D-suunnitteluohjelmistojen avulla.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2025 mennessä.

v. Infrastrukturi⁵⁵:

Uudistus 6. Päivitetty sääntelykehys ympäristöystävällisten suunnittelu-, rakennus- ja koulutusvaatimusten varmistamiseksi korkeakouluja edeltävässä koulutusjärjestelmässä

Uudistuksen tavoitteena on a) parantaa oppimisympäristöjen laatua ja turvallisuutta, mukaan lukien opetusmateriaalin, kalusteiden, laboratoriolaitteiden ja teknisten työpajojen sääntely, ja b) kehittää ja hyväksyä oikeudellinen kehys, jolla edistetään siirtymistä vihreisiin rakennuksiin kouluissa.

Vihreisiin ja älykkäisiin rakennuksiin siirtymisen yhteydessä Romanian viranomaisten on saatettava koulujen suunnittelua, tarjontaa ja toimintaa koskeva lainsäädäntö ajan tasalle, mukaan lukien laboratorioiden ja tiedelaboratorioiden opetusmateriaaleja, kalusteita ja laitteita koskeva sääntely, ja kehitettävä menetelmä vihreiden koulujen toimintaa ja organisointia varten.

Uudistuksen toteutus on määrä saatava päätökseen 30. kesäkuuta 2022 mennessä.

Uudistukseen liittyy kolme investointia kouluinfrastruktuuriin:

Investointi 10. Vihreiden koulujen verkoston kehittäminen ja vihreiden pienoisbussien hankinta

Investoinnin tavoitteena on varmistaa yliopistoja edeltävien koulujen kestävyys siirtymällä vihreisiin kouluihin ja vihreään liikkuvuuteen (sähköiset minibussit). Jotta voidaan varmistaa siirtyminen kohti kestävästä koulutusjärjestelmästä, opetusministeriön on aloitettava kestävien ja ympäristöystävällisten koulujen verkoston kehittäminen. 238 905 m² koulualueesta hyötyy rakennemuutoksista, joilla varmistetaan kestävyys (lämpöeristys, aurinkopaneelit, viheralueiden suunnittelu, valikoiva keruu) ja 36 951 m² uutta^{vihreää} yliopistoa edeltävää koulualuetta. Vihreiden koulujen valintamenetelmässä voidaan ottaa huomioon esimerkiksi seuraavat kriteerit: koulun saatavuus; oppilaiden lukumäärä; palkintojen tasapuolinen maantieteellinen jakautuminen; palkinnot jaetaan tasapuolisesti maaseutu- ja kaupunkialueille; alueen pilaantumisen taso; aiempi kokemus hankkeiden täytäntöönpanosta ja ympäristöhankkeiden/-toimien toteuttamisesta.

Vasta rakennettujen rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Peruskorjausten osalta sopimukseen on sisällyttävä vähimmäisvaatimus, jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna rakennuksen peruskorjausta edeltäneeseen lämmityksen vuotuisen energiankulutukseen, millä on saavutettava 30 prosentin lisäys primäärienergian säästöihin peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna. Tässä yhteydessä vähintään 90 prosentin kustannuksista on liityttävä energiatehokkuuden parannuksiin.

Koulun 1218 pienoisbussia on tarkoitettu maaseutualueiden eristyneisiltä alueilta tulevien oppilaiden kuljetukseen. Opetusministeriö tekee yhdessä paikallisten viranomaisten kanssa kansallisella tasolla analyysin sellaisten tilanteiden määrittämiseksi, joissa oppilaiden kuljettaminen muilla paikkakunnilla sijaitseviin kouluihin on tarpeen. Tämä investointi täydentää myös uudistusta

⁵⁵ Investointi 17 sisältyy O.3 jaksoon.

2, joka koskee koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäisemistä, varmistamalla vähäisten alueiden oppilaiden liikkuvuuskeinot ja helpottamalla heidän pääsyään laadukkaaseen koulutukseen.

Sähköiset pienoissbusit on ostettava ja otettava käyttöön 31 päivään joulukuuta 2024 mennessä, ja vihreät rakennukset on saatava valmiiksi 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 11 Tilojen tarjoaminen yliopistoja edeltäville luokkahuoneille ja koulujen tiedelaboratorioille ja -seminaarihuoneille

Tämän investoinnin tavoitteena on tarjota laatuvaatimusten täyttämiseksi tarvittavat tilat luokkahuoneissa sekä koulutieteellisissä laboratorioissa ja seminaarihuoneissa, mukaan lukien erityisopetustilojen ja -laitteiden tarjoaminen muita heikommassa asemassa oleville oppilaille ja opiskelijoille, joilla on erityisopetustarpeita.

Tarvittavat tilat luokkahuoneille ja koulujen tiedelaboratorioille ja koulujen seminaarihuoneille on järjestettävä hajautetusti koulujen, läänien koulujen tarkastusvirastojen ja paikallisviranomaisten tasolla. Varustetaan 75000 luokkahuonetta ja 10000 koulutieteellistä laboratoriota tai seminaarihuonetta.

Investoinnit on asetettava etusijalle niissä oppilaitoksissa, jotka eivät ole investoineet luokkahuoneisiin ja laboratoriolaitteisiin viiden viime vuoden aikana.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2024 mennessä.

Investointi 12. Tuki maaseudun koulujen yhteenliittymille

Investointi on suunnattu kylistä ja pienistä kunnista tuleville opiskelijoille, jotta voidaan parantaa heidän pääsyään laadukkaaseen koulutukseen nykyaikaisilla maaseutukoulukampuksilla.

Perustetaan kolme maaseudun koulujen yhteenliittymää maaseudun koulutusympäristön vahvistamiseksi varmistamalla optimaaliset opetusolosuhteet ja noudattamalla sosiaalisen oikeudenmukaisuuden periaatetta.

Nämä kolme yhteenliittymää rahoitetaan investointi- ja Eurooppa-hankkeista vastaavan ministeriön hallinnoimasta avustusjärjestelmästä, jossa valitaan kolme paikallista toimintaryhmää tai paikallisten toimintaryhmien yhteenliittymää, jotka täyttävät vähintään kaksi kriteeriä: a) osoittaa, että mikroalueen väestökehitys on vähentynyt vähintään seitsemän vuoden aikana; b) voivat esittää paikallisviranomaisten luvallisen suostumuksen maaseudun koulukampushankkeeseen.

Tämän jälkeen kehitetään kolme nykyaikaista kampusta, joiden kapasiteetti on 300–1 500 paikkaa. Kampuksilla on oltava nykyaikaiset oppilaitokset, työpajat ja laboratoriot, koulunjälkeiset tilat, urheiluhuoneet ja -kentät, epäviralliseen toimintaan tarkoitettut tilat, oppilaiden ja opettajien keittiö- ja majoitustilat sekä opettajien tilat. Kampuksilla on myös oltava kalusto, joka tarjoaa oppilaille päivittäisiä kuljetuksia ja koulumatkoja.

Vasta rakennettujen rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

vi. Koulujen hallinto:

Uudistus 7. Korkeakouluja edeltävän koulutusjärjestelmän hallinnon uudistaminen ja johtamisen ammattimaistaminen

Uudistuksen tavoitteena on, että koulut hyötyvät tehokkaammasta hallinnosta ja suuremmasta itsenäisyydestä. Hallinto- ja ohjausjärjestelmän uudistuksella lisätään koulujen valmiuksia panna täytäntöön kaikki koulutukseen ehdotetut uudistukset.

Opetusministeriö allekirjoittaa teknistä apua koskevan sopimuksen, jossa analysoidaan yliopistoa edeltävän koulutusjärjestelmän hallintoa, mukaan lukien suositukset ja suunnitelma järjestelmän hallinnon uudistamiseksi koulujen riippumattomuuden lisäämiseksi.

Suunnitelmassa on myös esitettävä pilottisuunnitelma, jossa keskitytään 60 koulun opetussuunnitelmien arkkitehtuurikehyksiin ja testataan systeemisten muutosten vaikutusta, jotta niitä voidaan mukauttaa, korjata ja mukauttaa tarpeisiin ennen niiden laajentamista.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2024 mennessä.

Uudistusta täydennetään yhdellä investoinnilla⁵⁶.

⁵⁶ Investointi 18 sisältyy O.3 jaksoon.

O.2 Seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu – rahoitustuki, jota ei makseta takaisin

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
452	Uudistus ”Koulutettu Romania” -hankkeen täytäntöönpanoa koskevan lainsäädäntöpaketin laatiminen ja hyväksyminen	1. Virstanpylväs	”Koulutettu Romania” -hankkeen täytäntöönpanoa koskevan lainsäädäntöpaketin voimaantulo	Lainsäädäntöpaketin säännös, josta käy ilmi ”Kehitetty Romania” -hankkeen voimaantulo				KOLMAS NELJÄNNE S	2023	Lainsäädäntöpakettiin on sisällyttävä - Perustetaan pääministerin koordinoima ministeriöiden välinen työryhmä, joka seuraa koulutettua Romaniaa koskevaa hanketta. Seurantaraportit on julkaistava. - Hyväksytään ministeriön määräys, jossa asetetaan määräajat ja vastualueet ”Kehitetty Romania” -hankkeen toteuttamiseksi;

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- Lainsäädännölliset toimenpiteet, joilla varmistetaan ”Educated Romania” -hankkeen täytäntöönpano. Lainsäädäntöpaketin valmistelemiseksi järjestetään kuulemisia työmarkkinaosapuolten, vanhempainyhdistysten edustajien, liike-elämän ja kansalaisjärjestöjen, paikallisyhteisöjen, muiden viranomaisten/yhteisöjen, oppilaiden, opiskelijoiden, opettajien ja asiantuntijoiden kanssa.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
453	Uudistus 2. Yhtenäinen, osallistava ja laadukas varhaiskasvatusjärjestelmä	Virstanpylväs	— Monialaisen puiteohjelman hyväksymisestä annetun ministeriön päätöksen voimaantulo — Täydentävien varhaiskasvatuspalvelujen perustamista, organisointia ja toimintaa sääntelevä yhteistyösopimus tulee voimaan	— Seurantamuistion säännös, josta käy ilmi monialaisen puiteohjelman voimaantulo — Ansioluettelon säännös, jossa ilmoitetaan täydentävien varhaiskasvatuspalvelujen perustamista, organisointia ja toimintaa koskevan asetuksen voimaantulo				Q4	2022	Opetusministerin, työ- ja sosiaalisen suojelun ministerin, terveysministerin sekä kehitys-, julkisten töiden ja hallintoministerin allekirjoittamalla ministeriön määräyksellä hyväksytään ja pannaan täytäntöön ohjelman ensimmäisenä vuonna monialainen puiteohjelma, jolla kehitetään yhtenäisiä, osallistavia ja laadukkaita varhaiskasvatuspalveluja. Ministeriön päätöksessä on oltava: - Monialainen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										puiteohjelma (ISFP), jolla on kunkin ministeriön vastualueet. - Vuotuiset operatiiviset täytäntöönpanosuunnitelmat ISFP:n täytäntöönpanemiseksi. Näissä vuotuisissa suunnitelmissa on määriteltävä määräajat ja vastualueet sekä selkeytettävä näiden toimenpiteiden täytäntöönpanon seurannassa tehtävän yhteistyön näkökohtia. Lisäksi on hyväksyttävä ministeriön määräys, jolla säännellään

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										täydentävien varhaiskasvatuspalvelujen perustamista, organisointia ja toimintaa 31 päivään joulukuuta 2022 saakka, jotta voidaan valmistella avustusjärjestelmän käynnistämistä.
454	Uudistus 2. Lasten yhtenäinen, osallistava ja laadukas varhaiskasvatusjärjestelmä	Kohde	0–3-vuotiaiden osallistuminen varhaiskasvatuspalveluihin		Osuus (%)	14,1	19	Q4	2025	0–3-vuotiaiden osuus varhaiskasvatuspalvelusta kasvaa 4,9 prosenttiyksikköä. Indikaattori ”Osallistuminen viralliseen lastenhoitoon 0–3” saadaan EU-SILC-tutkimuksesta. 31. joulukuuta 2025 mennessä rakennettujen tai perustettujen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										vakiopalvelujen ja täydentävien palvelujen mahdollinen määrä on noin 15000.
455	Uudistus 2. Lasten yhtenäinen, osallistava ja laadukas varhaiskasvatusjärjestelmä	Kohde	3–6-vuotiaiden osallistuminen varhaiskasvatuspalveluihin		Osuus (%)	88	91	Q4	2025	Varhaiskasvatuspalveluihin osallistuvien 3–6-vuotiaiden osuus kasvaa 3 prosenttiyksikköä. Kansallinen tilastolaitos (INS) laatii vuosittain osallistumisastetta koskevat laskelmat varhaiskasvatuslaitosten toimittamien tietojen perusteella.
456	Investointi 1. 110 päiväkodin rakentaminen, varustaminen ja käyttöönotto	Virstanpylväs	Sopimusten allekirjoittaminen julkisten toimijoiden (kuntien) kanssa 110	Sopimusten allekirjoittaminen				Q2	2022	Päiväkotij- esikoulu- ja varhaiskasvatuspalvelu- ja koskevien sopimusten allekirjoittaminen ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			päiväkodin rakentamiseksi, varustamiseksi ja käyttöönottamiseksi							alueellinen jakautuminen. Avustusjärjestelmän on perustuttava seuraaviin kriteereihin: I) paikallinen strategia näiden palvelujen kehittämiseksi; II) enintään 3-vuotiaiden lasten lukumäärä suhteessa olemassa olevien palvelujen kattavuuskapasiteettiin enintään 2/3 km:n säteellä; III) näitä palveluja koskevien vanhempien vireillä olevien pyyntöjen määrä (vähintään 50); IV) tarveanalyysi, jossa otetaan huomioon syrjäytyneiden yhteisöjen erityistarpeet; v) vasta

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										rakennettujen rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
457	Investointi 1. 110 päiväkodin rakentaminen, varustaminen ja käyttöönotto	Kohde	Uudet, varustetut ja toiminnassa olevat päiväkodit		Numero	0	110	Q4	2025	110 päiväkotia rakennetaan sen jälkeen, kun niiden rakentamista (ja varusteita) koskeva avustusjärjestelmä on käynnistetty, ja ne täyttävät välitavoitteen 453 vaatimukset.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Paikallisviranomaisten on rakennettava 110 päiväkotia, joiden kapasiteetti on 40–110 paikkaa. Vasta rakennettujen rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Vasta rakennettujen päiväkotien on kyettävä tarjoamaan enintään 4500 lapselle

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kasvatuksellista tukea. Suunnitteilla on suurten, keskisuurten ja pienten päiväkotien rakentaminen.
458	Investointi 2. 90 täydentävän palvelun perustaminen, varustaminen ja käyttöönotto muita heikommassa asemassa oleville ryhmille	Virstanpylväs	Muita heikommassa asemassa oleville ryhmille tarkoitettujen täydentävien palvelujen perustamista, varustamista ja käyttöönottoa koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q1	2023	Opetusministeriö vastaa avustusjärjestelmää koskevan hakemuksen valmistelusta ja käynnistämisestä sekä edunsaajien neuvonnasta ja seurannasta muita heikommassa asemassa oleville ryhmille tarkoitettujen täydentävien palvelujen perustamisessa, varustamisessa ja käyttöönotossa. Avustusjärjestelmän vaiheittaisen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										täytöntöönpanon tuloksena perustetaan, varustetaan ja otetaan käyttöön täydentäviä palveluja. Nämä palvelut on tarkoitus sijoittaa yhteisön/useiden julkisten ja yksityisten opetusautojen tarjoamiin tiloihin syrjäisiltä tai muita heikommassa asemassa olevilta paikkakunnilta, joissa oppilaitos on liian kaukana lapsen kotipaikasta ja joissa 0–6-vuotiaiden lasten määrä on hyvin pieni. Näistä syistä ei ole perusteltua rakentaa lastentarhoa/luontoistarrhaa, jotta voidaan varmistaa lasten

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										oikeus koulutukseen syntymästään kuuteen vuoteen mahdollisimman lähellä heidän kotiaan. Täydentävät palvelut voivat olla ludotheikki, leikkikeskus, monitoimikeskus jne., ja niissä on oltava lasten pöyt ja tuolit; lasten patjat; opetusmateriaalit ja -laitteet, mukaan lukien digitaaliset laitteet (kannettavat tietokoneet, älykkäät tabletit, digitaaliset kamerat ja videot, opetustoimintaan tarkoitettut digitaaliset matot, digitaaliset kirjoitus- ja piirustussarjat jne.); materiaali- ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										lelukaapit ja kirjastohyllyt; kylpyhuonekalusteet, myös nahanvaihtokalusteet; hallintotilojen kalusteet (toimistot, istuimet, kaapit); keittiökalusteet ja -laitteet. Kussakin täydentävässä yksikössä on oltava kaksi luokkahuonetta/ryhmää, jotka on tarkoitettu perustaa ja varustaa. Sen vuoksi täydentävillä palveluilla on voitava tarjota koulutustukea enintään 50 lapselle syntymästä kuuteen vuoteen palvelua kohden ja enintään

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										4500 lapselle.
459	Investointi 2. 90 täydentävän palvelun perustaminen, varustaminen ja käyttöönotto muita heikommassa asemassa oleville ryhmille	Kohde	Perustetut, varustetut ja toiminnalliset täydentävät palvelut		Numero	0	90	Q1	2024	Vähintään 90 täydentävää palvelua on perustettu, varustettu ja otettu käyttöön välitavoitteen 458 säännösten mukaisesti.
460	Investointi 3. Varhaiskasvatukseen ammattilaisten jatkokoulutuksen puiteohjelman kehittäminen	Kohde	Koulutetut opetussuunnitelmiin ja seuranta-alojen kouluttajat		Numero	0	420	Q2	2024	420 kouluttajaa (168 opetussuunnitelman kouluttajia ja 252 kouluttajaa varhaiskasvatustalouden seurannassa) on koulutettava ja arvioitava kahdessa ohjelmassa, ja heille on annettava erityistodistukset. Toteutetaan kaksi jatkokoulutusohjelmaa

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										: - yksi varhaiskasvatuksen kouluttajien koulutusohjelma: toteutetaan erityinen opetussuunnitelma, johon sisältyy moduuleja opetushenkilöstölle ja muulle kuin opetushenkilöstölle, mukaan lukien digitaalinen koulutusmoduuli; - yksi kouluttajien koulutusohjelma (kolmelta alalta: sosiaali-, koulutus- ja terveydenhuolto) varhaiskasvatuspalvelujen laadun seuraamiseksi. Etusija annetaan niille, jotka työskentelevät

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										vastaperustetuissa yksiköissä.
461	Investointi 3. Varhaiskasvatus alan ammattilaisten jatkokoulutuksen puiteohjelman kehittäminen	Kohde	Koulutettu henkilöstö, joka työskentelee vakimuotoisissa ja täydentävissä varhaiskasvatuspalveluissa ja jossa asetetaan etusijalle vastaperustetuissa yksiköissä olevat koulutuspalvelut		Numero	0	19 950	Q4	2025	Koulutetaan 19950 henkilöä, jotka työskentelevät vakimuotoisissa ja täydentävissä varhaiskasvatuspalveluissa (opetushenkilöstö ja muu kuin opetushenkilöstö), joissa etusijalla ovat vastaperustetuissa yksiköissä työskentelevät henkilöt. Etusija on annettava niille, jotka työskentelevät vastaperustetuissa yksiköissä (jos ne otetaan käyttöön). Lisäksi koulutusohjelman 1

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										loppuun saattaminen voisi olla etu niille, jotka palkataan näihin uusiin palveluihin. Näiden koulutusten vastaanottajien (475 opetushenkilöstöä ja muuta henkilöstöä kutakin maakuntaa kohden) on suoritettava etukäteen teknisen avun avulla määritellyt koulutusohjelmat, jotka on annettava etukäteen, sekä arvioitava ja saatava erityiset todistukset.
462	Uudistus 3. Oppivelvollisuuden järjestelmän uudistaminen koulunkäynnin keskeyttämisen	Virstanpylväs	Koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämistä koskevan	Hallituksen päätöksen säännös koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämistä				Q4	2021	Voimaan tulee hallituksen päätös, jolla pannaan täytäntöön koulunkäynnin keskeyttämisen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi		kansallisen ohjelman täytäntöönpanoa koskevan hallituksen päätöksen voimaantulo	koskevan kansallisen ohjelman voimaantulosta						vähentämistä koskeva kansallinen ohjelma, mukaan lukien ennakkovaroitusmekanismien täytäntöönpano ohjelmaan kuuluvissa kouluissa ja jossa asetetaan aikasidonnaisia, näyttöön perustuvia ja kustannustehokkaita tavoitteita. Koulutuksen varhaisvaroituskoneiston täytäntöönpanoa koskevan kansallisen ohjelman on mahdollistettava yhdenmukainen ja systemaattinen lähestymistapa paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
463	Uudistus 3. Oppivelvollisuuden järjestelmän uudistaminen koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi	Virstanpylväs	Ministeriön määräys MATE-välineen käytöstä kansallisella tasolla tulee voimaan	Muistiossa oleva säännös, joka osoittaa, että MATE-välineen käyttö on tullut voimaan kansallisella tasolla kaikissa perusasteen ja ylemmän perusasteen kouluissa				Q4	2022	Ministeriön asetuksessa säädetään MATE-tietoteknisen moduulin käytöstä kansallisella tasolla. Tietotekniikkamoduulissa yksilöidään riskit, kun taas kansalliseen ohjelmaan sisältyy koulutusyksiköitä, joissa koulunkäynnin keskeyttämisriski on suuri (niiden nuorten osuus, jotka eivät ole suorittaneet ylemmän perusasteen koulutusta eivätkä ole koulutuksessa), ja ne, jotka saavat avustuksia.
464	Investointi 4. Sellaisten oppilaitosten tukeminen,	Virstanpylväs	Avoin ehdotuspyyntö hankkeille, joilla tuetaan	Ehdotuspyynnön julkaiseminen				Q4	2021	Järjestetään hankkeita, joissa myönnetään oppilaitoksille avustuksia

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	joissa koulunkäynnin keskeyttämisen riski on keski-suuri ja suuri		opiskelijoiden siirtymistä alemman perusasteen koulutuksesta toisen asteen koulutukseen koulutuksen ennakkovaroitusjärjestelmässä määriteltyjen viiden indikaattorin perusteella							opiskelijoiden tukemiseksi ylemmän perusasteen koulutuksesta keskiasteen koulutukseen siirtymistä varten koulutuksen ennakkovaroitusjärjestelmässä määriteltyjen viiden indikaattorin perusteella. Kaikki indikaattorit lasketaan painotuksen perusteella, jossa analysoidaan opiskelijoiden ja opettajien määrää tai laatua eli kansallisessa arvioinnissa saatuja pistemääriä. Koulunkäyntiä koskevan haavoittuvuusindeksin perusteella MATE-

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										koulut luokiteltiin kolmeen luokkaan toimenpiteen tärkeysjärjestyksestä riippuen: korkea, keskitasoinen ja alhainen. Ensisijaisiksi koulutusyksiköiksi, jotka tarvitsevat välittömiä toimia, katsotaan ne, joiden kokonaispistemäärä on 3,5–5 ja joissa on useita haavoittuvassa asemassa olevia tekijöitä, kuten sijaisopettajien suuri määrä, korkea keskeyttämisaste, alhainen osallistumisaste ja huonot kansalliset arviointitulokset. Näiden koulujen rahoitus on asetettava

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoit e/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpit eessä	Lähtötilan ne	Päämäär ä	Neljännes	Vuosi	
										etusijalle. Tukikelpoisia toimintoja ovat muun muassa seuraavat: - pedagogiset ja tukitoimet - opetussuunnitelman ulkopuolinen toiminta - vähäiset työt ja tavarahankinnat, - apurahat haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluville oppilaille, jotta voidaan varmistaa siirtyminen toisen asteen koulutuksesta toisen asteen koulutukseen ja saattaa päätökseen oppivelvollisuus, - kumppanuudet kansalaisjärjestöjen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kanssa tukea ja/tai opetussuunnitelman ulkopuolista toimintaa varten. Koulut vastaavat opiskelijoiden tuloksista ja saavutetusta edistyksestä säännöllisistä päivityksistä siirtämällä nämä tiedot MATE-tiedonkeruujärjestelmään.
465	Investointi 4. Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa koulunkäynnin keskeyttämisen riski on keski-suuri ja	Kohde	Oppilaitokset, joille on myönnetty avustusta (erä 1)		Numero	0	750	Q1	2022	750 oppilaitosta saa apurahoja opiskelijoiden tukemiseen ylemmän perusasteen koulutuksesta keskiasteen koulutukseen siirtymistä varten

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	suuri									koulutuksen ennakkovaroitussjärjestelmässä määriteltyjen viiden indikaattorin perusteella. Kaikki indikaattorit lasketaan painotuksen perusteella, jossa analysoidaan opiskelijoiden ja opettajien määrää tai laatua eli kansallisessa arvioinnissa saatuja pistemääriä. Koulunkäyntiä koskevan haavoittuvuusindeksin perusteella MATE-koulut luokiteltiin kolmeen luokkaan toimenpiteen tärkeysjärjestyksestä riippuen: korkea, keskitasoinen ja alhainen. Ensisijaisiksi

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoit e/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpit eessä	Lähtötilan ne	Päämäär ä	Neljännes	Vuosi	
										koulutusyksiköiksi, jotka tarvitsevat välittömiä toimia, katsotaan ne, joiden kokonaispistemäärä on 3,5–5 ja joissa on useita haavoittuvassa asemassa olevia tekijöitä, kuten sijaisopettajien suuri määrä, korkea keskeyttämisaste, alhainen osallistumisaste ja huonot kansalliset arviointitulokset. Näiden koulujen rahoitus on asetettava etusijalle. Tukikelpoisia toimintoja ovat muun muassa seuraavat: - pedagogiset ja tukitoimet - opetussuunnitelman

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ulkopuolinen toiminta - vähäiset työt ja tavarahankinnat, - apurahat haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluville oppilaille, jotta voidaan varmistaa siirtyminen toisen asteen koulutuksesta toisen asteen koulutukseen ja saattaa päätökseen oppivelvollisuus, - kumppanuudet kansalaisjärjestöjen kanssa tukea ja/tai opetussuunnitelman ulkopuolista toimintaa varten. Koulut vastaavat opiskelijoiden tuloksista ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										saavutetusta edistyksestä säännöllisistä päivityksistä siirtämällä nämä tiedot MATE-tiedonkeruujärjestelmään.
466	Investointi Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa koulunkäynnin keskeyttämisen riski on keskisuuri ja suuri	4. Kohde	Oppilaitokset, joille on myönnetty avustusta (erä 2)		Numero	750	1 750	Q1	2024	1000 muuta oppilaitosta saa apurahoja opiskelijoiden tukemiseen ylemmän perusasteen koulutuksesta keskiasteen koulutukseen siirtymistä varten koulutuksen ennakkovaroitussjärjestelmässä määriteltujen viiden indikaattorin perusteella. Kaikki indikaattorit lasketaan määrän eli

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										opiskelijoiden ja opettajien määrän tai laadun eli kansallisessa arvioinnissa saatujen pistemäärien perusteella. Koulunkäynnin keskeyttämisen haavoittuvuusindeksin perusteella MATE-koulut luokiteltiin kolmeen luokkaan sen mukaan, mikä on toimenpiteen prioriteetti: korkea, keskitasoinen ja alhainen. Ensisijaisiksi koulutusyksiköiksi, jotka tarvitsevat välittömiä toimia, katsotaan ne, joiden kokonaispistemäärä on 3,5–5 ja joissa on useita haavoittuvassa

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										asemassa olevia tekijöitä, kuten sijaisopettajien suuri määrä, korkea keskeyttämisaste, alhainen osallistumisaste ja huonot kansalliset arviointitulokset. Näiden koulujen rahoitus on asetettava etusijalle. Tukikelpoisia toimintoja ovat muun muassa seuraavat: - pedagogiset ja tukitoimet - opetussuunnitelman ulkopuolinen toiminta - vähäiset työt ja tavarahankinnat, - apurahat haavoittuvassa asemassa oleviin

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ryhmiin kuuluville oppilaille, jotta voidaan varmistaa siirtyminen toisen asteen koulutuksesta toisen asteen koulutukseen ja saattaa päätökseen oppivelvollisuus, - kumppanuudet kansalaisjärjestöjen kanssa tukea ja/tai opetussuunnitelman ulkopuolista toimintaa varten. Koulut vastaavat opiskelijoiden tuloksista ja saavutetusta edistyksestä säännöllisistä päivityksistä siirtämällä nämä tiedot MATE-tiedonkeruujärjestelmä

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										än.
467	Investointi Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa koulunkäynnin keskeyttämisen riski on keskisuuri ja suuri	4. Kohde	Koulunkäynnin keskeyttämishjelmaan kuuluvat oppilaitokset, joissa on digitalisoituja luokkahuoneita		Numero	0	2 500	KOLMAS NELJÄNNE S	2024	Keskeyttämishjelmaan kuuluvat 2500 oppilaitosta on digitalisoitava täysin hankkimalla tarvittavat laitteet (taulutietokoneet, tulostimet, reitittimet).
468	Investointi Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa koulunkäynnin keskeyttämisen riski on keskisuuri ja suuri	4. Kohde	Niiden koulujen lukumäärän vähentäminen, joissa koulunkäynnin keskeyttämisen riski on keskinkertainen ja suuri		Numero	2 500	1 875	Q2	2026	Niiden koulujen määrää, joissa koulunkäynnin keskeyttämisen riski on keskimääräinen ja suuri, vähennetään 625:llä. Haavoittuvuusindeksiä käytetään vahvistamaan erittäin tärkeän interventiokohortin 25 prosentin vähennys

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										siten, että perustaso on vuoden 2022 toisella neljänneksellä juuri ennen avustusten erän 1 myöntämistä.
469	Investointi 5. Koulutus Romanian yhdenntyn koulutustietojärjestelmän (SIIR) ja ennakkoarvoitus mekanismin (MATE) käyttäjille__sekä systeemis toimet koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseksi	Kohde	Koulutetut Romanian yhdenntyn koulutustietojärjestelmän (SIIR) ja MATE-tietoteknisen välineen käyttäjät		Numero	0	45 000	Q1	2023	Vähintään 45000 käyttäjää on koulutettava käyttämään SIIR- ja MATE-tietoteknistä välinettä. Kurssin moduulit on räätälöitävä seuraavasti: - opiskelijoiden tarpeet ja taidot (osallistava koulutus), opiskelijakeskeiset opetustavat, kulttuurienväliset taidot ja formatiivinen arviointi; - opetusolosuhteiden

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										parantaminen; - koulutuksen antaminen MATE-tietokonemuodulin käyttöä varten; - kehitetään ja toteutetaan opiskelijoille ja opettajille suunnattuja valistuskampanjoita, jotka voitaisiin mukauttaa muita heikommassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluville opiskelijoille. - oppilaiden sosioemotionaalisten taitojen parantaminen oppivelvollisuuskoulutuksen loppuun saattamiseksi.
470	Uudistus	4.	Virstanpylä	Valtioneuvoston				KOLMAS	2022	Uuden menetelmän on

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	Teknisen korkeakoulutuksen täyden ammatillisen väylän luominen	väs	on päätös, jolla hyväksytään menetelmä täydellisen kaksireitin ja kokonaisen kaksireitin tuloksena syntyvien uusien pätevyysien järjestämiseksi, tulee voimaan	päätöksen säännös, josta käy ilmi täydellisen kaksireitin järjestämistä koskevan menetelmän voimaantulo ja koko reittiä koskeva uusi pätevyys				NELJÄNNE S		täytettävä seuraavat vaatimukset: - pyrittävä parantamaan ammatillisen ja yleissivistävän koulutuksen koulutustuloksia; - varmistetaan täydellinen koulutuspolku opiskelijoille, jotka on rekisteröity keskiasteen ja kolmannen asteen koulutusohjelmiin (pätevyys 3–7). - varmistettava, että kansallisen tutkintojen viitekehyksen tasot vastaavat toisiaan, annettavaa koulutusta/pätevyyttä koskevat

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										säädökset, Romaniassa toteutettavien ammatillisten koulutusohjelmien tyyppi, jonka avulla tutkintotasot voidaan saavuttaa, eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen viitetasot sekä kutakin pätevyystasoa vastaavat osallistumisedellytykset.
471	Uudistus 4. Teknisen korkeakoulutuksen täyden ammatillisen väylän luominen	Kohde	Ammattireitille ilmoittautuneiden opiskelijoiden osuus suhteessa ylempään		Osuus (%)	17 %	40 %	Q2	2026	Ammattireitille ilmoittautuneiden opiskelijoiden osuus kasvaa 23 prosenttia verrattuna ylempään perusasteen ja keskiasteen koulutukseen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			perusasteen ja keskiasteen koulutukseen osallistuviin opiskelijoihin							osallistuviin opiskelijoihin. SIIRin tietojen mukaan lukuvuonna 2020–2021 kolmivuotiselle työreitille ilmoittautui 98430 opiskelijaa, mikä on noin 17 prosenttia lukiolaisten kokonaismäärästä. Kun otetaan huomioon koko kaksitahoinen reitti, ammattireitin houkuttelevuuden arvioidaan lisääntyvän siten, että lukuvuonna 2025–2026 ammattireitille ilmoittautuneiden opiskelijoiden määrä kasvaa jopa 40 prosenttia (opiskelijat IPT:stä, teknologisista korkeakouluista,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										mukaan lukien täydellinen kaksiosainen reitti) verrattuna lukiolaisten kokonaismäärään.
472	Investointi 6. Kymmenen alueellisen yhteenliittymän kehittäminen ja kymmenen ammatillisen kampuksen kehittäminen ja varustaminen	Kohde	10 uutta integroitua ammattikampusta		Numero	0	10	KOLMAS NELJÄNNE S	2025	On rakennettava 10 integroitua ammattikampusta ammatillista koulutusta varten. Kukin yhteenliittymä saa avustuksen kampuksen infrastruktuurin kehittämiseen. Kampukset kuuluvat harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdisteleviin koulutuskeskuksiin. Vasta rakennettujen rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Jokainen rakennettu integroitu ammattikampus on varustettava digitaalisia työpajoja varten, ja sen on perustuttava teknologisen korkeasteen oppilaitosten ja yliopistojen profiliin mukautettuun digitointikonseptiin. Näin ollen yliopistojen ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										teknologiakorkeakoulujen, jotka osallistuvat harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdisteleviin koulutuskeskuksiin liittyvään kumppanuusrakenteeseen, on voitava saada kohdennettuja avustuksia.
473	Investointi 6. Kymmenen alueellisen yhteenliittymän kehittäminen ja kymmenen ammatillisen kampuksen kehittäminen ja varustaminen	Kohde	Integroidut, valmistuneet ja toimivat harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevät konsortiot, jotka liittyvät talouden toimijoiden vaatimukseen kyseisellä alueella		Numero	0	10	Q1	2026	10 harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevää yhteenliittymää, joista kukin koostuu vähintään seuraavantyyppisistä yksiköistä: paikallisviranomaiset, paikalliset yritykset, ammatilliset ja tekniset oppilaitokset, tekniset korkeakoulut, jotta työnantajat

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										voisivat osallistua aktiivisesti opiskelijoiden koulutukseen. Valintaprosessin on perustuttava opetusministeriön kehittämään yhtenäiseen menetelmään, jota sovelletaan kansallisella tasolla sopivimpien ja vaikuttavimpien alueellisten kumppanuusrakenteiden määrittämiseksi. Valintaperusteet ovat seuraavat: - Harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevän konsortion perustamisen perustana oleva

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kumppanuusrakenne koostuu seuraavanlaisista yksiköistä: ammatillisen ja teknisen koulutuksen yksiköt, mukaan lukien kaksi- ja kaksiosaiset yliopistot, taloudelliset toimijat ja paikallisviranomaiset, muut asiaankuuluvat kansalliset/eurooppalaiset kumppanit, jotka voivat tuoda konsortiolle lisäarvoa; - Harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevät yhteenliittymät osallistuvat

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										toiminnallisina rakenteina yhteistyösopimukseen, josta on sovittu ennen osallistumistarjouksen jättämistä; - Sen alueen taloudellinen ja demografinen potentiaali, jolla harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevän konsortion on toimittava; - Kunkin kumppanuusrakenteen on mieluiten sijaittava yhdellä/kullakin kehittämisalueella, jotta varmistetaan tasavertainen maantieteellinen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										jakauma kansallisella tasolla. - Jotta voidaan varmistaa ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen, tulevia hankepyyntöjä koskeviin ohjeisiin sisältyviin kelpoisuuskriteereihin on sisällyttävä poissulkemisluekko.
474	Investointi 6. Kymmenen alueellisen yhteenliittymän kehittäminen ja kymmenen ammatillisen kampuksen kehittäminen ja varustaminen	Kohde	Oppilaat, jotka ovat ilmoittautuneet koko kaksiosaiselle reitille		Numero	1 847	3 000	Q2	2026	Lisätään koko kaksoisreitille ilmoittautuneiden oppilaiden määrää vähintään 60 prosentilla. Vuonna 2020 kaksijakoinen reitti valmistui 1847 oppilaalle. Harjoittelua ja opiskelujaksoja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										yhdisteleviä koulutuskeskuksia tukevien toimenpiteiden perusteella arvioidaan, että 3000 oppilaan on suoritettava koko kaksiosainen reitti. Jokainen rakennettu integroitu ammattikampus on varustettava digitaalisia työpajoja varten, ja sen on perustuttava teknologisen korkea-asteen oppilaitosten ja yliopistojen profiiliin mukautettuun digitoitinkonseptiin. Näin ollen on varmistettava digitalisaatio.
475	Investointi	7. Kohde	57		Numero	0	57	KOLMAS	2025	57:ää maatalouskoulua

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	Maatalouden korkea-asteen oppilaitosten muuttaminen ammattimaisiksi keskuksiksi		maatalouskoulu, joita tuetaan avustuksilla					NELJÄNNE S		tuetaan - Nykyaikaistetaan, kunnostetaan ja laajennetaan koululaboratorioita, työpajoja ja tietotekniikkalaboratorioita, ruokaloita ja opiskelijoiden majoitustiloja. - Biologisten materiaalien, maatalouslaitteiden ja koneiden hankinta maataloustöiden suorittamista varten. - Maatalous- ja opetusministeriön yhdessä kehittämiin erityisiin maatalouteen liittyviin opetussuunnitelmiin perustuva opettajien koulutus

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Jokaisessa maatalouskoulussa on oltava atk-laboratorio, joka sisältää teoreettista ja käytännön opetus- ja oppimistoimintaa varten tarvittavia simulaattoreita ja ohjelmistoja. Opetusministeriö ja maatalousministeriö vastaavat apurahojen ja aineellisten menojen myöntämisestä maatalouden toisen asteen koulutuksen laadun parantamiseksi ja koulutustarjonnan houkuttelevuuden lisäämiseksi. Sopimukseen on sisällyttävä vähimmäisvaatimus,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna rakennuksen peruskorjausta edeltävään lämmityksen vuotuisen energiankulutukseen, millä on saavutettava 30 prosentin lisäys primäärienergian säästöihin peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna. Tässä yhteydessä vähintään 90 prosentin perusparannukseen liittyvistä kustannuksista on liityttävä

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										energiatehokkuuden parantamiseen. Vasta rakennettujen rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Työtyypit, joita tarvitaan sekä uusien että vanhojen rakennusten energiatehokkuuden parantamiseksi: — liittäminen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										maakaasuverkkoon ja kaasukäyttöisten kattiloiden asentaminen ja/tai vanhojen hiili- ja kaasukäyttöisten kattiloiden korvaaminen vanhojen rakennusten osalta; - lämmityskattiloiden asentaminen uusien rakennusten osalta; - aurinkosähköpaneelien asentaminen uusia rakennuksia varten, joilla on käytettävissä maata tämän lämmitysjärjestelmän käyttöön.
476	Investointi 7. Maatalouden korkea-asteen oppilaitosten muuttaminen	Kohde	Maatalouden toisen asteen oppilaitoksiin rekisteröityjen oppilaiden		Numero	18 000	20 000	KOLMAS NELJÄNNE S	2025	Lukuvuonna 2025–2026 lukuvuonna 2025–2026 niiden opiskelijoiden määrä, jotka ovat

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	ammattimaisiksi keskuksiksi		lukumäärä							rekisteröityneet 57:ään teknologisen korkeasteen kouluun, joilla on pääasiassa maatalousprofiili, kasvaa 11,1 prosenttia lukuvuoteen 2020–2021 verrattuna.
477	Uudistus 5. Koulutuksen digitalisointia koskevan lainsäädäntökehityksen hyväksyminen	Virstanpylväs	Ministeriön asetus, jolla varmistetaan standardit koulujen varustamiseksi teknologisilla laitteilla ja resursseilla verkossa ja varmistetaan ehdotettujen investointien kestävä vaikutus	MO:n säännös, josta käy ilmi laitestandardeja koskevan lainsäädäntökehityksen voimaantulo				Q1	2022	Uudessa ministeriön asetuksessa määritellään koulujen teknisten laitteiden vähimmäisvaatimukset virtuaaliympäristössä ja virtuaaliteknologian avulla toteutetun koulutustoiminnan laadun varmistamiseksi.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
478	Uudistus 5. Koulutuksen digitalisointia koskevan lainsäädäntökehityksen hyväksyminen	Virstanpylväs	Tulevan opettajan digitaalisia taitoja ja digitaalisten taitojen arviointia koulukokeissa koskevan lain voimaantulo	Lain säännös, jolla ilmoitetaan tulevan opettajan profiilin digitaalisten taitojen ja digitaalisten taitojen arvioinnin osalta vahvistavan säädöksen voimaantulo				Q2	2022	Uudessa laissa, jossa vahvistetaan tulevan opettajan profiili digitaalisista taidoista ja siitä, miten digitaalisia taitoja arvioidaan koulukokeissa, on - Vahvistetaan koulutusalan ammattihenkilön digitaitoprofiili sekä mekanismi opettajien digitaalisten taitojen validoimiseksi koulukokeissa kouluttajien digitaalisia taitoja koskevan eurooppalaisen kehityksen mukaisesti ⁵⁷ .

⁵⁷ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC107466>

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- Sisällytetään koulutuksen puitesuunnitelmaan psychopedagogisia ja maisterinkoulutusohjelmia tulevien opettajien digitaalisten taitojen kehittämiseksi sekä nykyaikaisten opetusmenetelmien ja -tekniikoiden perehdyttämiseksi ja käyttämiseksi DigCompEdu-puitteiden mukaisesti. - Luodaan puitteet koulujen tarkastuksille (virtuaaliopetustoiminnan seuranta ja arviointi) Vahvistetaan

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										arviointimenetelmät verkkoympäristöä ja oppilaiden koulumenestystä varten, mukaan lukien alustan kehittäminen oppilaiden osaamisen turvallista arviointia varten.
479	Uudistus 5. Koulutuksen digitalisointia koskevan lainsäädäntökehityksen hyväksyminen	Virstanpylväs	Kansallisen digitaalisten taitojen viitekehyksen vahvistavan lainsäädännön voimaantulo yliopistoa edeltävää koulutusta varten	Kansallisen digitaalisten taitojen viitekehyksen voimaantuloa koskeva säännös lainsäädännössä				Q2	2024	Sellaisen lainsäädännön voimaantulo, jossa vahvistetaan kansallinen viitekehys yliopistoa edeltävien oppilaiden digitaalisten taitojen parantamiseksi DigComp-järjestelmän mukaisesti: Kansalaisille tarkoitettu eurooppalainen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										digitaalisten taitojen puitekehys ⁵⁸ .
480	Investointi 8. Opetushenkilöstön täydennyskoulutusohjelma	Kohde	Verkkoopetukseen koulutetut opettajat parantamalla erityisiä digitaalisia pedagogisia taitoja		Numero	0	100 000	KOLMAS NELJÄNNE S	2025	Vähintään 100000 opettajaa on koulutettu integroituihin digitaaliseen koulutukseen ja digitaaliseen siirtymään.
481	Investointi 8. Opetushenkilöstön täydennyskoulutusohjelma	Kohde	Opettajat julkaisevat avointa oppimateriaalia koulutus- ja koulutuskilpailufoorumilla käytäntöjen vaihtoa varten		Numero	0	50 000	KOLMAS NELJÄNNE S	2025	Vähintään 50000 välitavoitteeseen 480 kuuluvaan koulutukseen osallistuvan opettajan on tuotettava avointa opetusmateriaalia, joka julkaistaan alustalla, johon sisältyy multimediaoppituntien kokoelma, joka toimii

⁵⁸ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC106281>

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										hyvien käytäntöjen mallina kullakin opetussuunnitelman osa-alueella/oppimisalalla eri koulutustasoilla.
482	Investointi 9. Digitaalitekniikan laitteiden ja resurssien varmistaminen kouluille	Kohde	Kouluilla on uusia teknisiä resursseja tietotekniikkalaboratorioiden varustamiseen		Numero	0	4 300	KOLMAS NELJÄNNE S	2024	Vähintään 4300 koulua, joilla on uusia teknisiä resursseja tietotekniikkalaboratorioita varten välitavoitteen 477 vaatimusten mukaisesti.
483	Investointi 9. Digitaalitekniikan laitteiden ja resurssien varmistaminen kouluille	Kohde	Koulut, joissa on teknologiainfrastruktuuri ja -laitteet		Numero	0	3 600	Q4	2024	Vähintään 3600 koulua, joilla on uusi teknologinen infrastruktuuri ja laitteet 477 kohdan vaatimusten mukaisesti.
484	Investointi 9.	Kohde	Toisen asteen		Numero	0	1 100	Q1	2025	Vähintään 1100

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	Digitaalitekniikan laitteiden ja resurssien varmistaminen kouluille		ja lukion koulutusyksiköille ostetut älykkäät laboratoriot							älykstä laboratoriota, jotka on hankittu välitavoitteen 477 vaatimusten mukaisesti.
485	Uudistus 6. Päivitetty sääntelykehys, jolla varmistetaan ympäristöystävällinen suunnittelu, rakentaminen ja apurahavaatimukset korkeakouluja edeltävässä koulutusjärjestelmässä	Virstanpylväs	Lainsäädäntökehysten muutosten voimaantulo oppimisympäristöjen laadun parantamiseksi	Lain säännös, josta käy ilmi uuden lainsäädäntökehysten voimaantulo oppimisympäristöjen laadun parantamiseksi				Q2	2022	Kun siirrytään vihreisiin ja älykkäisiin rakennuksiin, koulujen suunnittelua, varustamista ja toimintaa koskevaa sääntelykehystä on uudistettava. Uuteen lakiin sisältyvät: - Koulujen ja toisen asteen koulujen rakennusten suunnittelua ja toimintaa koskevat säännöt (Normative 010/1997);

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- Päivittämällä/laatimalla vähimmäismäärärahat päivittämällä seuraavat säädökset: Luokkien V-VIII vähimmäismäärärahat, hyväksytty ministeriön määräyksellä 3486/2006, ministeriön asetuksella 3263/2006, esikoulua koskevat vaatimukset ja määräykset, opetusmateriaalia koskevat vaatimukset ja määräykset sekä varusteita koskevat vähimmäisvaatimukset, hyväksytty ministeriön

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										määräyksellä 3850/2010 Vihreään rakennukseen siirtymistä koskevien investointien täytäntöönpanoa koskevaa sääntelykehystä on täydennettävä vihreiden koulujen toimintaa koskevilla asetuksilla ja vihreiden koulujen toimintaa ja organisointia koskevilla menetelmillä, mukaan lukien mukautettu opetussuunnitelma, joissa vahvistetaan opetuksen maamerkkejä, joilla edistetään oppilaiden luonnonympäristöä

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kunnioittavaa käyttäytymistä.
486	Investointi 10. Vihreiden koulujen verkoston kehittäminen ja vihreiden pienoibussien hankinta	Kohde	Ostetut ja käytössä olevat sähköiset pienoibussit		Numero	0	1 218	Q4	2024	1218 sähköistä pienoibussia on ostettava ja niitä on käytettävä opiskelijoiden kuljettamiseen eristyneillä paikkakunnilla, erityisesti maaseudulla. Tuensaajien valinnassa huomioon otettaviin perusteisiin on sisällyttävä työmatkalla olevien opiskelijoiden lukumäärä, työmatkamatkojen pituus, tasainen maantieteellinen jakauma, koulujen sähköliitäntä tai

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										halukkuus asentaa latausasema. Sähköinen pienoibusseja koskeva julkinen maksumenettely käynnistetään ISJ:n/UAT:n (maakunnan tarkastusvirasto/hallinnollinen alueyksikkö) kautta.
487	Investointi 10. Vihreiden koulujen verkoston kehittäminen ja vihreiden pienoibussien hankinta	Kohde	Yliopiston esikoulualue kunnostettu vihreiksi kouluiksi		M2:n määrä	0	238 905	Q4	2025	Opetusministeriö kehittää kestävien ja ympäristöystävällisten koulujen verkoston, jonka opetussuunnitelma perustuu suurelta osin ympäristökasvatukseen. 238 905 m ² hyötty kunnostustoista (lämpöeristys, aurinkopaneelit,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										luonnontieteiden laboratoriot, viheralueet, jätteen valikoivan keruun laitteistot). Vihreiden koulujen valinnassa on pyrittävä varmistamaan kansallinen kattavuus sekä maaseutu- että kaupunkialueilla. Peruskorjausten osalta sopimukseen on sisällyttävä vähimmäisvaatimus, jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna rakennuksen peruskorjausta edeltäneeseen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										lämmityksen vuotuisen energiankulutukseen, millä on saavutettava 30 prosentin lisäys primäärienergian säästöihin peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna.
488	Investointi 10. Vihreiden koulujen verkoston kehittäminen ja vihreiden pienoishankinta	Kohde	Rakennettu ja toimiva uusi vihreä koulualue		M2:n määrä	0	36 951	Q4	2025	Erikoistuneiden rakennusyritysten on rakennettava 36 951 m ² vihreitä kouluja tietyille väestönkasvualueille. Vihreät koulut ovat energiatehokkaita kouluja, joissa rakennetaan luonnonvaloa, parempaa ilmanvaihtoa ja vihreitä rakennusmateriaaleja,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kuten mattoja ja maaleita luonnollisista ja kierrätettävistä materiaaleista. Energian ja veden käyttökustannuksia vihreässä koulussa voidaan alentaa 20–40 prosenttia. Rakennustyyppin ja olemassa olevien laitosten avulla vihreät koulut vähentävät merkittävästi hiilidioksidipäästöjä ja vedenkulutusta jopa 32 prosenttia. Vasta rakennettujen rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
489	Investointi 11 Tilojen tarjoaminen yliopistoja edeltäville luokkahuoneille <u>jakoulujen tiedelaboratorioille ja -seminaarihuoneille</u>	<u>Virstanpylväs</u>	Irtaimen omaisuuden luokkahuoneiden varustamista koskevien rahoitussopimusten allekirjoittaminen	Irtaimen omaisuuden luokkahuoneiden varustamista koskevien rahoitussopimusten allekirjoittaminen				KOLMAS NELJÄNNE S	2022	Sellaisten rahoitussopimusten allekirjoittaminen, jotka koskevat yliopistoja edeltävien koulujen, kreivikuntien resurssikeskusten ja opetusapukeskusten sekä opetussuunnitelman ulkopuolisten koulutusyksiköiden varustamista kouluverkostosta luokkahuoneiden/laboratorioiden/koulutyöpajojen varustamista

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										koskevien vähimmäisvaatimusten mukaisesti. Niiden johdonmukaisuuden varmistamiseksi opetusministeriö antaa edunsaajille suosituksia eritelmiin sisällytettävistä teknisistä eritelmistä. Etusija annetaan oppilaitoksille, jotka eivät ole hyötynneet tällaisista investoinneista viimeisten viiden vuoden aikana.
490	Investointi 11 Tilojen tarjoaminen yliopistoja edeltäville luokkahuoneille <u>jakoulujen</u>	<u>Virstanpylväs</u>	Koulujen tiedelaboratorioiden <u>jakoulujen</u> <u>seminaaritilojen</u> <u>varustamista</u>	Koulujen tiedelaboratorioiden <u>jakoulujen</u> <u>seminaaritilojen</u> <u>varustamista</u> koskevien rahoitussopimust				<u>KOLMAS NELJÄNNE S</u>	2022	Sellaisten rahoitussopimusten allekirjoittaminen, jotka koskevat yliopistoa valmistelevien <u>koulujen</u>

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoit e/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpit eessä	Lähtötilan ne	Päämäär ä	Neljännes	Vuosi	
	<u>tiedelaboratorioi</u> <u>lle ja -</u> <u>seminarihuonei</u> <u>lle</u>		koskevien rahoitussopim usten allekirjoittami nen	<u>enallekirjoittami</u> <u>nen</u>						<u>tiedelaboratorioiden/k</u> <u>oulujen</u> <u>seminarihuoneiden</u> , resurssi- ja opetusapukeskusten sekä opetussuunnitelman ulkopuolisten koulutusyksiköiden varustamista kouluverkostosta luokkahuoneiden/labor atorioiden/ <u>koulujen</u> <u>seminarihuoneiden</u> <u>varustamista</u> <u>koskevien</u> <u>vähimmäisvaatimusten</u> <u>mukaisesti.</u> Niiden <u>johdonmukaisuuden</u> varmistamiseksi opetusministeriö antaa edunsaajille suosituksia eritelmiin sisällytettävistä teknisistä eritelmistä.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										All school seminar rooms and science laboratories, other than the ITC laboratories, shall be equipped with furniture, materials and equipment for didactic use, based on the endowment standards approved within the reform 6. Etusija on annettava oppilaitoksille, jotka eivät ole hyötäneet tämäntyyppisistä investoinneista viimeisten viiden vuoden aikana ja jotka sijaitsevat maaseutualueilla.
491	Investointi 11 Tilojen tarjoaminen yliopistoja	<u>Kohde</u>	Huonekaluilla varustetut yliopistoa edeltävät		Numero	0	75 000	Q2	2024	Kouluverkostossa on oltava 75000 esiyliopistoa edeltävää luokkahuonetta,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	edeltäville luokkahuoneille <u>jakoulujen tiedelaboratorioille ja -seminarihuoneille</u>		luokkahuoneet							maakunnallisia resurssikeskuksia ja opetusapukeskuksia sekä kouluverkoston ulkopuolisia koulutusyksiköitä välitavoitteen 489 eritelmien mukaisesti. Luokkahuoneet, laboratoriot ja <u>koulun seminaarihuoneet on sijoitettava</u> R6-uudistuksessa hyväksytyjen apurahastandardien mukaisesti. Etusijalle asetetaan koulut, joissa on vahingoittuneita kalusteita, ja koulut, joissa kalusteet eivät ole muuttuneet viiden viime vuoden aikana.
492	Investointi 11 Tilojen	<u>Kohde</u>	Luonnontieteellisissä		<u>Numero</u>	0	10 000	Q2	2024	10000 tiedelaboratoriota ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	tarjoaminen yliopistoja edeltäville luokkahuoneille <u>jakoulujen tiedelaboratorioille ja -seminaarihuoneille</u>		laboratorioissa <u>/koulujen seminaarihuoneissa</u> <u>varustetut</u>							koulujen <u>seminaarihuonetta on varustettava</u> välitavoitteen 490 eritelmien mukaisesti.
493	Investointi 12. Tukiohjelma maaseudun koulujen yhteenliittymille	Kohde	Maaseudun koulujen yhteenliittymien rakennustöiden ja apuvälineiden loppuun saattaminen		Numero	0	3	Q2	2026	Maaseudun koulutusympäristön vahvistamiseksi on perustettava kolme maaseudun koulujen yhteenliittymää varmistamalla optimaaliset opetusolosuhteet sosiaalista tasapuolisuutta kunnioittaen. Konsortiot valitaan vähintään kahden kriteerin perusteella: I)

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										jos ne osoittavat, että niiden kohteena olevan mikroalueen väestökehitys on vähentynyt seitsemän viime vuoden aikana, ja ii) ne osoittavat kohdealueesta vastaavien paikallisviranomaisten kirjallisen sitoutumisen. Kunkin yhteenliittymän on rakennettava tarvittava infrastruktuuri koulutusprosessin laadun varmistamiseksi, mihin kuuluu sellaisen nykyaikaisen kampuksen perustaminen, jonka kapasiteetti on 300–1 500 paikkaa, mukaan

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										lukien koulunjälkeisten tilojen, urheiluhuoneiden ja -kenttien, harjoittelutyöpajojen, laboratorioden, epävirallisen toiminnan tilojen sekä oppilaiden ja opettajien keittiö- ja majoitustilojen tarjoaminen. Vasta rakennettujen rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Koulujen valinnassa on asetettava etusijalle koulut, jotka sijaitsevat maaseudulla, syrjäisillä alueilla ja alikehittyneillä alueilla.
494	Uudistus 7. Korkeakouluja edeltävän koulutusjärjestelmän hallinnon uudistaminen ja johtamisen ammattimaistaminen	Virstanpylväs	Teknistä apua koskevan sopimuksen allekirjoittaminen hallinnon uudistamista koskevan toimintasuunnitelman kehittämiseksi, mukaan lukien johtajien ja	Sopimuksen allekirjoittaminen				Q1	2022	Hallintouudistuksen on perustuttava ammatillisen koulutuksen järjestelmän toimintanalyysiin, ja se toteutetaan kahdella tasolla: I Hallintouudistus ja II. Hajauttaminen Opetusministeriö antaa ulkopuoliselle tekniselle avulle

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			tarkastajien koulutus- ja valmennusohjelma							- yliopistoa edeltävän koulutusjärjestelmän nykyisen hallinnon analysointi; - annetaan suosituksia ja laaditaan suunnitelma koulujen hallinnon parantamiseksi pilottiohjelman avulla; - ohjeiden antaminen koulutus- ja valmennusohjelman suunnittelua varten. Korkeakouluja edeltävän koulutuksen hallintajärjestelmän kapasiteetin lisäämiseksi ja koulujen itsenäisyyden lisäämiseksi on laadittava toimenpidesuunnitelma

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										a.
495	Uudistus 7. Korkeakouluja edeltävän koulutusjärjestelmän hallinnon uudistaminen ja johtamisen ammattimaistaminen	Virstanpylväs	Hallinnon uudistamista koskevan toimintasuunnitelman julkaiseminen ja täytäntöönpano, mukaan lukien johtajien ja tarkastajien koulutus- ja valmennusohjelma	Hallinnon uudistamista koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen				KOLMAS NELJÄNNESS	2024	Hallintoa koskevalla toimintasuunnitelmalla uudistetaan henkilöstöpolitiikkaa ja koulutuspäälliköiden rekrytointia, ja se toteutetaan vaiheittain - Tarkistetaan johtajan kilpailumenetelmiä, jotta ne voidaan yhdistää korkeakouluja edeltävien koulutuspäälliköiden arviointimenetelmiin ja jotta voidaan lisätä johtajan tehtävien houkuttelevuutta ammattilaisten keskuudessa. - Toimivallan

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteessä	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										siirtäminen lääninkoulujen tarkastusvirastoilta läänin laadunvarmistusosastolle ja ARACIP:n alaisuudessa toimivalle koulutarkastukselle. - Koulutusministeriön asiantuntijoiden arvioimaan hakemukseen perustuva avustusjärjestelmä, jolla tuetaan kouluja mallin pilotoinnissa. Pilottiohjelmaan osallistuvien koulujen on ensin kuultava oppilaiden ja vanhempien johtokuntaa.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoit e/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpit eessä	Lähtötilan ne	Päämäär ä	Neljännes	Vuosi	
										Pilottiohjelmassa, johon osallistuvat 60 koulua, tarkastellaan koulujen opetussuunnitelmia, hallintoa ja johtamista ja yksilöidään alat, joilla opetuksen/oppimisen hallinnointia ja laatua voidaan parantaa.

O.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

vii. Ammatillinen koulutus (kaksinkertainen järjestelmä):

Investointi 13 Tietoteknisten laboratorioiden varustaminen ammatillisissa oppilaitoksissa

Investoinnin tavoitteena on tukea ammatillisen koulutuksen verkostoon kuuluvien koulujen digitalisaatiota ja helpottaa verkko-oppimista. Siihen sisältyy investointeja digitaalisiin infrastruktuureihin opetusta ja digitaalisia opetusvälineitä varten 909 ammatillisessa koulussa.

Investointiin sisältyy myös luokkahuoneiden tietoteknisten laitteiden hankinta, ja se kattaa digitaalisten opetuslaitteiden käyttöön tarvittavat infrastruktuurilaitteet. Investoinnit toteutetaan kreivikunnan koulutarkastusviraston kautta tai sellaisten paikallisviranomaisten tai koulujen kautta, joiden odotetaan käynnistävän ehdotuspyyntöjä tietoteknisten laitteiden ja laboratorioiden hankkimiseksi ammatillisen koulutuksen koulutusyksiköissä.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2023 mennessä.

Investointi 14. Käytännön työpajojen varustaminen ammatillisissa oppilaitoksissa

Tämän investoinnin tavoitteena on varustaa ammatillisen koulutuksen koulutusyksiköiden koulutyöpajoja, myös harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdisteleviä koulutusyksiköitä (lukuun ottamatta niitä, joilla on maatalousprofiili ja jotka kuuluvat investoinnin 7 piiriin).

Rahoitusjärjestelmän kautta kukin 909 ammatillista oppilaitosta saa enintään 100000 euron avustuksen käytännön työpajojen varustamiseksi niiden erikoistumisen ja konkreettisten tarpeiden mukaisesti. Kolmasosa investoinnista on osoitettava työpajojen varustamiseen digitaalisilla laitteilla.

Hankinnat tehdään lääninkoulujen tarkastusvirastojen tai hallinnollisten alueellisten yksiköiden/koulujen kautta.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2023 mennessä.

viii. Koulutuksen digitalisointi:

Investointi 15. Verkkokoulu: Arviointialusta ja sisällön kehittäminen

Tämän investoinnin tavoitteena on tarjota yhdenmukainen lähestymistapa verkko- tai erityisopetustoimintaan varmistamalla, että verkkotunnit täydentävät oppimisalustoja, digitaalisia käsikirjoja ja tukimateriaaleja, joita tarvitaan täydellisessä ja monimutkaisessa prosessissa. Sen vuoksi on luotava digitaalinen ekosysteemi digitaalisten taitojen kehittämistä varten koulutasolla sekä kehys etäarviointia ja -testausta varten.

Investointi toteutetaan kilpailuun perustuvalla ehdotuspyynnöllä, joka koskee avointen oppimisresurssien kehittämistä koskevia hankkeita. Investoinnilla rahoitetaan i) nykyisen oppikirjojen digitaalisen alustan laajentaminen lisäämällä opetustukea kaikille tieteenoilijoille ja kaikille ylemmän perusasteen ja keskiasteen koulutuksen luokille, ii) digitaalisen koulutussisällön luominen kolmella eri tietämyksen syventämisen tasolla (kunnostus, saavutettavuus, suorituskyky), iii) osallistavien oppimisresurssien kehittäminen vammaisille oppilaille, urheilijoille ja sairaalassa oleville oppilaille ja iv) eurooppalaisiin parhaisiin käytäntöihin perustuvan arviointifoorumin kehittäminen.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2025 mennessä.

Investointi 16. Korkeakoulujen digitalisointi ja valmistautuminen tulevaisuuden digitaalialan ammatteihin

Investoinnin tavoitteena on parantaa korkeakoulujen ja opiskelijoiden välistä viestintää ja luoda edellytykset tiimityölle digitaalisessa ympäristössä, automatisoida korkeakoulujen sisäiset hallinnolliset prosessit, parantaa koulutussisältöjärjestelmän hallintaa ja luoda TKI-infrastruktuuri kehittyneitä teknologioita varten.

Investointi toteutetaan myöntämällä avustuksia 60 yliopistolle monentyyppisiin investointeihin:

- yliopistojen digitaalisten keskusten käyttöönotto
- digitaalisia taitoja koskevat koulutusohjelmat
- opiskelijoiden yrittäjyystaitojen kehittäminen digitaalialalla
- opiskelijoiden uraohjausohjelmat uusien tieto- ja viestintätekniikan ammattien valitsemiseksi
- koulutusohjelmat uusia opetus- ja arviointitaitoja varten hybridijärjestelmässä
- pitkälle viety digitaalisten taitojen kehittäminen 1000 perus- ja maisteriopiskelijalle
- koulutus kandidaatin-, maisterin- ja tohtorintutkinnon suorittaneiden opiskelijoiden ammatillisten ja digitaalisten taitojen kehittämiseksi osallistumalla koulutusohjelmiin, jotka liittyvät eurooppalaiseen digitaalisten taitojen puitekehykseen; opetus- ja tutkimushenkilöstön digitaalisten taitojen kehittäminen osallistumalla tutkimus- ja käytännön hankkeisiin, jotka liittyvät opettajien digitaalisia taitoja koskevaan eurooppalaiseen viitekehykseen; tietotekniikka-alan asiantuntijoiden kehittyneiden digitaalisten taitojen kehittäminen kehittyviä teknologioita – kvanttilaskentaa, tekoälyä, lohkoketjua, esineiden internetiä – varten; täydennyskoulutuskoulutusohjelmien toteuttaminen digitaali-innovointikeskittymien kautta.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

ix. Infrastruktuuri:

Investointi 17. Yliopistojen infrastruktuurin varmistaminen (kodit, ruokalat, virkistystilat)

Investoinnin tavoitteena on rakentaa/parantaa kolmentyyppistä infrastruktuuria yliopistokampuksilla turvallisuus- ja laatu normien mukaisesti, jotta voidaan varmistaa korkea-asteen koulutuksen sosiaalinen ja osallistava ulottuvuus.

Investointi kattaa:

- Yliopistojen kampuksilla on tarkoitus rakentaa 3998 ja laajentaa/uudistaa 11547 virkistys- ja lukupaikkaa, jotka on määrä saatava päätökseen 30. syyskuuta 2025 mennessä;
- 2787 ruokalan rakentaminen ja 2488 ruokalan laajentaminen/uudistaminen yliopistokampuksilla, jotka on määrä saatava päätökseen 30. syyskuuta 2025 mennessä;
- 3749 majoituspaikan rakentaminen yliopistokampuksille ja 11571 majoituspaikan laajentaminen/uudistaminen sosioekonomisesti heikommista lähtökohdista tuleville opiskelijoille, vammaisille, tietyille etnisille vähemmistöille tai yksinhuoltajaperheille jne., joille on annettava etusija uusien yliopistojen kampuksilla. Työt on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Lopullisen tavoitteen mukaan vähintään 40 prosenttia uusista ja nykyaikaistetuista laitoksista on suunnattava heikommista lähtökohdista tuleville opiskelijoille 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

Vasta rakennettujen rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Peruskorjausten osalta sopimukseen on sisällyttävä vähimmäisvaatimus, jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna rakennuksen peruskorjausta edeltävään lämmityksen vuotuisen energiankulutukseen, millä on saavutettava 30 prosentin lisäys primäärienergian säästöihin peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna. Tässä yhteydessä vähintään 90 prosentin kustannuksista on liityttävä energiatehokkuuden parantamiseen.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

x. Koulujen hallinto:

Investointi 18. Koulujen johtajien ja tarkastajien koulutus- ja valmennusohjelma

Investoinnin tavoitteena on kehittää johtajille ja tarkastajille päivitetty koulutus- ja valmennusohjelma koulutuksen johtamisen ammattimaistamiseksi. Koulutusohjelman on perustuttava asiantuntijoiden suosituksiin, jotka tekevät toiminnallisen analyysin koulutusjärjestelmän hallinnosta ja parhaista eurooppalaisista käytännöistä.

Kouluttautuminen 10000 koulunpäällikölle ja koulun tarkastajalle puolentoista vuoden ajan. Koulutuksen tavoitteena on edistää institutionaalista, taloudellista ja inhimillisten voimavarojen johtamista ja johtamista, hallintoa ja lainsäädäntöä, jotta voidaan kehittää oppilaitoksen valmiuksia parantaa oppilaiden suorituskkyä. Koulutus- ja valmennusohjelmalla, johon sisältyy mentorointi- ja valvontatehtäviä, pyritään erityisesti luomaan taitoja, joita tarvitaan koulutusjärjestelmän hallinnoimiseksi hajautetussa ympäristössä akkreditoitujen koulutuksen tarjoajien ja henkilöstöresurssien asiantuntijoiden avulla.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

O.4. Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta...toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
496	Investointi 13 Tietoteknisten laboratorioden varustaminen ammatillisissa oppilaitoksissa	Kohde	Tietokonelaboratorioilla varustetut ammatilliset oppilaitokset		Numero	0	909	KOLMAS NELJÄNNES	2023	909 ammatillista koulutusta tarjoavaa koulua on varustettava digitaalisilla infrastruktuureilla ja opetusvälineillä. Investointiin sisältyy luokahuoneen laitteiden (kuten projektorien, videotallennusjärjestelmien, äänijärjestelmien, kameroiden ja äänilaitteiden, joilla tallennetaan oppitunteja, ohjelmistolaitteet digitaalisten opetusresurssien arkistointia varten) hankinta, ja se kattaa digitaalisten opetuslaitteiden käyttöön tarvittavat infrastruktuurilaitteistot (kuten sähköasennukset,

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. ..päivänä..kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										lähiverkot ja langattomat verkot).
497	Investointi Käytännön työpajojen varustaminen ammatillisissa oppilaitoksissa	14. Kohde	Ammatillisen koulutuksen koulutusyksiköt, joissa on käytännön laboratorioita		Numero	0	909	KOLMAS NELJÄN NES	2023	909 ammatillisen koulutuksen koulutusyksikköä, joissa on käytännön laboratorioita. Paikallisviranomaisten on käynnistettävä tukijärjestelmiä, jotta ammatillisen koulutuksen koulutusyksiköissä voidaan järjestää koulutyöpajoja, myös harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdisteleviä koulutusyksiköitä, lukuun ottamatta niitä, joilla on maatalousprofiili, maakuntien ja kaupungintalojen kautta. Rahoitusjärjestelmän kautta kukin ammatillinen oppilaitos saa enintään 100000 euron avustuksen käytännön työpajojen varustamiseen niiden

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivä..kuuta...toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										erikoistumisen ja konkreettisten tarpeiden mukaisesti. Investoinnista 30 miljoonaa euroa osoitetaan työpajojen varustamiseen digitaalisilla laitteilla (simulaattorit).
498	Investointi 15. Verkkokoulu: Arviointialusta ja sisällön kehittäminen	Virstanpylväs	EPlatform-verkko-opiskelijan arviointi toiminnassa	oppilaiden taitojen turvalliseen arviointiin tarkoitettu sähköinen foorumi on toiminnassa ja sitä käytetään kaikkien opiskelijoiden (lukuun				KOLMAS NELJÄN NES	2025	Verkko-opiskelua koskeva ePlatform-alusta otetaan käyttöön. Foorumin kehittämisessä on otettava huomioon kohteiden keskimääräinen lukumäärä missä tahansa aiheluokassa, tieteellisessä tuotteessa (jossa tarvitaan psykometrisiä taitoja) ja ohjelmistoissa (jotka on laadittu tieteellisen tarveanalyysin ja alan asiantuntijoiden kehittämän tieteellisen ohjelman mukaisesti (koulutusohjelman testaus, taidot).

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivä..kuuta...toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
				ottamatta ammatillisen koulutuksen opiskelijoita) arvioinneissa.						Ohjelmistoon on sisällyttävä myös mobiili asiakassovellus (opiskelijoille ja opettajille) sekä verkkovalvontatoiminnot.
499	Investointi 15. Verkkokoulu: Arviointialusta ja sisällön kehittäminen	Kohde	Avoimet oppimisresurssit kehitetty (opetusmateriaalit)		Numero	0	67 000	Q1	2025	67000 Avoimet oppimisresurssit kehitettiin (opetusmateriaalit). Avointen oppimisresurssien kehittämisessä keskitytään seuraaviin seikkoihin: oppikirjojen nykyisen digitaalisen alustan laajentaminen lisäämällä opetustukea kaikille tieteenaloille ja kaikille ylemmän perusasteen ja keskiasteen koulutuksen luokille; digitaalisen koulutussisällön luominen kolmella eri tietämyksen syventämisen tasolla (korjaavat, helposti saatavilla olevat,

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta...toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										suorituskyvyt); kehitetään osallistavia oppimisresursseja vammaisille oppilaille, urheilijoille ja sairaalassa oleville oppilaille. Tähän investointiin liittyvien avointen oppimisresurssien kehittämisestä vastaavat kokeneet ammattilaiset, kun taas investoinnin 18 kohteena ovat oppiaineet ovat kokeellisia, ja ne ovat osa ohjelmaan osallistuvien opettajien loppuarviointia.
500	Investointi 16. Korkeakoulujen digitalisointi ja valmistautuminen tulevaisuuden digitaalialan	Virstanpylväs	Korkeakoulujen innovatiivisten teknologiakeskusten avustussopimusten	Sopimusten allekirjoittaminen				Q2	2022	Avustussopimusten allekirjoittaminen 60 yliopistolle sellaisen integroitujen toimenpiteiden rahoittamiseksi, joilla parannetaan digitaalista infrastruktuuria ja kehitetään

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä.. ..kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	ammatteihin		allekirjoittaminen							opiskelijoiden ja korkeakoulujen opetushenkilöstön osaamista: - yliopistojen digitaalikeskusten toimintavalmiuteen saattaminen, - digitaalisia taitoja koskevat koulutusohjelmat, - opiskelijoiden yrittäjäystaitojen kehittäminen digitaalisella, - opiskelijoiden uraohjausohjelmat uusien tietojen ja viestintätekniikan ammattien valitsemiseksi, - koulutusohjelmat uusia opetus- ja arviointitaitoja varten hybridijärjestelmässä, pitkälle viety digitaalisten taitojen kehittäminen 1000 perus- ja maisteriopiskelijalle.

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta...toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
502	Investointi 16. Korkeakoulujen digitalisointi ja valmistautuminen tulevaisuuden digitaalialan ammatteihin	Kohde	Uusien innovatiivisten teknologiakeskusten tukemat yliopistot tulevaisuuden uusien taitojen luomiseksi		Numero	0	60	Q4	2025	Yliopistot, joita tuetaan uusilla innovatiivisilla teknologiakeskuksilla tulevaisuuden uusien taitojen luomiseksi edistämällä opinto-ohjelmien jatkuvaa innovointia välitavoitteen 500 vaatimusten mukaisesti.
503	Investointi 17. Yliopistojen infrastruktuurin varmistaminen (kodit, ruokalat, virkistystilat)	Kohde	Rakennetut tai parannetut ja käytössä olevat virkistys- ja lukupaikat		Numero	0	15 545	KOLMAS NELJÄN NES	2025	Yliopistojen kampuksilla rakennetaan 3998 ja laajennetaan/uudistetaan 11547 virkistys- ja lukupaikkaa erityisesti muita heikommassa asemassa oleville opiskelijoille. Tässä yhteydessä vähintään 90 prosentin perusparannukseen liittyvistä kustannuksista on liitettävä energiatehokkuuden parantamiseen.

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivä..kuuta...toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
504	Investointi 17. Yliopistojen infrastruktuurin varmistaminen (kodit, ruokalat ja virkistystilat)	Kohde	Rakennetut tai parannetut ja käytössä olevat ruokalat		Numero	0	5 275	KOLMAS NELJÄN NES	2025	Yliopistojen kampuksilla rakennetaan 2787 ruokalaa ja laajennetaan/uudistetaan 2488 ruokalaa. Sopimukseen on sisällyttävä vähimmäisvaatimus, jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna rakennuksen peruskorjausta edeltävään lämmityksen vuotuisen energiankulutukseen, millä on saavutettava 30 prosentin lisäys primäärienergian säästöihin peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna. Tässä yhteydessä vähintään 90 prosentin perusparannukseen liittyvistä kustannuksista on liitettävä

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta...toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										energiatehokkuuden parantamiseen. Vasta rakennettujen rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
505	Investointi 17. Yliopistojen infrastruktuurin varmistaminen (kodit, ruokalat ja virkistystilat)	Kohde	Uudet tai parannetut käytössä olevat majoituspaikat		Numero	0	15 320	Q4	2025	3749 majoituspaikan rakentaminen yliopistokampuksille ja 11571 majoituspaikan laajentaminen/uudistaminen sosioekonomisesti heikommista lähtökohdista tuleville opiskelijoille, jotka ovat

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä.. ..kuuta... toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										vammaisia, joitakin etnisiä vähemmistöjä tai yksinhuoltajaperheitä, joille on annettava etusija uusien yliopistojen kampusten hankkimisessa Sopimukseen on sisällyttävä vähimmäisvaatimus, jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna rakennuksen peruskorjausta edeltävään lämmityksen vuotuisen energiankulutukseen, millä on saavutettava 30 prosentin lisäys primäärienergian säästöihin peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna. Tässä yhteydessä vähintään 90 prosentin perusparannukseen liittyvistä

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta...toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kustannuksista on liityttävä energiatehokkuuden parantamiseen. Vasta rakennettujen paikkojen on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
506	Investointi 17. Yliopistojen infrastruktuurin varmistaminen (kodit, ruokalat ja virkistystilat)	Kohde	Vähintään 40 prosenttia uusista ja nykyaikaistetuista laitoksista, jotka on suunnattu		Osuus (%)	0	40 %	Q1	2026	Heikommista lähtökohdista tuleville opiskelijoille on varattava vähintään 40 prosenttia 15545 virkistystilasta, 5276 ruokalasta ja 15320 majoituspaikasta. Sosiaaliapurahaa saavilla opiskelijoilla on etusija paikkojen

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivänä..kuuta...toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			heikommista lähtökohdista tuleville opiskelijoille							hankkimisessa nykyaikaistetussa yliopistoinfrastruktuurissa. Tämä ehto on asetettava julkisille yliopistoille pakolliseksi korkeakoulujen infrastruktuurin nykyaikaistamista koskevan hankepyynnön rahoitusoppaassa. Yliopistojen on toimitettava opetusministeriölle vuosittain kertomukset nykyaikaistetun infrastruktuurin käytöstä.
507	Investointi 18. Koulujen johtajien ja tarkastajien koulutus- ja valmennusohjelma	Kohde	Johtajat, apulaisjohtajat ja tarkastajat, joilla on koulutus- ja valmennusohjelma		Numero	0	10 000	Q1	2026	Koulutusohjelmaan osallistuu arviolta 10000 johtajaa, apulaisjohtajaa ja tarkastajaa, joilla on johtamistehtäviä. Koulutusohjelmaan sisältyy institutionaalisten, taloudellisten ja henkilöresurssien johtajuutta ja johtamista, hallintoa ja lainsäädäntöä, ja se auttaa

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrällinen indikaattoreita (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö annettu.. päivä..kuuta...toimenpide	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kehittämään oppilaitoksen valmiuksia parantaa opiskelijoiden suorituskkyä. Koulutusohjelma on suunniteltava koulutusjärjestelmän hallintoa ja eurooppalaisia parhaita käytäntöjä koskevan toiminta-analyysin tekvien asiantuntijoiden antamien suositusten perusteella.

P. KOMPONENTTI 16 REPowerEU-SUUNNITELMA

REPowerEU-luvun tavoitteena on osaltaan vähentää riippuvuutta fossiilisista polttoaineista Romaniassa tukemalla uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa ja energiatehokkuutta parantavia perusparannuksia, jotka kohdennetaan erityisesti heikoimmassa asemassa oleviin kuluttajiin, ja lisäämällä sähkönsiirtoverkon kapasiteettia uusiutuvien energialähteiden integroimiseksi.

Komponentilla otetaan huomioon Romanian vuosina 2022 ja 2023 annetut maakohtaiset suositukset yleisen riippuvuuden vähentämiseksi fossiilisista polttoaineista. Se auttaa erityisesti nopeuttamaan siirtymistä puhtaaseen energiaan erityisesti ottamalla uusiutuvaa energiaa nopeammin käyttöön ja parantamalla verkkokapasiteettia, jotta uusi kapasiteetti voi toimia markkinoilla. Se auttaa myös nopeuttamaan energiaperuskorjausten tahtia ja tavoitetasoa rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseksi muun muassa parantamalla tiedonsaantia ja kestäviä rahoitusvaihtoehtoja. Lisäksi sillä edistetään vihreän siirtymän edellyttämien taitojen ja osaamisen tarjoamista ja hankkimista (maakohtaiset suositukset 3 2022 ja 3 2023).

Tämän komponentin toimenpiteistä ei odoteta aiheutuvan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden ja lieventävien toimien kuvaus ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisten teknisten ohjeiden (C(2023) 6454 final) mukaisesti.

P.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus 1: Oikeudellisen kehyksen luominen valtion maan käytölle uusiutuvan energian investointien nopeuttamiseksi

Uudistuksella pyritään ottamaan käyttöön erityisiä uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueita, joilla on erityisen lyhyitä ja yksinkertaisia lupamenettelyjä, jotka eivät saa kestää yli kuutta kuukautta, lukuun ottamatta hankkeita, jotka edellyttävät täyttää ympäristövaikutusten arviointia. Uudistuksessa vahvistetaan asianmukaiset välineet ja tietoaaineistot niiden alueiden yksilöimiseksi, joilla tuuli- ja aurinkoenergiaa tuottavia uusia laitoksia voidaan ottaa nopeasti käyttöön, samalla kun varmistetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattaminen. Julkisten ja yksityisten sijoittajien tasapuoliset toimintaedellytykset on varmistettava käyttöoikeussopimuksia koskevalla säännöllisellä tarjouskilpailulla.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 1: Vihreään energiaan liittyvää osaamista koskeva koulutus

Tämän toimenpiteen tavoitteena on täydentää investointeja uusiutuvan energian tuotantoon vahvistamalla energia-alan työvoimalta vaadittavia taitoja ja valmiuksia, mikä on tarpeen, jotta voidaan toteuttaa vaadittu siirtyminen uusiutuvan energian käyttöönottoon.

Koulutusohjelmat koostuvat kursseista, joilla parannetaan työvoiman osaamista uusiutuvan energian tuotannon alalla. Investoinnilla on koulutettava vähintään 4000 uusiutuvaa tai kestäväää energiaa käyttävän puhtaan teknologian asiantuntijaa. Lisäksi Romanian ammattiluokitusta varten määritellään tai päivitetään yhdeksän ammattistandardia, jotka koskevat uusiutuvan energian tuotantoa asiantuntijoille ja rakennusalan työntekijöiden pätevyyttä, koulutustarpeiden kartoituksen perusteella.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 2: Uusi sähköntuotantokapasiteetti uusiutuvista energialähteistä

Investoinnin tavoitteena on uuden uusiutuvan energian tuotantokapasiteetin asentaminen kilpailuun perustuvan julkisen tarjouskilpailun avulla. Investoinnilla on saavutettava 950 MW:n uuden uusiutuvan energian tuotantokapasiteetin asentaminen teknologianeutraalin julkisen tarjouskilpailun avulla eri teknologioiden (tuuli- ja aurinkoenergia) välillä, kuten aiemmin sisältyi komponentin C6 – Energia investointiin 1.

Investoinnin on oltava luokitusjärjestelmäasetuksen (EU) (2020/852) mukaisen komission delegoidun asetuksen (EU) (C(2021) 2800/3) asiaankuuluvien liitteiden mukainen.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2024.

Investointi 3: Julkisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen

Tämän toimenpiteen tavoitteena on lisätä toimintalinjaa 2 – investoinnit julkisiin rakennuksiin vihreää ja häiriönsietokykyistä siirtymää varten – investointi 1 – perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuutta parantavien töiden rahoittamiseksi – komponenttiin 5 (perusparannusaalto). Toimenpiteen laajentamisen on lisättävä energiatehokkuutta varten kunnostettujen julkisten rakennusten pinta-alaa 466 510 m²^{edellä} mainitun komponentin 5 investoinnin^{perusskenaariosta} 1797841 m².

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 4: Voucher-tukijärjestelmä, jolla nopeutetaan uusiutuvan energian käyttöönottoa kotitalouksissa

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä uusiutuvan energian käyttöönottoa ja käyttöä tarjoamalla asunnonomistajille taloudellista tukea arvoseteleinä uusien aurinkopaneelijärjestelmien (joiden nettokapasiteetti on vähintään 3 kW) tai sähkönvarastointijärjestelmien (joiden käytettävissä oleva sähkönvarastointikapasiteetti on vähintään 5 kWh) asentamiseen, kunkin arvo on 5000 euroa. Erilliset sähkönvarastointijärjestelmät (joiden käytettävissä oleva sähkönvarastointikapasiteetti on vähintään 5 kW) ovat tukikelpoisia ainoastaan, jos asunnonomistajat jo omistavat aurinkopaneelijärjestelmän (jonka nettokapasiteetti on vähintään 3 kW).

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 5: Kansallisen sähkönsiirtoverkon digitalisointi, tehokkuus ja nykyaikaistaminen

Investoinnin tavoitteena on lisätä joustavuutta ja puuttua sähköverkon pullonkauloihin, jotta voidaan nopeuttaa uusiutuvan energian lisätuotantokapasiteetin integrointia ja parantaa verkon häiriönsietokykyä ja samalla vahvistaa kyberturvallisuutta parantamalla valmiuksia reagoida kyberhyökkäyksiin.

Investointi koostuu kolmesta osainvestoinnista:

- a) Ensimmäisellä osainvestoinnilla pyritään vähentämään Transelectrican omaa sähkönkulutusta vähintään 50 prosenttia 29 sähköasemalla vuoteen 2022 verrattuna ottamalla käyttöön verkon ulkopuolisia aurinkopaneelijärjestelmiä, jotka on yhdistetty sähkön varastointiin sähköasemilla sähkönsiirtoverkossa.

Tämän alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

- b) Toisella osainvestoinnilla on tarjottava uusia digitaalisia ratkaisuja ja laitteita, joilla vähennetään sähkönsiirtoverkon keskimääräistä toimintatuntimäärää 50 prosentilla vuoteen 2022 verrattuna ja helpotetaan uusien uusiutuvan energian laitosten liittämistä verkkoon.

Tämän alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

- c) Kolmannella osainvestoinnilla pyritään saavuttamaan sähkönsiirtoverkkojen kyberuhkien sietokyky parantamalla verkon turvallisuuden hallintaa (laitteet ja ohjelmistot).

Tämän alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

P.2. Seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu – rahoitustuki, jota ei makseta takaisin

Juokse va numer o	Toimenpide	Virstanpyl väs /Tavoite	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteet)	Määrällinen indikaattori tavoitteelle			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Lähtötilan ne	Päämää rä	Neljänn es	Vuo si	
508	Uudistus 1. Oikeudellisen kehyksen luominen valtion maan käytölle uusiutuvan energian investointien nopeuttamiseksi	Virstanpylväs	Valtion alueviraston (ADS) valmiuksien kehittäminen	Toimitetut laitteet				Q1	2024	Seuraavat laitteet on toimitettava ADS- järjestelmään: 1. vähintään kaksi palvelinta, jotka tukevat uutta suorituskkyistä digitaalista järjestelmää, ja neljä kannettavaa tietokonetta, jotka on varustettu vaaditulla ohjelmistolla (esim. Self- CAD, TopoLT, DIGI I Terra); 2. vähintään neljä

Juokse va numer o	Toimenpide	Virstanpyl väs /Tavoite	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteet)	Määrällinen indikaattori tavoitteelle			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Lähtötilan ne	Päämää rä	Neljänn es	Vuo si	
										miehittämätöntä ilma- alusta, joissa on RTK- lähetysasema; 3. vähintään neljä päästötöntä maastoajoneuvoa.
509	Uudistus 1. Oikeudellisen kehyksen luominen valtion maan käytölle uusiutuvan energian investointien nopeuttamiseksi	Virstanpylväs	Oikeudellisen kehyksen voimaantulo	Voimaantulosää nnös				Q4	2024	Muutokset asiaankuuluvaan primaari- tai sekundaarilainsäädäntöön, mukaan lukien kansallisen sääntelyviranomaisen säädökset, tulevat voimaan, ja niillä otetaan käyttöön erityinen sääntely- ja

Juokse va numer o	Toimenpide	Virstanpyl väs /Tavoite	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteet)	Määrällinen indikaattori tavoitteelle			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Lähtötilan ne	Päämää rä	Neljänn es	Vuo si	
										tukikehys valtion maa- alueiden kehittämistä ja käyttöä varten valtion alueviraston (ADS) hallinnoimana uusiutuvan energian investointien nopean kehittämisen alueina, mukaan lukien muun muassa seuraavat: 1. uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden nimeäminen huonontuneelle maalle, jota ei käytetä maatalouteen, mukaan lukien uusiutuvien energialähteiden asentamiseen käytettävissä oleva

Juokse va numer o	Toimenpide	Virstanpyl väs /Tavoite	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteet)	Määrällinen indikaattori tavoitteelle			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Lähtötilan ne	Päämää rä	Neljänn es	Vuo si	
										kapasiteetti; 2. kevennetään oikeudellisia vaatimuksia ja lyhennetään ja yksinkertaistetaan lupamenettelyjä, jotta uusi kapasiteetti voidaan hyväksyä kuuden kuukauden kuluessa; 3. lupien digitalisointi.
510	Uudistus 1. Oikeudellisen kehyksen luominen valtion maan käytölle uusiutuvan energian investointien nopeuttamiseksi	Virstanpylväs	Yhden kansallisen rekisterin perustaminen valtion omistamaa maata varten	Yksi kansallinen rekisteri on perustettu ja toiminnassa				Q4	2024	Valtion omistamaa maata varten on perustettava yksi kansallinen rekisteri, joka sisältää asiaankuuluvat tiedot. Maa-alue on luokiteltava selkeiden maankäyttöluokkien luokittelu- ja yksilöintikriteerien

Juokse va numer o	Toimenpide	Virstanpyl väs /Tavoite	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteet)	Määrällinen indikaattori tavoitteelle			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Lähtötilan ne	Päämää rä	Neljänn es	Vuo si	
										perusteella, mukaan lukien 84000 hehtaaria maata (joka on ennalta määritetty huonontuneeksi/tuotannolliseksi), joka on nimetty uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueeksi, jolle riippumattomista fedologisista tutkimuksista käy ilmi, että se ei sovellu.
511	Uudistus 1. Oikeudellisen kehityksen luominen valtion maan käytölle uusiutuvan energian investointien nopeuttamiseksi	Virstanpylväs	Käyttöoikeussopimusten allekirjoittaminen nopean kehittämisen alueilla	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2025	Ensimmäisen tarjouskilpailukierroksen jälkeen on allekirjoitettava maankäyttöoikeuksia koskevat sopimukset uusiutuvista lähteistä peräisin olevan uuden tuotantokapasiteetin käyttöön otosta nopean kehittämisen alueilla.

Juokse va numer o	Toimenpide	Virstanpyl väs /Tavoite	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteet)	Määrällinen indikaattori tavoitteelle			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Lähtötilan ne	Päämää rä	Neljänn es	Vuo si	
512	Investointi 1. Vihreään energiaan liittyvää osaamista koskeva koulutus	Kohde	Hyväksytyt ammattinormit uusiutuvan energian tuotannon alalla		Ammatilliset vaatimukset		9	Q4	2024	Koulutustarpeiden kartoituksen perusteella on vahvistettava vähintään seitsemän uutta työnormia, ja vähintään kahta jo hyväksyttyä työnormia on tarkistettava.
513	Investointi 1. Vihreään energiaan liittyvää osaamista koskeva koulutus	Kohde	Vähintään 4000 työntekijää, jotka ovat suorittaneet koulutuksen uusiutuvan energian tuotannon alalla		Numero	0	4 000	Q2	2026	Vähintään 4000 työntekijällä on oltava todistus uusiutuvan energian tuotantoa koskevan koulutuksen suorittamisesta.
124	Investointi 2. Uusi sähköntuotantokapasiteetti uusiutuvista energialähteistä	Virstanpylväs	Tarjouskilpailun avaamisesta hankkeille, jotka koskevat energian tuotantoa uusiutuvista lähteistä (tuuli- ja aurinkoenergia)					Q1	2022	Julkaistaan tarjouspyyntö, joka koskee uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian (tuuli- ja aurinkoenergia) tuotantoa koskevien hankkeiden valintaa. Valintaperusteilla on varmistettava ”ei

Juokse va numer o	Toimenpide	Virstanpyl väs /Tavoite	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteet)	Määrällinen indikaattori tavoitteelle			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Lähtötilan ne	Päämää rä	Neljänn es	Vuo si	
										merkittävää haittaa” - periaatteen noudattaminen (C(2023) 6454 final). Ehdotuspyyntö on avoin sekä pk-yrityksille että suurille sijoittajille.
125	Investointi 2. Uusi sähköntuotantokapasi teetti uusiutuvista energialähteistä	Kohde	Uusiutuvista lähteistä (tuuli- ja aurinkoenergia) asennettu kapasiteetti		Megawati t (MW)	0	950	Q4	2024	Vähintään 950 MW uusiutuvista lähteistä (tuuli- ja aurinkoenergiasta) tuotettua kapasiteettia on otettava käyttöön ja liitettävä verkkoon välitavoitteen 124 ehtojen mukaisesti.
514	Investointi 3. Julkisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	Kohde	Julkisten rakennusten loppuun saatetut energiaperuskorjau kset		Lukumäär ä (m²)	1 797 841	2 264 35 1	Q2	2026	Vähintään 2 264 351 m² julkisia rakennuksia on peruskorjattu välitavoitteissa 96 ja 98 vahvistettujen vaatimusten mukaisesti.

Juokse va numer o	Toimenpide	Virstanpyl väs /Tavoite	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteet)	Määrällinen indikaattori tavoitteelle			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Lähtötilan ne	Päämää rä	Neljänn es	Vuo si	
515	Investointi 4. Voucher- tukijärjestelmä, jolla nopeutetaan uusiutuvan energian käyttöönottoa kotitalouksissa	Virstanpylväs	Hankepyyntöjen käynnistäminen	Ehdotuspyynnön eritelmien julkaiseminen				Q2	2024	Aurinkopaneelien ja sähkön varastointijärjestelmien asentamiseen tarkoitettuja arvoseteleitä koskevat hankepyynnot on julkaistava verkossa. Arvoseteleihin sovelletaan valintaperusteita, joiden mukaan kunkin arvostelin on saavutettava uusien aurinkopaneelijärjestelmie n (joiden nettokapasiteetti on vähintään 3 kW) tai sähkönvarastointijärjestelm ien (joiden käytettävissä oleva sähkönvarastointikapasiteet ti on vähintään 5 kWh) asentaminen. Erilliset sähkönvarastointijärjestelm

Juokse va numer o	Toimenpide	Virstanpyl väs /Tavoite	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteet)	Määrällinen indikaattori tavoitteelle			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Lähtötilan ne	Päämää rä	Neljänn es	Vuo si	
										ät ovat tukikelpoisia ainoastaan, jos asunnonomistajat jo omistavat aurinkopaneelijärjestelmän (jonka nettokapasiteetti on vähintään 3 kW).
516	Investointi 4. Voucher- tukijärjestelmä, jolla nopeutetaan uusiutuvan energian käyttöönottoa kotitalouksissa	Kohde	Kotitalouksien tuotantokapasiteetti uusiutuvista aurinkoenergiasta ja sähkön varastointijärjestel mistä		Numero	0	122 000	Q4	2025	Aurinkopaneeleista ja/tai sähkön varastointijärjestelmistä on maksettu 122000 arvoseteliä.
517	Investointi 5a. Aurinkopaneelien ja sähkövarastojen asentaminen Transelectrican voimalaitoksiin	Virstanpylväs	Sopimusten allekirjoittaminen	Tehdyt sopimukset				Q2	2025	Sopimukset, jotka koskevat vähintään 11,25 MW:n asennettua aurinkopaneelikapasiteettia ja 5 MW:n varastointia 29

Juokse va numer o	Toimenpide	Virstanpyl väs /Tavoite	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteet)	Määrällinen indikaattori tavoitteelle			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Lähtötilan ne	Päämää rä	Neljänn es	Vuo si	
										sähköasemalla, on allekirjoitettava.
518	Investointi 5a. Aurinkopaneelien ja sähkövarastojen asentaminen Transelectrican sähköasemiin	Kohde	Vuotuisen sähkönkulutuksen vähentäminen	Vuotuinen sähkönkulutus	GWh	18	9	Q2	2026	Transelectrican 29 sähköaseman vuotuista sähkönkulutusta on vähennettävä 18 GWh:sta vuonna 20 229 GWh:iin.
519	Investointi 5b. SMART päivittäminen	Virstanpylväs	Toimitussopimusten allekirjoittaminen	Tehdyt sopimukset				Q4	2023	On allekirjoitettava sopimukset, jotka koskevat i) siirtojohtojen ja sähköasemien huoltoon tarkoitettujen laitteiden (kuten voimajohtojen, muuntajien, eristeiden, sähköisten maadoitusten ja liikkuvien korkeatasoisten työskentelyalustojen ja nostureiden) huoltolaitteiden (kuten SCADA-ohjelmiston) toimittamista SMART-

Juokse va numer o	Toimenpide	Virstanpyl väs /Tavoite	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteet)	Määrällinen indikaattori tavoitteelle			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Lähtötilan ne	Päämää rä	Neljänn es	Vuo si	
										järjestelmään ja asennusta. Kaikkien ajoneuvojen on oltava päästöttömiä.
520	Investointi SMART päivittäminen	5b. SA:n	Kohde	Siirtoverkonhaltijan verkkoon kohdistuvien toimenpiteiden keskimääräinen pituus						
					Osuus (%)	100 %	50 %	Q4	2024	Transelectrica-verkon tukitoimien keskimääräistä kesto on lyhennettävä vähintään 50 prosenttia vuoteen 2022 verrattuna.
521	Investointi Viestintäverkon optimointi datakeskuksen perustaminen Teletrans SA	5c. ja –	Virstanpylväs	Toimitussopimusten allekirjoittaminen	Allekirjoitetut sopimukset					
								Q4	2024	Sopimukset, jotka koskevat tietoteknisten laitteiden ja ohjelmistojen toimittamista Teletransille uuden datakeskuksen perustamista varten (kuten palvelimet, reitittimet, palomuurit, voimasäiliöt), verkkoliikenteen analysointia (kuten L2–7-analysointia; 4 SFP-satamia; SFP- ja

Juokse va numer o	Toimenpide	Virstanpyl väs /Tavoite	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteet)	Määrällinen indikaattori tavoitteelle			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Lähtötilan ne	Päämää rä	Neljänn es	Vuo si	
										yksimuotoiset SFP-lähettimet ja verkon turvallisuus (kuten palomuurit, PoE-kytkimet, jakelureitittimet) on allekirjoitettava.
522	Investointi Viestintäverkon optimointi datakeskuksen perustaminen Teletrans SA	5c. ja –	Virstanpylväs	Datakeskuksen valmiiksi saattaminen	Datakeskuksen perustaminen ja toiminta			Q1	2026	Teletrans-datakeskuksen on oltava täysin toimintavalmis. Datakeskuksen on noudatettava datakeskusten energiatehokkuutta koskevia eurooppalaisia käytäntöjä.

P.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistuksen 2: Perustetaan keskitettyjä asiointipisteitä, jotka tarjoavat tuottajakuluttajille energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantoa koskevia energianeuvontapalveluja

Uudistuksen tavoitteena on perustaa erityisiä toimistoja, jotka toimivat keskitettyinä asiointipisteinä, jotka tarjoavat energiatehokkuuden peruskorjauksiin liittyviä energianeuvontapalveluja ja ottavat käyttöön uusia laitoksia, jotka tuottavat energiaa uusiutuvista energialähteistä. Uudistuksella pyritään lisäämään asunnonomistajien tietoisuutta energiatehokkuutta parantavien peruskorjausten ja uusiutuvien energialähteiden asentamisen hyödyistä, antamaan yleistä tietoa käytännön seikoista ja tukimahdollisuuksista ja siten helpottamaan energiatehokkuutta parantavia peruskorjaustöitä ja uusiutuvien energialähteiden asentamista. Uudistuksella perustetaan myös verkkoyhteyspiste, joka toimii keskitettynä yhteyspisteenä, joka ohjaa energiatehokkuuden perusparannuksissa ja uusiutuvien energialähteiden käyttöönotossa tarvittavien asiakirjojen laatimista erityisesti energiaköyhiä ja heikossa asemassa olevia energiankuluttajia varten.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. maaliskuuta 2024 mennessä.

Investointi 6: Pilottihanke, joka koskee 20 MW:n kelluvien aurinkopaneelien asentamista kastelukanaviin

Investoinnin tavoitteena on 20 MW:n kelluvien aurinkopaneelien asentaminen ja liittäminen sähköverkkoon jo kunnostetuista kastelukanavista (Gălățui – Călărași-kastelukanavaverkosto), jotka valtio omistaa. Investoinnin toteuttaa kansallinen maanparannusvirasto.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 7: Educuer-järjestelmä kotitalouksien energiatehokkuuden parantamiseksi

Näillä investoinneilla pyritään vähentämään primäärienergian kysyntää tarjoamalla asunnonomistajille taloudellista tukea arvoseteleinä energiatehokkuutta parantavien peruskorjausten tekemiseksi heidän koteihinsa. Kussakin peruskorjauksessa on saavutettava vähintään 30 prosentin primäärienergian säästö verrattuna peruskorjausta edeltävään tilaan. Maanjäristysriskiluokkiin RsI ja RsII luokitellut asunnot jätetään energiatehokkuustoimien rahoituksen ulkopuolelle. Ainoastaan energiatehokkuusluokkiin G, F, E tai D kuuluvat rakennukset ovat tukikelpoisia.

Investointi toteutetaan kahdella toimintalinjalla:

- a. Toimintalinja I – yhdistetty energiatehokkuuskorjaus ja aurinkopaneelien asentaminen yhden perheen asuinrakennuksiin ainoastaan energiaköyhiä kotitalouksia ja heikossa asemassa olevia energiankuluttajia varten. Kutakin energiatehokkuutta koskevaa peruskorjausta on täydennettävä asentamalla verkkoon liitettyjä aurinkopaneeleja, joiden nettokapasiteetti on vähintään 3 kW. Arvosetelien enimmäisrahoitusosuus on 14000 euroa energiatehokkuuden parantamiseen, 5000 euroa aurinkopaneeliasennukseen ja 1200 euroa energiatehokkuustodistuksiin ja energiakatselmuksiin.
- b. Toimintalinja II – Yksiasuntoisten asuinrakennusten energiatehokkuuskorjaus. Arvosetelien enimmäisrahoitusosuus on 14000 euroa energiatehokkuuden parantamiseen ja 100 euroa energiatehokkuustodistuksiin.

Toimintalinjan II ehdotuspyynnöt käynnistetään toimintalinjan I mukaisesti käynnistettyjen ehdotuspyyntöjen jälkeen. Vähintään 50 prosenttia toimenpiteen talousarviosta osoitetaan toimintalinjaan I.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään elokuuta 2026 mennessä.

P.4. Lainamuotoisen tuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokse va nume ro	Toimenpide	Virstanpylväs s /Tavoite	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteet)	Määrällinen indikaattori tavoitteelle			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
523	Uudistus 2. Perustetaan keskitettyjä asiointipisteitä, jotka tarjoavat tuottajakuluttajille energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantoa koskevia energianeuvontapalveluja	Virstanpylväs	Energianeuvontapalveluja tarjoavien OSS-toimistojen perustamista ja kehittämistä koskevien lainsäädäntömuutosten voimaantulo	Voimaantulosäännös				Q1	2024	Lainsäädäntö, jossa säädetään oikeudellisesta kehyksestä asunnonomistajille energianeuvontapalveluja tarjoavien OSS-toimistojen perustamiselle ja kehittämiseksi, on tullut voimaan. Siinä on oltava säännökset, joissa täsmennetään OSS-toimistojen tehtävät, hallinto ja rahoitusrakenne.
524	Uudistus 2. Perustetaan keskitettyjä asiointipisteitä, jotka tarjoavat tuottajakuluttajille energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja	Kohde	Valmiuksien kehittämistoimet		Numero	0	84	Q1	2024	Keskitetyn palvelupisteen henkilöstön 84:n on oltava saanut koulutusta, jotta he voivat hoitaa eri tehtäviä OSS-toimistoissa.

Juokse va numer o	Toimenpide	Virstanpylvä s /Tavoite	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteet)	Määrällinen indikaattori tavoitteelle			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Lähtötilan ne	Päämää rä	Neljännes	Vuo si	
	uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantoa koskevia energianeuvontapalv eluja									
525	Uudistus 2. Perustetaan keskitettyjä asiointipisteitä, jotka tarjoavat tuottajakuluttajille energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantoa koskevia energianeuvontapalv eluja	Kohde	Keskitetyn palvelupisteen fyysisten toimistojen avaaminen		Numero	0	42	Q1	202 4	42 fyysisen keskitetyn asiointipisteen toimiston on oltava toiminnassa ja avoin kansalaisille.
526	Investointi 6. Pilottihanke, joka koskee 20 MW:n kelluvien	Virstanpylväs	Sopimuksen/sopimus ten allekirjoittaminen	Allekirjoitettu sopimus (allekirjoitetut sopimukset)				Q2	202 4	Sopimus vähintään 20 MW:n kelluvien aurinkopaneelien asentamisesta jo

Juokse va numer o	Toimenpide	Virstanpylvä s /Tavoite	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteet)	Määrällinen indikaattori tavoitteelle			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Lähtötilan ne	Päämää rä	Neljännes	Vuo si	
	aurinkopaneelien asentamista kastelukanaviin									kunnostettuihin kastelukanaviin on allekirjoitettava.
527	Investointi 6. Pilottihanke, joka koskee 20 MW:n kelluvien aurinkopaneelien asentamista kastelukanaviin	Kohde	20 MW käyttöön otettujen ja verkkoon liitettyjen kelluvien aurinkopaneelien asennettua kapasiteettia		Megawat ti (MW)	0	20	Q4	202 5	Kunnostetuista kastelukanavista vähintään 20 megawatin kelluvien aurinkopaneelien kapasiteetin on oltava käytössä ja liitetty sähköverkkoon.
528	Investointi 7. Educher-järjestelmä kotitalouksien energiatehokkuuden parantamiseksi	Virstanpylväs	Hankepyyntöjen käynnistäminen	Ehdotuspyynnön eritelmien julkaiseminen				Q2	202 4	Asuntojen energiatehokkuuden peruskorjauksiin käytettäviä arvoseteleitä koskevat hankepyynnöt on julkaistava verkossa. Arvoseteleihin on sovellettava valintaperusteita, joiden mukaan kussakin

Juokse va numer o	Toimenpide	Virstanpylvä s /Tavoite	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteet)	Määrällinen indikaattori tavoitteelle			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Lähtötilan ne	Päämää rä	Neljännes	Vuo si	
										peruskorjauksessa on saavutettava vähintään 30 prosentin primäärienergian säästöt peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna. Ainoastaan energiatehokkuusluokkien G, F, E tai D kuuluvat rakennukset ovat tukikelpoisia. Investointi toteutetaan kahdella toimintalinjalla: - Toimintalinja I – johon voivat osallistua ainoastaan energiaköyhät kotitaloudet ja heikossa asemassa olevat energian kuluttajat. Tämän toimintalinjan mukaisesti investoinnilla myönnetään asunnonomistajille

Juokse va numer o	Toimenpide	Virstanpylvä s /Tavoite	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteet)	Määrällinen indikaattori tavoitteelle			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Lähtötilan ne	Päämää rä	Neljännes	Vuo si	
										avustuksia arvoseteleinä yhdistettyihin energiatehokkuusperuskorjauksiin ja aurinkopaneelien asentamiseen yhden perheen asuinrakennuksiin. Toimintalinjan I mukaisesti jokaista energiatehokkuutta koskevaa peruskorjausta on täydennettävä asentamalla aurinkopaneeleja, joiden nettokapasiteetti on vähintään 3 kW. - Toimintalinja II: avoin kaikille kotitalouksille. Tämän toimintalinjan mukaisesti investoinnilla myönnetään asunnonomistajille avustuksia arvoseteleinä

Juokse va numer o	Toimenpide	Virstanpylvä s /Tavoite	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteet)	Määrällinen indikaattori tavoitteelle			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Lähtötilan ne	Päämää rä	Neljännes	Vuo si	
										yhden perheen asuinrakennusten energiatehokkuutta parantavien korjausten toteuttamiseksi. Toimintalinjan II mukaiset ehdotuspyynnöt käynnistetään toimintalinjan I mukaisten ehdotuspyyntöjen jälkeen. Vähintään 50 prosenttia toimenpiteen talousarviosta on osoitettava toimintalinjalle I. Maanjäristysriskiluokkiin RsI ja RsII luokitellut asunnot jätetään energiatehokkuustoimien rahoituksen ulkopuolelle.
529	Investointi 7. Educher-järjestelmä kotitalouksien	Kohde	Asuntojen energiaperuskorjaust en valmistuminen		Lukumää rä	0	33 000	KOLMAS NELJÄNN	202 6	Vähintään 33000 asuntoa on kunnostettava

Juokse va numer o	Toimenpide	Virstanpylväs /Tavoite	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteet)	Määrällinen indikaattori tavoitteelle			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	energiatehokkuuden parantamiseksi				(asunnot)			ES		välitavoitteen 528 vaatimusten mukaisesti.

1.2. Elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset

Romanian tarkistetun elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset ovat 28511575217 euroa.

2. 2 JAKSO: TALOUDELLINEN TUKI

2.1. Rahoitusosuus

Päätöksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut erät muodostetaan seuraavasti:

2.1.1. Ensimmäinen erä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
146	C7.R2 Siirtyminen EU-2025-yhteenliitettävyystavotteisiin ja erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoon tehtävien yksityisten investointien edistäminen	M	5G-verkon turvallisuutta koskevan lain voimaantulo
69	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Rautatieinfrastruktuurin kehittäminen ja rautatieliikenteen hallinta	M	Rautatieinfrastruktuurin kehittämisstrategian 2021–2025 hyväksyminen ja toimintasuunnitelman soveltaminen
113	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki yksityisille	T	Hiilikäyttöisen sähköntuotantokapasiteetin poistaminen käytöstä

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	investoinneille uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon		
142	C7.R1 Yhtenäisen kehyksen kehittäminen julkisen pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi	M	Perustettujen ja toiminnassa olevien digitaalisen muutoksen uudistusten ja investointien toteuttamista ja seurantaa käsittelevä työryhmä
150	C7.R3 Kriittisen arvoinfrastruktuurin omistavien julkisten ja yksityisten toimijoiden kyberturvallisuuden varmistaminen	M	Kansallisen kyberturvallisuusstrategian 2021–2026 hyväksyminen
211	C8.R6 Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	M	Sopimuspuolen tarjoama tekninen apu, joka valitaan julkisia hankintoja koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti
212	C8.R6 Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	M	Sellaisen ministerin päätöksen voimaantulo, jolla perustetaan seurantakomitea, jonka tehtävänä on teknisen avun tarjoajan tuella tarkastella eläkejärjestelmää ja eläkejärjestelmän poliittisia toimia
220	C8.I2	T	Kansallisen verohallinnon

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Vero- ja verohallintoprosessien parantaminen muun muassa yhdenmety riskinhallinnan avulla		tietojärjestelmään liitettyjen kassakoneiden lukumäärä
366	C12.I1 Sairaalaa edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	M	Yhdenmetyihin yhteisökeskuksiin tehtävien investointien priorisointikriteerien hyväksyminen
426	C14.R6 Korruption torjunnan tehostaminen	M	Uuden kansallisen korruptiontorjuntastrategian hyväksymistä koskevan hallintopäätöksen voimaantulo
450	C14.I5 Suunnitelman seuranta ja täytäntöönpano	M	Tarkastus ja valvonta: tiedot elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon seuranta varten
451	C14.I5 Suunnitelman seuranta ja täytäntöönpano	M	Investointi- ja Eurooppa-hankkeista vastaavan ministeriön (MIPE), valtiovarainministeriön ja tarkastusviranomaisen (AA) oikeudellisesta toimeksiannosta annetun hallituksen asetuksen voimaantulo
462	C15.R3	M	Koulunkäynnin

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Oppivelvollisuusjärjestelmän uudistaminen koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi		keskeyttämisen vähentämistä koskevan kansallisen ohjelman täytäntöönpanoa koskevan hallituksen päätöksen voimaantulo
464	C15.I4 Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa koulunkäynnin keskeyttämisriski on suuri	M	Avoin ehdotuspyyntö hankkeille, joilla tuetaan opiskelijoiden siirtymistä alemman perusasteen koulutuksesta toisen asteen koulutukseen koulutuksen ennakkovaroitusjärjestelmässä määriteltujen viiden indikaattorin perusteella
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 2037146414 EUROA

2.1.2. Toinen erä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
124	C6.I1 Uusi sähköntuotantokapasiteetti uusiutuvista energialähteistä	M	Tarjouskilpailun avaamisesta hankkeille, jotka koskevat energian tuotantoa uusiutuvista lähteistä (tuuli- ja aurinkoenergia)
143	C7.R1 Yhtenäisen kehyksen kehittäminen julkisen pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi	M	Valtion pilvipalveluarkkitehtuurin vaihtoehtojen analyysin valmistuminen
191	C8.R1 Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	M	Oikeushenkilöiden pakollista rekisteröitymistä erillisyyhtiöön (Virtual Private Space) koskevan oikeudellisen kehyksen voimaantulo
195	C8.R1 Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	M	Kansallisen verohallinto- ja työsuojeluviraston yhteisen toimintasuunnitelman toteuttaminen/hyväksyminen harmaan ja mustan työn kiertämisen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi
213	C8.R6 Julkisen eläkejärjestelmän	M	Säätelykehyksen muutosten voimaantulo pilarin 2

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	uudistus		eläkkeiden kestävyysvarmistamiseksi
387	C13.R4 Työkorttien käyttöönotto ja kotitaloustyöntekijöiden työn virallistaminen	M	Kotitaloustyöntekijöiden arvosetelijärjestelmää koskevan lainsäädännön ja sen täytäntöönpanosääntöjen voimaantulo
401	C14.R1 Parannetaan päätöksentekoprosessien ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon tasoilla.	M	Sellaisten menetelmien ja menettelyjen voimaantulo, joilla parannetaan julkisen politiikan perusteita sekä suunnittelua ja hallinnon yksinkertaistamista
404	C14.R1 Parannetaan päätöksentekoprosessien ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien	M	Sellaisen säädöksen voimaantulo, jolla otetaan käyttöön rakenne tehokkaan sääntelyn laadunvalvontamekanismin täytäntöönpanon varmistamiseksi

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon tasoilla.		
421	C14.R5 Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	M	Oikeuslaitoksen kehittämisstrategian 2022–2025 hyväksymisestä annetun hallintopäätöksen voimaantulo
430	C14.R6 Korruption torjunnan tehostaminen	M	Väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevan direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annetun lain voimaantulo
433	C14.R8 Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	M	Oikeussuojakeinoja koskevan kansallisen lainsäädännön muutoksen voimaantulo (laki nro 101/2016)
465	C15.I4 Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa koulunkäynnin keskeyttämisriski on suuri	T	Oppilaitokset, joille on myönnetty avustusta (erä 1)
477	C15.R5 Koulutuksen digitalisointia koskevan lainsäädäntökehyksen	M	Ministeriön asetus, jolla varmistetaan standardit koulujen varustamiseksi

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	hyväksyminen		teknologisilla laitteilla ja resursseilla verkossa ja varmistetaan ehdotettujen investointien kestävä vaikutus
494	C15.R7 Korkeakouluja edeltävän koulutusjärjestelmän hallinnon uudistaminen ja johtamisen ammattimaistaminen	M	Teknistä apua koskevan sopimuksen allekirjoittaminen hallinnon uudistamista koskevan toimintasuunnitelman kehittämiseksi, mukaan lukien johtajien ja tarkastajien koulutus- ja valmennusohjelma
65	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/tieturvallisuus	M	Kansallisen tieliikenneturvallisuusstrategian hyväksyminen
114	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki yksityisille investoinneille uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon	M	Hiilestä ja ruskohiilestä luopumista koskevan aikataulun hyväksymisestä annetun hiilestä irtautumista koskevan lain voimaantulo
144	C7.R1 Yhtenäisen kehityksen	M	Valtionhallinnon pilvipalvelujen hallinnointia

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	kehittäminen julkisen pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi		koskevan lain voimaantulo
145	C7.R1 Yhtenäisen kehityksen kehittäminen julkisen pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi	M	Yhteentoimivuuslain voimaantulo
153	C7.II Hallituksen pilvipalveluinfrastruktuurin käyttöönotto	M	Investoinnin toteuttamista koskevan sopimuksen allekirjoittaminen investoinnin toteuttamista koskevan tarjouskilpailumenettelyn perusteella
147	C7.R2 Siirtyminen EU:n vuoden 2025 yhteystavoitteisiin ja yksityisten investointien edistäminen erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönotossa	M	Teleoperaattoreille annettavaa lupaa myöntää 5G-toimilupia koskevan tarjouspyynnön julkaiseminen
200	C8.R3 Talousarviosuunnittelumekanismien parantaminen	M	Talousarvioohjelmien laadinta-, seuranta- ja raportointimenetelmien hyväksymistä koskevan hallituksen päätöksen voimaantulo
355	C12.R2	M	Terveydenhuollon

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Paremmat valmiudet tehdä investointeja terveydenhuollon infrastruktuuriin		infrastruktuurin kehittämisestä vastaavan kansallisen viraston (ANDIS) perustamista koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulo
356	C12.R3 Terveydenhoidon valmiuksien ja terveydenhuollon henkilöresurssien lisääminen	M	Terveydenhoidon ja terveydenhuollon henkilöresurssien kapasiteetin lisäämistä koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulo
357	C12.R3 Terveydenhoidon valmiuksien ja terveydenhuollon henkilöresurssien lisääminen	M	Terveydenhuollon henkilöresurssien kehittämisen strategista kehystä koskevan lainsäädännön voimaantulo
413	C14.R2 Koordinoinnin vahvistaminen hallinnon keskiössä ilmastonmuutokseen ja kestävä kehityksen aloitteisiin sovellettavan yhdenmätyn ja johdonmukaisen lähestymistavan avulla	M	Toimielinten välisen ilmastokomitean toimintavalmiuteen saattaminen
422	C14.R5 Oikeuslaitoksen riippumattomuuden	M	Takavarikoidun omaisuuden hallinnoinnista vastaavan kansallisen viraston

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen		toimivaltaa muuttavan lain voimaantulo
456	C15-I1 110 päiväkodin rakentaminen, varustaminen ja käyttöönotto	M	Sopimusten allekirjoittaminen julkisten toimijoiden (kuntien) kanssa 110 päiväkodin rakentamiseksi, varustamiseksi ja käyttöönottamiseksi
478	C15.R5 Koulutuksen digitalisointia koskevan lainsäädäntökehyksen hyväksyminen	M	Tulevan opettajan digitaalisia taitoja ja digitaalisten taitojen arviointia koulukokeissa koskevan lain voimaantulo
485	C15.R6 Päivitetty sääntelykehys, jolla varmistetaan ympäristöystävällinen suunnittelu, rakentaminen ja apurahavaatimukset korkeakouluja edeltävässä koulutusjärjestelmässä	M	Lainsäädäntökehyksen muutosten voimaantulo oppimisympäristöjen laadun parantamiseksi
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 2147491242 EUROA

2.1.3. Kolmas vaihe (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva	Asiaan liittyvä toimenpide	Välitavoite/tavoite	Nimi

numero	(Uudistus tai investointi)	te	
22	C2.R1 Metsänhoito- ja metsänhoitojärjestelmien uudistaminen kehittämällä uusi kansallinen metsästrategia ja sitä seuraava lainsäädäntö	M	Kansallisen metsästrategian 2020–2030 hyväksyminen
23	C2.R1 Metsänhoito- ja metsänhoitojärjestelmien uudistaminen kehittämällä uusi kansallinen metsästrategia ja sitä seuraava lainsäädäntö	M	Kansallisessa metsästrategiassa 2020–2030 edellytettyä metsitystä ja uudelleenmetsitystä koskevista sitovista säännöistä annettujen muutettujen ministeriön asetusten voimaantulo
148	C7.R2 Siirtyminen EU-2025-yhteenliitettävyystavoihteisiin ja erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoon tehtävien yksityisten investointien edistäminen	M	EU:n yhteenliitettävyyssvälineistön suositukset pannaan täytäntöön
149	C7.R2 Siirtyminen EU:n vuoden 2025 yhteystavoitteisiin ja erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoon tehtävien yksityisten investointien edistäminen	M	Radiotaajuuksien käyttöoikeuksien myöntäminen
152	C7.R4 Kansalaisten digitaalisten	M	Uusien digitaalisten ammattien määrittelystä ammattiluokituksessa (COR)

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	taitojen lisääminen julkisen palvelun ja digitaalisen koulutuksen varmistamiseksi koko elämän ajan		annetun työministerin ja kansallisen tilastolaitoksen puheenjohtajan määräyksen voimaantulo
384	C13.R3 Vähimmäistulon (VMI) täytäntöönpano	M	VMI:n soveltamista koskevien täytäntöönpanosääntöjen hyväksymisestä annetun lain voimaantulo
410	C14.R1 Parannetaan päätöksentekoprosessien ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon tasoilla.	M	Yhteisen avoimuusrekisterin (RUTI) asianmukaista käyttöä ja täytäntöönpanoa koskevien ohjeiden voimaantulo
411	C14.R1 Parannetaan päätöksentekoprosessien ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin	M	Poikkeusasetusten käyttöä koskevan menetelmän voimaantulo

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon tasoilla.		
412	C14.R1 Parannetaan päätöksentekoprosessien ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon tasoilla.	M	Niiden lainsäädäntömuutosten voimaantulo, joilla varmistetaan lainsäädäntötekstin julkaiseminen muutosten jälkeen
470	C15.R4 Teknisen korkeakoulutuksen täyden ammatillisen väylän luominen	M	Valtioneuvoston päätös, jolla hyväksytään menetelmä täydellisen kaksireitin ja kokonaisen kaksireitin tuloksena syntyvien uusien pätevyyksien järjestämiseksi, tulee voimaan
489	C15.I11 Tilojen tarjoaminen yliopistoja	<u>M</u>	Irtaimen omaisuuden luokkahuoneiden varustamistakoskevien

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	edeltäville luokkahuoneille ja koululaboratorioille/työpajoille		<u>rahoitussopimusten allekirjoittaminen</u>
490	C15.I11 Tilojen tarjoaminen yliopistoja edeltäville luokkahuoneille ja koululaboratorioille/työpajoille	<u>M</u>	<u>Tiedelaboratorioiden /koulujen seminaaritilojen varustamista koskevien rahoitussopimusten allekirjoittaminen</u>
<u>66</u>	C4.R1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/tieturvallisuus	M	Liikenneturvallisuuslainsäädännön voimaantulo = <u>liikenneturvallisuusrikkomusten seurantaa, täytäntöönpanoa ja seuraamuksia koskeva lainsäädäntö</u>
72	C4.I1. Rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen	M	Sopimusten allekirjoittaminen 50 prosentista rautateiden infrastruktuurin nykyaikaistamiseen, parantamiseen ja uudistamiseen liittyvistä töistä
115	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki yksityisille investoinneille uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon	T	Ruskohiileen perustuvan sähköntuotantokapasiteetin poistaminen käytöstä
121	C6.R3	M	Valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Valtio-omisteisten yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen alalla		parantaminen energia-alalla
151	C7.R3 Kriittisen arvoinfrastruktuurin omistavien julkisten ja yksityisten toimijoiden kyberturvallisuuden varmistaminen	M	Puolustusta ja kyberturvallisuutta koskevan Romanian lain voimaantulo
192	C8.R1 Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	T	Muut oikeushenkilöt, jotka ovat rekisteröityneet erillisyyhtiöön
193	C8.R1 Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	M	Verovelvollisten luokitteluun sovellettavat riskikriteerit määrittävän sovellettavan oikeudellisen kehyksen voimaantulo. Oikeudellinen kehys hyväksytään ANAF:n puheenjohtajan määräyksellä.
194	C8.R1 Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	M	Verotarkastuselinten toimintaa koskevan muutetun oikeudellisen kehyksen voimaantulo

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
199	C8.R3 Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen	M	Muutetun sääntelykehyksen voimaantulo, jotta varmistetaan julkisen talouden monivuotinen suunnittelu merkittävillä julkisilla investointihankkeilla ja finanssipoliittisen neuvoston suorittama menojen jälkiarviointi
205	C8.R4 Verokehysten uudelleentarkastelu	M	Romanian verojärjestelmän analyysi, jonka tavoitteena on laatia suosituksia sen varmistamiseksi, että verojärjestelmä edistää ja säilyttää kestävästä talouskasvusta
206	C8.R4 Verokehysten uudelleentarkastelu	M	Verolakiin tehtävät muutokset, joilla vähennetään asteittain mikroyritysten erityisverojärjestelmän soveltamisalaa, tulevat voimaan
215	C8.R6 Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	M	Erityiseläkkeisiin liittyvien menojen vähentämistä koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulo
221	C8.I2 Vero- ja verohallintoprosessien	T	Kansallisen verohallinnon tietojärjestelmään liitettyjen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	parantaminen muun muassa yhdenntyn riskinhallinnan avulla		kassakoneiden lukumäärä
222	C8.I2 Vero- ja verohallintoprosessien parantaminen muun muassa yhdenntyn riskinhallinnan avulla	T	Verohallinnon tekemien tarkastusten kokonaismäärästä raportoitujen asiakirjatarkastusten osuus – 30 %
230	C8.I4 Sähköisen tullin käyttöönotto	T	Parannettu laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuuri
288	C10.R1 Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	M	Kestävää kaupunkiliikennettä koskevan lainsäädännön voimaantulo
289	C10.R1 Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	M	Sellaisen ministeriön päätöksen voimaantulo, jolla perustetaan rakenne teknisen avun antamiseksi kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien kehittämistä varten ja joka on perustettu ja joka on toiminnassa
294	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	M	Julkisen liikenteen kaluston uusimista koskevien sopimusten allekirjoittaminen (puhtaiden ajoneuvojen hankinta)
298	C10.I1	M	Älykkäiden

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Kestävä kaupunkiliikenne		liikennejärjestelmien/muiden tieto- ja viestintätekniisten infrastruktuurien tarjoamista koskevien sopimusten allekirjoittaminen
301	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	M	Sähköajoneuvojen latauspisteiden rakentamista koskevien sopimusten allekirjoittaminen
351	C12.R1 Kansanterveysvarojen hallinnointikapasiteetin lisääminen	M	Terveystalouden laaturahastosta tukea saavien lääkintäyksiköiden valinnassa käytettäviä suoritus- ja laatuindikaattoreita koskevan ministeriön päätöksen voimaantulo
358	C12.R3 Terveystalouden valmiuksien ja terveydenhuollon henkilöstöresurssien lisääminen	M	Terveystalouden henkilöstöresurssien kehittäminen
378	C13. R1 Luodaan uusi oikeudellinen kehys, jolla estetään lasten erottaminen perheistään	M	Sellaisen säädöksen voimaantulo, joka on tarpeen, jotta estetään lasten erottaminen perheestä ja tuetaan haavoittuvassa asemassa olevia perheitä
380	C13. R2 Vammaisten aikuisten	M	Laitoshoidosta luopumisen nopeuttamista koskevan

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	suojelujärjestelmän uudistaminen		oppaan täytäntöönpanoa ja käyttöönottoa koskevan säädöksen voimaantulo
381	C13. R2 Vammaisten aikuisten suojelujärjestelmän uudistaminen	M	Laitoshoidon ehkäisemistä koskevan hyväksytyn kansallisen strategian täytäntöönpanoa tukevan lainsäädännön voimaantulo
424	C14.R5 Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	M	Rikoslain ja rikosprosessilain muuttaminen
439	C14.R9 Valtion omistamien yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien periaatteiden täytäntöönpanoa koskevan menettelykehyksen parantaminen	M	Valtion omistamia yrityksiä koskevan päivitetyn lainsäädännön voimaantulo
440	C14.R9 Valtion omistamien yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien periaatteiden täytäntöönpanoa koskevan menettelykehyksen parantaminen	M	Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan politiikan koordinointi- ja seurantakeskuksen työryhmän toimintavalmiuteen saattaminen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
449	C14.I4 Lisätään kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden valmiuksia edistää aktiivista kansalaisuutta, osallistua ammattimaisesti kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa käsiteltyjen sosiaalisia oikeuksia koskevien julkisten politiikkojen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon ja seurata asiaan liittyviä uudistuksia	M	Työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua koskevan lainsäädännön voimaantulo mielekkäällä ja oikea-aikaisella työmarkkinaosapuolten vuoropuhelulla ja työehtosopimusneuvotteluilla ILO:n suositusten mukaisesti
453	C15.R2 Yhtenäinen, osallistava ja laadukas varhaiskasvatusjärjestelmä	M	— Monialaisen puiteohjelman hyväksymisestä annetun ministeriön päätöksen voimaantulo — Täydentävien varhaiskasvatuspalvelujen perustamista, organisointia ja toimintaa sääntelevä yhteistyösopimus tulee voimaan
463	C15.R3 Oppivelvollisuusjärjestelmän uudistaminen koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi	M	Ministeriön määräys MATE-välineen käytöstä kansallisella tasolla tulee voimaan

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 1858678580 EUROA

2.1.4. Neljäs erä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
207	C8.R4 Verokehyksen uudelleentarkastelu	M	Asetuksen (EY) N:o.../... voimaantulo - Verolakiin (laki nro 227/2015) tehtävät muutokset, joilla vähennetään ja/tai poistetaan muita verokannustimia verojärjestelmän yksinkertaistamiseksi ja sen tehokkuuden, avoimuuden ja oikeudenmukaisuuden lisäämiseksi vuoteen 2024 mennessä - Ympäristöverotuksen laajentamista koskeva lainsäädäntö
214	C8.R6 Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	M	Lain nro 127/2019 säännökset korvaavan eläkejärjestelmää koskevan uuden lain voimaantulo
458	C15.I2 412 täydentävän palvelun perustaminen, varustaminen ja käyttöönotto muita heikommassa asemassa oleville ryhmille	M	Muita heikommassa asemassa oleville ryhmille tarkoitettujen täydentävien palvelujen perustamista, varustamista ja käyttöönottoa koskevien sopimusten allekirjoittaminen
469	C15.I5 Koulutus Romanian yhdenntetyn koulutustietojärjestelmän (SIIR) ja ennakkovaroitusmekanismin	T	Koulutetut Romanian yhdenntetyn koulutustietojärjestelmän (SIIR) ja MATE-tietoteknisen välineen käyttäjät

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	(MATE) käyttäjille sekä systeemiset toimet koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseksi		
24	C2.R1 Metsänhoito- ja metsänhoitojärjestelmien uudistaminen kehittämällä uusi kansallinen metsästrategia ja sitä seuraava lainsäädäntö	M	Voimassa olevaa metsälainsäädäntöä muuttavien ja täydentävien säädösten voimaantulo
122	C6.R2 Valtio-omisteisten yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen energia-alalla	M	Hidroelectrican osakkeiden listaaminen päätökseen
59	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Saastuttaja maksaa -periaatteen mukainen tieliikenteen hiilestä irtautuminen	M	Uuden raskaiden hyötyajoneuvojen (kuorma-autojen) matkaperusteisen maksujärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain voimaantulo ja saastuttavimpien henkilöajoneuvojen (henkilöautot/linja-autot) korkeampien omistusverojen käyttöönotto saastuttaja maksaa -periaatteen ja vihreän verotuksen periaatteen mukaisesti

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
71	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/Siirtostrategia	M	Merenkulkustrategian hyväksyminen
76	C4.I2 Rautateiden liikkuva kalusto	M	Sopimusten allekirjoittaminen avointen ja kilpailuun perustuvien tarjouskilpailujen perusteella
116	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki yksityisille investoinneille uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon	M	Uuden energialain voimaantulo
158	C7.I3 Sähköisen terveydenhuollon ja etälääketieteen järjestelmän kehittäminen	T	Kansanterveyslaitokset digitalisoitu
163	C7.I4 Oikeuslaitoksen digitalisointi	M	Käyttövalmiiden liiketoimintasovellusten virtualisointi ja keskittäminen
172	C7. I7 Sähköisten lomakkeiden käyttöönotto julkisissa hankinnoissa	M	Sähköisten kansallisten lomakkeiden käyttöönotto julkisissa hankintamenettelyissä EU:n

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
			lainsäädännön mukaisesti
201	C8.R3 Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen	M	Terveys- ja koulutusalan menojen uudelleentarkastelun loppuun saattaminen
202	C8.R3 Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen	M	Monivuotisen strategian ja aikataulun hyväksyminen menojen järjestelmällistä uudelleentarkastelua varten kaikilla aloilla
219	C8.I2 Vero- ja verohallintoprosessien parantaminen muun muassa yhdenmätyn riskinhallinnan avulla	T	Riskinhallintajärjestelmää koskeva henkilöstön koulutus
227	C8.I3 Varmistetaan valmiudet vastata nykyisiin ja tuleviin tietohaasteisiin, myös pandemian yhteydessä, valtiovarainministeriön/kansallisen verohallintoviraston digitalisaation avulla	M	Laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuurin sekä sähköisten palvelujen tarjoamista veronmaksajille tukevan infrastruktuurin nykyaikaistaminen
228	C8.I3 Varmistetaan valmiudet vastata nykyisiin ja tuleviin tietohaasteisiin, myös pandemian yhteydessä, valtiovarainministeriön/kansalli	M	Valtiovarainministeriön ja ANAF-tietojärjestelmän kyberturvallisuuden parantaminen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	sen verohallintoviraston digitalisaation avulla		
229	C8.I3 Varmistetaan valmiudet vastata nykyisiin ja tuleviin tietohaasteisiin, myös pandemian yhteydessä, valtiovarainministeriön/kansallisen verohallintoviraston digitalisaation avulla	T	80 prosenttia tietoteknisistä laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuureista on enintään 4-vuotiaita
352	C12.R1 Kansanterveysvarojen hallinnointikapasiteetin lisääminen	M	Hallituksen päätös uudesta mallisopimuksesta, joka koskee edellytyksiä lääkinnällisen avun, lääkkeiden ja lääkinnällisten laitteiden, apuvälineiden ja teknologioiden myöntämiselle sairausvakuutusjärjestelmän puitteissa, tulee voimaan
367	C12.I1 Sairaalaa edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	T	Perhelääkäreiden tai perusterveydenhuollon käytäntöjen liittojen varustamat tai kunnostetut käytännöt, joissa asetetaan etusijalle marginalisoitujen alueiden ja kuntien käytännöt
368	C12.I1 Sairaalaa edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin	T	Rintasyövän ja kohdunkaulan syövän seulontaan tarkoitettut liikkuvat lääkintäyksiköt

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	kehittäminen		
393	C13. I1 Lasten päiväkeskusten verkoston perustaminen niille lapsille, jotka ovat vaarassa joutua eroon	M	Kartoitetaan tarpeet, saatavilla olevat palvelut ja infrastruktuuripalvelut lapsille, jotka ovat vaarassa erota perheestä, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevissa yhteisöissä
402	C14.R1 Parannetaan päätöksentekoprosessien ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon tasoilla.	M	Kaikissa ministeriöissä on käytössä uusi strateginen hallinta- ja suunnittelujärjestelmä.
416	C14.R3 Suorituskykyisen henkilöstöhallinnon kehittäminen julkisella sektorilla	M	Keskushallinnon kahden virkamiesluokan valintaa koskevan kansallisen (pilotti)kilpailun jälkiarviointi
420	C14.R4 Oikeudenmukaisen	M	Virkamiesten palkkoja koskevan uuden oikeudellisen kehyksen voimaantulo

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	yhdenäispalkkajärjestelmän kehittäminen julkisella sektorilla		
423	C14.R5 Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	M	”Oikeuslakien” voimaantulo (laki tuomareiden asemasta, oikeuslaitoksen organisaatiosta, ylimmästä tuomarineuvostosta)
429	C14.R6 Korruption torjunnan tehostaminen	T	Kansallisen korruptiontorjuntaviraston syyttäjän virkojen täyttöaste oli 85 prosenttia
434	C14.R8 Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	M	Julkisia hankintoja koskevan strategian voimaantulo, mukaan lukien horisontaaliset toimenpiteet kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon tukemiseksi
441	C14.R9 Valtion omistamien yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien periaatteiden täytäntöönpanoa koskevan menettelykehyksen parantaminen	M	Seurantatulostaulu, joka sisältää taloudelliset ja muut tavoitteet ja tulosindikaattorit kaikille julkisten yritysten luokille (mukaan lukien keskeiset alat, kuten liikenne, energia, julkiset palvelut)
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 1003031904 EUROA

2.1.5. Viides erä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
123	C6.R3 Vihreä varainhoito	M	Vihreän talousarvion suunnittelumenetelmän viimeistely ja soveltaminen
452	C15.R1 Koulutettua Romaniaa koskevan hankkeen täytäntöönpanoa koskevan lainsäädäntöpaketin laatiminen ja hyväksyminen	M	”Koulutettu Romania” - hankkeen täytäntöönpanoa koskevan lainsäädäntöpaketin voimaantulo
25	C2.I1 Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsittämiskampanja, mukaan lukien kaupunkimetsät	T	Metsitetyn tai uudelleen metsitetyn maan uudet alueet
27	C2.I1 Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsittämiskampanja, mukaan lukien kaupunkimetsät	T	Kaupunkimetsien uudet alueet
73	C4.I1 Rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen	M	Sopimusten allekirjoittaminen sataprosenttisesti rautateiden infrastruktuurin nykyaikaistamiseen, parantamiseen ja uudistamiseen liittyvistä töistä
117	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen	M	Uusiutuvia energialähteitä koskevien hinnanerosopimusten

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki yksityisille investoinneille uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon		allekirjoittaminen
203	C8.R3 Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen	M	Talousarvioesitys sisältää terveys- ja koulutusalan menoanalyysien tulokset.
216	C8.I1 Sääntöjen noudattamisen helpottaminen veronmaksajien keskuudessa kehittämällä digitaalisia palveluja	M	Digitaaliset palvelut ja kriittiset sähköiset järjestelmät ovat toiminnassa
231	C8.I4 Sähköisen tullin käyttöönotto	M	Uusia tullialan tietojärjestelmiä koskevan sopimuksen tekeminen
234	C8.I5 Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen	M	BUGET_NG-sovelluksen päivitys.
235	C8.I6 Talouden mallintamisväline (eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointivälineistö), jolla parannetaan institutionaalisia valmiuksia ennustaa eläkemenoja	M	Talouden mallintamisväline (eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointityökalupakin malli) toiminnassa
236	C8.I6	T	Ryhmän laajentaminen 1–8

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Talouden mallintamisväline (eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointivälineistö), jolla parannetaan institutionaalisia valmiuksia ennustaa eläkemenoja		asiantuntijaan ja keskipitkän ja pitkän aikavälin rakenteellisen eläkeuudistuksen valmiuksien parantaminen tarjoamalla kahdeksalle henkilölle koulutusta eläkeuudistusvaihtoehtojen simulaatioiden mallin käyttöön
239	C8.I9 Eläkehakemusten arviointiprosessin tukeminen	M	Kaikki eläketiedostot on laskettu uudelleen
359	C12.R3 Terveystenhoidon valmiuksien ja terveydenhuollon henkilöresurssien lisääminen	M	Terveysministerin määräys, jolla luodaan puitteet terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatillisten ansioiden ja palkkioiden eriytettylle tunnustamiselle, tulee voimaan
364	C12.R3 Terveystenhoidon valmiuksien ja terveydenhuollon henkilöresurssien lisääminen	M	Terveysministeriön ja kansallisen sairausvakuutuslaitoksen (CNAS) yhteisen määräyksen voimaantulo mekanismista, jolla asetetaan etusijalle terveysministeriön ja kansallisen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
			sairausvakuutuslaitoksen (CNAS) myöntämät määrärahat
397	C13.I3 Kotitaloustyöntekijöiden työkorttien käyttöönoton käyttöönotto	M	Funktionaalisen digitaalisen alustan käyttöönotto kotitaloustyöntekijöiden arvostelien käyttöä varten
417	C14.R3 Suorituskykyisen henkilöstöhallinnon kehittäminen julkisella sektorilla	M	Vähintään kahden kansallisen virkamiehen rekrytointikilpailun loppuun saattaminen vuosittain vähintään kolmen virkamiesryhmän/palkkaluokan osalta
436	C14.R8 Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	T	Julkisia hankintoja koskeva erityiskoulutus
437	C14.R8 Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	M	Julkisten hankintojen sähköinen järjestelmä (SEAP) on liitetty yhteen ja yhteentoimiva muiden tietokantojen kanssa.
442	C14.R9 Valtion omistamien yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien	T	Valtion omistamien yritysten väliaikaisten/väliaikaisten hallintoelinten nimitysten vähentäminen 50 prosentilla keskustasolla

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	periaatteiden täytäntöönpanoa koskevan menettelykehyksen parantaminen		
444	C14.R9 Valtion omistamien yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien periaatteiden täytäntöönpanoa koskevan menettelykehyksen parantaminen	T	Valtion omistamien yritysten väliaikaisten/väliaikaisten hallintoelinten nimitysten vähentäminen 10 prosentilla paikallistasolla
508	C16.R1 Oikeudellisen kehyksen luominen valtion maan käytölle uusiutuvan energian investointien nopeuttamiseksi	M	Valtion alueviraston (ADS) valmiuksien kehittäminen
519	C16.I5b SMART SA:n päivittäminen	M	Toimitussopimusten allekirjoittaminen
353	C12.R1 Kansanterveysvarojen hallinnointikapasiteetin lisääminen	Virstanpylväs	Talousarviomenojen uudelleentarkastelun tulosten sisällyttämiseksi talousarviomenettelyyn tarvittavan lainsäädäntömuutoksen voimaantulo
459	C15.I2 412 täydentävän palvelun perustaminen, varustaminen ja	T	Perustetut, varustetut ja toiminnalliset täydentävät palvelut

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	käyttöönotto muita heikommassa asemassa oleville ryhmille		
60	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Saastuttaja maksaa -periaatteen mukainen tieliikenteen hiilestä irtautuminen	M	Laki, jolla edistetään puhtaiden ajoneuvojen käyttöä ja ajoneuvokannan uusimisohjelmia kotitalouksissa, yksityisissä yrityksissä ja julkisissa laitoksissa, tulee voimaan
392	C13.R5 Varmistetaan vähimmäispalkan määrittäminen	M	Uudesta vähimmäispalkan vahvistamisjärjestelmästä annetun asetuksen voimaantulo
360	C12.R3 Terveystieteiden valmiuksien ja terveydenhuollon henkilöresurssien lisääminen	T	Kahden uuden osaamiskeskuksen rakentaminen ja täyden varustaminen julkisen terveydenhuollon henkilöstölle
385	C13.R3 Vähimmäistulon (VMI) täytäntöönpano	T	Parannetun järjestelmän piiriin kuuluvien perheeseen oikeutettujen lisäedunsaajien lukumäärä
374	C12.I1 Sairaalaan edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin	T	Ennaltaehkäisevien kuulemisten lisääminen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	kehittäminen		
375	C12.I2 Julkisen sairaalainfrastruktuurin kehittäminen	T	Julkiset sairaalat, jotka hyötyvät laitteista ja materiaaleista infektioriskin vähentämiseksi
460	C15.I3 Varhaiskasvatuksen ammattilaisten jatkokoulutuksen puiteohjelman kehittäminen	T	Koulutetut opetussuunnitelmien ja seuranta-alojen kouluttajat
479	C15.R5 Koulutuksen digitalisointia koskevan lainsäädäntökehyksen hyväksyminen	M	Laki, jolla vahvistetaan kansallinen digitaalisten taitojen viitekehys yliopistoa edeltävää koulutusta varten, tulee voimaan
491	C15.I11 Tilojen tarjoaminen yliopistojä edeltäville luokkahuoneille ja koululaboratorioille/työpajoille	T	Huonekaluilla varustetut yliopistoa edeltävät luokkahuoneet
492	C15.I11 Tilojen tarjoaminen yliopistojä edeltäville luokkahuoneille ja koululaboratorioille/työpajoille	T	<u>Laboratorioiden/koulujen seminaarihuoneet varustettu</u>
204	C8.R3 Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen	M	Sen lain voimaantulo, jolla finanssipoliittiselle neuvostolle annetaan tehtäväksi menojen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
			uudelleenarviointien säännöllinen vaikutustenarviointi ja täytäntöönpanokertomuksen laatiminen
218	C8.I1 Sääntöjen noudattamisen helpottaminen veronmaksajien keskuudessa kehittämällä digitaalisia palveluja	M	Verkkoalusta sellaisten kiinteistöjen ja liikkuvien kiinteistöjen huutokauppaa varten, joiden arvo on merkittävä (omaisuuserätyypin mukaan) otettu käyttöön
466	C15.I4 Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa koulunkäynnin keskeyttämisriski on suuri	T	Oppilaitokset, joille on myönnetty avustusta (erä 2)
515	C16.I4 Voucher-tukijärjestelmä, jolla nopeutetaan uusiutuvan energian käyttöönottoa kotitalouksissa	M	Hankepyyntöjen käynnistäminen
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 1351912566 EUROA

2.1.6. Kuudes erä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
29	C2.I2 Metsänviljelyaineiston nykyaikaisen tuotantokapasiteetin kehittäminen	T	Uudet ja kunnostetut taimitarhat, jotka ovat toiminnassa (perustatut tai kunnostetut)
482	C15.I9 Digitaaliteknologian laitteiden ja resurssien varmistaminen kouluille	T	Kouluilla on uusia teknisiä resursseja tietotekniikkalaboratorioiden varustamiseen
67	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/tieturvallisuus	T	Asennetut ja toiminnalliset laitteet nopeuden valvonnan ja liikenneturvallisuussääntöjen noudattamisen parantamiseksi
74	C4.I1 Rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen	T	Vähintään 50 prosenttia kaikista rautateiden infrastruktuuri-investoinneista on valmistunut
154	C7.I1 Hallituksen pilvipalveluinfrastruktuurin käyttöönotto	T	Julkiset laitokset, jotka ovat yhteydessä hallituksen pilveen
159	C7.I3 Sähköisen terveydenhuollon	M	Etälääketieteen järjestelmä otettu käyttöön

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	ja etälääketieteen järjestelmän kehittäminen		
167	C7.I5 Digitalisaatio ympäristöalalla	M	Metsien valvonta-, valvonta- ja seurantavalmiuksien lisääminen yhdenmetyt tietoteknisen järjestelmän avulla
169	C7. I6 Digitalisaatio työllisyyden ja sosiaalisen suojelun alalla	M	REGES-verkkojärjestelmän käyttöönotto
175	C7.I9 Kansalaisjärjestöjen digitalisointi	T	Kansalaisjärjestöjen digitalisointia koskevat loppuun saatetut hankkeet
182	C7.I14 Viranomaisille tarjottavien internetpalveluntarjoajien infrastruktuuripalvelujen häiriönsietokyvyn ja kyberturvallisuuden parantaminen Romaniassa	T	Keskukset, joiden on mahdollistettava pääsy Internet-palveluntarjoajien palveluihin keskus- ja paikallisille yleisen edun kannalta merkittäville laitoksille ja yhteisöille
209	C8.R5 Kansallisen kehityspankin perustaminen ja käyttöönotto	M	Kansallisen kehityspankin toimintavalmiuteen saattaminen
217	C8.I1 Sääntöjen noudattamisen helpottaminen veronmaksajien keskuudessa	T	Yritysverovelvollisille tarjottavat palvelut ovat saatavilla verkossa

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	kehittämällä digitaalisia palveluja		
233	C8.I4 Sähköisen tullin käyttöönotto	T	Tulliselvitystoiminnan, talouden toimijoiden ja tulliviranomaisten välisen tietojenvaihdon ja jäsenvaltioiden tulliviranomaisten välisen tietojenvaihdon prosenttiosuus sähköisesti suoritettua
238	C8.I8 Kansallisen kehityspankin toimintavalmiuteen saattaminen	M	Ohjelmistojen (lisenssien) ja laitteistojen (kannettavat tietokoneet) hankinta, henkilöstön tietotekniikkapalvelut, kansallisen kehityspankin henkilöstön ja valtiovarainministeriön henkilöstön koulutus
240	C8.I10 Toiminnan tehokkuus ja kehittyneet sähköiset palvelut eläkejärjestelmän digitalisoinnin avulla	M	Kansallisen eläkeviraston IT-järjestelmä toiminnassa
299	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	T	Hallinnolliset alueelliset yksiköt, joiden järjestelmät ovat toiminnassa – älykkäät liikennejärjestelmät ja sähköiset liput/muut tieto- ja viestintätekniset infrastruktuurit
365	C12.R3	M	Julkisten varojen käyttöä

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Terveystieteiden valmiuksien ja terveydenhuollon henkilöresurssien lisääminen		koskevan transparenta.ms.ro-portaalin käyttöönotto
369	C12.I1 Sairaalaan edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	T	Vasta rakennetut/kunnostetut ja varustetut avohoitotilat
376	C12.I2 Julkisen sairaalainfrastruktuurin kehittäminen	T	Vastasyntyneiden tehohoitoyksiköt, myös vastasyntyneet ambulanssit (alueelliset keskuskeskukset)
388	C13.R4 Työkorttien käyttöönotto ja kotitaloustyöntekijöiden työn virallistaminen	T	Edunsaajat (vuokraavat kotitaloustyöntekijät)
390	C13.R4 Työkorttien käyttöönotto ja kotitaloustyöntekijöiden työn virallistaminen	T	Kotitaloustyöntekijät/palveluntarjoajat, jotka on aiemmin rekisteröity työttömiksi tai työelämän ulkopuolella oleviksi, tarjoavat palveluja työkortilla
394	C13.I1 Lasten päiväkeskusten verkoston perustaminen niille lapsille, jotka ovat vaarassa joutua eroon	T	Päiväkeskukset, joilla estetään lasten erottaminen perheestä

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
395	C13.I2 Vammaisten henkilöiden sosiaalisen infrastruktuurin kunnostaminen, kunnostaminen ja kehittäminen	T	Nykyaikaistetut yhteisöpalvelut vammaisille henkilöille
405	C14.R1 Parannetaan päätöksentekoprosessien ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon tasoilla.	M	Operatiivinen IT-alusta innovoinnin seuraamiseksi julkishallinnossa
408	C14.R1 Parannetaan päätöksentekoprosessien ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden	T	25 prosenttia esitys- ja motivaativälineistä täyttää asetetut laatuksiteerit (eli niitä arvioidaan erinomaisella tai tyydyttävällä tasolla) hallituksen menetelmien mukaisesti.

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon tasoilla.		
418	C14.R3 Suorituskykyisen henkilöstöhallinnon kehittäminen julkisella sektorilla	M	Kahden henkilöstöhallintoa koskevan säädöksen voimaantulo
431	C14.R7 Integriteettikehystä koskevan lainsäädännön arviointi ja päivittäminen	M	Lahjomattomuutta koskevien konsolidoitujen lakien voimaantulo
432	C14.R7 Integriteettikehystä koskevan lainsäädännön arviointi ja päivittäminen	M	Hyväksytty hallituksen eettisten sääntöjen ja menettelysääntöjen tarkistettu versio virkamieskuntaa sekä täytäntöönpanotoimenpiteiden hyväksymistä ja täytäntöönpanoa koskevien nykyisten sääntöjen lisäksi
483	C15.I9 Digitaaliteknologian laitteiden ja resurssien varmistaminen kouluille	T	Koulut, joissa on teknologiainfrastruktuuri ja -laitteet
125	C6.I1 Uusi	T	Uusiutuvista lähteistä peräisin oleva lisäkapasiteetti (tuuli- ja

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	sähköntuotantokapasiteetti uusiutuvista energialähteistä		aurinkoenergia)
467	C15.I4 Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa koulunkäynnin keskeyttämisriski on suuri	T	Koulunkäynnin keskeyttämisohjelmaan kuuluvat oppilaitokset, joissa on digitalisoituja luokkahuoneita
486	C15.I10 Vihreiden koulujen verkoston kehittäminen ja vihreiden pienoishussien hankinta	T	Ostetut ja käytössä olevat sähköiset pienoishussit
495	C15.R7 Korkeakouluja edeltävän koulutusjärjestelmän hallinnon uudistaminen ja johtamisen ammattimaistaminen	M	Hallinnon uudistamista koskevan toimintasuunnitelman julkaiseminen ja täytäntöönpano, mukaan lukien johtajien ja tarkastajien koulutus- ja valmennusohjelma
509	C16.R1 Oikeudellisen kehyksen luominen valtion maan käytölle uusiutuvan energian investointien nopeuttamiseksi	M	Oikeudellisen kehyksen voimaantulo
510	C16.R1 Oikeudellisen kehyksen luominen valtion maan käytölle uusiutuvan energian investointien nopeuttamiseksi	M	Yhden kansallisen rekisterin perustaminen valtion omistamaa maata varten

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
512	C16.I1 Vihreään energiaan liittyvää osaamista koskeva koulutus	T	Hyväksytyt ammattinormit uusiutuvan energian tuotannon alalla
521	C16.I5c Viestintäverkon optimointi ja datakeskuksen perustaminen – Teletrans SA	M	Toimitussopimusten allekirjoittaminen
208	C8.R4 Verokehyksen uudelleentarkastelu	M	Verolakiin (laki nro 227/2015) tehtyjen muutosten voimaantulo, joilla vähennetään asteittain rakennusalan henkilöstön verokannustimia
438	C14.R8 Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	M	Sähköinen hankintajärjestelmä
484	C15.I9 Digitaaliteknologian laitteiden ja resurssien varmistaminen kouluille	T	Toisen asteen ja lukion koulutusyksiköille ostetut älykkäät laboratoriot
118	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki yksityisille investoinneille	M	Uusiutuvia energialähteitä koskevien hinnanerosopimusten allekirjoittaminen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon		
156	C7.I2 Pilvipalvelujen kehittäminen ja siirtyminen	T	Valtiolliset digitaalisen palvelun sovellukset, jotka on siirretty infrastruktuurina palveluna – IaaS/Platform-as-a-Service – PaaS/
160	C7.I3 Sähköisen terveydenhuollon ja etälääketieteen järjestelmän kehittäminen	M	Uusi PIA (Sairausvakuutusten atk-alusta) on toiminnassa
161	C7.I3 Sähköisen terveydenhuollon ja etälääketieteen järjestelmän kehittäminen	T	200 julkisen terveydenhuollon laitoksen digitalisointi
176	C7.I9 Kansalaisjärjestöjen digitalisointi	M	Kansalaisjärjestöjen digitaalisen muutoksen resurssikeskus
361	C12.R3 Terveystenhoidon valmiuksien ja terveydenhuollon henkilöresurssien lisääminen	T	Henkilöt, jotka ovat osallistuneet terveydenhuoltopalvelujen hallintaa koskevaan koulutukseen
362	C12.R3 Terveystenhoidon	T	Henkilöt, jotka ovat osallistuneet terveydenhuoltolaitosten henkilöstöhallintoa koskevaan

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	valmiuksien ja terveydenhuollon henkilöresurssien lisääminen		koulutukseen
363	C12.R3 Terveystenhuollon valmiuksien ja terveydenhuollon henkilöresurssien lisääminen	T	Lahjomattomuutta koskeviin koulutusohjelmiin osallistuneet terveydenhuollon ammattilaiset
370	C12.I1 Sairaalaan edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	T	Vasta rakennetut/kunnostetut ja varustetut integroidut yhteisökeskukset, mukaan lukien asianmukainen henkilöstö
371	C12.I1 Sairaalaan edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	T	Alipalveltuilla yhteisöillä, kuten romaneilla, on mahdollisuus saada yhteisöllistä terveydenhuoltoa
373	C12.I1 Sairaalaan edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	T	Perusterveydenhuollon saatavuuden parantaminen
386	C13.R3 Vähimmäistulon (VMI) täytäntöönpano	T	Vähimmäistoimeentulon saaja saa vähintään yhden aktivointitoimenpiteen
403	C14.R1 Parannetaan päätöksentekoprosessien	T	Vähintään kolme ministeriötä suunnitteli ja toteutti talousarvioita ohjelmaa kohden

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon tasoilla.		
517	C16.I5a Aurinkopaneelien ja sähkövarastojen asentaminen Transelectrican voimalaitoksiin	M	Sopimusten allekirjoittaminen
520	C16.I5b SMART SA:n päivittäminen	T	Siirtoverkonhaltijan verkkoon kohdistuvien toimenpiteiden keskimääräinen pituus
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 1809818435 EUROA

2.1.7. Seitsemäs erä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
162	C7.I3 Sähköisen terveydenhuollon ja etälääketieteen järjestelmän	T	Uuteen PIA-alustaan liitetyt terveydenhuollon tarjoajat

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	kehittäminen		
179	C7.I12 Kansallisen turvallisuuden kannalta kriittisen arvoisten julkisten ja yksityisten tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurien kyberturvallisuuden varmistaminen älykkään teknologian avulla	T	Yhteisöt, joilla on suojattu IT & C-infrastruktuuri
415	C14.R2 Koordinoinnin vahvistaminen hallinnon keskiössä ilmastonmuutokseen ja kestävän kehityksen aloitteisiin sovellettavan yhdenmukaisen johdonmukaisen lähestymistavan avulla	T	”Kestävän kehityksen asiantuntijaksi” luokitellut virkamiehet keskus- ja paikallistasolla julkisissa laitoksissa
446	C14.I2 Kehitetään logistinen (muu kuin tietotekniikka) infrastruktuuri, jota tarvitaan korruption torjuntaan ja rikoksen tuottaman hyödyn ja vahinkojen takaisinperintään, mukaan lukien koulutus näillä aloilla	T	Käyttöön otetut varastot takavarikoidun omaisuuden varastointia varten
472	C15.I6	T	10 uutta integroitua ammattikampusta

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Kymmenen alueellisen yhteenliittymän kehittäminen ja kymmenen ammatillisen kampuksen kehittäminen ja varustaminen		
475	C15.I7 Maatalouden korkea-asteen oppilaitosten muuttaminen ammattimaisiksi keskuksiksi	T	57 maatalouskoulua, joita tuetaan avustuksilla
476	C15.I7 Maatalouden korkea-asteen oppilaitosten muuttaminen ammattimaisiksi keskuksiksi	T	Maatalouden toisen asteen oppilaitoksiin rekisteröityjen oppilaiden lukumäärä
480	C15.I8 Opetushenkilöstön täydennyskoulutusohjelma	T	Verkkoopetukseen koulutetut opettajat parantamalla erityisiä digitaalisia pedagogisia taitoja
481	C15.I8 Opetushenkilöstön täydennyskoulutusohjelma	T	Opettajat julkaisevat avointa oppimateriaalia koulutus- ja koulutuskilpailufoorumilla käytäntöjen vaihtoa varten
61	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Saastuttaja maksaa -periaatteen mukainen tieliikenteen hiilestä	T	Julkisyhteisöjen hankkimat uudet puhtaat ajoneuvot, jotka ylittävät vähintään 3 prosenttia puhtaita ajoneuvoja koskevan direktiivin kynnysarvot

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	irtautuminen		
70	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Rautateiden infrastruktuurin kehittäminen ja rautatieliikenteen hallinta	M	Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmän (ERTMS) kansallisen toimintasuunnitelman julkaiseminen ja täytäntöönpano
119	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki yksityisille investoinneille uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon	T	Ruskohiileen perustuvan sähköntuotantokapasiteetin poistaminen käytöstä
155	C7.I1 Hallituksen pilvipalveluinfrastruktuurin käyttöönotto	T	Tason III ja tason IV datakeskukset pilvipalvelujen suunnittelun, infrastruktuurin ja teknologioiden mukaan
164	C7.I4 Oikeuslaitoksen digitalisointi	M	ECRIS V:n (sähköinen tapaustietue- ja tietojärjestelmä) käyttöönotto valmis
170	C7.I6 Digitalisaatio työllisyyden ja sosiaalisen suojelun alalla	T	Digitaalisten palvelujen toteuttaminen työllisyyden ja sosiaalisen suojelun alalla
177	C7.I10	M	Perustetaan ja otetaan

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Julkishallinnon digitalisaatio		käyttöön interaktiivisia ja yhteistyöalustoja henkilöstöhallinnon standardoitua hallinnointia varten.
178	C7.I11 Pannaan täytäntöön järjestelmä, jolla tuetaan viestintäpalvelujen käyttöä erilaisin välinein tuensaajille keskittyen valkoisiin alueisiin	T	Valkoisilla alueilla sijaitsevat kylät, jotka on liitetty erittäin nopeisiin internetyhteyksiin
180	C7.I12 Kansallisen turvallisuuden kannalta kriittisen arvoisten julkisten ja yksityisten tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurien kyberturvallisuuden varmistaminen älykkään teknologian avulla	M	Kansallista kyberkeskusta vahvistettu
186	C7.I17 Kirjastojen rahoitusjärjestelmät digitaalitaitojen keskuksiksi	T	Digitaalisiin keskuksiin muunnetut kirjastot
196	C8.R1 Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	T	Verohallinnon keräämien tulojen osuuden lisääminen vähintään 2,5 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
198	C8.R2 Tullijärjestelmän nykyaikaistaminen ja sähköisen tullin käyttöönotto	M	Voimassa olevaan oikeudelliseen kehykseen tullihallinnon toiminnan parantamiseksi tehtyjen muutosten voimaantulo
223	C8.I2 Vero- ja verohallintoprosessien parantaminen muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla	T	Verohallinnon tekemien tarkastusten kokonaismäärästä raportoitujen asiakirjatarkastusten osuus – 60 %
224	C8.I2 Vero- ja verohallintoprosessien parantaminen muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla	T	Lisätään tarkastusten määrää 10 prosentilla
225	C8.I2 Vero- ja verohallintoprosessien parantaminen muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla	M	Täysin toimiva sähköinen riskirekisteri
226	C8.I2 Vero- ja verohallintoprosessien parantaminen muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla	M	Massadatan/analytiikka-alustan perustaminen ja toiminta
232	C8.I4 Sähköisen tullin käyttöönotto	T	Tullin tietotekniikkajärjestelmät on otettu käyttöön

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
237	C8.I7 Tekninen tuki verotuskehyksen tarkistamista varten	M	Tietotekniikkajärjestelmä, joka mahdollistaa automaattisen kiinteistöjen arvonmäärittäysmallin käyttöönoton
372	C12.I1 Sairaalaan edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	T	Perhesuunnittelutoimistot, jotka on varustettu tai varustettu ja kunnostettu
396	C13.I2 Vammaisten henkilöiden sosiaalisen infrastruktuurin kunnostaminen, kunnostaminen ja kehittäminen	T	Uudet yhteisöpalvelut vammaisille henkilöille
406	C14.R1 Parannetaan päätöksentekoprosessien ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon tasoilla.	T	800 kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden edustajaa, jotka on koulutettu lisäämään hallintorakenteidensa hallinnollisia valmiuksia ja digitalisointia
419	C14.R3. Suorituskykyisen henkilöstöhallinnon kehittäminen julkisella	M	Keskushallinnon osaamiskehykset toiminnassa

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	sektorilla		
425	C14.R5. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	T	Vähintään 6000 oikeuslaitoksen työntekijää (kuten tuomareita, syyttäjiä ja tuomioistuinten virkailijoita) on osallistunut koulutukseen oikeusjärjestelmän laadun ja tehokkuuden parantamiseksi.
427	C14.R6. Korruption torjunnan tehostaminen	T	Takavarikoidun omaisuuden hallinnoinnista vastaavan kansallisen viraston hallinnoiman takavarikoidun omaisuuden arvon nousu
428	C14.R6. Korruption torjunnan tehostaminen	T	Vähintään 70 prosenttia uudessa korruptiontorjuntastrategiassa kaavailluista toimenpiteistä on saatettu päätökseen
435	C14.R8. Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	T	Paikallisviranomaisten operatiiviset keskitetyt hankintaelimet
454	C15.2. Yhtenäinen, osallistava ja laadukas varhaiskasvatusjärjestelmä	T	0–3-vuotiaiden osallistuminen varhaiskasvatuspalveluihin
455	C15.R2. Yhtenäinen, osallistava ja	T	3–6-vuotiaiden osallistuminen varhaiskasvatuspalveluihin

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	laadukas varhaiskasvatusjärjestelmä		
457	C15.I1. 110 päiväkodin rakentaminen, varustaminen ja käyttöönotto	T	Uudet, varustetut ja toiminnassa olevat päiväkodit
461	C15.I3. Varhaiskasvatusalan ammattilaisten jatkokoulutuksen puiteohjelman kehittäminen	T	Koulutettu henkilöstö, joka työskentelee vakimuotoisissa ja täydentävissä varhaiskasvatuspalveluissa ja jossa asetetaan etusijalle vastaperustetuissa yksiköissä olevat koulutuspalvelut
487	C15.I10. Vihreiden koulujen verkoston kehittäminen ja vihreiden pienoishenkilöiden hankinta	T	Yliopiston esikoulualue kunnostettu vihreiksi kouluiksi
488	C15.I10. Vihreiden koulujen verkoston kehittäminen ja vihreiden pienoishenkilöiden hankinta	T	Rakennettu ja toimiva uusi vihreä koulualue
226a	C8.I2 Vero- ja verohallintoprosessien parantaminen muun muassa yhdenmukaisen riskinhallinnan avulla	M	Verohallinnon järjestelmien käyttöönotto
511	C16.R1 Oikeudellisen kehyksen	M	Käyttöoikeussopimusten allekirjoittaminen nopean kehittämisen alueilla

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	luominen valtion maan käytölle uusiutuvan energian investointien nopeuttamiseksi		
516	C16.I4 Voucher-tukijärjestelmä, jolla nopeutetaan uusiutuvan energian käyttöönottoa kotitalouksissa	T	Kotitalouksien asennettu tuotantokapasiteetti uusiutuvista aurinkoenergiasta
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 1548157938 EUROA

2.1.8. Kahdeksas erä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
63	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Saastuttaja maksaa -periaatteen mukainen tieliikenteen hiilestä irtautuminen	T	Päästöttömien ajoneuvojen määrän lisääminen
68	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Liikenneturvallisuus	T	Liikenneonnettomuuksien uhrien (vakavasti loukkaantuneiden ja kuolleiden) määrän vähentäminen 25 prosentilla vuoden 2019 perustasoon verrattuna
181	C7.I13 Valtion taajuuksien suojaamiseen tarkoitettujen turvajärjestelmien kehittäminen	T	Kansallisella tasolla toimivat vastaanottopaikat
292	C10.R1 Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	T	Kaupunkikunnissa tieliikenneonnettomuuksien seurauksena kuolleiden tai vakavasti loukkaantuneiden määrän vähentäminen 25 prosentilla viitevuoteen 2019 verrattuna
391	C13.R4 Työkorttien käyttöönotto ja	T	Kotitaloustyöntekijät/palveluntarjoajat, jotka on aiemmin rekisteröity työttömiksi tai

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	kotitaloustyöntekijöiden työn virallistaminen		työelämän ulkopuolella oleviksi, tarjoavat palveluja työkortilla
409	C14.R1 Parannetaan päätöksentekoprosessien ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon tasoilla.	T	Vähintään 50 prosenttia ehdotetuista lainsäädäntöaloitteista, jotka sisältyvät hallituksen vuotuisen työsuunnitelmaan ja jotka on hyväksytty asetetussa määräajassa
414	C14.R2 Koordinoinnin vahvistaminen hallinnon keskiössä ilmastonmuutokseen ja kestävän kehityksen aloitteisiin sovellettavan yhdenmukaisen ja johdonmukaisen lähestymistavan avulla	T	90 prosentin saavuttaminen toimielinten välisen ilmastonmuutoskomitean vuodeksi 2025 asettamista prioriteeteista
447	C14.I3 Paikallisten kumppanuusrakenteiden luominen paikallishallinnon ja kansalaisyhteiskunnan	T	Paikallisten julkishallinnon viranomaisten ja kansalaisjärjestöjen väliset kumppanuudet perustetut ja toimivat

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	välille		
448	C14.I4 Lisätään kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden valmiuksia edistää aktiivista kansalaisuutta, osallistua ammattimaisesti kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa käsiteltyjen sosiaalisia oikeuksia koskevien julkisten politiikkojen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon ja seurata asiaan liittyviä uudistuksia	T	Valtiosta riippumattoman sektorin toiminnalliset yhteistyöaloitteet toiminnassa
473	C15.I6 Kymmenen alueellisen yhteenliittymän kehittäminen ja kymmenen ammatillisen kampuksen kehittäminen ja varustaminen	T	Integroidut, valmistuneet ja toimivat harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevät konsortiot, jotka liittyvät talouden toimijoiden vaatimuksiin kyseisellä alueella
26	C2.I1 Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsittämiskampanja, mukaan lukien kaupunkimetsät	T	Metsitetyn tai uudelleen metsitetyn maan uudet alueet
28	C2.I1 Kansallinen metsitys- ja	T	Kaupunkimetsien uudet alueet

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	uudelleenmetsittämiskampanja, mukaan lukien kaupunkimetsät		
62	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Saastuttaja maksaa -periaatteen mukainen tieliikenteen hiilestä irtautuminen	T	Romutetut ympäristöä pilaavat moottoriajoneuvot (EURO 3 tai vähemmän)
64	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Saastuttaja maksaa -periaatteen mukainen tieliikenteen hiilestä irtautuminen	T	Kansallisella tasolla asennetut sähkölatauspisteet
75	C4.I1 Rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen	T	Uuden/parannetun operatiivisen rautatieinfrastruktuurin kilometrit
77	C4.I2 Rautateiden liikkuva kalusto	T	Uusi käytössä oleva sähköinen liikkuva kalusto
120	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energialähteiden	T	Käyttöön otettu uusiutuvan energian lisäkapasiteetti

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	yhdistelmässä ja tuki yksityisille investoinneille uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon		
157	C7.I2 Pilvipalvelujen kehittäminen ja siirtyminen	T	Valtiolliset digitaalisen palvelun sovellukset, jotka on siirretty infrastruktuurina palveluna – IaaS/Platform-as-a-Service – PaaS
165	C7.I4 Oikeuslaitoksen digitalisointi	M	Oikeusalan keskusviranomaiset digitalisoitu
166	C7.I4 Oikeuslaitoksen digitalisointi	M	Datakeskus toiminnassa
168	C7.I5 Digitalisaatio ympäristöalalla	T	Digitalisoidut julkiset ympäristöpalvelut
171	C7.I6 Digitalisaatio työllisyyden ja sosiaalisen suojelun alalla	T	Digitaalisia taitoja koskevaan koulutukseen osallistuvien työntekijöiden lukumäärä
174	C7. I8 Hyväksytty sähköinen henkilökortti ja digitaalinen allekirjoitus	T	Kansalaiset, joille myönnetään sähköinen henkilökortti
183	C7.I15 Uusien kyberturvallisuustaitojen luominen yhteiskunnalle ja	T	Kyberturvallisuuskoulutukseen osallistuvat kouluttajat

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	taloudelle		
184	C7.I15 Uusien kyberturvallisuustaitojen luominen yhteiskunnalle ja taloudelle	T	Yksiköt, jotka saavat viranomaisten välineistön ja palvelut kyberturvallisuuden kypsyystason nostamiseksi
185	C7.I16 Virkamiesten pitkälle viedyn digitaalisen osaamisen koulutusohjelma	T	Digitaalisesti koulutetut virkamiehet
187	C7.I17 Kirjastojen rahoitusjärjestelmät digitaaltaitojen keskuksiksi	T	Kansalaiset, jotka ovat saaneet koulutusta digitaalisten taitojen kehittämisestä
197	C8.R1 Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	T	Alv-vajeen pienentäminen 5 prosenttiyksikköä
210	C8.R5 Kansallisen kehityspankin perustaminen ja käyttöönotto	M	Ilmoitus Euroopan komissiolle EU:n varojen täytäntöönpanoa koskevan kansallisen kehityspankin pilariarvioinnin loppuun saattamisesta
290	C10.R1 Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	M	Kaikkien vuosina 2021–2026 päättyvien julkisia liikennepalveluja koskevien sopimusten allekirjoittaminen 40

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
			maakunnan osalta
291	C10.R1 Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	T	Ilman epäpuhtauspäästöjen vähentäminen
293	C.10.R1 Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	T	20 %:n lisäys julkista paikallisliikennettä käyttävien matkustajien vuotuiseen kokonaismäärään vuonna 2026 vuoteen 2019 verrattuna
296	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	T	Muut päästöttömät ajoneuvot (päästötöntä moottoria tai akkua käyttävät linja-autot, johdinautot, raitiovaunut ja pienoishussit) (ajoneuvojen lukumäärä)
297	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	T	Päästöttömiä ajoneuvoja (linja-autot, johdinautot, joissa käytetään päästötöntä moottoria tai akkua, raitiovaunuja) käyttävien hallinnollisten alueyksiköiden matkojen osuuden kasvu vuoteen 2019 verrattuna
300	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	T	Hallinnolliset alueelliset yksiköt, joiden järjestelmät ovat toiminnassa – älykkäät liikennejärjestelmät ja sähköiset liput/muut tieto- ja viestintätekniiset infrastruktuurit
303	C10.I1	T	Sähkökäyttöisten ajoneuvojen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Kestävä kaupunkiliikenne		latauspisteiden lisämäärä
354	C12.R1 Kansanterveysvarojen hallinnointikapasiteetin lisääminen	T	Terveystieteiden tutkimuskeskityksen parantaminen vähentämällä täyttämättömistä lääketieteellisistä tarpeista ilmoittavien henkilöiden prosenttiosuutta
377	C12.I2 Julkisen sairaalainfrastruktuurin kehittäminen	T	Uusien kansanterveysyksiköiden/sairaaloitten rakentaminen ja/tai varustaminen
379	C13.R1 Luodaan uusi oikeudellinen kehys, jolla tarjotaan asianmukaisia ratkaisuja köyhyydessä elävien perheiden, joilla on huollettavia lapsia, tukemiseksi, jotta heidät voidaan säilyttää perheessä	T	Perheestä erotettujen ja sosiaalisen suojelun järjestelmään kuuluvien lasten määrän vähentäminen
382	C13.R2 Vammaisten aikuisten suojelujärjestelmän uudistaminen	T	Laitoshoidossa olevat vammaiset henkilöt, jotka saavat henkilökohtaista tukea laitoshoidon purkamiseen ja ”itsenäisen elämänpolkunsaa” toteuttamiseen
383	C13.R2	T	Institutionaalisten vammaisten

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Vammaisten aikuisten suojelujärjestelmän uudistaminen		henkilöiden kokonaismäärän väheneminen (31.12.2020 tietoihin verrattuna)
389	C13.R4 Työkorttien käyttöönotto ja kotitaloustyöntekijöiden työn virallistaminen	T	Edunsaajat (vuokraavat kotitaloustyöntekijät)
407	C14.R1 Parannetaan päätöksentekoprosessien ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua kaikilla hallinnon tasoilla.	T	Sidosryhmien julkinen kuuleminen ja osallistuminen paranivat 20 prosentilla lisäämällä julkisen kuulemisen kohteena olevien säädösluonnosten määrää ja ottamalla sidosryhmät mukaan keskustasolla.
443	C14.R9 Valtion omistamien yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien periaatteiden täytäntöönpanoa koskevan menettelykehyksen parantaminen	T	Valtion omistamat energia- ja liikennealan julkisesti noteeratut, vuokralle annetut/uudelleenjärjestetyt yritykset
445	C14.II	T	Ympäristönormien mukaisesti

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Oikeudellisen infrastruktuurin optimointi oikeussuojan saatavuuden ja palvelujen laadun takaamiseksi		rakennetut tuomioistuinten tilat
468	C15.I4 Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa koulunkäynnin keskeyttämisriski on suuri	T	Niiden koulujen lukumäärän vähentäminen, joissa koulunkäynnin keskeyttämisriski on suuri
471	C15.R4 Teknisen korkeakoulutuksen täyden ammatillisen väylän luominen	T	Ammattireitille ilmoittautuneiden opiskelijoiden osuus suhteessa ylemmän perusasteen ja keskiasteen koulutukseen osallistuvien opiskelijoiden joukkoon
474	C15.I6 Kymmenen alueellisen yhteenliittymän kehittäminen ja kymmenen ammatillisen kampuksen kehittäminen ja varustaminen	T	Opiskelijat, jotka ovat ilmoittautuneet koko kaksiosaiselle reitille
493	C15.I12 Tuki maaseudun koulujen yhteenliittymille	T	Maaseudun koulujen yhteenliittymien rakennustöiden ja apuvälineiden loppuun saattaminen
173	C7.I8 Hyväksytty sähköinen henkilökortti ja digitaalinen allekirjoitus	T	Kansalaiset, joille myönnetään sähköinen henkilökortti

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
513	C16.I1 Vihreään energiaan liittyvää osaamista koskeva koulutus	T	Vähintään 4000 ammattilaista ja työntekijää, jotka ovat suorittaneet koulutuksen uusiutuvan energian tuotannon alalla
514	C16.I3 Julkisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	T	Julkisten rakennusten loppuun saatetut energiaperuskorjaukset
518	C16.5a Aurinkopaneelien ja sähkövarastojen asentaminen Transelectrican sähköasemiin	T	Vuotuisen sähkönkulutuksen vähentäminen
522	C16.I5c Viestintäverkon optimointi ja datakeskuksen perustaminen – Teletrans SA	T	Datakeskuksen valmiiksi saattaminen
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 1809818435 EUROA

2.2. Laina

Edellä 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut erät järjestetään seuraavasti:

2.2.1. Ensimmäinen erä (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
78	C4.R2 Tulosperusteinen laadunhallinta liikenteen alalla – institutionaalisten valmiuksien ja hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	M	Romanian valtateiden ja kansallisten teiden kansallisen yhtiön uudelleenorganisoinnista (C.N.A.I.R.) ja kansallisen tiesijoitusyhtiön (C.N.I.R.) perustamisesta annetun poikkeusasetuksen nro 55/2016 hyväksymisestä annetun lain nro 50/2021 voimaantulo
1	C1.R1 Vesi- ja jätevesialan kestävää hoitoa koskevan sääntelykehyksen vahvistaminen ja laadukkaiden palvelujen saatavuuden nopeuttaminen EU:n direktiivien mukaisesti	M	Vesihuoltoa ja viemärointiä koskevaan lakiin nro 241/2006 tehtyjen muutosten voimaantulo
247	C9.I2.1 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – salkutakuu häiriönsietokyvyille	M	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen rahoitusosuussopimuksen allekirjoittaminen
250	C9.I2.2 Yksityisen sektorin	M	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	rahoitusvälineet – Ilmastotoimia koskeva salkkutakuu		rahoitusosuussopimuksen allekirjoittaminen
253	C9.I2.3 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – elvytyspääomarahasto	M	Euroopan investointirahaston ja Romanian hallituksen välisen rahoitus sopimuksen allekirjoittaminen elpymisriskipääomarahaston, jäljempänä 'rahasto', perustamisesta ja rahaston sijoituspolitiikan hyväksymisestä
259	C9.I2.5 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Energiatehokkuusinvestoinnit asuin- ja rakennus alalla	M	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen rahoitusosuussopimuksen allekirjoittaminen
270	C9.R2 Tutkimus-, kehitys- ja innovointihallinnon virtaviivaistaminen	M	Politiikan tukivälineen (PSF) uudistusten täytäntöönpanoyksikkö perustettu ja toiminnassa
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 907669494 EUROA

2.2.2. Toinen erä (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
2	C1.R1	M	Kansallisen ohjelman

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Vesi- ja jätevesialan kestävää hoitoa koskevan sääntelykehyksen vahvistaminen ja laadukkaiden palvelujen saatavuuden nopeuttaminen EU:n direktiivien mukaisesti		ensimmäinen liittäminen veteen ja sanitaatioon hyväksymisestä annetun lain voimaantulo
95	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan parannustöiden rahoittamiseksi	M	Moniperheisten asuinrakennusten energiatehokkuuden peruskorjausta ja integroitua peruskorjausta (seisminen vakauttaminen ja energiatehokkuus) koskevan kansallisen tukijärjestelmän perustamisesta
96	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan parannustöiden rahoittamiseksi	M	Julkisten rakennusten energiatehokkuuden perusparannuksia ja integroitua perusparannuksia koskevan kansallisen tukijärjestelmän perustamisesta (seisminen vakauttaminen ja energiatehokkuus)
189	C7.I19 Yritysten työntekijöiden täydennys- ja	M	Digitaalitaitojen tukemista koskevan ehdotuspyynnön käynnistäminen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	uudelleen koulutusohjelmat		
256	C9.I2.4 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – digitalisaation, ilmastotoimien ja muiden tärkeiden alojen rahasto	M	Rahoitusvälineen, jäljempänä 'rahasto', perustaminen ja rahaston sijoituspolitiikan hyväksyminen
262	C9.I3.1 Yksityisen sektorin tukiohjelmat – Pk-yritysten digitalisointia koskeva tukiohjelma	M	Järjestelmän hallinnoijan valinta
326	C11.R1 Määräpaikan hallinnointiorganisaatioiden toimintavalmiuteen saattaminen	M	Kaikki alueellisten määräraikkojen hallinnointiorganisaatioiden optimaaliset kohdealueet Romaniassa kartoitettiin
327	C11.R1 Määräpaikan hallinnointiorganisaatioiden toimintavalmiuteen saattaminen	M	Toimintasuunnitelma kulttuuriperinnön käytöstä Romanian matkailualan kilpailukyvyyn parantamiseksi
331	C11.I1 12 matkailu- ja kulttuurireitin edistäminen	T	Kulttuurireitteihin sisällytettävät kohteet

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
338	C11.R2 Puitteet pyöräilyreittien käyttöönotolle kansallisella tasolla	M	Pyöräilymatkailua koskevan sääntelykehyksen voimaantulo
30	C2.R2 Suojeltujen luonnonalueiden hoitojärjestelmän uudistaminen panemalla luonnon monimuotoisuutta koskeva EU:n strategia täytäntöön johdonmukaisesti ja tehokkaasti	M	Säädös, jolla perustetaan toimielinten välinen komitea analysoimaan biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin sovellettavaa oikeudellista kehystä, tulee voimaan
97	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan parannustöiden rahoittamiseksi	M	Asuinrakennusten energiatehokkuuden peruskorjausta ja integroitua peruskorjausta (seisminen vakauttaminen ja energiatehokkuus) koskevat ehdotuspyynnöt
98	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan parannustöiden rahoittamiseksi	M	Energiatehokkuuden peruskorjausta ja integroitua peruskorjausta koskeva ehdotuspyyntö (seisminen vakauttaminen ja energiatehokkuus) (julkiset rakennukset)
129	C6.I2 Uusiutuvien kaasujen	M	Vähintään 100 MW:n uuden elektrolyysilaitteiston rakentamista koskevien

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	jakeluinfrastruktuuri (jossa käytetään siirtymätoimenpiteenä maakaasua yhdessä vihreän vedyn kanssa) sekä vihreän vedyn tuotantokapasiteetti ja/tai sen käyttö sähkön varastointiin		sopimusten allekirjoittaminen
133	C6.I3 Joustavan ja tehokkaan kaasukäyttöisen lämmön ja sähkön yhteistuotannon kehittäminen kaukolämmityksessä pitkälle menevän hiilestä irtautumisen saavuttamiseksi	M	Tehokasta kaasun yhteistuotantoa ja kaukolämpöhankkeita koskevien sopimusten allekirjoittaminen
140	C6.I5 Energiatehokkuuden varmistaminen teollisuudessa	M	Teollisuuden energiatehokkuusinvestointeja koskevan tarjouskilpailun avaaminen
266	C9.I4 Rajatylittävät ja useita maita koskevat hankkeet – Vähätehoiset prosessorit ja puolijohdesirut	M	Hallituksen päätös 500 miljoonan euron tarvittavasta rahoituksesta, jolla tuetaan kansallisten valmiuksien laajentamista ensimmäiseen teolliseen kehittämiseen ja monikansalliseen hankkeeseen osallistumiseen asti, tulee voimaan

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
307	C10.R2 Kestävän kaupunkikehityksen poliittisen kehityksen luominen – Romanian kaupunkipolitiikka	M	Suurkaupunkialueita koskevan lain voimaantulo
312	C10.R4 Asuntojen laadun parantaminen	M	Kansallisen asumisstrategian ja vakavan asuntopulan vähentämistä koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa koskevan säädöksen voimaantulo
339	C11.R2 Puitteet pyöräilyreittien käyttöönotolle kansallisella tasolla	M	Kansallinen koordinoitikeskus Veloreitit perustettu ja toiminnassa
398	C13.R6 Yhteisötalouden lainsäädännön parantaminen	M	Yhteisötaloudesta annetun lain nro 219/2015 ja sen soveltamissääntöjen muutoksen voimaantulo
500	C15.I16. Korkeakoulujen digitalisointi ja valmistautuminen tulevaisuuden digitaalialan ammatteihin	M	Korkeakoulujen innovatiivisten teknologiakeskusten avustussopimusten allekirjoittaminen
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 1080198230 EUROA

2.2.3. Kolmas erä (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
43	C3.R1 Jätehuoltohallinnon parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	M	Kansallisen kiertotalousstrategian hyväksyminen
46	C3.R1 Jätehuoltohallinnon parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	M	Kansallisen jätehuoltosuunnitelman mukaisen yhtenäisen jätehuollon toteuttamiseksi tarvittavien säädösten voimaantulo
127	C6.R5 Talouden energiasiteetin vähentäminen kehittämällä kestävä mekanismi teollisuuden energiatehokkuuden parantamiseksi	M	Teollisuuden energiatehokkuuteen tehtäviä investointeja helpottavia toimenpiteitä koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulo
241	C9.R1 Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta	M	Yrityksiin liittyvien menettelyjen yksinkertaistamiseksi, yksinkertaistamiseksi ja digitalisoimiseksi tehtyjen lainsäädäntömuutosten voimaantulo
242	C9.R1 Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja	M	Sellaisten lainsäädäntömuutosten voimaantulo, joilla yksinkertaistetaan ja tehdään

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta		pk-yritystestien suorittamisesta avointa ja sovellettavissa
328	C11.R1 Määräpaikan hallinnointiorganisaatioiden toimintavalmiuteen saattaminen	M	Lainsäädäntökehyksen voimaantulo hallituksen päätöksellä, johon on sisällyttävä selkeä kuvaus rahoitusmekanismista, jolla tuetaan matkailukohteiden hallinto-organisaatioiden verkoston kehittämistä, ja selkeä hallintomalli
332	C11.I1 12 matkailu- ja kulttuurireitin edistäminen	M	12 reitin edistämistä koskevien sopimusten allekirjoittaminen
340	C11.R2 Puitteet pyöräilyreittien käyttöönotolle kansallisella tasolla	M	Kattava tutkimus kansallisten pyöräilyreittien alueellisesta jakautumisesta
341	C11.I3 Velon kansallisen koordinoitikeskuksen perustaminen ja toimintavalmiuteen saattaminen	M	Yhdennetty kansallinen eVelo-alusta ja älypuhelinsovellus
344	C11.R3 Kulttuurialan rahoitusjärjestelmän	M	Kulttuurialan rahoitusjärjestelmää koskevan lain voimaantulo

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	uudistaminen		
3	C1.R1 Vesi- ja jätevesialan kestävää hoitoa koskevan sääntelykehyksen vahvistaminen ja laadukkaiden palvelujen saatavuuden nopeuttaminen EU:n direktiivien mukaisesti	M	Ensimmäiseen vesi- ja sanitaatio-ohjelmaan osallistuvien paikallisviranomaisten kanssa allekirjoitetut täytäntöönpanosopimukset
79	C4.R2 Tulosperusteinen laadunhallinta liikenteen alalla – institutionaalisten valmiuksien ja hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	M	Seuraavien yritysten johtokunnan jäsenten valinta ja nimittäminen: C.N.A.I.R., C.N.I.R, C.F.R., Metrorex, C.F.R. Călători.
86	C4.I4 Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa	M	50 prosenttia urakoista koskevien sopimusten allekirjoittaminen avointen ja kilpailutettujen tarjouskilpailujen ja saatujen lupien perusteella
90	C5.R1 Yksinkertaistettu ja päivitetty sääntelykehys, jolla tuetaan investointeja vihreisiin ja häiriönsietokykyisiin rakennuksiin siirtymiseen	M	Asuinrakennusten energiatehokkuuden parantamista koskevan monivuotisen kansallisen ohjelman nykyiseen lainsäädäntökehykseen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
			tehtyjen muutosten voimaantulo (hallituksen poikkeusasetus nro 18/2009)
91	C5.R1 Yksinkertaistettu ja päivitetty sääntelykehys, jolla tuetaan investointeja vihreisiin ja häiriönsietokykyisiin rakennuksiin siirtymiseen	M	Vihreään ja digitaaliseen rakennukseen siirtymistä koskevia investointeja koskeva tekninen sääntelykehys on toinnassa
93	C5.R2 Strateginen, lainsäädännöllinen ja menettelyllinen kehys, jolla tuetaan rakennuskannan maanjäristystä	M	Nykyisen rakennuskannan seismisiä jälkiasennuksia koskevan kansallisen seismisten riskien vähentämisstrategian hyväksyminen ja täytäntöönpano
94	C5.R2 Strateginen, lainsäädännöllinen ja menettelyllinen kehys, jolla tuetaan rakennuskannan maanjäristystä	M	Rakennusten seismisten riskien vähentämistä koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulo
99	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan parannustöiden rahoittamiseksi	M	Asuinrakennusten energiatehokkuuden peruskorjausta ja integroitua peruskorjausta (seisminen vakauttaminen ja energiatehokkuus) koskevien sopimusten allekirjoittaminen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
100	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan parannustöiden rahoittamiseksi	M	Julkisten rakennusten energiatehokkuuden peruskorjausta ja integroitua peruskorjausta (seisminen vakauttaminen ja energiatehokkuus) koskevien sopimusten allekirjoittaminen
243	C9.R1 Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta	M	Yhtenäisestä teollisuusluvasta annetun lain voimaantulo
264	C9.I3.2 Yksityisen sektorin tukiohjelmat – De minimis -ohjelma, jolla autetaan romanialaisia yrityksiä listautumaan pörssiin	M	Järjestelmän hallinnoijan valinta
268	C9.I4 Rajatylittävät ja useita maita koskevat hankkeet – Vähätehoiset prosessorit ja puolijohdesirut	T	Keskeisten digitaaliteknologioiden yhteisyrityksen (KDT-yhteisyritys) hankepyyntöihin osallistuvat yhteenliittymät
278	C9.R5 Tuki Romanian tutkimus-, kehitys- ja	M	Sellaisen lain voimaantulo, jolla kannustetaan, helpotetaan ja säännellään

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	innovointiorganisaatioiden integroimiseksi eurooppalaiseen tutkimusalueeseen		tutkimuslaitosten vapaaehtoista ja toiminnallista integrointia ja yhdistämistä Romaniassa
280	C9.I5 Osaamiskeskusten perustaminen ja käyttöönotto	M	Viiden osaamiskeskuksen perustaminen
308	C10.R2 Kestävän kaupunkikehityksen poliittisen kehyksen luominen	M	Romanian kaupunkipolitiikan kehyksestä annetun hallituksen päätöksen voimaantulo
310	C10.R3 Toimintapoliittisen kehyksen luominen maaseudun kestävää muutosta varten: hallinnollisten yhteenliittymien perustaminen toiminnallisilla maaseutualueilla	M	Hallintolain muuttamisesta annetun säädöksen voimaantulo ja hallinnollisten yhteenliittymien perustaminen toiminnallisina maaseutualueina olemassa oleviin maaseudun tai pääasiassa maaseudun hallinnollisiin alueyksiköihin
317	C10.I2 Asuntojen rakentaminen nuorille sekä terveys- ja koulutusalan ammattilaisille	M	Kaikkien sellaisten julkisten sopimusten allekirjoittaminen, jotka koskevat haavoittuvassa asemassa olevista yhteisöistä ja ryhmistä tulevien nuorten asuntojen rakentamista, hätämajoitusta sekä kaupunkitai maaseutualueiden

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
			terveydenhuolto- ja koulutusalan ammattilaisten asumista
320	C10.I3 Julkisten rakennusten kohtuullinen kunnostaminen hallinnollisten alueellisten yksiköiden julkisten palvelujen tarjonnan parantamiseksi	M	Sopimusten allekirjoittaminen julkisten rakennusten kohtuullinen peruskorjaus
323	C10.I4 Aluesuunnittelua ja kaupunkisuunnittelua koskevien asiakirjojen kehittäminen/päivittäminen paikkatietojärjestelmässä	M	Aluesuunnittelua, kaupunkisuunnittelua ja kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmia koskevien asiakirjojen kehittämistä/päivittämistä koskevien sopimusten allekirjoittaminen
342	C11.I4 3 000 km:n pyöräilyreittien käyttöönotto	M	Pyöräilyreittejä koskevien sopimusten allekirjoittaminen
399	C13.R7 Ikääntyneille tarkoitettujen pitkäaikaishoitopalvelujen uudistus	M	Kansallisen pitkän aikavälin strategian hyväksymistä ja täytäntöönpanoa koskevan lain voimaantulo
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 811026482 EUROA

2.2.4. Neljäs erä (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
41	C2.I5 Investoinnit integroituihin riskinvähentämisjärjestelmiin tällaisille ilmiöille alttiilla metsäalueilla esiintyvistä rankkasateista johtuvista tulvista	M	Hankesuunnitelmien hyväksyminen
108	C5.I3 Peruskorjausalan ammattilaisten ja työntekijöiden ammatillisten valmiuksien vahvistaminen kehittämällä energiatehokkuusrakentamista koskevaa koulutusta	T	Sertifiointijärjestelmien perustaminen rakennusten energiatehokkuuden alalla
126	C6.R4 Suotuisan lainsäädäntö- ja sääntelykehyksen kehittäminen tuleville teknologioille, erityisesti vety- ja varastointiratkaisuille	M	Kansallisen vetystrategian täytäntöönpanoa koskevan lainsäädäntökehyksen muutosten voimaantulo
334	C11.I1 12 matkailu- ja kulttuurireitin edistäminen	M	12 kulttuurireittiin kuuluvien kohteiden kunnostustöitä koskevien sopimusten allekirjoittaminen
336	C11.I2 Museoiden ja muistomerkkien	M	Museoiden rakennustöitä koskevien sopimusten

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	nykyaikaistaminen/luominen		allekirjoittaminen
345	C11.R3 Kulttuurialan rahoitusjärjestelmän uudistaminen	M	Kulttuurialan työntekijöiden asemasta annetun lain voimaantulo
346	C11.I5 Kulttuurin saatavuuden parantaminen kulttuurista kärsivillä alueilla	M	Rahoitussopimusten allekirjoittaminen
16	C1.I4.2 Sellaisten olemassa olevien kertymien kunnostaminen, jotka edellyttävät turvalliseen käyttöön liittyviä hätätoimenpiteitä	M	Hankesuunnitelman hyväksyminen hallituksen päätöksellä/ministerin määräyksellä tapauksen mukaan
80	C4.R2 Tulosperusteinen laadunhallinta liikenteen alalla – institutionaalisten valmiuksien ja hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	M	C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R., C.F.R. Calatorin ja Metrorexin taloudellisen ja operatiivisen suorituskyvyn parantamista koskevien keskeisten suositusten täytäntöönpano
248	C9.I2.1 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – salkutakuu häiriönsietokyvyille	T	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus on vähintään 50 prosenttia InvestEU-investointikomitean

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
			hyväksymään välineeseen kohdennettujen varojen kokonaismäärästä
251	C9.I2.2 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Ilmastotoimia koskeva salkkutakuu	T	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus on vähintään 50 prosenttia välineelle kohdennettujen varojen kokonaismäärästä ja jotka InvestEU-investointikomitea on hyväksynyt
260	C9.I2.5 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Energiatehokkuusinvestoinnit asuin- ja rakennusalailla	T	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus on vähintään 50 prosenttia kohteena olevan rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä ja jotka InvestEU-investointikomitea on hyväksynyt
273	C9.R2 Tutkimus-, kehitys- ja innovointihallinnon virtaviivaistaminen	M	Hallituksen asetus, jolla perustetaan yksi elin, joka kattaa nykyiset neuvostot, varmistaa ministeriöiden välisen koordinoinnin ja on yhteydessä perustettuun ja toimivaan yksityiseen sektoriin, tulee voimaan.
286	C9.I10	M	Sellaisten julkisten yliopistojen verkosto, jotka

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Kahdeksan alueellisen uraohjauskeskuksen kansallisen verkoston perustaminen ja rahoitustuki osana eurooppalaisen tutkimusalueen osaajien foorumia		isännöivät ja ottavat käyttöön kahdeksan tutkijan uraohjauskeskusta
315	C10.R5 Suunnittelujärjestelmän kehittäminen – aluesuunnittelua, kaupungistumista ja rakentamista koskevat säännöt	M	Aluesuunnittelua, kaupunkisuunnittelua ja rakentamista koskevan säännösten voimaantulo
316	C10.R5 Suunnittelujärjestelmän kehittäminen – aluesuunnittelua, kaupungistumista ja rakentamista koskevat säännöt	M	Kaupunkien yhteentoimivan digitaalisen data-alustan käyttöönotto (osana alueellista seurantakeskusta)
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 1677245690 EUROA

2.2.5. Viides erä (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
44	C3.R1 Jätehuoltohallinnon parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	M	Kansallista kiertotalousstrategiaa koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen
348	C11.I6 Digitaalisen järjestelmän kehittäminen kulttuurirahoitusprosesseja varten	M	Alustat ja digitaaliset järjestelmät otettu käyttöön
349	C11.I7 Elokuvatuotannon ja -jakelun digitalisoinnin nopeuttaminen	M	Rahoitus sopimusten allekirjoittaminen
496	C15.I13 Tietoteknisten laboratorioiden varustaminen ammatillisissa oppilaitoksissa	T	Tietokonelaboratorioilla varustetut ammatilliset oppilaitokset
497	C15.I14 Käytännön työpajojen varustaminen ammatillisissa oppilaitoksissa	T	Ammatillisen koulutuksen koulutusyksiköt, joissa on käytännön laboratorioita
9	C1.I2 Jätevesien keruu alle 2000 asukkaan taajamissa, jotka	T	Yksittäiset tai muut asianmukaiset järjestelmät, jotka on rakennettu ja otettu

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	estävät vesimuodostumien hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat suojeltuihin luonnonalueisiin		käyttöön taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000
34	C2.I3.2 Mahdollisten maa- ja meriluontotyyppien tiukan suojelun alueiden määrittäminen vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian täytäntöönpanemiseksi	M	Tiukasti suojeltujen alueiden nimeämistä koskevan säädöksen voimaantulo (Natura 2000 -suojelualueet, joilla on olemassa olevat hoitosuunnitelmat, tai aarniometsät ja vanhat metsät mukaan luettuina)
82	C4.I3 Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksuissa, liikenteenhallinnassa ja liikenneturvallisuudessa	M	Sataprosenttista rakennusurakkaa koskevien sopimusten allekirjoittaminen avointen tarjouskilpailujen ja asiaa koskevien lupien perusteella, ympäristövaikutusten arviointi (ympäristövaikutusten arviointi) ja asianmukainen arviointi (osa luontodirektiiviä) on annettu ja sisällytetty investointien suunnitteluun
87	C4.I4 Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja	M	100 prosenttia urakoista koskevien sopimusten allekirjoittaminen avointen ja kilpailutettujen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Cluj-Napocan kunnissa		tarjouskilpailujen ja saatujen lupien perusteella
109	C5.I3 Peruskorjausalan ammattilaisten ja työntekijöiden ammatillisten valmiuksien vahvistaminen kehittämällä energiatehokkuusrakentamista koskevaa koulutusta	T	Vähintään 8000 asiantuntijaa ja työntekijää, joilla on todistus energiatehokkuuteen liittyvän koulutuksen suorittamisesta
128	C6.R6 Lämmitys- ja jäähdytysalan kilpailukyvyyn parantaminen ja hiilestä irtautuminen	M	Lämmitys- ja jäähdytysalan hiilestä irtautumista koskevien toimenpiteiden käyttöönottoa koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulo
274	C9.R3 Tutkijanuran uudistaminen	M	Tutkijan uraa ja asemaa koskevan lainsäädännön voimaantulo
284	C9.I8 Ohjelman kehittäminen erittäin erikoistuneiden henkilöresurssien houkuttelemiseksi ulkomailta tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimintaan	T	Kansainvälisten tutkijoiden johtamat hankkeet rahoitetut
285	C9.I9	T	Marie Skłodowska Curie -huippuosaamismerkkin saajat

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Marie Skłodowska Curie Individual Fellowship -apurahan saaneiden huippuosaamistodistusten haltijoille myönnettävä tuki		
329	C11.R1 Määräpaikan hallinnointiorganisaatioiden toimintavalmiuteen saattaminen	T	Perustetut matkakohteiden hallinto-organisaatiot
135	C6.I4 Industrial chain of production and/or assembly and/or recycling of batteries, cells and photovoltaic panels (including ancillary <u>equipment</u>), and new electricity storage capacities	M	<u>Akkujen ja paristojen tuotantoketjuihin</u> ja <u>aurinkosähkön tuotantoketjuihin</u> tehtäviä investointeja koskevien sopimusten allekirjoittaminen
136	C6.I4 Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien lisälaitteet) teollinen tuotanto- ja/tai kokoamis- ja/tai kierrätysketju, liitännäisteollisuudessa käytettävien raaka-aineiden tuotanto ja uusi sähkön varastointikapasiteetti	M	Akkuvaraston tukijärjestelmän mukaisten sopimusten allekirjoittaminen
267	C9.I4	T	Hankkeeseen valitut yhteisöt

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Rajatylyttävät ja useita maita koskevat hankkeet – Vähätehoiset prosessorit ja puolijohdesirut		
526	C16.I6. Pilottihanke, joka koskee 20 MW:n kelluvien aurinkopaneelien asentamista kastelukanaviin	M	Sopimuksen/sopimusten allekirjoittaminen
276	C9.R4 Tiiviimpi yhteistyö yritysten ja tutkimuksen välillä	M	Tutkimukseen, kehittämiseen ja innovointiin tehtäville julkisille ja yksityisille investoinneille suotuisaa ympäristöä koskevien lainsäädäntömuutosten voimaantulo
333	C11.I1 12 matkailu- ja kulttuurireitin edistäminen	M	12 kulttuurireitin avaaminen
11	C1.I2 Jätevesien kerääminen taajamiin, joiden asukasvastineluku on alle 2000 ja jotka estävät vesimuodostumien hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat luonnollisiin suojelualueisiin	T	Rakennettu ja toimiva viemäriverkko taajamissa, joissa asukasvastineluku on alle 2000

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
249	C9.I2.1 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – salkutakuu häiriönsietokyvyille	T	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus InvestEU-investointikomitean hyväksymälle välineelle osoitetuista varoista on 100 prosenttia.
252	C9.I2.2 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Ilmastotoimia koskeva salkkutakuu	T	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus on 100 prosenttia välineeseen kohdennettujen varojen kokonaismäärästä ja jotka InvestEU-investointikomitea on hyväksynyt.
261	C9.I2.5 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Energiatehokkuusinvestoinnit asuin- ja rakennusalailla	T	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus on 100 prosenttia kohteena olevan rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä ja jotka InvestEU-investointikomitea on hyväksynyt.
263	C9.I3.1 Yksityisen sektorin tukiohjelmat – Pk-yritysten digitalisointia koskeva tukiohjelma	T	Allekirjoitettujen rahoitussopimusten lukumäärä

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
347	C11.I5 Kulttuurin saatavuuden parantaminen kulttuurista kärsivillä alueilla	T	Pienet paikkakunnat, joilla kulttuurin saatavuus on parantunut
269	C9.I4 Rajatylittävät ja useita maita koskevat hankkeet – Vähätehoiset prosessorit ja puolijohdesirut	T	Valituille yhteisöille sidotut varat
283	C9.I7 Vahvistetaan huippuosaamista ja tuetaan Romanian osallistumista Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kumppanuuksiin ja missioihin	T	Allekirjoitettujen tutkimuksen rahoitussopimusten lukumäärä
523	C16.R2 Yhden luukun palvelupisteiden perustaminen energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantoa koskevien energianeuvontapalvelujen tarjoamiseksi	M	Energianeuvontapalveluja tarjoavien OSS-toimistojen perustamista ja kehittämistä koskevien lainsäädäntömuutosten voimaantulo
524	C16.R2 Yhden luukun palvelupisteiden perustaminen energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja uusiutuvista	T	Valmiuksien kehittämistoimet

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	lähteistä peräisin olevan energian tuotantoa koskevien energianeuvontapalvelujen tarjoamiseksi		
525	C16.R2 Yhden luukun palvelupisteiden perustaminen energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantoa koskevien energianeuvontapalvelujen tarjoamiseksi	T	Keskitetyn palvelupisteen fyysisten toimistojen avaaminen
528	C16.I7 Grant Voucher Scheme kotitalouksien energiatehokkuuden parantamiseksi	M	Hankepyyntöjen käynnistäminen
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 3287401552 EUROA

2.2.6. Kuudes erä (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
4	C1.R2 ANARin nykyisen taloudellisen mekanismin uudelleenkonfigurointi, jotta voidaan varmistaa kansallisen vesihuoltojärjestelmän nykyaikaistaminen ja ylläpito sekä vesipolitiikan puitedirektiivin ja tulvadirektiivin asianmukainen täytäntöönpano	M	Vesilakiin nro 107/1996 tehtäviä muutoksia koskevan lain voimaantulo
5	C1.I1 Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen taajamiin, joiden asukasvastineluku on yli 2000 ja jotka asetetaan etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi	T	Rakennetut ja toiminnalliset vedenjakeluverkot
7	C1.I1 Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen taajamiin, joiden asukasvastineluku on yli 2000 ja jotka asetetaan etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi	T	Rakennetut ja toimivat viemäriverkot

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
48	C3.I1a Vapaaehtoisten keräyskeskusten perustaminen	T	Vapaaehtoiset keräyskeskukset on perustettu ja toiminnassa
50	C3.I1b Digitoitujen ekosaarekkeiden rakentaminen jätteiden erilliskeräystä varten paikallistasolla	T	Digitaaliset ekosaarekkeet jätteen erilliskeräystä varten, perustetut ja toimivat
14	C1.I4.1 Olemassa olevien puolustuslinjojen kunnostaminen tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti	T	Kunnostetut tulvasuojalinjat tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti
52	C3.I1c Erilliskeräystä koskevat kaupunkitaajamien integroidut keskukset	T	Kaupunkitaajamiin perustetut ja toiminnassa olevat integroidut jätteenkeräyskeskukset
56	C3.I3a Kansallisen ympäristökaartin seuranta- ja valvontalaitteet	T	National Environmental Guard County Commissioners, jossa on digitaaliset laitteet jätehuollon seuranta- ja valvontatoimia varten
83	C4.I3 Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa,	M	Uusien teiden rakentaminen, 50 % valmistuneista töistä

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	tiemaksuissa, liikenteenhallinnassa ja liikenneturvallisuuksessa		
88	C4.I4 Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa	M	50 prosentin rakentaminen metrolinjojen investoinneista Bukarestiin ja Cluj-Napocaan
107	C5.I2 Kansallisen rakennusrekisterin käyttöönotto	M	Kansallinen digitaalinen rakennusrekisteri perustettu ja toiminnassa
110	C5.I4 Kiertotalous ja historiallisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	M	Historiallisten rakennusten uusien materiaalien ja teknologisten ratkaisujen testauslaboratorio on toiminnassa.
111	C5.I4 Kiertotalous ja historiallisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	M	Kansalliseen kulttuuriperintöinstituuttiin kuuluva pilottikeskus historiallisten rakennusmateriaalien keräämistä ja uudelleenkäyttöä varten on toiminnassa.
254	C9.I2.3 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – elvytyspääomarahasto	T	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus investointikomitean hyväksymästä kohteena

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
			olevan rahoituksen tai investoinnin kokonaismäärästä on 50 prosenttia
257	C9.I2.4 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – digitalisaation, ilmastotoimien ja muiden tärkeiden alojen rahasto	T	Vähintään 30 prosenttia kohteena olevista edunsaajista on tuettu
18	C1.I5 Vesistöalueiden hallintojen asianmukainen rahoitus tulvien seurantaan, ehkäisyä ja hätätoimia varten	T	Jokipiirihallinnot, jotka on varustettu koneilla, jotka mahdollistavat karkean pääsyn ja toiminnan, liikuteltavien kassien/polkupyörien amfibinen pääsy ja kuljetus vaikeasti saavutettavissa olevilla alueilla, LIDAR-/Flir-/valokuva-antureilla varustetut dronit, dronien geosähköresistiivinen/georadar-teknologia vikojaloissa sekä laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuuri
246	C9.I1 Digitaaliset alustat, jotka käsittelevät lainsäädännön avoimuutta, byrokratian vähentämistä ja menettelyjen	M	Digitaalisten alustojen perustaminen, yhteen sähköiseen yhteyspisteeseen liitettyjen ja täysin toimintakykyisten digitaalisten alustojen perustaminen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	yksinkertaistamista yritysten kannalta.		
32	C2.I3.1 Hyväksytyjen hoitosuunnitelmien päivittäminen	T	Luonnonsuojelualueet, joilla on päivitetty hoitosuunnitelmat, tulivat voimaan
350	C11.I7 Elokuvatuotannon ja -jakelun digitalisoinnin nopeuttaminen	T	Elokuvatuottajat ja -jakelijat, joilla on paremmat digitaaliset taidot
499	C15.I15 Verkkokoulu: Arviointialusta ja sisällön kehittäminen	T	Avoimet oppimisresurssit kehitetty (opetusmateriaalit)
31	C2.R2 Suojeltujen luonnonalueiden hoitojärjestelmän uudistaminen panemalla luonnon monimuotoisuutta koskeva EU:n strategia täytäntöön johdonmukaisesti ja tehokkaasti	M	Biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin sovellettavaa oikeudellista kehystä muuttavan säädöksen voimaantulo
58	C3.I3b Kansallisen ympäristönsuojeluviraston ilmanlaadun, radioaktiivisuuden ja melun seurantalaitteet	T	Ilmanlaadun, radioaktiivisuuden ja melun seurantalaitteiden käyttöönotto

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
92	C5.R1 Yksinkertaistettu ja päivitetty sääntelykehys, jolla tuetaan investointeja vihreisiin ja häiriönsietokykyisiin rakennuksiin siirtymiseen	T	Rakennuslupien myöntämisaajan lyhentäminen
265	C9.I3.2 Yksityisen sektorin tukiohjelmat – De minimis -ohjelma, jolla autetaan romanialaisia yrityksiä listautumaan pörssiin	T	Niiden allekirjoitettujen rahoitussopimusten lukumäärä, jotka mahdollistavat listautumisen Bukarestin pörssiin
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 1744335517 EUROA

2.2.7. Seitsemäs erä (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
19	C1.I6 Vesirekisterin täytäntöönpano	M	Vesirekisteri kehitetty ja otettu käyttöön
20	C1.I7 Kansallisen integroidun ilmatieteellisen järjestelmän (SIMIN) kansallisen tarkkailuverkoston	T	Ostetut ja toimivat sääasemat

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	laajentaminen		
35	C2.I3.2 Mahdollisten maa- ja meriluontotyyppien tiukan suojelun alueiden määrittäminen vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian täytäntöönpanemiseksi	M	Tiukasti suojeltujen alueiden nimeämistä koskevan säädöksen voimaantulo (määritetty Natura 2000 -suojelualueilla, joilla ei ole olemassa olevia hoitosuunnitelmia, ja muilla alueilla)
57	C3.I3a Kansallisen ympäristökaartin seuranta- ja valvontalaitteet	T	400 valvontakäyntiä, joissa käytetään seuranta- ja valvontalaitteita
81	C4.R2 Tulosperusteinen laadunhallinta liikenteen alalla – institutionaalisten valmiuksien ja hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	T	Rautateiden suorituskyvyn parantuminen junien täsmällisyyden osalta
112	C5.I4 Kiertotalous ja historiallisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	T	Vähintään 200 ammattilaista, joilla on todistus tukitoimia ja energiatehokkuutta koskevan koulutuksen suorittamisesta historiallisissa rakennuksissa
131	C6.I2 Uusiutuvien kaasujen jakeluinfrastruktuuri (jossa	T	Vihreän vedyn tuotanto

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	käytetään siirtymätoimenpiteenä maakaasua yhdessä vihreän vedyn kanssa) sekä vihreän vedyn tuotantokapasiteetti ja/tai sen käyttö sähkön varastointiin		
141	C6.I5 Luodaan kannustinjärjestelmä teollisuuden energiatehokkuutta varten ja parannetaan teollisuuden häiriönsietokykyä	T	Päätökseen saatettu energiatehokkuushanke
188	C7.I18 Digitalisaatio ja robotiikan prosessien automatisointi julkishallinnossa	T	Robotiikan prosessiautomaatio (RPA) ja tekoälyn edistäminen julkishallinnossa
190	C7.I19 Yritysten työntekijöiden täydennys- ja uudelleenkoulutusohjelmat	T	Pk-yritykset, jotka on rahoitettu henkilöstönsä kouluttamiseen digitaitoja varten
244	C9.R1 Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta	T	Liiketoimintaympäristöön liittyvien sääntelyvaatimusten täyttämiseen tarvittavan keskimääräisen ajan lyhentäminen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
245	C9.R1 Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta	T	Pk-yrityksiin liittyvät säädökset/muutokset, joihin testiä sovellettiin
275	C9.R3 Tutkijanuran uudistaminen	T	Eurooppalaista tutkijoiden peruskirjaa ja tutkijoiden työhönoton säännöstöä noudattavat laitokset käynnistivät toimintasuunnitelmien suunnittelu-, täytäntöönpano- ja arviointiprosessin.
281	C9.I5 Osaamiskeskusten perustaminen ja käyttöönotto	T	Osaamiskeskusten yksityisen sektorin tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeista saamat määrärahat
502	C15.I16 Korkeakoulujen digitalisointi ja valmistautuminen tulevaisuuden digitaalialan ammatteihin	T	Uusien innovatiivisten teknologiakeskusten tukemat yliopistot tulevaisuuden uusien taitojen luomiseksi
498	C15.I15 Verkkokoulu: Arviointialusta ja sisällön kehittäminen	M	EPlatform-verkko-opiskelijan arviointi on toiminnassa

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
503	C15.I17 Yliopistojen infrastruktuurin varmistaminen (kodit, ruokalat, virkistystilat)	T	Rakennetut tai parannetut ja käytössä olevat virkistys- ja lukupaikat
504	C15.I17 Yliopistojen infrastruktuurin varmistaminen (kodit, ruokalat ja virkistystilat)	T	Rakennetut tai parannetut ja käytössä olevat ruokalat
39	C2.I4.4 Luonnonvaraisten sammeiden seurantajärjestelmän toteuttaminen Ala-Tonavan varrella	M	Luonnonvaraisten sammitietojen seuranta-, viestintä- ja siirtoverkosto toiminnassa
101	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuutta parantavien töiden rahoittamiseksi	T	Usean perheen asuinrakennusten valmistunut energiaperuskorjaus
104	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuutta parantavien töiden rahoittamiseksi	T	Julkisten rakennusten valmistunut energiaperuskorjaus
505	C15.I17	T	Uudet tai parannetut käytössä olevat majoituspaikat

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Yliopistojen infrastruktuurin varmistaminen (kodit, ruokalat ja virkistystilat)		
527	C16.I6. Pilottihanke, joka koskee 20 MW:n kelluvien aurinkopaneelien asentamista kastelukanaviin	T	20 MW käyttöön otettujen kelluvien aurinkopaneelien asennettua kapasiteettia
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 1610155862 EUROA

2.2.8. Kahdeksas erä (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
15	C1.I4.1 Olemassa olevien puolustuslinjojen kunnostaminen tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti	T	Kunnostetut tulvasuojalinjat tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti
17	C1.I4.2 Sellaisten olemassa olevien kertymien kunnostaminen, jotka edellyttävät turvalliseen käyttöön liittyviä hätätoimenpiteitä	T	Olemassa olevat padot kunnostettu

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
45	C3.R1 Jätehuoltohallinnon parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	M	Viranomaisille osoitettujen kansallisen kiertotalousstrategian ja toimintasuunnitelman toimien täytäntöönpano
330	C11.R1 Määräpaikan hallinnointiorganisaatioiden toimintavalmiuteen saattaminen	T	Matkailukohteiden alueellisiin hallinto-organisaatioihin kuuluviin kreivikuntiin houkuttelevien ulkomaisten matkailijoiden osuuden kasvu
507	C15.I18 Koulujen johtajien ja tarkastajien koulutus- ja valmennusohjelma	T	Johtajat, apulaisjohtajat ja tarkastajat, joilla on koulutus- ja valmennusohjelma
6	C1.I1 Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen taajamiin, joiden asukasvastineluku on yli 2000 ja jotka asetetaan etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi	T	Rakennetut ja toiminnalliset vedenjakeluverkot
8	C1.I1 Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen taajamiin, joiden asukasvastineluku on yli 2000	T	Rakennetut ja toimivat viemäröintiverkot, jotka on rakennettu ja otettu käyttöön EU:n direktiivien

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	ja jotka asetetaan etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi		noudattamista koskevassa nopeutetussa suunnitelmassa etusijalle asetetuissa taajamissa.
10	C1.I2 Jätevesien kerääminen taajamiin, joiden asukasvastineluku on alle 2000 ja jotka estävät vesimuodostumien hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat suojeltuihin luonnonalueisiin	T	Yksittäiset tai muut asianmukaiset järjestelmät, jotka on rakennettu ja otettu käyttöön taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000
12	C1.I2 Jätevesien kerääminen taajamiin, joiden asukasvastineluku on alle 2000 ja jotka estävät vesimuodostumien hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat suojeltuihin luonnonalueisiin	T	Rakennetut ja toimivat viemäriverkot taajamissa, joissa asukasvastineluku on alle 2000
13	C1.I3 Tuetaan pienituloisen väestön liittämistä olemassa oleviin vesi- ja viemäriverkkoihin	T	Vesi- ja viemäriverkkoihin liitetyt kotitaloudet kansallisen ohjelman (Ensimmäinen liittäminen veteen ja sanitaatioon) kautta
21	C1.I7 Kansallisen integroidun ilmatieteellisen järjestelmän	M	Operatiivinen tieto- ja viestintäteknikkajärjestelmä sää- ja agrometeorologisten

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	(SIMIN) kansallisen tarkkailuverkoston laajentaminen		lisäasemien integroimiseksi kansalliseen integroituun ilmatieteelliseen järjestelmään (SIMIN)
33	C2.I3.1 Hyväksytyjen hoitosuunnitelmien päivittäminen	T	Luonnonsuojelualueet, joilla on päivitetyt hoitosuunnitelmat, tulivat voimaan
36	C2.I4.1 Vesistöjen esteiden poistaminen, jotta voidaan helpottaa riippuvaisten luontotyyppien ja lajien yhteyksien palauttamista	T	Rantaluontotyytit, joiden kytkeytyneisyys on ennallistettu
37	C2.I4.2 Niittyjen elinympäristöjen jälleenrakentaminen suojelluilla luonnonalueilla	T	Niittyjen elinympäristöt ekologisesti ennallistettut
38	C2.I4.3 Tonava-joen suistojärvien värinpoisto Tonavan suistoalueella rehevöitymisen vähentämiseksi ja biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi	T	Järvialueet, jotka ovat hyötynneet vesikasvien poistamisesta
40	C2.I4.5 Tonavan suistoalueen julkisen	T	Matkailun luontotyyppisiin kohdistuvan paineen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	kulku- ja vierailuinfrastruktuurin uudelleenkonfigurointi, jotta voidaan vähentää luontotyyppeihin ja lajeihin kohdistuvaa matkailupainetta		lievittämiseksi rakennetut vierailukeskukset
42	C2.I5 Yhdenmetyt tulvariskien lieventämisjärjestelmät metsävesistöalueilla	M	Tulvasuojelun nykyaikaistamistöiden loppuun saattaminen
47	C3.R1 Jätehuoltohallinnon parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	T	4,5 prosentin osuus kansallisesta kierrätystä ja uudelleenkäyttöön valmistelua koskevasta 50 prosentin tavoitteesta vuoteen 2025 mennessä
49	C3.I1a Vapaaehtoisten keräyskeskusten perustaminen	T	Vapaaehtoiset keräyskeskukset on perustettu ja toiminnassa
51	C3.I1.b Digitoitujen ekosaarekkeiden rakentaminen jätteiden erilliskeräystä varten paikallistasolla	T	Digitaaliset ekosaarekkeet jätteen erilliskeräystä varten, perustetut ja toimivat
53	C3.I1c Erilliskeräystä koskevat kaupunkitaajamien integroidut	T	Kaupunkitaajamiin perustetut ja toiminnassa olevat integroidut

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	keskukset		jätteenkeräyskeskukset
54	C3.I1d Jätteiden kierrätyslaitosten rakentaminen kiertotalouspaketin kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi	T	Rakennetut ja toiminnassa olevat jätteenkierrätyslaitokset
55	C3.I2 Lannan ja muun kompostoitavan maatalouden jätehuollon infrastruktuurin kehittäminen	T	Kompostoituvien maatalousjätteiden keräysjärjestelmät, jotka on perustettu ja otettu käyttöön
84	C4.I3. Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksuissa, liikenteenhallinnassa ja liikenneturvallisuuksessa	T	Uusien teiden rakentaminen, valmistunut (TEN-T-standardien mukaisesti)
85	C4.I3 Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksuissa, liikenteenhallinnassa ja liikenneturvallisuuksessa	T	Liikenneturvallisuus poistettu mustat/kuumapisteet
89	C4.I4 Maanalaisen liikenneverkon	T	Uusien metrolinjojen kilometrimäärä Bukarestissa ja

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa		Cluj-Napocassa valmiina
103	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuutta parantavien töiden rahoittamiseksi	T	Usean perheen asuinrakennusten valmistunut energiaperuskorjaus
106	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuutta parantavien töiden rahoittamiseksi	T	Julkisten rakennusten valmistunut energiaperuskorjaus
134	C6.I3 Joustavan ja tehokkaan kaasukäyttöisen lämmön ja sähkön yhteistuotannon kehittäminen kaukolämmityksessä pitkälle menevän hiilestä irtautumisen saavuttamiseksi	T	Tehokkaat yhteistuotantolaitokset ja kaukolämpö
255	C9.I2.3 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – elvytyspääomarahasto	T	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus investointikomitean hyväksymästä kohteena olevan rahoituksen tai investoinnin kokonaismäärästä

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
			on 100 prosenttia
258	C9.I2.4 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – digitalisaation, ilmastotoimien ja muiden tärkeiden alojen rahasto	T	100 % tuen kohteena olevista edunsaajista
271	C9.R2 Tutkimus-, kehitys- ja innovointihallinnon virtaviivaistaminen	T	Vuoden 2026 loppuun mennessä hyväksytyjen toimintapolitiittisten tukivälineiden suositusten osuus
272	C9.R2 Tutkimus-, kehitys- ja innovointihallinnon virtaviivaistaminen	M	Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopolitiikan suunnittelua, täytäntöönpanoa, seuranta ja arviointia koskevan pysyvän järjestelmän voimaantulo
277	C9.R4 Tiiviimpi yhteistyö yritysten ja tutkimuksen välillä	M	Julkisin varoin rahoitetuista tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeista 40 prosentilla on mukana vähintään yksi liiketoimintayksikkö kumppanina
279	C9.R5	T	Niiden tutkimusorganisaatioiden

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Tuki Romanian tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden integroimiseksi eurooppalaiseen tutkimusalueeseen		prosenttiosuus, joilla on yhteisiä tutkimusinfrastruktuureja ja -laitteistoja
282	C9.I6 Horisontti Eurooppa -ohjelman mentorointiohjelmat	T	Horisontti Eurooppa -ohjelman mentorointiohjelman puitteissa myönnetty arvostelut
287	C9.I10 Kahdeksan alueellisen uraohjauskeskuksen kansallisen verkoston perustaminen ja rahoitustuki osana eurooppalaisen tutkimusalueen osaajien foorumia	T	Tutkijat, jotka ovat hyötynet uraohjauskeskusten palveluista
309	C10.R2 Kestävän kaupunkikehityksen poliittisen kehyksen luominen	T	Elämänlaadun paraneminen kaupunkialueilla
311	C10.R2 Toimintapoliittisen kehyksen luominen maaseudun kestävää muutosta varten: hallinnollisten yhteenliittymien perustaminen toiminnallisilla maaseutualueilla	T	Köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen väheneminen maaseutualueilla

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
313	C10.R3 Asuntojen laadun parantaminen hyvinvoinnin parantamiseksi	T	Ahtaasti asuttujen asuntojen osuuden pieneneminen
314	C10.R3 Asuntojen laadun parantaminen hyvinvoinnin parantamiseksi	T	Epämuodollisilla asuinalueilla asuvan väestön osuuden pieneneminen
318	C10.I1 Nuorten asuntoyksiköiden rakentaminen terveys- ja koulutusalan ammattilaisille	T	Haavoittuvassa asemassa olevista yhteisöistä/ryhmistä tuleville nuorille rakennetut asunnot
319	C10.I1 Nuorten asuntoyksiköiden rakentaminen terveys- ja koulutusalan ammattilaisille	T	Terveys- ja koulutusalan ammattilaisille rakennetut asunnot
322	C10.I3 Julkisten rakennusten kohtuullinen kunnostaminen hallinnollisten alueellisten yksiköiden julkisten palvelujen tarjonnan parantamiseksi	T	Kunnostettujen julkisten rakennusten pinta-ala neliömetreinä
325	C10.I4 Aluesuunnittelua ja kaupunkisuunnittelua koskevien asiakirjojen kehittäminen/päivittäminen paikkatietojärjestelmässä	T	Aluesuunnittelua, kaupunkisuunnittelua ja kestävästä kaupunkiliikennettä koskevat suunnitelmat on viimeistelty ja otettu käyttöön alueellisen seurantakeskuksen foorumilla

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
335	C11.I1 12 matkailu- ja kulttuurireitin edistäminen	T	Äskettäin ennallistetut alueet avattu
337	C11.I2. Museoiden ja muistomerkkien nykyaikaistaminen/luominen	T	Avattiin vasta rakennetut ja kunnostetut museot
343	C11.I4 3 000 km:n pyöräilyreittien käyttöönotto	T	Rakennettuja ja pyöräilyyn soveltuvia pyöräilyreittejä kilometreinä
400	C13.I4 Vanhusten päivähoito- ja kuntoutuskeskusten verkoston perustaminen (ei asumista)	T	Päivähoidon ja vanhusten kuntoutuskeskusten käyttöönotto
137	C6.I4 Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien lisälaitteet) teollinen tuotanto- ja/tai kokoamis- ja/tai kierrätysketju, liitännäisteollisuudessa käytettävien raaka-aineiden tuotanto ja uusi sähkön varastointikapasiteetti	T	Akkujen tuotanto- ja/tai kokoonpano- ja/tai kierrätyslaitokset
138	C6.I4 Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien lisälaitteet)	T	Käyttöön otettu aurinkosähkökennojen ja -paneelien kapasiteetti

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	teollinen tuotanto- ja/tai kokoamis- ja/tai kierrätysketju, liitännäisteollisuudessa käytettävien raaka-aineiden tuotanto ja uusi sähköön varastointikapasiteetti		
139	C6.I4 Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien lisälaitteet) teollinen tuotanto- ja/tai kokoamis- ja/tai kierrätysketju, liitännäisteollisuudessa käytettävien raaka-aineiden tuotanto ja uusi sähköön varastointikapasiteetti	T	Asennettu sähköön varastointikapasiteetti
506	C15.I17 Yliopistojen infrastruktuurin varmistaminen (kodit, ruokalat ja virkistystilat)	T	Vähintään 40 prosenttia uusista ja nykyaikaistetuista laitoksista, jotka on suunnattu heikommista lähtökohdista tuleville opiskelijoille
529	C16. I7 Investointi 7. Educher-järjestelmä kotitalouksien energiatehokkuuden parantamiseksi	T	Omakotitalon asuinrakennusten valmistunut energiaperuskorjaus
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 3824120173 EUROA

3. 3 JAKSO: LISÄJÄRJESTELYT

3.1. Elpymis- ja palautumissuunnitelman seuranta- ja täytäntöönpanojärjestelyt

Romanian elpymis- ja palautumissuunnitelman seurannassa ja täytäntöönpanossa noudatetaan seuraavia järjestelyjä:

- Keskitetyllä tasolla koordinoinnista vastaa suunnitelman koordinoinnista vastaava ministeriöiden välinen komitea, jonka tehtävänä on tarkastella suunnitelman täytäntöönpanon edistymistä tiiviissä yhteistyössä investointi- ja Eurooppa-hankkeista vastaavan ministeriön (MIPE) kanssa. MIPE nimitettiin suunnitelman valmistelusta, neuvottelemisesta ja hyväksymisestä vastaavaksi kansalliseksi koordinaattoriksi valtiovarainministeriön avustamana (laina- ja rahoitussopimuksen allekirjoittamiseen liittyvissä tehtävissä) perustamalla erityisrakenne.
- MIPE vastaa myös suunnitelman valvonnasta ja seurannasta, mukaan lukien välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisen seuranta, sekä vakavien sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemisen, havaitsemisen ja korjaamisen varmistamisesta. Sama ministeriö vastaa myös maksupyyntöjen ja johdon vahvistuslausumien laatimisesta ja allekirjoittamisesta.
- Vastuuministeriöt ja niiden alaiset rakenteet huolehtivat suunnitelman täytäntöönpanosta tekemällä rahoitussopimuksia MIPE:n kanssa.

3.2. Järjestelyt, joiden mukaisesti komissio saa täyden pääsyn perustana oleviin tietoihin

Antaakseen komissiolle täyden pääsyn perustana oleviin merkityksellisiin tietoihin Romanian on oltava käytössään seuraavat järjestelyt:

MIPE vastaa suunnitelman kansallisena koordinaattorina suunnitelman yleisestä koordinoinnista, valvonnasta ja seurannasta. Se toimii erityisesti välitavoitteiden ja tavoitteiden edistymisen seurantaa koordinoivana elimenä, kun taas tarkastuksista vastaa tarkastusviranomainen. MIPE koordinoi välitavoitteiden ja tavoitteiden raportointia, kaikkia asiaankuuluvia indikaattoreita mutta myös laadullisia taloudellisia tietoja ja muita tietoja, kuten lopullisia tuensaajia koskevia tietoja. Tiedot koodataan MIPE:n tietojärjestelmässä.

Kun tämän liitteen 2.1 jaksossa esitetyt sovitut välitavoitteet ja tavoitteet on saavutettu, Romanian on asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimitettava komissiolle rahoitusosuuden ja tapauksen mukaan lainan maksamista koskeva asianmukaisesti perusteltu pyyntö. Romanian on varmistettava, että komissiolla on pyynnöstä täysi pääsy maksupyyntönsä asianmukaisia perusteluja tukeviin asiaankuuluviin taustatietoihin sekä asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan 3 kohdan mukaista maksupyyntönsä arviointia varten että tarkastus- ja valvontatarkoituksia varten.”